

Službeni list Europske unije

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Svezak 56.

28. prosinca 2013.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDJE

★ Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000	1
★ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ ...	22
★ Uredba (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi programa o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.–2020. (¹)	62
★ Uredba (EU) br. 1382/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi programa Pravosuđe za razdoblje 2014.–2020. (¹)	73
★ Uredba (EU) br. 1383/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EU) br. 99/2013 o europskom statističkom programu za razdoblje 2013.–2017. (²) ...	84
★ Uredba (EU) br. 1384/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 55/2008 o uvođenju autonomnih trgovinskih povlastica za Republiku Moldovu	85

Cijena: 10 EUR

(¹) Tekst značajan za EGP

(Nastavlja se na sljedećoj stranici)

(²) Tekst značajan za EGP i za Švicarsku

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

HR

★ Uredba Vijeća (EU) br. 1385/2013 od 17. prosinca 2013. o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 850/98 i (EZ) br. 1224/2009 i uredbi (EZ) br. 1069/2009, (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća zbog izmjene statusa departmana Mayotte u odnosu na Europsku uniju	86
---	----

DIREKTIVE

★ Direktiva 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o rekreativskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ ⁽¹⁾	90
★ Direktiva 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) ⁽¹⁾	132

ODLUKE

★ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta“ ⁽¹⁾	171
---	-----

II. Nezakonodavni akti

UREDJE

★ Uredba Vijeća (EU) br. 1387/2013 od 17. prosinca 2013. o suspenziji autonomnih carina zajedničke carinske tarife za određene poljoprivredne i industrijske proizvode te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1344/2011	201
★ Uredba Vijeća (EU) br. 1388/2013 od 17. prosinca 2013. o otvaranju autonomnih carinskih kvota Unije za određene poljoprivredne i industrijske proizvode i upravljanju njima te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 7/2010	319

I.

(Zakonodavni akti)

UREDDBE

UREDBA (EU) br. 1379/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 11. prosinca 2013.

o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proglašivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

(1) Područje primjene zajedničke ribarstvene politike (ZRP) proširuje se na mјere koje se odnose na tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture u Uniji. Zajedničko uređenje tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture (ZUT), integralni je dio ZRP-a i trebao bi doprinijeti postizanju njegovih ciljeva. Budući da se ZRP revidira, ZUT bi trebalo prilagoditi na odgovarajući način.

(¹) SL C 181, 21.6.2012., str. 183.

(²) SL C 225, 27.7.2012., str. 20.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 12. rujna 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 17. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 9. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(2) Uredbu Vijeća (EZ) br. 104/2000 (⁴) potrebno je revidirati kako bi se uzeli u obzir nedostaci otkriveni u provedbi odredaba koje su trenutno na snazi, nedavna događanja na tržištima Unije i na svjetskim tržištima, kao i razvoj aktivnosti ribarstva i akvakulture.

(3) Ribolov ima posebno važnu ulogu u gospodarstvima obalnih regija Unije, uključujući najudaljenije regije. S obzirom na to da ribarima u tim regijama osigurava sredstva za život, trebalo bi poduzeti korake s ciljem poticanja tržišne stabilnosti i veće podudarnosti između ponude i potražnje.

(4) Odredbe o ZUT-u trebale bi se provoditi u skladu s međunarodnim obvezama Unije, osobito s obzirom na njezine obveze temeljem odredbi Svjetske trgovinske organizacije. U trgovini proizvodima ribarstva i akvakulture s trećim zemljama trebalo bi osigurati uvjete poštenog tržišnog natjecanja, osobito poštovanjem održivosti i primjenom društvenih standarda jednakih onima koji se primjenjuju na proizvode Unije.

(5) Važno je da se upravljanje ZUT-om rukovodi načelima dobrog upravljanja ZRP-a.

(6) Kako bi ZUT bio uspješan, važno je da potrošači kroz marketinške i edukacijske kampanje budu informirani o vrijednosti prehrane ribom i o raznim dostupnim vrstama, te da ih se obavijesti o važnosti razumijevanja informacija koje se nalaze na etiketama;

(7) Organizacije proizvođača u sektoru ribarstva i organizacije proizvođača u sektoru akvakulture („organizacije proizvođača“) ključne su za postizanje ciljeva ZRP-a

(⁴) Uredba Vijeća (EZ) br. 104/2000 od 17. prosinca 1999. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture (SL L 17, 21.1.2000., str. 22.).

i za osiguranje primjerenog upravljanje zajedničkim uređenjem tržišta. Stoga je potrebno ojačati njihove nadležnosti i pružiti potrebnu finansijsku potporu kako bi im se omogućilo da imaju značajniju ulogu u svakodnevnom upravljanju ribarstvom, poštujući okvir definiran ciljevima ZRP-a. Također je potrebno osigurati da njihovi članovi obavljaju aktivnosti ribarstva i akvakulture na održiv način, poboljšati stavljanje proizvoda na tržište, te prikupljati podatke o akvakulturi i povećati njihove prihode. Pri ostvarivanju tih ciljeva organizacije proizvođača bi trebale uzeti u obzir različite uvjete sektora ribarstva i akvakulture koji prevladavaju u Uniji, uključujući najudaljenije regije, a osobito posebne značajke malog ribolova i ekstenzivne akvakulture. Trebalo bi omogućiti nadležnim nacionalnim tijelima da preuzmu odgovornost za provedbu tih ciljeva radeći zajedno s organizacijama proizvođača na pitanjima koja se tiču upravljanja, uključujući, kada je potrebno, dodjelu kvota te upravljanje ribolovnim naporom ovisno o potrebama svake vrste ribolova.

(8) Trebalo bi poduzeti mjere za poticanje prikladnog i reprezentativnog sudjelovanja malih proizvođača.

(9) Kako bi se ojačala konkurentnost i ekomska održivost organizacija proizvođača, trebalo bi jasno definirati prikladne kriterije za njihovu uspostavu.

(10) Međustrukovne organizacije koje se sastoje od različitih kategorija subjekata u sektoru ribarstva i akvakulture imaju potencijal pomoći poboljšati koordinaciju tržišnih aktivnosti duž opskrbnog lanca i izraditi mjere od interesa za cijeli sektor.

(11) Primjerno je utvrditi zajedničke uvjete za priznavanje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija od strane država članica, za proširenje pravila koja su usvojile organizacije proizvođača i međustrukovne organizacije, te za troškove koji proizlaze iz takvog proširenja koji će biti zajednički. Proširenje pravila trebalo bi podlijegati odobrenju Komisije.

(12) Budući da su riblji stokovi zajednički resursi, njihovo održivo i učinkovito iskorištanje mogu, u određenim slučajevima, bolje postići organizacije proizvođača čiji su članovi iz različitih država članica i različitih regija. Stoga je također potrebno poticati mogućnost uspostave organizacija proizvođača i udruženja organizacija proizvođača na nacionalnoj ili transnacionalnoj razini, na temelju, prema potrebi, biogeografskih regija. Takve bi organizacije trebale težiti biti partnerstva čiji je cilj izraditi utvrđivanje zajedničkih i obvezujućih pravila te osigurati jednakne uvjete za sve zainteresirane dionike koje koji su uključeni u ribarstvo. Prilikom uspostave takvih organizacija, potrebno je osigurati da one i dalje podlježu pravilima tržišnog natjecanja kako je predviđeno ovom

Uredbom te da se poštuje potreba za održavanjem veze između pojedinačnih obalnih zajednica i ribarstva odnosno voda koje tradicionalno iskorištavaju.

(13) Komisija bi trebala poticati mјere potpore za stimuliranje sudjelovanja žena u organizacijama proizvođača u sektoru akvakulture.

(14) Kako bi svoje članove mogle usmjeravati prema održivim aktivnostima ribarstva i akvakulture, organizacije proizvođača trebale bi pripremiti i podnijeti nadležnim tijelima svojih državā članica plan proizvodnje i trženja koji sadrži potrebne mјere za ostvarivanje njihovih ciljeva.

(15) Kako bi se postigli ciljevi ZRP-a koji se tiču odbačenog ulova, potrebno je proširiti uporabu selektivnih ribolovnih alata koja bi spriječila ulov ribe koja je ispod referentne veličine.

(16) Zbog nepredvidivosti ribolovnih aktivnosti prikladno je uspostaviti mehanizam skladištenja proizvoda ribarstva za prehranu ljudi kako bi se pospješila veća stabilnost tržišta i povećala profitabilnost proizvoda, osobito stvaranjem dodane vrijednosti. Taj bi mehanizam trebao doprinijeti stabilizaciji i konvergenciji lokalnih tržišta Unije zbog postizanja ciljeva unutarnjeg tržišta.

(17) Kako bi se uzela u obzir različitost cijena u cijeloj Uniji, svaka organizacija proizvođača u sektoru ribarstva trebala bi imati pravo predložiti cijenu kojom bi se aktivirao mehanizam skladištenja. Ta inicijalna cijena trebala bi se utvrditi na takav način da se održava zdravo i pošteno tržišno natjecanje između subjekata.

(18) Uspostava i primjena zajedničkih tržišnih standarda trebala bi tržištu omogućiti opskrbu održivim proizvodima, ostvarivanje punog potencijala unutarnjeg tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, te pospješiti tržišne aktivnosti koje se temelje na poštenom tržišnom natjecanju, i time pomoći poboljšati profitabilnost proizvodnje. S tim ciljem, postojeći tržišni standardi trebali bi se nastaviti primjenjivati.

(19) Potrebno je osigurati da uvezeni proizvodi koji ulaze na tržište Unije budu u skladu s istim zahtjevima i tržišnim standardima koje i proizvođači Unije moraju zadovoljiti.

(20) Kako bi se zajamčila visoka razina zaštite ljudskog zdravlja, proizvodi ribarstva i akvakulture plasirani na tržište Unije, bez obzira na njihovo porijeklo, trebali bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o sigurnosti hrane i higijeni.

- (21) Kako bi se potrošačima omogućilo donošenje informiranih odluka, potrebno im je pružiti jasne i potpune informacije o, inter alia, porijeklu i načinu proizvodnje proizvoda.
- (22) Korištenje ekološke oznake za proizvode ribarstva i akvakulture, bilo da potječe iz Unije ili izvan nje, nudi mogućnost pružanja jasnih informacija o ekološkoj održivosti takvih proizvoda. Stoga je potrebno da Komisija preispita mogućnost izrade i uspostave minimalnih kriterija za izradu ekološke oznake na razini Unije za proizvode ribarstva i akvakulture.
- (23) S ciljem zaštite potrošača, nadležna nacionalna tijela zadužena za praćenje i provedbu ispunjenja obveza utvrđenih u ovoj Uredbi trebala bi u potpunosti iskoristiti dostupne tehnologije, uključujući i DNK testiranje, kako bi se odvratilo subjekte od pogrešnog označivanja ulova.
- (24) Pravila o tržišnom natjecanju u vezi sa sporazumima, odlukama i praksom iz članka 101. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU) trebala bi se primjenjivati na proizvodnju ili trženje proizvoda ribarstva i akvakulture, u mjeri u kojoj njihova primjena ne sprečava funkciranje ZUT-a ili ne ugrožava ostvarivanje ciljeva utvrđenih u članku 39. UFEU-a.
- (25) Prikladno je utvrditi pravila tržišnog natjecanja primjenjiva na proizvodnju i trženje proizvoda ribarstva i akvakulture, uzimajući u obzir posebne značajke sektora ribarstva i akvakulture, uključujući rascjepkanost sektora, činjenicu da su ribe zajednički resurs i velik dio uvoza koji bi trebao podlijegati istim pravilima koja se primjenjuju na proizvode ribarstva i akvakulture Unije. Radi pojednostavljenja, relevantne odredbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 1184/2006⁽¹⁾ trebalo bi uključiti u ovu Uredbu. Uredba (EZ) br. 1184/2006 stoga se više ne bi trebala primjenjivati na proizvode ribarstva i akvakulture.
- (26) Potrebno je poboljšati prikupljanje, obradu i diseminaciju gospodarskih informacija na tržistima proizvodima ribarstva i akvakulture u Uniji.
- (27) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu odredbi ove Uredbe u pogledu: rokova, postupaka i oblika zahtjeva priznavanje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija i za povlačenje takvog priznavanja; način, rokovi i postupci država članica za priopćavanje odluka o priznavanju ili povlačenju priznavanja; način i postupak obavješćivanja od strane država članica pravila koja su obvezujuća za sve proizvođače ili

subjekte; oblik i struktura planova proizvodnje i trženja kao i postupak i rokovi za njihovo podnošenje i odobravanje; način objavljivanja inicijalnih cijena od strane država članica, provedbene ovlasti bi trebalo dodijeliti Komisiji. Te ovlasti bi trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.

- (28) Uredbu (EZ) br. 104/2000 trebalo bi staviti izvan snage. Međutim, radi osiguravanja kontinuiteta u pružanju informacija potrošačima, njezin članak 4. trebao bi se nastaviti primjenjivati do 12. prosinca 2014.
- (29) Budući da cilj ove Uredbe, to jest uspostavu zajedničkog uređenja tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, države članice ne mogu dostačno ostvariti zbog zajedničke prirode tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, nego se zbog opsega i učinaka te potrebe za zajedničkim djelovanjem može na bolji način ostvariti na razini Unije. Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (30) Uredbe (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovim se uspostavlja zajedničko uređenje tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, (ZUT).

2. ZUT obuhvaća sljedeće elemente:

(a) strukovne organizacije;

(b) tržišne standarde;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1184/2006 od 24. srpnja 2006. o primjeni pravila tržišnog natjecanja na proizvodnju i trgovinu poljoprivrednim proizvodima (SL L 214, 4.8.2006., str. 7.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(c) informiranje potrošača;

(d) pravila tržišnog natjecanja;

(e) istraživanje tržišta.

3. ZUT će biti, u odnosu na vanjske aspekte, nadopunjen Uredbom Vijeća (EU) br. 1220/2012⁽¹⁾ i Uredbom (EU) br. 1026/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.

4. Provedba ZUT-a smatra se prihvatljivom za primanje finansijske potpore Unije u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014. - 2020.

Članak 2.

Područje primjene

ZUT se primjenjuje na proizvode ribarstva i akvakulture navedene u Prilogu I. ovoj Uredbi, koji se stavljuju na tržiste u Uniji.

Članak 3.

Ciljevi

Ciljevi ZUT-a su oni utvrđeni člankom 35. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾.

Članak 4.

Načela

ZUT će se rukovoditi načelima dobrog upravljanja utvrđenima u članku 3. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

Članak 5.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 4. Uredbe (EU) br. 1380/2013, kao i one iz članka 4. Uredbe

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1220/2012 od 3. prosinca 2012. o trgovinskim mjerama za jamčenje opskrbe preradivača Unije određenim proizvodima ribarstva od 2013. do 2015., te o izmjeni Uredbe (EZ) br. 104/2000 i Uredbe (EU) br. 1344/2011 (SL L 349, 19.12.2012., str. 4.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1026/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov (SL L 316, 14.11.2012., str. 34.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici (SL L 354) o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 te Odluke Vijeća 2004/585/EZ (Vidjeti str. 22. ovoga Službenog lista).

Vijeća (EZ) br. 1224/2009⁽⁴⁾, iz članka 2. Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁾, iz članaka 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁾, kao i iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁷⁾. Također se primjenjuju ove definicije:

(a) „proizvodi ribarstva” znači vodeni organizmi koji su rezultat bilo kakve ribolovne aktivnosti ili proizvodi koji se od njih dobivaju, prema popisu u Prilogu I.;

(b) „proizvodi akvakulture” znači vodeni organizmi u bilo kojoj fazi njihovog životnog ciklusa koji su rezultat bilo kakve aktivnosti akvakulture ili proizvodi koji se od njih dobivaju, prema popisu u Prilogu I.;

(c) „proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja se koristi sredstvima proizvodnje za dobivanje proizvoda ribarstva ili akvakulture s ciljem njihovog stavljanja na tržiste;

(d) „sektor ribarstva i akvakulture” znači sektor gospodarstva, koji obuhvaća sve aktivnosti proizvodnje, prerade i trženja proizvoda ribarstva ili akvakulture;

(e) „osigurati dostupnost na tržištu” znači svaka opskrba proizvodom ribarstva ili akvakulture za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru komercijalne aktivnosti, bilo uz plaćanje ili besplatno;

(f) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje nekog proizvoda ribarstva ili akvakulture na tržište Unije.

(g) „maloprodaja” znači postupanje i/ili prerada hrane i njezino skladištenje na prodajnom mjestu ili mjestu isporuke krajnjem potrošaču, uključujući terminale za distribuciju, ugostiteljske djelatnosti, tvorničke menze, ugostiteljsku opskrbu ustanova, restorane i ostale slične objekte za pripremu i posluživanje hrane, trgovine, distribucijske centre samoposlužna i prodajna mjesta veleprodaje;

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenog 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1169/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim aditivima (SL L 354, 31.12.2008., str. 16.).

- (h) „pretpakirani proizvodi ribarstva i akvakulture” znači proizvod ribarstva i akvakulture koji je ‘pretpakirana hrana’ kako je navedeno u članku 2. stavku 2. točki (e) Uredbe (EZ) br. 1169/2011.

POGLAVLJE II.

STRUKOVNE ORGANIZACIJE

ODJELJAK I.

Osnivanje, ciljevi i mjere

Članak 6.

Osnivanje organizacija proizvođača u sektoru ribarstva i organizacija proizvođača u sektoru akvakulture

1. Organizacije proizvođača u sektoru ribarstva i organizacije proizvođača u sektoru akvakulture („organizacije proizvođača”) mogu se uspostaviti na inicijativu proizvođača proizvoda ribarstva ili akvakulture, u jednoj ili više država članica i biti priznate u skladu s odredbama Odjeljka II.

2. Gdje je to bitno, posebna situacija malih proizvođača uzet će se u obzir pri uspostavi organizacija proizvođača.

3. Organizacija proizvođača koja je reprezentativna i za aktivnosti ribarstva i aktivnosti akvakulture može se osnovati kao zajednička organizacija proizvođača u sektoru ribarstva i proizvođača u sektoru akvakulture.

Članak 7.

Ciljevi organizacija proizvođača

1. Organizacije proizvođača u sektoru ribarstva teže postizanju sljedećih ciljeva:

- (a) promicanju održivih ribolovnih aktivnosti svojih članova, potpuno u skladu s politikom očuvanja, posebno kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 1380/2013 i u okolišnom zakonodavstvu, istovremeno poštujući socijalnu politiku, te, kada dotična država članica to omogući, također sudjeluju u upravljanju morskim biološkim resursima;
- (b) izbjegavanju i smanjenju, koliko god je to moguće, neželjenog ulova komercijalnih stokova te prema potrebi, iskorištavanju takvog ulova, a ne stvarajući tržište za onaj koji je ispod minimalne referentne veličine očuvanja, sukladno članku 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013;
- (c) doprinošenju sljedivosti proizvoda ribarstva i pristupu jasnim i razumljivim informacijama za potrošače;
- (d) doprinošenju uklanjanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribarstva.

2. Organizacije proizvođača u sektoru akvakulture teže postizanju sljedećih ciljeva:

- (a) promicanju održivih aktivnosti akvakulture njihovih članova osiguravajući mogućnosti za njihov razvoj potpuno u skladu s osobito Uredbom (EU) br. 1380/2013 i okolišnim zakonodavstvom, istovremeno poštujući socijalnu politiku;
- (b) osiguravanju da su aktivnosti njihovih članova sukladne nacionalnim strateškim planovima iz članka 34. Uredbe (EU) br. 1380/2013;
- (c) nastojanju da se osigura da proizvodi ribljeg podrijetla koji se koriste za ishranu u akvakulturi potječu iz ribarstva kojim se upravlja na održivi način.
- 3. Organizacije proizvođača, osim ciljeva navedenih u stavcima 1. i 2., teže postizanju dvaju ili više od sljedećih ciljeva:

  - (a) poboljšanju uvjeta za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture njihovih članova;
  - (b) poboljšanju gospodarske dobiti;
  - (c) stabiliziranju tržišta;
  - (d) doprinošenju opskrbe hranom i promicanju visoke kvalitete hrane i standarda zaštite, istovremeno doprinoseći zapošljavanju u obalnim i ruralnim područjima.
  - (e) smanjenju utjecaja ribolova na okoliš, što uključuje mjeru poboljšanja selektivnosti ribolovnih alata.

4. Organizacije proizvođača mogu težiti ostvarivanju drugih komplementarnih ciljeva.

Članak 8.

Mjere koje poduzimaju organizacije proizvođača

1. Radi postizanja ciljeva određenih u članku 7., organizacije proizvođača mogu se, inter alia, koristiti sljedećim mjerama:

- (a) prilagodba proizvodnje zahtjevima tržišta;
- (b) usmjeravanje opskrbe i trženje proizvoda njihovih članova;
- (c) promicanje proizvoda ribarstva i akvakulture njihovih članova u Uniji bez diskriminacije korištenjem, na primjer, certificiranja, osobito oznakama izvornosti, oznakama kvalitete, oznakama zemljopisnog porijekla, zajamčeno tradicionalnih specijaliteta, kao i vrijednošću koju proizvodi imaju zbog njihovog održiva načina proizvodnje;

- (d) kontroliranje i poduzimanje mjera za osiguranje usklađenosti aktivnosti njihovih članova s pravilima koje uspostavi dotična organizacija proizvođača;
- (e) promicanje strukovnog ospozobljavanja i programa suradnje s ciljem poticanja mladih ljudi da uđu u ovaj sektor;
- (f) smanjenje utjecaja ribolova na okoliš, uključujući putem mjera poboljšanja selektivnosti ribolovnih alata;
- (g) promicanje uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija s ciljem poboljšanja trženja i cijena;
- (h) olakšavanje pristupa potrošača informacijama o proizvodima ribarstva i akvakulture.

2. Organizacije proizvođača u sektoru ribarstva također se mogu koristiti sljedećim mjerama:

- (a) zajedničkim planiranjem i upravljanjem aktivnostima ribarstva svojih članova, podložno organizaciji upravljanja morskim biološkim resursima od strane država članica, uključujući razvojem i provedbom mjera za poboljšanje selektivnosti ribolovnih aktivnosti te pružanjem savjeta nadležnim tijelima;
- (b) izbjegavanjem i smanjenjem neželenog ulova uključivanjem u razvoj i primjenu tehničkih mjera i iskorištavanjem neželenog ulova komercijalnih stokova na najbolji mogući način kako se ne bi stvorilo tržište za takav ulov koji je ispod minimalne referentne veličine očuvanja, u skladu s člankom 15. stavkom 11. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i s člankom 34. stavkom 2. ove Uredbe, prema potrebi;
- (c) upravljanjem privremenim skladištenjem proizvoda ribarstva u skladu s člancima 35. i 36 ove Uredbe.

3. Organizacije proizvođača u sektoru akvakulture također se mogu koristiti sljedećim mjerama:

- (a) promicanjem održivih aktivnosti akvakulture, posebno u smislu zaštite okoliša, zdravlja i dobrobiti životinja;
- (b) prikupljanjem informacija o proizvodima stavljenima na tržište, uključujući gospodarske informacije o prvim prodajama, te o prognozama za proizvodnju;
- (c) prikupljanjem informacija o okolišu;
- (d) planiranjem upravljanja aktivnostima akvakulture njihovih članova; i

- (e) podržavanjem programa za stručnjake u promicanju proizvoda održive akvakulture.

Članak 9.

Osnivanje udruženja organizacija proizvođača

1. Udruženje organizacija proizvođača može se osnovati na inicijativu organizacija proizvođača priznatih u jednoj ili više država članica.

2. Odredbe ove Uredbe primjenjive na organizacije proizvođača se također primjenjuju na udruženja organizacija proizvođača osim ako nije navedeno drugačije.

Članak 10.

Ciljevi udruženja organizacija proizvođača

1. Udruženja organizacija proizvođača teže postizanju sljedećih ciljeva:

- (a) izvršavanju na učinkovitiji i održiviji način bilo kojeg od ciljeva članova organizacija proizvođača utvrđenih u članku 7.;
- (b) koordiniranjem i razvijanjem aktivnosti od zajedničkog interesa članova organizacija proizvođača.

2. Udruženja organizacija proizvođača prihvatljiva su kao korisnici finansijske potpore u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014.-2020.

Članak 11.

Osnivanje međustrukovnih organizacija

Međustrukovne organizacije mogu se osnovati na inicijativu subjekata u proizvodnji proizvoda ribarstva i akvakulture u jednoj ili više država članica i priznate u skladu s odjeljkom II.

Članak 12.

Ciljevi međustrukovnih organizacija

Međustrukovne organizacije poboljšavaju koordinaciju dostupnosti proizvoda ribarstva i akvakulture na tržištu Unije, kao i uvjete za to.

Članak 13.

Mjere koje mogu provoditi međustrukovne organizacije

Kako bi postigle ciljeve iz članka 12., međustrukovne organizacije mogu se koristiti sljedećim mjerama:

- (a) sastavljanjem standardnih ugovora koji su sukladni zakonodavstvu Unije;

- (b) promicanjem proizvoda ribarstva i akvakulture Unije bez diskriminacije korištenjem, na primjer, mogućnosti certificiranja, osobito oznakama izvornosti, oznakama kvalitete, oznakama zemljopisnog podrijetla, zajamčeno tradicionalnih specijaliteta, kao i vrijednošću koju proizvodi imaju zbog njihovog održiva načina proizvodnje;
- (c) utvrđivanjem pravila o proizvodnji i trženju proizvoda ribarstva i akvakulture koja su stroža od onih koja su utvrđena u Uniji ili nacionalnom zakonodavstvu;
- (d) poboljšanjem kvalitete, znanja o proizvodnji i tržištu kao i transparentnosti proizvodnje i tržišta te održavanjem stručnih i strukovnih aktivnosti obuke, na primjer, o pitanjima kvalitete i sljedivosti, o sigurnosti hrane i s ciljem poticanja istraživačkih inicijativa;
- (e) obavljanjem istraživačkih studija i istraživanja tržišta, te razvijanjem tehnika za postizanje najboljih rezultata djelovanja tržišta, uključujući korištenjem informacijske i komunikacijske tehnologije, kao i prikupljanjem socio-ekonomskih podataka;
- (f) pružanjem informacija i provođenjem istraživanja potrebnih za osiguravanje održive opskrbe koja količinom, kvalitetom i cijenom odgovara zahtjevima tržišta i očekivanjima potrošača;
- (g) promicanjem, među potrošačima, vrsta dobivenih od ribljih stokova koji su u održivom stanju, koje imaju znatnu hranjivu vrijednost i koje nisu široko konzumirane;
- (h) kontroliranjem i poduzimanjem mera za usklađenost aktivnosti njihovih članova s pravilima koje uspostavi dotična međustrukovna organizacija.

ODJELJAK II.

Priznavanje

Članak 14.

Priznavanje organizacija proizvođača

1. Države članice mogu priznati kao organizacije proizvođača sve skupine osnovane na inicijativu proizvođača u sektoru ribarstva ili akvakulture koje podnesu zahtjev za takvo priznavanje, pod uvjetom da one:

- (a) poštiju načela navedena u članku 17. kao i pravila donesena za njihovu primjenu;
- (b) budu dovoljno gospodarski aktivne na državnom području dotične države članice ili nekom njezinom dijelu, osobito u pogledu broja članova ili obujma utržive proizvodnje;
- (c) imaju pravnu osobnost prema nacionalnom pravu dotične države članice, imaju poslovni nastan i službeno sjedište na njezinom državnom području;

- (d) budu sposobne ispunjavati ciljeve utvrđene u članku 7.;
- (e) poštiju pravila tržišnog natjecanja iz poglavlja V.;
- (f) ne zlouporabljaju vladajući položaj na danom tržištu; i
- (g) pruže relevantne podatke o njihovom članstvu, upravljanju i izvorima financiranja.

2. Organizacije proizvođača priznate prije 29. prosinca 2013. smatraju se organizacijama proizvođača za potrebe ove Uredbe, obvezanim njezinim odredbama.

Članak 15.

Finansijska potpora organizacijama proizvođača ili udruženjima organizacija proizvođača

Tržišne mjere za proizvode ribarstva i akvakulture kojima je cilj stvaranje ili restrukturiranje organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača mogu dobiti finansijsku potporu u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014.-2020.

Članak 16.

Priznavanje međustrukovnih organizacija

1. Države članice mogu priznati kao međustrukovne organizacije skupine subjekata osnovanih na njihovom državnom području koje podnesu zahtjev za takvo priznavanje, pod uvjetom da one:

- (a) poštiju načela navedena u članku 17. kao i pravila donesena za njihovu primjenu;
- (b) predstavljaju značajan udio proizvodne aktivnosti ili aktivnosti prerade ili tržišnih aktivnosti, ili i aktivnosti prerade i tržišnih aktivnosti, koje se tiču proizvoda ribarstva i akvakulture ili proizvoda preradenih iz aktivnosti ribarstva i akvakulture;
- (c) nisu same angažirane u proizvodnji, preradi ili trženju proizvoda ribarstva i akvakulture ili proizvodima preradjenima iz proizvoda ribarstva i akvakulture;
- (d) imaju pravnu osobnost prema nacionalnom pravu države članice, imaju poslovni nastan i službeno sjedište na njezinom državnom području;
- (e) sposobne su provoditi ciljeve utvrđene u članku 12.;
- (f) uzimaju u obzir interes potrošača;

(g) nisu zapreka ispravnom funkcioniranju ZUT-a; i

(h) poštuju pravila tržišnog natjecanja iz poglavlja V.

2. Organizacije osnovane prije 29. prosinca 2013. mogu biti priznate kao međustrukovne organizacije u svrhu ove Uredbe, pod uvjetom da dotična država članica smatra da one poštuju odredbe ove Uredbe koje se odnose na međustrukovne organizacije.

3. Međustrukovne organizacije proizvođača priznate prije 29. prosinca 2013. smatraju se priznatim međustrukovnim organizacijama proizvođača za potrebe ove Uredbe i obvezanima njezinim odredbama.

Članak 17.

Unutarnje funkcioniranje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija

Unutarnje funkcioniranje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija iz članaka 14. i 16. temelji se na sljedećim načelima:

- (a) poštovanje pravila donesenih od strane organizacija u smislu iskorištavanja, proizvodnje i trženja u ribarstvu;
- (b) nediskriminacije među članovima, osobito na osnovi nacionalnosti ili mjestu osnivanja;
- (c) ubiranju finansijskog doprinosa od njezinih članova s ciljem financiranja organizacije;
- (d) demokratskom funkcioniranju koje omogućuje članovima da kontroliraju svoju organizaciju i njezine odluke;
- (e) određivanje učinkovitih, odvraćajućih i proporcionalnih kazni za kršenje obveza utvrđenih u unutarnjim pravilima dotične organizacije, osobito u slučaju neplaćanja finansijskih doprinosa;
- (f) definiciji pravila o pristupanju novih članova i oduzimanju članstva;
- (g) definiciji računovodstvenih i proračunskih pravila potrebnih za upravljanje organizacijom.

Članak 18.

Provjere i povlačenje priznanja od strane država članica

1. Države članice obavljaju provjere u redovnim vremenskim razmacima kako bi provjerile da se organizacije proizvođača i

međustrukovne organizacije pridržavaju uvjeta za priznanje utvrđenih u člancima 14. odnosno 16. Ako se otkrije nepridržavanje uvjeta, može doći do povlačenja priznanja.

2. Ona država članica u kojoj se nalazi službeno sjedište organizacije proizvođača ili međustrukovne organizacije koja ima članove iz raznih država članica, ili udruženje organizacija proizvođača priznatih u raznim državama članicama, ustanovljuje administrativnu suradnju potrebnu za obavljanje provjera aktivnosti organizacije ili udruženja o kojem se radi u suradnji s drugim dotičnim državama članicama.

Članak 19.

Dodjela ribolovnih mogućnosti

Pri izvršavanju svojih zadaća organizacija proizvođača čiji članovi su državljeni raznih država članica ili udruženja organizacija proizvođača priznatih u raznim državama članicama postupa u skladu s odredbama kojima se uređuje raspodjela ribolovnih mogućnosti među državama članicama u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

Članak 20.

Provjere od strane Komisije

1. Kako bi se osiguralo pridržavanje uvjeta za priznavanje organizacija proizvođača ili međustrukovnih organizacija utvrđenih u člancima 14. odnosno 16., Komisija može obavljati provjere i, prema potrebi, zatražiti da države članice povuku priznanje organizacija proizvođača ili međustrukovnih organizacija.

2. Države članice priopćavaju Komisiji elektroničkim putem svaku odluku o priznanju ili povlačenju priznanja. Komisija stavlja na raspolaganje javnosti sve takve informacije.

Članak 21.

Provedbeni akti

1. Komisija donosi provedbene akte koji se odnose na:

- (a) rokove i postupke te oblik zahtjevâ za priznanje organizacija proizvođača i međustrukovnih organizacija sukladno člancima 14. i 16. ili za povlačenje takvog priznanja sukladno članku 18.;
- (b) oblik, rokove i postupke koje trebaju primjenjivati države članice za priopćavanje Komisiji odluke o priznanju ili povlačenju priznanja sukladno članku 20. stavku 2.

Provedbeni akti doneseni na temelju točke (a) prilagođavaju se, prema potrebi, posebnim značajkama malog ribolova i akvakulture.

2. Provedbeni akti iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 43. stavka 2.

ODJEVIJAK III.

Proširenje pravila**Članak 22.****Proširenje pravila organizacija proizvođača**

1. Država članica može učiniti pravila dogovorena unutar organizacije proizvođača obvezujućima za proizvođače koji nisu članovi organizacije i koji prodaju bilo koji od proizvoda unutar područja u kojem je organizacija proizvođača reprezentativna, pod uvjetom da:

- (a) je organizacija proizvođača osnovana najmanje godinu dana i da se smatra da je reprezentativna za proizvodnju i trženje, uključujući, prema potrebi, aktivnosti malog opsega i zanatske aktivnosti, u jednoj državi članici i da podnese zahtjev nadležnim nacionalnim tijelima;
- (b) se pravila koja treba proširiti odnose na bilo koju od mjera za organizacije proizvođača utvrđenih u članku 8. stavku 1. točkama (a), (b) i (c), članku 8. stavku 2. točkama (a) i (b) i članku 8. stavku 3. točkama od (a) do (e);
- (c) se poštuju pravila o tržišnom natjecanju iz poglavlja V.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a) smatra se da je organizacija proizvođača u sektoru ribarstva reprezentativna kada je njezin udio najmanje 55 % prodanih količina proizvoda o kojem se radi tijekom prethodne godine u području u kojem se predlaže proširenje pravila.

3. Za potrebe stavka 1. točke (a) smatra se da je organizacija proizvođača u sektoru akvakulture reprezentativna kada je njezin udio najmanje 40 % prodanih količina proizvoda o kojem se radi tijekom prethodne godine u području u kojem se predlaže proširenje pravila.

4. Pravila koja treba proširiti na ne-članove primjenjuju se na razdoblje od 60 dana do 12 mjeseci.

Članak 23.**Proširenje pravila međustrukovnih organizacija**

1. Država članica može neke sporazume, odluke ili usklađena djelovanja dogovorene unutar međustrukovne organizacije učiniti obveznim u određenom području ili područjima drugih subjekata koji ne pripadaju toj organizaciji pod uvjetom:

- (a) da međustrukovna organizacija obuhvaća najmanje 65 % svake od najmanje dviju od sljedećih aktivnosti: proizvodnje, prerade ili trženja relevantnog proizvoda tijekom prethodne godine u području ili područjima o kojima se radi u državi članici, te podnese zahtjev nadležnim nacionalnim tijelima; i
- (b) da se pravila koja treba proširiti na ostale subjekte tiču bilo koje od mjera za međustrukovne organizacije utvrđenih u

članku 13. točkama od (a) do (g) i ne izazivaju bilo kakvu štetu drugim subjektima u dotičnoj državi članici ili u Uniji.

2. Proširenje pravila može se učiniti obvezujućim na najduže tri godine, ne dovodeći u pitanje članak 25. stavak 4.

Članak 24.**Odgovornost**

Kada se pravila proširuju na ne-članove u skladu s člancima 22. i 23., dotične države članice mogu odlučiti da ne-članovi imaju obvezu prema organizacijama proizvođača ili međustrukovnim organizacijama za protuvrijednost svih troškova ili dijela troškova koje plaćaju članovi zbog primjene pravila proširenih na ne-članove.

Članak 25.**Komisijino odobrenje**

1. Države članice izvješćuju Komisiju o pravilima koja namjeravaju učiniti obvezujućima za sve proizvođače ili subjekte u određenom području ili u određenim područjima sukladno člancima 22. i 23.

2. Komisija donosi odluku kojom se odobrava proširenje pravila iz stavka 1., pod uvjetom da:

- (a) se pri tome poštuju odredbe članka 22. odnosno 23.;
- (b) se pri tome poštuju pravila o tržišnom natjecanju iz poglavlja V.;
- (c) proširenje ne ugrožava slobodnu trgovinu; i
- (d) postizanje ciljeva članka 39. UFEU-a nije ugroženo.

3. U roku od jednog mjeseca nakon primitka obavijesti, Komisija donosi odluku kojom odobrava ili odbija odobriti proširenje pravila i o tome obavješćuje države članice. Ako Komisija ne doneše odluku u roku od jednog mjeseca od primitka obavijesti, smatra se da je Komisija odobrila proširenje pravila.

4. Odobreno proširenje pravila može se nastaviti primjenjivati nakon isteka početnog razdoblja, uključujući prešutan dogovor, bez bilo kakvog izričitog obnavljanja odobrenja, uz uvjet da je dotična država članica obavijestila Komisiju, najmanje jedan mjesec prije isteka takvog početnog razdoblja, o dodatnom razdoblju primjene i Komisija je ili odobrila takvu daljnju primjenu ili na nju nije dala prigovor u roku od jednog mjeseca od primitka takve obavijesti.

Članak 26.**Povlačenje odobrenja**

Komisija može obavljati provjere i može povući odobrenje proširenja pravila kada ustanovi da se ne udovoljava bilo kojem od zahtjeva za odobrenje. Komisija o takvom povlačenju obavješćuje države članice.

Članak 27.

Provredbeni akti

Komisija donosi provedbene akte u vezi s oblikom i postupkom obavješćivanja predviđenim u članku 25. stavku 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 43. stavka 2.

ODJELJAK IV.

Planiranje proizvodnje i trženja

Članak 28.

Plan proizvodnje i trženja

1. Svaka organizacija proizvođača svojem nadležnom nacionalnom tijelu predaje na odobrenje plan proizvodnje i trženja barem za glavne vrste koje stavlja na tržište. Takvi planovi proizvodnje i trženja služe za ostvarivanje ciljeva navedenih u člancima 3. i 7.

2. Plan proizvodnje i trženja obuhvaća:

- (a) program proizvodnje za ulovljene ili uzgojene vrste;
- (b) tržišnu strategiju u skladu s količinom, kvalitetom i dostavljanjem dovoljne količine za potrebe tržišta;
- (c) mjere koje treba poduzeti organizacija proizvođača da bi doprinijela ciljevima postavljenima u članku 7.;
- (d) posebne anticipatorne mjere da bi se prilagodila opskrba vrstama koje obično tijekom godine predstavljaju problem na tržištu;
- (e) kazne koje se primjenjuju na članove koje krše odluke koje su usvojene da bi se proveo dotični plan.

3. Nadležna nacionalna tijela odobravaju plan proizvodnje i trženja. Kad je plan odobren, organizacija proizvođača ga odmah provodi.

4. Organizacije proizvođača mogu izmijeniti plan proizvodnje i trženja i u tom slučaju ga podnose nadležnim nacionalnim tijelima na odobrenje.

5. Organizacija proizvođača sastavlja godišnje izvešće o svojim aktivnostima u vezi s planom proizvodnje i trženja i podnosi ga svojim nadležnim nacionalnim tijelima na odobrenje.

6. Organizacije proizvođača mogu primiti finansijsku potporu za pripremu i provedbu planova proizvodnje i trženja u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014.-2020.

7. Države članice vrše provjere da bi se osiguralo da svaka organizacija proizvođača ispunjava obveze predviđene ovim člankom. Ako se utvrdi neispunjenoj obveza, to može dovesti do povlačenja priznanja.

Članak 29.

Provredbeni akti

1. Komisija donosi provedbene akte koji se odnose na:

- (a) oblik i strukturu plana proizvodnje i trženja iz članka 28.;
  - (b) postupak i rokove za podnošenje od strane organizacija proizvođača te odobrenje planova proizvodnje i trženja iz članka 28. od strane država članica.
2. Provredbeni akti iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 43. stavka 2.

ODJELJAK V.

Stabilizacija tržišta

Članak 30.

Mehanizam skladištenja

Organizacije proizvođača u sektoru ribarstva mogu primiti finansijsku potporu za skladištenje proizvoda ribarstva navedenih u Prilogu II., pod uvjetom da:

- (a) su ispunjeni uvjeti za potporu za skladištenje utvrđeni u budućem pravnom aktu Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014.-2020.;
- (b) su proizvodi stavljeni na tržište od strane organizacija proizvođača u sektoru ribarstva a nije nađen kupac za inicijalnu cijenu iz članka 31.;
- (c) su proizvodi u skladu sa zajedničkim tržišnim standardima utvrđenim u skladu s člankom 33. i zadovoljavajuće su kvalitete za prehranu ljudi;
- (d) su proizvodi stabilizirani ili prerađeni te pohranjeni u spremnike ili transportne kaveze zamrzavanjem, bilo na brodovima ili u objektima na kopnu, soljenjem, sušenjem, mariniranjem ili, gdje je primjenjivo, kuhanjem i pasterizacijom, bez obzira na to jesu li filetirani, izrezani ili, prema potrebi, bez glave;
- (e) su kasnije proizvodi iz skladištenja ponovo stavljeni na tržište za prehranu ljudi.
- (f) proizvodi ostaju u skladištu barem pet dana.

Članak 31.

Cijene koje aktiviraju mehanizam skladištenja

1. Prije početka svake godine svaka organizacija proizvođača u sektoru ribarstva može samostalno predložiti cijenu koja aktivira mehanizam skladištenja iz članka 30. za proizvode ribarstva iz Priloga II.
2. Inicijalna cijena ne smije biti veća od 80 % od ponderirane prosječne cijene proizvoda o kojem se radi u području djelatnosti dotočne organizacije proizvođača zabilježene u razdoblju od tri godine prije godine za koju je određena inicijalna cijena.
3. Kada se određuje inicijalna cijena, u obzir se mora uzeti:

(a) kretanja u proizvodnji i potražnji;

(b) stabilizacija tržišnih cijena;

(c) konvergencija tržišta;

(d) prihodi proizvođača;

(e) interesi potrošača.

4. Nakon razmatranja prijedloga organizacija proizvođača priznatih na njihovom području, države članice određuju inicijalne cijene koje će te organizacije proizvođača primjeniti. Te cijene se određuju na temelju kriterija iz stavaka 2. i 3. Cijene će biti javno dostupne.

Članak 32.

Provedbeni akti

Komisija donosi provedbene akte u vezi s oblikom u kojem države članice objavljaju inicijalne cijene u skladu s člankom 31. stavkom 4. Ti se provedbeni akti usvajaju u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 43. stavka 2.

POGLAVLJE III.

ZAJEDNIČKI TRŽIŠNI STANDARDI

Članak 33.

Uspostava zajedničkih tržišnih standarda

1. Ne dovodeći u pitanje članak 47., zajednički tržišni standardi mogu se utvrditi za proizvode ribarstva navedene u Prilogu I., bez obzira na njihovo porijeklo (Unijini ili uvezeni) koji su namijenjeni za prehranu ljudi.
2. Standardi iz stavka 1. mogu se odnositi na kvalitetu, veličinu, težinu, pakiranje, prezentiranje ili označivanje proizvoda, i posebno na:

(a) minimalne tržišne veličine uzimajući u obzir najbolji raspoloživi znanstveni savjet; takve minimalne tržišne veličine odgovaraju, gdje je to bitno, minimalnim referentnim veličinama za očuvanje, u skladu s člankom 15. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

(b) specifikacije konzerviranih proizvoda u skladu s propisima za konzerviranje i međunarodnim obvezama.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje:

(a) Uredbu (EZ) br. 178/2002;

(b) Uredbu (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;

(c) Uredbu (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;

(d) Uredbu (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;

(e) Uredbu (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;

(f) Uredbu Vijeća (EZ) br. 1005/2008 ⁽⁵⁾; i

(g) Uredbu (EZ) br. 1224/2009.

Članak 34.

Usklađenost sa zajedničkim tržišnim standardima

1. Proizvodi namijenjeni za prehranu ljudi za koje su utvrđeni zajednički tržišni standardi mogu biti dostupni na tržištu Unije samo u skladu s tim standardima.

2. Svi iskrcani proizvodi ribarstva, uključujući one koji ne ispunjavaju zajedničke tržišne standarde, mogu se koristiti i za druge svrhe osim za prehranu ljudi, uključujući za riblje brašno, riblje ulje, hranu za kućne ljubimce, dodatke hrani, farmaceutske proizvode ili kozmetiku.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL L 226, 25.6.2004., str. 83.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenom nadzoru koji se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, o izmjeni uredbi (EZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

POGLAVLJE IV.
INFORMIRANJE POTROŠAČA

Članak 35.

Obvezni podaci

1. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 1169/2011, proizvodi ribarstva i akvakulture iz točaka (a), (b), (c) i (e) Priloga I. ovoj Uredbi koji se stavlju na tržiste u Uniji, bez obzira na njihovo porijeklo ili metodu stavljanja na tržiste, mogu se prodavati krajnjem potrošaču ili dobavljaču na veliko samo ako je odgovarajućim oznakama naznačena:

- (a) trgovački naziv vrste i njezin znanstveni naziv;
- (b) način proizvodnje, osobito sljedećim riječima „...ulovljeno...“ ili „...ulovljeno u slatkoj vodi...“ ili „...uzgojeno...“;
- (c) područje gdje je proizvod ulovljen ili uzgojen te kategorija ribolovnog alata korištenog u ribolovu, kako je utvrđeno u prvom stupcu Priloga III. ovoj Uredbi;
- (d) je li proizvod bio odmrznut;
- (e) datum minimalne trajnosti prema potrebi.

Zahtjev iz točke (d) ne primjenjuje se na:

- (a) sastojke prisutne u konačnom proizvodu;
- (b) hranu za koju je zamrzavanje nužan tehnološki korak u proizvodnom procesu;
- (c) proizvode ribarstva i akvakulture koji su prethodno zamrznuti zbog sigurnosti za zdravlje, sukladno Prilogu III., odjeljku VIII. Uredbe (EZ) br. 853/2004;
- (d) proizvode ribarstva i akvakulture koji su odmrznuti prije procesa dimljenja, soljenja, kuhanja, ukiseljavanja, sušenja ili kombinacije bilo kojih od ovih procesa.

2. Za nepretpakirane proizvode ribarstva i akvakulture, obvezni podaci navedeni u stavku 1. osiguravaju se za maloprodaju putem komercijalnih informacija poput reklamnih panoa ili plakata.

3. Kada se miješani proizvod koji se nudi na prodaju krajnjem potrošaču ili dobavljaču na veliko sastoji od iste vrste dobivene različitim metodama proizvodnje, navodi se metoda za svaku pojedinu šaržu. Kada se miješani proizvod koji se nudi na prodaju krajnjem potrošaču ili dobavljaču na veliko sastoji od iste vrste ali je dobiven iz ulova sa različitih ribolovnih područja ili uzgoja u različitim zemljama, navodi se barem

područje najvećeg ulova i naznačuje da proizvodi potječe s različitim ribolovnim područja ili različitim područja uzgoja.

4. Države članice mogu izuzeti iz zahtjeva iz stavka 1. male količine proizvoda prodane potrošačima izravno s ribarskih plovila pod uvjetom da ti proizvodi ne prelaze vrijednost navedenu u članku 58. stavku 8. Uredbe (EZ) br. 1224/2009.

5. Proizvodi ribarstva i akvakulture i njihova pakiranja označena ili etiketirana prije 13. prosinca 2014. i koji nisu u skladu s ovim člankom mogu se prodavati do iscrpljivanja zaliha.

Članak 36.

Izvješčivanje o ekološkom označivanju

Nakon savjetovanja s državama članicama i zainteresiranim stranama, Komisija do 1. siječnja 2015. podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvještaj o izvedivosti vezano uz opcije za program ekološkog označivanja za proizvode ribarstva i akvakulture, osobito za uspostavu takvog programa kao programa na razini Unije i za uspostavu minimalnih zahtjeva za države članice za korištenje ekološke oznake Unije.

Članak 37.

Trgovački naziv

1. Za potrebe članka 35. stavka 1., države članice sastavljaju i objavljaju popis trgovačkih naziva prihvaćenih na njihovom području uz njihove znanstvene nazive. Na popisu će biti navedeni:

(a) znanstveni naziv svake vrste u skladu s informacijskim sustavom FishBase ili u skladu s bazom podataka ASFIS Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO), ako je potrebno;

(b) trgovački naziv:

i. naziv vrste na službenom jeziku ili jezicima dotične države članice;

ii. prema potrebi, bilo koje drugo ime ili imena prihvaćena ili dopuštena lokalno ili regionalno.

2. Sve vrste ribe u slučaju kada su sastojak druge hrane mogu biti označene kao „riba“, pod uvjetom da se ime i prezentacija takve hrane ne odnosi na pojedine vrste.

3. Komisija odmah mora biti obaviještena o svim promjenama popisa trgovačkih naziva koje su prihvatile države članice, a Komisija će o tome obavijestiti druge države članice.

Članak 38.

Naznaka ribolovnog područja ili područja proizvodnje

1. Naznaka ribolovnog područja ili područja proizvodnje sukladno s člankom 35. stavkom 1. točkom (c) sadrži sljedeće:

(a) u slučaju proizvoda ribarstva ulovljenih na moru, napisano ime potpodručja ili divizije navedenog u bazi podataka ribolovnih područja FAO-a, kao i ime takvog područja napisano na razumljiv način za potrošača ili priložena karta ili pikogram na kojima je prikazano to područje, ili, odstupajući od ovog zahtjeva za proizvode ribarstva ulovljenie u vodama koje nisu sjeveroistočni Atlantik (27. ribolovno područje FAO-a) niti Sredozemno ili Crno more (37. ribolovno područje FAO-a) naznaka imena ribolovnog područja FAO-a;

(b) u slučaju proizvoda ribarstva ulovljenih u slatkoj vodi, upućivanje na vodenu površinu porijekla u državi članici ili trećoj zemlji porijekla proizvoda;

(c) U slučaju proizvoda akvakulture, referenca na državu članicu ili treću zemlju u kojoj je proizvod dostigao više od polovice svoje krajnje težine ili je ondje bio više od polovice razdoblja uzgoja ili, u slučaju školjkaša, da je ondje prošao zadnju fazu uzgoja ili rasta od barem šest mjeseci.

2. Osim podataka iz stavka 1., subjekti mogu preciznije naznačiti ribolovno područje ili područje proizvodnje.

Članak 39.

Dodatni dobrovoljni podaci

1. Osim obveznih podataka koji se zahtijevaju sukladno članku 35., na dobrovoljnoj osnovi mogu se pružati sljedeći podaci, pod uvjetom da su jasno i jednoznačno navedeni:

(a) datum ulova proizvoda ribarstva ili izlova proizvoda akvakulture;

(b) datum iskrcaja proizvoda ribarstva ili podaci o luci u kojoj su proizvodi iskrčani;

(c) detaljniji podaci o vrsti ribolovnih alata, kako su naznačeni u drugom stupcu Priloga III.;

(d) u slučaju proizvoda ribarstva ulovljenih na moru, detalji o državi zastave plovila koje je ulovilo te proizvode;

(e) podaci o okolišu;

(f) etički ili socijalni podaci;

(g) podaci o tehnikama i načinima proizvodnje;

(h) podaci o hranjivim sastojcima proizvoda.

2. Može se koristiti kôd za brzi odgovor (QR) koji označava dio ili sve podatke navedene u članku 35. stavku 1.

3. Dobrovoljni podaci neće biti prikazani na oznaci ili etiketi ako bi to zauzelo prostor omogućen za obvezne podatke.

4. Ne uključuju se nikakvi dobrovoljni podaci koji se ne mogu provjeriti.

POGLAVLJE V.

PRAVILA TRŽIŠNOG NATJECANJA

Članak 40.

Primjena pravila tržišnog natjecanja

Članci 101. i 106. UFEU-a i njihove provedbene odredbe primjenjuju se na sporazume, odluke i prakse iz članka 101. stavka 1. i članka 102. UFEU-a koji se odnose na proizvodnju ili trženje proizvoda ribarstva i akvakulture.

Članak 41.

Iznimke od primjene pravila tržišnog natjecanja

1. Neovisno o članku 40. ove Uredbe, članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje se na sporazume, odluke i djelovanja organizacija proizvođača koje se tiču proizvodnje ili prodaje proizvoda ribarstva i akvakulture ili korištenja zajedničkih objekata za skladištenje, obradu ili preradu proizvoda ribarstva i akvakulture i koje su

(a) potrebne za ostvarenje ciljeva određenih u članku 39. UFEU-a;

(b) ne podrazumijevaju obvezu naplaćivanja jednakih cijena;

(c) ne vode do bilo kakve podjele tržišta unutar Unije;

(d) ne isključuju tržišno natjecanje; i

(e) ne isključuju tržišno natjecanje za značajan dio dotičnih proizvoda;

2. Neovisno o članku 40. ove Uredbe, članak 101. stavak 1. UFEU-a ne primjenjuje se na sporazume, odluke i djelovanja međustrukovnih organizacija koje

(a) su potrebne za ostvarenje ciljeva određenih u članku 39. UFEU-a;

(b) ne podrazumijevaju obvezu naplaćivanja jednakih cijena;

- (c) ne vode do bilo kakve podjele tržišta unutar Unije;
- (d) ne primjenjuju različite uvjete na jednake transakcije s drugim trgovinskim partnerima, čime bi ih stavile u konkurenčki nepovoljan položaj;
- (e) ne isključuju tržišno natjecanje za značajan dio dotičnih proizvoda; i
- (f) ne ograničavaju tržišno natjecanje na načine koji nisu ključni za postizanje ciljeva ZRP-a.

POGLAVLJE VI.

PODACI O ISTRAŽIVANJU TRŽIŠTA

Članak 42.

Podaci o istraživanju tržišta

1. Komisija:

- (a) prikuplja, analizira i proširuje ekonomsko znanje i razumevanje tržišta Unije za proizvode ribarstva i akvakulture duž opskrbnog lanca, uzimajući u obzir međunarodni kontekst;
- (b) pruža praktičnu podršku organizacijama proizvođača i međustrukovnim organizacijama kako bi se bolje koordinirale informacije između subjekata i prerađivača;
- (c) redovito nadgleda cijene za proizvode ribarstva i akvakulture na tržištu Unije duž opskrbnog lanca te provodi analize tržišnih trendova;
- (d) provodi ad-hoc istraživanja tržišta i određuje metodologiju izvještaja o formiranju cijena.

2. Da bi se proveli ciljevi iz stavka 1., Komisija se služi sljedećim mjerama:

- (a) omogućuje pristup dostupnim podacima o proizvodima ribarstva i akvakulture prikupljenima u skladu s pravom Unije;
- (b) stavlja na raspolaganje tržišne informacije, kao što su istraživanje cijena, analize i studije tržišta svim dionicima i široj javnosti na dostupan i razumljiv način, podložno Uredbi (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- 3. Države članice doprinose postizanju ciljeva iz stavka 1.

POGLAVLJE VII.

POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 43.

Odborski postupak

- 1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
- 2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 1184/2006

Članak 1. Uredbe (EZ) br. 1184/2006 zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o primjenjivosti članaka od 101. do 106. Ugovora i članka 108. stavaka 1. i 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u vezi s proizvodnjom proizvoda ili trgovinom proizvodima navedenih u Prilogu I. UFEU-u uz iznimku proizvoda obuhvaćenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 1234/2007. (*) i Uredbom (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

(*) Uredba Vijeća (EZ) br. 1234/2007. od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) (SL L 299, 16.11.2007., str. 1.).

(**) Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, te o izmjeni Uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str. 1.).

Članak 45.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 1224/2009

Uredba (EZ) br. 1224/2009 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 57. stavku 1 dodaju se sljedeće rečenice.:

„Države članice poduzimaju provjere kako bi osigurale usklađenost. Provjere se mogu obavljati u svim fazama trženja i tijekom prijevoza.”;

(2) članak 58. stavak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) podaci za potrošače predviđeni člankom 35. Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(*). Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, te o izmjeni Uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str. 1.”);

(b) točka (h) briše se.

Članak 46.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 104/2000 se ovime stavlja izvan snage. Međutim, članak 4. se primjenjuje do 12. prosinca 2014.

Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelačijskom tablicom u Prilogu IV.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 11. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
V. LEŠKEVIČIUS

(¹) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2136/89 od 21. lipnja 1989. o utvrđivanju zajedničkih tržišnih standarda za konzervirane srdele i trgovackih opisa za konzervirane srdele i proizvode tipa srdele (SL L 212, 22.7.1989., str. 79.).

(²) Uredba Vijeća (EEZ) br. 1536/92 od 9. lipnja 1992. o utvrđivanju zajedničkih tržišnih normi za konzerviranu tunu i palamidu (SL L 163, 17.6.1992., str. 1.).

(³) Uredba Vijeća (EZ) br. 2406/96 od 26. studenog 1996. o određivanju zajedničkih tržišnih standarda za neke proizvode ribarstva (SL L 334, 23.12.1996., str. 1.).

(⁴) Uredba Komisije (EEZ) br. 3703/85 od 23. prosinca 1985. o utvrđivanju detaljnijih pravila za primjenu zajedničkih tržišnih standarda za određenu svježu ili rashlađenu ribu (SL L 351, 28.12.1985., str. 63.).

Članak 47.

Pravila kojima se uspostavljaju zajednički tržišni standardi

Nastavljaju se primjenjivati pravila kojima se uspostavljaju zajednički tržišni standardi, posebno Uredba Vijeća (EEZ) br. 2136/89 (¹), Uredba Vijeća (EEZ) br. 1536/92 (²), Uredba Vijeća (EZ) br. 2406/96 (³), kao i ostala pravila donesena za primjenu zajedničkih tržišnih standarda, kao što je Uredba Komisije (EEZ) br. 3703/85 (⁴).

Članak 48.

Revizija

Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o rezultatima primjene ove Uredbe do 31. prosinca 2022.

Članak 49.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014., osim poglavlja IV. i članka 45. koji se primjenjuju od 13. prosinca 2014.

PRILOG I.

PROIZVODI RIBARSTVA I AKVAKULTURE OBUXVAĆENI ZUT-om

Tarifna oznaka KN	Opis proizvoda
(a) 0301	Živa riba
0302	Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta i drugog ribljeg mesa iz tarifnog broja 0304
0303	Riba, smrznuta, osim ribljih fileta i ribljeg mesa iz tarifnog broja 0304
0304	Riblji fileti i drugo riblje meso (mljeveno ili ne), svježe, rashlađeno ili zamrznuto
(b) 0305	Riba, sušena, usoljena ili u salamuri; dimljena riba, neovisno je li kuhana ili ne prije ili za vrijeme procesa dimljenja; riblje brašno, krupica i pelete od ribe, podobni za prehranu ljudi
(c) 0306	Rakovi, u ljušturi ili ne, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; rakovi, u ljušturi, kuhani na pari ili u kipućoj vodi, rashlađeni ili ne, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; brašno, krupica i pelete od rakova, podobni za prehranu ljudi
0307	Mekušci, u ljušturi ili ne, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; vodeni beskralježnjaci osim rakova i mekušaca, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; brašno, krupica i pelete od vodenih beskralježnjaka osim rakova, podobni za prehranu ljudi
(d)	Proizvodi životinjskog porijekla koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz 1. i 3. poglavљa, neuporabive za prehranu ljudi:
	– Ostalo
	– Proizvodi od riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka; mrtve životinje iz Poglavlja III.:
0511 91 10	--- Riblji otpad
0511 91 90	--- Ostalo
(e) 1212 20 00	– Morske trave i druge alge
(f)	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:
1504 10	– Ulja od riblje jetre i njihove frakcije
1504 20	– Masti i ulja i njihove frakcije, od ribe, osim od riblje jetre
(g) 1603 00	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba ili rakova, mekušaca ili od ostalih vodenih beskralježnjaka
(h) 1604	Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara pripremljeni od ribljih jaja
(i) 1605	Rakovi, mekušci i ostali vodići beskralježnjaci, pripremljeni ili konzervirani
(j)	Tjestenina, kuhana ili nekuhana ili punjena (mesom ili drugim tvarima) ili drukčije pripremljena, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravioli, kaneloni; kuskus, pripremljen ili nepripremljen
1902 20	– Punjena tjestenina, neovisno je li kuhana ili nekuhana ili drukčije pripremljena
1902 20 10	– S masenim udjelom riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka većim od 20 %

Tarifna oznaka KN	Opis proizvoda
(k)	Brašno, krupica i pelete, od mesa ili mesnih klaoničkih nusproizvoda, od riba ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, neprikladni za ljudsku uporabu; čvarci:
2301 20 00	- Brašno, krupica i pelete, od riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka
(l)	Pripravci koji se koriste za prehranu životinja
2309 90	- Ostalo:
ex 2309 90 10	-- Topive tvari od riba

PRILOG II.

PROIZVODI RIBARSTVA KOJI PODLIJEŽU MEHANIZMU SKLADIŠTENJA

Tarifna oznaka KN	Opis proizvoda
0302 22 00	Iverak zlatopjeg (<i>Pleonectes platessa</i>)
ex 0302 29 90	Iverak (<i>Limanda limanda</i>)
0302 29 10	Pataraća (<i>Lepidorhombus spp.</i>)
ex 0302 29 90	Iverak (<i>Platichthys flesus</i>)
0302 31 10	Albakor ili tunj dugokrilac (<i>Thunnus alalunga</i>)
i	
0302 31 90	
ex 0302 40	Sleđ vrste <i>Clupea harengus</i>
0302 50 10	Bakalar vrste <i>Gadus morhua</i>
0302 61 10	Sardele vrste <i>Sardina pilchardus</i>
ex 0302 61 80	Papalina (<i>Sprattus sprattus</i>)
0302 62 00	Bakalarka (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)
0302 63 00	Crni bakalar (ugljenar) (<i>Pollachius virens</i>)
ex 0302 64	Skuša vrste <i>Scomber scombrus</i> i lokarda (<i>Scomber japonicus</i>)
0302 65 20	Kostelj (<i>Squalus acanthias</i> i <i>Scyliorhinus spp.</i>)
i	
0302 65 50	
0302 69 31	Škarpina (<i>Sebastes spp.</i>)
i	
0302 69 33	
0302 69 41	Pišmolj (<i>Merlangius merlangus</i>)
0302 69 45	Manjić morski (<i>Molva spp.</i>)
0302 69 55	Inćuni (<i>Engraulis spp.</i>)
ex 0302 69 68	Oslić vrste <i>Merluccius merluccius</i>
0302 69 81	Grdobina (<i>Lophius spp.</i>)
ex 0302 69 99	Lampuga (<i>Coryphaena hippurus</i>)
ex 0307 41 10	Sipe (<i>Sepia officinalis</i> i <i>Rossia macrosoma</i>)
ex 0306 23 10	Kozice vrste <i>Crangon crangon</i> i sjeverna kozica (<i>Pandalus borealis</i>)
ex 0306 23 31	
ex 0306 23 39	
0302 23 00	List (<i>Solea spp.</i>)
0306 24 30	Jestivi rakovi (<i>Cancer pagurus</i>)
0306 29 30	Škampi (<i>Nephrops norvegicus</i>)
0303 31 10	Atlantska ili grenlandska ploča (<i>Reinhardtius hipoglossoides</i>)
0303 78 11	Oslić iz roda <i>Merluccius</i>
0303 78 12	
0303 78 13	
0303 78 19	
i	
0304 29 55	
0304 29 56	
0304 29 58	
0303 79 71	Zubatac (<i>Dentex dentex</i> i <i>Pagellus spp.</i>)
0303 61 00	Iglun (<i>Xiphias gladius</i>)
0304 21 00	
0304 91 00	

Tarifna oznaka KN	Opis proizvoda
0306 13 40	Kozice iz obitelji <i>Penaeidae</i>
0306 13 50	
ex 0306 13 80	
0307 49 18	Sipe vrste <i>Sepia officinalis</i> , <i>Rossia macrosoma</i> i <i>Sepiola rondeletti</i>
0307 49 01	
0307 49 31	Lignje (<i>Loligo spp.</i>)
0307 49 33	
0307 49 35	
i	
0307 49 38	
0307 49 51	Lignje (<i>Ommastrephes sagittatus</i>)
0307 59 10	Hobotnica (<i>Octopus spp.</i>)
0307 99 11	Totani (<i>Illex spp.</i>)
0303 41 10	Albakor ili tunj dugokrilac (<i>Thunnus alalunga</i>)
0302 32 10	Žutoperajne tune (<i>Thunnus albacares</i>)
0303 42 12	
0303 42 18	
0303 42 42	
0303 42 48	
0302 33 10	Trupac prugavac ili prugasti bonito (<i>Katsuwonus pelamis</i>)
0303 43 10	
0303 45 10	Plavoperajna tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)
0302 39 10	Druge vrste iz roda <i>Thunnus</i> i <i>Euthynnus</i>
0302 69 21	
0303 49 30	
0303 79 20	
ex 0302 29 90	Limanda (<i>Microstomus kitt</i>)
0302 35 10	Plavoperajna tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)
i	
0302 35 90	
ex 0302 69 51	Kolja (<i>Pollachius pollachius</i>)
0302 69 75	Grboglavka (<i>Brama spp.</i>)
ex 0302 69 82	Ugotica pučinka (<i>Micromesistius poutassou</i>)
ex 0302 69 99	Ugotica mala (<i>Trisopterus luscus</i>) i ugotica matica (<i>Trisopterus minutus</i>)
ex 0302 69 99	Matelan (<i>Boops boops</i>)
ex 0302 69 99	Girica (<i>Spicara smaris</i>)
ex 0302 69 99	Grum (<i>Conger conger</i>)
ex 0302 69 99	Lastavica (<i>Trigla spp.</i>)
ex 0302 69 91	Šnjur (<i>Trachurus spp.</i>)
ex 0302 69 99	
ex 0302 69 99	Cipal (<i>Mugil spp.</i>)
ex 0302 69 99	Raža (<i>Raja spp.</i>)
i	
ex 0304 19 99	
ex 0302 69 99	Zmijičnjak (<i>Lepidopus caudatus</i> i <i>Aphanopus carbo</i>)
ex 0307 21 00	Kapica (<i>Pecten maximus</i>)
ex 0307 91 00	Puž (<i>Buccinum undatum</i>)
ex 0302 69 99	Trlja od kamena ili trlja od blata (<i>Mullus surmuletus</i> , <i>Mullus barbatus</i>)
ex 0302 69 99	Kantar (<i>Spondylisoma cantharus</i>)

PRILOG III.

INFORMACIJE O RIBOLOVNIM ALATIMA

Obvezne informacije o kategoriji ribolovnih alata	Detaljnije informacije o odgovarajućim alatima i kodovima, u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 26/2004 (⁽¹⁾) i Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 404/2011 (⁽²⁾)	
Mreže potegače	Obalne potegače	SB
	Danska potegača	SDN
	Škotske potegače	SSC
	Potegače za ribolov u paru (dva plovila)	SPR
Povlačne mreže	Povlačne mreže (koće) s gredom	TBB
	Koće sa širilicama (na bok ili krmu nije određeno)	OTB
	Povlačne mreže za vuču u paru (dva plovila)	PTB
	Koće sa širilicama (na bok ili krmu nije određeno)	OTM
	Pelagijske povlačne mreže za vuču u paru (dva plovila)	PTM
	Koće sa širilicama za vuču u paru	OTT
Mreže stajaćice i slične mreže	Jednostrukе stajaćice (pričvršćene)	GNS
	Jednostrukе plutajuće stajaćice	GND
	Okružujuće jednostrukе stajaćice	GNC
	Višestruke stajaćice	GTR
	Kombinirane jednostrukе-višestruke stajaćice	GTN
Okružujuće mreže i podizne mreže	Sa stezačem (plivarica)	PS
	Bez stezača (lampare)	LA
	Podizne mreže kojima se rukuje s broda	LNB
	Podizne nepokretne mreže kojima se rukuje s obale	LNS
Udice i uzice	Štapovi s udicama (ručno upravljanje)	LHP
	Štapovi s udicama (mehanički)	LHM
	Stajaći parangali	LLS
	Plutajući parangali	LLD
	Povlačni povraz - panule	LTL
Dredže	Dredže za uporabu s plovila	DRB
	Ručne dredže koje se koriste s palube plovila	DRH
	Mehaničke dredže uključujući usisne dredže	HMD
Klopke	Pokrivene vrše	FPO

(⁽¹⁾) Uredba Komisije (EZ) br. 26/2004 od 30. prosinca 2003. o registru ribarske flote Zajednice (SL L 5, 9.1.2004., str. 25.).(⁽²⁾) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 404/2011 od 8. travnja 2011. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike (SL L 112, 30.4.2011., str. 1.).

*PRILOG IV.***KORELACIJSKA TABLICA**

Uredba (EZ) br. 104/2000	Ova Uredba
Članak 1.	Članci od 1. do 5.
Članci 2. i 3.	Članci 33. i 34.
Članak 4.	Članci od 35. do 39.
Članak 5. stavak 1.	Članci 6., 7., 8.
Članak 5. stavci 2., 3., 4. i članak 6.	Članci 14., 18. do 21.
Članak 7.	Članci 22.i 24. do 27.
Članak 8.	—
Članci 9. do 12.	Članci 28., 29.
Članak 13.	Članci 11., 12., 13., 16., 18., 20.i 21.
Članak 14.	Članak 41. stavak 2.
Članak 15.	Članak 23.
Članak 16.	Članci 24., 27.
Članci 17. do 27.	Članci 30., 31.i 32.
Članak 33.	—
Članak 34.	Članak 20., stavak 2., članci 21.i 32.
Članak 35.	—
Članak 36.	—
Članak 37.	Članak 43.
Članci 38. i 39.	Članak 43.
Članak 40.	—
Članak 41.	Članak 48.
Članak 42.	Članci 44., 45. i 46.
Članak 43.	Članak 49.
—	Članak 40.
—	Članak 41. stavak 1.
—	Članak 42.

**UREDBA (EU) br. 1380/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 11. prosinca 2013.**

o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

Uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da

(1) Uredbom Vijeća (EZ) br. 2371/2002 ⁽⁴⁾ uspostavljen je sustav Zajednice za očuvanje i održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u okviru zajedničke ribarstvene politike (ZRP).

(2) Područje primjene ZRP-a uključuje očuvanje morskih bioloških resursa i upravljanje ribarstvom koje cilja na njih. Osim toga, ono uključuje, u odnosu na tržišne i finansijske mjere koje podupiru njegove ciljeve, slatkovodne biološke resurse i aktivnosti akvakulture kao i preradu i prodaju proizvoda ribarstva i akvakulture, kad se takve aktivnosti odvijaju na državnom području država članica ili u vodama Unije, uključujući kad ih provode ribarska plovila koja plove pod zastavom

⁽¹⁾ SL C 181, 21.6.2012, str. 183.

⁽²⁾ SL C 225, 27.7.2012, str. 20.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 6. veljače 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 17. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 9. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju ribolovnih resursa u okviru Zajedničke ribarstvene politike (SL L 358, 31.12.2002.,str. 59.).

trećih zemalja i u tim su zemljama registrirana, ribarska plovila Unije ili državljani država članica, ne dovodeći u pitanje primarnu odgovornost države zastave i imajući u vidu odredbe članka 117. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. ⁽⁵⁾ (UNCLOS).

(3) Rekreacijski ribolov može imati značajan utjecaj na riblje resurse i države članice bi stoga trebale osigurati da se on obavlja na način koji je sukladan s ciljevima ZRP-a.

(4) ZRP bi trebao osigurati da aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi doprinesu dugoročnoj, ekološkoj, gospodarskoj i društvenoj održivosti. Trebao bi uključiti pravila koja za cilj imaju osiguranje sljedivosti, sigurnosti i kvalitete proizvoda stavljenih na tržište u Uniji. Nadalje, ZRP bi trebao doprinijeti porastu produktivnosti, pristojnom životnom standardu u sektoru ribarstva, uključujući u sektoru malog ribolova, i stabilnim tržištima te bi trebao osigurati dostupnost opskrbe hranom i da ponuda dođe do kupca po razumnim cijenama. ZRP bi trebao pridonijeti Strategiji Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast te bi trebao pomoći u postizanju ciljeva utvrđenih u toj strategiji.

(5) Unija je ugovorna stranka UNCLOS-a ⁽⁶⁾ i, na temelju Odluke Vijeća 98/414/EZ ⁽⁷⁾, Sporazuma Ujedinjenih naroda o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. koje se odnose na očuvanje i gospodarenje ribljim naseljima koja se nalaze u više različitih pojaseva i naselja vrlo migratoričnih vrsta riba od 4. prosinca 1995 ⁽⁸⁾ (Sporazum UN-a o ribljim vrstama) i, na temelju Odluke Vijeća 96/428/EZ ⁽⁹⁾, Sporazuma Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda o promicanju sukladnosti s

⁽⁵⁾ Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora i Sporazum o primjeni njezinog dijela XI. (SL L 179, 23.6.1998., str. 3.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 98/392/EZ od 23. ožujka 1998. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. i Sporazuma o primjeni njezinog dijela XI. od 28. srpnja 1994. od strane Europske zajednice (SL L 179, 23.6.1998., str. 1.).

⁽⁷⁾ Odluka Vijeća 98/414/EZ od 8. lipnja 1998. o ratifikaciji od strane Europske zajednice Sporazuma o provedbi odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim stokovima i visoko migracijskim ribljim stokovima (SL L 189, 3.7.1998., str. 14.).

⁽⁸⁾ Sporazum o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. koje se odnose na očuvanje i gospodarenje ribljim naseljima koja se nalaze u više različitih pojaseva i naselja vrlo migratoričnih vrsta riba.

⁽⁹⁾ Odluka Vijeća 96/428/EZ od 25. lipnja 1996. o prihvatanju, od strane Zajednice, Sporazuma o promicanju sukladnosti s međunarodnim mjerama za očuvanje i gospodarenje od strane ribarskih plovila na otvorenom moru (SL L 177, 16.7.1996., str. 24.).

međunarodnim mjerama za očuvanje i gospodarenje od strane ribarskih plovila na otvorenom moru od 24. studenoga 1993. godine⁽¹⁾.

- (6) Ovi međunarodni instrumenti uglavnom utvrđuju obveze očuvanja, uključujući, obveze poduzimanja mjera očuvanja i upravljanja osmišljenih da održe ili obnove morske resurse na razinama koje mogu donijeti najviši održivi prinos, kako unutar morskih područja pod nacionalnom jurisdikcijom tako i na otvorenom moru te osiguraju suradnju s drugim državama s tim ciljem, obveze stroge primjene predostrožnog pristupa pri očuvanju, upravljanju i iskorištavanju ribljih stokova, obveze osiguranja kompatibilnosti mjera očuvanja i upravljanja gdje se morski resursi javljaju u morskim područjima različitih statusa jurisdikcije i obveze dužnog obzira prema drugim dopuštenim načinima korištenja mora. ZRP bi stoga trebao doprinijeti provedbi međunarodnih obveza Unije na temelju tih međunarodnih instrumenata. Ako države članice donesu mjere očuvanja i upravljanja, za što su doobile ovlaštenje u okviru ZRP-a, one bi također trebale djelovati na način koji je u potpunosti dosjedan obvezama iz navedenih međunarodnih instrumenata.
- (7) Na Svjetskom sastanku na vrhu o održivom razvoju u Johannesburgu 2002. godine, Unija i države članice obvezale su se djelovati protiv daljnje smanjenja mnogih ribljih stokova. Stoga, Unija bi trebala poboljšati svoj ZRP prilagođavanjem stopa iskorištavanja kako bi se osiguralo da, u razumnom roku, iskorištavanje morskih bioloških resursa obnavlja i održava populaciju izlovljivanih stokova iznad razina koje mogu osigurati najviši održivi prinos. Stope iskorištavanja trebalo bi dosegnuti do 2015. godine. Dostizanje tih stopa iskorištavanja do kasnijeg datuma trebalo bi dopustiti jedino ako bi njihovo dostizanje do 2015. ozbiljno ugrozilo društvenu i gospodarsku održivost ribarskih flota u pitanju. Nakon 2015., te bi stope trebalo dostići što je prije moguće i u svakom slučaju najkasnije do 2020. Ako su znanstveni podaci nedovoljni za određivanje tih razina, mogu se razmotriti približni parametri.
- (8) Odluke o upravljanju vezane uz najviši održivi prinos u mješovitom ribolovu trebale bi uzeti u obzir poteškoće izlova svih stokova u mješovitom ribolovu uz najviši održivi prinos u isto vrijeme, osobito kada znanstveni savjet pokaže da je vrlo teško izbjegći fenomen vrsta koje ograničavaju ribolov (tzv. "choke species") povećanjem selektivnosti ribolovnih alata koji se koriste. Trebalo bi tražiti od odgovarajućih znanstvenih tijela da pruže savjete o prikladnim razinama ribolovne smrtnosti u takvim okolnostima.
- (9) ZRP bi trebao osigurati usklađenost s ciljevima ribarstva utvrđenima Odlukom o Strateškom planu biološke

raznolikosti za razdoblje od 2011. do 2020., donesenom na Konferenciji potpisnica Konvencije o biološkoj raznolikosti, i s ciljevima biološke raznolikosti koje je donijelo Europsko vijeće 25. i 26. ožujka 2010.

- (10) Održivo iskorištavanje morskih bioloških resursa trebalo bi se temeljiti na predostrožnom pristupu koji proizlazi iz načela opreznosti iz članka 191. stavka 2. prvog podstavka Ugovora, uzimajući u obzir raspoložive znanstvene podatke.
- (11) ZRP bi trebao doprinijeti zaštiti morskog okoliša, održivom upravljanju svim vrstama koje se iskorištavaju u komercijalne svrhe, a osobito postizanju dobrog stanja okoliša do 2020. godine, kako je navedeno u članku 1. stavku 1. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.
- (12) ZRP bi trebao doprinijeti i opskrbljivanju tržišta Unije visokohranjivim namirnicama i smanjenju ovisnosti tržišta Unije o uvozu hrane. Također bi trebao potaknuti izravno i neizravno stvaranje radnih mjeseta te gospodarski razvoj u obalnim područjima.
- (13) Potrebno je provesti pristup upravljanja ribarstvom temeljen na ekosustavu, trebalo bi ograničiti učinke ribolovnih aktivnosti na okoliš, a neželjeni ulov bi trebalo izbjegavati i smanjiti na najmanju moguću razinu.
- (14) Važno je da se upravljanje ZRP-om rukovodi načelima dobrog upravljanja. Ta načela uključuju donošenje odluka temeljenih na najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu, širokoj uključenosti dionika i dugoročnoj perspektivi. Uspješno upravljanje ZRP-om također ovisi o jasnom definiranju odgovornosti na razini Unije, na regionalnim, nacionalnim i lokalnim razinama te na uzajamnoj kompatibilnosti poduzetih mjera i njihove usklađenosti s drugim politikama Unije.
- (15) ZRP bi trebao doprinositi poboljšanju sigurnosnih i radnih uvjeta subjekata u ribarstvu.
- (16) ZRP bi trebao obratiti punu pažnju, gdje je to potrebno, zdravju i dobrobiti životinja te zdravstvenoj ispravnosti hrane i hrane za životinje.

⁽¹⁾ Sporazum o promicanju usklađenosti s međunarodnim mjerama za očuvanje i gospodarenje od strane ribarskih plovila na otvorenom moru (SL L 177, 16.7.1996., str. 24.).

⁽²⁾ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.06.2008., str. 19.).

- (17) Kako su sva pitanja koja se odnose na mora i oceane Europe međusobno povezana, ZRP bi se trebao provoditi na način koji je u skladu s drugim politikama Unije i koji osobito uzima u obzir interakcije s mjerama Unije u drugim područjima pomorske politike. Trebalo bi osigurati uskladenost u upravljanju različitim sektorskim politikama u morskim bazenima Baltičkog mora, Sjevernog mora, Keltskih mora, Biskajskog zaljeva i Iberijske obale te Sredozemlja i Crnog mora.
- (18) Ribarska plovila Unije trebala bi imati jednak pristup vodama Unije i resursima koji podliježu pravilima ZRP-a.
- (19) Postojeća pravila koja ograničavaju pristup resursima unutar zona od 12 nautičkih milja država članica dala su zadovoljavajuće doprinose očuvanju putem ograničavanja ribolovnog napora u najosjetljivijem dijelu voda Unije. Ta pravila su također očuvala tradicionalne ribolovne aktivnosti o kojima znatno ovise društveni i gospodarski razvoj nekih priobalnih zajednica. Stoga bi ta pravila trebalo nastaviti primjenjivati. Države članice trebale bi pokušati dati prednost pristupa ribarima malog, tradicionalnog ili obalnog ribolova.
- (20) Trebalo bi, prema potrebi, obratiti posebnu pozornost na male otoke na otvorenom moru koji ovise o ribarstvu i podupirati ih kako bi preživjeli i razvijali se.
- (21) S obzirom na njihovo strukturalno, društveno i gospodarsko stanje, morski biološki resursi oko najudaljenijih regija Unije iz članka 349. stavka 1. Ugovora trebali bi biti posebno zaštićeni jer pridonose očuvanju lokalnog gospodarstva tih državnih područja. Određene ribolovne aktivnosti u tim vodama bi stoga trebalo ograničiti na ribarska plovila registrirana u lukama na tim državnim područjima.
- (22) Kako bi se doprinijelo očuvanju živilih vodenih resursa i morskih ekosustava, Unija bi trebala pokušati zaštiti biološki ugrožena područja tako da ih odredi kao zaštićena područja. U takvim područjima trebalo bi biti moguće ograničiti ili zabraniti ribolovne aktivnosti. Kod odlučivanja koja područja treba zaštiti, posebnu pozornost trebalo bi obratiti na područja u kojima postoje jasni dokazi o visokoj koncentraciji ribe ispod minimalne referentne veličine za očuvanje i o područjima mriještenja, te na područja za koja se smatra da su bio-geografski osjetljiva. Također bi trebalo voditi računa i o postojećim područjima zaštite. Kako bi se olakšao postupak određivanja zaštićenih područja, države članice trebale bi odrediti prikladna područja, uključujući područja koja tvore dio koherentne mreže, i, prema potrebi, međusobno surađivati, pripremati i slati zajedničke preporuke Komisiji. Da bi se učinkovitije uspostavila zaštićena područja, Komisija bi trebala biti ovlaštena uspostaviti ih u višegodišnjem planu. Kako bi se osigurala odgovarajuća razina demokratske odgovornosti i kontrole, Komisija bi trebala redovito izvještavati Europski parlament i Vijeće o funkcioniranju tih zaštićenih područja.
- (23) Cilj održivog iskorištavanja morskih bioloških resursa učinkovitije se postiže kroz višegodišnji pristup upravljanju ribarstvom, postavljajući kao prioritet višegodišnje planove koji odražavaju specifičnosti različitih ribarstava.
- (24) Višegodišnji planovi bi trebali, gdje je to moguće, pokriti više stokova kada se ti stokovi zajednički iskorištavaju. Višegodišnji planovi trebaju uspostaviti okvir za održivo iskorištavanje stokova i dotičnih morskih ekosustava, definirajući jasne vremenske rokove i mehanizme očuvanja za nepredviđena zbivanja. Višegodišnji planovi također bi trebali biti vođeni jasno definiranim upravljačkim ciljevima kako bi se doprinijelo održivom iskorištavanju stokova i zaštititi dotičnih morskih ekosustava. Ti bi planovi trebali biti doneseni u suradnji sa savjetodavnim vijećima, subjektima u ribarskoj industriji, znanstvenicima te drugim dionicima zainteresiranim za upravljanje ribarstvom.
- (25) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, Direktiva Vijeća 92/43/EEZ⁽²⁾ i Direktiva 2008/56/EZ nameću određene obveze državama članicama u pogledu posebnih područja zaštite, posebnih područja očuvanja odnosno zaštićenih morskih područja. Takve mjere mogu zahtijevati usvajanje mera koje spadaju u ZRP. Primjereno je, dakle, ovlastiti države članice da donesu, za vode pod njihovim suverenitetom i jurisdikcijom, takve mjere očuvanja koje su potrebne u skladu s njihovim obvezama iz tih akata Unije ako takve mjere ne utječu na ribolovne interese drugih država članica. Ako bi takve mjere mogle utjecati na ribolovne interese drugih država članica, ovlast donošenja takvih mera bi trebalo dodijeliti Komisiji i trebalo bi pribjeći regionalnoj suradnji dotičnih država članica.
- (26) Potrebne su mjere za smanjenje trenutačnih visokih razina neželjenog ulova i postupno eliminiranje odbačenog ulova. Neželjeni ulovi i odbačeni ulovi predstavljaju znatan otpad i negativno utječu na održivost iskorištavanja morskih bioloških resursa i morskih ekosustava i finansijsku održivost ribarstva. Trebalo bi uspostaviti i

⁽¹⁾ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010, str. 7.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

postupno provoditi obvezu iskrcavanja svih ulova ("obveza iskrcavanja") vrsta koje podlježu ograničenjima ulova te, u Sredozemnom moru, ulova vrsta koje podlježu minimalnim veličinama, ostvarenih tijekom ribolovnih aktivnosti u vodama Unije ili od strane ribarskih plovila Unije a pravila koja su dosad obvezivala ribare da odbacuju ulov trebalo bi staviti izvan snage.

- (27) Obvezu iskrcavanja trebalo bi uvesti posebno za svaki oblik ribolova. Ribarima bi trebalo dopustiti da nastave odbacivati vrste koje, prema najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu, imaju visoku stopu preživljavanja nakon što ih se vrati u more.
- (28) Da bi obveza iskrcavanja mogla funkcionirati i da bi se ublažio utjecaj različitih godišnjih sastava ulova, državama članicama trebalo bi dopustiti da prenose kvote između godina, do određenog postotka.
- (29) U okviru upravljanja obvezom iskrcavanja, potrebno je da države članice poduzmu sve što je u njihovoј moći da smanje neželjene ulove. S tim ciljem, poboljšanja selektivnih tehnika ribolova da bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegli i smanjili neželjeni ulovi trebala bi imati visoki prioritet. Važno je da države članice raspodijele kvote između plovila u takvoj kombinaciji koja odražava u najvećoj mogućoj mjeri očekivani sastav vrsta u ribolovu. U slučaju nesklada između raspoloživih kvota i uobičajenog stvarnog ulova države članice bi trebale razmotriti prilagodbe kroz zamjene kvota s drugim državama članicama, uključujući i na trajnoj osnovi. Države članice bi također trebale razmotriti olakšavanje udruživanja pojediničnih kvota vlasnika plovila, primjerice, na razini organizacija proizvođača ili skupina vlasnika plovila. U konačnici, države članice bi trebale razmotriti oduzimanje količine usputnog ulova vrsta od kvota ciljanih vrsta, ovisno o statusu zaštite vrsta usputnog ulova.
- (30) Odredišta za iskrcavanje ulova ribe manje od minimalne referentne veličine potrebne za očuvanje trebala bi biti ograničena i trebala bi isključivati prodaju za prehranu ljudi.
- (31) Kako bi se pobrinulo za neželjeni ulov koji je neizbjježan čak i kada se primjenjuju sve mjere za njegovo smanjivanje, trebalo bi odrediti određena de minimis izuzeća od obveze iskrcavanja za vrste ribolova na koje se odnosi obveza iskrcavanja, prvenstveno putem višegodišnjih planova.
- (32) Ovisno o znanstvenom savjetu i ne ugrožavajući ciljeve maksimalno održivog prinosa ili povećavajući ribolovnu

smrtnost, kad se primjenjuje obveza iskrcavanja koja uključuje obvezu dokumentiranja ulova, trebalo bi biti moguće povećanje povezanih ribolovnih mogućnosti, kako bi se uzelo u obzir činjenicu da će se iskrcati riba koja je prethodno bila odbačena.

- (33) Pristup ribarstvu trebalo bi se temeljiti na transparentnim i objektivnim kriterijima, uključujući one ekološke, društvene i gospodarske prirode. Države članice bi trebale promicati odgovorno ribarstvo pružajući poticaje onim subjektima koji obavljaju ribolov na način koji je najmanje štetan za okoliš i koji pruža najviše koristi društvu.
- (34) Za stokove za koje nije utvrđen višegodišnji plan, potrebno je utvrditi stope iskorištanja koje donose maksimalno održiv prinos postavljanjem ograničenja ulova ili ribolovnog napora. Ako su raspoloživi podaci nedostatni, ribolovom bi se trebalo upravljati korištenjem približnih parametara.
- (35) S obzirom na nezavidno gospodarsko stanje u ribarskoj industriji i ovisnost pojedinih priobalnih zajednica o ribolovu, neophodno je osigurati relativnu stabilnost ribolovnih aktivnosti dodjeljivanjem ribolovnih mogućnosti državama članicama na temelju predvidivog udjela u stokovima za svaku državu članicu.
- (36) S obzirom na privremeno biološko stanje stokova, takva relativna stabilnost ribolovnih aktivnosti bi trebala zaštititi i uzeti u obzir posebne potrebe u područjima u kojima su lokalne zajednice posebno ovisne o ribarstvu i srodnim djelatnostima, kako je odlučilo Vijeće u svojoj Rezoluciji od 3. studenoga 1976. (⁽¹⁾), a posebno u njezinom Prilogu VII.
- (37) Stoga, koncept relativne stabilnosti bi trebalo shvatiti u tom smislu.
- (38) U slučaju ozbiljne ugroze koja zahtijeva hitnu akciju, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje privremenih mjera za zaštitu morskih bioloških resursa, odnosno morskog ekosustava ugroženog ribolovnim aktivnostima. Te bi mjere trebalo odrediti unutar definiranih vremenskih razdoblja i trebalo bi ih provoditi tijekom utvrđenog vremenskog razdoblja.

⁽¹⁾ Rezolucija Vijeća od 3. studenoga 1976. o određenim vanjskim aspektima stvaranja ribolovne zone od 200 milja u Zajednici s učinkom od 1. siječnja 1977. (SL C 105, 7.5.1981., str. 1.).

- (39) Države članice bi trebale surađivati na regionalnoj razini kako bi donijele zajedničke preporuke i druge instrumente za razvoj i provedbu mjera očuvanja i mjera koje utječu na ribolovnu aktivnost na područjima zaštićenima okolišnim zakonodavstvom. U okviru regionalne suradnje, Komisija bi trebala donijeti mjere očuvanja isključivo kroz provedbene akte ili delegirane akte kada se sve dotične države članice u regiji slažu oko zajedničke preporuke. Ako nema zajedničke preporuke, Komisija bi trebala uputiti prijedlog relevantnih mjer u skladu s Ugovorom.
- (40) Države članice trebale bi biti ovlaštene donositi mјere očuvanja i upravljanja stokovima u vodama Unije koje se primjenjuju isključivo na ribarska plovila Unije koja plove pod njihovom zastavom.
- (41) U svojim zonama od 12 nautičkih milja, države članice bi trebale biti ovlaštene donositi mјere očuvanja i upravljanja koje se primjenjuju na sva ribarska plovila Unije, pod uvjetom da, kad se takve mјere primjenjuju na ribarska plovila Unije iz drugih država članica, donesene mјere nisu diskriminirajuće, da je obavljeno prethodno savjetovanje s drugim državama članicama na koje se mјere odnose i da Unija nije donijela mјere koje se posebno bave očuvanjem i upravljanjem unutar dotične zone od 12 nautičkih milja.
- (42) Države članice bi trebale moći uvesti sustav prenosivih ribolovnih koncesija.
- (43) Države članice bi trebale poduzeti posebne mјere kako bi se uskadio broj ribarskih plovila Unije s raspoloživim resursima, na temelju njihovih procjena ravnoteže između ribolovnog kapaciteta njihovih flota i njima raspoloživih ribolovnih mogućnosti. Procjene bi se trebale izvršiti u skladu sa smjernicama Komisije. Godišnja izvješća bi trebala biti dostupna javnosti. Svaka država članica trebala bi biti u mogućnosti izabrati mјere i instrumente koje želi donijeti kako bi smanjila višak ribolovnog kapaciteta.
- (44) Osim toga, obvezne najviše gornje granice kapaciteta flote i nacionalnih sustava ulaska/izlaska iz flote u odnosu na sredstva namijenjena povlačenju iz ribolova trebalo bi zadržati u svrhu upravljanja i prilagodbe ribolovnog kapaciteta.
- (45) Države članice bi trebale evidentirati minimalne informacije o obilježjima i aktivnostima ribarskih plovila Unije koja plove pod njihovim zastavama. Ti bi podaci trebali biti dostupni Komisiji u svrhu praćenja veličine flota država članica.
- (46) Upravljanje ribarstvom na temelju najbolje raspoloživog znanstvenog savjeta zahtijeva usklađene, pouzdane i točne podatke. Stoga bi države članice trebale prikupiti podatke o flotama i njihovim ribolovnim aktivnostima, posebno biološke podatke o ulovima, uključujući i odbaćene ulove i istraživačke informacije o ribljim stokovima i o mogućem utjecaju ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav. Države bi članice trebale upravljati prikupljenim podacima i učiniti ih dostupnima krajnjim korisnicima i drugim zainteresiranim stranama. Države članice bi trebale surađivati međusobno i s Komisijom kako bi koordinirale aktivnosti na prikupljanju podataka. Kada je potrebno, države bi članice također trebale surađivati s trećim zemljama u pogledu prikupljanja podataka. Države članice trebaju dostaviti Komisiji na procjenu godišnje izvješće o svojim aktivnostima prikupljanja podataka, koja moraju biti dostupna javnosti.
- (47) Prikupljanje podataka bi trebalo sadržavati podatke koji olakšavaju gospodarsku procjenu poduzeća aktivnih u sektoru ribarstva, akvakulture te u preradi proizvoda ribarstva i akvakulture kao i procjenu kretanja zaposlenosti u tim industrijama.
- (48) Moguće je savjetovati se sa Znanstvenim, tehničkim i gospodarskim odborom za ribarstvo (STECF), osnovanim Odlukom Komisije 2005/629/EZ⁽¹⁾, o pitanjima vezanim uz očuvanje i upravljanje morskim biološkim resursima kako bi se osigurala potrebna pomoć visokokvalificiranog znanstvenog osoblja, posebno u primjeni bioloških, gospodarskih, socijalnih i tehničkih disciplina te disciplina vezanih uz okoliš.
- (49) Znanost orijentiranu na ribarstvenu politiku trebalo bi ojačati kroz programe prikupljanja znanstvenih podataka o ribarstvu, istraživanja i inovacija, usvojene na nacionalnoj razini i provedene u suradnji s drugim državama članicama te unutar istraživačkih i inovacijskih okvira Unije. Također bi trebalo poticati bolju suradnju između industrije i znanstvenika.
- (50) Unija bi trebala promicati ciljeve ZRP-a na međunarodnoj razini, osiguravajući da se ribolovne aktivnosti Unije izvan vodâ Unije temelje na istim načelima i standardima kao i oni koji se primjenjuju prema pravu Unije, te promičući jednake uvjete za subjekte Unije i subjekte trećih zemalja. S tim ciljem, Unija bi trebala nastojati predvoditi postupak jačanja učinkovitosti regionalnih i međunarodnih organizacija kako bi im se omogućilo da bolje čuvaju i upravljaju živim morskim resursima koji su u njihovom djelokrugu, uključujući suzbijanje nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih (IUU) ribolovnih aktivnosti. Unija bi trebala surađivati s trećim zemljama i

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2005/629/EZ od 26. kolovoza 2005. o osnivanju Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora za ribarstvo (SL L 225, 31.8.2005., str. 18.).

međunarodnim organizacijama s ciljem poboljšanja usklađenosti s međunarodnim mjerama, uključujući suzbijanje IUU-a. Stajalište Unije bi se trebalo temeljiti na najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu.

prakse između državâ članicâ kroz otvorenu metodu koordinacije nacionalnih mjera koje se odnose na poslovnu sigurnost, pristup vodama i prostoru Unije te pojednostavljenje postupaka dobivanja dozvola.

- (51) Sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu s trećim zemljama trebali bi osigurati da se ribolovne aktivnosti Unije u vodama trećih zemalja temelje na najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu i razmjeni relevantnih informacija, osiguravajući održivo iskorištanje morskih bioloških resursa, transparentnost vezano uz utvrđivanje viškova te, shodno tome, upravljanje resursima koje je usklađeno s ciljevima ZRP-a. Ti sporazumi, koji daju pravo pristupa resursima razmernim interesima flote Unije u zamjenu za finansijski doprinos Unije, trebali bi doprinijeti uspostavljanju visokokvalitetnog upravljačkog okvira posebno kako bi se osiguralo učinkovito prikupljanje podataka te mjere praćenja, kontrole i nadzora.
- (52) Poštovanje demokratskih načela i ljudskih prava, kao što je navedeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim relevantnim međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima, kao i načela vladavine prava, trebali bi predstavljati bitan element sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu koji bi trebali sadržavati posebnu klauzulu o ljudskim pravima. Uvođenje klauzule o ljudskim pravima u sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu bi trebalo u potpunosti biti u skladu s ukupnim razvojnim ciljevima Unije.
- (53) Akvakultura bi trebala doprinijeti očuvanju potencijala za proizvodnju hrane na održivoj osnovi u cijeloj Uniji, tako da jamči dugoročnu sigurnost hrane, uključujući i zalihe hrane, kao i rast i zaposlenost za građane Unije, i da dopriene zadovoljavanju rastuće svjetske potražnje za hranom iz vodenog okoliša.
- (54) Strategija Komisije o održivom razvoju europske akvakulture usvojena 2009. godine koju je pozdravilo i podržalo Vijeće te pozdravio Europski parlament, istaknula je potrebu za stvaranjem i promicanjem jednakih uvjeta za djelatnost akvakulture kao temelja za njezin održiv razvoj.
- (55) Aktivnosti akvakulture u Uniji su pod utjecajem različitih uvjeta u raznim državama, uključujući i onih koji se tiču odobrenja za subjekte. Stoga, strateške smjernice Unije za nacionalne strateške planove bi trebalo razvijati kako bi se poboljšala konkurenčnost industrije akvakulture, podržavajući njezin razvoj i inovacije, te potičući gospodarske aktivnosti, diverzifikaciju i poboljšanje uvjeta života na obalnim i kopnenim područjima. Nadalje, trebalo bi uvesti mehanizme za razmjenu informacija i najbolje
- (56) Specifična priroda akvakulture zahtijeva savjetodavno vijeće kao platformu za savjetovanje zainteresiranih strana o elementima politika Unije koje bi mogle utjecati na akvakulturu.
- (57) Postoji potreba za jačanjem konkurenčnosti ribarstva i sektora akvakulture u Uniji, te za pojednostavljenjem radi potpore boljem upravljanju njezinim proizvodnim i tržišnim aktivnostima. Zajedničko uređenje tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture bi trebalo osigurati ista pravila igre za sve proizvode ribarstva i akvakulture na tržištu Unije bez obzira na njihovo podrijetlo, omogućiti potrošačima bolju informiranost prilikom donošenja odluka i podržati odgovornu potrošnju, te bi trebalo poboljšati ekonombska znanja i razumijevanje tržišta Unije duž opskrbnog lanca.
- (58) Zajedničko uređenje tržišta bi trebalo provoditi u skladu s međunarodnim obvezama Unije, posebno s obzirom na odredbe Svjetske trgovinske organizacije.
- (59) Kako bi se osigurala usklađenost s pravilima ZRP-a, trebalo bi uspostaviti učinkovit sustav kontrole, inspekcije i provedbe, što uključuje borbu protiv IUU ribolovnih aktivnosti.
- (60) U okviru sustava Unije za kontrolu, inspekciju i provedbu, potrebno je promicati korištenje modernih i učinkovitih tehnologija. Države članice i Komisija bi trebale imati mogućnost za provođenje pilot projekata za nove tehnologije kontrole i sustave upravljanja podacima.
- (61) Kako bi se osigurali da su uvjeti u različitim državama članicama za primjenu pravila za kontrolu i provedbu usporedivi, trebalo bi ohrabrvati suradnju između država članica u određivanju učinkovitih, razmernih i odvraćajućih sankcija.
- (62) Kako bi se osiguralo sudjelovanje subjekata u prikupljanju podataka u Uniji te u sustavu Unije za kontrolu, inspekciju i provedbu, države bi članice trebale moći zahtijevati od svojih subjekata da razmerno doprinesu odgovarajućim operativnim troškovima.

- (63) Same države članice ne mogu ostvariti ciljeve ZRP-a u dovoljnoj mjeri s obzirom na probleme s kojima se susreću u razvoju ribarske industrije i njenom upravljanju, te na ograničenja finansijskih sredstava država članica. Stoga bi, radi doprinosa postizanju tih ciljeva, trebalo osigurati višegodišnju finansijsku pomoć Unije usmjerenu na prioritete ZRP-a i prilagođenu posebnim značajkama ribarske industrije u pojedinim državama članicama.
- (64) Finansijska pomoć Unije trebala bi biti uvjetovana poštovanjem pravila ZRP-a od strane država članica i subjekata, uključujući vlasnike plovila. Podložno posebnim pravilima koje treba donijeti, finansijsku pomoć Unije treba prekinuti, suspendirati ili ispraviti u slučajevima nepoštovanja određene obveze iz ZRP-a od strane neke države članice ili zbog teškog kršenja tih pravila od strane nekog subjekta.
- (65) Za postizanje ciljeva ZRP-a pokazao se bitnim dijalog sa dionicima. Uzimajući u obzir različite uvjete diljem voda Unije i povećanu regionalizaciju ZRP-a, savjetodavna vijeća trebala bi omogućiti, ZRP-u ostvarivanje koristi od znanja i iskustva svih dionika.
- (66) S obzirom na posebne karakteristike najudaljenijih regija, akvakulture, tržišta i Crnog mora, prikladno je ustanoviti novo savjetodavno vijeće za svakog od njih.
- (67) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora u pogledu donošenja mjerā očuvanja koje prate određene ekološke obveze država članica, prilagodbe obveze iskrcavanja radi poštovanja međunarodnih obveza Unije, proširenja obveze iskrcavanja na druge vrste koristeći postupak regionalizacije, donošenja planova odbacivanja ulova koristeći postupak regionalizacije, donošenja de minimis izuzeća od obveze iskrcavanja ako nije donešena druga provedbena mjera za tu obvezu te utvrđivanja detaljnih pravila za rad savjetodavnih vijeća. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (68) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu odredaba ove Uredbe u vezi s privremenim mjerama za ublažavanje ozbiljne prijetnje očuvanju morskih bioloških resursa, sustavom ulaska i izlaska u upravljanju flotama te bilježenjem, oblikom i prijenosom podataka za registar ribolovne flote Unije, provedbene ovlasti trebalo bi dodjeliti Komisiji. Te bi ovlasti se trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (69) U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje njezinih ciljeva.
- (70) Odluku Vijeća 2004/585/EZ ⁽²⁾ trebalo bi staviti izvan snage stupanjem na snagu odgovarajućih pravila u skladu s ovom Uredbom.
- (71) Zbog broja i važnosti izmjena koje treba donijeti, Uredbu (EZ) br. 2371/2002 trebalo bi staviti izvan snage.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

DIO I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene

1. Zajednička ribarstvena politika (ZRP) obuhvaća:

(a) očuvanje morskih bioloških resursa i upravljanje ribarstvom i flotama koji iskorištavaju te resurse;

(b) u odnosu na tržišne mjere i financijske mjere za potporu provedbe ZRP-a: slatkovodne biološke resurse, akvakulturu te preradu i trženje proizvodima ribarstva i akvakulture.

2. ZRP obuhvaća aktivnosti navedene u stavku 1. koje se provode:

(a) na državnom području država članica na koje se primjenjuje Ugovor;

(b) u vodama Unije, uključujući od strane ribarskih plovila koja plove pod zastavom ili su registrirana u trećim zemljama;

(c) od strane ribarskih plovila Unije izvan voda Unije; ili

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2004/585/EZ od 19. srpnja 2004. o osnivanju Regionalnih savjetodavnih vijeća u okviru zajedničke ribarstvene politike (SL L 256, 3.8.2004., str. 17.).

- (d) od strane državljana država članica, ne dovodeći u pitanje primarnu odgovornost države zastave.

Članak 2.

Ciljevi

1. ZRP osigurava da su aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi dugoročno ekološki održive i da se njima upravlja na način koji je u skladu s ciljevima postizanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje i doprinos dostupnosti zaliha hrane.

2. ZRP primjenjuje predostrožni pristup upravljanju ribarstvom i nastoji osigurati da iskorištavanje živilih morskih bioloških resursa obnavlja i održava populacije izlovljivanih vrsta iznad razina koje mogu osigurati najviši održivi prinos.

Kako bi se postigao cilj postupnog obnavljanja i održavanja populacija ribljih stokova iznad razina biomase sposobnih za proizvodnju najvišeg održivog prinosa, stopa iskorištavanja koja osigurava najviši održivi prinos postići će se do 2015., gdje je to moguće i, na postupnoj, progresivnoj osnovi, najkasnije do 2020. za sve stokove.

3. ZRP provodi pristup upravljanja ribarstvom temeljen na ekosustavu kako bi se osiguralo da negativni utjecaji ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav budu najmanji mogući, i pokušava osigurati da aktivnosti akvakulture i ribarstva izbjegavaju degradaciju morskog okoliša.

4. ZRP doprinosi prikupljanju znanstvenih podataka.

5. ZRP posebno:

(a) postupno eliminira odbačene ulove od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir najbolji raspoloživi znanstveni savjet izbjegavanjem i smanjivanjem odbačenog ulova do najmanje moguće mjere i postupnim osiguravanjem iskrčavanja ulova;

(b) ako je potrebno, na najbolji mogući način iskorištava neželjeni ulov, bez stvaranja tržišta za one ulove koji su manji od minimalne referentne veličine potrebne za očuvanje;

(c) omogućava uvjete za gospodarski isplativ i konkurentan ribolov i prerađivačku industriju te za aktivnosti na obali koje su povezane s ribolovom;

(d) osigurava mjere za prilagodbu ribolovnog kapaciteta flota s razinama ribolovnih mogućnosti u skladu s stavkom 2., s ciljem osiguravanja gospodarski isplativih flota bez prevelikog iskorištavanja morskih bioloških resursa;

(e) promiče razvoj održivih aktivnosti akvakulture u Uniji i pridonosi opskrbi hranom i sigurnosti hrane te zapošljavanju;

(f) pridonosi primjerom životnom standardu za one koji ovise o ribolovnim aktivnostima, imajući u vidu priobalno ribarstvo i društveno-gospodarske aspekte,

(g) pridonosi učinkovitom i transparentnom unutarnjem tržištu za proizvode ribarstva i akvakulture te osiguravanju ravnoopravnih uvjeta za proizvode ribarstva i akvakulture koji se stavljuju na tržište Unije;

(h) uzima u obzir interes potrošača i proizvođača;

(i) promiče aktivnosti obalnog ribolova, uzimajući u obzir društveno-gospodarske aspekte;

(j) usklađena je sa zakonodavstvom Unije u području okoliša, posebno s ciljem postizanja dobrog stanja okoliša do 2020. godine kako je određeno u članku 1. stavku 1. Direktive 2008/56/EZ, kao i u drugim politikama Unije.

Članak 3.

Načela dobrog upravljanja

ZRP se rukovodi sljedećim načelima dobrog upravljanja:

(a) jasno definiranje odgovornosti na razini Unije, na regionalnim, nacionalnim i lokalnim razinama;

(b) uzimanje u obzir regionalnih posebnosti, kroz regionalizirani pristup;

(c) uspostavljanje mjera u skladu s najboljim raspoloživim znanstvenim savjetom;

(d) dugoročna perspektiva;

(e) troškovna učinkovitost administrativnih poslova;

(f) prikladna uključenost dionika, posebno savjetodavnih vijeća, u svim fazama, od začetka do provedbe mjera;

(g) primarna odgovornost države zastave;

(h) usklađenost s drugim politikama Unije;

(i) korištenje procjena utjecaja prema potrebi;

(j) usklađenost između unutarnje i vanjske dimenzije ZRP-a;

(k) transparentnost upravljanja podacima u skladu s postojećim pravnim zahtjevima uz poštovanje privatnog života, zaštite osobnih podataka i pravila o povjerljivosti; dostupnost podataka odgovarajućim znanstvenim tijelima, drugim tijelima sa znanstvenim ili upravljačkim interesom i drugim definiranim krajnjim korisnicima.

Članak 4**Definicije**

1. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) "vode Unije" znači vode pod suverenitetom ili jurisdikcijom država članica, s izuzetkom voda koje graniče s područjima navedenim u Prilogu II. Ugovora;
- (2) "morski biološki resursi" znači raspoložive i dostupne žive morske vodene vrste, uključujući anadromne i katadromne vrste tijekom njihovog života u moru;
- (3) "slatkvodni biološki resursi" znači raspoložive i dostupne žive slatkvodne vrste;
- (4) "ribarsko plovilo" znači svako plovilo opremljeno za komercijalno iskorištavanje morskih bioloških resursa ili klopka za tune;
- (5) "ribarsko plovilo Unije" znači ribarsko plovilo koje plovi pod zastavom države članice i registrirano je u Uniji;
- (6) "ulazak u ribolovnu flotu" znači registracija ribarskog plovila u registar ribarske flote države članice;
- (7) "maksimalni održivi prinos" znači najveća teoretska ravnoteža prinosa koji se može neprestano prosječno uzimati iz stoka pod postojećim prosječnim okolišnim uvjetima bez značajnijeg utjecaja na proces reprodukcije;
- (8) "predstrožni pristup upravljanju ribarstvom", prema članku 6. Sporazuma UN-a o ribljim vrstama, znači pristup prema kojem izostanak adekvatne znanstvene informacije ne bi trebao opravdati odgađanje ili nepoduzimanje mjera upravljanja za očuvanje ciljnih vrsta, povezanih ili ovisnih vrsta i neciljanih vrsta i njihova okoliša;
- (9) "pristup upravljanju ribarstvom temeljen na ekosustavu" znači integrirani pristup upravljanju ribarstvom unutar ekološki smislenih granica koji teži upravljanju korištenjem prirodnih resursa, vodeći računa o ribolovnim i drugim ljudskim aktivnostima, uz očuvanje kako biološkog bogatstva tako i bioloških procesa potrebnih za zaštitu sastava, strukture i funkcioniranja staništa pogodjenih ekosustava, uzimajući u obzir znanje i neizvjesnosti oko biotičkih, abiotičkih i ljudskih komponenti ekosustava;
- (10) "odbačeni ulovi" znači ulovi koji se vraćaju u more;

- (11) "ribolov koji ima mali utjecaj" znači korištenje selektivnih tehnika ribolova koje imaju manje štetan utjecaj na morske ekosustave ili koji može rezultirati niskim emisijama goriva, ili oboje;
- (12) "selektivni ribolov" znači obavljanje ribolova ribolovnim metodama ili ribolovnim alatima koji ciljaju i love organizme prema veličini ili vrsti za vrijeme ribolovne operacije, što omogućava da se neciljani primjeri izbjegnu ili puste neozlijedjeni;
- (13) "stopa ribolovne smrtnosti" znači stopa pri kojoj se biomasa ili pojedini primjeri uklanjaju iz stoka putem ribolovnih aktivnosti tijekom određenog vremenskog razdoblja;
- (14) "stok" znači morski biološki resurs koji se javlja na određenom području upravljanja;
- (15) "ograničenje ulova" znači, prema potrebi, bilo količinsko ograničenje ulova nekog ribljeg stoka ili skupine ribljih stokova u određenom razdoblju kad takvi riblji stokovi ili skupine ribljih stokova podliježu obvezi iskrcavanja bilo količinsko ograničenje iskrcavanja ribljeg stoka ili skupine ribljih stokova tijekom određenog vremenskog razdoblja na koje se obveza iskrcavanja ne primjenjuje;
- (16) "referentna točka za očuvanje" znači vrijednosti parametara stokova riblje populacije (kao što je biomasa ili stopa ribolovne smrtnosti) koje se koriste u upravljanju ribolovom, na primjer, s obzirom na prihvatljivi biološki rizik ili željenu razinu prinosa;
- (17) "minimalna referentna veličina za očuvanje" znači veličina živilih morskih vodenih vrsta uzimajući u obzir zrelost, kako je utvrđena pravom Unije, ispod koje se primjenjuju ograničenja ili poticaji s ciljem izbjegavanja ulova putem takve ribolovne aktivnosti; tu veličinu zamjenjuje, gdje je to relevantno, najmanja iskrcajna veličina;
- (18) "stok unutar sigurnih bioloških granica" znači stok za koji postoji velika vjerojatnost da je njegova procijenjena biomasa u mrijestu na kraju prethodne godine viša od granične referentne točke biomase (Blim) i čija je stopa ribolovne smrtnosti za prethodnu godinu niža od granične referentne točke stope ribolovne smrtnosti (Flim);
- (19) "zaštitna mjera" znači mjera predstrožnosti osmišljena kako bi se izbjegli nepoželjni događaji;
- (20) "tehnička mjera" znači mjera kojom se uređuje sastav ulova po vrsti i veličini i utjecaji utjecaji na dijelove ekosustava koji proizlaze iz ribolovnih aktivnosti određivanjem uvjeta za upotrebu i strukturu ribolovnog alata i ograničenja pristupa ribolovnim područjima;

- (21) "ribolovni napor" znači umnožak kapaciteta i aktivnosti ribarskog plovila; za skupinu plovila to je zbroj ribolovnih npora svih plovila u skupini;
- (22) "država članica koja ima izravan upravljački interes" znači država članica koja ima interes koji se sastoji ili od ribolovnih mogućnosti ili od odvijanja ribolova u isključivom gospodarskom pojasu dotične države članice ili, u Sredozemnom moru, od tradicionalne ribolovne aktivnosti na otvorenome moru;
- (23) "prenosiva ribolovna koncesija" znači opozivo pravo korisnika na određeni dio ribolovnih mogućnosti dodijeljenih državi članici ili utvrđenih u planovima upravljanja koje je usvojila država članica u skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 (¹), koje nositelj može prenijeti;
- (24) "ribolovni kapacitet" znači nosivost plovila izražena u GT (bruto tonaža) i njegovu snagu u kW (kilovati) kako je određeno u člancima 4. i 5. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2930/86 (²);
- (25) "akvakultura" znači uzgoj ili kultivacija vodenih organizama korištenjem tehnika osmišljenih da povećaju proizvodnju navedenih organizama preko prirodnog kapaciteta okoliša, gdje organizmi ostaju u vlasništvu fizičke ili pravne osobe tijekom faze uzgoja i proizvodnje, do i uključujući fazu izlova;
- (26) "povlastica za ribolov" znači povlastica kako je definirana u članku 4. točki 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 (³);
- (27) "odobrenje za ribolov" znači odobrenje kako je definirano u članku 4. točki 10. Uredbe (EZ) br. 1224/2009;
- (28) "ribolovna aktivnost" znači potraga za ribom, bacanje, polaganje, povlačenje i potezanje ribolovne opreme, izvlačenje ulova na palubu, prekrcaj, zadržavanje na palubi, prerada na brodu, prebačaj, stavljanje u kaveze, tov i iskrcaj ribe i proizvoda ribarstva;
- ⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 (SL L 409, 30.12.2006., str. 11.).
- ⁽²⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2930/86 od 22. rujna 1986. o određivanju karakteristika ribarskih plovila (SL L 274, 25.9.1986., str. 1.).
- ⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).
- (29) "proizvodi ribarstva" znači vodeni organizmi koji su rezultat bilo koje ribolovne aktivnosti ili proizvodi dobiveni od njih;
- (30) "subjekt" znači fizička ili pravna osoba koja upravlja ili ima poduzeće koje obavlja bilo kakve aktivnosti vezano uz bilo koji stupanj proizvodnje, prerade, stavljanja na tržiste, distribucije i maloprodaje proizvoda ribarstva i akvakulture;
- (31) "teško kršenje" znači kršenje koje je kao takvo definirano u relevantnom pravu Unije, uključujući u članku 42. stavku 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008 (⁴) te u članku 90. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1224/2009;
- (32) "krajnji korisnik znanstvenih podataka" znači tijelo koje ima istraživački ili upravljački interes za znanstvenu analizu podataka iz sektora ribarstva;
- (33) "višak dozvoljenog ulova" znači dio dozvoljenog ulova koji obalna država nema mogućnosti iskoristiti, što rezultira time da ukupna stopa iskorištavanja za pojedine stokove ostaje ispod razina na kojima se stokovi sami mogu obnoviti i održavati populaciju izlovljivanih vrsta iznad željenih razina na temelju najboljeg raspoloživog znanstvenog savjeta;
- (34) "proizvodi akvakulture" znači vodeni organizmi u bilo kojem stadiju životnog ciklusa koji su rezultat aktivnosti akvakulture ili proizvodi dobiveni od njih;
- (35) "biomasa stoka u mrijestu" znači procjena mase ribe iz određenog stoka koja se razmnožava u određeno vrijeme, uključujući i mužjake i ženke te živorodne ribe;
- (36) "mješoviti ribolov" znači ribolov u kojem je prisutna više od jedne vrste i gdje postoji vjerojatnost da će različite vrste biti uhvaćene u istoj ribolovnoj operaciji;
- (37) "sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu" znači međunarodni sporazum sklopljen s trećom državom s ciljem dobivanja pristupa vodama i resursima radi održivog iskorištavanja dijela viška morskih bioloških resursa, u zamjenu za finansijsku nadoknadu Unije koja može uključivati sektorsku potporu.
- ⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, izmjeni uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

2. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće geografske definicije geografskih područja:

- (a) "Sjeverno more" znači ICES zone ⁽¹⁾ IV. i IIIa.;
- (b) "Baltičko more" znači ICES zone IIIb., IIIc. i IIId.;
- (c) "Sjeverozapadne vode" znači ICES zone V. (isključujući Va. i samo vode Unije Vb), VI. i VII.;
- (d) "Jugozapadne vode" znači ICES zone VIII., IX. i X. (vode oko Azora) i CECAF zone ⁽²⁾ 34.1.1., 34.1.2. i 34.2.0. (vode oko Madeire i Kanarskih otoka);
- (e) "Sredozemno more" znači pomorske vode Sredozemlja istočno od crte 5°36' zapadno;
- (f) "Crno more" znači GFCM geografsko potpodručje kako je definirano rezolucijom GFCM/33/2009/2.

DIO II.

PRISTUP VODAMA

Članak 5.

Opća pravila pristupa vodama

1. Ribarska plovila Unije imaju jednak pristup vodama i resursima u svim vodama Unije osim onih iz stavka 2. i 3., ovisno o mjerama koje su usvojene u III. dijelu.

2. U vodama do 12 nautičkih milja od polaznih crta koje potпадaju pod njihov suverenitet ili jurisdikciju, države članice ovlaštene su, do 31. prosinca 2022., ograničiti ribolov na ribarska plovila koja tradicionalno ribare u tim vodama iz luka na pripadajućoj obali, ne dovodeći u pitanje dogovore koje ribarska plovila Unije pod zastavom drugih država članica imaju po postojećim susjedskim odnosima između država članica i dogovora sadržanih u Prilogu I., kojima se za svaku državu članicu određuju geografske zone unutar obalnog pojasa drugih država članica gdje se obavljaju ribolovne aktivnosti kao i vrste na koje se to odnosi. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o uspostavljenim ograničenjima po ovom stavku.

⁽¹⁾ ICES (Međunarodno vijeće za istraživanje mora) zone su zone kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 218/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o podnošenju statističkih podataka o nominalnom ulovu država članica koje obavljaju ribolov u sjeveroistočnom Atlantiku (SL L 87, 31.3.2009., str. 70.).

⁽²⁾ CECAF (istočni središnji Atlantik ili glavna ribolovna zona FAO-a 34) zone su zone kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 216/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o podnošenju statističkih podataka o nominalnom ulovu država članica koje obavljaju ribolov u određenim područjima osim na području sjevernog Atlantika (SL L 87, 31.3.2009., str. 1.).

3. U vodama do 100 nautičkih milja od polaznih crta najudaljenijih regija Unije iz članka 349. stavka 1. Ugovora, dotične države članice ovlaštene su, do 31. prosinca 2022., ograničiti ribolov na plovila registrirana u lukama na tim državnim područjima. Takva ograničenja ne primjenjuju se na plovila Unije koja tradicionalno ribare u tim vodama, ako ta plovila ne prelaze tradicionalno korišten ribolovni napor. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o uspostavljenim ograničenjima po ovom stavku.

4. Mjere koje se primjenjuju nakon prestanka važenja dogovora određenih u stavku 2. i 3. usvajaju se do 31. prosinca 2022. godine.

DIO III.

MJERE ZA OČUVANJE I ODRŽIVO ISKORIŠTAVANJE MORSKIH BIOLOŠKIH RESURSA

GLAVA I.

Mjere očuvanja

Članak 6.

Opće odredbe

1. U svrhu postizanja ciljeva ZRP-a u vezi s očuvanjem i održivim iskorištavanjem morskih bioloških resursa iz članka 2., Unija donosi mjere očuvanja kako je određeno u članku 7.

2. U primjeni ove Uredbe Komisija se savjetuje s relevantnim savjetodavnim tijelima i relevantnim znanstvenim tijelima. Mjere očuvanja donose se uzimajući u obzir raspoložive znanstvene, tehničke i gospodarske savjete, uključujući, gdje je to relevantno, izvješća koja su sastavili STECF i druga savjetodavna tijela, savjete primljene od savjetodavnih vijeća i zajedničke preporuke država članica u skladu s člankom 18.

3. Države članice mogu međusobno surađivati s ciljem usvajanja mjer u skladu s člancima 11., 15. i 18.

4. Države članice međusobno usklađuju stavove prije usvajanja nacionalnih mjer u skladu s člankom 20. stavkom 2.

5. U posebnim slučajevima, osobito u pogledu Sredozemne regije, države članice mogu biti ovlaštene za donošenje pravno obvezujućih akata u području ZRP-a, uključujući mjeru očuvanja. Članak 18. primjenjuje se prema potrebi.

Članak 7.

Vrste mjera očuvanja

1. Mjere očuvanja i održivog iskorištavanja morskih bioloških resursa mogu uključivati, inter alia, sljedeće:

- (a) višegodišnje planove na temelju članka 9. i 10.;

- (b) ciljane vrijednosti za očuvanje i održivo iskorištavanje stokova i povezane mjere za suočenje na najmanju moguću mjeru utjecaja ribolova na morski okoliš;
- (c) mjere za prilagodbu ribolovnog kapaciteta ribarskih plovila raspoloživim ribolovnim mogućnostima;
- (d) poticaje, uključujući one gospodarske prirode poput ribolovnih mogućnosti, za promicanje načina ribolova koji doprinose selektivnjem ribolovu, izbjegavanju i smanjenju, koliko je moguće, neželjenih ulova te ribolovu s malim utjecajem na morski ekosustav i ribolovne resurse;
- (e) mjere o utvrđivanju i raspodjeli ribolovnih mogućnosti;
- (f) mjere za postizanje ciljeva iz članka 15.;
- (g) utvrđivanje minimalnih referentnih veličina;
- (h) pilot projekte o alternativnim tipovima tehnika upravljanja ribolovom i o alatima koji povećavaju selektivnost ili smanjuju na najmanju moguću mjeru negativan utjecaj ribolovnih aktivnosti na morski okoliš;
- (i) mjere potrebne za ispunjavanje obveza prema zakonodavstvu Unije u području okoliša donesenog u skladu s člankom 11.;
- (j) tehničke mjere kako je navedeno u stavku 2.

2. Tehničke mjere mogu uključivati, inter alia, sljedeće:

- (a) karakteristike ribolovnih alata i pravila koja se odnose na njihovo korištenje;
- (b) specifikacije o konstrukciji ribolovnih alata, uključujući:
  - i. modifikacije ili dodatne uređaje za poboljšanje selektivnosti ili smanjenje negativnih utjecaja na ekosustav;
  - ii. modifikacije ili dodatne uređaje za smanjenje slučajnog ulova ugroženih i zaštićenih vrsta, kao i smanjenja drugih neželjenih ulova;
- (c) ograničenja ili zabrane korištenja određenih ribolovnih alata i ribolovnih aktivnosti, na određenim područjima ili u određenim razdobljima;
- (d) uvjete prestanka djelovanja ribarskih plovila na određenom području na određeno minimalno vremensko razdoblje kako bi se zaštitila privremena agregacija ugroženih vrsta, riba koje se mriješte, riba manjih od minimalne referentne veličine potrebne za očuvanje i drugih ranjivih morskih resursa;

- (e) posebne mjere za smanjenje negativnih utjecaja ribolovnih aktivnosti na morsku biološku raznolikost i morske ekosustave, uključujući mjere za izbjegavanje i smanjivanje, do najveće moguće mjere, neželjenih ulova.

Članak 8.

Uspostava područja za oporavak stokova

1. Unija nastoji, uzimajući u obzir postojeća područja zaštite, uspostaviti zaštićena područja na temelju njihove biološke osjetljivosti, uključujući područja na kojima postoje jasni dokazi o postojanju velike koncentracije riba manjih od najmanje referentne veličine za očuvanje i područja mrijesta. Na takvim područjima ribolovne aktivnosti mogu biti ograničene ili zabranjene, kako bi se pridonijelo očuvanju živilih vodenih resursa i morskih ekosustava. Unija nastavlja pružati dodatnu zaštitu postojećim biološki osjetljivim područjima.

2. Za te svrhe, države članice određuju, ako je moguće, prikladna područja koja mogu tvoriti dio koherentne mreže i pripremaju, prema potrebi, zajedničke preporuke u skladu s člankom 18. stavkom 7., s ciljem da Komisija podnese prijedlog u skladu s Ugovorom.

3. Komisija može biti ovlaštena u višegodišnjem planu za uspostavljanje takvih biološki osjetljivih zaštićenih područja. Primjenjuje se članak 18. stavci od 1. do 6. Komisija redovito izvješćuje Europski parlament i Vijeće o zaštićenim područjima.

GLAVA II.

Posebne mjere

Članak 9.

Načela i ciljevi višegodišnjih planova

1. Višegodišnji planovi donose se kao prioritet na temelju znanstvenog, tehničkog i gospodarskog savjeta i mora sadržavati mjere očuvanja za obnavljanje i održavanje ribljih stokova iznad razina sposobnih za proizvodnju najviših održivih prinosa u skladu s člankom 2. stavkom 2.

2. Gdje se ciljevi za postizanje najvišeg održivog prinosa iz članka 2. stavka 2. ne mogu utvrditi zbog nedostatnih podataka, višegodišnji planovi moraju osigurati mjere na temelju predustrožnog pristupa, osiguravajući usporediv stupanj očuvanja relevantnih stokova.

3. Višegodišnji planovi obuhvaćaju ili:

(a) pojedinačne vrste; ili

(b) u slučaju mješovitog ribolova ili gdje je dinamika stokova međusobno povezana, ribolove koji iskorištavaju nekoliko stokova na relevantnom geografskom području, uzimajući u obzir znanje o interakcijama ribljih stokova, ribolova i morskih ekosustava.

4. Mjere koje se uključuju u višegodišnje planove, kao i kalendar njihove provedbe, moraju biti razmjerne ciljevima i ciljanim vrijednostima koje se želi postići i predviđenom vremenskom okviru. Prije nego što se mjere uključe u višegodišnje planove, mora se uzeti u obzir njihov vjerojatan gospodarski i društveni utjecaj.

5. Višegodišnji planovi mogu uključivati posebne ciljeve za očuvanje i mjere utemeljene na ekosustavnom pristupu kako bi se riješili određeni problemi mješovitog ribolova u odnosu na postizanje ciljeva određenih u članku 2. stavku 2. za više različitih stokova koje obuhvaća plan u slučajevima kada znanstveni savjet pokaže da se povećanje u selektivnosti ne može postići. Ako je potrebno, višegodišnji plan sadržava specifične alternativne mjere očuvanja, utemeljene na ekosustavnom pristupu, za neke od stokova koje obuhvaća.

Članak 10.

Sadržaj višegodišnjih planova

1. Prema potrebi i ne dovodeći u pitanje nadležnosti na temelju Ugovora, višegodišnji plan uključuje:

- (a) opseg, u smislu stokova, ribolova i područja na koje se višegodišnji plan primjenjuje;
- (b) ciljeve koji su sukladni s ciljevima iz članka 2. i s relevantnim odredbama članaka 6. i 9.;
- (c) mjerljive ciljeve poput stopa ribolovne smrtnosti i/ili biomase stoka u mrijestu;
- (d) jasne vremenske okvire u kojima treba postići ove mjerljive ciljeve;
- (e) referentne točke očuvanja sukladne s ciljevima određenim u članku 2.;
- (f) ciljeve za očuvanje i tehničke mjere koje treba poduzeti kako bi se postigli ciljevi iz članka 15. i mjere za izbjegavanje i smanjenje, do najmanje moguće mjere, neželjenih ulova.
- (g) zaštitne mjere za osiguravanje postizanja mjerljivih ciljeva, kao i, ako je potrebno, korektivne mjere, uključujući za situacije kada je održivost stoka ugrožena zbog pogoršanja dostupnosti ili kvalitete podataka.

2. Višegodišnji plan također može uključivati:

- (a) druge mjere očuvanja, posebno mjere za postupno eliminiranje odbačenog ulova, koje uzimaju u obzir najbolji raspoloživi znanstveni savjet ili za smanjenje negativnog utjecaja

na ekosustav, koje će biti dodatno precizirane, prema potrebi, u skladu s člankom 18.;

(b) mjerljive pokazatelje za periodično praćenje i procjenu napretka u pogledu postizanja ciljeva višegodišnjeg plana;

(c) prema potrebi, posebne ciljeve za dio životnog vijeka anadromnih i katadromnih vrsta u slatkoj vodi;

3. U višegodišnjem planu predviđa se njegova revizija nakon početne ex-post evaluacije, posebno vodeći računa o promjenama znanstvenih savjeta.

Članak 11.

Mjere očuvanja potrebne za usklađivanje s obvezama na temelju zakonodavstva Unije u području okoliša

1. Države članice su ovlaštene donijeti mjere za očuvanje koje ne utječu na ribarska plovila drugih država članica koje se primjenjuju u vodama pod njihovim suverenitetom ili jurisdikcijom a koje su nužne radi poštovanja njihovih obveza na temelju članka 13. stavka 4. Direktive 2008/56/EZ, članka 4. Direktive 2009/147/EZ ili članka 6. Direktive 92/43/EEZ, pod uvjetom da su te mjere uskladene s ciljevima navedenim u članku 2 ove Uredbe, ispunjavaju ciljeve relevantnog zakonodavstva Unije kojeg one namjeravaju provesti, i barem jednako stroge kao mjere predviđene pravom Unije.

2. Kada država članica ("država članica koja pokreće inicijativu") smatra da se njere moraju donijeti u svrhu usklađivanja s obvezama iz stavka 1. i druge države članice imaju izravan interes za upravljanje u ribarstvu koji će biti pogoden takvim mjerama, Komisija je ovlaštena, donijeti takve mjere, na zahtjev, putem delegiranih akata u skladu s člankom 46. U tu se svrhu primjenjuje članak 18. stavci od 1. do 4. i stavak 6. mutatis mutandis.

3. Država članica koja pokreće inicijativu, dostavlja Komisiji i drugim državama članicama koje imaju izravan upravljački interes, relevantne informacije o potrebnim mjerama, uključujući njihove razloge, znanstveni dokaz koji im ide u prilog i detalje o njihovoj praktičnoj primjeni i provedbi. Država članica koja pokreće inicijativu i druge države članice koje imaju izravan upravljački interes, mogu podnijeti zajedničku preporuku iz članka 18. stavka 1. u roku od šest mjeseci nakon dobivanja dovoljno informacija. Komisija donosi mjere, uzimajući u obzir svaki raspoloživ znanstveni savjet, u roku od tri mjeseca od dana primitka potpunog zahtjeva.

Ako se sve države članice ne uspiju suglasiti oko zajedničke preporuke koja se podnosi Komisiji u skladu s prvim podstavkom u roku koji je u njemu određen ili ako se smatra da zajednička preporuka nije u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. Komisija može podnijeti prijedlog u skladu s Ugovorom.

4. Odstupajući od stavka 3., ako nema zajedničke preporuke iz stavka 3., u hitnim slučajevima Komisija donosi mjere. Mjere koje se donose u hitnim slučajevima ograničene su na one u nedostatku kojih je postizanje ciljeva povezanih s uspostavljanjem mјera očuvanja, u skladu s direktivama iz stavka 1. i namjerama države članice, u opasnosti.

5. Mjere iz stavka 4. primjenjuju se najdulje na razdoblje od 12 mjeseci koje može produljiti za najviše 12 mjeseci ako uvjeti predviđeni tim stavkom i dalje postoje.

6. Komisija olakšava suradnju između dotične države članice i ostalih država članica koje imaju izravan upravljački interes u ribarstvu u postupku provedbe i stupanja na snagu mјera donesenih na temelju stavaka 2., 3. i 4.

Članak 12.

Mjere Komisije u slučaju ozbiljne ugroze morskih bioloških resursa

1. Iz propisno obrazloženih hitnih razloga u vezi s ozbiljnom ugrozom očuvanja morskih bioloških resursa ili morskog ekosustava koji se temelje na dokazima, Komisija, na obrazloženi zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, može radi ublažavanja te ugroze, donijeti neposredno primjenjive provedbene akte koji se primjenjuju na razdoblje od najviše šest mjeseci, u skladu s postupkom iz članka 47. stavka 3.

2. Zahtjev iz stavka 1. država članica istovremeno dostavlja Komisiji, drugim državama članicama i relevantnim savjetodavnim vijećima. Druge države članice i savjetodavna vijeća mogu podnijeti svoje pisane komentare u roku od sedam radnih dana od dana primitka obavijesti. Komisija donosi odluku u roku od 15 radnih dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 1.

3. Prije isteka početnog razdoblja primjene neposredno primjenjivih provedbenih akata iz stavka 1., Komisija može, ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1., donijeti neposredno primjenjive provedbene akte kojima se proširuje primjena takve hitne mјere na razdoblje od najviše šest mjeseci s neposrednim učinkom. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom iz članka 47. stavka 3.

Članak 13.

Hitne mјere države članice

1. Na temelju dokaza o ozbiljnoj ugrozi očuvanja morskih bioloških resursa ili morskog ekosustava u vezi s ribolovnim aktivnostima u vodama pod suverenitetom ili jurisdikcijom neke države članice koji zahtijevaju hitnu akciju, ta država članica može donijeti hitne mјere kako bi se smanjilo ugrozu. Takve mјere su uskladene s ciljevima navedenima u članku 2. i ne manje stroge od onih predviđenih pravom Unije. Takve mјere se primjenjuju najduže tri mjeseca.

2. Kada hitne mјere koje država članica treba donijeti mogu utjecati na ribarska plovila drugih država članica, takve se mјere doneose tek nakon savjetovanja s Komisijom, relevantnim državama članicama i relevantnim savjetodavnim vijećima oko nacrtu mјera popraćenog objašnjenjem u obliku memoranduma. Država članica koju se savjetuje može utvrditi razuman vremenski rok koji, međutim, neće biti kraći od jednog mjeseca.

3. Kada Komisija smatra da mјera donesena u okviru ovog članka nije u skladu s uvjetima navedenim u stavku 1., Komisija može, nakon što iznese relevantne razloge, zatražiti da dotična država članica izmjeni ili stavi izvan snage tu mјeru.

Članak 14.

Izbjegavanje i smanjivanje neželjenih ulova

1. Kako bi se olakšalo uvođenje obveze iskrcavanja svih ulova u odgovarajućem ribolovu sukladno članku 15. ("obveza iskrcavanja"), države članice mogu provoditi pilot projekte temeljene na najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu i uzimajući u obzir mišljenja relevantnih savjetodavnih vijeća, s ciljem potpunog istraživanja svih izvedivih metoda za izbjegavanje, smanjivanje i eliminaciju neželjenih ulova u ribarstvu.

2. Države članice mogu izraditi i "atlas odbačenog ulova" koji pokazuje razinu odbačenog ulova u svakom obliku ribolova koji je obuhvaćen člankom 15. stavkom 1.

Članak 15.

Obveza iskrcavanja

1. Svi ulovi vrsta koje podliježu ograničenjima ulova, i, na Sredozemlju, također ulova vrsta koje podliježu minimalnim veličinama kako je definirano u Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 1967/2006, uhvaćeni tijekom ribolovnih aktivnosti u vodama Unije ili od strane ribarskih plovila Unije izvan voda Unije u vodama koje nisu pod suverenitetom ili jurisdikcijom trećih zemalja, u ribolovnim i geografskim područjima navedenima u nastavku, donose se i zadržavaju na ribarskom plovilu, bilježe, iskrcavaju i količinski oduzimaju od kvota gdje je to potrebno, osim kad se koriste kao živi mamac, sukladno sljedećim vremenskim okvirima:

(a) Najkasnije od 1. siječnja 2015. godine:

- ribolov male plave ribe (tj. ulov skuše, haringe (sleđa), šaruna, ugotice pučinke, kljunčica, inčuna, argentina, srdela, papalina);

- ribolov krupne plave ribe (tj. ulov plavoperajne tune, sabljarke, žutoperajne tune, velikooke tune, plavog i bijelog iglana);

- ribolov u industrijske svrhe (inter alia ulov kapelina, hujica (pješčanih jegulja) i norveške ugotice;
  - ulov lososa u Baltičkom moru.
- (b) Najkasnije od 1. siječnja 2015. godine za vrste koje definiraju ribarstvo i najkasnije od 1. siječnja 2017. za sve druge vrste u ribarstvu u vodama Unije na Baltičkom moru za vrste koje podlježu ograničenjima ulova osim onih koje su obuhvaćene točkom (a).
- (c) Najkasnije od 1. siječnja 2016. za vrste koje definiraju ribarstvo, a za sve druge vrste najkasnije od 1. siječnja 2019. u:
- i. Sjevernom moru
    - ribolov bakalara, koljaka, pišmolja, crnog bakalara (ugljenara),
    - ribolov škampa,
    - ribolov lista običnog i iverka,
    - ribolov oslića,
    - ribolov sjevernih kozica,
  - ii. Sjeverozapadne vode
    - ribolov bakalara, koljaka, pišmolja, crnog bakalara (ugljenara),
    - ribolov škampa,
    - ribolov lista običnog i iverka,
    - ribolov oslića,
  - iii. Jugozapadne vode
    - ribolov škampa,
    - ribolov lista običnog i iverka,
    - ribolov oslića,
  - iv. druga ribarstva za vrste koje podlježu ograničenjima ulova.
- (d) Najkasnije od 1. siječnja 2017. godine za vrste koje definiraju ribarstvo i najkasnije od 1. siječnja 2019. za sve druge vrste u ribarstvu koje nisu obuhvaćene točkom (a) u Sredozemlju, u Crnom moru i svim drugim vodama Unije i u vodama koje ne pripadaju Uniji, a koje nisu pod suverenitetom ili jurisdikcijom trećih zemalja.
2. Stavak 1. ne dovodi u pitanje međunarodne obveze Unije. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte, u skladu s člankom 46., u svrhu uvođenja takvih međunarodnih obveza u pravo Unije, posebno uključujući odstupanja od obaveze iskrčavanja ulova na temelju ovog članka.
3. Ako se sve države članice koje imaju izravan upravljački interes u pogledu određene vrste slažu da bi se obveza iskrčavanja trebala odnositi na vrste osim onih iz stavka 1., one mogu podnijeti zajedničku preporuku u svrhu proširenja primjene obaveze iskrčavanja ulova na takve druge vrste. U tu se svrhu primjenjuje članak 18. stavci od 1. do 6. mutatis mutandis. Ako se podnese takva zajednička preporuka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte, u skladu s člankom 46., koji sadrže takve mјere.
4. Obaveza iskrčavanja iz stavka 1. ne primjenjuje se na:
- (a) vrste čiji je ribolov zabranjen i koje su identificirane kao takve zakonskim aktom Unije donesenim u području ZRP-a;
  - (b) vrste za koje znanstveni dokazi pokazuju visoke stope preživljavanja, uzimajući u obzir karakteristike alata, ribarske prakse i ekosustava;
  - (c) ulovi koji spadaju pod de minimis izuzeća.
5. Pojedinosti o provedbi obaveze iskrčavanja stavka 1. utvrđuju se višegodišnjim planovima iz članaka 9. i 10. i, gdje je relevantno, dodatno utvrđene u skladu s člankom 18., uključujući:
- (a) specifične odredbe o ribolovu ili vrstama obuhvaćenim obvezom iskrčavanja iz stavka 1.;
  - (b) specifikacija izuzeća od obaveze iskrčavanja vrsta iz stavka 4. točke (b);
  - (c) odredbe za de minimis izuzeća do ukupno 5 % ukupnih godišnjih ulova svih vrsta koje podlježu obvezi iskrčavanja iz stavka 1. De minimis izuzeće primjenjuje se u sljedećim slučajevima:
    - i. gdje znanstveni dokazi pokazuju da je povećanje selektivnosti vrlo teško postići, ili
    - ii. kako bi se izbjegli nesrazmjeri troškovi za rukovanje neželjenim ulovom, za one ribolovne alate kod kojih neželjeni ulov po ribolovnom alatu ne prelazi određeni postotak, a koji će se utvrditi u planu ukupnog godišnjeg ulova tog alata.

Ulovi na temelju odredbi iz ove točke ne oduzimaju se od relevantnih kvota; međutim, svi se takvi ulovi bilježe u cijelosti.

Za prijelazno razdoblje od četiri godine, postotak ukupnih godišnjih ulova iz ove točke povećava se:

- i za dva postotna boda u prve dvije godine primjene obvezne iskrcavanja; i
  - ii za jedan postotni bod u sljedeće dvije godine;
- (d) odredbe o dokumentaciji ulova;
- (e) prema potrebi, utvrđivanja minimalnih referentnih veličina za očuvanje u skladu sa stavkom 10.
6. Ako za dotični ribolov nije donesen višegodišnji plan ili plan upravljanja u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1967/2006, Komisija je ovlaštena donijeti, u skladu s člankom 18. ove Uredbe, delegirane akte u skladu s člankom 46. ove Uredbe kojim se utvrđuje posebni privremeni plan za odbačeni ulov za razdoblje od najviše tri godine koji sadrži specifikacije iz stavka 5. točaka od (a) do (e) ovog članka. Države članice mogu surađivati, u skladu s člankom 18. ove Uredbe u izradi takvog plana kako bi Komisija donijela takve akte ili podnijela prijedlog u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.
7. Ako nikakve mjere nisu donesene u svrhu utvrđivanja de minimis izuzeća, bilo u višegodišnjem planu u skladu sa stavkom 5. ili u posebnom planu za odbačeni ulov u skladu sa stavkom 6., Komisija donosi delegirane akte, u skladu s člankom 46., kojima određuje de minimis izuzeće iz stavka 4. točke (c) koje podliježe uvjetima iz stavka 5. točke (c) podtočke i. ili ii., ne iznosi više od 5 % ukupnih godišnjih ulova svih vrsta na koje se u skladu sa stavkom 1. odnosi obveza iskrcavanja. To de minimis izuzeće donosi se tako da se primjenjuje od datuma primjene relevantne obveze iskrcavanja.
8. Odstupajući od obveze oduzimanja ulova od relevantnih kvota u skladu sa stavkom 1., ulovi vrsta koje podliježu obvezi iskrcavanja i koje su ulovljene u većim količinama od kvota dotičnih stokova, ili ulovi vrsta u odnosu na koje država članica nema kvotu, mogu se oduzeti od kvote ciljanih vrsta pod uvjetom da ne prelaze 9 % od kvote ciljanih vrsta. Ova odredba primjenjuje se samo ako je stok neciljanih vrsta unutar sigurnih bioloških granica.
9. Za stokove koji podliježu obvezi iskrcavanja, države članice mogu koristiti fleksibilnost iz godine u godinu do 10 % od svojih dozvoljenih iskrcavanja. U ovu svrhu, država članica može dopustiti iskrcavanje dodatnih količina stoka koji je podložan obvezi iskrcavanja pod uvjetom da te količine ne premašuju 10 % od kvote dodijeljene državi članici. Primjenjuje se članak 105. Uredbe (EZ) br. 1224/2009.
10. Najmanje referentne veličine za očuvanje se mogu utvrditi s ciljem osiguranja zaštite juvenilnih morskih organizama.
11. Za vrste koje podliježu obvezi iskrcavanja kako je određeno u stavku 1., korištenje ulova vrsta ispod najmanje referentne veličine za očuvanje ograničava se na svrhe koje nisu izravna prehrana ljudi, uključujući riblje brašno, riblje ulje, hranu za kućne ljubimce, aditive u prehrani, farmaceutske proizvode i kozmetiku.
12. Za vrste koje ne podliježu obvezi iskrcavanja kako je određeno u stavku 1., ulovi vrsta ispod najmanje referentne veličine za očuvanje ne zadržavaju se na plovilu već se odmah vraćaju u more.
13. U svrhu praćenja poštovanja obveze iskrcavanja, države članice osiguravaju detaljnu i točnu dokumentaciju za sve izlaske u ribolov te adekvatne kapacitete i sredstva, kao što su promatrači, nadzorne kamere (CCTV) i drugo. Pritom države članice poštaju načelo učinkovitosti i proporcionalnosti.

Članak 16.

Ribolovne mogućnosti

1. Ribolovne mogućnosti dodijeljene državama članicama osiguravaju relativnu stabilnost ribolovnih aktivnosti svake države članice za svaki riblji stok ili ribarstvo. Interesi svake države članice uzimaju se obzir prilikom dodjele novih ribolovnih mogućnosti.
2. Kad se uvodi obveza iskrcavanja u pogledu ribljeg stoka, ribolovne mogućnosti se utvrđuju uzimajući u obzir promjenu od utvrđivanja ribolovnih mogućnosti koje odražavaju iskrcavanje do utvrđivanja ribolovnih mogućnosti koje održavaju ulove, na temelju činjenice da za prvu i kasnije godine, odbacivanje ulova tog stoka više neće biti dozvoljeno.
3. Ako novi znanstveni dokazi pokazuju znatnu razliku između ribolovnih mogućnosti koje su utvrđene za određeni stok od stvarnog stanja tog stoka, države članice koje imaju izravni upravljački interes mogu podnijeti obrazloženi zahtjev Komisiji da podnese prijedlog za ublažavanje te, razlike poštujuci ciljeve utvrđene u članku 2. stavku 2.
4. Ribolovne mogućnosti utvrđuju se u skladu s ciljevima utvrđenima u članku 2. stavku 2. i u skladu s mjerljivim ciljevima, rokovima i granicama utvrđenima u skladu s člankom 9. stavkom 2. te članku 10. stavku 1. točkama (b) i (c).

5. Mjere o utvrđivanju i dodjeli ribolovnih mogućnosti na raspolaganju trećim zemljama u vodama Unije utvrđuju se u skladu s Ugovorom.

6. Svaka država članica odlučuje na koji se način ribolovne mogućnosti koje su joj dodijeljene i koje nisu podložne sustavu prenosivih ribolovnih koncesija, mogu dodijeliti plovilima koja plove pod nejzinom zastavom (primjerice stvaranjem individualnih ribolovnih mogućnosti). Država članica dužna je obavijestiti Komisiju o načinu dodjele.

7. Za dodjelu ribolovnih mogućnosti koje se odnose na mješoviti ribolov, države članice dužne su uzeti u obzir mogući sastav ulova na plovilima koje sudjeluju u takvom ribolovu.

8. Države članice mogu, nakon što su obavijestile Komisiju, razmijeniti sve ili dio ribolovnih mogućnosti koje su im dodijeljene.

Članak 17.

Kriteriji za dodjelu ribolovnih mogućnosti od strane država članica

Prilikom dodjele ribolovnih mogućnosti koje su im raspoložive kako je navedeno u članku 16., države članice dužne su koristiti transparentne i objektivne kriterije uključujući one ekološke, društvene i gospodarske prirode. Kriteriji koji se koriste mogu uključivati, inter alia, utjecaj ribolova na okoliš, prijašnje poštovanje propisa, doprinos lokalnom gospodarstvu i prijašnje razine ulova. Unutar ribolovnih mogućnosti koje su im dodijeljene, države članice nastoje pružiti poticaje za ribarska plovila koja koriste alate za selektivni ribolov ili ribolovne tehnike koje imaju manje štetan utjecaj na okoliš, poput smanjene potrošnje energije ili nanošenja štete staništima.

GLAVA III.

Regionalizacija

Članak 18.

Regionalna suradnja o mjerama očuvanja

1. Kada su Komisiji dodijeljene ovlasti, uključujući u višegodišnjem planu uspostavljenom u skladu s člancima 9. i 10., kao i u slučajevima predviđenima člankom 11. i člankom 15. stavkom 6., za donošenje mjera putem delegiranih ili provedbenih akata u vezi s mjerom Unije koja se tiče očuvanja i koja se primjenjuje na određeno geografsko područje, države članice koje imaju izravni upravljački interes na koji utječu te mjere mogu se, u vremenskom okviru koji će biti određen u relevantnoj mjeri očuvanja i/ili višegodišnjem planu, složiti da podnesu zajedničke preporuke za postizanje ciljeva relevantnih mjera Unije koje se tiču očuvanja, višegodišnjih planova ili specifičnih planova u vezi s odbacivanjem. Komisija ne donosi nijedan takav delegirani akt ili provedbeni akt prije isteka roka za podnošenje zajedničkih preporuka država članica.

2. Za potrebe stavka 1., države članice koje imaju izravni upravljački interes na kojeg utječu mjeru iz stavka 1. međusobno surađuju u oblikovanju zajedničkih preporuka. Također se savjetuju s relevantnim savjetodavnim vijećima. Komisija olakšava suradnju među državama članicama, uključujući, prema potrebi, osiguravanjem mogućnosti da relevantna znanstvena tijela daju svoj znanstveni doprinos.

3. Kada je zajednička preporuka podnesena na temelju stavka 1., Komisija može donijeti te mjeru putem delegiranih ili provedbenih akata, pod uvjetom da je takva preporuka usklađena s relevantnom mjerom očuvanja i/ili višegodišnjim planom.

4. Kada se mjeru očuvanja primjenjuje na specifični riblji stok koji se dijeli s trećim zemljama i kojim upravlja multilateralna organizacija u području ribarstva ili kojim se upravlja u okviru bilateralnih ili multilateralnih sporazuma, Unija nastoji postići dogovor s relevantnim partnerima oko potrebnih mjeru kako bi se postigli ciljevi navedeni u članku 2.

5. Države članice osiguravaju da zajedničke preporuke o mjerama očuvanja koje treba donijeti sukladno stavku 1. budu utemeljene na najboljem mogućem znanstvenom savjetu i da ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

- (a) da su usklađene s ciljevima navedenima u članku 2.;
- (b) da su usklađene s opsegom i ciljevima relevantne mjeru očuvanja;
- (c) da su usklađene s opsegom te da učinkovito ispunjavaju ciljeve i mjerljive ciljeve navedene u relevantnom višegodišnjem planu;
- (d) da su barem jednako stroge kao mjeru predviđene pravom Unije.

6. Ako se sve države članice ne uspiju dogovoriti oko zajedničkih preporuka koje će podnijeti Komisiji u skladu sa stavkom 1. u utvrđenom roku ili ako se smatra da zajedničke preporuke o mjerama očuvanja nisu usklađene s ciljevima i mjerljivim ciljevima predmetnih mjeru očuvanja, Komisija može u skladu s Ugovorom uputiti prijedlog za prikladne mjeru.

7. Osim u slučajevima navedenima u stavku 1., države članice koje imaju izravni upravljački interes za ribolov u zemljopisno definiranom području također mogu pripremiti zajedničke preporuke Komisiji o mjerama koje će Komisija predložiti ili donijeti.

8. Kao dopunska ili alternativna metoda regionalne suradnje, države članice će biti ovlaštene, u mjeri Unije za očuvanje koja se primjenjuje na relevantno geografsko područje, uključujući u višegodišnjem planu uspostavljenom sukladno člancima 9. i 10., donijeti u određenom roku mjeru koje detaljnije opisuju tu mjeru očuvanja. Države članice koje imaju izravni upravljački interes na kojeg utječe te mjeru usko surađuju prilikom donošenja takvih mjeru. Stavci 2., 4. i 5. ovog članka primjenjuju se mutatis mutandis. Komisija sudjeluje u procesu te se njezini komentari uzimaju u obzir. Država članica donosi samo svoje nacionalne mjeru ako je dogovor o sadržaju tih mjeru postignut između svih dotičnih država članica. Kada Komisija smatra da mjeru države članice nije u skladu s uvjetima navedenim u relevantnoj mjeri očuvanja, Komisija može, nakon što iznese relevantne razloge, zatražiti da dotična država članica izmijeni ili stavi izvan snage tu mjeru.

GLAVA IV. *Nacionalne mjeru*

Članak 19.

Mjere države članica primjenjive na ribarska plovila koja plove pod njihovom zastavom ili na osobe s poslovnim nastanom na njihovom državnom području

1. Država članica može donijeti mjeru za očuvanje ribljih stokova u vodama Unije pod uvjetom da te mjeru ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

- (a) da se primjenjuju isključivo na ribarska plovila koja plove pod zastavom te države članice ili, u slučaju kada ribolovne aktivnosti ne provodi ribarsko plovilo, na osobe s poslovnim nastanom u tom dijelu državnog područja na koje se primjenjuje Ugovor;
- (b) da su usklađene s ciljevima određenim u članku 2.;
- (c) da su barem jednako stroge kao mjeru predviđene pravom Unije.

2. Država članica u svrhu kontrole obavješćuje ostale države članice u pitanju o odredbama koje su donesene u skladu sa stavkom 1.

3. Države članice dužne su osigurati da odgovarajući podaci u vezi s mjerama donesenima u skladu s ovim člankom budu dostupni javnosti.

Članak 20.

Mjere države članice unutar zone od 12 nautičkih milja

1. Država članica može poduzeti nediskriminirajuće mjeru za očuvanje i upravljanje ribljim stokovima i održavanje ili poboljšanje očuvanja statusa morskih ekosustava unutar 12 nautičkih milja od polaznih crta, pod uvjetom da Unija nije donijela mjeru koje se odnose na očuvanje i upravljanje isključivo za to

područje ili koje se odnose posebno na problem koji je uočila dotična država članica. Mjere države članice usklađene su s ciljevima određenim u članku 2. i barem su jednakostroge kao mjeru predviđene pravom Unije.

2. Ako mjeru očuvanja i upravljanja koje država članica treba donijeti mogu utjecati na ribarska plovila drugih država članica, takve se mjeru donose tek nakon savjetovanja s Komisijom, relevantnim državama članicama i relevantnim savjetodavnim vijećima oko nacrtu mjeru popraćenog objašnjenjem u obliku memoranduma koji pokazuje, inter alia, da su te mjeru nediskriminirajuće. U svrhu takvog savjetovanja, država članica koja se savjetuje može utvrditi razuman vremenski rok koji, međutim, ne smije biti kraći od dva mjeseca.

3. Države članice dužne su osigurati da odgovarajući podaci u vezi s mjerama donesenima u skladu s ovim člankom budu dostupni javnosti.

4. Kada Komisija smatra da mjeru donesena u okviru ovog članka nije u skladu s uvjetima navedenim u stavku 1., Komisija može, nakon što iznese relevantne razloge, zatražiti da dotična država članica izmijeni ili relevantnu mjeru stavi izvan snage.

DIO IV.

UPRAVLJANJE RIBOLOVNIM KAPACITETOM

Članak 21.

Uspostava sustava prenosivih ribolovnih koncesija

Države članice mogu uspostaviti sustav prenosivih ribolovnih koncesija. Država članica koja ima takav sustav, dužna je uspostaviti i održavati registar prenosivih ribolovnih koncesija.

Članak 22.

Prilagodba i upravljanje ribolovnim kapacitetom

1. Države članice postupno donose mjeru za prilagodbu ribolovnog kapaciteta svojih flota svojim ribolovnim mogućnostima, uzimajući u obzir trendove i na temelju najboljeg znanstvenog savjeta, s ciljem postizanja stabilne i trajne ravnoteže među njima.

2. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 1., države članice do 31. svibnja svake godine šalju Komisiji izvješće o ravnoteži između ribolovnih kapaciteta njihovih flota i njihovih ribolovnih mogućnosti. Da bi se olakšao zajednički pristup u cijeloj Uniji, to se izvješće sastavlja u skladu sa zajedničkim smjernicama koje može odrediti Komisija i sadrži relevantne tehničke, društvene i gospodarske parametre.

Izvješće sadrži godišnje procjene kapaciteta nacionalne flote i svih segmenata flote svake države članice. Izvješće nastoji utvrditi strukturni prekomjerni kapacitet po segmentu i procijeniti dugoročnu profitabilnost po segmentu. Izvješće su dostupna javnosti.

3. U pogledu procjenâ iz stavka 2. drugog podstavka, države članice temelje svoje analize na ravnoteži između ribolovnog kapaciteta njihovih flotâ i njihovih ribolovnih mogućnosti. Sastavljaju se odvojene procjene za flote koje djeluju u najudaljenijim regijama i za plovila koja djeluju isključivo izvan voda Unije.

4. Ako procjena jasno pokaže da ribolovni kapacitet i ribolovne mogućnosti nisu učinkovito uravnateženi, država članica priprema i uključuje u svoje izvješće akcijski plan za svaki segment flote u kojem se pojavljuje prekomjerni kapacitet. Akcijski plan određuje ciljeve prilagodbe i alate za postizanje ravnoteže te jasni vremenski okvir za njegovu provedbu.

Komisija svake godine priprema izvješće za Europski parlament i Vijeće o ravnoteži između ribolovnih kapaciteta flotâ državâ članicâ i njihovih ribolovnih mogućnosti u skladu sa smjernicama iz stavka 2. prvog podstavka. Izvješće uključuje akcijske planove iz prvog podstavka ove Uredbe. Prvo se izvješće podnosi do 31. ožujka 2015.

Ako se izvješće ne sastavi kako je navedeno u stavku 2. i/ili ako se ne provede akcijski plan iz prvog podstavka ovog stavka, relevantna finansijska pomoć Unije državi članici za investiranje u segment ili segmente predmetne flote može biti proporcionalno suspendirana ili prekinuta u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu pomorskoj i ribarstvenoj politici za razdoblje 2014. - 2020.

5. Nije dopušten izlazak iz flote, uz javnu pomoć, ako pretodno nije povućena povlastica za ribolov i ovlaštenje za ribolov.

6. Ribolovni kapacitet koji odgovara ribarskim plovilima povučenima korištenjem javne pomoći ne može se nadomjestiti.

7. Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2014. ribolovni kapacitet njihovih flota ni u kojem trenutku ne prelazi gornju granicu ribolovnog kapaciteta određenu u Prilogu II.

Članak 23.

Sustav ulaza/izlaza

1. Države članice upravljaju ulascima u njihovu flotu i izlascima iz njihove flote na način da se ulazak novog kapaciteta u flotu, bez javne pomoći, kompenzira prethodnim povlačenjem kapaciteta, bez javne pomoći, najmanje istog iznosa.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju provedbena pravila za primjenu ovog članka. Ti provedbeni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 47. stavka 2.

3. Najkasnije 30. prosinca 2018., Komisija ocjenjuje program ulaza/izlaza u svjetlu razvoja odnosa između kapaciteta flote i budućih ribolovnih mogućnosti, te predlaže, prema potrebi, izmjenu tog sustava.

Članak 24.

Registri ribolovne flote

1. Države članice evidentiraju informacije o vlasništvu, o karakteristikama plovila i alata te o aktivnosti ribarskih plovila Unije koja plove pod njihovom zastavom, što je nužno za upravljanje mjerama uspostavljenima u okviru ove Uredbe.

2. Države članice dostavljaju Komisiji informacije navedene u stavku 1.

3. Komisija je vodiregistar ribolovne flote Unije koji sadrži informacije koje ona zaprimi sukladno stavku 2. Omogućit će javni pristup registru ribolovne flote Unije, osiguravši da su osobni podaci primjereni zaštićeni.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavljaju tehničko-operativni zahtjevi za evidentiranje, i, oblik i načine slanja informacija iz stavaka 1., 2. i 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 47. stavka 2.

DIO V.

ZNANSTVENA OSNOVA ZA UPRAVLJANJE RIBARSTVOM

Članak 25.

Podatkovni zahtjevi za upravljanje ribarstvom

1. Države članice, u skladu s pravilima donesenima u području prikupljanja podataka, prikupljaju biološke, tehničke, društveno-ekonomske podatke i podatke o okolišu potrebne za upravljanje ribarstvom, upravljaju njima te ih stavljuju na raspolaganje krajnjim korisnicima, uključujući tijelima koja je odredila Komisija. Stjecanje i upravljanje takvim podacima prihvatljivo je za financiranje iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu za pomorskiju i ribarstvenu politiku za razdoblje 2014. - 2020. Ti podaci posebno omogućuju ocjenu:

(a) stanja iskorištavanja morskih bioloških resursa;

(b) razine ribolova i učinka koji ribolovne aktivnosti imaju na morske biološke resurse i morske ekosustave; i

(c) društveno-ekonomske učinkovitosti ribarstva, akvakulture i prerađivačkih sektora unutar i izvan voda Unije.

2. Prikupljanje, upravljanje podacima i korištenje podataka temelji se na sljedećim načelima:

(a) točnost i pouzdanost, te pravovremeno prikupljanje;

- (b) korištenje mehanizama za koordinaciju s ciljem izbjegavanja duplicitiranja prikupljanja podataka u različite svrhe;
- (c) sigurna pohrana i zaštita prikupljenih podataka u računalnim bazama podataka, i, prema potrebi, njihova dostupnost javnosti, uključujući na agregiranoj razini istovremeno osiguravajući povjerljivost;
- (d) pristup od strane Komisije ili tijela koja je Komisija imenovala, nacionalnim bazama podataka i sustavima koji se koriste za obradu prikupljenih podataka u svrhu provjere postojanja i kvalitete podataka.
- (e) pravovremena dostupnost relevantnih podataka i odgovarajućih metodologija kojima su dobiveni tijelima s istraživačkim ili upravljačkim interesom u znanstvenoj analizi podataka iz sektora ribarstva i drugim zainteresiranim stranama, osim u okolnostima kada je potrebna zaštita i povjerljivost u skladu s mjerodavnim pravom Unije.

3. Države članice svake godine podnose izvješće Komisiji o izvršenju nacionalnih programa za prikupljanje podataka koje je dostupno javnosti.

Komisija procjenjuje godišnje izvješće o prikupljanju podataka nakon savjetovanja sa svojim znanstvenim savjetodavnim tijelom i, prema potrebi, s prikladnim regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO-ovi) kojima je Unija ugovorna stranka ili promatrač te s relevantnim međunarodnim znanstvenim tijelima.

4. Države članice osiguravaju koordinaciju na državnoj razini vezano uz prikupljanje i upravljanje znanstvenim podacima za upravljanje ribarstvom, uključujući društveno-ekonomske podatke. S tim ciljem, one imenuju nacionalnog dopisnika i organiziraju godišnji koordinacijski sastanak na nacionalnoj razini. Komisiju se obavješćuje o nacionalnim koordinacijskim aktivnostima i poziva na koordinacijske sastanke.

5. Države članice, u bliskoj suradnji s Komisijom, koordiniraju svoje aktivnosti prikupljanja podataka s ostalim državama članicama u istoj regiji te poduzimaju sve napore kako bi koordinirale svoje aktivnosti s trećim zemljama koje imaju suverenitet ili jurisdikciju nad vodama u istoj regiji.

6. Prikupljanje, upravljanje i korištenje podataka obavlja se na troškovno učinkovit način.

7. Ako država članica pravovremeno ne prikupi i/ili ne pruži podatke krajnjim korisnicima, relevantna finansijska pomoć državi članici može biti proporcionalno suspendirana ili prekinuta u skladu s budućim pravnim aktom Unije kojim se uspostavljaju uvjeti za finansijsku potporu za pomorsku i ribarstvenu politiku za razdoblje 2014. - 2020.

Članak 26.

Savjetovanje sa znanstvenima tijelima

Komisija se savjetuje s odgovarajućim znanstvenim tijelima. Prema potrebi, savjetuje se s STECF-om o pitanjima koja se odnose na očuvanje i upravljanje živim morskim resursima, uključujući biološka, ekonomska, socijalna i tehnička pitanja te pitanja vezana uz okoliš. Savjetovanja sa znanstvenim tijelima uzimaju u obzir pravilno upravljanje javnim sredstvima, s ciljem izbjegavanja duplicitiranja rada takvih tijela.

Članak 27.

Istraživanje i znanstveno savjetovanje

1. Države članice provode istraživanja u području ribarstva i akvakulture i inovacijske programe. One koordiniraju svoje inovacije u području istraživanja ribarstva i programa znanstvenih savjeta s drugim državama članicama, u bliskoj suradnji s Komisijom, u kontekstu istraživačkih i inovacijskih okvira Unije, uključujući, prema potrebi, relevantna savjetodavna vijeća. Te su aktivnosti prihvatljive za financiranje iz proračuna Unije u skladu s relevantnim pravnim aktima Unije.

2. Države članice dužne su, uz sudjelovanje relevantnih dionika, koristeći, između ostalog, dostupne finansijske resurse Unije i kroz međusobnu koordinaciju, osigurati dostupnost relevantnih kompetencija i ljudskih resursa koji će biti uključeni u znanstveni savjetodavni proces.

DIO VI.

VANJSKA POLITIKA

Članak 28.

Ciljevi

1. Kako bi se osiguralo održivo iskorištavanje, upravljanje i očuvanje morskih bioloških resursa i morskog okoliša, Unija provodi svoju vanjsku politiku za ribarstvo sukladno svojim međunarodnim obvezama i ciljevima politike, kao i ciljevima i načelima određenima u člancima 2. i 3.

2. Unija posebno:

(a) aktivno podržava i doprinosi razvoju znanstvenih spoznaja i savjetovanja;

(b) unapređuje koherentnost politika u inicijativama Unije, s posebnim naglaskom na aktivnosti vezane uz okoliš, trgovinu i razvoj te jača dosljednost poduzetih aktivnosti u kontekstu razvojne suradnje te znanstvene, tehničke i gospodarske suradnje;

(c) doprinosi održivim ribolovnim aktivnostima koje su ekonomski isplative te potiču zapošljavanje unutar Unije;

- (d) osigurava da su ribolovne aktivnosti Unije izvan vodâ Unije utemeljene na istim načelima i standardima koji se primjenjuju na temelju prava Unije u području ZRP-a, istovremeno promičući ravnopravne uvjete za subjekte Unije prema subjektima trećih zemalja;
  - (e) promiče i podupire, u svim međunarodnim sferama, mjere potrebne za iskorjenjivanje IUU ribolova;
  - (f) promiče uspostavljanje i jačanje odbora o sukladnosti u okviru RFMO-ova, periodičkih neovisnih ocjena uspješnosti te odgovarajućih korektivnih mjeru, uključujući učinkovite i odvraćajuće sankcije koje se trebaju primjenjivati na transparentan i nediskriminirajući način.
3. Odredbe iz ovog dijela ne dovode u pitanje posebne odredbe donesene prema članku 218. Ugovora.

GLAVA I.

Međunarodne ribarstvene organizacije

Članak 29.

Aktivnosti Unije u međunarodnim ribarstvenim organizacijama

1. Unija aktivno podupire i doprinosi aktivnostima međunarodnih organizacija koje se bave ribarstvom, uključujući RFMO-ove.
2. Stajališta Unije u međunarodnim organizacijama koje se bave ribarstvom i RFMO-ovima temelje se na najboljem raspoloživom znanstvenom savjetu, kako bi se osiguralo da se ribarstvenim resursima upravlja sukladno ciljevima utvrđenima u članku 2., posebno njegovom stavku 2. i stavku 5. točki (c). Unija nastoji predvoditi postupak jačanja učinkovitosti RFMO-ova kako bi im se omogućilo da bolje čuvaju i upravljaju živim morskim resursima koji su u njihovom djelokrugu.

3. Unija aktivno podupire razvoj prikladnih i transparentnih mehanizama za raspodjelu ribolovnih mogućnosti.
4. Unija potiče suradnju među RFMO-ovima i dosljednost između njihovih regulatornih okvira, i podupire razvoj znanstvenog znanja i savjeta kako bi osigurala da se njihove preporuke temelje na takvom znanstvenom savjetu.

Članak 30.

Usklađenost s međunarodnim odredbama

Unija surađuje, uključujući putem Europske agencije za kontrolu ribarstva ("Agencija"), s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama koje se bave ribarstvom, uključujući RFMO-ovima, kako bi ojačala usklađenost s mjerama, posebno onima vezanim uz borbu protiv IUU ribolova, kako bi se osiguralo strogo pridržavanje mjeru koje su takve međunarodne organizacije donijele.

GLAVA II.

Sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu

Članak 31.

Načela i ciljevi sporazumâ o partnerstvu u održivom ribarstvu

1. Sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu s trećim zemljama uspostavljaju upravljački okvir koji će obuhvaćati pravne, ekonomski i društvene aspekte te aspekt zaštite okoliša za ribolovne aktivnosti koje provode ribarska plovila Unije u vodama trećih zemalja.

Takvi okviri mogu obuhvaćati:

- (a) razvoj i podršku potrebnih znanstvenih i istraživačkih institucija;

- (b) sposobnosti praćenja, kontrole i nadzora;

- (c) druge elemente za izgradnju kapaciteta u vezi s razvojem politike održivog ribarstva treće zemlje.

2. S ciljem osiguranja održivog iskorištavanja viškova morskih bioloških resursa, Unija nastoji osigurati da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu s trećim zemljama budu od zajedničke koristi kako Uniji tako i dotočnoj partnerskoj zemlji, uključujući njezino lokalno stanovništvo i ribarsku industriju, te da i oni doprinose nastavku provođenja aktivnosti flota Unije i ciljaju na postizanje odgovarajućeg udjela dostupnog viška, razmjerno interesima flote Unije.

3. S ciljem osiguravanja da plovila koja ribare u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu djeluju, prema potrebi, u skladu sa standardima sličnim onima koji se odnose na ribarska plovila koja ribare u vodama Unije, Unija nastoji uključiti u sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu odgovarajuće odredbe o obvezama u vezi s iskrcavanjem ribe i proizvoda ribarstva.

4. Ribarska plovila Unije love samo višak dopuštenog ulova kako je navedeno u članku 62. stavcima 2. i 3. UNCLOS-a, i utvrđeno, na jasan i transparentan način, na temelju najboljeg raspoloživog znanstvenog savjeta i relevantnih informacija razmijenjenih između Unije i treće zemlje o ukupnom ribolovnom naporu svih flota na zahvaćenim stokovima. Vezano uz pogranične riblje stokove ili visoko migracijske riblje stokove, utvrđivanje resursa kojima je moguće pristupiti treba uzeti u obzir znanstvenu ocjenu koja je provedena na regionalnoj razini kao i mjeru očuvanja i upravljanja koje su donijeli relevantni RFMO-ovi.

5. Ribarska plovila Unije ne smiju ribariti u vodama treće zemlje s kojom je na snazi sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu osim ako im je izdano odobrenje za ribolov u skladu s tim sporazumom.

6. Unija osigurava da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu uključuju klauzulu o poštovanju demokratskih načela i ljudskih prava koja predstavlja ključan element takvih sporazuma.

Ti sporazumi, u najvećoj mogućoj mjeri, uključuju:

(a) klauzulu koja zabranjuje povoljnije uvjete drugim flotama koje ribare u tim vodama od onih omogućenih gospodarskim subjektima u Uniji, uključujući uvjete koji se odnose na očuvanje, razvoj i upravljanje resursima, financijske sporazume te naknade i prava u vezi s izdavanjem odobrenja za ribolov;

(b) klauzulu o isključivosti u vezi s pravilom predviđenim stavkom 5.

7. Moraju se uložiti napor na razini Unije radi nadzora aktivnosti ribarskih plovila Unije koja ribare u vodama Unije i u vodama koje ne pripadaju Uniji izvan okvira sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu.

8. Države članice osiguravaju da plovila Unije koja plove pod njihovom zastavom i djeluju izvan voda Unije mogu pružiti detaljnu i točnu dokumentaciju o svim aktivnostima ribolova i prerade.

9. Odobrenje za ribolov, iz stavka 5., dodjeljuje se plovili koje je ispisano iz registra ribolovne flote Unije i koje je ponovno u njega upisano unutar 24 mjeseca, samo ako vlasnik tog plovila pruži nadležnim tijelima države članice pod čijom zastavom plovi sve podatke potrebne da se dokaže da je za vrijeme tog razdoblja plovilo djelovalo na način koji je u potpunosti u skladu sa standardima primjenjivima na plovila koja plove pod zastavom država članica Unije.

Ako se država pod čijom je zastavom plovilo za vrijeme dok nije bilo upisano u registar ribolovne flote Unije prizna pravom Unije kao država koja ne surađuje u pogledu borbe protiv, odvraćanju od i eliminiranju IUU ribolova, ili kao država koja dopušta neodrživo iskorištavanje živilih morskih resursa, takvo odobrenje za ribolov se daje samo ako se utvrdi da su ribolovne operacije plovila prestale i da je vlasnik poduzeo hitne mjere da ispiše plovilo iz registra te države.

10. Komisija određuje neovisne ex-ante i ex-post procjene svakog protokola uz sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu i pravovremeno ih dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću prije nego što Vijeće podnese preporuku za odobrenje otvaranja pregovora o protokolu koji će slijediti. Sažetak tih procjena biti će dostupan javnosti.

Članak 32.

Financijska pomoć

1. Unija pruža financijsku pomoć trećim zemljama kroz sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu s ciljem:

(a) pokrivanja dijela troškova pristupa ribolovnim resursima u vodama treće zemlje; dio troška za pristup ribolovnim resursima koje trebaju platiti vlasnici plovila iz Unije procjenjuje se za svaki Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu ili protokol uz njega te je pošten, nediskriminirajući i razmjeran koristima osiguranim kroz uvjete pristupa;

(b) uspostave upravljačkog okvira, uključujući razvoj i održavanje potrebnih znanstvenih i istraživačkih institucija, promicanja procesa savjetovanja s interesnim skupinama, te sposobnost praćenja, kontrole i nadzora te ostalih elemenata za izgradnju kapaciteta koji se odnose na razvoj održive ribarstvene politike koju vodi treća zemlja. Takva financijska pomoć uvjetovana je postignućem posebnih rezultata te je komplementarna i u skladu s projektima i programima razvoja provedenih u dotičnoj trećoj zemlji.

2. U okviru svakog sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, financijska pomoć za sektorsku podršku mora biti odvojena od plaćanja za pristup ribolovnim resursima. Unija zahtijeva posebne rezultate kao uvjet za plaćanja u okviru financijske pomoći, te pažljivo prati napredak.

GLAVA III.

Upravljanje stokovima od zajedničkog interesa

Članak 33.

Načela i ciljevi upravljanja stokovima od zajedničkog interesa za Uniju i treće zemlje i sporazumi o razmjeni i zajedničkom upravljanju

1. U slučajevima kada i treće zemlje iskorištavaju stokove od zajedničkog interesa, Unija surađuje s tim trećim zemljama s ciljem osiguranja da se tim stokovima upravlja na održiv način sukladno s ovom Uredbom, posebno s ciljem utvrđenim u članku 2. stavku 2. Ako se ne postigne službeni dogovor, Unija će učiniti sve što je potrebno kako bi se postigao zajednički sporazum za izlov takvih stokova, s ciljem omogućavanja održivog upravljanja, posebno u vezi s ciljem iz članka 2. stavka 2., promičući ravnopravne uvjete za subjekte Unije.

2. Kako bi se osiguralo održivo iskoriščavanje stokova koji se dijele s trećim zemljama te kako bi jamčila stabilnost ribolovne djelatnosti svojih flota, Unija nastoji, u skladu s UNCLOS-om, sklopiti bilateralne ili multilateralne sporazume s trećim zemljama, za zajedničko upravljanje stokovima, uključujući uspostavu, prema potrebi, odgovarajućeg pristupa vodama i resursima kao i uvjeta za takav pristup, usklađivanje mjera očuvanja i razmjenu ribolovnih mogućnosti.

DIO VII.

AKVAKULTURA

Članak 34.

Promicanje održive akvakulture

1. S ciljem promicanja održivosti i doprinosa sigurnosti hrane i opskrbe hranom, rastu i zaposlenosti, Komisija uspostavlja neobvezujuće strateške smjernice Unije o zajedničkim prioritetima i ciljevima za razvoj aktivnosti održivih aktivnosti akvakulture. Takve strateške smjernice uzimaju u obzir relativne početne pozicije i različite okolnosti diljem Unije te postavljaju temelj za višegodišnje nacionalne strateške planove, a njihov je cilj:

- (a) poboljšati konkurentnost industrije akvakulture i podržati njezin razvoj i inovacije;
- (b) smanjiti administrativno opterećenje i učiniti provedbu prava Unije učinkovitijom i u skladu s potrebama dionika;
- (c) poticati gospodarsku aktivnost;
- (d) diverzifikacija i poboljšanje kvalitete života u obalnim i kopnenim područjima;
- (e) integrirati aktivnosti akvakulture u pomorsko, obalno i kopreno prostorno planiranje.

2. Države članice do 30. lipnja 2014. izrađuju višegodišnji nacionalni strateški plan za razvoj aktivnosti akvakulture na njihovom državnom području.

3. Višegodišnji nacionalni strateški plan uključuje ciljeve države članice te mјere i potrebne rokove za postizanje tih ciljeva.

4. Višegodišnji nacionalni strateški planovi imaju posebno sljedeće ciljeve:

- (a) administrativno pojednostavljenje, posebno vezano uz procjene i studije utjecaja, te dozvole;
- (b) razumnu sigurnost za subjekte u akvakulturi u vezi s pristupom vodama i prostoru;

(c) indikatore za ekonomsku i socijalnu stabilnost te stabilnost okoliša;

(d) ocjenu ostalih mogućih prekograničnih učinaka, posebno na morske biološke resurse i morske ekosustave na susjedne države članice;

(e) stvaranje sinergijā između nacionalnih istraživačkih programa i suradnje između industrije i znanstvene zajednice;

(f) promicanje konkurentne prednosti održive, visokokvalitetne hrane;

(g) promicanje praksi u akvakulturi i istraživanja s ciljem jačanja pozitivnih učinaka na okoliš i riblje resurse, te smanjivanja negativnih učinaka, uključujući smanjenje pritiska na riblje stokove koji se koriste za proizvodnju hrane za životinje i povećanje učinkovitosti resursa.

5. Države članice razmjenjuju informacije i najbolje prakse otvoreno koordinirajući nacionalne mјere sadržane u višegodišnjim nacionalnim strateškim planovima.

6. Komisija potiče razmjenu informacija i najboljih praksi među državama članicama i omogućava koordinaciju nacionalnih mјera predviđenih u višegodišnjem nacionalnom strateškom planu.

DIO VIII.

ZAJEDNIČKO UREĐENJE TRŽIŠTA

Članak 35.

Ciljevi

1. Uspostavlja se zajedničko uređenje tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture (zajedničko uređenje tržišta) s ciljem:

(a) doprinošenja postizanju ciljeva određenih u članku 2., a posebno održivom iskoriščavanju živilih morskih bioloških resursa;

(b) omogućavanja industriji ribarstva i akvakulture da primjeni ZRP na odgovarajućoj razini;

(c) jačanja konkurentnosti industrije ribarstva i akvakulture Unije, posebno proizvođača;

(d) poboljšavanja transparentnosti i stabilnosti tržišta, posebno vezano uz ekonomsko znanje i razumijevanje tržišta Unije za proizvode ribarstva i akvakulture duž opskrbnog lanca, osiguravanja da je raspodjela dodane vrijednosti duž lanca

- opskrbe sektora uravnoteženja, poboljšanja informiranja i osviještenosti potrošača putem obavijesti i označivanja kojim se pružaju sveobuhvatne informacije;
- (e) doprinošenja uspostavi ravnopravnih uvjeta za sve proizvode na tržištu Unije promicanjem održivog iskorištavanja ribolovnih resursa;
- (f) doprinošenja osiguravanju raznolike ponude proizvoda ribarstva i akvakulture potrošačima;
- (g) pružanja provjerljivih i točnih podataka potrošačima o podrijetlu proizvoda i načinu na koji je proizведен, osobito obilježavanjem i označivanjem.
2. Zajedničko uređenje tržišta primjenjuje se na proizvode ribarstva i akvakulture navedene u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, koji se stavljuju na tržište u Uniji.
3. Zajedničko uređenje tržišta posebno se sastoji od:
- (a) organizacije industrije uključujući mјere za stabilizaciju tržišta;
- (b) planova proizvodnje i trženja organizacija proizvođača u sektoru ribarstva i akvakulture;
- (c) zajedničkih tržnih standarda;
- (d) informiranja potrošača.

DIO IX.

KONTROLA I PROVEDBA

Članak 36.

Ciljevi

1. Osigurava se uskladenost s pravilima ZRP-a putem učinkovitog sustava kontrole ribarstva Unije, uključujući borbu protiv IUU ribolova.

2. Kontrola i provedba ZRP-a posebno se temelji na i uključuje sljedeće:

- (a) globalni, integrirani i zajednički pristup;
- (b) suradnju i koordinaciju između država članica, Komisije i Agencije;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, te o izmjeni Uredaba Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (Vidi stranicu 1 ovog Službenog lista).

- (c) isplativost i proporcionalnost;
- (d) korištenje učinkovitih tehnologija kontrole s ciljem dostupnosti i kvalitete podataka o ribarstvu;
- (e) okvir Unije za kontrolu, inspekciju i provedbu;
- (f) strategiju utemeljenu na riziku koja je usredotočena na sustavne i automatske usporedne provjere svih dostupnih, relevantnih podataka;
- (g) razvoj kulture poštovanja pravila i suradnje među svim subjektima i ribarima.

Unija donosi prikladne mјere u odnosu na treće zemlje koje dopuštaju neodrživ ribolov.

3. Države članice donose prikladne mјere za osiguranje kontrole, inspekcije i provedbe aktivnosti koje se provode unutar područja primjene ZRP-a, uključujući uspostavu učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija.

Članak 37.

Stručna skupina za sukladnost

1. Komisija uspostavlja stručnu skupinu za sukladnost sa zadaćom procjenjivanja, olakšavanja i jačanja provedbe i sukladnosti s obvezama u okviru sustava kontrole ribarstva Unije.

2. Stručna skupina za sukladnost sastoji se od predstavnika Komisije i država članica. Na zahtjev Europskog parlamenta, Komisija može pozvati Europski parlament da pošalje stručnjake da sudjeluju na sastancima stručne skupine. Agencija može sudjelovati na sastancima stručne skupine za sukladnost kao promatrač.

3. Stručna skupina osobito:

- (a) redovito raspravlja o pitanjima vezanima uz sukladnost i provedbu u okviru sustava kontrole ribarstva Unije i utvrđuje moguće poteškoće od zajedničkog interesa u provedbi pravila ZRP-a;
- (b) oblikuje savjete u vezi s provedbom pravila ZRP-a, uključujući utvrđivanje prioriteta za finansijsku pomoć Unije; i
- (c) razmjenjuje informacije o aktivnostima kontrole i inspekcije, uključujući borbu protiv IUU ribolova.

4. Stručna skupina redovito obavješće Europski parlament i Vijeće o aktivnostima vezanima uz sukladnost iz stavka 3.

Članak 38.**Pilot projekti za nove tehnologije kontrole i sustave upravljanja podacima**

Komisija i države članice mogu provoditi pilot projekte za nove tehnologije i sustave upravljanja podacima.

Članak 39.**Doprinosi za troškove kontrole, inspekcije, provedbe i prikupljanja podataka**

Države članice mogu zahtijevati od svojih subjekata da daju proporcionalni doprinos za operativne troškove primjene sustava kontrole ribarstva Unije i prikupljanja podataka.

DIO X.**FINANCIJSKI INSTRUMENTI****Članak 40.****Ciljevi**

Financijska pomoć Unije može se odobriti radi doprinosa postizanju ciljeva određenih u članku 2.

Članak 41.**Uvjeti za financijsku pomoć državama članicama**

1. Podložno uvjetima koji će se odrediti u primjenjivim pravnim aktima Unije, financijska pomoć Unije državama članicama uvjetovana je poštovanjem pravila ZRP-a od strane država članica.

2. Ako države članice ne poštuju pravila ZRP-a, plaćanja mogu biti prekinuta ili suspendirana ili je moguće primijeniti mjeru financijske korekcije financijske pomoći Unije u okviru ZRP-a. Takve mjere su proporcionalne prirodi, težini, trajanju i ponavljanju nepoštovanja pravila.

Članak 42.**Uvjeti za financijsku pomoć subjektima**

1. Podložno uvjetima koji će se odrediti u primjenjivim pravnim aktima Unije, financijska pomoć Unije subjektima uvjetovana je poštovanjem pravila ZRP-a od strane subjekata.

2. Podložno posebnim pravilima koje treba donijeti, teška kršenja pravila ZRP-a od strane subjekata rezultiraju privremenim ili stalnim zabranama pristupa financijskoj pomoći Unije i/ili primjeni smanjenja financijskih sredstava. Takve mjere, koje poduzima država članica, moraju biti odvraćajuće, učinkovite i proporcionalne prirodi, težini, trajanju i ponavljanju teških kršenja.

3. Države članice osiguravaju da se financijska pomoć Unije dodjeljuje jedino ako dotičnom subjektu nisu određene sankcije za teška kršenja u razdoblju od jedne godine prije datuma zahtjeva za financijsku pomoć Unije.

DIO XI.**SAVJETODAVNA VIJEĆA****Članak 43.****Uspostava savjetodavnih vijeća**

1. Savjetodavna vijeća se uspostavljuju za svako od geografskih područja ili polja nadležnosti određenih u Prilogu III., kako bi se promicala uravnotežena zastupljenost svih dionika u skladu s člankom 45. stavkom 1. i kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva navedenih u članku 2.

2. U skladu s Prilogom III., posebno se uspostavljaju sljedeća nova savjetodavna vijeća:

- (a) savjetodavno vijeće za najudaljenije regije, podijeljeno na tri odjela za svaki od sljedećih morskih bazena: Zapadni Atlantik, Istočni Atlantik i Indijski ocean;
- (b) savjetodavno vijeće za akvakulturu;
- (c) savjetodavno vijeće za tržišta;
- (d) savjetodavno vijeće za Crno more.

3. Svako savjetodavno vijeće donosi svoj poslovnik.

Članak 44.**Zadaće savjetodavnih vijeća**

1. U primjeni ove Uredbe Komisija se, kada je potrebno, savjetuje sa savjetodavnim vijećima.

2. Savjetodavna vijeća mogu:

- (a) podnositи preporuke i prijedloge vezane uz upravljanje ribarstvom i društveno-gospodarske aspekte te aspekte očuvanja ribarstva i akvakulture Komisiji i dotičnoj državi članici i, posebno, preporuke o tome kako pojednostaviti pravila o upravljanju ribarstvom;
- (b) obavješćivati Komisiju i države članice o problemima vezanim uz upravljanje ribarstvom i društveno-gospodarske aspekte te aspekte očuvanja ribarstva i, prema potrebi, akvakulture u svom geografskom području ili polju nadležnosti i predlagati rješenja za te probleme;
- (c) doprinositi, u uskoj suradnji sa znanstvenicima, prikupljajući, dostavljajući i analizi podataka potrebnih za izradu mjera očuvanja.

Ako se radi o pitanju koje je od zajedničkog interesa za dva ili više savjetodavnih vijeća, oni su dužni usuglasiti svoja stajališta kako bi donijeli zajedničke preporuke o tom pitanju.

3. Sa savjetodavnim vijećima se savjetuje o zajedničkim preporukama u skladu s člankom 18. S njima se također mogu savjetovati Komisija i države članice o ostalim mjerama. Njihov savjet se uzima u obzir. Ta savjetovanja ne dovode u pitanje savjetovanje s STECF-om ili drugim znanstvenim tijelima. Mišljenja savjetodavnih vijeća mogu se dostaviti svim dotičnim državama članicama i Komisiji.

4. Komisija i, gdje je to potrebno, dotična država članica, u roku od dva mjeseca odgovara na sve zaprimljene preporuke, prijedloge ili informacije sukladno stavku 1. Ako se donesene konačne mјere razlikuju od mišljenja, preporuka i prijedloga savjetodavnih vijeća primljenih u skladu sa stavkom 1., Komisija ili država članica navodi detaljne razloge za razlikovanje.

Članak 45.

Sastav, funkcioniranje i financiranje savjetodavnih vijeća

1. Savjetodavna vijeća sastoje se od:

- (a) organizacija koje predstavljaju subjekte ribarstva i, prema potrebi, akvakulture, te predstavnike prerađivačkog i tržišnog sektora;
- (b) druge interesne skupine na koje utječe ZRP (primjerice, organizacije za zaštitu okoliša i skupine potrošača).

2. Svako savjetodavno vijeće sastoje se od opće skupštine i izvršnog odbora, uključujući, prema potrebi, tajništvo i radne skupine za rješavanje pitanja vezanih uz regionalnu suradnju u skladu s člankom 18., i donosi mјere potrebne za svoj rad.

3. Savjetodavna vijeća funkcioniraju i financiraju se kako je određeno u Prilogu III.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 46. kojima se utvrđuju detaljna pravila o radu savjetodavnih vijeća.

DIO XII.

POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 46.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 11. stavka 2., članka 15. stavaka 2., 3., 6. i 7. te članka 45. stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 29. prosinca 2013. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet

godina. Delegiranje ovlasti automatski se produžuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu pozvati delegiranje ovlasti iz članka 11. stavka 2., članka 15. stavaka 2., 3., 6. i 7. te članka 45. stavka 4. Odlukom o pozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Poziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 11. stavka 2., članka 15. stavaka 2., 3., 6. i 7. te članka 45. stavka 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 47.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor za ribarstvo i akvakulturu. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne da nikakvo mišljenje o nacrtu provedbenog akta koji se treba donijeti sukladno članku 23., Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

DIO XIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

Stavljanje izvan snage i izmjene

1. Uredba (EZ) br. 2371/2002 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu.

2. Odluka 2004/585/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od stupanja na snagu pravila koja su donesena na temelju članka 45. stavka 4. ove Uredbe.

3. Članak 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1954/2003 (¹) briše se.

4. Uredba Vijeća (EZ) br. 639/2004 (²) stavlja se izvan snage.

5. U članku 105. Uredbe (EZ) br. 1224/2009, umeće se sljedeći stavak:

"3a. Odstupajući od stavaka 2. i 3., nikakav faktor množenja ne primjenjuje se na ulove koji podliježu obvezni iskrcavanja sukladno članku 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*), pod uvjetom da količina prelova u odnosu na dopušteni iskrcaj ne prelazi 10 %.

(*) Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o Zajedničkoj ribarstvenoj politici te o izmjeni Uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredaba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 i 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EC (SL L 354, 28.12.2013., str. 23)".

Članak 49.

Preispitivanje

Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o funkcioniranju ZRP-a do 31. prosinca 2022. godine.

Članak 50.

Godišnje izvješće

Komisija jednom godišnje izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku u postizanju maksimalno održivog prinosa i o stanju ribljih stokova, što je prije moguće nakon donošenja godišnje uredbe Vijeća kojom se određuju ribolovne mogućnosti raspoložive u vodama Unije i u određenim vodama koje ne pripadaju Uniji, za plovila Unije.

Članak 51.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 11. prosinca 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

V. LEŠKEVIČIUS

(¹) Uredba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 od 4. studenoga 2003. o upravljanju ribolovnim naporom koji se odnosi na određena ribolovna područja i resurse Zajednice i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2847/93 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 685/95 i (EZ) br. 2027/95 (SL L 289, 7.11.2003., str. 1.).

(²) Uredba Vijeća (EZ) br. 639/2004 od 30. ožujka 2004. o upravljanju ribarskim flotama registriranim u najudaljenijim regijama Zajednice (SL L 102, 7.4.2004., str. 9.).

PRILOG I.

PRISTUP OBALNIM VODAMA U SMISLU ČLANKA 5. STAVKA 2.**1. Obalne vode ujedinjene kraljevine****A. PRISTUP ZA FRANCUSKU**

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Ujedinjene Kraljevine (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Berwick-upon-Tweed istočno Coquet Island istočno	Haringa	Neograničeno
2. Flamborough Head istočno Spurn Head istočno	Haringa	Neograničeno
3. Lowestoft istočno Lyme Regis južno	Sve vrste	Neograničeno
4. Lyme Regis južno Eddystone južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
5 Eddystone južno Longships jugozapadno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Školjkaši	Neograničeno
	Hlap (jastog)	Neograničeno
	Rakovi	Neograničeno
6. Longships jugozapadno Hartland Point sjeverozapadno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Rakovi	Neograničeno
	Hlap (jastog)	Neograničeno
7. Hartland Point do linije koja se proteže od sjevera Lundy Islanda	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
8. Od linije ravno zapadno od Lundy Islanda do Cardigan Harboura	Sve vrste	Neograničeno
9. Point Lynas sjeverno Morecambe Light Vessel istočno	Sve vrste	Neograničeno
10. County Down	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
11. New Island sjeveroistočno Sanda Island jugozapadno	Sve vrste	Neograničeno
12. Port Stewart sjeverno Barra Head zapadno	Sve vrste	Neograničeno
13. Geografska širina 57°40'N Butt of Lewis zapadno	Sve vrste, osim školjaka	Neograničeno
14. St Kilda, Otoci Flannan	Sve vrste	Neograničeno
15. Zapadno od linije koja spaja svjetionik Butt of Lewis do točke 59°30'N-5°45'W	Sve vrste	Neograničeno

B. PRISTUP ZA IRSKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Ujedinjene Kraljevine (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Point Lynas sjeverno Mull of Galloway južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno
2. Mull of Oa zapadno Barra Head zapadno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno

C. PRISTUP ZA NJEMAČKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Ujedinjene Kraljevine (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Istočno od Shetlands i Fair Isle između linija koje se protežu ravno jugoistočno od svjetionika Sumbrough Head prema sjeveroistoku od svjetionika Skroo i ravno jugozapadno od svjetionika Skadan	Haringa	Neograničeno
2. Berwick-upon-Tweed istočno, svjetionik Whitby High istočno	Haringa	Neograničeno
3. Svjetionik North Foreland istočno, novi svjetionik Dungeness južno	Haringa	Neograničeno
4. Zona oko St Kilde	Haringa	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno
5. Svjetionik Butt of Lewis zapadno do linije koja spaja svjetionik Butt of Lewis i točku 59°30'N-5°45'W	Haringa	Neograničeno
6. Zona oko North Rona i Sulisker (Sulasgeir)	Haringa	Neograničeno

D. PRISTUP ZA NIZOZEMSKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Ujedinjene Kraljevine (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Istočno od Shetlands i Fair Isle između linija koje se protežu ravno jugoistočno od svjetionika Sumbrough Head prema sjeveroistoku od svjetionika Skroo i ravno jugozapadno od svjetionika Skadan	Haringe	Neograničeno
2. Berwick upon Tweed istočno, Flamborough Head istočno	Haringe	Neograničeno
3. North Foreland istočno, novi svjetionik Dungeness južno	Haringe	Neograničeno

E. PRISTUP ZA BELGIJU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Ujedinjene Kraljevine (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Berwick-upon-Tweed istočno Coquet Island istočno	Haringe	Neograničeno
2. Cromer sjeverno North Foreland istočno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
3. North Foreland istočno Novi svjetionik Dungeness južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Haringa	Neograničeno
4. Novi svjetionik Dungeness južno, Selsey Bill južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
5. Straight Point jugoistočno, South Bishop sjeverozapadno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno

2. Obalne vode irske

A. PRISTUP ZA FRANCUSKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Irske (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Erris Head sjeverozapadno Sybil Point zapadno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno
2. Mizen Head južno Stags južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno
3. Stags južno Cork južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno
	Haringa	Neograničeno
4. Cork južno, Carnsore Point južno	Sve vrste	Neograničeno
5. Carnsore Point južno, Haulbowline jugoistočno	Sve vrste, osim školjaka	Neograničeno

B. PRISTUP ZA UJEDINJENU KRALJEVINU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Irske (6 do 12 milja)		
1. Mine Head južno Hook Point	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Haringa	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno
2. Hook Point Carlingford Lough	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
	Haringa	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno
	Škamp	Neograničeno
	Školjkaši	Neograničeno

C. PRISTUP ZA NIZOZEMSKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Irske (6 do 12 milja)		
1. Stags južno Carnsore Point južno	Haringe	Neograničeno
	Skuša	Neograničeno

D. PRISTUP ZA NJEMAČKU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Irske (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Old Head of Kinsale južno Carnsore Point južno	Haringa	Neograničeno
2. Cork južno Carnsore Point južno	Skuša	Neograničeno

E. PRISTUP ZA BELGIJU

Geografsko područje	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Irske (6 do 12 nautičkih milja)		
1. Cork južno Carnsore Point južno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
2. Wicklow Head istočno Carlingford Lough jugoistočno	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno

3. Obalne vode belgijske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
3 do 12 nautičkih milja	Nizozemska	Sve vrste	Neograničeno
	Francuska	Haringa	Neograničeno

4. Obalne vode danske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Sjevernog mora (danska/njemačka granica do Hanstholma) (6 do 12 nautičkih milja)			
danska/njemačka granica do Blåvands Huka	Njemačka	Iverak	Neograničeno
		Kozice	Neograničeno
	Nizozemska	Iverak	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg; list	Neograničeno

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Od Blåvands Huka do Bovbjerga	Belgija	Bakalar	Neograničeno samo od 1. lipnja do 31. srpnja
		Koljak	Neograničeno samo od 1. lipnja do 31. srpnja
	Njemačka	Iverak	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno
Od Thyborøna do Hanstholma	Belgija	Pišmolj	Neograničeno samo od 1. lipnja do 31. srpnja
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno samo od 1. lipnja do 31. srpnja
	Njemačka	Iverak	Neograničeno
		Papalina	Neograničeno
		Bakalar	Neograničeno
		Crni bakalar	Neograničeno
		Koljak	Neograničeno
		Skuša	Neograničeno
		Haringa	Neograničeno
		Pišmolj	Neograničeno
	Nizozemska	Bakalar	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno
		List	Neograničeno
Skagerrak (Hanstholm do Skagen) (4 do 12 nautičkih milja)	Belgija	Iverak zlatopjeg	Neograničeno samo od 1. lipnja do 31. srpnja
		Iverak	Neograničeno
	Njemačka	Papalina	Neograničeno
		Bakalar	Neograničeno
		Crni bakalar	Neograničeno
		Koljak	Neograničeno
		Skuša	Neograničeno
		Haringa	Neograničeno
	Pišmolj		Neograničeno

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
	Nizozemska	Bakalar	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno
		List	Neograničeno
Kattegat (3 do 12 milja)	Njemačka	Bakalar	Neograničeno
		Iverak	Neograničeno
		Škamp	Neograničeno
		Haringa	Neograničeno
Sjeverno od Zeelanda do paralele zemljopisne širine koja prolazi kroz svjetionik Forstnæs	Njemačka	Papalina	Neograničeno
Baltičko more (uključujući Belts, Sound, Bornholm) (3 do 12 nautičkih milja)	Njemačka	Iverak	Neograničeno
		Bakalar	Neograničeno
		Haringa	Neograničeno
		Papalina	Neograničeno
		Jegulja	Neograničeno
		Losos	Neograničeno
		Pišmolj	Neograničeno
		Skuša	Neograničeno
Skagerrak (4 do 12 milja)	Švedska	Sve vrste	Neograničeno
Kattegat (3 do 12 milja (1))	Švedska	Sve vrste	Neograničeno
Baltičko more (3 do 12 milja)	Švedska	Sve vrste	Neograničeno

(1) Mjereno od obale.

5. Obalne vode njemačke

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Obala Sjevernog mora (3 do 12 nautičkih milja) sve obale	Danska	Pridnene (demer-zalne) vrste	Neograničeno
		Papalina	Neograničeno
		Ribe iz porodice Ammodytidae	Neograničeno
	Nizozemska	Pridnene (demer-zalne) vrste	Neograničeno
		Kozice	Neograničeno
Dansko/njemačka granica do sjeverne točke Amruma na 54°43'N	Danska	Kozice	Neograničeno
Zona oko Helgolanda	Ujedinjena Kraljevina	Bakalar	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Baltička obala (3 do 12 milja)	Danska	Bakalar	Neograničeno
		Iverak zlatopjeg	Neograničeno
		Haringa	Neograničeno
		Papalina	Neograničeno
		Jegulja	Neograničeno
		Pišmolj	Neograničeno
		Skuša	Neograničeno

6. Obalne vode francuske i prekomorskih departmana

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Sjeveroistočna atlantska obala (6 do 12 nautičkih milja)			
belgijska/francuska granica do istoka departmana Manche (ušće Vire-Grandcamp les Bains $49^{\circ} 23' 30''$ N- $1^{\circ} 2' 2''$ WNNNE)	Belgija	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
		Školjkaši	Neograničeno
	Nizozemska	Sve vrste	Neograničeno
Dunkerque ($2^{\circ} 20'$ E) do Cap d'Antifer ($0^{\circ} 10'$ E)	Njemačka	Haringa	Neograničeno samo od 1. listopada do 31. prosinca
Belgijsko/francuska granica do Cap d'Alprech zapadno ($50^{\circ} 42' 30''$ N — $1^{\circ} 33' 30''$ E)	Ujedinjena Kraljevina	Haringa	Neograničeno
Atlantska obala (6 do 12 nautičkih milja)			
španjolska/francuska granica do $46^{\circ} 08'$ N	Španjolska	Inćuni	Usmjeren ribolov, neograničen samo od 1. ožujka do 30. lipnja
			Ribolov živim mamcem samo od 1. srpnja do 31. listopada
		Srdela	Neograničeno samo od 1. siječnja do 28. veljače i od 1. srpnja do 31. prosinca
Obala Sredozemlja (6 do 12 nautičkih milja)			Osim toga, aktivnosti vezane uz gore-navedene vrste moraju se provoditi u skladu i u okviru aktivnosti koje su se provodile tijekom 1984.
Španjolska granica Cap Leucate	Španjolska	Sve vrste	Neograničeno

7. Obalne vode španjolske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Atlantska obala (6 do 12 nautičkih milja)			
Francusko/španjolska granica do svjetionika Cap Mayor ($3^{\circ} 47' W$)	Francuska	Pelagijske vrste	Neograničeno u skladu s i u okviru aktivnosti koje su se provodile tijekom 1984. godine.
Obala Sredozemlja (6 do 12 nautičkih milja)			
Francuska granica/Cap Creus	Francuska	Sve vrste	Neograničeno

8. Obalne vode hrvatske (1)

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
12 milja ograničeno na morski prostor pod suverenosti Hrvatske koji se nalazi sjeverno od 45 stupnjeva i 10 minuta paralele sjeverne zemljopisne širine uz zapadnu obalu istre, od vanjskog ruba teritorijalnog mora Hrvatske, gdje ta paralela dodiruje kopno zapadne obale Istre (Grgatov rt Funtana)	Slovenija	Pridnene i male pelagične vrste uključujući srdele i inčune.	100 tona za najviše 25 ribarskih plovila, što uključuje 5 ribarskih plovila opremljenih povlačnim mrežama koćama

(1) Gore navedeni režim primjenjuje se od potpune provedbe arbitražne odluke koja proizlazi iz Sporazuma o arbitraži između Vlade Republike Slovenije i Vlade Republike Hrvatske, potpisano u Stockholm 4. studenoga 2009.

9. Obalne vode nizozemske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
(3 do 12 nautičkih milja) cjelokupna obala	Belgija	Sve vrste	Neograničeno
	Danska	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno
		Papalina	Neograničeno
		Ribe iz porodice Ammodytidae	Neograničeno
		Šarun	Neograničeno
	Njemačka	Bakalar	Neograničeno
		Kozice	Neograničeno
(6 do 12 nautičkih milja) cjelokupna obala	Francuska	Sve vrste	Neograničeno
Južna točka Texela, zapadno do nizozemske/njemačke granice	Ujedinjena Kraljevina	Pridnene (demerzalne) vrste	Neograničeno

10. Obalne vode slovenije⁽¹⁾

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
12 milja ograničeno na morski prostor pod suverenošću Slovenije koji se nalazi sjeverno od 45 stupnjeva i 10 minuta paralele sjeverne zemljopisne širine uz zapadnu obalu Istre, od vanjskog ruba teritorijalnog mora Hrvatske, gdje ta paralela dodiruje kopno zapadne obale Istre (Grgatov rt Funtana)	Hrvatska	Pridnene i male pelagične vrste uključujući srdele i inčune	100 tona za najviše 25 ribarskih plovila, što uključuje 5 ribarskih plovila opremljenih povlačnim mrežama koćama

(¹) Gore navedeni režim primjenjuje se od potpune provedbe arbitražne odluke koja proizlazi iz Sporazuma o arbitraži između Vlade Republike Slovenije i Vlade Republike Hrvatske, potpisano u Stockholmu 4. studenoga 2009.

11. Obalne vode finske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Baltičko more (4 do 12 milja) ⁽¹⁾	Švedska	Sve vrste	Neograničeno

(¹) 3 do 12 milja oko otoka Bogskär.

12. Obalne vode švedske

Geografsko područje	Država članica	Vrste	Važnost ili posebna obilježja
Skagerrak (4 do 12 nautičkih milja)	Danska	Sve vrste	Neograničeno
Kattegat (3 do 12 milja) ⁽¹⁾	Danska	Sve vrste	Neograničeno
Baltičko more (4 do 12 milja)	Danska	Sve vrste	Neograničeno
	Finska	Sve vrste	Neograničeno

(¹) Mjereno od obale.

PRILOG II.

GORNJE GRANICE RIBOLOVNOG KAPACITETA

Gornje granice kapaciteta

Država članica	GT	kW
Belgija	18 962	51 586
Bugarska	7 250	62 708
Hrvatska	53 452	426 064
Danska	88 762	313 333
Njemačka	71 117	167 078
Estonija	21 677	52 566
Irska	77 568	210 083
Grčka	84 123	469 061
Španjolska (uključujući najudaljenije regije)	423 550	964 826
Francuska (uključujući najudaljenije regije)	214 282	1 166 328
Italija	173 506	1 070 028
Cipar	11 021	47 803
Latvija	46 418	58 496
Litva	73 489	73 516
Malta	14 965	95 776
Nizozemska	166 859	350 736
Poljska	38 270	90 650
Portugal (uključujući najudaljenije regije)	114 549	386 539
Rumunjska	1 908	6 356
Slovenija	675	8 867
Finska	18 066	181 717
Švedska	43 386	210 829
Ujedinjena Kraljevina	231 106	909 141

Gornje granice kapaciteta

Najudaljenije regije Unije	GT	kW
Španjolska		
Kanarski otoci: L (⁽¹⁾) < 12 m. vode Unije	2 617	20 863
Kanarski otoci: L > 12 m. Vode Unije	3 059	10 364
Kanarski otoci: L > 12 m. Međunarodne vode i vode trećih zemalja	28 823	45 593
Francuska		
Otok Reunion: Pridnene i pelagijske vrste. L < 12 m	1 050	19 320

Najudaljenije regije Unije	GT	kW
Otok Reunion: Pelagijske vrste. L < 12 m	10 002	31 465
Francuska Gvajana: Pridnene i pelagijske vrste. Dužina < 12 m	903	11 644
Francuska Gvajana: Plovila za ribolov kozica	7 560	19 726
Francuska Gvajana: Pelagijske vrste. Plovila za ribolov na otvorenom moru.	3 500	5 000
Martinik: Pridnene i pelagijske vrste. L < 12 m	5 409	142 116
Martinik: Pelagijske vrste. L < 12 m	1 046	3 294
Gvadalupa: Pridnene i pelagijske vrste. L < 12 m	6 188	162 590
Gvadalupa: Pelagijske vrste. L < 12 m	500	1 750

Portugal

Madeira: Pridnene vrste. L < 12 m	604	3 969
Madeira: Pridnene i pelagijske vrste. L < 12 m	4 114	12 734
Madeira: Pelagijske vrste. Mreža potegača. L > 12 m	181	777
Azori: Pridnene vrste. L < 12 m	2 617	29 870
Azori: Pridnene i pelagijske vrste. L < 12 m	12 979	25 721

(¹) „L” znači cjelokupna dužina plovila.

PRILOG III.

SAVJETODAVNA VIJEĆA**1. Naziv i područje nadležnosti savjetodavnih vijeća**

Naziv	Područja nadležnosti
Baltičko more	ICES zone IIIb., IIIc. i IIId.
Crno more	Geografsko podpodručje GFCM kako je definirano rezolucijom GFCM/33/2009/2
Sredozemno more	Pomorske vode Sredozemlja istočno od linije 5°36' zapadno
Sjeverno more	ICES zone IV. i IIIa.
Sjeverozapadne vode	ICES zone V. (isključujući Va. i samo vode Unije Vb.), VI. i VII.
Jugozapadne vode	ICES zone VIII., IX. i X. (vode oko Azora) i zone CECAF-a 34.1.1., 34.1.2. i 34.2.0. (vode oko Madeire i Kanarskih otoka)
Najudaljenije regije	Vode Unije oko najudaljenijih regija iz članka 349. stavka 1. Ugovora podijeljene na tri morska bazena: Zapadni Atlantik, Istočni Atlantik i Indijski ocean;
Pelagijski stokovi (plavi pišmolj, skuša, šarun, haringa, porodica ribe Antigonia Capros)	Sva geografska područja osim Baltičkog mora i Sredozemnog mora
Flota za ribolov na otvorenom moru / na velikim udaljenostima	Vode koje ne pripadaju Uniji
Akvakultura	Akvakultura kako je definirano u članku 4.
Tržišta	Sva područja tržišta

2. Funkcioniranje i financiranje savjetodavnih vijeća

- (a) Na općoj skupštini i izvršnom odboru, 60 % mjesta dodjeljuje se predstavnicima ribara, a u savjetodavnom vijeću za akvakulturu predstavnicima subjekata ribarstva, i predstavnicima preradivačkog i tržišnog sektora, a 40 % predstavnicima ostalih interesnih skupina koje su zahvaćene ZRP-om, primjerice organizacija za zaštitu okoliša i skupina potrošača.
- (b) Osim za savjetodavno vijeće za akvakulturu i savjetodavno vijeće za tržišta, barem je jedan predstavnik ribolovnog podsektora iz svake dotične države članice član izvršnog odbora.
- (c) Članovi izvršnog odbora, kada je to moguće, donose preporuke konsenzusom. Ako nije moguće postići konsensus, različita mišljenja koja su izrazili članovi navode se u preporukama koje donosi većina prisutnih članova s pravom glasa.
- (d) Svako savjetodavno vijeće konsenzusom imenuje predsjedatelja. Predsjedatelj djeluje nepristrano.
- (e) Svako savjetodavno vijeće donosi mjere potrebne da se osigura transparentnost i poštivanje svakog izraženog mišljenja.
- (f) Preporuke koje je donio izvršni odbor se odmah stavlju na raspolaganje općoj skupštini, Komisiji, dotičnim državama članicama i, na zahtjev, svakom građaninu.
- (g) Sastanci opće skupštine otvoreni su za javnost. Sastanci izvršnog odbora otvoreni su za javnost, osim u iznimnim slučajevima kada većina izvršnog odbora odluči drugačije.
- (h) Europske i nacionalne organizacije koje predstavljaju ribarstveni sektor, kao i ostale interesne skupine mogu predlagati članove dotičnim državama članicama. Te države članice postižu dogovor oko članova opće skupštine.

- (i) Predstavnicima nacionalnih i regionalnih administracija koji imaju ribolovne interese na dotičnom području i istraživačima iz znanstvenih instituta i instituta za istraživanje ribarstva država članica te iz međunarodnih znanstvenih institucija koje savjetuju Komisiju dopušteno je da kao promatrači sudjeluju na sastancima savjetodavnog vijeća. Svaki kvalificirani znanstvenik može također biti pozvan.
- (j) Predstavnici Europskog parlamenta i Komisije mogu sudjelovati kao aktivni promatrači na sastancima savjetodavnog vijeća.
- (k) Predstavnici ribarstvenog sektora i ostalih interesnih skupina iz trećih zemalja, uključujući predstavnike iz RFMO-ova koji imaju ribolovni interes u području ili ribarstvu koje obuhvaća savjetodavno vijeće, mogu biti pozvani sudjelovati u savjetodavnom vijeću kao aktivni promatrači kada se raspravljaju pitanja koja na njih utječu.
- (l) Savjetodavna vijeća mogu se prijaviti za primanje finansijske pomoći Unije kao tijela koja rade na postizanju cilja od općeg europskog interesa.
- (m) Komisija potpisuje sporazum o bespovratnim sredstvima sa svakim savjetodavnim vijećem s ciljem pružanja finansijske potpore vijeću u operativnim troškovima, uključujući troškove pismenog i usmenog prevođenja.
- (n) Komisija može izvršiti sve provjere koje smatra potrebnima kako bi se osigurala usklađenost sa zadaćama dodijeljenim savjetodavnim vijećima.
- (o) Svako savjetodavno vijeće jednom godišnje podnosi svoj proračun i izvješće o svojim aktivnostima Komisiji i dotičnim državama članicama.
- (p) Komisija ili Revizorski sud mogu, u svakom trenutku, zatražiti da reviziju provede ili vanjsko tijelo koje Komisija ili Revizorski sud odabere ili da reviziju provedu sami odjeli Komisije ili Revizorskog suda.
- (q) Svako savjetodavno vijeće imenuje službenog revizora za razdoblje tijekom kojeg prima sredstva Unije.

**UREDBA (EU) br. 1381/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 17. prosinca 2013.**

o uspostavi programa o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.–2020.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 19. stavak 2., članak 21. stavak 2. i članke 114., 168., 169. i 197.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁽³⁾,

budući da:

- (1) Europska unija temelji se na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i ravnopravnost žena i muškaraca. Osobe u Uniji imaju pravo uživati prava koja su im dodijeljena Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Ugovorom o Europskoj uniji (UEU). Nadalje, Povelja Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), koja je stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona postala pravno obvezujuća u cijeloj Uniji, odražava temeljna prava i slobode koja su zajamčena osobama u Uniji. Ta bi se prava trebala promicati i poštovati. Trebalo bi zajamčiti potpuno uživanje tih prava, kao i prava koja proizlaze iz međunarodnih konvencija kojima je Unija pristupila, kao što je Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, te ukloniti eventualne prepreke. Osim toga, uživanje ovih prava povlači za sobom odgovornosti i dužnosti prema drugim osobama, ljudskoj zajednici i budućim generacijama.

⁽¹⁾ SL C 191, 29.6.2012., str. 108.

⁽²⁾ SL C 277, 13.9.2012., str. 43.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 11. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. prosinca 2013.

(2) U Stockholmskom programu⁽⁴⁾ Europsko vijeće ponovo je potvrdilo prioritet razvoja područja slobode, sigurnosti i pravde te je kao politički prioritet navelo postizanje Europe prava. Financiranje je bilo utvrđeno kao jedno od važnih sredstava za uspješnu provedbu političkih prioriteta Stockholmskog programa. Ambiciozne ciljeve postavljene Ugovorima i Stockholmskim programom trebalo bi, među ostalim, postići uspostavom, za razdoblje 2014. – 2020., fleksibilnog i učinkovitog Programa o pravima, jednakosti i građanstvu („Program”), koji bi trebao olakšati planiranje i provedbu. Opći i posebni ciljevi Programa trebali bi se tumačiti u skladu s relevantnim strateškim smjernicama koje je definiralo Europsko vijeće.

(3) Komunikacijom Komisije od 3. ožujka 2010. o strategiji Europa 2020. određuje se strategija za pametan, održiv i uključiv rast. Podrška i promicanje prava osoba unutar Unije, borba protiv diskriminacije i nejednakosti te promoviranje građanstva Unije doprinose promicanju posebnih ciljeva i vodećih inicijativa strategije Europa 2020.

(4) Nediskriminacija je temeljno načelo Unije. Člankom 19. UFEU-a predviđene su radnje radi suzbijanja diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orientacije. Nediskriminacija je također sadržana u članku 21. Povelje, koji bi se trebalo primjenjivati u okviru granica članka 51. Povelje i u skladu s tim člankom. Trebalo bi se prilagoditi posebnim značajkama različitih oblika diskriminacije te usporedno s tim razviti odgovarajuće mјere za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije na temelju jedne ili više osnova.

(5) Program bi se trebao provoditi zajedno s ostalim aktivnostima Unije koje imaju iste ciljeve i na način da se te aktivnosti uzajamno podržavaju, posebice s onima navedenima u Komunikaciji Komisije od 5. travnja 2011. pod nazivom „Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.”⁽⁵⁾ i u zaključcima Vijeća od 19. svibnja 2011. o Okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020., kojima se države članice pozivaju da potaknu rješavanje pitanja socijalne i gospodarske isključenosti Roma provođenjem pristupa ujednačavanja u četirima ključnim područjima - obrazovanju, zaposlenosti, zdravstvu i stanovanju, kao i osiguravanjem da se Rome ne diskriminira, već da im se omogući jednakopriznanje njihovih temeljnih prava i da se poduzmu mјere s ciljem ukidanja segregacije tamo gdje ona postoji, posebno u područjima obrazovanja i stanovanja.

⁽⁴⁾ SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 258, 2.9.2011., str. 6.

- (6) Rasizam, ksenofobija, homofobija i drugi oblici netolerancije predstavljaju izravno kršenje načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te vladavine prava, a na tim je načelima utemeljena Unija i ta su načela zajednička državama članicama. Stoga je borba protiv tih pojava trajan cilj koji zahtijeva koordinirano djelovanje, uključujući i dodjelom sredstava. Te pojave uključuju, između ostalog, javno poticanje nasilja ili mržnje usmjerenje na skupinu osoba ili člana takve skupine, kao i ostala kažnjiva djela kada su počinjena na rasističkoj, ksenofobnoj ili homofobnoj osnovi. U tom bi kontekstu posebnu pažnju trebalo obratiti i na sprječavanje i borbu protiv svih oblika nasilja, mržnje, segregacije i stigmatizacije, kao i borbu protiv tiraniziranja (bullying), zlostavljanja i netolerantnog ponašanja, primjerice u javnoj upravi, policiji, pravosuđu, u školi i na radnom mjestu.
- (7) Ravnopravnost između žena i muškaraca jedna je od temeljnih vrijednosti Unije. Nejednakim postupanjem prema ženama i muškarcima krše se temeljna prava. Osim toga, promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca također doprinosi postizanju ciljeva strategije Europa 2020. Cilj promicanja ravnopravnosti između žena i muškaraca trebao bi se provoditi zajedno s ostalim aktivnostima Unije ili država članica koje imaju iste ciljeve i na način da se te aktivnosti uzajamno podržavaju, posebice s onima navedenima u Europskom paktu za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2020.
- (8) Diskriminacija na temelju spola uključuje, u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, diskriminaciju koja proizlazi iz promjene spola. U provedbi Programa također bi trebalo obratiti pažnju na promjene u pravu Unije i u sudskoj praksi Suda Europske unije u vezi s dalnjim rodnim aspektima, uključujući rodni identitet.
- (9) Pravo svake osobe da se prema njoj odnosi dostojanstveno na radnom mjestu i u društvu općenito izraz je tih temeljnih vrijednosti Unije te je potrebno koordinirano djelovanje kako bi se omogućile ciljane aktivnosti povezane s tržištem zapošljavanja. Stoga bi djelovanja u području ravnopravnosti spolova i nediskriminacije trebale uključivati promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca kao i borbu protiv diskriminacije na radnom mjestu i na tržištu zapošljavanja.
- (10) Nasilje nad djecom, mladima i ženama, kao i nad drugim rizičnim skupinama, u svim oblicima, predstavlja kršenje temeljnih prava i ozbiljnu prijetnju zdravlju. Takvo je nasilje prisutno diljem Unije te ima ozbiljne posljedice na fizičko i psihološko zdravlje žrtava, kao i na cjelokupno društvo. Potrebna je snažna politička volja i koordinirano djelovanje utemeljeno na metodama i rezulta-

tim programâ Daphne⁽¹⁾ kako bi se riješila ta situacija i zaštitilo žrtve. Poduzimanje mjera za suzbijanje nasilja nad ženama doprinosi promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca. S obzirom na to da je financiranje u okviru programâ Daphne bilo izuzetno uspješno od njihovog pokretanja 1997. godine, kako u pogledu njihove popularnosti kod zainteresiranih strana (tijela javne vlasti, akademskih institucija i nevladinih organizacija), tako i u pogledu učinkovitosti financiranih projekata, ključno je da se u provedbi Programa zadrži ime „Daphne“ kada se radi o posebnom cilju koji teži sprečavanju i suzbijanju nasilja nad djecom, mladima i ženama kako bi profil programâ Daphne ostao što viši.

- (11) Člankom 3. stavkom 3. UEU-a od Unije se zahtijeva da promiče zaštitu prava djece i suzbija diskriminaciju. Djeca su ranjiva, posebno u stanju siromaštva, socijalne isključenosti ili invaliditeta, ili u drugim specifičnim situacijama u kojima su izložena riziku, kao što su zanemaranje, otmica i nestanak. Potrebno je poduzeti mjere u svrhu promicanja prava djeteta i doprinosa zaštiti djece od ozljeda i nasilja koji predstavljaju opasnost za njihovo fizičko i psihičko zdravlje te predstavljaju kršenje njihovih prava na razvoj, zaštitu i dostojanstvo.

- (12) Osobne podatke i dalje bi trebalo učinkovito štititi u kontekstu stalnog tehnološkog razvoja i globalizacije. Pravni okvir Unije za zaštitu podataka trebao bi se učinkovito i dosljedno primjenjivati unutar Unije. Kako bi se to postiglo, Unija bi trebala moći podržati napore država članica da provedu taj pravni okvir, stavljući poseban naglasak na to da se pojedincima osigura učinkovito ostvarivanje njihovih prava.

- (13) Građani bi trebali biti više svjesni svojih prava koja prouzlake iz građanstva Unije, to jest svojeg prava da se slobodno kreću i borave u Uniji, prava da glasuju i budu birani na izborima za Europski parlament i na lokalnim izborima u državi članici u kojoj imaju boračište pod istim uvjetima kao i državljeni te države, prava na podnošenje peticije Europskom parlamentu na bilo kojem jeziku Ugovorâ, prava na podnošenje inicijativa građana, kao i prava na podnošenje pritužbi Europskom ombudsmanu u vezi s nepravilnostima u djelovanju

⁽¹⁾ Odluka br. 293/2000/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. siječnja 2000. o donošenju programa djelovanja Zajednice (program Daphne) (2000. – 2003.) o preventivnim mjerama za suzbijanje nasilja nad djecom, mladima i ženama (SL L 34, 9.2.2000., str. 1.); Odluka br. 803/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o donošenju programa djelovanja Zajednice (2004. – 2008.) za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad djecom, mladima i ženama te za zaštitu žrtava i ugroženih skupina (program Daphne II) (SL L 143, 30.4.2004., str. 1.); Odluka br. 779/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o uspostavi posebnog programa za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad djecom, mladima i ženama te zaštitu žrtava i ugroženih skupina za razdoblje 2007. – 2013. (Program Daphne III) u okviru Općeg programa „Temeljna prava i pravosude“ (SL L 173, 3.7.2007., str. 19.).

institucija, te bi trebali moći izvršavati ta prava. Poticanje građana da igraju aktivniju ulogu u demokraciji na razini Unije ojačat će europsko civilno društvo, kao i razvoj europskog identiteta. Građani bi se trebali osjećati opušteno što se tiče života, putovanja, studiranja, rada i volontiranja u drugoj državi članici te bi trebali osjećati da mogu imati povjerenje u jednak pristup, u potpuno ostvarivanje i zaštitu svojih prava bez ikakve diskriminacije, bez obzira na to gdje se u Uniji nalaze.

- (14) Pojedinci u svojstvu potrošača ili poduzetnika na unutarnjem tržištu trebali bi moći ostvarivati svoja prava koja proizlaze iz prava Unije u prekograničnom kontekstu.
- (15) U skladu s člancima 8. i 10. UFEU-a, Program bi u svim svojim aktivnostima trebao podržavati rodno osviještenu politiku i integriranje ciljeva nediskriminacije. Praćenje i evaluacija trebali bi se provoditi redovito kako bi se ocijenio način na koji se aktivnosti Programa bave pitanjima ravnopravnosti spolova i nediskriminacije.
- (16) Iskustvo djelovanja na razini Unije pokazalo je da ostvarivanje ciljeva Programa u praksi zahtjeva kombinaciju instrumenata, uključujući pravne akte, inicijative politike i financiranje. Financiranje je važno sredstvo koje nadopunjuje zakonodavne mјere.
- (17) Osim što imaju realnu vrijednost za korisnike, djelovanja financirana u okviru Programa mogu pružati dokaze na kojima će se temeljiti poboljšana izrada politika na nacionalnoj razini i na razini Unije. Na primjer, programi Daphne omogućili su stvarni prijenos znanja i dobre prakse između svih uključenih zainteresiranih strana, uključujući države članice, u pogledu sprječavanja i suszbijanja nasilja nad djecom, mladima i ženama.
- (18) U Komunikaciji Komisije od 29. lipnja 2011. pod nazivom „Proračun za strategiju Europa 2020.” ističe se potreba za racionalizacijom i pojednostavljenjem financiranja Unije. Osobito s obzirom na sadašnju gospodarsku krizu, od presudne je važnosti da sredstva Unije budu što bolje strukturirana i da se njima što pažljivije upravlja. Smisleno pojednostavljenje financiranja i učinkovito upravljanje financiranjem može se ostvariti smanjenjem broja programa i racionalizacijom, pojednostavljenjem i usklađivanjem pravila i postupaka financiranja.
- (19) Odgovarajući na potrebu za pojednostavljenjem financiranja, učinkovitim upravljanjem financiranjem i lakšim pristupom financiranju, Program bi trebao nastaviti i razvijati aktivnosti koje su se prethodno provodile na temelju dijela 4. („Borba protiv diskriminacije i raznolikost”) i dijela 5. („Jednakost spolova”) programa Progress,

uspостavljenog Odlukom br. 1672/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, programa „Temeljna prava i građanstvo”, uspostavljenog Odlukom Vijeća 2007/252/EZ ⁽²⁾ i programa Daphne III. Srednjoročne evaluacije tih programa uključuju preporuke čiji je cilj poboljšati provedbu tih programa. Rezultati tih srednjoročnih evaluacija, kao i rezultati ex-post evaluacija trebaju se uzeti u obzir u provedbi Programa.

- (20) Osiguranje optimalne uporabe finansijskih resursa i poboljšanje učinkovitosti potrošnje trebali bi biti vodeća načela za postizanje ciljeva programa. Adekvatno bi financiranje trebalo biti zajamčeno kako bi se podržali naporci uspostave Europe prava. Važno je osigurati da se Program provodi na najučinkovitiji i najpristupačniji mogući način te da se istovremeno svim sudionicima jamči pravna sigurnost i pristup. Kako bi se olakšao pristup financiranju svim potencijalnim korisnicima, trebalo bi također pojednostaviti postupke u vezi sa zahtjevom i zahtjeve finansijskog upravljanja te ukloniti administrativna opterećenja.
- (21) U Komunikaciji Komisije od 19. listopada 2010. pod nazivom „Revizija proračuna EU-a” i Komunikaciji Komisije od 29. lipnja 2011. pod nazivom „Proračun za strategiju Europa 2020.” ističe se važnost usmjeravanja financiranja na djelovanja s jasnom europskom dodanom vrijednošću, to jest gdje intervencija Unije može donijeti dodanu vrijednost u usporedbi s djelovanjem samih država članica. Djelovanja koja obuhvaća ova Uredba trebala bi doprinijeti razvoju uzajamnog povjerenja među državama članicama, poboljšavajući prekograničnu suradnju i umrežavanje te ostvarujući točnu, usklađenu i dosljednu primjenu prava Unije. Aktivnosti financiranja također bi trebale doprinijeti tome da svi uključeni učinkovitije i bolje upoznaju pravo i politike Unije te pružiti dobru analitičku bazu za potporu i razvoj prava i politika Unije, time doprinoseći njihovoj provedbi i ispravnoj primjeni. Intervencija Unije omogućuje dosljedno ostvarivanje tih aktivnosti diljem Unije te donosi ekonomije razmjera. Pored toga, Unija je u boljem položaju od država članica za rješavanje prekograničnih pitanja i osiguravanje europske platforme za uzajamno učenje.
- (22) Prilikom odabira djelovanja za financiranje u okviru Programa, Komisija bi trebala ocijeniti prijedloge na temelju prethodno utvrđenih kriterija. Ti bi kriteriji trebali uključivati ocjenjivanje europske dodane vrijednosti predloženih djelovanja. Nacionalni projekti i projekti manjeg opsega također mogu imati europsku dodanu vrijednost.

⁽¹⁾ Odluka br. 1672/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o uspostavljanju Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - Progress (SL L 315, 15.11.2006., str.1.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2007/252/EZ od 19. travnja 2007. o uspostavljanju posebnog programa „Temeljna prava i građanstvo” za razdoblje 2007. –2013. u okviru Općeg programa „Temeljna prava i pravosuđe” (SL L 110, 27.4.2007., str. 33.).

- (23) Tijela ili subjekti koji nastoje postići cilj od općeg europskog interesa u područjima obuhvaćenima Programom trebala bi se smatrati ključnim čimbenicima u mjeri u kojoj su dokazali, ili se očekuje da mogu dokazati, da značajno utječu na ostvarenje tog cilja te bi trebali primiti finansijska sredstva u skladu s postupcima i kriterijima utvrđenima u godišnjim programima rada koje je donijela Komisija u skladu s ovom Uredbom.
- (24) Uskladene usluge od društvenog značaja trebale bi se tumačiti u smislu članka 2. Odluke Komisije br. 116/2007/EZ⁽¹⁾.
- (25) Tijela i subjekti koji imaju pristup Programu trebali bi uključivati nacionalna, regionalna i lokalna tijela vlasti.
- (26) Ovom se Uredbom utvrđuje finansijska omotnica za čitavo trajanje Programa koja predstavlja primarni referentni iznos, u smislu točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013 između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju⁽²⁾, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (27) Kako bi se osigurala dovoljna fleksibilnost Programa u odgovaranju na potrebe koje se mijenjaju i odgovarajuće prioritete politike za cijelo vrijeme njegova trajanja, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom postotaka navedenih u Prilogu ovoj Uredbi za svaku skupinu posebnih ciljeva koja bi premašivala te postotke za više od 5 postotnih bodova. U svrhu ocjene potrebe za takvim delegiranim aktom, ti bi se postoci trebali izračunavati na temelju finansijske omotnice za čitavo trajanje Programa, a ne na temelju godišnjih odobrenih sredstava. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjereno način.
- (28) Ova bi se Uredba trebala provoditi u punoj uskladenosti s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾ („Finansijska uredba“). Osobito u

odnosu na uvjete prihvatljivosti poreza na dodanu vrijednost (PDV) koji plaćaju korisnici bespovratnih sredstava, prihvatljivost PDV-a ne bi smjela ovisiti o pravnom statusu korisnika za aktivnosti koje mogu obavljati privatna i javna tijela i subjekti pod istim pravnim uvjetima. Uzimajući u obzir posebnu prirodu ciljeva i aktivnosti obuhvaćenih ovom Uredbom, u pozivima na dostavu prijedloga trebalo bi se razjasniti da će, za aktivnosti koje mogu obavljati i javna i privatna tijela i subjekti, neodbitni PDV koji je nastao za javna tijela i subjekte biti prihvatljiv, u mjeri u kojoj je plaćen za provedbu aktivnosti, kao što su ospozobljavanje ili podizanje svijesti, koje se ne mogu smatrati izvršavanjem javne vlasti. Ovom bi se Uredbom također trebala iskoristiti sredstva pojednostavljenja uvedena Finansijskom uredbom. Nadalje, cilj kriterija za određivanje djelovanja koja treba podupirati trebao bi biti dodjela raspoloživih finansijskih resursa djelovanjima koja stvaraju najjači učinak u odnosu na cilj politike kojem se teži.

- (29) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u odnosu na donošenje godišnjih programa rada. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾.

- (30) Godišnji programi rada koje Komisija doneće u skladu s ovom Uredbom trebali bi osigurati prikladnu raspodjelu finansijskih sredstava između bespovratnih sredstava i ugovora o javnoj nabavi. Sredstva iz Programa trebala bi se izdvojiti ponajprije za bespovratna sredstva, uz istovremeno održavanje dostačne razine financiranja za nabavu. Najmanji postotak godišnjih izdataka koji se dodjeljuje za bespovratna sredstva trebao bi biti uspostavljen u godišnjim programima rada i ne bi smio biti manji od 65%. Kako bi se olakšalo planiranje projekata i financiranje koje provode zainteresirane strane, Komisija bi trebala uspostaviti jasan vremenski raspored za pozive na dostavu prijedloga, odabir projekata i odluke o dodjeli.

- (31) Kako bi se osigurala učinkovita dodjela sredstava iz općeg proračuna Unije, trebalo bi tražiti dosljednost, komplementarnost i sinergije između programa financiranja kojima se podupira međusobno usko povezana područja politike, posebno između Programa i programa Pravosuđe uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1382/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁾ programa ‘Europa za građane’, programa Europske unije za zapošljavanje i

⁽¹⁾ Odluka Komisije br. 116/2007/EZ od 15. veljače 2007. o rezerviranju nacionalnog numeričkog raspona koji počinje brojem „116“ za uskladene brojeve za uskladene usluge od društvenog značaja (SL L 49, 17.2.2007., str. 30.).

⁽²⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1382/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Pravosuđe za razdoblje 2014. –2020. (Vidi stranicu 73 ovog Službenog lista).

socijalne inovacije uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1296/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ i drugih programa u područjima zapošljavanja i društvenih pitanja; unutarnjih poslova; zdravstva i zaštite potrošača; obrazovanja, ospozobljavanja, mladih i sporta; informacijskog društva; proširenja, posebno Instrumenta pretpri stupnje pomoći (IPA II) i europskih strukturnih i investicijskih fondova, čije su zajedničke odredbe utvrđene u Uredbi (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.

- (32) Komisija bi trebala osigurati sveobuhvatnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s radom tijela, ureda i agencija Unije, kao što je Europski institut za ravnopravnost spolova i Agencija za temeljna prava, te bi trebala uzeti u obzir rad drugih nacionalnih i međunarodnih čimbenika u područjima obuhvaćenima Programom.
- (33) Financijske interese Unije trebalo bi zaštititi proporcionalnim mjerama tijekom cijelog skupa izdataka, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, pogrešno isplaćenih ili nepravilno iskorištenih sredstava te, prema potrebi, određivanje administrativnih i financijskih sankcija, u skladu s Finansijskom uredbom.
- (34) S ciljem provedbe načela dobrog financijskog upravljanja, ova Uredba trebala bi osigurati odgovarajuća sredstva za ocjenu svoje učinkovitosti. U tu svrhu trebala bi definirati opće i posebne ciljeve. Kako bi se izmjerilo postizanje tih posebnih ciljeva, trebalo bi uspostaviti skup konkretnih i mjerljivih pokazatelja koji bi trebali biti važeći tijekom čitavog trajanja Programa. Komisija bi jednom godišnje Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnosiť izvješće o praćenju, koje bi se trebalo temeljiti, među ostalim, na pokazateljima određenima u ovoj Uredbi te koje bi trebalo pružiti informacije o korištenju raspoloživih sredstava.
- (35) Pri provedbi Programa Komisija bi trebala uzeti u obzir cilj pravedne geografske raspodjele sredstava te pružiti pomoć u onim državama članicama gdje postoji relativno mali broj financiranih djelovanja. Komisija bi pri provedbi Programa također trebala uzeti u obzir treba li, prema međunarodno priznatim indeksima/tijelima za praćenje, poduzeti mjere u nekim državama članicama

kako bi se osiguralo učinkovito postizanje ciljeva Programa te bi trebala podržati djelovanje država članica ili civilnog društva u tim područjima.

- (36) U skladu s člankom 180. stavkom 1. točkom (l) Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1268/2012⁽³⁾ („pravila za primjenu”), u sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo bi utvrditi odredbe o vidljivosti finansijske potpore Unije, osim u opravdanim slučajevima kada javno iskazivanje nije moguće ili primjereni.
- (37) U skladu s člankom 35. stavnica 2. i 3. Finansijske uredbe i člankom 21. njezinih pravila za primjenu, Komisija bi trebala staviti na raspolaganje, na odgovarajući način i pravodobno, podatke o primateljima te naravi i svrsi mjera koje se financiraju iz općeg proračuna Unije. Ti bi se podaci trebali staviti na raspolaganje uz poštovanje zahtjeva povjerljivosti i sigurnosti, a posebno zaštite osobnih podataka.
- (38) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest doprinos dalnjem razvoju područja gdje se jednakost i prava osoba, kako su sadržani u UEU-u, UFEU-u, Povelji i u međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima kojima je Unija pristupila, promiču, štite i učinkovito provode, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (39) Kako bi se osigurao kontinuitet financiranja aktivnosti koje su se prethodno provodile na temelju dijelova 4. i 5. Odluke br. 1672/2006/EZ, Odluke 2007/252/EZ i Odluke br. 779/2007/EZ, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uspostava i trajanje Programa

1. Ovom Uredbom uspostavlja se Program o pravima, jednakosti i građanstvu („Program”).

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1296/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013 o Programu Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije i izmjeni Odluke br. 283/2010/EU o uspostavi Europskog mikrofinancijskog instrumenta za zapošljavanje i socijalnu uključenost - Progress (SL L 347, 20.12.2013., str. 238).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013 o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

2. Program obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

Članak 2.

Europska dodana vrijednost

1. Programom se financiraju djelovanja s europskom dodanom vrijednošću. U tu svrhu Komisija osigurava da djelovanja odabrana za financiranje imaju za cilj ostvarivanje rezultata s europskom dodanom vrijednošću.

2. Europska dodana vrijednost djelovanja, uključujući vrijednost djelovanja manjeg opsega i nacionalnih djelovanja, ocjenjuje se s obzirom na kriterije kao što su njihov doprinos dosljednoj i koherentnoj provedbi prava Unije, kao i osviještenost šire javnosti o pravima koja iz njega proizlaze, njihov potencijal u smislu razvoja uzajamnog povjerenja među državama članicama te poboljšanja prekogranične suradnje, njihov transnacionalni učinak, njihov doprinos razradi i širenju najbolje prakse ili njihov potencijal u smislu doprinosa stvaranju minimalnih standarda, praktičnih alata i rješenja za postupanje u odnosu na prekogranične izazove ili izazove diljem Unije.

Članak 3.

Opći cilj

Opći je cilj Programa doprinijeti, u skladu s člankom 4., daljnjem razvoju područja gdje se jednakost i prava osoba, kako su sadržani u UEU-u, UFEU-u, Povelji i u međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima kojima je Unija pristupila, promiču, štite i učinkovito provode.

Članak 4.

Posebni ciljevi

1. Kako bi ostvario opći cilj naveden u članku 3., Program ima sljedeće posebne ciljeve:

(a) promicati učinkovitu provedbu načela nediskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orientacije te poštovati načelo nediskriminacije na osnovama predviđenima u članku 21. Povelje;

(b) sprječavati i suzbijati rasizam, ksenofobiju, homofobiju i druge oblike netolerancije;

(c) promicati i štiti prava osoba s invaliditetom;

(d) promicati ravnopravnost između žena i muškaraca te poticati rodno osviještenu politiku;

(e) sprječavati i suzbijati sve oblike nasilja nad djecom, mladima i ženama, kao i nasilja nad drugim rizičnim skupinama, posebno skupinama koje su u opasnosti od nasilja u bliskim odnosima, te zaštititi žrtve od takvog nasilja.

(f) promicati i štiti prava djece;

(g) doprinositi osiguravanju najviše razine zaštite privatnosti i osobnih podataka;

(h) promicati i jačati ostvarivanje prava koja proizlaze iz građanstva Unije;

(i) omogućiti pojedincima da u svojstvu potrošača ili poduzetnika na unutarnjem tržištu ostvare svoja prava koja proizlaze iz prava Unije, a odnose se na projekte financirane u okviru Programa za potrošače.

2. Posebni se ciljevi programa posebice ostvaruju putem:

(a) jačanja osviještenosti i poznavanja prava i politika Unije te prava, vrijednosti i načela na kojima se Unija temelji;

(b) pružanja potpore učinkovitoj, sveobuhvatnoj i dosljednoj provedbi i primjeni instrumenata prava i politika Unije u državama članicama te njihovom praćenju i evaluaciji;

(c) promicanja prekogranične suradnje, poboljšanja uzajamnog znanja i jačanja uzajamnog povjerenja među svim zainteresiranim stranama;

(d) poboljšanja poznavanja i razumijevanja potencijalnih prepreka ostvarenju prava i načela zajamčenih UEU-om, UFEU-om, Poveljom, međunarodnim konvencijama kojima je Unija pristupila i sekundarnim zakonodavstvom Unije.

Članak 5.

Vrste djelovanja

1. Program financira, između ostalog, sljedeće vrste djelovanja:

(a) analitičke aktivnosti, poput prikupljanja podataka i statistike; razvoja zajedničkih metodologija i, prema potrebi, pokazatelja ili mjerila vrijednosti; studija, istraživanja, analiza i anketa; evaluacija; izrade i objave vodiča, izvješća i obrazovnog materijala; radionica, seminara, stručnih skupova i konferencija;

(b) aktivnosti osposobljavanja, poput razmjene osoblja, radio-nica, seminara, tečajeva obuke instruktora i razvoja internetskih alata za osposobljavanje ili drugih modula osposobljavanja;

(c) uzajamno učenje, suradnju, aktivnosti podizanja svijesti i širenja kao što su prepoznavanje i razmjena dobre prakse, inovativnih pristupa i iskustava; organiziranje stručnih pregleda te uzajamnog učenja; organiziranje konferencija, seminara, kampanja za medije, uključujući u internetskim medijima; informativne kampanje, uključujući institucionalno priopćivanje političkih prioriteta Unije u onoj mjeri u kojoj su povezani s ciljevima Programa; sastavljanje i objavu materijala za širenje informacija o Programu i njegovim rezultatima; razvoj, djelovanje i održavanje sustava i alata koristeći informacijske i komunikacijske tehnologije;

(d) potporu glavnim čimbenicima čije aktivnosti doprinose provedbi ciljeva Programa, kao što je potpora nevladinim organizacijama u provedbi djelovanja s europskom dodanom vrijednošću, potpora ključnim europskim čimbenicima, mrežama na europskoj razini te uskladenim uslugama od društvenog značaja; potporu državama članicama u provedbi prava i politika Unije; i potporu za aktivnosti umrežavanja na europskoj razini među specijaliziranim tijelima i subjektima, kao i nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te nevladinim organizacijama, uključujući potporu kroz bespovratna sredstva za djelovanja ili operativna bespovratna sredstva.

2. Kako bi se osigurala uključiva perspektiva, korisnici potiču sudjelovanje relevantnih ciljanih skupina u djelovanjima finansiranim Programom.

Članak 6.

Sudjelovanje

1. Pristup Programu otvoren je svim tijelima i subjektima sa zakonitim poslovnim nastanom u:

(a) državama članicama;

(b) zemljama Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, u skladu s tim sporazumom;

(c) zemljama kandidatkinjama, potencijalnim kandidatima i zemljama koje pristupaju Uniji, u skladu s općim načelima i općim uvjetima utvrđenima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima te odlukama Vijeća za pridruživanje, ili sličnim sporazumima.

2. Profitna tijela i subjekti imaju pristup Programu samo zajedno s neprofitnim ili javnim organizacijama.

3. Tijela i subjekti koji imaju zakonit poslovni nastan u trećim zemljama, osim onih koji sudjeluju u Programu u skladu sa stavkom 1. točkama (b) i (c), a posebno zemljama u kojima se primjenjuje Europska politika susjedstva, mogu biti

povezani s djelovanjima Programa na vlastiti trošak, ako to služi svrsi tih djelovanja.

4. Komisija može surađivati s međunarodnim organizacijama pod uvjetima utvrđenima u relevantnom godišnjem programu rada. Pristup Programu otvoren je međunarodnim organizacijama koje su aktivne u područjima obuhvaćenima Programom u skladu s Finansijskom uredbom i relevantnim godišnjim programom rada.

Članak 7.

Proračun

1. Finansijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2014. – 2020. iznosi 439 473 000 EUR.

2. Raspodjela finansijskih sredstava Programa također može obuhvaćati izdatke koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, potrebne za upravljanje Programom i ocjenu postizanja njegovih ciljeva. Dodjela finansijskih sredstava može obuhvaćati izdatke koji se odnose na potrebne studije, sastanke stručnjaka, informacijske i komunikacijske aktivnosti, uključujući institucionalno priopćivanje političkih prioriteta Unije u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima ove Uredbe, kao i izdatke povezane s mrežama informacijske tehnologije koje su usredotočene na obradu i razmjenu informacija; i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem Programom od strane Komisije.

3. Europski parlament i Vijeće odobravaju raspoloživa godišnja odobrena sredstva u okviru granica predviđenih u višegodišnjem finansijskom okviru uspostavljenom Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013⁽¹⁾.

4. U okviru finansijske omotnice za Program, iznosi se raspoređuju za svaku skupinu posebnih ciljeva u skladu s postocima navedenima u Prilogu.

5. Komisija ne odstupa od dodijeljenih postotaka finansijske omotnice, kako je navedeno u Prilogu, za više od 5 postotnih bodova za svaku skupinu posebnih ciljeva. Ako se pokaže da je potrebno premašiti to ograničenje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 8.a za izmjenu svake brojke iz Priloga za više od 5 te najviše 10 postotnih bodova.

Članak 8.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavka 5 dodjeljuje se Komisiji za razdoblje trajanja Programa.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju višegodišnjeg finansijskog okvira za godine 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884).

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 5. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 9.

Provđene mjere

1. Komisija provodi Program u skladu s Finansijskom uredbom.

2. Kako bi provela Program, Komisija donosi godišnje programe rada u obliku provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 10. stavka 2.

3. Svakim godišnjim programom rada provode se ciljevi Programa, određujući sljedeće:

(a) djelovanja koja će se poduzeti, u skladu s općim i posebnim ciljevima navedenima u članku 3. i članku 4. stavku 1., uključujući okvirnu raspodjelu finansijskih sredstava;

(b) osnovne kriterije prihvatljivosti, odabira i dodjele koji će se koristiti za odabir prijedlogâ koji će primiti finansijske doprinose u skladu s člankom 84. Finansijske uredbe i člankom 94. njezinih pravila za primjenu.

(c) najmanji postotak godišnjih izdataka koji će se izdvojiti za bespovratna sredstva.

4. Osigurava se odgovarajuća i pravedna raspodjela finansijske potpore između različitih područja obuhvaćenih posebnim ciljevima iz članka 4. stavka 1., istovremeno uzimajući u obzir razinu finansijskih sredstava već dodijeljenih u okviru prethodnih programa za razdoblje 2007. –2013. koji su uspostavljeni odlukama iz članka 15. Prilikom odlučivanja o raspodjeli sredstava među tim područjima u godišnjim programima rada, Komisija uzima u obzir potrebu da se održi dosta razina financiranja i osigurava kontinuitet djelovanja

i predvidljivost financiranja u svim područjima obuhvaćenima posebnim ciljevima iz članka 4. stavka 1.

5. Pozivi na dostavu prijedloga objavljaju se na godišnjoj osnovi.

Članak 10.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 11.

Komplementarnost

1. Komisija, u suradnji s državama članicama, osigurava sveukupnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s drugim instrumentima Unije uključujući, između ostalog, s programom Pravosuđe, programom „Europa za građane“ i programom Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije, te drugim programima u područjima zapošljavanja i društvenih pitanja; unutarnjih poslova, zdravstva i zaštite potrošača; obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta; informacijskog društva; i proširenja, posebno Instrumenta prepristupne pomoći (IPA II) i europskih strukturnih i investicijskih fondova.

2. Komisija također osigurava sveobuhvatnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s radom tijela, ureda i agencija Unije koji djeluju u područjima obuhvaćenima ciljevima Programa.

3. Program može dijeliti resurse s drugim instrumentima Unije, posebno s programom Pravosuđe, za potrebe provedbe onih djelovanja kroz koja se ispunjavaju ciljevi obaju programa. Djelovanje za koje su dodijeljena sredstva iz Programa može također potaknuti i dodjelu sredstava iz programa Pravosuđe, pod uvjetom da financiranje ne obuhvaća iste troškovne stavke.

Članak 12.

Zaštita finansijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, prilikom provedbe djelovanja koja se financiraju u okviru Programa finansijski interesni zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i bilo kojih drugih nezakonitih aktivnosti djelotvornim provjerama te, ukoliko se otkriju nepravilnosti, povratom pogrešno isplaćenih iznosa te prema potrebi učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i finansijskim sankcijama.

2. Komisija ili njezini predstavnici te Revizorski sud ovlašteni su za provedbu revizije, i na temelju dokumenata i na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava, ugovaratelja i podugovaratelja koji su primili sredstva Unije u okviru Programa.

3. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽²⁾ s ciljem utvrđivanja je li došlo do prijevara, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja ugrožava finansijske interese Unije u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom financiranim u okviru Programa.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i s međunarodnim organizacijama, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava, odluke o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovori koji su rezultat provedbe ovog Programa, sadrže odredbe kojima se izričito ovlašćuju Komisija, Revizorski sud i OLAF za provedbu revizija i istraga iz tih stavaka, u skladu s njihovim nadležnostima.

Članak 13.

Praćenje i evaluacija

1. Komisija na godišnjoj osnovi prati Program kako bi pratila provedbu djelovanja koja se izvršavaju u njegovom okviru te ostvarivanje posebnih ciljeva navedenih u članku 4. Praćenje također osigurava sredstvo za ocjenu načina rješavanja pitanja ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i zaštite djece u djelovanjima Programa.

2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi:

(a) godišnje izvješće o praćenju, koje se temelji na pokazateljima navedenima u članku 14. stavku 2., i uporabi dostupnih sredstava;

(b) privremeno evaluacijsko izvješće najkasnije 30. lipnja 2018.;

(c) ex-post evaluacijsko izvješće najkasnije 31. prosinca 2021.

3. U privremenom evaluacijskom izvješću ocjenjuje se postizanje ciljeva Programa, učinkovitost iskorišćavanja resursa i europska dodana vrijednost Programa u svrhu određivanja

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijskim na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

treba li financiranje u područjima koja su obuhvaćena Programom produljiti, izmijeniti ili suspendirati nakon 2020. Također ispituje mogućnosti za eventualno pojednostavljenje Programa, njegovu unutarnju i vanjsku koherenciju te jesu li svi ciljevi i djelovanja i dalje relevantni. U njemu se uzimaju u obzir rezultati ex-post evaluacija prethodnih programa za razdoblje 2007. –2013. uspostavljenih odlukama iz članka 15.

4. U ex-post evaluacijskom izvješću ocjenjuje se dugoročni utjecaj Programa i održivost njegovih učinaka s ciljem utjecanja na odluku o sljedećem programu.

Članak 14.

Pokazatelji

1. U skladu s člankom 13. pokazatelji navedeni u stavku 2. ovog članka služe kao osnova za praćenje i evaluaciju opsega u kojem je svaki od posebnih ciljeva Programa navedenih u članku 4. postignut putem djelovanja predviđenih u članku 5. Oni se mjere u odnosu na unaprijed definirana polazišta koja odražavaju situaciju prije provedbe. Prema potrebi, pokazatelji se raščlanjuju, među ostalim, prema spolu, dobi i invaliditetu.

2. Pokazatelji iz stavka 1. uključuju, između ostalog, sljedeće:

(a) broj i postotak osoba u ciljanoj skupini do kojih su dospjele aktivnosti podizanja svijesti koje su financirane u okviru Programa;

(b) broj zainteresiranih strana koje sudjeluju, između ostalog, u aktivnostima ospozobljavanja, razmjenama, studijskim putovanjima, radionicama i seminarima financiranim u okviru Programa;

(c) poboljšanje u razini poznavanja prava i politika Unije i, prema potrebi, prava, vrijednosti i načela na kojima se temelji Unija, u skupinama koje sudjeluju u aktivnostima financiranim u okviru Programa u usporedbi s cjelokupnom ciljanom skupinom;

(d) broj slučajeva, aktivnosti i rezultata prekogranične suradnje;

(e) ocjenu koju sudionici daju u vezi s aktivnostima u kojima su sudjelovali te (očekivanom) održivosti aktivnosti;

(f) geografsku pokrivenost aktivnosti financiranih Programom;

- (g) broj zahtjeva i bespovratnih sredstava koji se odnose na svaki posebni cilj;
- (h) razinu financiranja koju su zatražili podnositelji zahtjeva i koja je odobrena u odnosu na svaki posebni cilj.

3. Pored pokazatelja navedenih u stavku 2., u privremenim i ex-post evaluacijskom izvješćima Programa između ostalog se ocjenjuje:

- (a) europska dodana vrijednost Programa, uključujući evaluaciju aktivnosti Programa s obzirom na slične inicijative koje su izrađene na nacionalnoj ili europskoj razini bez potpore finansijskim sredstvima Unije te njihove (očekivane) rezultate; i prednosti i/ili nedostaci financiranja Unije u usporedbi s nacionalnim financiranjem za dotičnu vrstu aktivnosti;
- (b) razina financiranja u odnosu na postignute rezultate (učinkovitost);

- (c) moguće administrativne, organizacijske i/ili strukturne prepreke neometanoj, učinkovitijoj i djelotvornijoj provedbi Programa (prostor za pojednostavljenje).

Članak 15.

Prijelazne mjere

Djelovanja započeta na temelju dijela 4. („Borba protiv diskriminacije i raznolikost“) i dijela 5. („Jednakost spolova“) Odluke br. 1672/2006/EZ, Odluke br. 2007/252/EZ ili Odluke br. 779/2007/EZ i dalje su regulirana odredbama tih odluka, sve do njihovog završetka. U odnosu na ta djelovanja, upućivanje na odbore predviđene u članku 13. Odluke br. 1672/2006/EZ, članku 10. Odluke br. 2007/252/EZ i članku 10. Odluke 779/2007/EZ tumači se kao upućivanje na odbor predviđen u članku 10. stavku 1. ove Uredbe.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
L. LINKEVIČIUS

PRILOG**DODJELA SREDSTAVA**

U okviru finansijske omotnice za Program, svakoj skupini posebnih ciljeva navedenih u članku 4. stavku 1. dodjeljuju se iznosi kako slijedi:

Skupina posebnih ciljeva	Udio u finansijskoj omotnici (u %)
Skupina 1.	57 %

- promicati učinkovitu provedbu načela nediskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orientacije te poštovati načelo nediskriminacije na osnovama predviđenima u članku 21. Povelje;
- sprječavati i suzbijati rasizam, ksenofobiju, homofobiju i druge oblike netolerancije;
- promicati i štititi prava osoba s invaliditetom;
- promicati ravnopravnost između žena i muškaraca te poticati rodno osviještenu politiku;

Skupina 2.	43 %
------------	------

- sprječavati i suzbijati sve oblike nasilja nad djecom, mladima i ženama, kao i nasilja nad drugim rizičnim skupinama, posebno skupinama koje su u opasnosti od nasilja u bliskim odnosima, te zaštititi žrtve od takvog nasilja;
- promicati i štititi prava djece;
- doprinositi osiguravanju najviše razine zaštite privatnosti i osobnih podataka;
- promicati i jačati ostvarivanje prava koja proizlaze iz građanstva Unije;
- omogućiti pojedincima da u svojstvu potrošača ili poduzetnika na unutarnjem tržištu ostvare svoja prava koja proizlaze iz prava Unije, a odnose se na projekte financirane u okviru Programa za potrošače.

**UREDBA (EU) br. 1382/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 17. prosinca 2013.**

o uspostavi programa Pravosuđe za razdoblje 2014.–2020.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavke 1. i 2., članak 82. stavak 1. i članak 84.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde u kojem je osobama dozvoljeno slobodno kretanje. U tu svrhu Unija može donijeti mjere za razvoj pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima te za promicanje i potporu djelovanja država članica u području sprečavanja kriminala. U dalnjem razvoju europskog područja pravde trebalo bi osigurati poštovanje temeljnih prava i zajedničkih načela, poput nediskriminacije, ravнопravnosti spolova, učinkovitog pristupa pravosuđu za sve, vladavine prava i neovisnog pravosudnog sustava koji dobro funkcionira.
- (2) U Stockholmskom programu (⁴) Europsko vijeće ponovo je potvrdilo prioritet razvoja područja slobode, sigurnosti i pravde te je kao svoj politički prioritet navelo postizanje Europe prava i pravde. Financiranje je bilo utvrđeno kao jedno od važnih sredstava za uspješnu provedbu političkih prioriteta Stockholmskog programa. Ambiciozne

ciljeve postavljene Ugovorima i Stockholmskim programom trebalo bi, među ostalim, postići uspostavom, za razdoblje 2014.–2020., fleksibilnog i učinkovitog programa Pravosuđe („Program“) koji bi trebao olakšati planiranje i provedbu. Opći i posebni ciljevi Programa trebali bi se tumačiti u skladu s relevantnim strateškim smjernicama koje je definiralo Europsko vijeće.

(3) Komunikacijom Komisije od 3. ožujka 2010. o strategiji Europa 2020. određuje se strategija za pametan, održiv i uključiv rast. Područje pravde koje dobro funkcionira i u kojem su uklonjene prepreke za prekogranične sudske postupke i pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima trebalo bi se razvijati kao ključni element za podršku posebnim ciljevima i vodećim inicijativama strategije Europa 2020. i olakšavanje mehanizama namijenjenih promicanju rasta.

(4) Za potrebe ove Uredbe, pojam „sudsko i pravosudno osoblje“ trebalo bi se tumačiti tako da uključuje suce, tužitelje i sudske službenike, kao i druge pravne stručnjake povezane sa sudstvom, poput odvjetnika, javnih bilježnika, sudske izvršitelja, probacijskih službenika, miritelja i sudske tumača.

(5) Pravosudno osposobljavanje nalazi se u središtu izgradnje međusobnog povjerenja i poboljšava suradnju između pravosudnih tijela i stručnjaka u raznim državama članicama. Pravosudno osposobljavanje trebalo bi se smatrati osnovnim elementom u promicanju istinske europske pravosudne kulture u kontekstu Komunikacije Komisije od 13. rujna 2011. pod nazivom „Izgradnja povjerenja u pravosuđu diljem EU-a. Nova dimenzija europskog pravosudnog osposobljavanja“, Rezolucije Vijeća o osposobljavanju sudaca, tužitelja i pravosudnog osoblja u Europskoj uniji (⁵), zaključaka Vijeća od 27. i 28. listopada 2011. o europskom pravosudnom osposobljavanju i Rezolucije Europskog parlamenta od 14. ožujka 2012. o pravosudnom osposobljavanju.

(6) Pravosudno osposobljavanje može uključivati različite čimbenike, kao što su pravna, pravosudna i upravna tijela država članica, akademske institucije, nacionalna tijela odgovorna za pravosudno osposobljavanje, organizacije ili mreže za osposobljavanje na europskoj razini ili mreže sudske koordinatora prava Unije. Tijela i subjekti

(¹) SL C 299, 4.10.2012., str. 103.

(²) SL C 277, 13.9.2012., str. 43.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 11. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. prosinca 2013.

(⁴) SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

(⁵) SL C 299, 22.11.2008., str. 1.

koji ostvaruju opći europski interes u području osposobljavanja u pravosuđu, poput Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Akademije za europsko pravo (ERA), Europske mreže sudbenih vijeća (ENCJ), Udrženja državnih savjeta i najviših upravnih sudova Europske unije (ACA-Europe), Mreže predsjednika vrhovnih sudova Europske unije (RPCSJUE) i Europskog instituta za javnu upravu (EIPA), trebali bi nastaviti igrati ulogu u promicanju programa osposobljavanja za sudsko i pravosudno osoblje s istinskom europskom dimenzijom te bi im se stoga trebala dodijeliti odgovarajuća finansijska potpora u skladu s postupcima i kriterijima navedenima u godišnjim programima rada koje donosi Komisija u skladu s ovom Uredbom.

- (7) Unija bi trebala olakšati aktivnosti osposobljavanja o provedbi prava Unije time što bi plaće sudskog i pravosudnog osoblja koje sudjeluje i koje isplaćuju tijela država članica smatrala prihvativim troškovima ili sufinanciranjem u naravi, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ („Finansijska uredba“).
- (8) Pristup pravosuđu trebao bi osobito uključivati pristup sudovima, alternativnim načinima rješavanja sporova te nositeljima javnih dužnosti koji su prema zakonu obvezni strankama osigurati neovisan i nepristran pravni savjet.
- (9) U prosincu 2012. Vijeće je podržalo strategiju EU-a o drogama (2013.–2020.) ⁽²⁾ čiji je cilj zauzeti uravnoteženi pristup koji se temelji na istovremenom smanjenju potražnje za drogama i njihove ponude, potvrđujući pritom da su smanjenje potražnje za drogama i smanjenje njihove ponude elementi koji se međusobno dopunjaju u politici nedopuštenih droga. Jedan od glavnih ciljeva te strategije ostaje doprinijeti mjerljivu smanjenju potražnje za drogama, ovisnosti o drogama te zdravstvenih i socijalnih rizika i štete povezanih s drogama. Dok se program za sprečavanje zlouporabe droga i informiranje, uspostavljen Odlukom br. 1150/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, temeljio na pravnoj osnovi javnog zdravlja i odnosio na te aspekte; Program se temelji na drugoj pravnoj osnovi i

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

⁽²⁾ SL C 402, 29.12.2012., str. 1..

⁽³⁾ Odluka br. 1150/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. rujna 2007. o uspostavi posebnog programa „Sprečavanje zlouporabe droga i informiranje“ za razdoblje 2007.–2013. u okviru Općeg programa „Temeljna prava i pravosuđe“ (SL L 257, 3.10.2007., str. 23.).

cilj bi mu trebao biti daljnji razvoj europskog područja pravde koje se temelji na uzajamnom priznavanju i povjerenju, posebice promicanjem pravosudne suradnje. Stoga, odgovarajući na potrebu za pojednostavljenjem i u skladu s pravnim osnovom svakog programa, program Zdravlje za rast može poduprijeti mjere kojima se dopunjuje djelovanje država članica u ostvarivanju cilja smanjenja štete za zdravlje povezane s drogama, uključujući informiranje i sprečavanje.

- (10) Drugi važan element strategije EU-a o drogama (2013.–2020.) jest smanjenje ponude droga. Dok bi Instrument za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, trebao podupirati djelovanja čiji je cilj sprečavanje trgovine drogama i drugih vrsta kriminala i borba protiv njih, a osobito mjere protiv proizvodnje, izrade, ekstrakcije, prodaje, prijevoza, uvoza i izvoza nedopuštenih droga, uključujući posjedovanje i prodaju s ciljem sudjelovanja u aktivnostima trgovine drogama, Program bi trebao obuhvatiti one aspekte politike u vezi s drogama koji nisu obuhvaćeni Instrumentom za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, ili programom Zdravlje za rast, a koji su blisko povezani s njegovim općim ciljem.

- (11) U svakom slučaju, trebalo bi osigurati nastavak finansiranja prioriteta u okviru programskega razdoblja od 2007. do 2013. koji ostaju ciljevi nove strategije EU-a o drogama (2013.–2020.) te bi stoga trebala biti dostupna sredstva iz programa Zdravlje za rast, Instrumenta za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, i Programa, u skladu s njihovim prioritetima i pravnim osnovama, uz istovremeno izbjegavanje dvostrukog financiranja.

- (12) U skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), člankom 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja“) i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989., Program bi trebao podupirati zaštitu prava djeteta, uključujući pravo na zakonit postupak, pravo na razumijevanje postupka, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te pravo na integritet i dostojanstvo. Cilj Programa trebao bi biti, osobito, povećanje zaštite djeteta u okviru pravosudnih sustava i pristupa djece pravosuđu te bi trebao uključiti promicanje prava djeteta u provedbu svih svojih djelovanja.

- (13) U skladu s člancima 8. i 10. UFEU-a, Program bi u svim svojim aktivnostima trebao podupirati uključivanje ciljeva u području ravnopravnosti između žena i muškaraca te nediskriminacije. Praćenje i evaluacija trebali bi se provoditi redovito kako bi se ocijenio način na koji se aktivnosti Programa bave pitanjima ravnopravnosti spolova i nediskriminacije.
- (14) Iskustvo djelovanja na razini Unije pokazalo je da ostvarivanje ciljeva Programa u praksi zahtijeva kombinaciju instrumenata, uključujući pravne akte, inicijative politike i financiranje. Financiranje je važno sredstvo koje nadopunjuje zakonodavne mјere.
- (15) U svojim zaključcima od 22. i 23. rujna 2011. o poboljšanju učinkovitosti budućih finansijskih programa Unije koji podupiru pravosudnu suradnju, Vijeće je istaknulo važnu ulogu koju imaju programi financiranja Unije u učinkovitoj provedbi pravne stećevine Unije te je ponovno naglasilo potrebu za transparentnijim, fleksibilnijim, dosljednjim i jednostavnijim pristupom tim programima.
- (16) U Komunikaciji Komisije od 29. lipnja 2011. pod nazivom „Proračun za strategiju Europa 2020.” ističe se potreba za racionalizacijom i pojednostavljenjem financiranja Unije. Osobito s obzirom na sadašnju gospodarsku krizu, od presudne je važnosti da sredstva Unije budu što bolje strukturirana i da se njima što pažljivije upravlja. Smisleno pojednostavljenje financiranja i učinkovito upravljanje financiranjem može se ostvariti smanjenjem broja programa i racionalizacijom, pojednostavljenjem i usklađenjem pravila i postupaka financiranja.
- (17) Odgovarajući na potrebu za pojednostavljenjem financiranja, učinkovitim upravljanjem financiranjem i lakšim pristupom financiranju, Program bi trebao nastaviti i razvijati aktivnosti koje su se prethodno provodile na temelju triju programa uspostavljenih Odlukom Vijeća 2007/126/PUP⁽¹⁾, Odlukom br. 1149/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾ i Odlukom br. 1150/2007/EZ. Srednjoročne evaluacije tih programa uključuju preporuke čiji je cilj poboljšati provedbu tih programa. Rezultati tih srednjoročnih evaluacija, kao i rezultati ex-post evaluacija trebaju se uzeti u obzir u provedbi Programa.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2007/126/PUP od 12. veljače 2007. o utvrđivanju posebnog programa „Kazneno pravosuđe” kao dijela Općeg programa temeljnih prava i pravosuđa za razdoblje od 2007. do 2013. (SL L 58, 24.2.2007., str. 13.).

⁽²⁾ Odluka br. 1149/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. rujna 2007. o uspostavi posebnog programa „Civilno pravosuđe” za razdoblje 2007.-2013. u okviru općeg programa „Temeljna prava i pravosuđe” (SL L 257, 3.10.2007., str. 16.).

- (18) U Komunikaciji Komisije od 19. listopada 2010. pod nazivom „Revizija proračuna EU-a” i Komunikaciji Komisije od 29. lipnja 2011. pod nazivom „Proračun za strategiju Europa 2020.” ističe se važnost fokusiranja financiranja na aktivnosti s jasnom europskom dodanom vrijednosti, to jest gdje intervencija Unije može donijeti dodanu vrijednost u usporedbi s djelovanjem samih država članica. Djelovanja koja obuhvaća ova Uredba trebala bi doprinijeti stvaranju europskog područja pravde promicanjem načela uzajamnog priznavanja, razvojem uzajamnog povjerenja između država članica, poboljšanjem prekogranične suradnje i umrežavanja te ostvarivanjem točne, uskladene i dosljedne primjene prava Unije. Aktivnosti financiranja također bi trebale doprinijeti tome da svi uključeni učinkovitije i bolje upoznaju pravo i politike Unije te pružati dobru analitičku bazu za potporu i razvoj prava i politika Unije, time doprinoseći njihovoj provedbi i ispravnoj primjeni. Intervencija Unije omogućuje dosljedno ostvarivanje tih aktivnosti diljem Unije te donosi ekonomije razmjera. Pored toga, Unija je u boljem položaju od država članica za rješavanje prekograničnih pitanja i osiguravanje europske platforme za uzajamno učenje.
- (19) Prilikom odabira djelovanja za financiranje u okviru Programa, Komisija bi trebala ocijeniti prijedloge na temelju prethodno utvrđenih kriterija. Ti bi kriteriji trebali uključivati ocjenjivanje europske dodane vrijednosti predloženih djelovanja. Nacionalni projekti i projekti manjeg opsega također mogu imati europsku dodanu vrijednost.
- (20) Tijela i subjekti koji imaju pristup Programu trebali bi uključivati nacionalna, regionalna i lokalna tijela vlasti.

- (21) Ovom se Uredbom utvrđuje finansijska omotnica za čitavo trajanje Programa koja predstavlja primarni referentni iznos, u smislu točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju⁽³⁾, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

- (22) Kako bi se osigurala dovoljna fleksibilnost Programa u odgovaranju na potrebe koje se mijenjaju i odgovarajuće prioritete politike za cijelo vrijeme njegova trajanja, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom postotaka navedenih u Prilogu ovoj Uredbi za svaki

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

posebni cilj koja bi premašivala te postotke za više od 5 postotnih bodova. U svrhu ocjene potrebe za takvim delegiranim aktom, ti bi se postoci trebali izračunavati na temelju finansijske omotnice za čitavo trajanje Programa, a ne na temelju godišnjih odobrenih sredstava. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjerjen način.

(23) Ova bi se Uredba trebala provoditi u punoj usklađenosti s Finansijskom uredbom. Osobito u odnosu na uvjete prihvatljivosti poreza na dodanu vrijednost (PDV) koji plaćaju korisnici bespovratnih sredstava, prihvatljivost PDV-a ne bi smjela ovisiti o pravnom statusu korisnika za aktivnosti koje mogu obavljati privatna i javna tijela i subjekti pod istim pravnim uvjetima. Uzimajući u obzir posebnu prirodu ciljeva i aktivnosti obuhvaćenih ovom Uredbom, u pozivima na dostavu prijedloga trebalo bi se razjasniti da će, za aktivnosti koje mogu obavljati i javna i privatna tijela i subjekti, neodbitni PDV koji je nastao za javna tijela i subjekte biti prihvatljiv, u mjeri u kojoj je plaćen za provedbu aktivnosti, kao što su ospozobljavanje ili podizanje svijesti, koje se ne mogu smatrati izvršavanjem javne vlasti. Ovom bi se Uredbom također trebala iskoristiti sredstva za pojednostavljenje uvedena Finansijskom uredbom. Nadalje, cilj kriterija za određivanje djelovanja koja treba podupirati trebao bi biti dodjela raspoloživih finansijskih sredstava djelovanjima koja stvaraju najjači učinak u odnosu na cilj politike kojem se teži.

(24) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u odnosu na donošenje godišnjih programa rada. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾.

(25) Godišnji programi rada koje Komisija donese u skladu s ovom Uredbom trebali bi osigurati prikladnu raspodjelu sredstava između bespovratnih sredstava i ugovora o javnoj nabavi. Sredstva iz Programa trebala bi se izdvojiti ponajprije za bespovratna sredstva, uz istovremeno održavanje dostačne razine financiranja za nabavu.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Najmanji postotak godišnjih izdataka koji se dodjeljuje za bespovratna sredstva trebao bi biti uspostavljen u godišnjim programima rada i ne bi smio biti manji od 65 %. Kako bi se olakšalo planiranje projekata i sufinanciranje koje provode zainteresirane strane, Komisija bi trebala uspostaviti jasan vremenski raspored za pozive na dostavu prijedloga, odabir projekata i odluke o dodjeli.

(26) Kako bi se osigurala učinkovita dodjela sredstava iz općeg proračuna Unije, trebalo bi tražiti dosljednost, komplementarnost i sinergije između programa financiranja kojima se podupiru međusobno usko povezana područja politike, posebno između Programa i programa o pravima, jednakosti i građanstvu uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾, Instrumenta za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, programa Zdravlje za rast, programa Erasmus+ uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾, Okvirnog programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ i Instrumenta prepristupne pomoći (IPA II).

(27) Finansijske interese Unije trebalo bi zaštитiti proporcionalnim mjerama tijekom cijelokupnog ciklusa izdataka, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, pogrešno isplaćenih ili nepravilno iskorištenih sredstava te, prema potrebi, određivanje administrativnih i finansijskih sankcija, u skladu s Finansijskom uredbom.

(25) S ciljem provedbe načela dobrog finansijskog upravljanja, ova Uredba trebala bi osigurati odgovarajuća sredstva za ocjenu svoje učinkovitosti. U tu svrhu trebala bi definirati opće i posebne ciljeve. Kako bi se izmjerilo postizanje tih posebnih ciljeva, trebalo bi uspostaviti skup konkretnih i mjerljivih pokazatelja koji bi trebali biti važeći tijekom čitavog trajanja Programa. Komisija bi jednom godišnje Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnosići izvješće o praćenju, koje bi se trebalo temeljiti, među ostalim, na pokazateljima određenima u ovoj Uredbi te koje bi trebalo pružiti informacije o korištenju raspoloživih sredstava.

⁽²⁾ Uredba (EU) No 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi programa o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.-2020. (vidi stranicu 62 ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+“: programa Unije za obrazovanje, ospozobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 50.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014.-2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

- (29) Program bi se trebao djelotvorno provoditi, u skladu s dobrim finansijskim upravljanjem, te istovremeno omogućavati potencijalnim podnositeljima zahtjeva da djelotvorno pristupe Programu. Kako bi podržala djelotvoran pristup Programu, Komisija bi trebala nastojati što više pojednostaviti i uskladiti postupke podnošenja zahtjeva i dokumente, administrativne formalnosti i zahtjeve u vezi s finansijskim upravljanjem, ukloniti administrativna opterećenja i poticati zahtjeve za dodjelu bespovratnih sredstava subjekata koji se nalaze u državama članicama koje su nedovoljno zastupljene u Programu. Komisija bi na posebnoj internetskoj stranici trebala objavljivati informacije o Programu, njegovim ciljevima, razne pozive na dostavu prijedloga i njihov vremenski raspored. Temeljni dokumenti i smjernice u vezi s pozivima na dostavu prijedloga trebali bi biti dostupni na svim službenim jezicima institucija Unije.
- (30) U skladu s člankom 180. stavkom 1. točkom (l) Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1268/2012⁽¹⁾ („pravila za primjenu”), u sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo bi utvrditi odredbe o vidljivosti finansijske potpore Unije, osim u opravdanim slučajevima kada javno iskazivanje nije moguće ili primjereni.
- (31) U skladu s člankom 35. stavnica 2. i 3. Finansijske uredbe i člankom 21. pravila za primjenu, Komisija bi trebala staviti na raspolaganje, na odgovarajući način i pravodobno, podatke o primateljima te naravi i svrsi mjera koje se financiraju iz općeg proračuna Unije. Ti bi se podaci trebali staviti na raspolaganje uz poštovanje zahtjeva povjerljivosti i sigurnosti, a posebno zaštite osobnih podataka.
- (32) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest doprinos dalnjem razvoju europskog područja pravde koje se temelji na uzajamnom priznavanju i uzajamnom povjerenju, posebno promicanjem pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima, ne mogu dostačno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (33) U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEEU-u i UFEU-u, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.
- (34) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (35) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (36) Kako bi se osigurao kontinuitet financiranja aktivnosti koje su se prethodno provodile na temelju Odluke 2007/126/PUP, Odluke br. 1149/2007/EZ i Odluke br. 1150/2007/EZ, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uspostava i trajanje Programa

1. Ovom Uredbom uspostavlja se program Pravosuđe („Program”).
2. Program obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

Članak 2.

Europska dodana vrijednost

1. Programom se financiraju djelovanja s europskom dodanom vrijednošću koja doprinose dalnjem razvoju europskog područja pravde. U tom smislu, Komisija osigurava da djelovanja odabrana za financiranje imaju za cilj ostvarivanje rezultata s europskom dodanom vrijednošću.
2. Europska dodana vrijednost djelovanja, uključujući vrijednost djelovanja manjeg opsega i nacionalnih djelovanja, ocjenjuje se s obzirom na kriterije poput njihova doprinosa dosljednoj i koherentnoj provedbi prava Unije, kao i osvještenosti šire javnosti o pravima koja iz nje proizlaze, njihova potencijala u smislu razvoja uzajamnog povjerenja među državama članicama i poboljšavanja prekogranične suradnje, njihova transnacionalnog učinka, njihova doprinosa razrađivanju i širenju najbolje prakse ili njihova potencijala u smislu stvaranja praktičnih alata i rješenja za postupanje u odnosu na prekogranične izazove ili izazove širom Unije.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

Članak 3.**Opći cilj**

Opći cilj Programa jest doprinijeti dalnjem razvoju europskog područja pravde koje se temelji na uzajamnom priznavanju i uzajamnom povjerenju, posebice promicanjem pravosudne suradnje u gradanskim i kaznenim stvarima.

Članak 4.**Posebni ciljevi**

1. Kako bi ostvario opći cilj naveden u članku 3., Program ima sljedeće posebne ciljeve:

- (a) olakšavanje i podupiranje pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima;
- (b) podupiranje i promicanje pravosudnog osposobljavanja, uključujući jezično osposobljavanje u području pravne terminologije, radi promicanja zajedničke pravne i pravosudne kulture;
- (c) olakšavanje djelotvornog pristupa pravosuđu za sve, uključujući promicanje i podupiranje prava žrtava kriminala, uz poštovanje prava na obranu;
- (d) podupiranje inicijativa u području politike u vezi s drogama u pogledu aspekata pravosudne suradnje i sprečavanja kriminala koji su blisko povezani s općim ciljem Programa, u mjeri u kojoj nisu obuhvaćeni Instrumentom za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, ili programom Zdravlje za rast;

2. Posebni ciljevi Programa osobito se ostvaruju putem:

- (a) jačanja osviještenosti i poznavanja prava i politika Unije;
- (b) s ciljem osiguravanja djelotvorne pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima, povećavanja poznavanja prava Unije, uključujući materijalno i postupovno pravo, instrumenata pravosudne suradnje i relevantne sudske prakse Suda Europske unije te komparativnog prava;
- (c) podupiranja djelotvorne, sveobuhvatne i dosljedne provedbe i primjene instrumenata Unije u državama članicama te njihova praćenja i evaluacije;
- (d) promicanja prekogranične suradnje, poboljšavanja uzajamnog poznavanja i razumijevanja građanskog i kaznenog prava te pravnih i pravosudnih sustava država članica te jačanja uzajamnog povjerenja;

(e) poboljšanja poznavanja i razumijevanja mogućih prepreka neometanom funkcioniraju europskog područja pravde;

(f) poboljšanja učinkovitosti pravosudnih sustava i njihove suradnje putem informacijske i komunikacijske tehnologije, uključujući prekograničnu interoperabilnost sustava i aplikacija.

Članak 5.**Uključivanje**

U provedbi svih svojih djelovanja Program nastoji promicati ravnopravnost između žena i muškaraca te promicati prava djeteta, između ostalog putem pravosuđa prilagođenog djeci. Također je uskladen sa zabranom diskriminacije na bilo kojoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje, u skladu s ograničenjima utvrđenima u članku 51. Povelje i u njihovu okviru.

Članak 6.**Vrste djelovanja**

1. Program financira, između ostalog, sljedeće vrste djelovanja:

- (a) analitičke aktivnosti, poput prikupljanja podataka i statistike; razvoja zajedničkih metodologija i, prema potrebi, pokazatelja ili mjerila vrijednosti; studija, istraživanja, analiza i anketa; evaluacija; izrade i objave vodiča, izvješća i obrazovnog materijala; radionica, seminara, stručnih skupova i konferencija;
- (b) aktivnosti osposobljavanja, poput razmjene osoblja, radionica, seminara, tečajeva obuke instruktora, uključujući jezično osposobljavanje u području pravne terminologije, i razvoj internetskih alata za osposobljavanje ili drugih modula osposobljavanja za članove sudskog i pravosudnog osoblja;
- (c) uzajamno učenje, suradnju, aktivnosti podizanja svijesti i širenja kao što su prepoznavanje i razmjena dobre prakse, inovativnih pristupa i iskustava; organiziranje stručnih pregleda te uzajamnog učenja; organiziranje konferencija, seminara, informativnih kampanja, uključujući institucionalno priopćivanje političkih prioriteta Unije u mjeri u kojoj se oni odnose na ciljeve Programa; prikupljanje i objavu materijala radi širenja informacija o Programu i njegovih rezultata; razvoj, funkcioniranje i održavanje sustava i alata korištenjem informacijske i komunikacijske tehnologije, uključujući daljnji razvoj europskog portala e-pravosuđa kao alata za poboljšanje pristupa građana pravosuđu;

(d) potporu glavnim čimbenicima čije aktivnosti doprinose provedbi ciljeva Programa, kao što je potpora državama članicama u provedbi prava i politika Unije, potporu ključnim europskim čimbenicima i mrežama na europskoj razini, uključujući u području pravosudnog osposobljavanja; i potporu aktivnostima umrežavanja na europskoj razini među specijaliziranim tijelima i subjektima, kao i među nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te nevladnim organizacijama.

2. Europska mreža za pravosudno osposobljavanje prima operativna bespovratna sredstva za sufinanciranje izdataka povezanih s njezinim stalnim programom rada.

Članak 7.

Sudjelovanje

1. Pristup Programu otvoren je svim tijelima i subjektima sa zakonitim poslovnim nastanom u:

(a) državama članicama;

(b) zemljama Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, u skladu s tim sporazumom;

(c) zemljama kandidatkinjama, potencijalnim kandidatima i zemljama koje pristupaju Uniji, u skladu s općim načelima i općim uvjetima utvrđenima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima te odlukama Vijeća za pridruživanje, ili sličnim sporazumima.

2. Profitna tijela i subjekti imaju pristup Programu samo zajedno s neprofitnim ili javnim organizacijama.

3. Tijela i subjekti sa zakonitim poslovnim nastanom u trećim zemljama, osim onih koji sudjeluju u Programu u skladu sa stavkom 1. točkama (b) i (c), posebno u zemljama gdje se primjenjuje Europska politika susjedstva, mogu biti povezani s djelovanjima Programa na vlastiti trošak, ako to služi svrsi tih djelovanja.

4. Komisija može surađivati s međunarodnim organizacijama pod uvjetima utvrđenima u relevantnom godišnjem programu rada. Pristup Programu omogućen je međunarodnim organizacijama koje su aktivne u područjima obuhvaćenima Programom u skladu s Finansijskom uredbom i relevantnim godišnjim programom rada.

Članak 8.

Proračun

1. Finansijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2014.–2020. iznosi 377 604 000 EUR.

2. Raspodjela finansijskih sredstava Programa također može obuhvaćati izdatke koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, potrebne za upravljanje Programom i ocjenjivanje ostvarivanja njegovih ciljeva. Raspodjela finansijskih sredstava može obuhvaćati izdatke koji se odnose na potrebne studije, sastanke stručnjaka, informacijske i komunikacijske aktivnosti, uključujući institucionalno priopćivanje političkih prioriteta Unije u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima ove Uredbe, kao i izdatke povezane s mrežama informacijske tehnologije koje su usredotočene na obradu i razmjenu informacija te drugu tehničku i administrativnu pomoć koja je potrebna u vezi s upravljanjem Programom od strane Komisije.

3. Europski parlament i Vijeće odobravaju raspoloživa godišnja odobrena sredstva u okviru granica predviđenih u više-godišnjem finansijskom okviru uspostavljenom Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013⁽¹⁾.

4. U okviru finansijske omotnice za Program, iznosi se raspoređuju za svaki posebni cilj u skladu s postocima navedenima u Prilogu.

5. Komisija ne odstupa od dodijeljenih postotaka finansijske omotnice, kako je navedeno u Prilogu, za više od 5 postotnih bodova za svaki posebni cilj. Ako se pokaže da je potrebno premašiti to ograničenje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 9. za izmjenu svake brojke iz Priloga za više od 5 te najviše 10 postotnih bodova.

Članak 9.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji za razdoblje trajanja Programa.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 8. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju višegodišnjeg finansijskog okvira za godine 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884).

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 8. stavka 5. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 10.

Provđene mjere

1. Komisija provodi Program u skladu s Financijskom uredbom.

2. Kako bi provela Program, Komisija donosi godišnje programe rada u obliku provđenih akata. Ti se provđeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 11. stavka 2.

3. Svakim godišnjim programom rada provode se ciljevi Programa određujući sljedeće:

(a) djelovanja koja će se poduzeti, u skladu s općim i posebnim ciljevima utvrđenima u članku 3. i članku 4. stavku 1., uključujući okvirnu raspodjelu finansijskih sredstava;

(b) osnovne kriterije prihvatljivosti, odabira i dodjele koji će se koristiti za odabir prijedloga koji će primiti finansijske doprinose, u skladu s člankom 84. Financijske uredbe i člankom 94. njezinih pravila za primjenu;

(c) najmanji postotak godišnjih izdataka koji će se izdvojiti za bespovratna sredstva.

4. Osigurava se odgovarajuća i pravedna raspodjela finansijske potpore između raznih područja obuhvaćenih ovom Uredbom. Prilikom odlučivanja o raspodjeli sredstava među tim područjima u godišnjim programima rada, Komisija uzima u obzir potrebu za održavanjem dovoljne razine finansiranja za građansko i kazneno pravosuđe, kao i za pravosudno osposobljavanje te inicijative u području politike u vezi s drogama unutar područja obuhvaćenog Programom.

5. Pozivi na dostavu prijedloga objavljaju se na godišnjoj osnovi.

6. Kako bi se olakšale aktivnosti pravosudnog osposobljavanja, troškovi povezani sa sudjelovanjem sudskog i pravosudnog osoblja u tim aktivnostima i koji nastanu tijelima država članica uzimaju se u obzir u skladu s Financijskom uredbom prilikom osiguravanja odgovarajućeg financiranja.

Članak 11.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 12.

Komplementarnost

1. Komisija, u suradnji s državama članicama, osigurava sveukupnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s drugim instrumentima Unije uključujući, između ostalog, s programom o pravima, jednakosti i građanstvu, Instrumentom za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, programom Zdravlje za rast, programom Erasmus+, Okvirnim programom Obzor 2020. i Instrumentom prepristupne pomoći (IPA II).

2. Komisija također osigurava sveukupnu dosljednost, komplementarnost i sinergije s radom tijela, ureda i agencija Unije koji djeluju u područjima obuhvaćenima ciljevima Programa, kao što su Eurojust, uspostavljen Odlukom Vijeća 2002/187/PUP⁽¹⁾, i Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1920/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.

3. Program može dijeliti resurse s drugim instrumentima Unije, posebno s programom o pravima, jednakosti i građanstvu, za potrebe provedbe onih djelovanja kroz koje se ispunjavaju ciljevi obaju programa. Djelovanje za koje su dodijeljena sredstva iz Programa može potaknuti i dodjelu sredstava iz programa o pravima, jednakosti i građanstvu, pod uvjetom da financiranje ne obuhvaća iste troškovne stavke.

Članak 13.

Zaštita finansijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima prikladne mjere kojima jamči da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru Programa, finansijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i bilo kojih drugih nezakonitih aktivnosti putem učinkovitih provjera i, ako se otkriju nepravilnosti, vraćanjem pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i finansijskim sankcijama.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2002/187/PUP od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela (SL L 63, 6.3.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1920/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o Europskom centru za praćenje droga i ovisnosti o drogama (SL L 376, 27.12.2006., str. 1.).

2. Komisija ili njezini predstavnici te Revizorski sud ovlašteni su za provedbu revizije, i na temelju dokumenata i na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava, ugovaratelja i podugovaratelja koji su primili sredstva Unije u okviru Programa.

3. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96⁽²⁾ s ciljem utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja utječe na finansijske interese Unije u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji je financiran u okviru Programa.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i s međunarodnim organizacijama, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava, odluke o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovori koji su rezultat provedbe ovog Programa, sadrže odredbe kojima se izričito ovlašćuju Komisija, Revizorski sud i OLAF za provedbu revizija i istraga iz tih stavaka, u skladu s njihovim nadležnostima.

Članak 14.

Praćenje i evaluacija

1. Komisija na godišnjoj osnovi prati Program kako bi pratila provedbu djelovanja koja se izvršavaju u njegovu okviru te ostvarivanje posebnih ciljeva navedenih u članku 4. To praćenje također osigurava sredstvo za ocjenu načina bavljenja pitanjima ravnopravnosti spolova i nediskriminacije u djelovanjima Programa.

2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi:

(a) godišnje izvješće o praćenju, koje se temelji na pokazateljima navedenima u članku 15. stavku 2., i uporabi dostupnih sredstava;

(b) privremeno evaluacijsko izvješće najkasnije 30. lipnja 2018.;

(c) ex-post evaluacijsko izvješće najkasnije 31. prosinca 2021.

3. U privremenom evaluacijskom izvješću ocjenjuje se ostvarivanje ciljeva Programa, učinkovitost iskorištanja resursa i europska dodana vrijednost Programa u svrhu određivanja treba li financiranje u područjima koja su obuhvaćena Programom produljiti, izmjeniti ili suspendirati nakon 2020.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijsama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

Također ispituje mogućnosti za eventualno pojednostavljenje Programa, njegovu unutarnju i vanjsku sukladnost te jesu li svi ciljevi i djelovanja i dalje relevantni. U njemu se uzimaju u obzir rezultati ex-post evaluacija prethodnih programa za razdoblje od 2007. do 2013. uspostavljenih odlukama iz članka 16.

4. U ex-post evaluacijskom izvješću ocjenjuje se dugoročni utjecaj Programa i održivost njegovih učinaka s ciljem utjecanja na odluku o sljedećem programu.

5. Tim se evaluacijama ocjenjuje i način bavljenja pitanjima ravnopravnosti spolova i nediskriminacije u djelovanjima Programa.

Članak 15.

Pokazatelji

1. U skladu s člankom 14. pokazatelji navedeni u stavku 2. ovog članka služe kao osnova za praćenje i evaluaciju opsega u kojem je ispunjen svaki od posebnih ciljeva Programa navedenih u članku 4. putem djelovanja predviđenih u članku 6. Oni se mjere u odnosu na unaprijed definirana polazišta koja odražavaju situaciju prije provedbe. Prema potrebi, pokazatelji se raščlanjuju, među ostalim, prema spolu, dobi i invaliditetu.

2. Pokazatelji iz stavka 1. uključuju, između ostalog, sljedeće:

(a) broj i postotak osoba u ciljnoj skupini do kojih su dospjele aktivnosti podizanja svijesti financirane u okviru Programa;

(b) broj i postotak članova sudskog i pravosudnog osoblja u ciljnoj skupini koji su sudjelovali u aktivnostima ospobljavanja, razmjeni osoblja, studijskim posjetima, radionicama i seminarima koji se financiraju u okviru Programa;

(c) povećanje razine poznavanja prava i politika Unije unutar skupina koje sudjeluju u aktivnostima koje se financiraju u okviru Programa, u usporedbi s čitavom ciljnom skupinom;

(d) broj slučajeva, aktivnosti i rezultata prekogranične suradnje, uključujući i suradnju putem alata i postupaka informacijske tehnologije uspostavljenih na razini Unije;

(e) ocjenu koju sudionici daju u vezi s aktivnostima u kojima su sudjelovali i njihove (očekivane) održivosti;

(f) geografsku pokrivenost aktivnosti koje financira Program.

3. Pored pokazatelja navedenih u stavku 2., u privremenim i ex-post evaluacijskim izvješćima Programa između ostalog se ocjenjuje:

- (a) uočeni učinak Programa na pristup pravosuđu na temelju kvalitativnih i kvantitativnih podataka prikupljenih na europskoj razini;
- (b) broj i kvaliteta instrumenata i alata razvijenih putem djelovanja koja se financiraju u okviru Programa;
- (c) europska dodana vrijednost Programa, uključujući evaluaciju aktivnosti Programa s obzirom na slične inicijative koje su razvijene na nacionalnoj ili europskoj razini bez potpore finansijskim sredstvima Unije te njihove (očekivane) rezultate i prednosti i/ili nedostaci financiranja Unije u usporedbi s nacionalnim financiranjem za dotičnu vrstu aktivnosti;
- (d) razina financiranja u odnosu na postignute rezultate (učinkovitost);

- (e) moguće administrativne, organizacijske i/ili strukturne prepreke neometanoj, djelotvornijoj i učinkovitijoj provedbi Programa (prostor za pojednostavljenje).

Članak 16.

Prijelazne mjere

Djelovanja započeta na temelju Odluke 2007/126/PUP, Odluke 1149/2007/EZ ili Odluke 1150/2007/EZ i dalje su regulirane odredbama tih odluka, sve do njihova završetka. U odnosu na ta djelovanja, upućivanje na odbore predviđene u članku 9. Odluke 2007/126/PUP, člancima 10. i 11. Odluke 1149/2007/EZ i članku 10. Odluke 1150/2007/EZ tumači se kao upućivanje na odbor predviđen u članku 11. stavku 1. ove Uredbe.

Članak 17.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
L. LINKEVIČIUS

PRILOG**DODJELA SREDSTAVA**

U okviru finansijske omotnice za Program, iznosi se dodjeljuju svakom posebnom cilju navedenom u članku 4. stavku 1. kako slijedi:

Posebni ciljevi	Udio u finansijskoj omotnici (u %)
(a) olakšavanje i podupiranje pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima	30 %
(b) podupiranje i promicanje pravosudnog osposobljavanja, uključujući jezično osposobljavanje u području pravne terminologije, radi promicanja zajedničke pravne i pravosudne kulture	35 %
(c) olakšavanje djelotvornog pristupa pravosuđu za sve, uključujući promicanje i podupiranje prava žrtava kriminala, uz poštovanje prava na obranu	30 %
(d) podupiranje inicijativa u području politike u vezi s drogama u pogledu aspekata pravosudne suradnje i sprečavanja kriminala koji su blisko povezani s općim ciljem Programa, u mjeri u kojoj nisu obuhvaćeni Instrumentom za finansijsku potporu policijskoj suradnji, sprečavanju i suzbijanju kriminala te upravljanju krizama, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, ili programom Zdravlje za rast	5 %.

**UREDBA (EU) br. 1383/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 17. prosinca 2013.**

o izmjeni Uredbe (EU) br. 99/2013 o europskom statističkom programu za razdoblje 2013.–2017.

(Tekst značajan za EGP i za Švicarsku)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,
budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 99/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ pruža se okvir i utvrđuju ciljevi i rezultati za izradu, razvoj i diseminaciju europske statistike u razdoblju od 2013. do 2017. godine.
- (2) Uredbom (EU) br. 99/2013 određuje se samo finansijska omotnica za 2013., koja je obuhvaćena programskim razdobljem od 2007. do 2013., te se poziva Komisija da Europskom parlamentu i Vijeću podnese zakonodavni prijedlog o uvođenju finansijske alokacije za razdoblje od 2014. do 2017. najkasnije tri mjeseca nakon donošenja višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje od 2014. do 2020.
- (3) Uredba Vijeća (EU) br. 1311/2013 ⁽³⁾ donesena je 2. prosinca 2013.
- (4) Uredbu (EU) br. 99/2013 stoga bi trebalo na odgovaraći način izmijeniti.

(5) Kako bi se osigurala učinkovitost mjera predviđenih u ovoj Uredbi, ona bi trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

U Uredbi (EU) br. 99/2013 članak 7. zamjenjuje se sljedećim:
„Članak 7.

Financiranje

1. Finansijska omotnica Unije za provedbu programa za 2013. iznosi od 57,3 milijuna EUR i obuhvaćena je programskim razdobljem od 2007. do 2013. Finansijska omotnica Unije za provedbu programa za razdoblje od 2014. do 2017. iznosi 234,8 milijuna EUR i obuhvaćena je programskim razdobljem od 2014. do 2020. godine.

2. Komisija provodi finansijsku potporu Unije u skladu s Finansijskom uredbom.

3. Komisija donosi svoju odluku o godišnjim odobrenim sredstvima u skladu s nadležnostima Europskog parlamenta i Vijeća.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
L. LINKEVIČIUS

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 11. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. prosinca 2013.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 99/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o europskom statističkom programu za razdoblje 2013. – 2017. (SL L 39, 9.2.2013., str. 12.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

**UREDBA (EU) br. 1384/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 17. prosinca 2013.**

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 55/2008 o uvođenju autonomnih trgovinskih povlastica za Republiku Moldovu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EZ) br. 55/2008 ⁽²⁾ uveden je poseban sustav autonomnih trgovinskih povlastica za Republiku Moldovu (dalje u tekstu: „Moldova“). Tim se sustavom svim proizvodima podrijetlom iz Moldove omogućuje slobodan pristup tržištu Unije, osim u slučaju određenih poljoprivrednih proizvoda navedenih u Prilogu I. toj uredbi, za koje su odobrene ograničene koncesije u obliku izuzeća od carina u okviru ograničenja carinskih kvota ili u obliku smanjenja carina.
- (2) U okviru Europske politike susjedstva (EPS), Akcijskog plana EPS-a EU-Moldova te Istočnog partnerstva, Moldova je donijela ambiciozan plan za političko pridruživanje i daljnju ekonomsku integraciju s EU-om. Moldova je postigla i znatan napredak u području regulatornog usklađivanja s ciljem konvergencije sa zakonodavstvom i normama Unije.
- (3) Pregovori o novom sporazumu o pridruživanju, uključujući uspostavu detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine između Unije i Moldove, počeli su u siječnju 2010. i završili u srpnju 2013. Navedenim

sporazumom predviđa se potpuna liberalizacija bilateralne trgovine vinom.

- (4) Kako bi se podržali naporci Moldove u okviru EPS-a i Istočnog partnerstva te omogućilo atraktivno i pouzdano tržište za njezin izvoz vina, trebalo bi bez odgađanja liberalizirati uvoz vina iz Moldove u Uniju.
- (5) Kako bi se osigurali kontinuitet trgovinskih tokova iz Moldove i pravna sigurnost za gospodarske subjekte, potrebno je da se autonomne trgovinske povlastice primjenjuju neprekidno do datuma njihova isteka navedenog u Uredbi (EZ) br. 55/2008.

- (6) Uredbu (EZ) br. 55/2008 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) No 55/2008 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 16. treći, četvrti i peti stavak brišu se;
2. u tablici u točki 1. Priloga I., posljednji redak koji se odnosi na redni broj 09.0514 „Vino od svježeg grožđa, osim pjenušavog vina“ briše se.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

*Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ*

*Za Vijeće
Predsjednik
L. LINKEVIČIUS*

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 10. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. prosinca 2013.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 55/2008 od 21. siječnja 2008. o uvođenju autonomnih trgovinskih povlastica za Republiku Moldovu te o izmjeni Uredbe (EZ) br. 980/2005 i Odluke Komisije 2005/924/EZ (SL L 20, 24.1.2008., str. 1.).

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 1385/2013

od 17. prosinca 2013.

o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 850/98 i (EZ) br. 1224/2009 i uredbi (EZ) br. 1069/2009, (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća zbog izmjene statusa departmana Mayotte u odnosu na Europsku uniju

Vijeće Europske unije,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (²),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Odlukom Europskog vijeća 2012/419/EU (³), Europsko vijeće odlučilo je izmijeniti status prekomorske zemlje Mayotte u odnosu na Uniju od 1. siječnja 2014. Od tog datuma Mayotte prestaje biti prekomorsko područje i postaje najudaljenija regija Unije u smislu članka 349. odnosno članka 355. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Nakon ove izmjene pravnog statusa Mayottea, pravo Unije primjenjuje se na Mayotte od 1. siječnja 2014. Uzimajući u obzir specifično strukturalno socijalno i ekonomsko stanje Mayottea koje čine udaljenost, izoliranost, mala površina, nepovoljna topografija i klima, trebalo bi predvidjeti određene posebne mjere u više područja.

(2) U području ribarstva i zdravlja životinja, trebalo bi izmijeniti sljedeće Uredbe.

(3) U vezi s Uredbom Vijeća (EZ) br. 850/98 (⁴), vode oko Mayottea, kao nove najudaljenije regije, trebale bi biti uključene u područje primjene te Uredbe, a uporaba okružujućih mreža plivarica za ulov jata tuna i riba nalik tunama unutar područja od 24 milje od polazne crte otoka trebala bi biti zabranjena kako bi se sačuvala jata velikih migracijskih riba u blizini otoka Mayotte.

(4) U vezi s Uredbom (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (⁵), zbog vrlo fragmentiranih i nedovoljno razvijenih marketinskih programa Mayottea, primjena pravila o deklariranju proizvoda ribarstva značajno bi opteretila trgovce na malo, nerazmjerne vrijednosti informacije koja bi bila pružena potrošaču. Stoga je prikladno omogućiti privremeno odstupanje od pravila u vezi s deklariranjem proizvoda ribarstva ponuđenih na trgovinu na malo krajnjem potrošaču u Mayotteu.

(5) U vezi s Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (⁶), potrebno je uvesti posebne mјere u vezi s ribolovnim kapacitetom i registrom ribarske flote.

(6) Važan dio flote koja plovi pod francuskom zastavom te djeluje iz francuskog prekomorskog departmana Mayottea sastoji se od plovila duljine manje od 10 metara koja su raspršena oko otoka, nemaju iskrcajna mјesta i tek trebaju biti identificirana, izmjerena i opremljena minimalnom zaštitnom opremom kako bi bila uključena u registar ribarskih plovila Unije; posljedica toga je da Francuska neće biti u stanju dovršiti taj registar do 31. prosinca 2021. Međutim, Francuska bi trebala održavati privremeni registar flote koji garantira minimalnu identifikaciju plovila ovog segmenta kako bi izbjegla širenje neformalnih ribarskih plovila.

(7) U svjetlu činjenice da je Francuska Komisiji za tune u Indijskom oceanu (IOTC) predstavila plan razvoja koji opisuje indikativnu veličinu flote Mayottea i očekivanoj evoluciji nedovoljno razvijene flote mehaničkih plovila s parangalima koji su kraći od 23 metara i plovila s okružujućim mrežama plivaricama baziranim u Mayotteu kao novoj najudaljenijoj regiji, na što niti jedna ugovorna stranka IOTC-a, uključujući Uniju, nije prigovorila, primjereno je koristiti referentne razine tog plana kao najviše gornje granice kapaciteta flote mehaničkih plovila

(¹) Mišljenje od 12 prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(²) SL C 341, 21.11.2013., str. 97.

(³) Odluka Europskog vijeća 2012/419/EU od 11. srpnja 2012. o izmjeni statusa prekomorske zemlje Mayotte u odnosu na Europsku uniju (SL L 204, 31.7.2012., str. 131.).

(⁴) Uredba Vijeća (EZ) br. 850/98 od 30. ožujka 1998. o očuvanju ribolovnih resursa putem tehničkih mјera za zaštitu nedoraslih morskih organizama (SL L 125, 27.04.1998., str. 1.).

(⁵) Vidi stranicu 1 ovog Službenog lista.

(⁶) Vidi stranicu 22 ovog Službenog lista.

s parangalom koji su kraći od 23 metara i plovila s okružujućim mrežama plivaricama registriranih u lukama Mayottea. Odstupajući od općenito primjenjivih pravila Unije, zbog postojećih specifične socijalne i ekonomske situacije u Mayotteu, Francuskoj treba omogućiti dovoljno vremena da uveća kapacitete nedovoljno razvijenog segmenta svoje flote manjih plovila do 2025.

- (8) U vezi s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, trebalo bi napomenuti da Mayotte nema industrijskih kapaciteta za obradu nusproizvoda životinjskog podrijetla. Stoga je primjereno odobriti Francuskoj razdoblje od pet godina kako bi uspostavila infrastrukturu neophodnu za identificiranje, postupanje, transport, obradu i odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla u Mayotteu u potpunosti sukladno Uredbi (EZ) br. 1069/2009.
- (9) U vezi s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1224/2009 ⁽²⁾, čini se da Francuska neće biti u stanju uskladiti se sa svim odredbama kontrole Unije za segment "Mayotte. Pelagijske i pridnene vrste. Duljina < 10 m" flote Mayottea do datuma kada će Mayotte postati najudaljenija regija. Plovila tog segmenta, raspršena oko otoka, nemaju određena iskrcajna mjesta i tek trebaju biti identificirana. Povrh toga, potrebno je obučiti ribare i kontrolore te uspostaviti prikladnu upravnu i fizičku infrastrukturu. Stoga je neophodno omogućiti privremeno odstupanje od određenih pravila u vezi s kontrolom ribarskih plovila i njihovih značajki, njihovih aktivnosti na moru, njihovoj opremi i njihovom ulovu, u svim stadijima, od plovila do tržišta u vezi tog segmenta flote. Međutim, kako bi postigla barem neke od najvažnijih ciljeva Uredbe (EZ) br. 1224/2009, Francuska bi trebala uspostaviti nacionalni sustav kontrole koji bi joj omogućio kontrolu i nadzor aktivnosti tog segmenta flote i pridržavanje međunarodnih obveza izvješćivanja Unije.
- (10) Uredbe (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1224/2009, (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.)

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 850/98

Uredba (EZ) br. 850/98 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. stavku 1. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) Regija 8

Sve vode pred obalom francuskih departmana Réunion i Mayotte koje su pod suverenitetom ili jurisdikcijom Francuske.”

2. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 34.g

Ograničenja ribolova u zoni od 24 milja oko Mayottea

Plovilima se zabranjuje uporaba okružujućih mreža plivarica za ulov jata tuna i riba nalik tunama unutar područja od 24 milje od obale Mayottea kao najudaljenije regije u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, računajući od polaznih crta od kojih se mijere teritorijalne vode.”.

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1379/2013

U članku 35. Uredbe (EU) br. 1379/2013, dodaje se sljedeći stavak:

‘6. Do 31. prosinca 2021. stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se na proizvode ponuđene na prodaju na malo krajnjem potrošaču u Mayotteu kao najudaljenijoj regiji u smislu članka 349. UFEU-a.’

Članak 3.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1380/2013

Uredba (EU) br. 1380/2013 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 23.a dodaje se sljedeći stavak:

“4. Odstupajući od stavka 1., Francuskoj se odobrava, do 31. prosinca 2025., da uvede novi kapacitet bez povlačenja odgovarajućeg kapaciteta za različite segmente u Mayotteu kao najudaljenijoj regiji u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kako je navedeno u Prilogu II.”

2. U članku 36. dodaju se sljedeći stavci:

"5. Odstupajući od stavka 1., Francuska je izuzeta do 31. prosinca 2021. od obveze uvođenja u svoj registar ribarskih plovila Unije onih plovila koja su kraća od 10 metara duljine preko svega i djeluju iz Mayottea.

6. Do 31. prosinca 2021. Francuska je dužna voditi privremeni registar ribarskih plovila koja su kraća od 10 metara duljine preko svega i djeluju iz Mayottea. Taj registar sadrži, barem ime, duljinu preko svega i identifikacijsku šifru svakog plovila. Plovila registrirana u privremenom registru smatraju se plovilima registriranim u Mayotteu."

3. Unosi u pogledu Mayottea sadržani u Prilogu ovoj Uredbi umeću se u tablicu u Prilogu II. Uredbi (EU) br. 1380/2013 nakon unosa „Gvadalupa: Pelagijske vrste. L > 12 m”.

Članak 4.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 1069/2009

U Uredbi (EZ) br. 1069/2009 članak 56. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 56.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 4. ožujka 2011.

Međutim, članak 4. primjenjuje se na Mayotte kao najudaljenu regiju u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „Mayotte”) od 1. siječnja 2021. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi proizvedeni u Mayotteu prije 1. siječnja 2021. moraju se ukloniti u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (b) ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.”

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Članak 5.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 1224/2009

U Uredbi (EZ) br. 1224/2009, umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.a

Primjena sustava kontrole Unije na određene segmente flote za Mayotte kao najudaljeniju regiju,

1. Do 31. prosinca 2021. članak 5. stavak 3. i članci 6., 8., 41., 56., 58. do 62., 66., 68. i 109. ne primjenjuju se na Francusku u vezi s ribarskim plovilima koja su kraća od 10 metara duljine preko svega i koja djeluju iz Mayottea kao najudaljenije regije u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „Mayotte”) te aktivnosti njihov ulov takvih ribarskih plovila.

2. Do 30. rujna 2014. Francuska osniva pojednostavljeni i privremeni program kontrole primjenjiv na ribarska plovila koja su kraća od 10 metara ukupne duljine i koja djeluju iz Mayottea. Taj program dotičesljedeće teme:

- a) znanje o kapacitetu ribolova;
- b) pristup vodama Mayottea;
- c) primjenu obveze deklaracije;
- d) određivanje tijela odgovornih za aktivnosti kontrole;
- e) mjere koje osiguravaju da je svako izvršenje nad plovilima duljim od 10 metara provedeno na nediskriminirajućoj osnovi.

Do 30. rujna 2020. Francuska predstavlja Komisiji akcijski plan u kojem su utvrđene mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se osigurala potpuna provedba Uredbe (EZ) br. 1224/2009 od 1. siječnja 2022. u vezi s ribarskim plovilima koja su kraća od 10 metara duljine preko svega i koja djeluju iz Mayottea. Taj akcijski plan predmet je dijaloga između Francuske i Komisije. Francuska poduzima potrebne mjere za provedbu tog akcijskog plana.”

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2014.

Za Vijeće

Predsjednik

L. LINKEVIČIUS

PRILOG

GORNJE GRANICE RIBOLOVNOG KAPACITETA ZA FLOTE REGISTRIRANE U MAYOTTEU KAO NAJUDALJENIJOJ REGIJI U SMISLU ČLANKA 349. UFEU-A

Mayotte, Plovila s okružujućim mrežama plivaricama	13 916 (*)	24 000 (*)
Mayotte, Mehanička plovila s parangalom < 23 m	2 500 (*)	8 500 (*)
Mayotte, Pridnene i pelagijske vrste. Plovila < 10 m	p.m. (**)	p.m. (**)

(*) U skladu s planom razvoja predstavljenom Komisiji za tune u Indijskom oceanu (IOTC) 7. siječnja 2011.
(**) Gornje granice bit će navedene u ovoj tablici kada budu pripremljene, a najkasnije do 31. prosinca 2025.

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2013/53/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. studenoga 2013.

o rekreativskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

(2) Direktiva 94/25/EZ prvotno je pokrivala samo rekreativska plovila najmanje duljine trupa od 2,5 m i najveće duljine od 24 metra. Direktivom 2003/44/EZ Vijeća i Europskog parlamenta od 16. lipnja 2003. o izmjeni Direktive 94/25/EZ ⁽⁴⁾ područje primjene Direktive 94/25/EZ prošireno je na osobna plovila na vodomlazni pogon te su u izmijenjenu direktivu uključeni zahtjevi za zaštitom okoliša usvajanjem graničnih vrijednosti emisije ispušnih plinova (CO, HC, NOx i lebdećih čestica) i buke za porivne strojeve, kako za one s kompresijskim paljenjem, tako i za one s paljenjem iskrom.

(3) Direktiva 94/25/EZ temelji se na načelima Novog pristupa, kako je utvrđeno Rezolucijom Vijeća od 7. svibnja 1985. o novom pristupu tehničkom usklađivanju i normama ⁽⁵⁾. Stoga se njome utvrđuju samo bitni zahtjevi za rekreativska plovila, dok tehničke pojedinosti donose Europski odbor za normizaciju (CEN) i Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (Cenelec) u skladu s Direktivom 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva ⁽⁶⁾. Ispunjavanjem tako utvrđenih usklađenih normi, čiji su referentni brojevi objavljeni u Službenom listu Europske unije, stvara se prepostavka sukladnosti sa zahtjevima Direktive 94/25/EZ. Iskustvo je pokazalo da ta temeljna načela dobro funkcioniraju u tom sektoru te bi ih stoga trebalo zadržati, pa čak i dodatno promicati.

(1) Direktiva 94/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 1994. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s rekreativskim plovilima ⁽³⁾ donesena je u okviru uspostave unutarnjeg tržišta kako bi se uskladile sigurnosne karakteristike rekreativskih plovila u svim državama članicama i kako bi se uklonile prepreke trgovini rekreativskim plovilima između država članica.

⁽¹⁾ SL C 43, 15.2.2012., str. 30.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 9. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 15. studenoga 2013.

⁽³⁾ SL L 164, 30.6.1994., str. 15.

(4) Međutim, razvoj događaja na tržištu u području tehnologije doveo je do nastanka novih problema u vezi s okolišnim zahtjevima Direktive 94/25/EZ. Da bi se uzeo u obzir taj razvoj događaja i pružila pojašnjenja u vezi s okvirom u kojem je dopušteno na tržište stavljati proizvode obuhvaćene ovom Direktivom, određene aspekte

⁽⁴⁾ SL L 214, 26.8.2003., str. 18.

⁽⁵⁾ SL C 136, 4.6.1985., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

Direktive 94/25/EZ trebalo bi preispitati i ojačati te bi u interesu jasnoće tu direktivu trebalo staviti izvan snage i zamjeniti ovom Direktivom.

- (5) Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište⁽¹⁾ utvrđuju se horizontalne odredbe o akreditaciji tijela za ocjenjivanje sukladnosti, o oznakama CE te o okviru nadzora nad tržištem Unije i kontrole proizvoda koji ulaze na tržište Unije, a te se odredbe također primjenjuju na proizvode obuhvaćene ovom Direktivom.
- (6) Odlukom br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda⁽²⁾ utvrđuju se zajednička načela i referentne odredbe za potrebe zakonodavstva koje se temelji na načelima Novog pristupa. Da bi se osigurala sukladnost s ostalim sektorskim propisima koji se odnose na pojedine proizvode, primjereno je uskladiti odredene odredbe ove Direktive s navedenom odlukom, u mjeri u kojoj se posebnosti ne zahtijevaju drugačije rješenje. Stoga bi s navedenom odlukom trebalo uskladiti određene definicije, opće obveze gospodarskih subjekata, pretpostavku sukladnosti, pravila koja se odnose na označku CE, zahtjeve za tijela za ocjenjivanje sukladnosti i postupke njihova prijavljivanja te odredbe povezane s postupcima koji se primjenjuju na proizvode koji predstavljaju rizik. Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji⁽³⁾ utvrđuje se postupak za prigovore na uskladene norme kad one ne zadovoljavaju u potpunosti zahtjeve ove Direktive.
- (7) Da bi se gospodarskim subjektima i nacionalnim tijelima olakšalo razumijevanje i ujednačena primjena ove Direktive, trebalo bi pojasniti područje primjene i definicije Direktive 94/25/EZ. Posebno bi trebalo pojasniti da se amfibijska vozila izuzimaju iz područja primjene ove Direktive. Također je nužno pobliže naznačiti koje se vrste kanua i kajaka izuzimaju iz područja primjene ove Direktive i pojasniti da ova Direktiva obuhvaća samo osobna plovila na vodomlazni pogon namijenjena za sport i razonodu.
- (8) Također je primjereno definirati pojmove specifične za ovaj sektor, „plovilo građeno za osobnu upotrebu (samogradnja)”, „duljina trupa” i „privatni uvoznik”, kako bi se

olakšalo razumijevanje i ujednačena primjena ove Direktive. Nužno je proširiti postojeću definiciju „porivnog stroja” kako bi obuhvatila i inovativna rješenja pogona.

- (9) Proizvodi obuhvaćeni ovom Direktivom koji su stavljeni na tržište Unije ili pušteni u upotrebu trebali bi biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, dok bi gospodarski subjekti trebali biti odgovorni za sukladnost proizvoda u skladu sa svojim ulogama u lancu opskrbe, kako bi se osigurala visoka razina zaštite javnog interesa, kao što su zdravlje i sigurnost te zaštita potrošača i okoliša, te kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje na tržištu Unije.
- (10) Svi gospodarski subjekti koji sudjeluju u lancu opskrbe i distribucije trebali bi poduzeti odgovarajuće mјere da osiguraju da proizvodi obuhvaćeni ovom Direktivom uz pravilnu izradu i održavanje ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost osoba, imovinu i okoliš, te da na tržište stavljujaju samo proizvode koji su u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije. Ovom Direktivom trebala bi se utvrditi jasna i proporcionalna raspodjela obveza koje odgovaraju ulozi svakog subjekta koji sudjeluje u lancu opskrbe i distribucije.
- (11) Budući da određene zadatke može izvršiti samo proizvođač, potrebno je napraviti jasnou razliku između proizvođača i subjekata u ostatku lanca distribucije. Također je potrebno jasno razlikovati uvoznika i distributera jer uvoznik unosi proizvode iz trećih zemalja na tržište Unije. Stoga bi uvoznik trebao zajamčiti da su navedeni proizvodi u skladu s primjenjivim zahtjevima Unije.
- (12) S obzirom na to da posjeduje detaljno znanje o postupku projektiranja i proizvodnje, proizvođač je u najboljem položaju za provedbu potpunog postupka ocjenjivanja sukladnosti. Stoga bi ocjenjivanje sukladnosti trebalo i dalje ostati isključivo obveza proizvođača.
- (13) Potrebno je osigurati da su proizvodi obuhvaćeni ovom Direktivom koji se unose iz trećih zemalja na tržište Unije u skladu sa svim primjenjivim zahtjevima Unije, a posebno da su proizvođači proveli odgovarajuće postupke ocjenjivanja navedenih proizvoda. Stoga bi trebalo osigurati da uvoznici provjeravaju ispunjavaju li proizvodi koje stavlju na tržište zahtjeve koji se primjenjuju te da na tržište ne stavlju proizvode koji ne ispunjavaju navedene zahtjeve ili koji predstavljaju rizik. Iz istog bi razloga trebalo osigurati da uvoznici provjeravaju jesu li izvršeni postupci ocjenjivanja sukladnosti te jesu li označke CE i dokumentacija koju su izradili proizvođači dostupni nadzornim tijelima u svrhu inspekcije.

⁽¹⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

⁽²⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 82.

⁽³⁾ SL L 316, 14.11.2012., str. 12.

- (14) Kada distributer proizvod obuhvaćen ovom Direktivom stavlja na raspolaganje na tržištu nakon što ga je proizvođač ili uvoznik stavio na tržište, trebao bi postupati s dužnom pažnjom da osigura da njegovo rukovanje proizvodom ne utječe negativno na sukladnost proizvoda. I od uvoznika i od distributera očekuje se posebna pažnja pri postupanju u vezi sa zahtjevima koji se primjenjuju na stavljanje proizvoda na tržište ili njegovo stavljanje na raspolaganje na tržištu.
- (15) Pri stavljanju na tržište proizvoda obuhvaćenog ovom Direktivom, uvoznici bi trebali na proizvodu navesti svoje ime i adresu na kojoj se s njima može stupiti u kontakt. Trebalo bi utvrditi odstupanja od ovog zahtjeva za slučajeve u kojima navođenje tih podataka nije moguće zbog veličine ili prirode sastavnih dijelova.
- (16) Svaki gospodarski subjekt koji na tržište stavlja proizvode pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom, ili mijenja proizvod na način koji bi mogao utjecati na njegovu sukladnost sa zahtjevima koji se primjenjuju, trebao bi se smatrati proizvođačem i preuzeti obvezu proizvođača.
- (17) S obzirom na to da su bliski tržištu, distributeri i uvoznici trebali bi biti uključeni u aktivnosti nadzora tržišta koje provode nadležna nacionalna tijela te bi se trebali pripremiti na aktivno sudjelovanje tako da pružaju tim nadležnim tijelima sve potrebne podatke o određenom proizvodu.
- (18) Uvoz rekreacijskih plovila i osobnih plovila na vodom-lazni pogon iz trećih zemalja u Uniju od strane fizičkih ili pravnih osoba s poslovnim nastanom unutar Unije je posebnost tog sektora. Međutim, Direktiva 94/25/EZ sadrži mali broj odredaba koje se primjenjuju ili bi se moglo smatrati da se primjenjuju na privatne uvoznike u vezi s ocjenjivanjem sukladnosti (ocjenjivanje nakon izgradnje). Stoga je potrebno pojasniti koje su ostale obvezе privatnih uvoznika, koje bi načelno trebale biti uskladene s obvezama proizvođača, uz neke iznimke povezane s nekomercijalnom prirodom njihovih aktivnosti.
- (19) Osiguranje sljedivosti proizvoda duž čitavog lanca opskrbe pomaže pojednostavljenju nadzora nad tržištem i čini ga učinkovitim. Učinkoviti sustav sljedivosti olakšava tijelima za nadzor nad tržištem zadaću praćenja gospodarskih subjekata koji su nesukladne proizvode stavili na raspolaganje na tržištu.
- (20) Radi jasnoće i usklađenosti s ostalim direktivama Novog pristupa, nužno je izričito navesti da se proizvodi obuhvaćeni ovom Direktivom mogu staviti na tržište ili pustiti u upotrebu samo ako zadovoljavaju opće zahtjeve da ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost osoba, imovinu i okoliš i samo ako zadovoljavaju bitne zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi.
- (21) Što se tiče motora prilagođenih za upotrebu u pomorstvu kao porivni strojevi, kod kojih je prvotni motor već homologiran u skladu s Direktivom 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklajivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve⁽¹⁾, ili s Uredbom (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o homologaciji motornih vozila i motora s obzirom na emisije iz teških vozila (Euro VI) i o pristupu informacija za popravak i održavanje vozila⁽²⁾, osobe koje prilagođavaju motore trebale bi se moći osloniti na dokaz o sukladnosti koji je izdao prvotni proizvođač motora, kada to prilagođavanje ne mijenja karakteristike ispušnih plinova.
- (22) Mogućnosti za daljnje smanjenje graničnih vrijednosti emisije ispušnih plinova motora rekreacijskih plovila ocijenjene su u izvještaju o mogućnostima daljnog poboljšanja ekoloških svojstava motora rekreacijskih plovila, podnesenom u skladu s člankom 2. Direktive 2003/44/EZ. U tom je izvješću zaključeno da je primjerenost postaviti strože granične vrijednosti od onih predviđenih Direktivom 2003/44/EZ. Granične vrijednosti trebale bi biti utvrđene na razini koja odražava tehnički razvitak čišćih tehnologija brodskih motora te omogućava napredak prema usklajivanju graničnih vrijednosti emisija ispušnih plinova diljem svijeta. S druge strane, trebalo bi podignuti granične vrijednosti ugljikova monoksida (CO) da se omogući značajno smanjenje ostalih zagađivača zraka, da se uzme u obzir tehnološka izvedivost i postigne što brža provedba i istodobno osigurati prihvatljivost socioekonomskog utjecaja na ovaj gospodarski sektor.
- (23) Ovisno o vrsti goriva i snazi motora, trebalo bi upotrebljavati cikluse testiranja za brodske motore opisane u relevantnim usklađenim normama, a dok oni ne budu dostupni, one opisane u relevantnoj ISO normi, uzimajući u obzir vrijednosti određene u Prilogu I. dijelu B točki 2.3. Trebalo bi razviti cikluse testiranja za sve motore s izgaranjem koji su dio pogonskog sustava, uključujući hibridne instalacije.

⁽¹⁾ SL L 59, 27.2.1998., str. 1.

⁽²⁾ SL L 188, 18.7.2009., str. 1.

- (24) Testna goriva koja se upotrebljavaju za ocjenjivanje sukladnosti plovila s graničnim vrijednostima emisije ispušnih plinova trebala bi odražavati sastav goriva koja se upotrebljavaju na relevantnom tržištu te bi se stoga za homologaciju u Europskoj uniji trebala upotrebljavati europska testna goriva. Međutim, budući da proizvođači iz trećih zemalja nemaju nužno pristup europskim referentnim gorivima, nužno je dopustiti nadležnim tijelima za homologaciju da prihvate testiranje motora drugim referentnim gorivima. Izbor referentnih goriva ipak bi trebao biti ograničen na specifikacije utvrđene u relevantnoj ISO normi da bi se osigurala kvaliteta i usporedivost rezultata testova.
- (25) U cilju doprinosa zaštiti morskog okoliša, primjereno je donijeti zahtjev kojim se propisuje obvezna ugradnja spremnika otpadnih voda u plovila opremljena zahodom.
- (26) Statistike pomorskih nezgoda pokazuju da je rizik prevrtanja nastanjivih višetrupnih rekreativskih plovila nizak. Unatoč ovom niskom riziku, primjereno je smatrati da rizik prevrtanja nastanjivih višetrupnih rekreativskih plovila postoji i, ako je takvo prevratanje moguće, ona bi u slučaju prevrnuća trebala ostati u plutajućem stanju, a evakuacija bi trebala biti izvediva u praksi.
- (27) U skladu s načelom supsidijarnosti, odredbe ove Direktive ne bi smjele utjecati na pravo država članica da za plovidbu u određenim vodama propisuju zahtjeve koje smatraju nužnim za zaštitu okoliša, uključujući zaštitu od zagađenja bukom, za strukturu plovnih putova i osiguranje sigurnosti plovnih putova, pod uvjetom da te odredbe ne zahtijevaju preinaku plovila koje je u sukladnosti s ovom Direktivom i da su te odredbe opravdane i proporcionalne s ciljevima koje treba postići.
- (28) Oznaka CE, koja označuje sukladnost proizvoda, vidljiva je posljedica cijelog postupka koji obuhvaća ocjenjivanje sukladnosti u širem smislu. Opća načela kojima se upravlja oznakama CE utvrđena su u Uredbi (EZ) br. 765/2008. Pravila o stavljanju oznake CE na plovilo, sastavne dijelove i porivne strojeve trebalo bi utvrditi u ovoj Direktivi. Primjereno je proširiti obvezu stavljanja oznake CE također na sve ugrađene brodske motore i krmene propulzore bez integralnog ispuha za koje se smatra da ispunjavaju bitne zahtjeve iz ove Direktive.
- (29) Od presudne je važnosti razjasniti proizvođačima, privatnim uvoznicima i korisnicima da stavljanjem oznake CE na proizvod proizvođač izjavljuje da je proizvod u skladu sa svim primjenjivim zahtjevima te da preuzima potpunu odgovornost za njega.
- (30) Oznaka CE trebala bi biti jedina oznaka sukladnosti koja pokazuje da je proizvod obuhvaćen ovom Direktivom sukladan s zakonodavstvom Unije o usklađivanju. Međutim, trebale bi se dopustiti i druge oznake pod uvjetom da pridonose poboljšanju zaštite potrošača, a nisu obuhvaćene zakonodavstvom Unije o usklađivanju.
- (31) Da bi se osiguralo poštovanje bitnih zahtjeva, nužno je utvrditi primjerene postupke ocjenjivanja sukladnosti kojih se proizvođač mora pridržavati. Ti postupci trebali bi se utvrditi na temelju modula ocjenjivanja sukladnosti iz Odluke br. 768/2008/EZ. Ti postupci trebali bi se osmislići uzimajući u obzir stupanj rizika koji mogu predstavljati plovila, motori i sastavni dijelovi. Stoga bi svaku kategoriju suglasnosti trebalo upotpuniti primjerenim postupkom ili izborom između nekoliko ekvivalentnih postupaka.
- (32) Iskustvo je pokazalo da je primjereno dopustiti širi raspon modula ocjenjivanja sukladnosti za sastavne dijelove. Što se tiče ocjenjivanja sukladnosti zahtjeva u vezi s emisijom ispušnih plinova i emisijom buke, trebalo bi razlikovati slučajeve gdje su korištene usklađene norme i gdje one nisu korištene jer je u posljednjem slučaju opravdano zahtijevati stroži postupak ocjenjivanja sukladnosti. Nadalje, trebalo bi ukinuti mogućnost korištenja podataka o referentnom brodu za testiranje emisija buke, koja je suvišna jer se ne upotrebljava u praksi.
- (33) Da bi podaci o prihvatljivom radnom okruženju plovila bili jasni, nazivi projektnih kategorija plovila trebali bi se temeljiti samo na bitnim okolišnim uvjetima za plovidbu, to jest snazi vjetra i značajnoj valnoj visini. Četiri projektne kategorije, A, B, C i D, za potrebe projekta navode raspone snage vjetra i značajnu valnu visinu s pojašnjnjima.
- (34) Direktiva 94/25/EZ sadrži pravila o ocjenjivanju rekreativskih plovila nakon izgradnje koje provodi bilo koja fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Unije koja stavlja proizvod na tržište ili ga pušta u upotrebu u slučaju da proizvođač ne ispunjava obveze u pogledu sukladnosti proizvoda s tom direktivom. Radi usklađenosti, primjereno je proširiti područje primjene ocjenjivanja nakon izgradnje tako da obuhvaća ne samo rekreativska plovila nego i osobna plovila na vodomlazni pogon. Radi jasnoće, trebalo bi pobliže naznačiti u kojim se situacijama može upotrebljavati ocjenjivanje nakon izgradnje. Nadalje, u slučaju uvoza, njegovo korištenje trebalo bi se ograničiti na nekomercijalni uvoz od strane privatnih uvoznika kako bi se спriječila zloporaba ocjenjivanja nakon izgradnje u komercijalne svrhe. Također je potrebno obvezu osobe koja traži

ocjenjivanje nakon izgradnje proširiti na dostavljanje dokumenata prijavljenom tijelu da bi se osiguralo pouzданo ocjenjivanje sukladnosti proizvoda od strane prijavljenog tijela.

nadzor tržišta da, u suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima, djeluju u ranijoj fazi u odnosu na navedene proizvode.

- (35) Budući da je nužno zajamčiti jednako visok stupanj učinkovitosti tijela koja provode ocjenjivanje sukladnosti proizvoda obuhvaćenih ovom Direktivom na cijelokupnom području Unije i budući da bi sva takva tijela trebala obavljati svoju funkciju na jednakoj razini i pod uvjetima poštenog tržišnog natjecanja, trebali bi se utvrditi obvezni zahtjevi za tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele biti prijavljena za pružanje usluga ocjenjivanja sukladnosti u okviru ove Direktive.
- (36) Kako bi se osigurala dosljedna razina kvalitete prilikom ocjenjivanja sukladnosti proizvoda obuhvaćenih ovom Direktivom, potrebno je ne samo utvrditi zahtjeve koje moraju ispuniti tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele biti prijavljena, već je istodobno potrebno utvrditi zahtjeve koje moraju ispuniti tijela koja provode prijavljivanje, kao i ostala tijela koja sudjeluju u ocjenjivanju, prijavljivanju i nadziranju prijavljenih tijela.
- (37) Uredba (EZ) br. 765/2008 nadopunjuje i ojačava postojeći okvir za nadzor tržišta proizvoda obuhvaćenih zakonodavstvom Unije o usklađivanju, uključujući proizvode obuhvaćene ovom Direktivom. Stoga bi države članice trebale organizirati i provesti nadzor tržišta tih proizvoda u skladu s tom uredbom i, gdje je to primjenjivo, u skladu s Direktivom 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda⁽¹⁾.
- (38) Da bi se povećala transparentnost i skratilo vrijeme obrade podataka, potrebno je poboljšati postojeći postupak zaštitnih mjera koji dopušta Komisiji da ispita jesu li mjere koje je poduzela neka država članica protiv proizvoda koje smatra nesukladnjima opravdane, s ciljem povećanja učinkovitosti i korištenja stručnog znanja dostupnog u državama članicama.
- (39) Postojeći sustav trebalo bi upotpuniti postupkom koji dopušta zainteresiranim strankama da budu obaviještene o mjerama koje se poduzimaju u vezi s proizvodima obuhvaćenima ovom Direktivom koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost osoba ili za druge aspekte zaštite javnog interesa. Takoder bi trebalo dopustiti tijelima za

- (40) U slučaju kada su države članice i Komisija suglasne u vezi s opravdanjem mjere koju poduzima država članica, ne bi se trebalo zahtijevati daljnje posredovanje Komisije.
- (41) Da bi se uzeo u obzir razvoj tehničkog znanja i novih znanstvenih spoznaja, Komisiji bi se trebala delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije za izmjene Priloga I. dijela B točaka 2.3, 2.4 i 2.5, kao i odjeljka 3. i Priloga I. dijela C odjeljka 3. te priloga V., VII. i IX. To će Komisiji ubuduće omogućiti da uvede cikluse testiranja za hibridne motore i testne mješavine biogoriva u tablicu testnih goriva nakon što ta testna goriva budu prihvaćena na međunarodnoj razini. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (42) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽²⁾.
- (43) Savjetodavni postupak trebalo bi koristiti za donošenje provedbenih akata koji zahtijevaju od države članice koja provodi prijavljivanje da poduzme nužne korektivne mjere prema prijavljenim tijelima koja ne ispunjavaju ili su prestala ispunjavati zahtjeve za njihovo prijavljivanje.
- (44) Postupak ispitivanja trebalo bi koristiti za donošenje provedbenih akata koji osiguravaju da se ova Direktiva primjenjuje na ujednačen način, pogotovo u pogledu dodatnih odredbi utvrđenih u članku 24. o postupcima ocjenjivanja sukladnosti i u pogledu zahtjeva u vezi s projektnim kategorijama plovila, identifikacijom plovila, pločicom graditelja, priručnikom za vlasnika, plinskim sustavom, sprečavanjem ispuštanja, upitnikom za izješčivanje i navigacijskim svjetlima.

⁽¹⁾ SL L 11, 15.1.2002., str. 4.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

(45) Komisija bi trebala putem provedbenih akata i s obzirom na njihovu posebnu narav, bez primjene Uredbe (EU) br. 182/2011, odrediti jesu li mjere koje su države članice poduzele u vezi s proizvodom koji predstavlja rizik za zdravlje ili sigurnost osoba, za imovinu ili okoliš opravdane ili ne.

(46) Komisija bi trebala donijeti odmah primjenjive provedbene akte kada, u valjano utemeljenim slučajevima povezanim s ocjenjivanjem sukladnosti, projektnim kategorijama plovila, navigacijskim svjetlima, sprečavanjem ispuštanja i plinskim napravama, koji predstavljaju rizik za zdravlje ili sigurnost osoba, za imovinu ili okoliš, to zahtijevaju krajnje hitni razlozi.

(47) U skladu s uvriježenom praksom, odbor uspostavljen na temelju ove Direktive može igrati korisnu ulogu u ispitivanju pitanja koja se tiču primjene ove Direktive, a koja postavlja ili njegov predsjednik ili predstavnik države članice, u skladu sa svojim poslovnikom.

(48) Da bi se zajamčilo praćenje i učinkovitost ove Direktive, trebalo bi države članice trebale bi ispuniti upitnik o primjeni ove Direktive. Komisija bi tada trebala sastaviti i objaviti izvješće o primjeni ove Direktive.

(49) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama za povredu ove Direktive i osigurati njihovu provedbu. Te sankcije trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

(50) Da bi se proizvođačima i drugim gospodarskim subjektima dalo dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima iz ove Direktive, potrebno je osigurati dovoljno dugo prije lazno razdoblje nakon stupanja na snagu ove Direktive tijekom kojeg se na tržište još uvjiek mogu stavljati proizvodi sukladni s Direktivom 94/25/EZ.

(51) Da bi se malim i srednjim proizvođačima izvanbrodskih porivnih strojeva s paljenjem iskrom snage jednake ili manje od 15 kW olakšala primjena ove Direktive te da bi im se omogućilo da se prilagode novim zahtjevima, primjereno je predvidjeti poseban prijelazni period za te proizvođače.

(52) S obzirom na to da cilj ove Direktive, to jest osiguravanje visoke razine zaštite ljudskog zdravlja i sigurnosti te zaštite okoliša, uz istodobno jamčenje funkciranja unutarnjeg tržišta na temelju uskladijenih zahtjeva za proizvode obuhvaćene ovom Direktivom i minimalnih zahtjeva za nadzor tržišta, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ga se zbog njegovog opsega i učinka može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji.

U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(53) Direktivu 94/25/EZ stoga bi trebalo staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi za projektiranje i proizvodnju proizvoda navedenih u članku 2. stavku 1. te pravila o njihovom slobodnom kretanju unutar Unije.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sljedeće proizvode:

(a) rekreacijska plovila i djelomično dovršena rekreacijska plovila;

(b) osobna plovila na vodomlazni pogon i djelomično dovršena osobna plovila na vodomlazni pogon;

(c) sastavne dijelove navedene u Prilogu II. ako se odvojeno stavljuju na tržište Unije, dalje u tekstu „sastavni dijelovi”;

(d) porivne strojeve koji su ugrađeni ili su posebno namijenjeni ugradnji na plovilo ili u njega;

(e) porivne strojeve ugrađene na plovilo ili u njega koji podliježu značajnim preinakama motora;

(f) plovila koja podliježu značajnim preinakama plovila.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na sljedeće proizvode:

(a) u pogledu zahtjeva projektiranja i izgradnje propisanih u Prilogu I. dijelu A:

i. plovila namijenjena isključivo za utrke, uključujući plovila za veslačke utrke i trening, koje je kao takve označio proizvođač;

- ii. kanue i kajake, projektirane za pokretanje isključivo na ljudski pogon, gondole i pedaline;
  - iii. daske za jedrenje, projektirane isključivo za pokretanje na vjetreni pogon i za upravljanje od strane jedne ili više osoba koje stoje;
  - iv. daske za jahanje na valovima;
  - v. originalna povijesna plovila i pojedinačne replike projektirane prije 1950., građene pretežito od izvornih materijala i označene kao takve od strane proizvođača;
  - vi. eksperimentalna plovila, pod uvjetom da se ne stavljuju na tržište Unije;
  - vii. plovila građena za vlastite potrebe graditelja (samogradnje), pod uvjetom da se nakon toga ne stavljuju na tržište Unije tijekom razdoblja od pet godina od puštanja plovila u upotrebu;
  - viii. plovila posebno namijenjena za uporabu s posadom i za komercijalni prijevoz putnika, ne dovodeći u pitanje stavak 3., bez obzira na broj putnika;
  - ix. ronilice;
  - x. lebdjelice;
  - xi. hidrokrilna plovila;
  - xii. plovila na parni pogon s vanjskim izgaranjem koja se kao pogonskim gorivom koriste ugljenom, drvom, uljem ili plinom;
  - xiii. amfibijkska vozila, tj. motorna vozila koja se kreću na kotačima ili na gusjenicama i kojima se može upravljati i na vodi i na kopnu;
- (b) u pogledu zahtjeva za emisiju ispušnih plinova propisanih u Prilogu I. dijelu B:
- i. porivne strojeve koji su ugrađeni ili su posebno namijenjeni ugradnji na sljedeće proizvode:
    - plovila namijenjena isključivo za utrke i koje je kao takve označio proizvođač;
    - eksperimentalna plovila, pod uvjetom da se ne stavljaju na tržište Unije;
  - plovila posebno namijenjena za uporabu s posadom i za komercijalni prijevoz putnika, ne dovodeći u pitanje stavak 3., bez obzira na broj putnika;
  - ronilice;
  - lebdjelice;
  - hidrokrilna plovila;
  - amfibijkska vozila, tj. motorna vozila koja se kreću na kotačima ili na gusjenicama i kojima se može upravljati i na vodi i na kopnu;
  - ii. originalne i pojedinačne replike povijesnih porivnih strojeva izrađenih prema nacrtima prije 1950. koje nisu serijski proizvedene te su postavljene na plovilo navedeno u točki (a) podtočkama v. ili vii.;
  - iii. porivne strojeve građene za vlastite potrebe graditelja, pod uvjetom da se nakon toga ne stavljuju na tržište Unije tijekom razdoblja od pet godina od puštanja plovila u upotrebu;
- (c) u pogledu zahtjeva u vezi s emisijom buke propisanih u Prilogu I. dijelu C:
- i. sva plovila navedena u točki (b);
  - ii. plovila građena za vlastite potrebe graditelja (samogradnje), pod uvjetom da se nakon toga ne stavljuju na tržište Unije tijekom razdoblja od pet godina od puštanja plovila u upotrebu.
3. Činjenica da se isto plovilo također može upotrijebiti za iznajmljivanje ili sportsko i rekreacijsko osposobljavanje ne isključuje plovilo iz područja primjene ove Direktive kada se stavlja na tržište Unije u rekreacijske svrhe.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „plovilo“ znači bilo koje rekreacijsko plovilo ili osobno plovilo na vodomlazni pogon;
2. „rekreacijsko plovilo“ znači bilo koje plovilo bilo koje vrste, isključujući osobno plovilo na vodomlazni pogon, namijenjeno za sport i razonodu duljine trupa od 2,5 m do 24 m, neovisno o vrsti pogona;

3. „osobno plovilo na vodomlazni pogon” znači plovilo namijenjeno za sport i razonodu duljine trupa manje od 4 m, opremljeno porivnim strojem i vodomlaznom pumpom kao glavnim pogonskim uređajem, projektirano tako da njime upravlja jedna ili više osoba koje sjede, stoe ili kleče na trupu, a ne unutar trupa;
4. „plovilo građeno za vlastite potrebe graditelja (samogradnja)” znači plovilo koje je pretežito izgradio njegov budući korisnik za vlastite potrebe;
5. „porivni stroj” znači svaki motor s unutarnjim izgaranjem s paljenjem iskrom ili kompresijskim paljenjem koji se upotrebljava izravno ili neizravno u svrhu poriva plovila;
6. „značajnija preinaka motora” znači preinaka porivnog stroja koja potencijalno može prouzročiti da motor prekorači granične vrijednosti emisije propisane u Prilogu I. dijelu B ili poveća nazivnu snagu motora za više od 15 %;
7. „značajnija preinaka plovila” znači preinaka plovila koja mijenja vrstu pogona plovila, uključuje značajniju preinaku motora ili mijenja plovilo u tolikoj mjeri da ono možda neće ispuniti temeljne sigurnosne i okolišne zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi;
8. „vrsta pogona” znači metoda kojom se pokreće plovilo;
9. „porodica motora” znači proizvođačovo razvrstavanje motora koji prema projektu imaju slične osobine emisije ispušnih plinova ili buke;
10. „duljina trupa” znači duljina trupa mjerena u skladu s uskladenom normom;
11. „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuiranje, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru komercijalne djelatnosti, s plaćanjem ili bez plaćanja;
12. „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje na raspolaganje proizvoda na tržištu Unije;
13. „puštanje u upotrebu” znači prva upotreba proizvoda obuhvaćenog ovom Direktivom unutar Unije od strane krajnjeg korisnika;
14. „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se takav proizvod projektira ili proizvede te koja stavlja taj proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom označkom;
15. „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Unije, koju je proizvođač pisano ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;
16. „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Unije koja stavlja proizvod iz treće zemlje na tržište Unije;
17. „privatni uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom unutar Unije koja u okviru nekomercijalne djelatnosti uvozi proizvod iz treće zemlje na tržište Unije s namjerom da ga pusti u upotrebu za vlastite potrebe;
18. „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;
19. „gospodarski subjekti” znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik i distributer;
20. „uskladjena norma” znači uskladjena norma kako je definirana u članku 2. točki 1. podtočki (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012;
21. „akreditacija” znači akreditacija kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;
22. „nacionalno akreditacijsko tijelo” znači nacionalno akreditacijsko tijelo kako je definirano u članku 2. točki 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008;
23. „ocjenjivanje sukladnosti” znači postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni zahtjevi ove Direktive koji se odnose na proizvod;
24. „tijelo za ocjenjivanje sukladnosti” znači tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti, uključujući umjeravanje, testiranje, potvrđivanje i pregled;
25. „opoziv” znači svaka mjera usmjerena na postizanje povratka proizvoda koji je već dostupan krajnjem korisniku;
26. „povlačenje” znači svaka mjera usmjerena na sprječavanje da proizvod u lancu opskrbe bude dostupan na tržištu;

27. „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje provode i mjere koje poduzimaju javna tijela kako bi osigurala da proizvodi ispunjavaju zahtjeve koji se primjenjuju utvrđene zakonodavstvom Unije o usklađivanju te da ne ugrožavaju zdravlje, sigurnost ili bilo koji drugi aspekt zaštite javnog interesa;
28. „oznaka CE” znači oznaka kojom proizvođač označuje da je proizvod sukladan sa zahtjevima koji se primjenjuju utvrđenima zakonodavstvom Unije o usklađivanju koje propisuje njezino stavljanje;
29. „zakonodavstvo Unije o usklađivanju” znači svako zakonodavstvo Unije kojim se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na tržište.

Članak 4.

Bitni zahtjevi

1. Proizvodi iz članka 2. stavka 1. mogu se staviti na raspolaganje ili pustiti u upotrebu samo ako ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost osoba, imovinu i okoliš uz pravilno održavanje i upotrebu u skladu s predvidenom namjenom, i samo pod uvjetom da ispunjavaju važeće bitne zahtjeve utvrđene u Prilogu I.
2. Države članice osiguravaju da se proizvodi iz članka 2. stavka 1. ne stavljuju na raspolaganje na tržištu niti puštaju u upotrebu ako nisu u skladu sa zahtjevima iz stavka 1.

Članak 5.

Nacionalne odredbe u vezi s plovidbom

Ova Direktiva ne sprečava države članice da za plovidbu u određenim vodama donesu odredbe za zaštitu okoliša, strukturu plovnih putova i za osiguranje sigurnosti plovnih putova, pod uvjetom da te odredbe ne zahtijevaju preinaku plovila koje je sukladno s ovom Direktivom i da su te odredbe opravdane i proporcionalne.

Članak 6.

Slobodno kretanje

1. Države članice ne sprečavaju da se plovila sukladna s ovom Direktivom stave na raspolaganje na tržištu ili, ne dovođeći u pitanje članak 5., puste u upotrebu na njihovom državnom području.
2. Države članice ne sprečavaju da se na raspolaganje na tržištu stave djelomično dovršena plovila ako proizvođač ili uvoznik izjave, u skladu s Prilogom III., da će ih dovršiti netko drugi.

3. Države članice ne sprečavaju da se stave na raspolaganje na tržištu ili puste u upotrebu sastavni dijelovi sukladni s ovom Direktivom koji su namijenjeni ugradnji u plovilo, u skladu s izjavom proizvođača ili uvoznika iz članka 15.

4. Države članice ne sprečavaju da se stave na raspolaganje na tržištu ili puste u upotrebu sljedeći porivni strojevi:

- (a) motori, ugrađeni ili ne u plovilo, sukladni s ovom Direktivom;
- (b) motori, ugrađeni u plovilo i homologirani u skladu s Direktivom 97/68/EZ sukladni sa stupnjem III A, stupnjem III B ili stupnjem IV graničnih vrijednosti emisija za motore s kompresijskim paljenjem, koji se ne upotrebljavaju za pogon plovila na unutarnjim plovnim putovima, lokomotiva i motornih vlakova, kako je predviđeno u Prilogu I. točki 4.1.2. navedene direktive, sukladni s ovom Direktivom, izuzevši zahtjeve za emisiju ispušnih plinova propisane u Prilogu I. dijelu B;
- (c) motori ugrađeni u plovilo i homologirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 595/2009, sukladni s ovom Direktivom, izuzevši zahtjeve za emisiju ispušnih plinova propisane u Prilogu I. dijelu B.

Točke (b) i (c) prvog podstavka primjenjuju se podložno uvjetu da prilikom prilagođavanja motora za ugradnju u plovilo, osoba koja ga prilagođava osigurava da se u potpunosti uzimaju u obzir podaci i druge dostupne informacije od proizvođača motora kako bi se osiguralo da će taj motor, nakon ugradnje u skladu s uputama za ugradnju koje dostavlja osoba koja prilagođava motor, i dalje ispunjavati zahtjeve za emisiju ispušnih plinova iz Direktive 97/68/EZ ili Uredbe (EZ) br. 595/2009, prema izjavi proizvođača motora. Osoba koja prilagođava motor izjavljuje, kako je navedeno u članku 15., da će motor prema izjavi proizvođača motora i dalje ispunjavati zahtjeve za emisiju ispušnih plinova iz Direktive 97/68/EZ ili Uredbe (EZ) br. 595/2009 prilikom ugradnje u skladu s uputama za ugradnju koje dostavlja osoba koja prilagođava motor.

5. Države članice ne sprečavaju da se na sajmovima, izložbama i sličnim događanjima izlažu i proizvodi iz članka 2. stavka 1. koji nisu sukladni s ovom Direktivom pod uvjetom da je vidljivim znakom jasno označeno da takvi proizvodi nisu sukladni s ovom Direktivom te da ne mogu biti stavljeni na raspolaganje niti pušteni u upotrebu u Uniji dok se ne usklade sa zahtjevima ove Direktive.

POGLAVLJE II.

OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA I PRIVATNIH UVOZNika**Članak 7.****Obveze proizvođača**

1. Prilikom stavljanja svojih proizvoda na tržiste, proizvođači osiguravaju da je njihov proizvod projektiran i proizведен u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 4. stavku 1. i u Prilogu I.

2. Proizvođači izrađuju tehničku dokumentaciju u skladu s člankom 25. te provode ili osiguravaju provođenje primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti proizvoda u skladu s člancima od 19. do 22. i člankom 24.

U slučaju kada je sukladnost proizvoda s propisanim zahtjevima dokazana navedenim postupkom, proizvođači sastavljaju izjavu, kako je navedeno u članku 15., te označavaju i stavlju oznaku CE, kao što je utvrđeno u člancima 17. i 18.

3. Proizvođači čuvaju tehničku dokumentaciju i kopiju izjave, kako je navedeno u članku 15., 10 godina nakon što je proizvod stavljen na tržiste.

4. Proizvođači osiguravaju da se provode postupci u cilju održanja sukladnosti proizvodne serije. Promjene u oblikovanju ili karakteristikama proizvoda te promjene u usklađenim normama na temelju kojih je objavljena sukladnost proizvoda na primjeren se način uzimaju u obzir.

Kada se to smatra prikladnim, s obzirom na rizike koje predstavlja proizvod, a kako bi zaštitio zdravje i sigurnost potrošača, proizvođač provodi testiranje uzoraka proizvoda koji se stavljuju na raspolaganje na tržistu, istražuje i prema potrebi vodi evidenciju o pritužbama, nesukladnim proizvodima i opozivima proizvoda te obavješćuje distributere o svakom takvom praćenju.

5. Proizvođači osiguravaju da njihov proizvod nosi broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element koji omogućuje njihovu identifikaciju ili, kada to ne dopušta veličina ili priroda sastavnih dijelova, da se traženi podaci navode na ambalaži ili u dokumentima koji prate proizvod.

6. Proizvođači na proizvodu ili, kada to nije moguće, na ambalaži proizvoda ili u dokumentu koji prati proizvod navode svoje ime, registrirano trgovacko ime ili registriranu trgovacku oznaku i adresu na kojoj su dostupni za informacije

o proizvodu. Adresa sadržava jedinstveno mjesto na kojem je moguće stupiti u kontakt s proizvođačem.

7. Proizvođači osiguravaju da je uz proizvod priložen priručnik za vlasnika s uputama i informacijama o sigurnosti na jeziku ili jezicima koji su lako razumljivi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, na način na koji je utvrdila dotična država članica.

8. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na tržiste nije u skladu s ovom Direktivom, bez odgode poduzimaju sve potrebne korektivne mjere kako bi se navedeni proizvod prema potrebi uskladio, povukao s tržista ili opozvao. Nadalje, u slučaju kada proizvod predstavlja rizik, proizvođač bez odgode o tome obavješćuju nadležna nacionalna tijela one države članice u kojoj su navedeni proizvod stavili na raspolaganje na tržistu, posebno navodeći detalje o nesukladnosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.

9. Proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela pružaju sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Također surađuju s navedenim tijelom na njegov zahtjev, u svim radnjama koje se poduzimaju kako bi se uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi koje su stavili na tržiste.

Članak 8.**Ovlašteni zastupnici**

1. Izdavanjem pisanog ovlaštenja proizvođač može imenovati ovlaštenog zastupnika.

2. Obveze utvrđene u članku 7. stavku 1. i sastavljanje tehničke dokumentacije nisu dio ovlaštenja ovlaštenog zastupnika.

3. Ovlašteni zastupnik obavlja zadaće specificirane u ovlaštenju koje je dobio od proizvođača. Tim se ovlaštenjem ovlaštenom zastupniku omogućava najmanje sljedeće:

(a) da čuva kopiju izjave, kako je navedeno u članku 15., i tehničku dokumentaciju na raspolaganju nacionalnim nadzornim tijelima tijekom 10 godina nakon što je proizvod stavljen na tržiste;

(b) da na temelju opravdanog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela tom tijelu dostavi sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda;

(c) da surađuje s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, u svakoj poduzetoj radnji u svrhu uklanjanja rizika koje predstavljaju proizvodi obuhvaćeni njihovim ovlaštenjem.

Članak 9.

Obveze uvoznika

1. Uvoznici na tržište Unije stavljuju samo sukladne proizvode.

2. Prije stavljanja proizvoda na tržište, uvoznici osiguravaju da je proizvođač proveo odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti. Oni također osiguravaju da je proizvođač sastavio tehničku dokumentaciju kojom dokazuje da proizvod nosi oznaku CE, kako je navedeno u članku 17., i da su uz njega priloženi svi potrebni dokumenti u skladu s člankom 15. i Prilogom I. dijelom A točkom 2.5., Prilogom I. dijelom B točkom 4. i Prilogom I. dijelom C točkom 2., te da je proizvođač zadovoljio sve zahtjeve utvrđene u članku 7. stavcima 5. i 6.

U slučaju kada uvoznik smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 4. stavku 1. i u Prilogu I., ne smije staviti proizvod na tržište sve dok se ne provede njegovo usklajivanje. Nadalje, ako proizvod predstavlja rizik, uvoznik o tome obavješćuje proizvođača i tijela za nadzor tržišta.

3. Uvoznici na proizvodu ili, u slučaju sastavnih dijelova gdje to nije moguće, na ambalaži ili u dokumentu koji prati proizvod navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registriranu trgovačku oznaku i adresu na kojoj su dostupni za informacije o proizvodu.

4. Uvoznici osiguravaju da je uz proizvod priložen priručnik za vlasnika s uputama i informacijama o sigurnosti na jeziku ili jezicima koji su lako razumljivi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, na način koji je utvrdila dotična država članica.

5. Uvoznici osiguravaju da, dok je proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost sa zahtjevima iz članka 4. stavka 1. i Priloga I.

6. Kada se to smatra prikladnim s obzirom na rizike koje predstavlja proizvod, a kako bi zaštitili zdravlje i sigurnost potrošača, uvoznici provode testiranje uzorka proizvoda koji se stavljuju na raspolaganje na tržištu, istražuju i prema potrebi vode evidenciju o pritužbama, nesukladnim proizvodima i opozivima proizvoda te obavješćuju distributera o takvom praćenju.

7. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na tržište nije u skladu s ovom Direktivom bez odgode poduzimaju sve potrebne korektivne mјere kako bi se navedeni proizvod prema potrebi usklađio, povukao s tržišta ili opozvao. Nadalje, u slučaju kada proizvod predstavlja rizik, uvoznici bez odgode o tome obavješćuju nadležna nacionalna tijela one države članice u kojoj su navedeni proizvod stavili na raspolaganje na tržištu, posebno navodeći detalje o nesukladnosti te o svim poduzetim korektivnim mјerama.

8. Uvoznici tijekom 10 godina nakon što je proizvod stavljen na tržište čuvaju kopiju izjave, kako je navedeno u članku 15., na raspolaganju tijelima za nadzor tržišta i osiguravaju da tehnička dokumentacija bude raspoloživa tim tijelima na njihov zahtjev.

9. Uvoznici na temelju opravdanog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela osiguravaju sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda, na jeziku lako razumljivom tom tijelu. Također surađuju s navedenim tijelom na njegov zahtjev, u svim radnjama koje se poduzimaju kako bi se uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi koje su stavili na tržište.

Članak 10.

Obveze distributera

1. Kad stavljuju proizvod na raspolaganje na tržištu, distributeri djeluju s dužnom pažnjom u odnosu na zahtjeve ove Direktive.

2. Prije stavljanja proizvoda na raspolaganje na tržište, distributeri provjeravaju je li proizvod označen oznakom CE, kako je navedeno u članku 17., jesu li uz njega priloženi dokumenti koji se zahtijevaju u članku 7. stavku 7., članku 15., Prilogu I. dijelu A točki 2.5., Prilogu I. dijelu B točki 4. i Prilogu I. dijelu C točki 2., kao i upute i informacije o sigurnosti na jeziku ili jezicima koji su lako razumljivi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima unutar one države članice u kojoj će se proizvod staviti na tržište, te jesu li proizvođač i uvoznik ispunili sve zahtjeve utvrđene u članku 7. stavcima 5. i 6. i članku 9. stavku 3.

Ako distributer smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 4. stavku 1. i u Prilogu I., ne smije staviti proizvod na raspolaganje na tržište sve dok se ne provede njegovo usklajivanje. Nadalje, ako proizvod predstavlja rizik, distributer o tome obavješćuje proizvođača ili uvoznika, kao i tijela za nadzor tržišta.

3. Distributeri osiguravaju da, dok je proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost sa zahtjevima iz članka 4. stavka 1. i Priloga I.

4. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na raspolaganje na tržištu nije u skladu s ovom Direktivom, osiguravaju poduzimanje svih potrebnih korektivnih mjera kako bi se navedeni proizvod prema potrebi uskladio, povukao s tržišta ili opozvao. Nadalje, u slučaju kada proizvod predstavlja rizik, distributeri bez odgode o tome obaveješćuju nadležna nacionalna tijela one države članice u kojoj su navedeni proizvod stavili na raspolaganje na tržištu, posebno navodeći detalje o nesukladnosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.

5. Distributeri na temelju opravdanog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela tom tijelu osiguravaju sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda. Oni surađuju s navedenim tijelom, na njegov zahtjev, u svim radnjama koje se poduzimaju kako bi se uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi koje su stavili na tržište.

Članak 11.

Slučajevi u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Uvoznik ili distributer smatraju se proizvođačem u smislu ove Direktive te podliježu obvezama proizvođača na temelju članka 7. kada proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom ili kada proizvod koji je već stavljen na tržište preinačuju na način koji može utjecati na njegovu sukladnost sa zahtjevima ove Direktive.

Članak 12.

Obveze privatnih uvoznika

1. Ako proizvođač ne ispunjava obveze u vezi sa sukladnosti proizvoda s ovom Direktivom, privatni uvoznik, prije puštanja proizvoda u upotrebu, osigurava da je proizvod projektiran i proizведен u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 4. stavku 1. i Prilogu I. te ispunjava ili osigurava ispunjavanje obveza proizvođača utvrđenih u članku 7. stavcima 2., 3., 7. i 9.

2. Ako od proizvođača ne može dobiti propisanu tehničku dokumentaciju, privatni uvoznik osigurava njezinu izradu na temelju prikladnog stručnog znanja.

3. Privatni uvoznik osigurava da su na proizvodu navedeni ime i adresa prijavljenog tijela koje je provelo ocjenjivanje sukladnosti.

Članak 13.

Identifikacija gospodarskih subjekata

1. Na zahtjev tijela za nadzor tržišta, gospodarski subjekti daju podatke o identitetu:

(a) svakog gospodarskog subjekta koji im je isporučio proizvod;

(b) svakog gospodarskog subjekta kojemu su isporučili proizvod.

Gospodarski subjekti moraju biti u stanju dostaviti informacije iz prvog podstavka tijekom 10 godina nakon što im je proizvod isporučen i tijekom 10 godina nakon što su oni isporučili proizvod.

2. Na zahtjev tijela za nadzor tržišta, privatni uvoznici daju podatke o identitetu gospodarskog subjekta koji im je isporučio proizvod.

Privatni uvoznici moraju biti u stanju dostaviti informacije iz prvog podstavka tijekom 10 godina nakon što im je proizvod isporučen.

POGLAVLJE III.

SUKLADNOST PROIZVODA

Članak 14.

Pretpostavka sukladnosti

Smatra se da su proizvodi koji su u skladu s usklađenim normama ili njihovim dijelovima upute na koje su objavljene u Službenom listu Europske unije također u skladu sa zahtjevima obuhvaćenima tim normama ili njihovim dijelovima, utvrđenima u članku 4. stavku 1. i Prilogu I.

Članak 15.

EU izjava o sukladnosti i izjava u skladu s Prilogom III.

1. U EU izjavi o sukladnosti navodi se da je dokazano ispunjenje zahtjeva navedenih u članku 4. stavku 1. i Prilogu I. ili zahtjeva navedenih u članku 6. stavku 4. točkama (b) ili (c).

2. EU izjava o sukladnosti ima oglednu strukturu utvrđenu u Prilogu IV. ovoj Direktivi, sadrži elemente navedene u relevantnim modulima utvrđenima u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ, kao i u Prilogu V. ovoj Direktivi, te se redovito ažurira. Prevodi se na jezik ili jezike koje zahtjeva država članica na čije je tržište proizvod stavljen na raspolaganje ili pušten u upotrebu.

3. Sastavljanjem EU izjave o sukladnosti, privatni uvoznik ili osoba koja prilagođava motor, kako je navedeno u članku 6. stavku 4. točkama (b) i (c), preuzima odgovornost za sukladnost proizvoda.

4. EU izjava o sukladnosti iz stavka 3. prilaže se sljedećim proizvodima kada se stavljuju na raspolaganje na tržištu ili se puštaju u upotrebu:

- (a) plovilima;
- (b) sastavnim dijelovima ako se odvojeno stavljuju na tržište;
- (c) porivnim strojevima.

5. Izjava proizvođača ili uvoznika utvrđena u Prilogu III. za djelomično dovršena plovila sadrži elemente navedene u tom Prilogu i prilaže se djelomično dovršenim plovilima. Prevodi se na jezik ili jezike koje zahtijeva država članica na čijem je tržištu proizvod stavljen na raspolaganje.

Članak 16.

Opća načela stavljanja oznake CE

Oznaka CE podliježe općim načelima utvrđenima u članku 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Članak 17.

Proizvodi podložni stavljanju oznake CE

1. Sljedeći proizvodi podliježu stavljanju oznake CE kad se stavljuju na raspolaganje na tržištu ili se puštaju u upotrebu:

- (a) plovila;
- (b) sastavni dijelovi;
- (c) porivni strojevi.

2. Države članice prepostavljaju da su proizvodi iz stavka 1. koji nose oznaku CE sukladni s ovom Direktivom.

Članak 18.

Pravila i uvjeti stavljanja oznake CE

1. Oznaka CE stavlja se na proizvode iz članka 17. stavka 1. tako da bude vidljiva, čitljiva i neizbrisiva. U slučaju sastavnih dijelova, kada navedeno zbog veličine ili naravi proizvoda nije moguće ili opravdano, oznaka se stavlja na ambalažu i u priložene dokumente. U slučaju plovila, oznaka CE stavlja se na pločicu graditelja plovila koja je postavljena odvojeno od identifikacijskog broja plovila. U slučaju porivnog stroja, oznaka CE stavlja se na motor.

2. Oznaka CE stavlja se prije nego što je proizvod stavljen na tržište ili pušten u upotrebu. Oznaka CE i identifikacijski broj iz stavka 3. mogu biti popraćeni piktogramom ili bilo kojom drugom oznakom kojom se naznačuje poseban rizik ili način upotrebe.

3. Oznaka CE popraćena je identifikacijskim brojem prijavljenog tijela ako je to tijelo uključeno u fazu kontrole proizvodnje ili u ocjenjivanje nakon izgradnje.

Identifikacijski broj prijavljenog tijela stavlja samo tijelo ili, prema njegovim uputama, proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik, ili osoba navedena u članku 19. stavcima 2., 3. ili 4.

POGLAVLJE IV.

OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

Članak 19.

Postupci ocjenjivanja sukladnosti koji se primjenjuju

1. Proizvođač primjenjuje postupke utvrđene u modulima iz članka 20., 21. i 22. prije stavljanja na tržište proizvoda iz članka 2. stavka 1.

2. Privatni uvoznik primjenjuje postupak iz članka 23. prije puštanja u upotrebu proizvoda iz članka 2. stavka 1. ako proizvođač nije proveo ocjenjivanje sukladnosti za dotični proizvod.

3. Svaka osoba koja stavlja na tržište ili pušta u upotrebu porivni stroj ili plovilo nakon njihove značajnije preinake, ili bilo koja osoba koja mijenja predviđenu svrhu plovila koje nije obuhvaćeno ovom Direktivom tako da nakon toga ulazi u njezino područje primjene, primjenjuje postupak iz članka 23. prije nego što proizvod stavi na tržište ili ga pusti u upotrebu.

4. Svaka osoba koja stavlja na tržište plovilo građeno za vlastite potrebe (samogradnju) prije isteka petogodišnjeg razdoblja iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke vii. primjenjuje postupak iz članka 23. prije stavljanja proizvoda na tržište.

Članak 20.

Projektiranje i izgradnja

1. Za projektiranje i izgradnju rekreacijskih plovila primjenjuju se sljedeći postupci utvrđeni u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:

(a) za projektne kategorije A i B iz Priloga I. dijela A točke 1.:

i. za rekreacijska plovila duljine trupa od 2,5 m do manje od 12 m, bilo koji od sljedećih modula:

- modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda);
  - modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;
  - modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);
  - modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).
- (c) za projektnu kategoriju D iz Priloga I. dijela A točke 1:
- za rekreacijska plovila duljine trupa od 2,5 m do 24 m, bilo koji od sljedećih modula:
- modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;
  - modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);
  - modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).
- (b) za projektnu kategoriju C iz Priloga I. dijela A točke 1:
- i. za rekreacijska plovila duljine trupa od 2,5 m do manje od 12 m, bilo koji od sljedećih modula:
- kada su ispunjene uskladene norme u vezi s Prilogom I. dijelom A točkama 3.2 i 3.3: modul A (unutarnja kontrola proizvodnje), modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda), modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F, modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice) ili modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće),
  - kada nisu ispunjene uskladene norme u vezi s Prilogom I. dijelom A točkama 3.2 i 3.3: modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda), modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F, modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice) ili modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće),
- ii. za rekreacijska plovila duljine trupa od 12 m do 24 m, bilo koji od sljedećih modula:
- modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;
  - modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);
  - modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).
2. Za projektiranje i izgradnju osobnih plovila na vodom-lazni pogon primjenjuje se bilo koji od sljedećih postupaka utvrđenih u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:
- (a) modul A (unutarnja kontrola proizvodnje);
- (b) modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda);
- (c) modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;
- (d) modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);
- (e) modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).
3. Za projektiranje i izgradnju sastavnih dijelova primjenjuje se bilo koji od sljedećih postupaka utvrđenih u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:
- (a) modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;
- (b) modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);
- (c) modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).

Članak 21.

Emisije ispušnih plinova

U vezi s emisijama ispušnih plinova, za proizvode iz članka 2. stavka 1. točaka (d) i (e), proizvođač motora primjenjuje sljedeće postupke utvrđene u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:

(a) ako se testovi provode uz primjenu usklađene norme, bilo koji od sljedećih modula:

i. modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulima C, D, E ili F;

ii. modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);

iii. modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće);

(b) ako se testovi provode bez primjene usklađene norme, bilo koji od sljedećih modula:

i. modul B (EU ispitivanje tipa) zajedno s modulom C 1;

ii. modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice).

Članak 22.

Emisije buke

1. U vezi s emisijama buke, za rekreacijska plovila s krmenim propulzorima bez integralnog ispuha ili ugrađenog pogonskog sustava motora kao i za rekreacijska plovila s krmenim propulzorima bez integralnog ispuha ili s ugrađenim pogonskim sustavima motora koji su predmet značajnije preinake te se stavljuju na tržište unutar pet godina nakon preinake, proizvođač primjenjuje sljedeće postupke utvrđene u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:

(a) ako se testovi provode uz primjenu usklađene norme za mjerjenje buke, bilo koji od sljedećih modula:

i. modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda);

ii. modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);

iii. modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće);

(b) ako se testovi provode bez primjene usklađene norme za mjerjenje buke, modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice).

(c) kada se za ocjenjivanje upotrebljava metoda Froudeovog broja i omjera snage i istisnine, bilo koji od sljedećih modula:

i. modul A (unutarnja kontrola proizvodnje);

ii. modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);

iii. modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).

2. U vezi s emisijama buke za osobna plovila na vodomlazni pogon te izvanbrodske porivne strojeve i krmene propulzore s integralnim ispuhom namijenjene ugradnji u rekreacijsko plovilo, proizvođač osobnog plovila ili motora primjenjuje sljedeće postupke utvrđene u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ:

(a) ako se testovi provode uz primjenu usklađene norme za mjerjenje buke, bilo koji od sljedećih modula:

i. modul A1 (unutarnja kontrola proizvodnje i nadzirano testiranje proizvoda);

ii. modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice);

iii. modul H (sukladnost na temelju jamčenja potpune kakvoće).

(b) ako se testovi provode bez primjene usklađene norme za mjerjenje buke, modul G (sukladnost na temelju provjere jedinice).

Članak 23.

Ocjenvivanje nakon izgradnje

Ocjenvivanje nakon izgradnje iz članka 19. stavaka 2., 3. i 4. provodi se kao što je utvrđeno u Prilogu V.

Članak 24.

Dodatni zahtjevi

1. Kada se upotrebljava modul B iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ, EU ispitivanje tipa provodi se na način opisan u točki 2. drugoj alineji tog modula.

Tip proizvodnje iz modula B može obuhvaćati više verzija proizvoda pod uvjetom da:

(a) razlike između verzija ne utječu na razinu sigurnosti i na druge zahtjeve u vezi s performansama proizvoda; i

(b) verzije proizvoda navedene su u odgovarajućem certifikatu o EU ispitivanju tipa, putem izmjena originalnog certifikata ako je to nužno.

2. Kada se upotrebljava modul A1 iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ, pregledi proizvoda provode se na jednom ili više plovila iz proizvodnog programa proizvođača i primjenjuju se dodatni zahtjevi utvrđeni u Prilogu VI. ovoj Direktivi.

3. Nije moguće upotrijebiti akreditirana interna tijela iz modula A1 i C1 iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ.

4. Kada se upotrebljava modul F iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ, postupak opisan u Prilogu VII. ovoj Direktivi primjenjuje se na ocjenjivanje sukladnosti sa zahtjevima za emisiju ispušnih plinova.

5. Kada se upotrebljava modul C iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ, u vezi s ocjenjivanjem sukladnosti sa zahtjevima za emisiju ispušnih plinova ove Direktive, i ako proizvođač ne radi u skladu s odgovarajućim sustavom kvalitete iz modula H Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ, prijavljeno tijelo koje izabere proizvođač provodi ili organizira provođenje pregleda proizvoda u nasumičnim razmacima koje određuje to tijelo da bi se potvrdila kvaliteta internih pregleda proizvoda. Ako razina kvalitete nije zadovoljavajuća ili ako je neophodno potvrditi valjanost podataka koje je podnio proizvođač, primjenjuje se metoda utvrđena u Prilogu VIII. ovoj Direktivi.

Članak 25.

Tehnička dokumentacija

1. Tehnička dokumentacija iz članka 7. stavka 2. sadrži sve relevantne podatke i pojedinosti sredstava koje proizvođač upotrebljava kako bi osigurao da proizvod zadovoljava zahtjeve utvrđene u članku 4. stavku 1. i Prilogu I. Pogotovo mora sadržavati relevantne dokumente popisane u Prilogu IX.

2. Tehnička dokumentacija osigurava da se projektiranje, rad i ocjenjivanje sukladnosti mogu jasno razumjeti.

POGLAVLJE V.

PRIJAVLJIVANJE TIJELA ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

Članak 26.

Prijavljinjanje

Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o tijelima ovlaštenima da na temelju ove Direktive provode zadaće ocjenjivanja sukladnosti trećih stranaka.

Članak 27.

Tijela koja provode prijavljivanje

1. Države članice imenuju tijelo koje provodi prijavljivanje, a koje je odgovorno za utvrđivanje i provedbu potrebnih postupaka za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti za potrebe ove Direktive, te za praćenje prijavljenih tijela, uključujući praćenje njihove sukladnosti s odredbama članka 32.

2. Države članice mogu odlučiti da će prenijeti poslove ocjenjivanja i praćenja navedene u stavku 1. nacionalnom akreditacijskom tijelu u smislu Uredbe (EZ) br. 765/2008 i u skladu s njom.

3. Kada tijelo koje provodi prijavljivanje delegira ili na neki drugi način povjeri ocjenjivanje, prijavljivanje ili praćenje navedeno u stavku 1. tijelu koje nije vladino tijelo, navedeno tijelo mora biti pravni subjekt te mora biti sukladno *mutatis mutandis* sa zahtjevima utvrđenima u članku 28. Osim toga, to tijelo na raspolaaganju mora imati rješenja kojima se obuhvaćaju odgovornosti koje potječu iz njegovih aktivnosti.

4. Tijelo koje provodi prijavljivanje preuzima potpunu odgovornost za zadaće koje obavlja tijelo navedeno u stavku 3.

Članak 28.

Zahtjevi u vezi s tijelima koja provode prijavljivanje

1. Tijelo koje provodi prijavljivanje osniva se na način da ne dolazi do sukoba interesa s tijelima za ocjenjivanje sukladnosti.

2. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je i djeluje tako da čuva objektivnost i nepristranost svojih aktivnosti.

3. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je tako da sve odluke koje se odnose na prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti donose mjerodavne osobe različite od onih koje provode ocjenjivanje.

4. Tijelo koje provodi prijavljivanje ne nudi niti obavlja aktivnosti koje provode tijela za ocjenjivanje sukladnosti kao niti usluge savjetovanja na tržišnoj ili konkurentskoj osnovi.

5. Tijelo koje provodi prijavljivanje štiti povjerljivost prikupljenih podataka.

6. Tijelo koje provodi prijavljivanje raspolaže dostatnim brojem stručnih djelatnika za ispravnu provedbu svojih zadaća.

Članak 29.

Obveza obavješćivanja tijela koja provode prijavljivanje

Države članice obavješćuju Komisiju o svojim postupcima za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti i praćenje prijavljenih tijela, kao i o svim promjenama s time u vezi.

Komisija osigurava da su dotične informacije dostupne javnosti.

Članak 30.

Zahtjevi u vezi s prijavljenim tijelima

1. U svrhu prijavljivanja na temelju ove Direktive, tijelo za ocjenjivanje sukladnosti zadovoljava zahtjeve propisane u stavcima od 2. do 11.

2. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti osniva se na temelju nacionalnog prava i ima pravnu osobnost.

3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti je tijelo koje ima svojstvo treće strane i neovisno je o organizaciji ili proizvodu koji ocjenjuje, može se smatrati tijelom za ocjenjivanje sukladnosti pod uvjetom da dokaže svoju neovisnost te da ne postoji sukob interesa.

Tijelo koje pripada poslovnom udruženju ili strukovnom saveznu koji zastupaju poduzeća uključena u projektiranje, proizvodnju, isporuku, sklapanje, upotrebu ili održavanje proizvoda koje ono ocjenjuje, može se smatrati tijelom za ocjenjivanje sukladnosti pod uvjetom da dokaže svoju neovisnost te da ne postoji sukob interesa.

4. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i djelatnici odgovorni za provedbu ocjenjivanja sukladnosti ne smiju biti projektant, proizvođač, dobavljač, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavatelj proizvoda koji se ocjenjuju, kao ni zastupnik jedne od tih strana. To ne isključuje upotrebu ocijenjenih proizvoda nužnih za radnje tijela na ocjenjivanju sukladnosti ili upotrebu takvih proizvoda u osobne svrhe.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo rukovodstvo i djelatnici odgovorni za provedbu ocjenjivanja sukladnosti ne smiju biti izravno uključeni u projektiranje ili proizvodnju, stavljanje na tržište, ugradnju, upotrebu ili održavanje tih proizvoda, kao ni zastupati strane koje sudjeluju u tim djelatnostima. Ne smiju sudjelovati ni u jednoj djelatnosti koja bi mogla biti u sukobu s njihovom neovisnošću prosudbe ili integritetom u vezi s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti za koje su prijavljeni. Navedeno se posebno odnosi na usluge savjetovanja.

Tijela za ocjenjivanje sukladnosti osiguravaju da aktivnosti njihovih poduzeća kćeri ili podizvoditelja ne utječu na povjerenjivost, objektivnost ili nepristranost njihovih aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti.

5. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti i njegovi djelatnici provode poslove ocjenjivanja sukladnosti s najvišim stupnjem profesionalnog integriteta i neophodne tehničke stručnosti na određenome području, bez ikakvih pritisaka i poticaja, posebno finansijskih, koji bi mogli utjecati na njihovu prosudbu ili na rezultate njihovih aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, posebno od strane osoba ili skupina osoba koje su zainteresirane za rezultate tih aktivnosti.

6. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u stanju je obavljati sve zadaće ocjenjivanja sukladnosti koje su mu dodijeljene prema odredbama iz članaka od 19. do 24., a za koje je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti prijavljeno, bez obzira na to obavlja li navedene zadaće samo ili se one obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

U svakom trenutku te za svaki zasebni postupak ocjenjivanja sukladnosti i svaki tip ili kategoriju proizvoda za koje je prijavljeno, tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ima na raspolaganju potrebne:

(a) djelatnike s tehničkim znanjem te dostatnim i primjerenim iskustvom za obavljanje zadaća ocjenjivanja sukladnosti;

(b) opise postupaka u skladu s kojima provodi ocjenjivanje sukladnosti, koji osiguravaju transparentnost i mogućnost ponavljanja tih postupaka.

Raspolaže primjerenim metodama i postupcima kojima se pravi razlika između zadaća koje obavlja kao prijavljeno tijelo i drugih aktivnosti;

(c) postupke za obavljanje aktivnosti koji uzimaju u obzir veličinu poduzeća, sektor u kojem djeluje, njegovu strukturu, stupanj složenosti dotične tehnologije proizvoda te masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

Raspolaže sredstvima potrebnima za primjereni obavljanje tehničkih i administrativnih zadaća povezanih s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti te pristup potrebnoj opremi ili objektima.

7. Djelatnici odgovorni za provođenje aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti imaju:

(a) temeljito tehničko i stručno obrazovanje koje obuhvaća sve aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti za koje je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti prijavljeno;

- (b) zadovoljavajuće znanje o zahtjevima ocjenjivanja koje provode i odgovarajuće ovlaštenje za obavljanje navedenih ocjenjivanja;
- (c) odgovarajuće znanje i razumijevanje bitnih zahtjeva, primjenjivih usklađenih normi, relevantnog zakonodavstva Unije o usklađivanju i relevantnog nacionalnog zakonodavstva;
- (d) sposobnost izrade potvrda, bilješki i izvješća kojima se dokazuje da su ocjenjivanja izvršena.

8. Jamči se nepristranost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, njihovih rukovodstava i djelatnika koji provode ocjenjivanje.

Naknada za rad rukovodstva i djelatnika tijela za ocjenjivanje sukladnosti ne smije ovisiti o broju provedenih ocjenjivanja ni o njihovim rezultatima.

9. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti osigurana su od odgovornosti, osim u slučaju ako odgovornost preuzima država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom, ili ako je država članica izravno odgovorna za ocjenjivanje sukladnosti.

10. Djelatnici tijela za ocjenjivanje sukladnosti čuvaju poslovnu tajnu koja se odnosi na sve podatke prikupljene pri obavljanju svojih zadaća na temelju članka od 19. do 24. ili bilo koje odredbe nacionalnog prava kojom se tomu daje učinak, osim u vezi s nadležnim vlastima države članice u kojoj se navedene aktivnosti obavljaju. Vlasnička prava su zaštićena.

11. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti sudjeluju u relevantnim aktivnostima normizacije i aktivnostima koordinacijske skupine prijavljenoga tijela, uspostavljene na temelju članka 42., ili osiguravaju da su njihovi djelatnici koji provode ocjenjivanje o tome obaviješteni, te kao opće načelo primjenjuju administrativne odluke i dokumente koji su izrađeni kao rezultat rada te skupine.

Članak 31.

Prepostavka sukladnosti

Kada tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokaže svoju sukladnost s kriterijima utvrđenima u relevantnim usklađenim normama ili njihovim dijelovima, upute na koje su objavljene u Službenom listu Europske unije, smatra se da ispunjava zahtjeve određene u članku 30., u mjeri u kojoj primjenjive usklađene norme obuhvaćaju te zahtjeve.

Članak 32.

Poduzeća kćeri prijavljenih tijela i njihovo podugovaranje

1. U slučaju da prijavljeno tijelo podugovori posebne zadaće povezane s ocjenjivanjem sukladnosti ili se za to služi

poduzećem kćeri, osigurava da podizvoditelj ili poduzeće kći ispunjavaju uvjete određene u članku 30. te o tome obavješćuje tijelo koje provodi prijavljivanje.

2. Prijavljena tijela preuzimaju potpunu odgovornost za zadaće koje provode podizvoditelji ili poduzeća kćeri, bez obzira na mjesto njihova osnivanja.

3. Poduzeće kći može podugovoriti ili provoditi aktivnosti samo u dogовору s korisnikom usluge.

4. Prijavljeno tijelo tijelima koja provode prijavljivanje stavlja na raspolaganje svu relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na ocjenjivanje osposobljenosti podizvoditelja ili poduzeća kćeri, kao i posla koje isti obavljaju na temelju članka od 19. do 24.

Članak 33.

Zahtjev za prijavljivanje

1. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti podnosi zahtjev za prijavljivanje tijelima koja provode prijavljivanje one države članice u kojoj navedeno tijelo ima poslovni nastan.

2. Zahtjevu iz stavka 1. priložen je opis aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, jedan ili više modula za ocjenjivanje sukladnosti i jedan ili više proizvoda za koje navedeno tijelo tvrdi da je osposobljeno, kao i potvrdu o akreditaciji, ako ista postoji, a koju izdaje nacionalno akreditacijsko tijelo, u kojoj potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti zadovoljava zahtjeve utvrđene u članku 30.

3. U slučaju da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ne može predložiti potvrdu o akreditaciji, predložava tijelu koje provodi prijavljivanje sve dokumentirane dokaze potrebne za provjeru, priznavanje i redovito praćenje njegove sukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u članku 30.

Članak 34.

Postupak prijavljivanja

1. Tijela koja provode prijavljivanje mogu prijaviti samo tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja su ispunila zahtjeve utvrđene u članku 30.

2. Tijela koja provode prijavljivanje obavješćuju Komisiju i ostale države članice putem sredstva za elektroničko prijavljivanje koji je razvila i kojim upravlja Komisija.

3. Prijava sadrži sve pojedinosti o aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti, modulu ili modulima za ocjenjivanje sukladnosti te proizvodu ili proizvodima koji se ocjenjuju te relevantnu potvrdu o stručnosti.

4. U slučaju kada se prijavljivanje ne temelji na potvrdi o akreditaciji iz članka 33. stavka 2., tijelo koje provodi prijavljivanje predočava Komisiji i drugim državama članicama dokumentirani dokaz koji potvrđuje stručnost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, kao i postojanje mehanizama koji jamče da će se to tijelo redovito pratiti i da će nastaviti ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 30.

5. Dotično tijelo može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela isključivo ako Komisija ili druge države članice ne ulože prigovor u roku od dva tjedna od dana prijavljivanja, u slučaju kada se upotrebljava potvrda o akreditaciji, ili u roku od dva mjeseca od dana prijavljivanja, u slučaju kada se ne upotrebljava akreditacija.

Samo se takvo tijelo smatra prijavljenim tijelom u smislu ove Direktive.

6. Komisija i druge države članice obavješćuju se o svim naknadnim relevantnim izmjenama prijave.

Članak 35.

Identifikacijski broevi i popis prijavljenih tijela

1. Komisija svakom prijavljenom tijelu dodjeljuje identifikacijski broj.

Dodjeljuje samo jedan takav broj, čak i ako je tijelo prijavljeno na temelju više različitih akata Unije.

Osim toga, države članice prijavljenom tijelu dodjeljuju identifikacijsku oznaku koju je odobrilo tijelo koje provodi prijavljivanje, u svrhu provedbe ocjenjivanja sukladnosti nakon izgradnje.

2. Komisija objavljuje popis tijela prijavljenih na temelju ove Direktive, uključujući identifikacijske brojeve i, prema potrebi, oznake koje su im dodijeljene i aktivnosti za koje su prijavljena.

Komisija osigurava ažuriranje navedenog popisa.

Članak 36.

Izmjene prijava

1. U slučaju kada tijelo koje provodi prijavljivanje utvrdi ili dobije obavijest da prijavljeno tijelo više ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 30. ili da nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze, tijelo koje provodi prijavljivanje prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači prijavu, ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja zahtjeva ili nepoštovanja navedenih obveza. O tome odmah obavješćuje Komisiju i ostale države članice.

2. U slučaju ograničenja, suspenzije ili povlačenja prijave, odnosno u slučaju kada prijavljeno tijelo prestane sa svojom aktivnošću, država članica koja provodi prijavljivanje poduzima prikladne mjere kako bi osigurala da dosje tog tijela obrađuje drugo prijavljeno tijelo ili da je isti stavljen na raspolaganje odgovornim tijelima koja provode prijavljivanje i tijelima za nadzor tržišta, na njihov zahtjev.

Članak 37.

Preispitivanje sposobnosti tijela koja provode prijavljivanje

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima posumnja ili bude upozorenja na sumnju u sposobnost prijavljenog tijela ili njegovu sposobnost da trajno ispunjava propisane zahtjeve i obveze.

2. Država članica koja provodi prijavljivanje na zahtjev predočava Komisiji sve informacije u vezi s osnovom za prijavu ili s održavanjem sposobnosti dotičnog tijela.

3. Komisija osigurava da se sve informacije osjetljive prirode prikupljene tijekom istraživanja tretiraju na povjerljiv način.

4. Ako Komisija utvrđi da prijavljeno tijelo ne ispunjava ili je prestalo ispunjavati zahtjeve potrebne za prijavljivanje, donosi provedbeni akt kojim zahtjeva od države članice koja provodi prijavljivanje da poduzme potrebne korektivne mjere, uključujući povlačenje prijave ako je to nužno.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 50. stavka 2.

Članak 38.

Operativne obveze prijavljenih tijela

1. Prijavljena tijela provode ocjenjivanja sukladnosti u skladu s postupcima ocjenjivanja sukladnosti kako je predviđeno u člancima od 19. do 24.

2. Ocjenjivanje sukladnosti provodi se na proporcionalan način, izbjegavajući nepotrebna opterećenja gospodarskih subjekata i privatnih uvoznika. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti obavljaju svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu poduzeća, sektor u kojem djeluje, njegovu strukturu, stupanj složenosti dotične tehnologije proizvoda te masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

Pritom svejedno poštuju stupanj strogoće i razinu zaštite koji se zahtijevaju za sukladnost proizvoda s ovom Direktivom.

3. Ako prijavljeno tijelo zaključi da proizvođač ili privatni uvoznik nije zadovoljio zahtjeve utvrđene u članku 4. stavku 1. i Prilogu I. ili u odgovarajućim usklađenim normama, zahtjeva od proizvođača ili od privatnog uvoznika poduzimanje odgovarajućih korektivnih mjeru te ne izdaje potvrdu o sukladnosti.

4. Ako prijavljeno tijelo tijekom praćenja sukladnosti, a nakon izdavanja potvrde, utvrdi da proizvod više nije sukladan, zahtjeva od proizvođača poduzimanje korektivnih mjeru te prema potrebi suspendira ili povlači potvrdu.

5. Ako korektivne mjeru nisu poduzete ili nemaju traženi učinak, prijavljeno tijelo prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači sve potvrde.

Članak 39.

Žalbeni postupak

Države članice osiguravaju da je dostupan žalbeni postupak protiv odluka prijavljenih tijela.

Članak 40.

Obveza obavljanja prijavljenih tijela

1. Prijavljena tijela obavješćuju tijelo koje provodi prijavljivanje o sljedećem:

- (a) o svakom odbijanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju potvrde;
- (b) o svim okolnostima koje utječu na područje primjene i uvjete za prijavljivanje;
- (c) o svakom zahtjevu za informacijama u vezi s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti koji su im uputila tijela za nadzor tržišta;
- (d) na zahtjev, o aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti obavljenima u području za koje su prijavljeni, te o svim drugim obavljenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranje.

2. Prijavljena tijela drugim tijelima prijavljenima na temelju ove Direktive koja provode slične aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti i obuhvaćaju iste proizvode, osiguravaju relevantne informacije o pitanjima koja se odnose na negativne te, na zahtjev, na pozitivne rezultate ocjenjivanja sukladnosti.

Članak 41.

Razmjena iskustava

Komisija organizira razmjenu iskustava između nacionalnih tijela država članica koja su odgovorna za politiku prijavljivanja.

Članak 42.

Koordinacija prijavljenih tijela

Komisija osigurava primjerenu koordinaciju i suradnju između tijela prijavljenih na temelju ove Direktive i njihovo pravilno djelovanje u obliku jedne ili više sektorskih skupina prijavljenih tijela.

Države članice osiguravaju da tijela koja su prijavile sudjeluju u radu navedene skupine ili skupina, izravno ili putem imenovanih zastupnika.

POGLAVLJE VI.

NADZOR NAD TRŽIŠTEM UNIJE, KONTROLA PROIZVODA KOJI ULAZE NA TRŽIŠTE UNIJE I POSTUPCI ZAŠTITNIH MJERA

Članak 43.

Nadzor nad tržištem Unije i kontrola proizvoda koji ulaze na tržište Unije

Članak 15. stavak 3. i članci od 16. do 29. Uredbe (EZ) br. 765/2008 primjenjuju se na proizvode obuhvaćene ovom Direktivom.

Članak 44.

Postupci za rukovanje proizvodima koji predstavljaju rizik na nacionalnoj razini

1. Kad tijela za nadzor nad tržištem neke države članice imaju dostatne razloge vjerovati da proizvod obuhvaćen ovom Direktivom predstavlja rizik za zdravljje ili sigurnost osoba, za imovinu ili za okoliš, ona procjenjuju ispunjava li dotični proizvod relevantne zahtjeve utvrđene u ovoj Direktivi. Relevantni gospodarski subjekti ili privatni uvoznici, prema potrebi, surađuju s tijelima za nadzor tržišta.

U slučaju gospodarskog subjekta, kada tijela za nadzor tržišta tijekom navedene procjene otkriju da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi, ona bez odgode zahtjevaju od relevantnog gospodarskog subjekta da, u razumnom roku koji propisu i koji je razmjeran prirodi rizika, poduzme prikladne korektivne mjeru kako bi proizvod uskladio s navedenim zahtjevima, povuče proizvod s tržišta ili ga opozove.

U slučaju privatnog uvoznika, kada tijela za nadzor tržišta tijekom navedene procjene otkriju da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi, privatni uvoznik bez odgode se obavješćuje o prikladnim korektivnim mjerama koje se moraju poduzeti kako bi se proizvod uskladio s navedenim zahtjevima, suspendiralo puštanje proizvoda u upotrebu ili suspendirala upotrebu proizvoda, razmjerno prirodi rizika.

Tijela za nadzor tržišta sukladno tome obavješćuju relevantno prijavljeno tijelo.

Na mjere navedene u drugom i trećem podstavku ovog stavka primjenjuje se članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

2. Ako tijela za nadzor tržišta smatraju da nesukladnost nije ograničena na njihovo državno područje, tada o rezultatima procjene te o mjerama koje su zatražili od relevantnog gospodarskoga subjekta obavješćuju Komisiju i ostale države članice.

3. Gospodarski subjekt osigurava da su poduzete prikladne korektivne mjere u vezi sa svim dotičnim proizvodima koje je stavio na raspolaganje na tržištu na cijelom području Unije.

Privatni uvoznik osigurava da su poduzete prikladne korektivne mjere u vezi s proizvodom koji je uvezao u Uniju za osobnu upotrebu.

4. Ako relevantni gospodarski subjekt ne poduzme prikladne korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 1. drugom podstavku, tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila dostupnost proizvoda na svojim nacionalnim tržištima, odnosno povukla proizvod s tržišta ili ga opozvala.

Ako privatni uvoznik ne poduzme prikladne korektivne mjere, tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila puštanje proizvoda u upotrebu, ili zabranila ili ograničila upotrebu proizvoda na svojem državnom području.

Tijela za nadzor tržišta o navedenim mjerama bez odlaganja obavješćuju Komisiju i ostale države članice.

5. Informacija navedena u stavku 4. obuhvaća sve dostupne pojedinosti, a posebno podatke potrebne za identifikaciju nesukladnih proizvoda, podrijetlo proizvoda, prirodu navodne nesukladnosti i uključeni rizik, prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera i argumente koje je izrazio gospodarski subjekt ili privatni uvoznik. Tijela za nadzor tržišta posebno naznačuju je li nesukladnost posljedica:

(a) nemogućnosti proizvoda da zadovolji zahtjeve u vezi sa zdravljem ili sigurnošću osoba, zaštitom imovine ili okoliša utvrđene ovom Direktivom; ili

(b) nedostataka usklađenih normi navedenih u članku 14. kojima se dodjeljuje prepostavka sukladnosti.

6. Države članice različite od države članice koja pokreće postupak na temelju ovog članka bez odlaganja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim usvojenim mjerama te o svim dodatnim informacijama koje imaju na raspolaganju, a koje se odnose na nesukladnost dotičnoga proizvoda i, u slučaju neslaganja s prijavljenim nacionalnim mjerama, o svojim prigorovima.

7. Ako u roku od tri mjeseca od primitka informacije navedene u stavku 4. nijedna država članica ni Komisija nisu uložile prigovor na privremenu mjeru koju poduzima neka država članica, navedena mjeru smatra se opravdanom.

8. Države članice osiguravaju da se bez odlaganja poduzmu prikladne restriktivne mjere u vezi s dotičnim proizvodom, kao što je povlačenje proizvoda s tržišta.

Članak 45.

Postupak zaštitnih mjera Unije

1. Ako su po završetku postupka navedenog u članku 44. stavcima 3. i 4. uloženi prigovori protiv mjeru koju je poduzela država članica, odnosno ako Komisija smatra da je nacionalna mjeru suprotna zakonodavstvu Unije, Komisija bez odlaganja započinje savjetovanje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili subjektima ili privatnim uvoznikom, te procjenjuje nacionalne mjeru. Na temelju rezultata navedene procjene, Komisija donosi provedbeni akt koji određuje je li nacionalna mjeru opravdana ili nije.

Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama te istu bez odlaganja dostavlja njima i relevantnom gospodarskom subjektu ili subjektima ili privatnom uvozniku.

2. Ako se nacionalna mjeru smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjeru kako bi osigurale da se nesukladan proizvod povuče s njihovog tržišta te o tome obavješćuju Komisiju. Ako se nacionalna mjeru smatra neopravdanom, dotična država članica povlači mjeru.

3. Ako se nacionalna mjeru smatra opravdanom i ako se nesukladnost proizvoda pripisuje nedostacima usklađenih normi iz članka 44. stavka 5. točke (b) ove Direktive, Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

Članak 46.

Formalna nesukladnost

1. Ne dovodeći u pitanje članak 44., država članica od gospodarskog subjekta ili privatnog uvoznika zahtijeva da dotičnu nesukladnost ukloni ako nastupi jedan od sljedećih slučajeva:

- (a) oznaka CE postavljena je suprotno članku 16., članku 17. ili članku 18.;
- (b) oznaka CE, kako je navedeno u članku 17., nije postavljena;
- (c) EU izjava o sukladnosti ili izjava iz Priloga III. nije sastavljena;
- (d) EU izjava o sukladnosti ili izjava iz Priloga III. nije ispravno sastavljena;
- (e) tehnička dokumentacija nije dostupna ili nije potpuna;
- (f) informacije utvrđene u članku 7. stavku 6. ili članku 9. stavku 3. nedostaju, netočne su ili nepotpune;
- (g) nije ispunjen bilo koji drugi administrativni zahtjev predviđen u članku 7. ili članku 9.

2. U slučaju kada nesukladnost navedena u stavku 1. i dalje traje, dotična država članica poduzima sve prikladne mjere kako bi ograničila ili zabranila stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu ili kako bi osigurala njegov opoziv ili povlačenje s tržišta, ili u slučaju da je proizvod uvezao privatni uvoznik, zabranila ili ograničila njegovu upotrebu.

POGLAVLJE VII.

DELEGIRANI AKTI I PROVEDBENI AKTI

Članak 47.

Delegirana ovlast

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 48. kojima se mijenja sljedeće:

- (a) da bi se uzeo u obzir razvoj tehničkog znanja i novih znanstvenih spoznaja:

i. Prilog I. dio B točke 2.3., 2.4. i 2.5., kao i odjeljak 3. te Prilog I. dio C odjeljak 3.

ii. prilozi VII. I IX.; i

- (b) Prilog V. da bi se uzeo u obzir razvoj tehničkog znanja, primjereno osiguranja jednakovrijedne usklađenosti i nove znanstvene spoznaje.

Članak 48.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 47. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 17. siječnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produžuje na razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 47. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 47. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 49.

Provedbeni akti

1. Da bi se uzeo u obzir razvoj tehničkog znanja te da bi se osiguralo da se ova Direktiva primjenjuje na jedinstven način, Komisija može donijeti provedbene akte koji se odnose na sljedeće:

- (a) detaljne postupke za provedbu članka 24., uzimajući u obzir specifične potrebe ocjenjivanja sukladnosti proizvoda obuhvaćenih ovom Direktivom;

- (b) detaljnu primjenu projektnih kategorija plovila, kao što je utvrđeno u Prilogu I. dijelu A točki 1., uključujući smjernice u vezi s upotrebom vremenske terminologije i ondje korištenih mjernih ljestvica;
- (c) detaljne postupke za identifikaciju plovila, kao što je utvrđeno u Prilogu I. dijelu A točki 2.1., uključujući pojašnjenja terminologije, te upute i upravljanje oznakama proizvođača odobrenima za proizvođače s poslovnim nastanom izvan Unije;
- (d) informacije o pločici graditelja, kao što je utvrđeno u Prilogu I. dijelu A točki 2.2.;
- (e) primjenu propisa o navigacijskim svjetlima, kao što je utvrđeno u Prilogu I. dijelu A točki 5.7.;
- (f) rješenja za sprečavanje ispuštanja, pogotovo što se tiče rada spremnika otpadnih voda, kao što je utvrđeno u Prilogu I. dijelu A točki 5.8.;
- (g) ugradnju i testiranje plinskih naprava i plinskih sustava trajno ugrađenih u plovila;
- (h) format i sadržaj priručnika za vlasnika;
- (i) format i sadržaj upitnika za izvješćivanje koji ispunjavaju države članice kako je navedeno u članku 51.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 50. stavka 3.

2. Iz valjano utemeljenih krajnje hitnih razloga, kada proizvod predstavlja ozbiljan rizik za zdravje i sigurnost osoba, za imovinu ili okoliš, u vezi sa stavkom 1. točkama (a), (b), (e), (f) i (g), Komisija donosi odmah primjenjive provedbene akte u skladu s postupkom iz članka 50. stavka 4.

Članak 50.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011, u vezi s njezinim člankom 5.

5. Komisija se savjetuje s odborom o svim pitanjima za koje je Uredbom (EU) br. 1025/2012 ili nekim drugim pravnim aktom Unije propisano savjetovanje sa stručnjacima iz pojedinog sektora.

6. Nadalje, odbor može ispitati bilo koje drugo pitanje koje se tiče primjene ove Direktive, a koje postavlja ili njegov predsjednik ili predstavnik države članice u skladu sa svojim poslovnikom.

POGLAVLJE VIII.

POSEBNE ADMINISTRATIVNE ODREDBE

Članak 51.

Izvješćivanje

Do 18. siječnja 2021. i svakih pet godina nakon toga, države članice ispunjavaju upitnik koji izdaje Komisija o primjeni ove Direktive.

Do 18. siječnja 2022. i svakih pet godina nakon toga, Komisija, s obzirom na odgovore država članica na upitnik iz prvog stavka, sastavlja izvješće o primjeni ove Direktive te ga podnosi Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 52.

Preispitivanje

Do 18. siječnja 2022. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o sljedećem:

(a) o tehničkoj izvedivosti za daljnje smanjenje emisija brodskih porivnih strojeva i uvođenje zahtjeva za emisije isparavanjem i sustave goriva koji se primjenjuju na porivne strojeve i sustave uzimajući u obzir troškovnu učinkovitost tehnologija i potrebu za usklađivanjem vrijednosti na globalnoj razini za taj sektor, uzimajući u obzir sve značajne tržišne inicijative; i

(b) o utjecaju projektnih kategorija plovila navedenih u Prilogu I., koje se temelje na otpornosti na snagu vjetra i značajnu valnu visinu, na informiranje potrošača i na proizvođače, pogotovo mala i srednja poduzeća, uzimajući u obzir razvoj događaja u području međunarodne normizacije. To izvješće uključuje procjenu o tome jesu li projektima kategorijama plovila potrebne dodatne specifikacije ili potpodjele i prema potrebi sadrži prijedloge za dodatne potkategorije.

Izvješćima iz prvog stavka točaka (a) i (b) prema potrebi se prilaže zakonodavni prijedlozi.

Članak 53.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje mogu uključivati kaznenopravne sankcije za ozbiljna kršenja, koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredbi donesenih na temelju ove Direktive, i poduzimaju sve potrebne mјere kako bi osigurale njihovu primjenu.

Predviđene sankcije su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće, a mogu se i povećati ako je dotični gospodarski subjekt ili privatni uvoznik prethodno počinio slično kršenje ove Direktive.

POGLAVLJE IX.

ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 54.

Prenošenje

1. Države članice donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 18. siječnja 2016. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 18. siječnja 2016. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 55.

Prijelazno razdoblje

1. Države članice ne sprečavaju da se stave na raspolaganje na tržište ili puste u upotrebu proizvodi obuhvaćeni Direktivom

94/25/EZ koji su u skladu s tom direktivom i koji su bili stavljeni na tržište ili pušteni u upotrebu prije 18. siječnja 2017.

2. Države članice ne sprečavaju da se stave na raspolaganje na tržište ili puste u upotrebu izvanbrodski porivni strojevi s paljenjem iskrom s nazivnom snagom jednakom ili manjom od 15 kW koji su u skladu sa stupnjem I. graničnih vrijednosti emisije ispušnih plinova utvrđenih u Prilogu I. dijelu B točki 2.1. i koje su proizvela mala i srednja poduzeća kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁽¹⁾ te su stavljeni na tržište prije 18. siječnja 2020.

Članak 56.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 94/25/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 18. siječnja 2016. Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 57.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 58.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 20. studenoga 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

V. LEŠKEVIČIUS

⁽¹⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

PRILOG I.**BITNI ZAHTJEVI****A. Bitni zahtjevi za projektiranje i izgradnju proizvoda navedenih u članku 2. stavku 1.****1. PROJEKTNE KATEGORIJE PLOVILA**

Projektna kategorija	Snaga vjetra (Beaufortova skala)	Značajna valna visina (H 1/3, metri)
A	iznad 8	iznad 4
B	do uključivo 8	do uključivo 4
C	do uključivo 6	do uključivo 2
D	do uključivo 4	do uključivo 0,3

Pojašnjenja:

- A. Smatra se da je rekreacijsko plovilo projektne kategorije A projektirano za vjetar čija snaga može biti veća od 8 Bf i za značajnu valnu visinu od 4 m i veću, pri čemu su isključeni ekstremni uvjeti, kao što su oluje, snažne oluje, orkani, tornada i ekstremni morski uvjeti ili golemi valovi.
- B. Smatra se da je rekreacijsko plovilo projektne kategorije B projektirano za snagu vjetra do uključivo 8 i značajnu valnu visinu do uključivo 4 m.
- C. Smatra se da je plovilo projektne kategorije C projektirano za snagu vjetra do uključivo 6 i značajnu valnu visinu do uključivo 2 m.
- D. Smatra se da je plovilo projektne kategorije D projektirano za snagu vjetra do uključivo 4 i značajnu valnu visinu do uključivo 0,3 m, uz povremenu pojavu valova najveće visine do 0,5 m.

Plovila svih projektnih kategorija moraju biti projektirana i izgrađena tako da izdrže ove parametre s obzirom na stabilitet, uzgon i ostale relevantne bitne zahteve iz ovog Priloga te da imaju dobru upravljivost.

2. OPĆI ZAHTJEVI**2.1 Identifikacija plovila (L/cyl)**

Svako plovilo označuje se identifikacijskim brojem koji sadrži sljedeće podatke:

- (1) oznaku zemlje proizvođača,
- (2) jedinstvenu oznaku proizvođača koju dodjeljuje nacionalno tijelo države članice,
- (3) jedinstveni serijski broj;
- (4) mjesec i godinu proizvodnje;
- (5) godinu modela.

Detaljni zahtjevi za identifikacijski broj navedeni u prvom stavku utvrđeni su u relevantnoj uskladenoj normi.

2.2 Pločica graditelja plovila

Svako plovilo posjeduje trajno pričvršćenu pločicu, postavljenu odvojeno od identifikacijskog broja plovila, koja sadrži najmanje sljedeće podatke:

- (a) naziv proizvođača, registrirano trgovačko ime ili registriranu trgovačku oznaku, kao i adresu za kontakt;

- (b) oznaku CE, kako je predviđeno u članku 18.;
- (c) projektnu kategoriju plovila u skladu s odjeljkom 1.;
- (d) preporuku proizvođača u pogledu najvećeg opterećenja sukladno s točkom 3.6. ne uključujući težinu sadržaja fiksnih tankova, kada su puni;
- (e) preporuku proizvođača u pogledu broja osoba za čiji je prijevoz plovilo projektirano.

U slučaju ocjenjivanja nakon izgradnje, podaci za kontakt i zahtjevi iz točke (a) uključuju podatke prijavljenog tijela koje je provelo ocjenjivanje sukladnosti.

2.3 Zaštita od pada s broda i sredstva za ponovno ukrcavanje

Plovila su projektirana na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji rizik od pada s broda i olakša ponovno ukrcavanje. Osoba u vodi može dohvatiti sredstva za ponovno ukrcavanje ili može njima rukovati bez tuđe pomoći.

2.4 Vidljivost s glavnog položaja za kormilarenje

Za rekreacijska plovila, glavni položaj za kormilarenje u normalnim uvjetima plovidbe (brzina i opterećenje) pruža kormilaru dobru vidljivost u svim smjerovima.

2.5 Priručnik za vlasnika

Svaki proizvod opremljen je priručnikom za vlasnika u skladu s člankom 7. stavkom 7. i člankom 9. stavkom 4. Taj priručnik pruža sve informacije neophodne za sigurno korištenje proizvoda, pri čemu se posebna pozornost obraća na strukturu, održavanje, pravilan rad, sprečavanje rizika i upravljanje rizikom.

3. ZAHTJEVI U POGLEDU CJELOVITOSTI I KONSTRUKCIJE

3.1 Struktura

Izbor i kombinacija materijala te konstrukcija plovila osiguravaju njegovu dovoljnu čvrstoću u svakom pogledu. Posebna pozornost obraća se projektnoj kategoriji u skladu s odjeljkom 1. i najvećem opterećenju prema preporuci proizvođača u skladu s točkom 3.6.

3.2 Stabilnost i nadvođe

Plovilo ima dovoljnu stabilnost i nadvođe s obzirom na svoju projektnu kategoriju u skladu s odjeljkom 1. i na najveće opterećenje prema preporuci proizvođača u skladu s točkom 3.6.

3.3 Uzgon i plovnost

Konstrukcija plovila osigurava da njegove uzgonske karakteristike odgovaraju njegovoj projektnoj kategoriji u skladu s odjeljkom 1., i najvećem opterećenju prema preporuci proizvođača u skladu s točkom 3.6. Sva nastanjava višetrupna plovila kod kojih postoji mogućnost prevrtanja moraju imati dovoljan uzgon da bi i u slučaju prevrnuća ostala u plutajućem stanju.

Plovila duljine manje od šest metara kod kojih u plovidbi sukladno njihovoj projektnoj kategoriji postoji mogućnost poplavljivanja opskrbljena su odgovarajućim sredstvima za plutanje u uvjetima poplavljivanja.

3.4 Otvori na trupu, palubi i nadgrađu

Otvori na trupu, palubi ili palubama i nadgrađu ne umanjuju strukturnu cjelovitost plovila ili njegovu vremensku nepropusnost kada su zatvoreni.

Prozori, okna, vrata i poklopci grotala podnose pritisak vode koji se može pojaviti na položaju na kojem se nalaze, kao i točkasto opterećenje uzrokovano težinom osoba koje se kreću palubom.

Oplatni ventili i prolazi namijenjeni propuštanju vode u trup ili iz njega, ispod vodne linije koja odgovara najvećem opterećenju prema preporuci proizvođača u skladu s točkom 3.6., opremljeni su lako pristupačnim sredstvima zatvaranja.

3.5 Naplavljivanje

Sva plovila projektirana su tako da u najvećoj mogućoj mjeri umanju rizik potonuća.

Prema potrebi, posebna pozornost obraća se na:

- (a) kokpite i zdence koji moraju biti samoprazneći ili opremljeni drugim sredstvima sprečavanja ulaska vode u plovilo;
- (b) sredstva za ventilaciju;
- (c) odstranjivanje vode iz čamca pomoću pumpi ili drugih sredstava.

3.6 Najveće opterećenje prema preporeuci proizvođača

Najveće opterećenje prema preporeuci proizvođača (gorivo, voda, zalihe, razna oprema i ljudi (u kilogramima)) za koje je brod namijenjen, određuje se u skladu s projektnom kategorijom (odjeljak 1.), stabilnošću i nadvođem (točka 3.2) te uzgonom i plovnošću (točka 3.3).

3.7 Prostor za čamce za spašavanje

Sva rekreacijska plovila projektnih kategorija A i B i rekreacijska plovila projektnih kategorija C i D dulja od šest metara opremljena su prostorom ili prostorima za čamac ili čamce za spašavanje, dovoljno velike da prime onoliki broj osoba za koji je rekreacijsko plovilo namijenjeno prema preporeuci proizvođača. Prostor odnosno prostori za čamce za spašavanje stalno su lako dostupni.

3.8 Mogućnost evakuacije

Sva nastanjuju višetrupna plovila kod postoji mogućnost prevrtanja opremljena su primjerenim izlazima u nuždi u slučaju prevrtanja. Kad postoje izlazi u nuždi predviđeni za korištenje u slučaju prevrtanja, oni ne smiju ugroziti strukturu (točka 3.1.), stabilitet (točka 3.2.) ili uzgon (točka 3.3.), bez obzira na to je li rekreacijsko plovilo uspravno ili prevrnuto.

Sva nastanjuju rekreacijska plovila opremljena su primjerenim izlazima u nuždi u slučaju požara.

3.9 Sidrenje, vez i tegaj

Na svim plovilima, uzimajući u obzir njihovu projektnu kategoriju i njihove karakteristike, ugrađen je odgovarajući broj čvrstih točaka ili drugih sredstava koji omogućavaju preuzimanje opterećenja sidrenja, veza i tegljenja plovila.

4. UPRAVLJIVOST

Proizvođač osigurava da su karakteristike upravljaljivosti plovila zadovoljavajuće uz upotrebu najsnažnijeg porivnog stroja za koji je plovilo projektirano i izgrađeno. Za sve porivne strojeve, najveća nazivna snaga motora navedena je u priručniku za vlasnika.

5. ZAHTJEVI U POGLEDU UGRADNJE

5.1 Motori i prostori za motor

5.1.1 Ugrađeni motor

Svi ugrađeni motori smješteni su unutar zatvorene prostorije odijeljene od boravišnog prostora na način da se smanji rizik od požara i širenja vatre, kao i opasnosti od otrovnih plinova, vrućine, buke ili vibracija u boravišnim prostorima.

Dijelovi motora i dodaci koje treba često nadzirati i/ili servisirati moraju biti lako dostupni.

Materijali za izolaciju unutar prostora za motor ne smiju biti zapaljivi.

5.1.2 Ventilacija

Prostor za motor provjetrava se. Prodor vode kroz otvore u prostor za motor mora se svesti na najmanju moguću mjeru.

5.1.3 Izloženi dijelovi

Ako motor nije zaštićen poklopcom ili vlastitom zatvorenom prostorijom, izloženi pokretni ili zagrijani dijelovi motora koji bi mogli uzrokovati ozljede ljudi moraju se učinkovito zaštiti.

5.1.4 Pokretanje izvanbrodskog porivnog stroja

Svaki izvanbrodski porivni stroj postavljen na bilo koje plovilo ima zaštitu od upućivanja motora u radnom položaju, osim:

- (a) ako motor proizvodi statičku silu pogona manju od 500 N;
- (b) ako je motor opremljen uređajem koji ograničava silu pogona na manje od 500 N u trenutku upućivanja motora.

5.1.5 Osobna plovila na vodomlazni pogon u kretanju bez vozača

Osobna plovila na vodomlazni pogon opremljena su ili uređajem za automatsko zaustavljanje porivnog stroja ili automatskim uređajem koji omogućava plovilu kružno gibanje prema naprijed smanjenom brzinom ako vozač namjerno napusti plovilo ili padne preko palube.

5.1.6 Izvanbrodski porivni strojevi s upravljanjem kormilom opremljeni su napravom za zaustavljanje u nuždi koja se može povezati s kormilarom.

5.2 Sustav goriva

5.2.1 Općenito

Sustavi i instalacije za punjenje, skladištenje, prozračivanje i dovod goriva projektirani su tako da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji opasnost od požara ili eksplozije.

5.2.2 Spremnici goriva

Spremnici i cjevovodi goriva osigurani su i odvojeni ili zaštićeni od bilo kojeg izvora veće topline. Materijal i način izrade spremnika u skladu je s njihovom zapreminom i vrstom goriva.

Prostori za spremnike koji sadrže benzinsko gorivo provjetravaju se.

Spremnici koji sadrže benzinsko gorivo ne smiju biti dio trupa čamca te su:

- (a) zaštićeni od opasnosti požara bilo kojeg motora i od svih ostalih izvora zapaljenja;
- (b) odvojeni od boravišnih prostora.

Spremnici koji sadrže dizelsko gorivo smiju biti dio strukture trupa (strukturni spremnici).

5.3 Električni sustav

Električni sustavi projektirani su i ugrađeni tako da osiguraju pravilan rad plovila u normalnim uvjetima upotrebe te da je opasnost od požara ili strujnog udara umanjena u najvećoj mogućoj mjeri.

Svi strujni krugovi, osim strujnih krugova za pokretanje motora koji se napajaju iz akumulatorskih baterija, moraju biti sigurni kada su izloženi preopterećenju.

Pogonski strujni krugovi i ostali strujni krugovi ne smiju utjecati jedni na druge na način da bilo koji od njih prestane funkcionirati kao što je namijenjeno.

Osigurava se ventilacija radi sprečavanja nakupljanja eksplozivnih plinova koje bi mogle ispuštati akumulatorske baterije. Akumulatorske baterije čvrsto su postavljene i zaštićene od prodora vode.

5.4 Sustav kormilarenja

5.4.1 Općenito

Sustavi za kontrolu kormilarenja i pogona projektirani su, izvedeni i ugrađeni tako da omogućavaju kormilarski prijenos opterećenja u predvidivim uvjetima rada.

5.4.2 Mehanizmi za slučaj nužde

Svako rekreacijsko plovilo na jedra i rekreacijsko plovilo s jednim porivnim strojem i bez jedara opremljeno sustavom za daljinsko upravljanje kormilom ima opremu za upravljanje rekreacijskim plovilom u nuždi smanjenom brzinom.

5.5 Plinski sustav

Plinski sustavi za domaću upotrebu imaju sustav za regulaciju pritiska ispuštanjem para i projektirani su i ugrađeni tako da se izbjegne istjecanje plina i rizik od eksplozije te da ih je moguće testirati na istjecanje plina. Materijali i sastavni dijelovi prikladni su za vrstu plina koji se upotrebljava te podnose opterećenja i izloženosti svojstvena pomorskom okruženju.

Svaka plinska naprava koju je proizvođač namijenio za primjenu za koju se upotrebljava instalira se u skladu s uputama proizvođača. Svaka plinska naprava mora imati zasebnu dobavu plina kontroliranu zasebnim sredstvima zatvaranja dotoka plina. Odgovarajućom ventilacijom mora se sprječiti opasnost od istjecanja plina i produkata izgaranja.

Sva plovila s trajno ugrađenim plinskim sustavima imaju prostor u kojemu su smještene sve plinske boce. Taj prostor odvojen je od prostora za boravak, pristupačan je samo s vanjske strane i ventiliran prema van tako da se istekli plin odvodi izvan plovila.

Svi trajno ugrađeni plinski sustavi posebno se testiraju nakon instalacije.

5.6 Protupožarna zaštita

5.6.1 Općenito

Pri vrsti ugrađene opreme i projektiranju plovila uzima se u obzir rizik od požara i širenja vatre. Posebna pozornost obraća se na okruženje uređaja s otvorenom plamenom, na vruće površine ili motore i pomoćne strojeve, prelijevanje ulja i goriva, nepokrivene cijevi za ulje i gorivo te posebno na postavljanje električnih vodova koji moraju biti udaljeni od izvora topline i vrućih površina.

5.6.2 Oprema za gašenje požara

Rekreacijska plovila opskrbljena su opremom za gašenje požara primjerom riziku od požara ili je naznačen položaj i zapremnina protupožarne opreme primjerene riziku od požara. Plovilo se ne smije pustiti u upotrebu ako nije opremljeno primjerom protupožarnom opremom. Prostori za benzinske motore zaštićeni su sustavom za gašenje požara koji ne zahtjeva otvaranje tog prostora u slučaju požara. Prenosivi aparati za gašenje požara smješteni su na lako pristupačnim mjestima, a jedan je lako dostupan s glavnog položaja za kormilarenje rekreacijskog plovila.

5.7 Navigacijska svjetla, oblici i zvučni signali

Kada su postavljena, navigacijska svjetla, oblici i zvučni signali u skladu su s Konvencijom o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru (COLREG) iz 1972. godine ili s Europskim kodeksom za unutarnje plovne putove (CEVNI), kako je primjeren.

5.8 Sprečavanje ispuštanja i oprema koja omogućava prijenos otpada na kopno

Plovila su izgrađena tako da je onemogućeno slučajno ispuštanje štetnih tvari (ulja, goriva itd.) u vodu.

Svaki zahod ugrađen u rekreacijsko plovilo povezan je samo sa sustavom spremnika otpadnih voda ili sustavom za pročišćavanje voda.

Rekreacijska plovila s ugrađenim spremnicima otpadnih voda opremljena su standardnim priključkom za ispuštanje koji omogućava da se cijevi uređaja za prihvrat priključe na ispusni cjevovod rekreacijskog plovila.

Povrh toga, sve cijevi za odvod fekalija koje prolaze kroz trup broda imaju ugrađene ventile koji se mogu osigurati u zatvorenom položaju.

B. Bitni zahtjevi za emisije ispušnih plinova iz porivnih strojeva

Porivni strojevi sukladni su s bitnim zahtjevima za emisije ispušnih plinova utvrđenima u ovome dijelu.

1. IDENTIFIKACIJA PORIVNOG STROJA

1.1 Na svakom motoru jasno su naznačeni sljedeći podaci:

(a) naziv proizvođača motora, registrirano trgovačko ime ili registrirana trgovačka oznaka i adresa za kontakt; i, prema potrebi, ime i adresa za kontakt osobe koja prilagođava motor;

(b) tip motora, porodica motora, ako se primjenjuje;

(c) jedinstveni serijski broj motora;

(d) oznaka CE, kako je predviđeno u članku 18.

1.2 Oznake iz točke 1.1. moraju trajati koliko i čitav ubičajeni vijek trajanja motora i moraju biti jasno čitljive i neizbrisive. Ako se upotrebljavaju naljepnice ili pločice, one moraju biti pričvršćene tako da ostanu pričvršćene tijekom čitavog ubičajenog vijeka trajanja motora te se ne mogu ukloniti, a da se ne unište ili ne oštete.

1.3 Navedene oznake moraju se pričvrstiti na dio motora koji je neophodan za njegov normalan rad i koji tijekom vijeka trajanja motora obično nije potrebno zamijeniti.

1.4 Navedene oznake moraju biti smještene tako da ih se jasno vidjeti kada se motor sastavi od svih sastavnih dijelova koji su potrebni za normalan rad motora.

2. ZAHTJEVI U POGLEDU EMISIJE ISPUŠNIH PLINOVA

Porivni strojevi projektiraju se, izgrađuju i sastavljaju tako da, pri pravilnoj ugradnji i pri normalnoj upotrebi, emisije ne prelaze granične vrijednosti iz točke 2.1. tablice 1. i točke 2.2. tablica 2. i 3.:

2.1 Vrijednosti koje se primjenjuju za potrebe članka 55. stavka 2. i tablice 2. iz točke 2.2.:

Tablica 1

(g/kWh)

Tip	Ugljični monoksid $CO = A + B/P_N^n$			Ugljikovodici $HC = A + B/P_N^n$			Dušikovi oksidi NO_x	Čestice PT
	A	B	n	A	B	n		
Dvotaktni motor s paljenjem iskrom	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Ne primjenjuje se
Četverotaktni motor s paljenjem iskrom	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Ne primjenjuje se
Kompresijsko paljenje	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Kada su A, B i n konstante sukladno s tablicom, P_N je nazivna snaga motora u kW.

2.2 Vrijednosti se primjenjuju od 18. siječnja 2016.:

Tablica 2

Granične vrijednosti emisije ispušnih plinova za motore s kompresijskim paljenjem (++)

Radni obujam motora: SV (L/cyl)	Nazivna snaga motora P_N (kW)	Čestice PT (g/kWh)	Ugljikovodici + dušikovi oksidi HC + NO _x (g/kWh)
SV < 0,9	$P_N < 37$	Vrijednosti navedene u tablici 1.	
	$37 \leq P_N < 75$ (*)	0,30	4,7
	$75 \leq P_N < 3\,700$	0,15	5,8
0,9 ≤ SV < 1,2	$P_N < 3\,700$	0,14	5,8
		0,12	5,8
		0,12	5,8
		0,11	5,8

(*) Alternativno, motori s kompresijskim paljenjem s nazivnom snagom motora jednakom ili većom od 37 kW, a manjom od 75 kW i s radnim obujmom ispod 0,9 L/cyl ne prelaze graničnu vrijednost emisije čestica (PT) od 0,20 g/kWh i kombiniranu graničnu vrijednost emisija ugljikovodika i dušikovih oksida (HC + NO_x) od 5,8 g/kWh.

(++) Nijedan motor s kompresijskim paljenjem ne smije prelaziti graničnu vrijednost emisije ugljičnog monoksida (CO) od 5,0 g/kWh.

Tablica 3

Granične vrijednosti emisije ispušnih plinova za motore s paljenjem iskrom

Tip motora	Nazivna snaga motora P_N (kW)	Ugljični monoksid CO (g/kWh)	Ugljikovodici + dušikovi oksidi HC + NO _x (g/kWh)
Krmeni propulzori i ugrađeni motori	$P_N \leq 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Izvanbrodski motori i motori osobnih plovila	$P_N \leq 4,3$	$500 - (5,0 \times P_N)$	30
	$4,3 < P_N \leq 40$	$500 - (5,0 \times P_N)$	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$
	$P_N > 40$	300	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$

2.3 Ciklusi testiranja:

Ciklusi testiranja i faktori ponderiranja koji se primjenjuju:

Upotrebljavaju se sljedeći zahtjevi ISO norme 8178-4:2007, uzimajući u obzir vrijednosti utvrđene u donjoj tablici.

Za motore s kompresijskim paljenjem s promjenjivim brojem okretaja primjenjuje se ciklus testiranja E1 ili E5 ili alternativno, iznad 130 kW, može se primjenjivati ciklus testiranja E3. Za motore s paljenjem iskrom s promjenjivim brojem okretaja primjenjuje se ciklus testiranja E4.

Ciklus E1, broj postupka	1	2	3	4	5
Brzina	Nazivna brzina	Srednja brzina		Brzina niskog praznog hoda	
Zakretni moment, %	100	75	75	50	0
Faktor ponderiranja	0,08	0,11	0,19	0,32	0,3
Brzina	Nazivna brzina	Srednja brzina		Brzina niskog praznog hoda	
Ciklus E3, broj postupka	1	2	3	4	
Brzina, %	100	91	80	63	
Snaga, %	100	75	50	25	
Faktor ponderiranja	0,2	0,5	0,15	0,15	
Ciklus E4, broj postupka	1	2	3	4	5
Brzina, %	100	80	60	40	Prazni hod
Zakretni moment, %	100	71,6	46,5	25,3	0
Faktor ponderiranja	0,06	0,14	0,15	0,25	0,40
Ciklus E5, broj postupka	1	2	3	4	5
Brzina, %	100	91	80	63	Prazni hod
Snaga, %	100	75	50	25	0
Faktor ponderiranja	0,08	0,13	0,17	0,32	0,3

Prijavljena tijela mogu prihvati testove provedene na temelju drugih ciklusa testiranja, kako je navedeno u usklađenoj normi i primjenjivo za radni ciklus motora.

2.4 Primjena porodice porivnog stroja i izbor osnovnog porivnog stroja

Proizvođač motora odgovoran je za određivanje motora iz svog proizvodnog programa koji se trebaju uključiti u porodicu motora..

Osnovni motor izabire se iz porodice motora na takav način da su njegove emisijske karakteristike reprezentativne za sve motore u toj porodici motora. Motor koji u sebi zdržava obilježja za koja se očekuje da će, kad se mjere u primjenjivom ciklusu testiranja, prouzročiti najviše specifične emisije (izražene u g/kWh), trebao bi se izabrati kao osnovni motor te porodice.

2.5 Testna goriva

Testna goriva koja se upotrebljavaju u testiranju emisija ispušnih plinova imaju sljedeće karakteristike:

Benzinska goriva

Svojstvo	RF-02-99 Bezolovni benzin		RF-02-03 Bezolovni benzin	
	min	max	min	max
Istraživački oktanski broj (RON)	95	—	95	—
Motorni oktanski broj (MON)	85	—	85	—
Gustoća na 15 °C (kg/m ³)	748	762	740	754
Početno vrelište (°C)	24	40	24	40
Maseni udio sumpora (mg/kg)	—	100	—	10

Benzinska goriva

Svojstvo	RF-02-99 Bezolovni benzin		RF-02-03 Bezolovni benzin	
	min	max	min	max
Udio olova (mg/l)	—	5	—	5
Tlak para po Reidu (kPa)	56	60	—	—
Tlak para (DVPE) (kPa)	—	—	56	60

Dizelska goriva

Svojstvo	RF-06-99		RF-06-03	
	min	max	min	max
Cetanski broj	52	54	52	54
Gustoća na 15 °C (kg/m ³)	833	837	833	837
Početno vrelište (°C)	—	370	—	370
Plamište (°C)	55	—	55	—
Maseni udio sumpora (mg/kg)	Treba prijaviti	300 (50)	—	10
Maseni udio pepela (%)	Treba prijaviti	0,01	—	0,01

Prijavljena tijela mogu prihvati testove provedene na temelju drugih testnih goriva navedenih u uskladenoj normi.

3. TRAJNOST

Proizvođač motora dostavlja upute za ugradnju i održavanje motora koje bi, ako se primjenjuju, trebale omogućavati motoru da pri normalnoj upotrebi ostane usklađen s ograničenjima utvrđenima u točkama 2.1. i 2.2. tijekom čitavog uobičajenog vijeka trajanja motora i u normalnim uvjetima upotrebe.

Proizvođač motora pribavlja navedene podatke prethodnim testiranjem izdržljivosti utemeljenim na normalnim radnim ciklusima i izračunom izdržljivosti sastavnih dijelova, tako da proizvođač može pripremiti neophodne upute za održavanje i izdati ih zajedno sa svim novim motorima prilikom prvog stavljanja na tržište.

Uobičajen vijek trajanja motora je sljedeći:

- (a) za motore s kompresijskim paljenjem: 480 sati rada ili 10 godina, ovisno o tome što nastupi ranije;
- (b) za ugrađene motore s paljenjem iskrom ili krmene propulzore s integralnim ispuhom ili bez njega:
  - i. za kategoriju motora $P_N \leq 373 \text{ kW}$: 480 sati rada ili 10 godina, ovisno o tome što nastupi ranije;
  - ii. za motore iz kategorije $373 < P_N \leq 485 \text{ kW}$: 150 sati rada ili tri godine, ovisno o tome što nastupi ranije;
  - iii. za kategoriju motora $P_N > 485 \text{ kW}$: 50 sati rada ili godina dana, ovisno o tome što nastupi ranije;
- (c) za motore osobnih plovila na vodomlazni pogon: 350 sati rada ili pet godina, ovisno o tome što nastupi ranije;
- (d) za izvanbrodske motore: 350 sati rada ili 10 godina, ovisno o tome što nastupi ranije.

4. PRIRUČNIK ZA VLASNIKA

Svaki motor opremljen je priručnikom za vlasnika na jeziku ili jezicima koji su lako razumljivi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, na način koji je utvrdila država članica u kojoj će se motor stavljati na tržište.

Priručnik:

- (a) sadržava upute za ugradnju, korištenje i održavanje koji su neophodni kako bi se osigurao pravilan rad motora i ispunili zahtjevi iz odjeljka 3. (Trajnost);
- (b) navodi snagu motora izmjerenu u skladu s uskladenom normom.

C. Bitni zahtjevi za emisije buke

Rekreacijska plovila s ugrađenim motorima ili krmenim propulzorima bez integralnog ispuha, osobna plovila na vodomlazni pogon i izvanbrodski motori te krmeni propulzori s integralnim ispuhom ispunjavaju bitne zahtjeve u vezi s emisijama buke utvrđene u ovom dijelu.

1. RAZINE EMISIJE BUKE

- 1.1 Rekreacijska plovila s ugrađenim motorima ili krmenim propulzorima bez integralnog ispuha, osobna plovila na vodomlazni pogon i izvanbrodski motori te krmeni propulzori s integralnim ispuhom projektiraju se, izgrađuju i sastavljaju tako da emisije buke ne prelaze granične vrijednosti iz sljedeće tablice:

Nazivna snaga motora (jedan motor) u kW	Najveća razina tlaka zvuka = L_{pASmax} u dB
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

pri čemu je P_N = nazivna snaga jednog motora u kW pri nazivnoj brzini, a L_{pASmax} = najveća razina tlaka zvuka u dB.

Za dvomotorne i višemotorne jedinice svih tipova motora može se primijeniti tolerancija od 3 dB.

- 1.2 Kao alternativna mogućnost za testiranje razine buke, smatra se da rekreacijska plovila s ugrađenim motorom ili krmenim propulzorom bez integralnog ispuha ispunjavaju zahtjeve u vezi s bukom utvrđene u točki 1.1. ako imaju Froudeov broj ≤ 1.1 i omjer snage i istisnine ≤ 40 te ako su motor i ispušni sistem ugrađeni u skladu sa specifikacijama proizvođača motora.
- 1.3 „Froudeov broj“ F_n izračunava se tako da se najveća brzina rekreacijskog plovila V (m/s) podijeli s kvadratnim korijenom duljine vodne linije (m) pomnožene s danom gravitacijskom konstantom ubrzanja, g , od $9,8 \text{ m/s}^2$

$$F_n = \frac{V}{\sqrt{(g \cdot lwl)}}$$

„Omjer snage i istisnine“ izračunava se tako da se snaga motora P_N (u kW) podijeli s istisninom rekreacijskog plovila D (u tonama)

$$\text{Omjer snage i istisnine} = \frac{P_N}{D}$$

2. PRIRUČNIK ZA VLASNIKA

Za rekreacijska plovila s ugrađenim motorima ili krmenim propulzorima bez integralnog ispuha i osobna plovila na vodomlazni pogon, priručnik za vlasnika, propisan na temelju dijela A, točke 2.5., sadržava informacije neophodne za održavanje rekreacijskog plovila i ispušnog sustava u takvom stanju koje će, u granicama mogućnosti, osigurati usklađenost s propisanim graničnim vrijednostima buke pri normalnoj upotrebi.

Za izvanbrodske motore i krmene propulzore s integralnim ispuhom, priručnik za vlasnika, propisan na temelju dijela B, odjeljka 4., sadržava upute neophodne za održavanje motora u takvom stanju koje će, u granicama mogućnosti, osigurati usklađenost s propisanim graničnim vrijednostima buke pri normalnoj upotrebi.

3. TRAJNOST

Određbe o trajnosti iz dijela B, odjeljka 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na usklađenost sa zahtjevima u vezi s emisijama buke utvrđenima u odjeljku 1. ovog dijela.

*PRILOG II.***SASTAVNI DIJELOVI PLOVILA**

- (1) oprema sa zaštitom od paljenja za ugrađene motore i benzinske krmene propulzore te prostore za spremnike za benzin;
  - (2) zaštita od upućivanja motora u radnom položaju za izvanbrodske motore;
  - (3) kormila, mehanizmi kormilarenja i kabelski sustavi;
  - (4) spremnici za gorivo namijenjeni fiksnoj ugradnji i cijevi za gorivo;
  - (5) montažni poklopci grotala i okna.
-

PRILOG III.**IZJAVA PROIZVOĐAČA ILI UVOZNIKA DJELOMIČNO DOVRŠENOG PLOVILA (ČLANAK 6. STAVAK 2.)**

Izjava proizvođača ili uvoznika s poslovnim nastanom u Uniji iz članka 6. stavka 2. sadržava sljedeće:

- (a) ime i adresu proizvođača;
  - (b) ime i adresu zastupnika proizvođača s poslovnim nastanom u Uniji i, prema potrebi, osobe odgovorne za stavljanje na tržiste;
  - (c) opis djelomično dovršenog plovila;
  - (d) izjavu da djelomično dovršeno plovilo ispunjava bitne zahtjeve koji se primjenjuju u tom stupnju izgradnje; to uključuje upućivanja na korištenje relevantnih usklađenih normi ili upućivanja na specifikacije za koje se izjavljuje sukladnost na tom stupnju izgradnje; nadalje, namjeru da će plovilo dovršiti druga pravna ili fizička osoba uz potpunu sukladnost s ovom Direktivom.
-

PRILOG IV.

EU IZJAVA O SUKLADNOSTI br. xxxx (¹)

1. Br. xxxx (proizvod: proizvod, šarža, tip ili serijski broj):
2. Ime i adresa proizvođača ili njegova ovlaštenog zastupnika [Ovlašteni zastupnik također mora navesti poslovno ime i adresu proizvođača] ili privatnog zastupnika.
3. Za izdavanje te izjave o sukladnosti odgovoran je isključivo proizvođač ili privatni uvoznik ili osoba iz članka 19. stavka 3. ili 4. Direktive 2013/53/EU.
4. Predmet izjave (identifikacija proizvoda koja omogućava njegovu sljedivost. Može prema potrebi uključivati fotografiju).
5. Cilj izjave opisan u točki 4. u skladu je s relevantnim zakonodavstvom Unije o usklađivanju.
6. Upućivanja na relevantne usklađene norme ili upućivanja na druge tehničke specifikacije za koje je izjavljena sukladnost.
7. Prema potrebi, prijavljeno tijelo ... (ime, broj) provelo je ... (opis mјere) i izdalo potvrdu.
8. Identifikacija osobe ovlaštene za potpisivanje u ime proizvođača ili njegova ovlaštenog zastupnika.
9. Dodatni podaci.

EU izjava o sukladnosti uključuje izjavu proizvođača porivnog stroja i osobe koja prilagođava motor u skladu s člankom 6. stavkom 4. točkama (b) i (c) da će:

- (a) kad se ugradi u plovilo, u skladu s uputama za ugradnju koje prate motor, motor ispunjavati sljedeće:
  - i. zahtjeve o emisijama ispušnih plinova iz ove Direktive;
  - ii. granične vrijednosti Direktive 97/68/EZ što se tiče motora homologiranih u skladu s Direktivom 97/68/EZ koji su sukladni sa stupnjem III A, stupnjem III B ili stupnjem IV graničnih vrijednosti emisija za motore s kompresijskim paljenjem, koji se ne upotrebljavaju za pogon plovila na unutarnjim plovnim putovima, lokomotiva i motornih vlakova, kako je predviđeno u Prilogu I. točki 4.1.2. navedene direktive; ili
  - iii. granične vrijednosti Uredbe br. 595/2009 što se tiče motora homologiranih u skladu s tom Uredbom.

Motor se smije pustiti u upotrebu tek kad se plovilo u koje će biti ugrađen proglaši sukladnim, ako se to zahtijeva, s relevantnom odredbom ove Direktive.

Ako je motor stavljen na tržište tijekom dodatnog prijelaznog razdoblja predviđenog u članku 55. stavku 2., to se navodi u EU izjavi o sukladnosti.

Potpisano za i u ime:

(mjesto i datum izdavanja)

(ime, funkcija) (potpis)

(¹) Dodjela broja izjavi o sukladnosti fakultativna je.

PRILOG V.

JEDNAKOVRIJEDNA SUKLADNOST NA TEMELJU OCJENJIVANJA NAKON IZGRADNJE (MODUL PCA)

1. Sukladnost na temelju ocjenjivanja nakon izgradnje je postupak ocjenjivanja jednakovrijedne sukladnosti proizvoda, gdje proizvođač nije preuzeo odgovornost za sukladnost proizvoda s ovom Direktivom, pri čemu fizička ili pravna osoba iz članka 19. stavaka 2., 3. ili 4., koja stavlja proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu na vlastitu odgovornost, preuzima odgovornost za jednakovrijednu sukladnost proizvoda. Ta osoba ispunjava obveze utvrđene u točkama 2. i 4. i osigurava i izjavljuje na vlastitu odgovornost da je dotični proizvod, koji podliježe odredbama iz točke 3., u skladu s važećim zahtjevima ove Direktive.
2. Osoba koja stavlja proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu prijavljenom tijelu podnosi zahtjev za ocjenjivanje proizvoda nakon izgradnje te mu predočava dokumente i tehničku evidenciju, na temelju koje prijavljeno tijelo provodi ocjenjivanje sukladnosti proizvoda sa zahtjevima ove Direktive, kao i sve dostupne informacije o upotrebi proizvoda nakon njegova prvog puštanja u upotrebu.

Osoba koja stavlja takav proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu čuva te dokumente i informacije na raspolaganju relevantnim nacionalnim tijelima sljedećih 10 godina nakon ocjenjivanja jednakovrijedne sukladnosti proizvoda u skladu s postupkom ocjenjivanja nakon izgradnje.

3. Prijavljeno tijelo ispituje pojedini proizvod i provodi izračune, testove i druga ocjenjivanja u opsegu koji je potreban za dokazivanje jednakovrijedne sukladnosti proizvoda s relevantnim zahtjevima ove Direktive.

Prijavljeno tijelo sastavlja i izdaje potvrdu i odgovaraće izvješće o sukladnosti koje se odnosi na provedeno ocjenjivanje te čuva kopiju potvrde i odgovaraće izvješće o sukladnosti na raspolaganju nacionalnim tijelima 10 godina nakon što je izdalo te dokumente.

Prijavljeno tijelo stavlja svoj identifikacijski broj pokraj oznake CE na odobreni proizvod ili osigurava njegovo stavljanje na vlastitu odgovornost.

Ako je ocijenjeni proizvod plovilo, prijavljeno tijelo također, na vlastitu odgovornost, stavlja identifikacijski broj plovila iz Priloga I. dijela A točke 2.1., pri čemu se u polje za oznaku zemlje proizvođača upisuje zemlja u kojoj prijavljeno tijelo ima poslovni nastan, a u polja za jedinstvenu oznaku proizvođača koju dodjeljuje nacionalno tijelo države članice upisuje se identifikacijska oznaka ocjenjivanja nakon izgradnje dodijeljena prijavljenom tijelu, iza koje slijedi serijski broj potvrde o ocjenjivanju nakon izgradnje. U polja u identifikacijskom broju plovila za mjesec i godinu proizvodnje i za godinu modela upisuje se mjesec i godina ocjenjivanja nakon izgradnje.

4. Oznaka CE i EU izjava o sukladnosti
  - 4.1 Osoba koja stavlja proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu stavlja oznaku CE i, na odgovornost prijavljenog tijela iz odjeljka 3., identifikacijski broj prijavljenog tijela na proizvod čiju je jednakovrijednu sukladnost s relevantnim zahtjevima ove Direktive ono ocijenilo i potvrdilo.
  - 4.2 Osoba koja stavlja proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu sastavlja EU izjavu o sukladnosti i čuva je na raspolaganju nacionalnim tijelima sljedećih 10 godina nakon datuma izdavanja potvrde o ocjenjivanju nakon izgradnje. Izjava o sukladnosti služi za identifikaciju proizvoda za koji je sastavljena.

Kopija EU izjave o sukladnosti dostupna je relevantnim tijelima na njihov zahtjev.

- 4.3 Ako je ocijenjeni proizvod plovilo, osoba koja stavlja plovilo na tržiste ili ga pušta u upotrebu stavlja na plovilo pločicu graditelja, opisanu u Prilogu I. dijelu A točki 2.2., koja sadržava riječi „ocjenjivanje nakon izgradnje”, kao i identifikacijski broj plovila opisan u Prilogu I. dijelu A točki 2.1., u skladu s odredbama utvrđenima u odjeljku 3.
5. Prijavljeno tijelo obavješćuje osobu koja stavlja proizvod na tržiste ili ga pušta u upotrebu o njegovim obvezama u okviru postupka ocjenjivanja nakon izgradnje.

PRILOG VI.**DODATNI ZAHTJEVI PRI UPOTREBI UNUTARNJE KONTROLE PROIZVODNJE I NADZIRANOG TESTIRANJA PROIZVODA UTVRĐENIH U MODULU A1 (ČLANAK 24. STAVAK 2.)****Projektiranje i izgradnja**

Proizvođač ili treća osoba u ime proizvođača na jednom ili nekoliko plovila iz proizvodnog programa proizvođača provodi jedan ili više dolje navedenih testova, odgovarajući proračun ili kontrolu:

- (a) test stabiliteta u skladu s Prilogom I. dijelom A točkom 3.2.;
- (b) test uzgonskih karakteristika u skladu s Prilogom I. dijelom A točkom 3.3.

Emisije buke

Za rekreacijska plovila opremljena ugrađenim motorima ili krmnim propulzorom bez integralnog ispuha i za osobna plovila na vodomlazni pogon, proizvođač plovila ili treća osoba u ime proizvođača, pod odgovornošću prijavljenog tijela koje izabere proizvođač, na jednom ili nekoliko plovila iz proizvodnog programa proizvođača plovila provodi testove emisije buke definirane u Prilogu I. dijelu C.

Za izvanbrodske motore i krmene propulzore s integralnim ispuhom, proizvođač motora ili treća osoba u ime proizvođača, pod odgovornošću prijavljenog tijela koje izabere proizvođač, na jednom ili nekoliko motora iz svake porodice motora iz proizvodnog programa proizvođača motora provodi testove emisije buke definirane u Prilogu I. dijelu C.

Pri testiranju više od jednog motora iz jedne porodice motora, primjenjuje se statistička metoda opisana u Prilogu VII. kako bi se osigurala sukladnost uzorka.

PRILOG VII.

OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI PROIZVODNJE ZA EMISIJE ISPUŠNIH PLINOVA I BUKE

1. Kako bi se provjerila sukladnost porodice motora, uzima se uzorak motora iz serije. Proizvođač odlučuje o veličini (n) uzorka u dogovoru s prijavljenim tijelom
2. Aritmetička sredina X rezultata dobivenih iz uzorka izračunava se za svaku određenu komponentu emisije ispušnih plinova i buke. Za proizvodnju serije smatra se da je u skladu sa zahtjevima („odluka o prolazu“) ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

$$X + k \cdot S \leq L$$

S je standardna devijacija, gdje je:

$$S^2 = \sum(x - X)^2 / (n - 1)$$

X = aritmetička sredina rezultata dobivenih iz uzorka

x = pojedinačni rezultati dobiveni iz uzorka

L = odgovarajuća granična vrijednost

n = broj motora u uzorku

k = statistički čimbenik koji ovisi o n (vidjeti tablicu dolje)

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Ako je $n \geq 20$, onda je $k = 0,860/\sqrt{n}$.

PRILOG VIII.**DODATNI POSTUPAK KOJI SE UPOTREBLJAVA U OKVIRU SUKLADNOSTI S TIPOM NA TEMELJU
UNUTARNJE KONTROLE PROIZVODNJE (MODUL C)**

Ako se u slučajevima iz članka 24. stavka 5. pokaže da je razina kvalitete nezadovoljavajuća, primjenjuje se sljedeći postupak:

Motor se uzme iz serije i na njemu se provede test opisan u Prilogu I. dijelu B. Testni motori stavljeni su u pogon, djelomično ili u cijelosti, u skladu sa specifikacijama proizvođača. Ako specifične emisije ispušnih plinova motora uzetog iz serije prelaze granične vrijednosti u skladu s Prilogom I. dijelom B, proizvođač može zatražiti da se mjerena provedu na uzorku više motora uzetih iz serije, uključujući i motor koji je prvotno testiran. Kako bi se osigurala sukladnost uzorka motora sa zahtjevima ove Direktive, primjenjuje se statistička metoda opisana u Prilogu VII.

PRILOG IX.**TEHNIČKA DOKUMENTACIJA**

Ako je to relevantno za ocjenjivanje, tehnička dokumentacija iz članka 7. stavka 2. i članka 25. sadržava sljedeće:

- (a) opći opis tipa proizvoda;
- (b) idejni projekt i proizvodne nacrte te sheme komponenata, podsklopova, strujnih krugova i druge relevantne podatke;
- (c) opise i objašnjenja potrebna za razumijevanje navedenih nacrta i shema te rada proizvoda;
- (d) popis normi iz članka 14. koje se primjenjuju u potpunosti ili djelomično, te opise rješenja usvojenih kako bi se zadovoljili bitni zahtjevi, u slučaju kada norme iz članka 14. nisu primijenjene;
- (e) rezultate izvršenih projektnih izračuna, ispitivanja i druge relevantne podatke;
- (f) izvješća o testiranju ili izračune, pogotovo izračune stabilnosti u skladu s Prilogom I. dijelom 3.2. točkom 3.2. i uzgona u skladu s Prilogom I. dijelom A točkom 3.3.;
- (g) izvješća o testiranju emisija ispušnih plinova koja dokazuju sukladnost s Prilogom I. dijelom B odjeljkom 2.;
- (h) izvješća o testiranju emisija buke koja dokazuju sukladnost s Prilogom I. dijelom C odjeljkom 1.

DIREKTIVA 2013/55/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. studenoga 2013.

o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 46., članak 53. stavak 1. i članak 62.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

(1) Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija ⁽³⁾ konsolidiran je sustav uzajamnog priznavanja koji se prvo bitno temeljio na 15 direktiva. Njome se osigurava automatsko priznavanje ograničenog broja profesija na temelju uskladijenih minimalnih uvjeta ospozobljavanja (sektorske profesije), općeg sustava prepoznavanja dokaza o ospozobljenosti i automatskog priznavanja stručnog iskustva. Direktivom 2005/36/EZ uspostavlja se i novi sustav slobodnog pružanja usluga. Treba podsjetiti da članovi obitelji građana Unije iz trećih zemalja imaju jednak tretman u skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području država članica ⁽⁴⁾. Državljeni trećih zemalja također mogu imati jednak tretman pri priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima na temelju posebnih pravnih akata Unije, kao što su akti o dugoročnom boravištu, izbjeglicama, „nositeljima plave karte“ i znanstvenicima.

⁽¹⁾ SL C 191, 29.6.2012., str. 103.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 9. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 15. studenoga 2013.

⁽³⁾ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

⁽⁴⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

(2) U svojoj Komunikaciji od 27. listopada 2010. naslovljenoj „Akt o jedinstvenom tržištu – dvanaest poluga za poticanje rasta i jačanje povjerenja – zajednički rad za stvaranje novog rasta“ Komisija je prepoznala potrebu moderniziranja prava Unije u tom području. Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 23. listopada 2011. podržalo tu modernizaciju i pozvalo Europski parlament i Vijeće na postizanje političkog sporazuma o reviziji Direktive 2005/36/EZ do kraja 2012. U svojoj rezoluciji od 15. studenoga 2011. o provedbi Direktive o stručnim kvalifikacijama (2005/36/EZ) ⁽⁵⁾ Europski parlament također je pozvao Komisiju da iznese prijedlog. U izvještu o građanstvu EU-a za 2010. od 27. listopada 2010. naslovljenom „Uklanjanje prepreka za ostvarivanje prava građana Unije“ naglašava se potreba smanjenja administrativnog opterećenja povezanog s priznavanjem stručnih kvalifikacija.

(3) Javni bilježnici koje službenim aktom imenuje vlada trebali bi biti isključeni iz područja primjene Direktive 2005/36/EZ s obzirom na specifične i različite režime pristupa toj profesiji i bavljenja njome, koji se na javne bilježnike primjenjuju u pojedinim državama članicama.

(4) Za potrebe jačanja unutarnjeg tržišta i promicanja slobodnog kretanja stručnjaka uz osiguravanje učinkovitijeg i transparentnijeg priznavanja stručnih kvalifikacija, europska strukovna iskaznica imala bi dodanu vrijednost. Ta bi iskaznica bila posebno korisna za olakšavanje privremene mobilnosti i priznavanja u okviru sustava automatskog priznavanja te promicanje pojednostavljenog postupka priznavanja u okviru općeg sustava. Svrha je europske strukovne iskaznice pojednostavljenje postupka priznavanja i uvođenje isplativosti i operativne učinkovitosti od koje će stručnjaci i nadležna tijela imati koristi. Pri uvođenju europske strukovne iskaznice trebalo bi uzeti u obzir stajališta dotične profesije te bi njezinu uvođenju trebala prethoditi procjena njezine prikladnosti za dotičnu profesiju i utjecaja na države članice. Tu bi procjenu po potrebi trebalo provesti u suradnji s državama članicama. Europsku strukovnu iskaznicu trebalo bi izdavati na zahtjev stručnjaka te nakon podnošenja potrebnih dokumenata i nakon što nadležna tijela dovrše postupak provjere povezan s izdavanjem. Ako se europska strukovna iskaznica izdaje za potrebe poslovnog nastana, trebala bi predstavljati odluku o priznavanju te bi je trebalo tretirati kao i svaku drugu odluku o priznavanju u skladu s Direktivom 2005/36/EZ. Njome bi se trebali dopuniti, a ne zamjeniti uvjeti registracije povezani s pristupanjem određenoj profesiji. Nema potrebe za uvođenjem europske strukovne iskaznice u

⁽⁵⁾ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 15.

pravnim zanimanjima za koja se već primjenjuju strukovne iskaznice u skladu sa sustavom utvrđenim Direktivom Vijeća 77/249/EZ od 22. ožujka 1977. o olakšavanju učinkovitog ostvarivanja slobode pružanja odvjetničkih usluga⁽¹⁾ i Direktivom 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija⁽²⁾.

- (5) Funkcioniranje europske strukovne iskaznice trebalo bi podržati Informacijskim sustavom unutarnjeg tržišta (IMI) uspostavljenim Uredbom (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾. Iskaznica i IMI trebali bi ojačati sinergije i povjerenje među nadležnim tijelima, istodobno oslobadajući nadležna tijela udvostručavanja administrativnog rada i postupaka priznavanja te pružajući veću transparentnost i sigurnost stručnjacima.

- (6) Postupak podnošenja zahtjeva za europsku strukovnu iskaznicu i njezina izdavanja trebao bi biti jasno strukturiran te obuhvaćati sigurnosne mjere i odgovarajuća prava na žalbu za podnositelja zahtjeva. Provedbenim aktima trebalo bi utvrditi uvjete koji se odnose na prevođenje i metode plaćanja pristojbi koje plaća podnositelj zahtjeva, tako da se ne naruši ili ugrozi tijek rada u sustavu IMI te da postupak obrade zahtjeva ne kasni. Visinu pristojbi određuju države članice. No države članice bi trebale obavijestiti Komisiju o utvrđenoj visini pristojbi. Europska strukovna iskaznica i s njom povezani tijek rada u sustavu IMI trebali bi osigurati integritet, autentičnost i povjerljivost pohranijenih podataka te izbjegavanje nezakonitog i neovlaštenog pristupa informacijama koje sadržavaju.

- (7) Direktiva 2005/36/EZ primjenjuje se samo na stručnjake koji se u drugoj državi članici žele baviti istom profesijom. Postoje slučajevi kada su u državi članici domaćinu dotične djelatnosti dio profesije s većim područjem djelatnosti nego u matičnoj državi članici. Ako su razlike između područja djelatnosti tolike da bi se od stručnjaka zahtijevao puni program obrazovanja i ospozobljavanja kako bi nadomjestio nedostatke te ako stručnjak tako zahtijeva, država članica domaćin trebala bi u ovim posebnim okolnostima odobriti djelomičan pristup. Međutim ako postoje prevladavajući razlozi općeg interesa, utvrđeni u odluci Suda Europske unije koja se odnosi na članke 49. i 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji se mogu i dalje nastaviti razvijati, država članica trebala bi imati mogućnost odbiti djelomičan pristup. To bi se posebno trebalo

odnositi na zdravstvene profesije ako utječu na javno zdravlje ili sigurnost pacijenata. Odobravanje djelomičnog pristupa ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo socijalnih partnera na samoorganiziranje.

- (8) Radi zaštite lokalnih potrošača u državi članici domaćinu, privremeno i povremeno pružanje usluga u državama članicama trebalo bi podlijegati sigurnosnim mjerama, ponajprije zahtjevu posjedovanja najmanje godine dana stručnog iskustva u zadnjih deset godina prije pružanja usluga, u slučajevima ako profesija nije regulirana u matičnoj državi članici. U slučaju sezonskih djelatnosti države članice trebale bi imati mogućnost provoditi kontrole kako bi provjerile privremenu i povremenu prirodu usluga koje se pružaju na njihovu državnom području. U tu svrhu država članica domaćin trebala bi biti u mogućnosti jedanput godišnje tražiti informacije o uslugama koje se zaista pružaju na njezinu državnom području ako ih pružatelj usluga već nije dobrovoljno dostavio.

- (9) Direktiva 2005/36/EZ omogućuje državama članicama da provjere stručne kvalifikacije pružatelja usluga prije prvog pružanja usluga u reguliranim profesijama koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost. To je dovelo do pravne nesigurnosti jer nadležno tijelo slobodno odlučuje o potrebi provođenja te prethodne provjere. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, stručnjaci bi od početka trebali znati je li prethodna provjera stručnih kvalifikacija potrebna i kad se može očekivati odluka. U svakom slučaju uvjeti za prethodne provjere stručnih kvalifikacija u okviru slobodnog pružanja usluga ne bi trebali biti stroži nego u okviru pravila o poslovnom nastanu. U reguliranim profesijama koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost Direktiva 2005/36/EZ ne bi trebala dovoditi u pitanje mogućnost država članica da nametnu obvezu osiguranja povezana sa stručnom djelatnošću u skladu s pravilima koja se primjenjuju na temelju Direktive 2011/24/EU Europskog parlamenta i vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi⁽⁴⁾ i Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu⁽⁵⁾.

- (10) Sustavi strukovnog obrazovanja i ospozobljavanja pokazali su se kao korisno sredstvo osiguravanja zaposlenosti mladih i omogućavanja neometanog prelaska iz faze obrazovanja u radni život. Zbog toga bi pri reviziji Direktive 2005/36/EZ trebalo uzeti u obzir sve njihove posebnosti.

⁽¹⁾ SL L 78, 26.3.1977., str. 17.

⁽²⁾ SL L 77, 14.3.1998., str. 36.

⁽³⁾ SL L 316, 14.11.2012., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 88, 4.4.2011., str. 45.

⁽⁵⁾ SL L 376, 27.12.2006., str. 36.

- (11) Kako bi se mogao primijeniti mehanizam priznavanja kvalifikacija u okviru općeg sustava, potrebno je različite nacionalne programe obrazovanja i osposobljavanja razvrstati prema stupnjevima. Ti stupnjevi, koji su uspostavljeni samo za potrebe funkciranja općeg sustava, ne bi trebali utjecati na nacionalne strukture obrazovanja i osposobljavanja ili na nadležnost država članica u tom području, uključujući nacionalnu politiku primjene europskog okvira kvalifikacija (EQF). EQF je sredstvo namijenjeno promicanju transparentnosti i usporedivosti stručnih kvalifikacija te može biti koristan dodatni izvor informacija nadležnim tijelima koja razmatraju stručne kvalifikacije izdane u drugoj državi članici. U skladu s Bolonjskim procesom visokoškolske ustanove prilagodile su strukturu svojih programa uvodeći dvogodišnji diplomski i magistarski studij. Kako bi se osiguralo da pet stupnjeva utvrđenih u Direktivi 2005/36/EZ bude dosljedno s novim ustrojem studija, diplomski studij trebalo bi klasificirati kao stupanj d, a magistarski studij kao stupanj e. Pet stupnjeva uspostavljenih za potrebe funkciranja općeg sustava u načelu više ne bi trebalo koristiti kao kriterij za isključivanje građana Unije iz područja primjene Direktive 2005/36/EZ kad bi to bilo oprečno načelu cjeloživotnog učenja.
- (12) Zahtjeve za priznavanje koje podnose stručnjaci iz država članica u kojima profesije nisu regulirane, a koji imaju godinu dana stručnog iskustva, trebalo bi tretirati jednako kao i zahtjeve stručnjaka iz država članica u kojima su profesije regulirane. Njihove stručne kvalifikacije trebalo bi usporediti sa stručnim kvalifikacijama koje se zahtijevaju u državi članici domaćin na temelju stupnjeva stručne kvalifikacije utvrđenih u Direktivi 2005/36/EZ. U slučaju postojanja znatnih razlika, nadležno tijelo trebalo bi moći uvesti kompenzaciju. Svi mehanizmi procjene teorijskog znanja i praktičnih vještina koji bi se u okviru kompenzacijskih mera mogli tražiti za pristup profesiji trebali bi jamčiti načela transparentnosti i nepristranosti te bi trebali biti u skladu s njima.
- (13) Ako minimalni uvjeti osposobljavanja za pristup profesijama reguliranim općim sustavom nisu uskladeni, država članica domaćin treba i dalje imati mogućnost uvesti kompenzaciju mjeru. Svaka takva mjeru trebala bi biti proporcionalna i njome bi se posebno trebalo uzeti u obzir znanje, vještine i kompetencije koje je podnositelj zahtjeva stekao tijekom svojeg stručnog iskustva ili cjeloživotnog učenja, koje je u tu svrhu službeno priznalo relevantno tijelo. Odluka o uvođenju kompenzacije mjeru trebala bi biti propisno opravdana kako bi podnositelju zahtjeva omogućila da bolje razumije svoju situaciju i od nacionalnih sudova zatraži sudske preispitivanje u skladu s Direktivom 2005/36/EZ.
- (14) Preispitivanje Direktive 2005/36/EZ pokazalo je potrebu fleksibilnijeg ažuriranja i pojašnjavanja popisa industrijskih, trgovačkih i obrtničkih djelatnosti iz Priloga IV., zadržavajući sustav automatskog priznavanja tih djelatnosti na temelju stručnog iskustva. Prilog IV. trenutačno se temelji na Međunarodnoj standardnoj industrijskoj klasifikaciji svih ekonomskih djelatnosti (ISIC) iz 1958. i više ne odražava sadašnju strukturu ekonomskih djelatnosti. Od 1958. klasifikacija ISIC revidirana je nekoliko puta. Zbog toga bi Komisija trebala prilagoditi Prilog IV. kako bi sustav automatskog priznavanja ostao netaknut.
- (15) Kontinuiran profesionalni razvoj doprinosi sigurnoj i učinkovitoj praksi stručnjaka čije se stručne kvalifikacije automatski priznaju. Važno je poticati daljnje jačanje kontinuiranog profesionalnog razvoja u području tih profesija. Države članice trebale bi posebno poticati kontinuirani profesionalni razvoj doktora medicine, liječnika specijalista, liječnika opće medicine, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, specijalista dentalne medicine, veterinaru, primalja, farmaceuta i arhitekata. O mjerama koje države članice poduzimaju radi promicanja kontinuiranog profesionalnog razvoja u tim profesijama trebalo bi obavijestiti Komisiju, a države članice trebale bi razmjenjivati najbolje prakse u tom području. Kontinuiran profesionalni razvoj trebao bi obuhvaćati tehnički, znanstveni, regulatorni i etički razvoj te bi njime trebalo motivirati stručnjake da sudjeluju u cjeloživotnom učenju relevantnom za njihovu profesiju.
- (16) Sustav automatskog priznavanja utemeljen na usklađenim minimalnim uvjetima osposobljavanja ovisi o tome da države članice pravovremeno prijave nove ili promijenjene dokaze o formalnim kvalifikacijama te da ih Komisija objavi. U protivnom nositeljima tih kvalifikacija ne jamči se automatsko priznavanje. U cilju povećanja transparentnosti i olakšavanja razmatranja novih prijavljenih naziva države članice trebale bi dati informacije o trajanju i sadržaju programa osposobljavanja koji trebaju biti u skladu s minimalnim uvjetima osposobljavanja utvrđenima Direktivom 2005/36/EZ.
- (17) Europski sustav prikupljanja i prenošenja bodova (ECTS) već se koristi u većini visokoškolskih ustanova u Uniji, a njegova primjena sve je uobičajenija i u okviru programa kojima se stječu kvalifikacije potrebne za bavljenje nekom od reguliranih profesija. Zbog toga treba uvesti mogućnost izražavanja trajanja programa u bodovima ECTS. Ta mogućnost ne bi trebala utjecati na druge zahtjeve za automatsko priznavanje. Jedan bod ECTS odgovara trajanju od 25 do 30 sati studija, dok je 60 bodova obično potrebno za završavanje jedne akademske godine.

- (18) Radi osiguravanja visoke razine javnog zdravlja i sigurnosti pacijenata u Uniji te moderniziranja Direktive 2005/36/EZ nužno je preinaciti kriterije koji se koriste za definiranje osnovnog medicinskog osposobljavanja, tako da uvjeti koji se odnose na najmanji broj godina i sati postanu kumulativni. Cilj te izmjene nije snižavanje uvjeta osposobljavanja za osnovno medicinsko obrazovanje.
- (19) U svrhu jačanja mobilnosti liječnika specijalista koji su već stekli medicinsku specijalističku kvalifikaciju, nakon koje sudjeluju u drugom specijalističkom usavršavanju, državama članicama trebalo bi biti dopušteno odobravanje izuzeća od nekih dijelova osposobljavanja ako su dijelovi kasnijeg usavršavanja završeni tijekom prijašnjeg programa medicinskog specijalističkog usavršavanja u jednoj državi članici. Državama članicama trebala bi, u određenim granicama, biti dopuštena takva izuzeća za medicinske specijalizacije obuhvaćene sustavom automatskog priznavanja.
- (20) Profesija medicinske sestre znatno se razvila u posljednja tri desetljeća: zdravstvena zaštita u zajednici, primjena složenijih terapija i tehnologija koja se stalno razvija prepostavljuju kapacitet za veće odgovornosti medicinskih sestara. Osposobljavanje za medicinske sestre, čija je organizacija i dalje različita u skladu s nacionalnim tradicijama, trebalo bi osigurati čvrše i na rezultate usmjereno jamstvo da je stručnjak tijekom osposobljavanja stekao određeno znanje i vještine te da može primijeniti barem neke kompetencije kako bi obavljao djelatnosti relevantne za tu profesiju.
- (21) Kako bi se primalje pripremile za složenu zdravstvenu njegu povezani s njihovom djelatnošću, polaznici osposobljavanja za primalje trebale bi imati dobro opće obrazovanje prije započinjanja osposobljavanja za primalje. Zbog toga bi uvjet za pristupanje osposobljavanju za primalje trebao biti povećan na 12 godina općeg obrazovanja ili uspješno položen ispit istovjetnog stupnja, osim za stručnjake koji su već kvalificirani kao medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu. Osposobljavanje primalja trebalo bi osigurati bolje jamstvo da je stručnjak stekao određeno znanje i vještine potrebne za obavljanje djelatnosti primalje navedene u Direktivi 2005/36/EZ.
- (22) Kako bi se pojednostavio sustav automatskog priznavanja medicinske i dentalne specijalizacije, one bi trebale biti obuhvaćene Direktivom 2005/36/EZ ako su zajedničke barem dvjema petinama država članica.
- (23) Znatan broj država članica odlučio je dopustiti pristup svim djelatnostima u području farmacije i obavljanje tih djelatnosti na temelju priznavanja farmaceutskih kvalifikacija stečenih u drugoj državi članici od stupanja na snagu Direktive 2005/36/EZ. Međutim to priznavanje stručnih kvalifikacija stečenih u drugoj državi članici ne bi trebalo sprečavati države članice u održavanju nediskriminacijskih pravila kojima se uređuje geografski raspored ljekarni na njihovu državnom području budući da se ta pravila ne koordiniraju Direktivom 2005/36/EZ. Međutim, svako odstupanje od automatskog priznavanja kvalifikacija koje je još uvijek potrebno za državu članicu ne bi više trebalo isključivati farmaceute koje je već priznala država članica koja koristi ta odstupanja i koji već određeno vrijeme zakonito i učinkovito obavljaju farmaceutski djelatnosti na državnom području te države članice.
- (24) Funkcioniranje sustava automatskog priznavanja ovisi o povjerenju u uvjete osposobljavanja koji su temelj kvalifikacija stručnjaka. Zbog toga je važno da minimalni uvjeti osposobljavanja arhitekata odražavaju nova kretanja u arhitektonskom obrazovanju, posebno s obzirom na priznatu potrebu dopunjavanja akademskog osposobljavanja stručnim iskustvom pod nadzorom kvalificiranih arhitekata. Minimalni uvjeti osposobljavanja trebali bi istodobno biti dovoljno fleksibilni kako bi se izbjeglo nepropisno ograničavanje mogućnosti država članica da organiziraju svoje obrazovne sustave.
- (25) Direktivom 2005/36/EZ trebalo bi, putem uvođenja zajedničkih načela osposobljavanja, promicati veći automatizam priznavanja stručnih kvalifikacija za potrebe profesija koje od te Direktive trenutačno nemaju koristi. Navedeno bi trebalo uzeti u obzir nadležnost država članica da odlučuju o stručnim kvalifikacijama koje se zahtijevaju za bavljenje profesijama na njihovom državnom području te sadržaj i ustroj njihovih sustava obrazovanja i osposobljavanja. Zajednička načela osposobljavanja trebala bi imati oblik zajedničkih okvira osposobljavanja utemeljenih na zajedničkom skupu znanja, vještina i kompetencija ili zajedničkih testova osposobljenosti. Trebalo bi biti moguće da zajednički okviri osposobljavanja također obuhvaćaju specijalizacije koje trenutačno nemaju koristi od odredbi o automatskom priznavanju u skladu s Direktivom 2005/36/EZ i koje se odnose na profesije obuhvaćene poglavljem III. glave III. te za koje su jasno definirane specifične djelatnosti rezervirane za njih. Zajednički okviri osposobljavanja za te specijalnosti, posebno medicinske, trebali bi pružati visoku razinu javnog zdravlja i sigurnosti pacijenata. Države članice trebale bi automatski priznavati stručne kvalifikacije stečene u skladu sa zajedničkim okvirima osposobljavanja. Strukovne organizacije zastupljene na razini Unije i, u određenim okolnostima, nacionalne strukovne organizacije ili nadležna tijela trebali bi moći podnosići Komisiji prijedloge zajedničkih načela osposobljavanja kako bi se nacionalnim koordinatorima omogućila procjena mogućih posljedica tih načela za nacionalne sustave obrazovanja i osposobljavanja kao i za nacionalna pravila kojima se uređuje pristup reguliranim profesijama.

- (26) Direktivom 2005/36/EZ već se utvrđuju obveze stručnjaka povezane s potrebnim poznavanjem jezika. Preispitivanje ispunjavanja te obveze pokazalo je potrebu pojašnjavanja uloge nadležnih tijela i poslodavaca, posebno u interesu boljeg osiguravanja sigurnosti pacijenata. Nadležna tijela trebala bi imati mogućnost kontroliranja poznavanja jezika nakon priznavanja stručnih kvalifikacija. Za stručnjake čiji rad utječe na sigurnost pacijenata posebno je važno da se kontrole poznavanja jezika utvrđene Direktivom 2005/36/EZ provode prije nego stručnjak započne obavljati profesiju u državi članici domaćinu. Međutim kontrole poznavanja jezika trebale bi biti razumne i nužne za dotočnu profesiju te njihov cilj ne bi trebao biti isključivanje stručnjaka iz drugih država članica s tržišta rada države članice domaćina. Kako bi se osiguralo poštovanje načela proporcionalnosti te povećala mobilnost stručnjaka u Uniji, kontrole koje provodi nadležno tijelo ili koje se provode pod njegovim nadzorom trebale bi biti ograničene na znanje jednog službenog jezika države članice domaćina ili jednog administrativnog jezika države članice domaćina, pod uvjetom da je on također službeni jezik Unije. To države članice ne bi trebalo sprječiti u poticanju stručnjaka na učenje još jednoga jezika u kasnijoj fazi ako je to potrebno za obavljanje profesionalne djelatnosti. Poslodavci bi također i dalje trebali imati važnu ulogu u utvrđivanju poznavanja jezika potrebnih za obavljanje profesionalnih djelatnosti na radnim mjestima.
- (27) Nacionalna pravila kojima se utvrđuje pristup reguliranim profesijama ne bi trebala biti prepreka mobilnosti mladih diplomiranih. Zbog toga bi, kad diplomant završi stručni pripravnički staž u drugoj državi članici, taj pripravnički staž trebalo priznati kad diplomant podnese zahtjev za pristup reguliranoj profesiji u matičnoj državi članici. Priznavanje stručnog pripravničkog staža završenog u drugoj državi članici trebalo bi se temeljiti na jasnom pisanim opisu nastavnih ciljeva i dodijeljenih zadataka koje određuje pripravnikov mentor u državi članici domaćinu. Pri razmatranju zahtjeva za pristup reguliranoj profesiji, države članice trebale bi uzimati u obzir stručne pripravničke staževe završene u trećim zemljama.
- (28) Direktivom 2005/36/EZ utvrđuje se sustav nacionalnih kontaktnih točaka. Zbog stupanja na snagu Direktive 2006/123/EZ i uspostavljanja jedinstvenih kontaktnih točaka u skladu s tom Direktivom postoji rizik od preklapanja. Zbog toga bi nacionalne kontaktne točke utvrđene Direktivom 2005/36/EZ trebale postati centri za pomoći čije bi se aktivnosti trebale usredotočiti na pružanje savjeta i pomoći građanima, uključujući osobne savjete, kako bi se osiguralo poštovanje svakodnevne primjene pravila unutarnjeg tržišta u složenim pojedinačnim slučajevima građana na nacionalnoj razini. Centri za pomoći po potrebi bi se povezivali s nadležnim tijelima i centrima za pomoći drugih država članica. U pogledu europske strukovne iskaznice države članice trebale bi slobodno odlučivati hoće li centri za pomoći djelovati kao nadležna tijela u matičnoj državi članici ili će pomagati nadležnom tijelu tijekom obrade zahtjeva za europsku strukovnu iskaznicu i obrade pojedinačnog dosjea podnositelja zahtjeva kreiranog u okviru IMI-a (dosje IMI). U kontekstu slobodnog pružanja usluga, ako dotočna profesija nije regulirana u matičnoj državi članici, centri za pomoći također mogu sudjelovati u razmjeni informacija predviđenoj za potrebe administrativne suradnje.
- (29) Ova Direktiva doprinosi osiguravanju visoke razine zdravlja i zaštite potrošača. Direktivom 2005/36/EZ već se detaljno utvrđuju obveze država članica da razmjenuju informacije. Te bi obveze trebalo ojačati. U budućnosti države članice ne bi samo trebale reagirati na zahtjeve za informacije nego bi njihova nadležna tijela u okviru svojih nadležnosti također trebala biti ovlaštena za proaktivno upozoravanje nadležnih tijela drugih država članica na stručnjake koji više nemaju pravo baviti se svojom profesijom. U skladu s Direktivom 2005/36/EZ potreban je poseban mehanizam upozoravanja za stručnjake u zdravstvu. To bi se trebalo odnositi i na veterinarne te na stručnjake koji obavljaju djelatnosti povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući stručnjake koji se bave brigom o djeci i predškolskim obrazovanjem. Obveza slanja upozorenja trebala bi se primjenjivati samo na one države članice u kojima su takve profesije regulirane. Sve države članice trebale bi biti upozorene ako neki stručnjak više nema pravo, čak i privremeno, obavljati profesionalne djelatnosti u jednoj državi članici zbog disciplinske mjere ili kaznene presude. Upozorenje bi trebalo sadržavati sve dostupne pojedinitosti o određenom ili neodređenom razdoblju na koje se ograničenje ili zabrana primjenjuje. To bi se upozorenje trebalo aktivirati kroz sustav IMI bez obzira na to je li stručnjak ostvario bilo koje od prava iz Direktive 2005/36/EZ ili je podnio zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija izdavanjem europske strukovne iskaznice ili bilo kojom drugom metodom utvrđenom u toj direktivi. Postupak upozoravanja trebao bi biti u skladu sa pravom Unije o zaštiti osobnih podataka i temeljnih prava. Postupkom upozoravanja ne bi trebalo zamjenjivati ili prilagođavati bilo kakve dogovore između država članica o suradnji u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Od nadležnih tijela iz Direktive 2005/36/EZ također se ne bi trebalo zahtijevati da doprinose toj suradnji davanjem upozorenja utvrđenih tom direktivom.
- (30) Jedna od najvećih poteskoća s kojima se susreće građanin zainteresiran za rad u drugoj državi članici je složenost i nepouzdanost administrativnih postupaka kojih se treba pridržavati. Direktiva 2006/123/EZ već obvezuje države članice da osiguraju jednostavan pristup informacijama i omoguće dovršetak postupka preko jedinstvenih kontaktnih točaka. Građani koji traže priznavanje svojih stručnih kvalifikacija u skladu s Direktivom 2005/36/EZ već mogu koristiti jedinstvene kontaktne točke ako su obuhvaćene Direktivom 2006/123/EZ. Međutim osobe koje traže posao i zdravstveni stručnjaci nisu obuhvaćeni

Direktivom 2006/123/EZ, a dostupne informacije i dalje su oskudne. Zbog toga sa stajališta korisnika postoji potreba za točnim navođenjem tih informacija i osiguranjem njihove dostupnosti. Također je važno da države članice ne preuzimaju odgovornost samo na nacionalnoj razini nego i da surađuju međusobno i s Komisijom kako bi osigurale da stručnjaci diljem Unije imaju jednostačan pristup informacijama koje su prilagođene korisnicima i višejezične te da mogu lako dovršiti postupak preko jedinstvenih kontaktnih točaka ili odgovarajućih nadležnih tijela. Trebalo bi staviti na raspolaganje poveznice na drugim internetskim stranicama kao što je portal Vaša Europa.

provođenja i obrade uplata za tu iskaznicu, pravila o tome kako, kada i za koje dokumente nadležna tijela mogu tražiti ovjerene preslike za dotičnu profesiju, tehničke specifikacije i mjere potrebne za osiguravanje integriteta, povjерljivosti i točnosti podataka sadržanih u europskoj strukovnoj iskaznici i dosjeu u sustavu IMI, uvjete i postupke izdavanja europske strukovne iskaznice, pravila o uvjetima pristupanja dosjeu u sustavu IMI, tehnička sredstva i postupke provjere autentičnosti i valjanosti europske strukovne iskaznice i primjenu mehanizma upozoravanja.

(31) Radi dopune ili izmjene određenih elemenata Direktive 2005/36/EZ koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s ažuriranjem znanja i vještina iz članka 21. stavka 6., ažuriranjem Priloga I, ažuriranjem i pojašnjavanjem djelatnosti navedenih u Prilogu IV., prilagodbom Priloga V. točaka od 5.1.1. do 5.1.4. te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1., prilagodbom minimalnih razdoblja ospozobljavanjem liječnika specijalista i specijalista dentalne medicine, uključivanjem novih medicinskih specijalizacija u Prilog V. točku 5.1.3., izmjenom popisa utvrđenih u Prilogu V. točkama 5.2.1., 5.3.1., 5.4.1., 5.5.1. i 5.6.1., uključivanjem novih specijalizacija dentalne medicine u Prilog V. točku 5.3.3., određivanjem uvjeta primjene zajedničkih okvira ospozobljavanja i određivanjem uvjeta primjene zajedničkih testova ospozobljenosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjereno način.

(34) Komisija bi trebala provedbenim aktima i, uzimajući u obzir njihove posebnosti, bez primjene Uredbe (EU) br. 182/2011 odlučiti odbaciti traženo ažuriranje Priloga I. ako uvjeti utvrđeni Direktivom 2005/36/EZ nisu ispunjeni, tražiti od relevantne države članice da se suzdrži od primjene odstupanja u pogledu izbora između razdoblja prilagodbe i provjere ospozobljenosti ako to odstupanje nije primjereni ili nije u skladu s pravom Unije, odbiti tražene izmjene Priloga V. točaka od 5.1.1. do 5.1.4. te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. ili 5.7.1. ako uvjeti iz Direktive 2005/36/EZ nisu ispunjeni, izraditi popis nacionalnih stručnih kvalifikacija i nacionalnih profesionalnih naziva koji se automatski priznaju u skladu sa zajedničkim okvirom ospozobljavanja, izraditi popis država članica u kojima se trebaju organizirati zajednički testovi ospozobljenosti, zatim popis njihove učestalosti tijekom kalendarske godine i popis drugih mjera potrebnih za organizaciju tih testova te dopustiti dotičnoj državi članici odstupanje od relevantnih odredbi Direktive 2005/36/EZ tijekom ograničenog razdoblja.

(32) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu Direktive 2005/36/EZ, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽¹⁾.

(35) Nakon pozitivnog iskustva s uzajamnim priznavanjem u skladu s Direktivom 2006/123/EZ sličan bi sustav ocjenjivanja trebalo uključiti u Direktivi 2005/36/EZ. Države članice trebale bi prijaviti koje profesije reguliraju, iz kojih razloga, te međusobno raspraviti svoje zaključke. Takav bi sustav pridonio većoj transparentnosti na tržištu profesionalnih usluga.

(33) Zbog tehničke prirode tih provedbenih akata trebalo bi koristiti postupak ispitivanja za donošenje provedbenih akata koji se odnose na uvođenje europske strukovne iskaznice za posebne profesije, format europske strukovne iskaznice, obradu pisanih zahtjeva, prijevode koje podnositelj zahtjeva treba osigurati kako bi potkrijepio svaki zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu, detalje o dokumentima traženima u skladu s Direktivom 2005/36/EZ kako bi zahtjev bio cjelovit, postupke

(36) Komisija bi na vrijeme trebala ocijeniti režim priznavanja koji se primjenjuje na dokaz o formalnoj ospozobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu koja je izdana u Rumunjskoj. Takva bi se ocjena trebala temeljiti na rezultatima posebnog programa usavršavanja koji bi Rumunjska trebala uspostaviti u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i drugim propisima i radi kojeg bi se trebala blisko povezati s ostalim državama članicama i Komisijom. Svrha takvog posebnog programa usavršavanja trebala bi biti omogućavanje sudionicima programa da unaprijede svoju stručnu kvalifikaciju radi uspješnog ispunjavanja svih minimalnih uvjeta ospozobljavanja iz Direktive 2005/36/EZ.

⁽¹⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

- (37) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest racionalizaciju, pojednostavljenje i poboljšanje propisa za priznavanje stručnih kvalifikacija, ne mogu dostatno ostvariti države članice jer bi to neizbjegno rezultiralo odstupanjima u zahtjevima i postupovnim režimima čime bi se povećala regulatorna složenost i stvorile neopravdane prepreke mobilnosti stručnjaka, nego se zbog usklađenoštii, transparentnosti i kompatibilnosti oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (38) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima⁽¹⁾ države članice obvezale su se da će, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje zakonodavstva EU-a priložiti dokument ili više dokumenata u kojima će objasniti odnos između sastavnica direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje zakonodavstva EU-a. U odnosu na ovu Direktivu zakonodavac smatra dostavu takvih dokumenata opravdanom.
- (39) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka⁽²⁾ te je on dostavio mišljenje dana 8. ožujka 2012.⁽³⁾.
- (40) Direktivu 2005/36/EZ i Uredbu (EU) br. 1024/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2005/36/EZ

Direktiva 2005/36/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. dodaje se sljedeći stavak:

„Ovom Direktivom također se utvrđuju propisi o djelomičnom pristupu reguliranoj profesiji i priznavanju stručnih pripravnštava obavljenih u drugoj državi članici.”

Radi odobravanja provođenja te provjere, nadležna tijela sastavljaju popis predmeta koji nisu obuhvaćeni diplomom ili drugim dokazom o formalnoj osposobljenosti podnositelja zahtjeva, što se utvrđuje usporedbom obravnavanja i osposobljavanja koje se zahtjeva u državi članici domaćinu, s obrazovanjem i osposobljavanjem koje je podnositelj zahtjeva stekao.

Kod provjere osposobljenosti treba uzeti u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva kvalificirani stručnjak u matičnoj državi članici ili u državi članici iz koje dolazi. Provjera obuhvaća odabrane predmete s popisa čije je znanje prijeko potrebno za obavljanje dotične profesije u državi članici domaćinu. Ona također

⁽¹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

⁽³⁾ SL C 137, 12.5.2012., str. 1.

2. Članak 2. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ova se Direktiva također primjenjuje na sve državljane države članice koji su obavili stručni pripravnički staž izvan matične države članice.”;

- (b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ova se Direktiva ne primjenjuje na javne bilježnike koje službenim aktom imenuje vlada.”

3. Članak 3. mijenja se kako se slijedi:

- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točke (f) i (h) zamjenjuju se sljedećim:

„(f) „stručno iskustvo”: stvarno i zakonito obavljanje dotične profesije u državi članici s punim ili istovjetnim skraćenim radnim vremenom;

(h) „provjera osposobljenosti”: provjera ograničena na stručno znanje, vještine i kompetencije podnositelja zahtjeva, koju provode ili priznaju nadležna tijela države članice domaćina, radi ocjene podnositeljeve sposobnosti obavljanja regulirane profesije u toj državi članici.

može obuhvaćati poznavanje pravila struke koja se primjenjuju na odgovarajuće djelatnosti u državi članici domaćinu.

ECTS': sustav bodovanja za visoko obrazovanje kojim se koristi u Europskom prostoru visokog obrazovanja.”;

Pojedinosti u vezi s provođenjem provjere ospozobljenosti i statusom podnositelja zahtjeva u državi članici domaćinu koji se želi pripremiti za provjeru ospozobljenosti u toj državi članici određuju nadležna tijela te države.”;

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(j) „stručni pripravnički staž”: ne dovodeći u pitanje članak 46. stavak 4. razdoblje stručne prakse koja se obavlja pod nadzorom ako predstavlja uvjet za pristup reguliranoj profesiji, a koja se može provoditi ili tijekom obrazovanja do stjecanja diplome ili po njezinom završetku;

(k) „europska strukovna iskaznica”: elektronička potvrda kojom se dokazuje ili da je stručnjak ispunio sve potrebne uvjete za pružanje usluga u državi članici domaćinu na privremenoj i povremenoj osnovi ili priznavanje stručnih kvalifikacija za poslovni nastan u državi članici domaćinu;

(l) „cjeloživotno učenje”: cjelokupno opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i ospozobljavanje, neformalno obrazovanje i neformalno učenje tijekom cijelog života koje rezultira unapređenjem znanja, vještina i kompetencija, koje može uključivati profesionalnu etiku;

(m) „prevladavajući razlozi općeg interesa”: razlozi koji se kao takvi priznaju u sudskoj praksi Suda Europske unije;

(n) „Europski sustav prikupljanja i prenošenja bodova u visokom obrazovanju ili bodovi

(b) u stavku 2., treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Svaki put kada država članica prizna udrugu ili organizaciju iz prvog podstavka, ona o tome obavješćuje Komisiju. Komisija provjerava ispunjava li ta udruga ili organizacija uvjete iz drugog podstavka. Kako bi se propisno uzele u obzir regulatorne promjene u državama članicama, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi ažuriranja Priloga I. ako su ispunjeni uvjeti iz drugog podstavka.

U slučaju da uvjeti iz drugog podstavka nisu ispunjeni, Komisija donosi provedbeni akt kako bi odbila traženo ažuriranje Priloga I.”

4. Članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin omogućava korisnicima pristup profesiji za koju su ospozobljeni u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod jednakim uvjetima koji vrijede za njezine državljane.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od stavka 1., djelomični pristup profesiji u državi članici domaćinu odobrava se pod uvjetima utvrđenima člankom 4.f.”

5. Umeću se sljedeći članci:

„Članak 4.a

Europska strukovna iskaznica

1. Države članice izdaju nositeljima stručne kvalifikacije europsku strukovnu iskaznicu na njihov zahtjev i pod uvjetom da je Komisija donijela relevantne provedbene akte iz stavka 7.

2. Kada se za određenu profesiju uvede europska strukovna iskaznica relevantnim provedbenim aktima donesenima u skladu sa stavkom 7., nositelj dotične stručne kvalifikacije može se po vlastitom izboru prijaviti za takvu iskaznicu ili primijeniti postupke iz glava II. i III.

3. Države članice osiguravaju da nositelj europske strukovne iskaznice ostvaruje sva prava koja su mu dodijeljena člancima 4.b do 4.e.

4. Ako nositelj stručne kvalifikacije namjerava pružati usluge u skladu s glavom II., koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4., nadležno tijelo matične države članice izdaje europsku strukovnu iskaznicu u skladu s člancima 4.b i 4.c. Europska strukovna iskaznica, prema potrebi, predstavlja izjavu u skladu s člankom 7.

5. Kada se nositelj stručne kvalifikacije namjerava poslovno nastaniti u drugoj državi članici u skladu s poglavljima I. do III.a glave III. ili pružati usluge u skladu s člankom 7. stavkom 4., nadležno tijelo matične države članice poduzima sve pripremne radnje povezane s pojedinačnim dosjeom podnositelja zahtjeva stvorenim u Informacijskom sustavu unutarnjeg tržista (IMI) (dosje IMI) kao što je utvrđeno u člancima 4.b i 4.d. Nadležno tijelo države članice domaćina izdaje europsku strukovnu iskaznicu u skladu s člancima 4.b i 4.d.

Izdavanje europske strukovne iskaznice u svrhu poslovnog nastana ne pruža automatski pravo na obavljanje određene profesije ako postoje zahtjevi za registraciju ili ostali nadzorni postupci koji su u državi članici domaćin bili uspostavljeni prije uvođenja europske strukovne iskaznice za tu profesiju.

6. Države članice imenuju nadležna tijela za bavljenje s dosjeima IMI i izdavanje europskih strukovnih iskaznica. Ta tijela osiguravaju nepristranu, objektivnu i pravodobnu obradu zahtjeva za europske strukovne iskaznice. Centri za pomoć iz članka 57.b mogu također djelovati u svojstvu nadležnog tijela. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i centri za pomoć obavješćuju građane, uključujući potencijalne podnositelje zahtjeva, o funkciranju i dodanoj vrijednosti europske strukovne iskaznice za profesije za koje postoji.

7. Komisija provedbenim aktima donosi mjere potrebne za osiguravanje jedinstvene primjene odredaba europskih

strukovnih iskaznica za one profesije koje ispunjavaju uvjete utvrđene u drugom podstavku ovog stavka, uključujući mjere povezane s formatom europske strukovne iskaznice, obradom pisanih zahtjeva, prijevodima koje podnositelj zahtjeva treba osigurati kako bi potkrijepio svaki zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu, detaljima o dokumentima traženima u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili Prilogom VII. kako bi zahtjev bio cijelovit i postupcima izvršavanja i obrade uplata za europsku strukovnu iskaznicu pri čemu se uzimaju u obzir posebnosti profesije o kojoj je riječ. Komisija provedbenim aktima također utvrđuje kako i kada te za koje dokumente nadležna tijela mogu tražiti ovjerene preslike u skladu s člankom 4.b stavkom 3. drugim podstavkom, člankom 4.d stavkom 2. i člankom 4.d stavkom 3. za dotičnu profesiju.

Uvođenje europske strukovne iskaznice za određenu profesiju donošenjem relevantnih provedbenih akata iz prvog podstavka, podliježe svim uvjetima koji slijede:

- (a) postoji velika mobilnost ili potencijal za veliku mobilnost u dotičnoj profesiji;
- (b) relevantne zainteresirane strane pokazuju dovoljno snažan interes;
- (c) profesija ili obrazovanje i sposobljavanje usmjereni k obavljanju te profesije uređeni su u znatnom broju država članica.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

8. Sve naknade koje se podnositeljima zahtjeva vezano uz administrativne postupke u okviru izdavanja europske strukovne iskaznice mogu naplatiti razumne su, proporcionalne i razmjerne troškovima koje su stvorile matična država članica i država članica domaćin i nemaju učinak odvraćanja od podnošenja zahtjeva za europsku strukovnu iskaznicu.

Članak 4.b

Podnošenje zahtjeva za europsku strukovnu iskaznicu i stvaranja dosjea IMI

1. Matična država članica omogućava nositelju stručne kvalifikacije da podnese zahtjev za europsku strukovnu

iskaznicu internetskim alatom koji pruža Komisija, koji dotičnom podnositelju zahtjeva automatski stvara dosje IMI. Kada matična država članica također omogućava podnošenje pisanih zahtjeva, ona osigurava sve potrebne uvjete za stvaranje dosjea IMI, sve podatke koje treba poslati podnositelju zahtjeva i izdavanje europske strukovne iskaznice.

2. Zahtjevima se prilaže dokumenti traženi u provedbenim aktima koje treba donijeti u skladu s člankom 4.a stavkom 7.

3. Najkasnije sedam dana od primitka zahtjeva nadležno tijelo matične države članice potvrđuje primitak zahtjeva i obavješće njegovog podnositelja o svim dokumentima koji nedostaju.

Prema potrebi nadležno tijelo matične države članice izdaje sve prateće potvrde potrebne u skladu s ovom Direktivom. Nadležno tijelo matične države članice provjerava ima li podnositelj zahtjeva zakoniti poslovni nastan u matičnoj državi članici i jesu li svi potrebni dokumenti koji su izdani u matičnoj državi članici važeći i vjerodostojni. U slučaju valjano utemeljenih sumnji nadležno tijelo matične države članice savjetuje se s relevantnim tijelom i može od podnositelja zahtjeva zatražiti ovjerene preslike dokumenata. U slučaju naknadnih zahtjeva od strane istog podnositelja zahtjeva nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina ne mogu tražiti ponovno podnošenje dokumenata koji su već sadržani u dosjeu IMI i još važe.

4. Komisija može provedbenim aktima donositi tehničke specifikacije, mjere potrebne za osiguranje cjelovitosti, povjerljivosti i točnosti podataka sadržanih u europskoj strukovnoj iskaznici i dosjeu IMI te uvjete i postupke izdavanja europske strukovne iskaznice njezinom nositelju, a također mogućnost njezinog preuzimanja ili unošenja promjena u dosje IMI. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 4.c

Europska strukovna iskaznica za privremeno i povremeno pružanje usluga koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4.

1. Nadležno tijelo matične države članice potvrđuje zahtjev i prateće dokumente u dosjeu IMI te izdaje europsku strukovnu iskaznicu za privremeno i povremeno pružanje usluga koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4. u roku od tri tjedna. To razdoblje počinje primitkom

dokumenata koji nedostaju navedenih u članku 4.b stavku 3. prvom podstavku ili, ako nisu zatraženi nikakvi drugi dokumenti, nakon isteka razdoblja od jednog tjedna navedenog u tom podstavku. Tijelo zatim odmah šalje europsku strukovnu iskaznicu nadležnom tijelu svake dotične države članice domaćina i o tome obavješće podnositelja zahtjeva. Država članica domaćin ne može zahtijevati bilo kakvu dodatnu izjavu u skladu s člankom 7. u idućih 18 mjeseci.

2. Odluka nadležnog tijela matične države članice ili izostanak odluke u razdoblju od tri tjedna u skladu sa stavkom 1., podliježe žalbi u skladu s nacionalnim pravom.

3. Ako nositelj europske strukovne iskaznice želi pružati usluge u državama članicama koje nisu jedne od onih prvotno spomenutih u zahtjevu u skladu sa stavkom 1., nositelj može podnijeti zahtjev za takvo proširenje. Ako nositelj želi i dalje pružati usluge nakon razdoblja od 18 mjeseci iz stavka 1., on o tome obavješće nadležno tijelo. U svakom slučaju nositelj također pruža sve podatke o značajnim promjenama situacije koju potkrepljuje dosje IMI koje nadležno tijelo u matičnoj državi članici može tražiti na temelju provedbenih akata koje treba usvojiti u skladu s člankom 4.a stavkom 7. Nadležno tijelo matične države članice šalje ažuriranu europsku strukovnu iskaznicu dotičnim državama članicama domaćinima.

4. Europska strukovna iskaznica vrijedi na cijelom državnom području svih dotičnih država članica domaćina sve dok njezin nositelj zadržava pravo na obavljanje prakse na temelju dokumenata i podataka sadržanih u dosjeu IMI.

Članak 4.d

Europska strukovna iskaznica za poslovni nastan te privremeno i povremeno pružanje usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4.

1. Nadležno tijelo matične države članice u roku od jednog mjeseca potvrđuje vjerodostojnost i valjanost prateće dokumentacije dosjea IMI u svrhu izdavanja europske strukovne iskaznice za poslovni nastan ili privremeno i povremeno pružanje usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4. To razdoblje počinje primitkom dokumenata koji nedostaju navedenih u članku 4.b stavku 3. prvom podstavku ili, ako nisu zatraženi nikakvi drugi dokumenti, nakon isteka razdoblja od jednog tjedna iz tog podstavka. Tijelo zatim odmah proslijeđuje zahtjev nadležnom tijelu

države članice domaćina. Matična država članica obavješćuje podnositelja zahtjeva o statusu zahtjeva i istodobno prosljeđuje zahtjev državi članici domaćinu.

2. U slučajevima iz članaka 16., 21., 49.a i 49.b država članica domaćin odlučuje hoće li izdati europsku strukovnu iskaznicu u skladu sa stavkom 1. u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva koji je proslijedila matična država članica. U slučaju valjano utemeljenih sumnji država članica domaćin može zatražiti dodatne informacije ili unos ovjerenih preslike nekog dokumenta od strane matične države članice, koje potonja dostavlja najkasnije dva tjedna nakon podnošenja zahtjeva. Podložno stavku 5. drugom podstavku, primjenjuje se razdoblje od mjesec dana, neovisno o bilo kojem takvom zahtjevu.

3. U slučajevima iz članaka 7. stavka 4. i članka 14. država članica domaćin odlučuje hoće li izdati europsku strukovnu iskaznicu ili podvrgnuti nositelja stručne kvalifikacije kompenzacijskim mjerama u roku od dva mjeseca od dana primitka zahtjeva koji je proslijedila matična država članica. U slučaju valjano utemeljenih sumnji država članica domaćin može zatražiti dodatne informacije ili unos ovjerenih preslike nekog dokumenta od matične države članice koje potonja dostavlja najkasnije dva tjedna nakon podnošenja zahtjeva. Podložno stavku 5. drugom podstavku, primjenjuje se razdoblje od dva mjeseca, neovisno o bilo kojem takvom zahtjevu.

4. Ako država članica domaćin ne primi potrebne podatke koje može tražiti u skladu s ovom Direktivom od matične države članice ili podnositelja zahtjeva radi donošenja odluke o izdavanju europske strukovne iskaznice, ona može odbiti izdati iskaznicu. Odluka o odbijanju izdavanja iskaznice valjano je obrazložena.

5. Ako država članica domaćin propusti donijeti odluku unutar rokova propisanih stavcima 2. i 3. ovog članka ili organizirati provjeru sposobljenosti u skladu s člankom 7. stavkom 4., smarat će se da je europska strukovna iskaznica izdana i ona se automatski putem sustava IMI šalje nositelju stručne kvalifikacije.

Država članica domaćin ima mogućnost produljiti za dva tjedna rokove utvrđene stavcima 2. i 3. radi automatskog izdavanja europske strukovne iskaznice. Dužna je obrazložiti razlog produljivanja roka i o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva. Takvo produljenje može se ponoviti

jednom i samo ako je strogo potrebno, osobito iz razloga povezanih s javnim zdravljem ili sigurnošću primatelja usluga.

6. Mjere koje u skladu sa stavkom 1. donese matična država članica zamjenjuju sve zahtjeve za priznavanje stručnih kvalifikacija u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina.

7. Protiv odluka matične države članice i države članice domaćina donesenih u skladu sa stvcima 1. do 5. ili izostanka odluke matične države članice dopuštena je žalba u skladu s nacionalnim pravom dotične države članice.

Članak 4.e

Obrada i pristup podacima o europskoj strukovnoj iskaznici

1. Ne dovodeći u pitanje prepostavku nedužnosti, nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina pravodobno ažuriraju odgovarajući dosje IMI s podacima o disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama povezanim sa zabranom ili ograničenjem, koje utječu na obavljanje djelatnosti nositelja europske strukovne iskaznice u skladu s ovom Direktivom. Ona pritom poštuju pravila o zaštiti osobnih podataka iz Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedincata u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (*) i Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (**). Takva ažuriranja uključuju brisanje podataka koji više nisu potrebni. Nositelja europske strukovne iskaznice kao i nadležna tijela koja imaju pristup odgovarajućem dosjeu IMI odmah se obavešćuje o svim ažuriranjima. Tom se obvezom ne dovode u pitanje obveze upozoravanja koje imaju države članice u skladu s člankom 56.a.

2. Sadržaj ažuriranih podataka iz stavka 1. ograničava se na sljedeće podatke:

(a) identitet stručnjaka;

(b) dotičnu profesiju;

- (c) informacije o nacionalnom tijelu ili sudu koji donosi odluku o ograničenju ili zabrani;
- (d) opseg ograničenja ili zabrane; i
- (e) razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje ograničenje ili zabrana.

3. Pristup podacima u dosjeu IMI ograničava se na nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina, u skladu s Direktivom 95/46/EZ. Nadležna tijela obavješćuju nositelja europske strukovne iskaznice o sadržaju dosjea IMI na njegov zahtjev.

4. Europskom strukovnom iskaznicom obuhvaćeni su samo oni podaci koji su potrebni za utvrđivanje prava nositelja na obavljanje profesije za koju se izdaje, to jest nositeljevo ime, prezime, datum i mjesto rođenja, profesija i stručne kvalifikacije, kao i mjerodavni režim, uključena nadležna tijela, broj iskaznice, sigurnosna obilježja i upućivanje na važeći identifikacijski dokument. Podaci koji se odnose na stručno iskustvo koje je nositelj europske strukovne iskaznice stekao ili poduzete kompenzacijске mjere uključeni su u dosje IMI.

5. Osobni podaci sadržani u dosjeu IMI mogu se obradivati sve dok su kao takvi potrebni u svrhu postupka priznavanja i kao dokaz o priznavanju ili prosljeđivanju izjave tražene u skladu s člankom 7. Države članice osiguravaju da nositelj europske strukovne iskaznice ima pravo u svakom trenutku i bez ikakvih troškova zatražiti ispravljanje netočnih i nepotpunih podataka ili brisanje ili blokiranje dotičnog dosjea IMI. Nositelja se obavješće o tome pravu u vrijeme izdavanja europske strukovne iskaznice te ga se potom svake dvije godine na to podsjeća. Podsjetnik se šalje automatski putem IMI-ja ako je početni zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu podnesen putem interneta.

U slučaju zahtjeva za brisanje dosjea IMI povezanog s europskom strukovnom iskaznicom izdanom u svrhu poslovnog nastana ili privremenog i povremenog pružanja usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4., nadležna tijela dotične države članice domaćina izdaju nositelju stručnih kvalifikacija dokaz o priznavanju njegovih stručnih kvalifikacija.

6. U vezi s obradom osobnih podataka u europskoj strukovnoj iskaznici i svim dosjeima IMI, relevantna

nadležna tijela država članica smatraju se kontrolorima u smislu članka 2. točke (d) Direktive 95/46/EZ. U pogledu njezinih zaduženja iz stavaka 1. do 4. ovog članka i obrade osobnih podataka koji su u to uključeni, Komisija se smatra kontrolorom u smislu članka 2. točke (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (***)).

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., države članice domaćini osiguravaju da poslodavci, stranke, pacijenti, tijela javne vlasti i ostale zainteresirane strane mogu potvrditi vjerodostojnost i valjanost europske strukovne iskaznice koju im je nositelj iskaznice predočio.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje pravila o pristupu dosjeu IMI te tehničkim sredstvima i postupcima provjere navedenima u prvom podstavku. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 4.f

Djelomičan pristup

1. Nadležno tijelo države članice domaćina odobrava, za svaki slučaj posebno, djelomičan pristup profesionalnoj djelatnosti na svom državnom području samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) stručnjak je potpuno kvalificiran za obavljanje profesionalne djelatnosti u matičnoj državi članici za koju se traži djelomičan pristup u državi članici domaćinu;
- (b) razlike između profesionalne djelatnosti koja se zakonski obavlja u matičnoj državi članici i regulirane profesije u državi članici domaćinu kao takve toliko su velike da bi primjena kompenzacijskih mjera značila da se od podnositelja zahtjeva da završi cijeli program obrazovanja i osposobljavanja potreban u državi članici domaćinu kako bi imao pristup cjelokupnoj reguliranoj profesiji u državi članici domaćinu;
- (c) profesionalnu djelatnost objektivno se može razdvojiti od ostalih djelatnosti koje pripadaju reguliranoj profesiji u državi članici domaćinu.

Za potrebe točke (c) nadležno tijelo države članice domaćina uzima u obzir činjenicu može li se profesionalna djelatnost obavljati samostalno u matičnoj državi članici.

2. Djelomičan pristup može se odbiti ako je to opravданo zbog prevladavajućih razloga općeg interesa, prikladno za osiguravanje postizanja cilja i ako se time ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

3. Zahtjevi za potrebe poslovnog nastana u državi članici domaćinu razmatraju se u skladu s poglavljima I. i IV. glave III.

4. Zahtjevi za potrebe pružanja privremenih i povremenih usluga u državi članici domaćinu u vezi s profesionalnim djelatnostima koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost razmatraju se u skladu s glavom II.

5. Odstupajući od članka 7. stavka 4. šestog podstavka i članka 52. stavka 1., profesionalna djelatnost obavlja se u skladu s profesionalnim nazivom matične države članice nakon što je odobren djelomičan pristup. Država članica domaćin može zahtijevati da se taj profesionalni naziv upotrebljava na jezicima države članice domaćina. Stručnjaci na koje se primjenjuje djelomičan pristup jasno navode primateljima usluge opseg svojih profesionalnih djelatnosti.

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na stručnjake čije se stručne kvalifikacije automatski priznaju u skladu s poglavljima II., III. i III.a glave III.

(*) SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

(**) SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

(***) SL L 8, 12.1.2001., str. 1."

6. U članku 5. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) kada se pružatelj usluga seli, ako je u jednoj ili više država članica tu profesiju obavlja najmanje godinu dana u razdoblju od deset godina prije pružanja usluga, u slučaju da profesija u državi članici poslovnog nastana nije regulirana. Uvjet godine dana

obavljanja profesije ne primjenjuje se ako je obavljanje profesije ili obrazovanje i osposobljavanje za tu profesiju regulirano.”

7. Članak 7. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(d) za slučajeve iz članka 5. stavka 1. točke (b) bilo koji dokaz da je pružatelj usluga obavljao djelatnost o kojoj je riječ najmanje godinu dana tijekom prethodnih deset godina;

(e) za profesije u sektoru sigurnosti, zdravstvenom sektoru i za profesije povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući i brigu o djeci i predškolsko obrazovanje, ako to država članica traži za vlastite državljane, uvjerenje kojim se potvrđuje da nije bilo privremenog ili konačnog oduzimanja prava na obavljanje profesije, ili uvjerenje o nekažnjavanju;”

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(f) za profesije koje utječu na sigurnost pacijenata, potvrda da podnositelj zahtjeva zna jezik potreban za obavljanje profesije u državi članici domaćinu;

(g) za profesije koje obuhvaćaju djelatnosti iz članka 16. i koje je država članica prijavila u skladu s člankom 59. stavkom 2, potvrda o prirodi i trajanju djelatnosti, koju izdaje nadležno tijelo u državi članici u kojoj pružatelj usluge ima poslovni nastan.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Podnošenjem zahtijevane prijave od strane pružatelja usluge u skladu sa stavkom 1., taj pružatelj usluga dobiva pravo pristupa djelatnosti usluge ili obavljanju te djelatnosti na cijelom državnom području dotične države članice. Država članica može zahtijevati dodatne informacije navedene u stavku 2. u vezi sa stručnim kvalifikacijama pružatelja usluga ako:

- (a) profesija je različito regulirana u nekim dijelovima državnog područja te države članice;
- (b) takva se regulativa primjenjuje i na državljane te države članice;
- (c) razlike u takvoj regulativi opravdane su zbog prevladavajućih razloga općeg interesa koji se odnose na javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga; i
- (d) država članica ne može pribaviti te informacije ni na koji drugi način.”;
- (c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Pri prvom pružanju usluga, u slučaju reguliranih profesija koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost i na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz poglavљa II., III., ili III.a glave III. nadležno tijelo države članice domaćina može provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga prije prvog pružanja usluge. Takva je pretvodna provjera moguća samo kad je svrha provjere spriječiti ozbiljnu štetu za zdravlje ili sigurnost primatelja usluga zbog nedostatnih stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i kad takva provjera ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.

U roku od najviše mjesec dana nakon primitka prijave i popratnih dokumenata iz stavaka 1. i 2., nadležno tijelo obavještuje pružatelja usluga o svojoj odluci:

- (a) da neće provjeravati njegove stručne kvalifikacije;
- (b) nakon što je izvršena provjera njegovih stručnih kvalifikacija:
  - i. da će zahtijevati od pružatelja usluga da polaze ispit za provjeru osposobljenosti; ili
  - ii. da će dozvoliti pružanje usluga.

Ako postoje poteškoće koje bi mogle uzrokovati kašnjenje u donošenju odluke u skladu s drugim

podstavkom, nadležno tijelo u istom roku obavještuje pružatelja usluga o razlozima kašnjenja. Poteškoće se rješava u roku od mjesec dana od te obavijesti, a odluka se donosi unutar dva mjeseca od rješavanja poteškoće.

Ako je razlika između stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i osposobljavanja koje se zahtijeva u državi članici domaćin tako velika da ugrožava javno zdravlje ili sigurnost, i ako se ne može nadoknaditi stručnim iskustvom pružatelja usluga ili znanjem, vještinama i kompetencijama stečenima u okviru cijeloživotnog učenja, i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo, država članica domaćin dužna je omogućiti pružatelju usluga da dokaže, putem ispita za provjeru osposobljenosti, kako je navedeno u drugom podstavku točki (b), da je stekao znanje, vještine ili kompetencije koji su mu nedostajali. Država članica domaćin na temelju toga donosi odluku o tome hoće li dozvoliti pružanje usluga. U svakom slučaju, pružanje usluga mora biti omogućeno u roku od mjesec dana od donošenja odluke u skladu s drugim podstavkom.

Ako nadležno tijelo ne postupi u rokovima utvrđenim u drugom i trećem podstavku, usluga se može pružati.

Ako su stručne kvalifikacije provjerene u skladu s ovim stavkom, usluga se pruža u skladu s profesionalnim nazivom države članice domaćina.”

8. U članku 8. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana da u slučaju opravdanih sumnji dostave sve informacije relevantne za zakonitost poslovnog nastana pružatelja usluga i njegovog dobrog ponašanja, kao i za nepostojanje disciplinskih i kaznenih sankcija stručne naravi. U slučaju da nadležna tijela države članice domaćina odluče provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga, mogu od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana zatražiti informacije o tečajevima osposobljavanja koje je pohađao pružatelj usluga u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se utvrdile bitne razlike koje bi mogle ugroziti javno zdravlje ili sigurnost. Nadležna tijela države članice poslovnog nastana dostavljaju te podatke u skladu s odredbama članka 56. U slučaju nereguliranih profesija u matičnoj državi članici, centri za pomoć iz članka 57.b također mogu pružiti takve informacije.”

9. Članak 11. mijenja se kako se slijedi:

(a) prvi stavak mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe članka 13. i članka 14. stavka 6. razine stručnih kvalifikacija određuju se na sljedeći način.”;

ii. u točki (c) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. regulirano obrazovanje i osposobljavanje ili, u slučaju reguliranih profesija, strukovno osposobljavanje s posebnom strukturom, kojim se stječu kompetencije koje prelaze kompetencije iz stupnja b te koje je istovjetno stupnju osposobljavanja iz podtočke i., ako takvo obrazovanje ili osposobljavanje pruža usporediv stručni standard i ako se njime priprema polaznika za usporediv stupanj odgovornosti i funkcija, pod uvjetom da je diplomi priložena svjedodžba koju je izdala matična država članica;”;

iii. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(d) diploma kojom se potvrđuje da je njezin nositelj uspješno završio osposobljavanje na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje tri ili najviše četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, i koja po potrebi potvrđuje da je nositelj diplome završio stručno osposobljavanje koje se zahtjeva uz taj program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja;

(e) diploma koja potvrđuje da je njezin nositelj uspješno završio program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, koji osim toga može biti izražen istovjetnim bodovima ECTS, na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, i koja po potrebi potvrđuje da je nositelj diplome uspješno završio

stručno osposobljavanje koje se zahtjeva uz taj program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja.”;

(b) drugi stavak briše se.

10. U članku 12. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Svaki dokaz o formalnoj osposobljenosti ili skup dokaza o formalnoj osposobljenosti koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici, kojima se potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje u Uniji, koje se pohađalo redovno ili povremeno u okviru službenog programa ili izvan njega, a koje je ta država članica priznala kao istovjetno i koji nositelju tih dokaza dodjeljuju jednaka prava pristupa profesiji ili obavljanja profesije ili ga pripremaju za obavljanje te profesije, smatraju se dokazom o formalnoj osposobljenosti iz članka 11., uključujući i stupanj o kojem je riječ.”

11. Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Uvjeti priznavanja

1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje u državi članici domaćinu zahtjevaju posebne stručne kvalifikacije, nadležno tijelo te države članice je pod istim uvjetima koji se primjenjuju na njezine državljane dužno dozvoliti pristup toj profesiji i njezino obavljanje podnositeljima zahtjeva koji imaju potvrdu kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti iz članka 11. koji zahtjeva druga država članica za pristup toj profesiji i njezinom obavljanju na njezinom državnom području.

Potvrde kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti izdaje nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonima i drugim propisima te države članice.

2. Pristup profesiji i njezino obavljanje, kako je opisano u stavku 1., odobrava se i podnositeljima zahtjeva koji su obavljali dotičnu profesiju godinu dana s punim radnim vremenom ili sa skraćenim radnim vremenom istovjetnog ukupnog trajanja tijekom prethodnih deset godina u drugoj državi članici koja tu profesiju ne regulira, i koji posjeduju jednu ili više potvrda kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti, a koje je izdala druga država članica koja ne regulira tu profesiju.

Potvrde kompetencije i dokaz o formalnoj osposobljenosti ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) izdaje ih nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonima i drugim propisima te države članice;
- (b) potvrđuju da je njihov nositelj pripremljen za obavljanje profesije o kojoj je riječ.

Međutim, jednogodišnje stručno iskustvo navedeno u prvom podstavku ne smije se zahtijevati ako dokaz o formalnoj osposobljenosti koju podnositelj posjeduje potvrđuje regulirano obrazovanje i osposobljavanje.

3. Država članica domaćin prihvata stupanj koji u skladu s člankom 11. potvrđuje matična država članica, kao i svjedodžbu kojom matična država članica potvrđuje da je regulirano obrazovanje i osposobljavanje ili strukovno osposobljavanje s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podtočke ii. istovjetno razini iz članka 11. točke (c) podtočke i.

4. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka i od članka 14. nadležno tijelo u državi članici domaćinu može odbiti pristup profesiji i njezino obavljanje nositeljima potvrde kompetencije koja je svrstana pod članak 11. točku (a) ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije na njezinom državnom području svrstana pod članak 11. točku (e)."

12. Članak 14. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

"1. Članak 13. ne sprečava državu članicu domaćinu da od podnositelja zahtijeva razdoblje prilagodbe do tri godine ili provjeru osposobljenosti ako:

(a) završeno osposobljavanje koje je podnositelj stekao obuhvaća znatno drukčiju građu od one koja je obuhvaćena dokazom o formalnoj osposobljenosti koja se zahtijeva u državi članici domaćinu;

(b) regulirana profesija u državi članici domaćinu sadrži jednu ili više reguliranih profesionalnih djelatnosti

koje ne postoje u odgovarajućoj profesiji u matičnoj državi članici podnositelja zahtjeva, a osposobljavanje koje se zahtijeva u državi članici domaćinu obuhvaća znatno drukčiju građu od one obuhvaćene u potvrdi kompetencije podnositelja ili u dokazu o njegovoj formalnoj osposobljenosti.";

(b) u stavku 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako Komisija smatra da je odstupanje iz drugog podstavka neprimjerno ili da nije u skladu s pravom Unije, u roku od tri mjeseca od primitka svih potrebnih informacija donosi provedbeni akt kojim se od dotične države članice traži da se suzdrži od poduzimanja predviđene mjere. Ako Komisija ne odgovori u spomenutom roku, može se primijeniti odstupanje.”;

(c) u stavku 3. dodaju se sljedeći podstavci:

„Odstupajući od načela prema kojem podnositelj ima pravo izbora, kako je određeno u stavku 2., država članica domaćin može propisati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti u slučaju:

(a) nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (a) koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točku (c); ili

(b) nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (b) koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točke (d) ili (e).

U slučaju nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (a), koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točku (d), država članica domaćin može propisati i razdoblje prilagodbe i provjeru osposobljenosti.”;

(d) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Za potrebe stavaka 1. i 5., bitno različita građa' znači građa u pogledu koje su stečeno znanje, vještine i kompetencije ključni za obavljanje profesije i u odnosu na koju se osposobljavanje koje je migrant završio značajno razlikuje u pogledu trajanja i sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.

5. Stavak 1. primjenjuje se poštujući načelo proporcionalnosti. Ako država članica domaćin namjerava zahtijevati od podnositelja da prođe kroz razdoblje prilagodbe, odnosno da položi provjeru osposobljenosti, ona najprije mora utvrditi jesu li znanje, vještine i kompetencije koje je podnositelj stekao tijekom svojega stručnog iskustva ili u okviru cijeloživotnog obrazovanja i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo, u bilo kojoj državi članici ili trećoj zemlji takve prirode da u cijelosti ili djelomično obuhvaća bitno različite grđe definirane u stavku 4.”;

(e) dodaju se sljedeći stavci:

„6. Odluka kojom se propisuje razdoblje prilagodbe ili provjera osposobljenosti propisno je obrazložena. Podnositelju zahtjeva posebno se pružaju sljedeće informacije:

(a) stupanj stručne kvalifikacije potreban u državi članici domaćinu i stupanj stručne kvalifikacije koji posjeduje podnositelj zahtjeva u skladu s klasifikacijom iz članka 11.; i

(b) bitne razlike navedene u stavku 4. te razlozi zašto se te razlike ne mogu nadoknaditi znanjem, vještina ili kompetencijama stečenim tijekom stručnog iskustva ili u okviru cijeloživotnog obrazovanja i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo.

7. Države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva ima mogućnost položiti provjeru osposobljenosti iz stavka 1. najkasnije šest mjeseci nakon početne odluke kojom se propisuje provjera osposobljenosti.”

13. Članak 15. briše se.

14. Članak 20. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.

Prilagodba popisa djelatnosti iz Priloga IV.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c u vezi s prilagodbom popisa djelatnosti iz Priloga IV. na koje se primjenjuje priznavanje stručnog iskustva u skladu s člankom 16. kako bi se ažurirale ili razjasnile djelatnosti iz Priloga IV. te posebno kako bi se točnije odredio njihov opseg i uzeo u obzir napredak u području nomenklature djelatnosti, pod uvjetom da se time ne sužava opseg djelatnosti povezanih s pojedinim kategorijama i da se djelatnosti ne prenose između postojećih popisa I., II. i III. iz Priloga IV.”

15. Članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. U pogledu vođenja ljekarni koje nisu podložne teritorijalnim ograničenjima, država članica može putem odstupanja odlučiti da neće provesti odredbe o dokazu o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.6.2. za osnivanje novih javnih ljekarni. Za potrebe ovog stavka, novim se ljekarnama smatraju i ljekarne koje su otvorene manje od tri godine.

To se odstupanje ne može primijeniti u slučaju farmačeta čiju su formalnu osposobljenost nadležna tijela države članice domaćina već priznala u druge svrhe i koji su učinkovito i zakonito obavljali ljekarničku djelatnost najmanje tri godine zaredom u toj državi članici.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Svaka država članica za obavljanje i pristup stručnoj djelatnosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinara, primalja i farmaceuta, traži posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2., kojim se potvrđuje da je stručnjak tijekom svojeg osposobljavanja stekao, prema potrebi, znanje, vještine i kompetencije iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 31. stavka 7., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3.

Kako bi se uzeo u obzir opće prihvaćen znanstveni i tehnološki napredak, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi prilagodila znanja i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3., članka 44. stavka 3. i članka 46. stavka 4. tako da odražavaju razvoj prava Unije koje izravno utječe na dotične stručnjake.

Takvo ažuriranje nema za posljedicu izmjenu postojećih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturu profesije koja se odnosi na ospozobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvom se ažuriranju poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).";

(c) stavak 7. briše se.

16. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 21.a

Postupak obavljanja

1. Svaka država članica obavlja Komisiju o zakonima i drugim propisima koje donosi u vezi s izdavanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama u profesijama obuhvaćenima ovim poglavljem.

U slučaju dokaza o formalnim kvalifikacijama navedenima u odjeljku 8., ta se obavijest u skladu s prvim podstavkom upućuje i ostalim državama članicama.

2. Obavijest iz stavka 1. sadrži informacije o trajanju i sadržaju programa ospozobljavanja.

3. Obavijest iz stavka 1. proslijeduje se putem sustava IMI.

4. Kako bi se propisno uzelo u obzir zakonodavne i administrativne promjene u državama članicama i pod uvjetom da su zakoni i drugi propisi priopćeni u skladu

sa stavkom 1. ovog članka uskladeni s uvjetima iz ovog poglavљa, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi izmjene Priloga V. točaka 5.1.1. do 5.1.4., te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. koje se tiču ažuriranja naziva koje su usvojile države članice za dokaze o formalnoj ospozobljenosti i, po potrebi, tijela koje izdaje dokaz o formalnoj ospozobljenosti, svjedodžbi koje se prilaže tom dokazu i odgovarajućih profesionalnih naziva.

5. Ako zakoni i drugi propisi priopćeni u skladu sa stavkom 1. nisu uskladeni s uvjetima iz ovog poglavљa, Komisija donosi provedbeni akt radi odbacivanja zatraženih izmjena Priloga V. točaka 5.1.1. do 5.1.4., te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. ili 5.7.1."

17. Članak 22. mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom stavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Države članice u skladu s postupcima koji su specifični za svaku državu članicu, poticanjem kontinuiranog profesionalnog razvoja osiguravaju da stručnjaci čija je stručna kvalifikacija obuhvaćena poglavljem III. ove glave mogu obnoviti svoje znanje, vještine i kompetencije kako bi održali sigurnu i učinkovitu praksu i ostali u tijeku s razvojem u struci.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu s prvim stavkom točkom (b) do 18. siječnja 2016.“

18. U članku 24., stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osnovno medicinsko ospozobljavanje obuhvaća ukupno najmanje pet godina studija, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoji se od najmanje 5 500 sati teoretskog i praktičnog ospozobljavanja koje se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.

Za stručnjake koje su započeli studij prije 1. siječnja 1972., program ospozobljavanja iz prvog podstavka može obuhvaćati šestomjesečno praktično ospozobljavanje u punoj nastavnoj satnici na sveučilišnom stupnju pod nadzorom nadležnih tijela.”

„Kako bi se propisno uzele u obzir promjene u nacionalnom zakonodavstvu te s ciljem ažuriranja ove Direktive, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o uključivanju u Prilog V. točku 5.1.3. novih medicinskih specijalizacija koje su zajedničke najmanje dvjema petinama država članica.”

19. Članak 25. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za pristupanje specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtjeva se da je završen i priznat program osnovnog medicinskog ospozobljavanja iz članka 24. stavka 2., tijekom kojeg je polaznik stekao odgovarajuće osnovno medicinsko znanje.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Države članice mogu u nacionalnom zakonodavstvu predvidjeti djelomična izuzeća od dijelova specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3., koja se trebaju primjenjivati za svaki slučaj posebno, ako je navedeni dio ospozobljavanja već pohađan u okviru drugog specijalističkog tečaja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3. i ako je stručnjak već stekao profesionalnu kvalifikaciju u jednoj od država članica. Države članice osiguravaju da odobreno izuzeće vrijedi za najviše polovicu minimalnog trajanja specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja o kojem je riječ.”

Svaka država članica obavljeće Komisiju i druge države članice o relevantnom nacionalnom zakonodavstvu za bilo koja takva djelomična izuzeća.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi prilagodbe minimalnog trajanja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3. znanstvenom i tehnološkom napretku.”

20. U članku 26. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

21. U članku 27. umeće se sljedeći stavak:

„2.a Države članice priznaju kvalifikaciju liječnika specijalista navedenu u Prilogu V. točkama 5.1.2. i 5.1.3. koja je u Italiji dodijeljena liječnicima koji su započeli svoje specijalističko usavršavanje nakon 31. prosinca 1983. i prije 1. siječnja 1991., usprkos tome što to usavršavanje ne zadovoljava sve uvjete usavršavanja predviđene u članku 25., ako je dokazu o toj kvalifikaciji priložena svjedodžba koju su izdale nadležne talijanske vlasti i koja potvrđuje da je taj liječnik u Italiji učinkovito i zakonito obavljao djelatnost liječnika specijalista u istom specijalističkom području o kojem je riječ najmanje sedam godina za redom u razdoblju od deset godina prije njezinog izdavanja.”

22. U članku 28. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za pristupanje posebnom usavršavanju iz opće medicine zahtjeva se da je završen i priznat program osnovnog medicinskog ospozobljavanja iz članka 24. stavka 2., tijekom kojeg je polaznik stekao odgovarajuće osnovno medicinsko znanje.”

23. Članak 31. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za pristupanje ospozobljavanju za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu zahtjeva se ili:

(a) završeno dvanaestogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja i koja omogućuje pristup sveučilištu ili ustanovama višeg obrazovanja priznatima kao istovjetnim; ili

(b) završeno najmanje desetogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja i koja omogućuje pristup strukovnoj školi ili programu strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njegе.”;

nadležne osobe, na sveučilištima, visokoškolskim ustanovama čiji je stupanj priznat kao istovjetan ili u strukovnim školama ili kroz programe strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njegе.”;

(e) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

(b) u stavku 2. drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjenama popisa iz Priloga V. točke 5.2.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka ne smiju imati za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturon profesijskoj koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”;

„5. Kliničko osposobljavanje je onaj dio osposobljavanja za medicinske sestre u kojem polaznice osposobljavaju za medicinske sestre uče, u timu i u izravnem kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincima i/ili zajednicom, organizirati, pružati i procjenjivati potrebnu cjelovitu zdravstvenu njegu, na temelju znanja, vještina i kompetencija koje su stekle. Polaznice ne uče samo kako raditi u timu, već i kako voditi tim te kako organizirati cjelovitu zdravstvenu njegu, što uključuje i zdravstveno obrazovanje za pojedince i male skupine, unutar zdravstvenih ustanova ili u zajednici.”;

(f) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

(c) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu obuhvaća ukupno najmanje tri godine studija, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoji se od najmanje 4 600 sati teoretskog i kliničkog osposobljavanja, s time da trajanje teoretskog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu, a trajanje kliničkog osposobljavanja najmanje jednu polovinu minimalnog trajanja osposobljavanja. Države članice mogu priznati djelomična izuzeća stručnjacima koji su dio svojeg osposobljavanja stekli na programima studija koji su najmanje istovjetnog stupnja.”;

„6. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu osigurava da je stručna osoba u pitanju stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) sveobuhvatno poznavanje znanosti na kojima se temelji opća zdravstvena njega, uključujući dostatno razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;

(b) poznavanje naravi i etike struke te općih načela zdravlja i zdravstvene njegе;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Teoretsko obrazovanje je onaj dio osposobljavanja za medicinske sestre tijekom kojeg polaznice osposobljavanja stječu stručno znanje, vještine i kompetencije potrebne u skladu sa stvcima 6. i 7. Osposobljavanje pružaju nastavnici zdravstvene njegе i druge

odgovarajuće kliničko iskustvo; takvo iskustvo, koje bi trebalo odabrati zbog njegove obrazovne vrijednosti, trebalo bi se stjecati pod nadzorom kvalificiranog sestrinskog osoblja i na mjestima na kojima su broj kvalificiranog osoblja i oprema primjereni za zdravstvenu njegu pacijenta;

- (d) sposobnost sudjelovanja u praktičnom osposobljavanju zdravstvenog osoblja i iskustvo u radu s tim osobljem;
- (e) iskustvo u zajedničkom radu s članovima ostalih profesija u zdravstvenom sektoru.”;
- (g) dodaje se sljedeći stavak:
- „7. Formalna osposobljenost za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu dokaz je da je dotična stručna osoba u stanju primijeniti barem sljedeće kompetencije bez obzira na to je li se osposobljavanje provodilo na sveučilištima, visokoškolskim ustanovama čiji je stupanj priznat kao istovjetan ili u strukovnim školama ili kroz programe strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njegi:
- (a) sposobnost samostalnog uspostavljanja dijagnoze potrebne zdravstvene njegi koristeći trenutačno teoretsko i kliničko znanje te planiranja, organiziranja i pružanja zdravstvene njegi prilikom liječenja pacijenata na temelju znanja i vještina steklenih u skladu sa stavkom 6. točkama (a), (b) i (c) radi poboljšanja stručne prakse;
- (b) sposobnost zajedničkog rada s drugim dionicima u zdravstvenom sektoru, uključujući sudjelovanje na praktičnom osposobljavanju zdravstvenog osoblja na temelju znanja i vještina steklenih u skladu sa stavkom 6. točkama (d) i (e);
- (c) sposobnost usmjeravanja pojedinaca, obitelji i skupina prema zdravom načinu života i skrbi o sebi na temelju znanja i vještina steklenih u skladu sa stavkom 6. točkama (a) i (b);
- (d) sposobnost samostalnog pokretanja trenutačnih mjera za spašavanje života te provođenja mjera u kriznim i opasnim situacijama;
- (e) sposobnost samostalnog davanja savjeta, uputa i podrške osobama kojima je potrebna njega i njihovim bližnjima;
- (f) sposobnost samostalnog osiguravanja kvalitete i procjenjivanja zdravstvene njegi;
- (g) sposobnost sveobuhvatne stručne komunikacije i suradnje s pripadnicima drugih profesija u zdravstvenom sektoru;
- (h) sposobnost analize kvalitete njegi radi poboljšanja vlastite stručne prakse medicinske sestre odgovorne za opću njegu.”
24. Članak 33. mijenja se kako se slijedi:
- (a) stavak 2. briše se;
- (b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:
- „3. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti iz zdravstvene njegi koji su:
- (a) bili dodijeljeni u Poljskoj onim medicinskim sestrama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31.; i
- (b) potvrđeni diplomom „diplomirani“ dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja sadržanog u:
- i. članku 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjeni Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.92, pos. 885 te iz 2007., br.176, pos. 1237) i Uredbi ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o podrobnim uvjetima provođenja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.110, pos. 1170 te iz 2010., br.65, pos. 420); ili
- ii. članku 52.3 točki 2. Zakona od 15. srpnja 2011. o profesijama medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2011., br.174, pos. 1039) i Uredbi ministra zdravstva od 14. lipnja 2012. o podrobnim uvjetima provođenja visokog obrazovanja za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su srednje medicinske škole ili osposobljavanja nakon srednje škole za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2012., pos. 770),

za potrebe provjere je li stupanj znanja i sposobnosti dotične medicinske sestre usporediv sa znanjem i sposobnostima medicinskih sestara koje imaju kvalifikacije koje su za Poljsku navedene u Prilogu V. točki 5.2.2.”

toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoje se od najmanje 5 000 sati redovnog teoretskog i praktičnog osposobljavanja koje obuhvaća najmanje program opisan u Prilogu V. točki 5.3.1. i koje se održava na sveučilištu ili na visokom učilištu koje pruža osposobljavanje kojem je priznat istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta.

25. Članak 33.a zamjenjuje se sljedećim:

„U pogledu rumunjskih kvalifikacija medicinskih sestara opće njegu primjenjuju se samo sljedeće odredbe o stečenim pravima:

Državljanima država članica koji su osposobljavanje za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu stekli u Rumunjskoj i čije osposobljavanje ne zadovoljava minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31., države članice priznaju sljedeće dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu kao dostatan dokaz, pod uvjetom da je tom dokazu priložena potvrda u kojoj je navedeno da su ti državljeni država članica stvarno i zakonito obavljali tu djelatnost u Rumunjskoj, uključujući preuzimanje pune odgovornosti za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njegе pacijenta tijekom razdoblja od najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije datuma izdavanja potvrde:

(a) Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist uz obrazovanje nakon srednje škole u școală postliceală, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. siječnja 2007.;

(b) Diplomă de absolvire de asistent medical generalist uz skraćeni studij visokog obrazovanja, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. listopada 2003.;

(c) Diplomă de absolvire de asistent medical generalist uz redovan studij visokog obrazovanja, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. listopada 2003.”;

26. U članku 34. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine obuhvaća ukupno najmanje pet godina studija, koje osim

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjenama popisa iz Priloga V. točke 5.3.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštaje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”

27. Članak 35. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za pristup specijalističkom osposobljavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se završeno i potvrđeno osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine iz članka 34. ili posjedovanje dokumenata iz članaka 23. i 37.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Redovni specijalistički programi dentalne medicine traju minimalno tri godine, a izvode se pod nadzorom nadležnih službi ili tijela. Uključuju osobno sudjelovanje doktora dentalne medicine koji je na specijalizaciji u aktivnosti i odgovornoštim dotične ustanove.”;

- ii. treći podstavak briše se;
- (c) dodaju se sljedeći stavci:

„4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi prilagodbe minimalnog trajanja osposobljavanja iz stavka 2. znanstvenom i tehnološkom napretku.

5. Kako bi se propisno uzele u obzir promjene u nacionalnom zakonodavstvu te s ciljem ažuriranja ove Direktive, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o uključivanju u Prilog V. točku 5.3.3. novih dentalnih specijalizacija koje su zajedničke u najmanje dvije petine država članica.”

28. U članku 37. dodaju se sljedeći stavci:

„3. U pogledu dokaza o formalnoj osposobljenosti za doktore dentalne medicine države članice priznaju takve dokaze u skladu s člankom 21. u slučajevima u kojima su podnositelji zahtjeva započeli svoje osposobljavanje 18. siječnja 2016. ili prije tog datuma.

4. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika izdan u Španjolskoj stručnim osobama koje su počele sveučilišno medicinsko osposobljavanje nakon 1. siječnja 1986. i prije 31. prosinca 1997. ako im je priložena potvrda koju su izdala španjolska nadležna tijela.

Tom potvrdom potvrđuje se da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) dotična stručna osoba uspješno je završila najmanje trogodišnji studij, a španjolska nadležna tijela su potvrdila njegovu istovjetnost s osposobljavanjem iz članka 34.;

(b) dotična stručna osoba u Španjolskoj je stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljala djelatnosti iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;

(c) dotična stručna osoba je ovlaštena obavljati ili stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavlja djelatnosti iz članka 36. pod istim uvjetima kao i nositelji dokaza o formalnoj osposobljenosti navedenih za Španjolsku u Prilogu V. točki 5.3.2.”

29. Članak 38. mijenja se kako se slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Osposobljavanje veterinara obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija, koje uz to može biti izraženo istovjetnim bodo-vima ECTS, na sveučilištu ili visokom učilištu koje pruža osposobljavanje za koje je priznat istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta, a koje obuhvaća najmanje program studija naveden u točki 5.4.1. Priloga V.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.4.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehnološkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštujе odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osposobljavanjem veterinara osigurava se da je dotična stručna osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti veterinara i prava Unije koje se odnose na te djelatnosti;

(b) primjerno poznavanje strukture, ponašanja i fizioloških potreba životinja te vještine i kompetencije potrebne za njihov uzgoj, prehranu, dobrobit, reprodukciju i higijenu općenito;

država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

(c) kliničke, epidemiološke i analitičke vještine i kompetencije potrebne za prevenciju, dijagnostiku i liječenje bolesti životinja, uključujući anesteziju, aseptične operacije i bezbolnu smrt, bilo pojedinačno ili u skupinama, uključujući posebno poznavanje bolesti prenosivih na ljude;

„2. Za primanje u osposobljavanje za primalje zahtjeva se da je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(d) primjerno znanje, vještine i kompetencije za preventivnu medicinu, uključujući kompetencije koje se odnose na upite i izdavanje potvrda;

(a) završeno najmanje dvanaestogodišnje opće obrazovanje ili posjedovanje potvrde kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja za pristup školi za primalje za smjer I.;

(e) primjerno poznavanje higijene i tehnologije za proizvodnju, izradu i stavljanje na tržiste hrane za životinje ili hrane životinjskog porijekla, namijenjene prehrani ljudi, uključujući vještine i kompetencije potrebne za razumijevanje i objašnjavanje dobre prakse u tom području;

(b) posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestruru za opću zdravstvenu njegu navedenih za smjer II. u Prilogu V. točki 5.2.2.”;

(f) znanje, vještine i kompetencije potrebne za odgovornu i razumnu upotrebu veterinarskih lijekova radi liječenja životinja te osiguravanja sigurnosti prehrambenog lanca i zaštite okoliša.”

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osposobljavanje primalja osigurava da je ta dotična stručna osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

30. Članak 40. mijenja se kako se slijedi:

(a) u stavku 1. treći i četvrti podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.5.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz trećeg podstavka ne smiju imati za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturon profesijskoj koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvima se izmjenama poštuje odgovornost

(a) detaljno poznavanje znanosti na kojima se temelje djelatnosti primalja, posebno primaljstva, porodništva i ginekologije;

(b) odgovarajuće poznavanje etike struke i zakonodavstva relevantnog za obavljanje te profesije;

(c) odgovarajuće poznavanje općeg medicinskog znanja (bioloških funkcija, anatomije i fiziologije) te farmakologije u području porodništva i neonatologije, kao i poznavanje odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka i njegovog fizičkog i socijalnog okruženja te njegovog ponašanja;

(d) odgovarajuće kliničko iskustvo stečeno u odobrenim ustanovama zahvaljujući kojem primalja može samostalno i na svoju odgovornost, do mjere u kojoj je potrebno i izuzevši patološke situacije, voditi prenatalnu skrb, voditi porod i njegove posljedice u odobrenim ustanovama, te nadzirati porod i rođenje, postnatalnu skrb i neonatalno oživljavanje čekajući liječnika;

- (e) odgovarajuće razumijevanje osposobljavanja zdravstvenih djelatnika i iskustvo u radu s takvim osobljem.”

31. U članku 41. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Dokazi o formalnoj osposobljenosti za primalje iz Priloga V. točke 5.5.2. automatski se priznaju u skladu s člankom 21. ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih kriterija:

- (a) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje tri godine, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 4 600 sati teoretskog i praktičnog osposobljavanja, pri čemu trajanje kliničkog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu;
- (b) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje dvije godine, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 3 600 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu iz Priloga V. točke 5.2.2.;
- (c) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje 18 mjeseci, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 3 000 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu iz Priloga V. točke 5.2.2., nakon čega je uslijedila jednogodišnja stručna praksa za koju je izdana potvrda u skladu sa stavkom 2.”

32. Članak 43. mijenja se kako slijedi:

- (a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a U vezi s dokazima o formalnoj osposobljenosti za primalje, države članice priznaju te kvalifikacije u slučajevima u kojima je podnositelj zahtjeva započeo svoje osposobljavanje prije 18. siječnja 2016., a uvjet za pristup takvom osposobljavanju je bio deset godina općeg školskog obrazovanja ili istovjetni stupanj za smjer I., ili završeno osposobljavanje za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu potvrđeno dokazom

o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.2.2. prije započinjanja smjera II. osposobljavanja za primalje.”;

- (b) stavak 3. briše se;

- (c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti za primalje koji su:

- (a) bili dodijeljeni u Poljskoj onim primaljama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 40.; i
  - (b) potvrđeni diplomom „diplomirani“ dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja sadržanog u:
- i. članku 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjeni Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.92, pos. 885 te iz 2007., br.176, pos. 1237) i Uredbi ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o podrobnim uvjetima provođenja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedočbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.110, pos. 1170 te iz 2010., br.65, pos. 420); ili

- ii. članku 53.3 točki 3. Zakona od 15. srpnja 2011. o profesijama medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2011., br.174, pos. 1039) i Uredbi ministra zdravstva od 14. lipnja 2012. o podrobnim uvjetima provođenja visokog obrazovanja za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su srednje medicinske škole ili osposobljavanja nakon srednje škole za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2012., pos. 770),

za potrebe provjere je li stupanj znanja i sposobnosti dotične primalje usporediv sa znanjem i sposobnostima primalja koje imaju kvalifikacije koje su za Poljsku navedene u Prilogu V. točki 5.2.2.”

33. U članku 44. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Dokazom o formalnoj osposobljenosti za farmaceuta potvrđuje se osposobljavanje u trajanju od najmanje pet godina, koje uz to može biti izraženo istovjetnim bodo-vima ECTS, i koje obuhvaća najmanje:

- (a) četiri godine redovnog teoretskog i praktičnog osposobljavanja u punoj nastavnoj satnici na sveučilištu ili na visokom učilištu kojem se priznaje istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta;
- (b) tijekom ili na kraju teoretskog i praktičnog osposobljavanja, šestomjesečni pripravnički staž u javnoj ljekarni ili u bolnici pod nadzorom farmaceutskog odjela te bolnice.

Osposobljavanje iz ovog stavka uključuje najmanje program opisan u Prilogu V. točki 5.6.1. Komisija je ovla-stena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.6.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku, uključujući razvoj farmakološke prakse.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poстоje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”

34. U članku 45. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da osobe koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti iz farmacije sveučilišnog stupnja ili stupnja koji je priznat kao istovjetan ispunjavaju

uvjete iz članka 44. i da imaju pravo na pristup i obavljanje barem sljedećih djelatnosti pod uvjetom da zadovoljavaju, gdje je to prikladno, zahtjeve za dodatnim stručnim isku-stvom:

- (a) priprema farmaceutskog oblika lijekova;
- (b) izrada i testiranje lijekova;
- (c) testiranje medicinskih proizvoda u laboratorijima za testiranje lijekova;
- (d) skladištenje, čuvanje i distribucija lijekova na veliko;
- (e) nabava, priprema, testiranje, skladištenje, distribucija i izdavanje sigurnih i djelotvornih lijekova tražene kvali-tete u javnim ljekarnama;
- (f) priprema, testiranje, skladištenje i izdavanje sigurnih i djelotvornih lijekova tražene kvalitete u bolnicama;
- (g) informiranje i savjetovanje o samim lijekovima, uklju-čujući i o njihovoj primjerenoj upotrebi;
- (h) izvještavanje nadležnih tijela o neželjenim učincima farmaceutskih proizvoda;
- (i) podrška na individualnoj osnovi za pacijente koji si sami daju lijek;
- (j) doprinos lokalnim i nacionalnim kampanjama javnog zdravlja.”

35. Članak 46. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 46.

Osposobljavanje arhitekata

1. Osposobljavanje arhitekata obuhvaća:

- (a) ukupno najmanje pet godina redovnog studija na sveu-čilištu ili usporedivoj obrazovnoj ustanovi, koje se zavr-sava uspješno položenim ispitom sveučilišnog tipa; ili

- (b) najmanje četiri godine redovnog studija na sveučilištu ili sličnoj obrazovnoj ustanovi, koje se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog tipa, uz priloženu potvrdu o završetku dvogodišnjeg stručnog pripravničkog staža u skladu sa stavkom 4.

2. Arhitektura mora biti glavni element studija iz stavka 1. Studij uravnoteženo pokriva teoretske i praktične aspekte arhitektonskog osposobljavanja i osigurava stjecanje najmanje sljedećeg znanja, vještina i kompetencija:

- (a) sposobnost arhitektonskog projektiranja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;

- (b) odgovarajuće poznavanje povijesti arhitekture i teorija te povezanih umjetnosti, tehnologija i društvenih znanosti;

- (c) poznavanje lijepih umjetnosti kod utjecaja na kvalitetu arhitektonskog projektiranja;

- (d) odgovarajuće poznavanje urbanizma, planiranja i vještina uključenih u proces planiranja;

- (e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja te razumijevanje potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;

- (f) razumijevanje profesije i uloge arhitekta u zajednici, posebno kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene čimbenike;

- (g) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;

- (h) razumijevanje strukturnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih s građevinskim planiranjem;

- (i) odgovarajuće poznavanje fizikalnih problema i tehnologija te funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala udobnost i zaštitu od klimatskih utjecaja u okviru održivog razvoja;

- (j) potrebne vještine projektiranja, koje omogućuju ispunjavanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim čimbenicima i građevinskim propisima;

- (k) odgovarajuće poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u sustav cjelovitog prostornog planiranja.

3. Broj godina akademskog studija iz stavaka 1. i 2. može osim toga biti izražen istovjetnim bodovima ECTS.

4. Stručni pripravnički staž iz stavka 1. točke (b) odvija se tek nakon završene prve tri godine studija. Najmanje godina dana stručnog pripravničkog staža je nadogradnja znanja, vještina i kompetencija stečenih tijekom studija iz stavka 2. Stoga se stručni pripravnički staž odvija pod nadzorom osobe ili tijela koja su nadležna tijela države članice domaćina za to ovlastila. Takav nadzirani pripravnički staž može se odvijati u bilo kojoj zemlji. Stručni pripravnički staž ocjenjuje nadležno tijelo u državi članici domaćinu."

36. Članak 47. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 47.

Odstupanje od uvjeta osposobljavanja arhitekata

Odstupajući od članka 46. sljedeće se također priznaje kao sukladno članku 21.: osposobljavanje koje je dio programa socijalnih poboljšanja ili izvanrednog sveučilišnog studija koji ispunjava zahtjeve iz članka 46. stavka 2., što se

potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi stručnjak koji je sedam ili više godina radio u području arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog ureda. Taj ispit mora biti na sveučilišnom stupnju i istovjetan završnom ispitu iz članka 46. stavka 1. točke (b)."

37. Članak 49. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Stavak 1. također se primjenjuje na dokaz o formalnoj osposobljenosti arhitekta naveden u Prilogu V. ako je osposobljavanje započelo prije 18. siječnja 2016.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Svaka država članica sljedećim dokazima priznaje isti učinak na svojem državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima arhitekta i njihova obavljanja: dokaz završenog osposobljavanja koje je postojalo 5. kolovoza 1985. i započeto je najkasnije 17. siječnja 2014., a pružali su ga ‚Fachhochschulen‘ u Saveznoj Republici Njemačkoj u trajanju od tri godine te koje ispunjava uvjete iz članka 46. stavka 2. i omogućuje pristup djelatnostima iz članka 48. u toj državi članici pod profesionalnim nazivom ‚arhitekt‘, ako je nakon tog osposobljavanja uslijedilo četverogodišnje stručno iskustvo u Saveznoj Republici Njemačkoj, što se potvrđuje potvrdom koju izdaje nadležno tijelo kod koje je registriran arhitekt koji želi imati koristi od odredaba ove Direktive.“

38. U glavi III. umeće se sljedeće poglavljje:

„Poglavlje III.A

Automatsko priznavanje na temelju zajedničkih načela osposobljavanja

Članak 49.a

Zajednički okvir osposobljavanja

1. Za potrebe ovog članka ‚zajednički okvir osposobljavanja‘ znači zajednički skup minimalnog znanja, vještina i

kompetencija potrebnih za obavljanje određene profesije. Zajednički okvir osposobljavanja ne zamjenjuje nacionalne programe osposobljavanja osim ako država članica odluci drugačije prema nacionalnom pravu. Za potrebe pristupa profesiji i njezinog obavljanja u državama članicama koje reguliraju tu profesiju, država članica priznaje dokazima o stručnim kvalifikacijama stečenima na temelju takvog okvira jednaku valjanost na svojem državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje, pod uvjetom da takav okvir ispunjava uvjete utvrđene u stavku 2.

2. Zajednički okvir osposobljavanja u skladu je sa sljedećim uvjetima:

(a) zajednički okvir osposobljavanja omogućava većem broju stručnjaka mobilnost po državama članicama;

(b) profesija na koju se primjenjuje zajednički okvir osposobljavanja, ili obrazovanje i osposobljavanje koji dovode do profesije, regulirani su u najmanje jednoj trećini država članica;

(c) zajednički skup znanja, vještina i kompetencija spaja znanja, vještine i kompetencije potrebne u sustavima obrazovanja i osposobljavanja primjenjivima u najmanje jednoj trećini država članica; nevažno je jesu li znanja, vještine ili kompetencije stečene kao dio općeg osposobljavanja na sveučilištu ili instituciji višeg obrazovanja ili kao dio strukovnog osposobljavanja;

(d) zajednički okvir osposobljavanja temelji se na razinama EQF-a, kako je definiran u Prilogu II. Preporuci Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi europskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje (*);

(e) dotična profesija nije niti obuhvaćena drugim zajedničkim okvirom osposobljavanja niti se automatski priznaje u okviru poglavљa III. glave III.;

(f) zajednički okvir osposobljavanja pripremljen je nakon prikladnog transparentnog postupka, što uključuje i relevantne zainteresirane strane iz država članica ako profesija nije regulirana;

- (g) zajednički okvir osposobljavanja omogućava državljanima bilo koje države članice da ispunе uvjete za stjecanje stručnih kvalifikacija u tom okviru bez potrebe da prije toga budu članovi bilo koje strukovne organizacije ili prijavljeni pri takvoj organizaciji.

3. Predstavničke strukovne organizacije na razini Unije, kao i nacionalne strukovne organizacije ili nadležna tijela iz najmanje jedne trećine država članica mogu Komisiji podnijeti prijedloge za zajedničke okvire osposobljavanja koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi uspostavila zajednički okvir osposobljavanja za određenu profesiju na temelju uvjeta utvrđenih u stavku 2. ovog članka.

5. Država članica oslobođena je obveze uvođenja zajedničkog okvira osposobljavanja iz stavka 4. na svojem državnom području i obveze automatskog priznavanja stručnih kvalifikacija stečenih unutar tog zajedničkog okvira osposobljavanja ako se ispunji jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) na njezinom državnom području ne postoje institucije obrazovanja ili osposobljavanja koje nude takvo osposobljavanje za dotočnu profesiju;
- (b) uvođenje zajedničkog okvira osposobljavanja nepovoljno bi utjecalo na organizaciju sustava obrazovanja i stručnog osposobljavanja;
- (c) postoje znatne razlike između zajedničkog okvira osposobljavanja i osposobljavanja koje se zahtijeva na njezinom državnom području, što uključuje ozbiljan rizik za javnu politiku, javnu sigurnost, javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga ili za zaštitu okoliša.

6. Države članice u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz stavka 4. obavješćuju Komisiju i ostale države članice o:

- (a) nacionalnim kvalifikacijama, te prema potrebi nacionalnim profesionalnim nazivima, koji su u skladu sa zajedničkim okvirom osposobljavanja; ili
- (b) svakom korištenju oslobođenja navedenom u stavku 5., zajedno s obrazloženjem o tome koji od uvjeta iz tog stavka su ispunjeni. Komisija u roku od tri mjeseca može zatražiti dodatno obrazloženje ako smatra da država članica nije pružila opravdanje da je jedan od ovih uvjeta ispunjen ili je opravdanje bilo nedovoljno. Država članica na svaki takav zahtjev odgovara u roku od tri mjeseca.

Komisija može donijeti provedbeni akt za izradu popisa nacionalnih stručnih kvalifikacija i nacionalnih profesionalnih naziva koji imaju korist od automatskog priznavanja unutar zajedničkog okvira osposobljavanja donesenog u skladu sa stavkom 4.

7. Ovaj se članak također primjenjuje na specijalizacije profesije, pod uvjetom da se takve specijalizacije tiču profesionalnih djelatnosti pristup kojima je, kao i obavljanje istih, regulirano u državama članicama, ako profesija već podliježe automatskom priznavanju u okviru poglavljia III. glave III., ali ne i dotočna specijalizacija.

Članak 49.b

Zajednički testovi osposobljenosti

1. Za potrebe ovog članka, „zajednički test osposobljenosti“ znači standardizirana provjera osposobljenosti koja je dostupna u državama članicama sudionicama i rezervirana za nositelje određenih stručnih kvalifikacija. Uspješno polaganje takvog ispita u državi članici omogućava nositelju određenih stručnih kvalifikacija da obavljaju profesiju u svakoj dotočnoj državi članici domaćinu pod istim uvjetima kao nositelji stručnih kvalifikacija stečenih u toj državi članici.

2. Zajednički test osposobljenosti u skladu je sa sljedećim uvjetima:

- (a) zajednički test osposobljenosti omogućava većem broju stručnjaka mobilnost po državama članicama;
- (b) profesija na koju se zajednički test osposobljenosti primjenjuje, ili obrazovanje i osposobljavanje koji dovode do dotočne profesije, regulirani su u najmanje jednoj trećini država članica;

- (c) zajednički test osposobljenosti pripremljen je nakon prikladnog transparentnog postupka, što uključuje i relevantne zainteresirane strane iz država članica ako profesija nije regulirana;
- (d) zajednički test osposobljenosti omogućava državljanima bilo koje države članice da sudjeluju u takvom testiranju i praktičnoj organizaciji takvih testova u državama članicama bez potrebe da prije toga budu članovi bilo koje strukovne organizacije ili prijavljeni pri takvoj organizaciji.

3. Predstavničke strukovne organizacije na razini Unije, kao i nacionalne strukovne organizacije ili nadležna tijela iz najmanje jedne trećine država članica mogu Komisiji podnijeti prijedloge za zajedničke testove osposobljenosti koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi odredila sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti i uvjeta potrebnih za sudjelovanje u testiranju i uspješno polaganje testa.

5. Država članica oslobođena je obveze organiziranja zajedničkog testa osposobljenosti iz stavka 4. na svojem državnom području i obveze automatskog priznavanja kvalificiranih stručnjaka koji su položili zajednički test osposobljenosti ako se ispuni jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) dotočna profesija nije regulirana na njezinom državnom području;
- (b) sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti neće dovoljno ublažiti ozbiljan rizik za javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga, koji su relevantni na njezinom državnom području;
- (c) sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti učinio bi pristup profesiji znatno manje privlačnim u usporedbi s nacionalnim zahtjevima.

6. Države članice u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz stavka 4. obavješćuju Komisiju i druge države članice o:

- (a) kapacitetu dostupnom za organiziranje takvih testova; ili
- (b) svakom korištenju oslobođenja iz stavka 5, zajedno sa obrazloženjem koji od uvjeta iz tog stavka su ispunjeni. Komisija u roku od tri mjeseca može zatražiti dodatno obrazloženje ako smatra da država članica nije pružila opravdanje da je jedan od ovih uvjeta ispunjen ili je opravdanje bilo nedovoljno. Država članica na svaki takav zahtjev odgovara u roku od tri mjeseca.

Komisija može donijeti provedbeni akt u kojem bi se navele države članice u kojima će se organizirati zajednički testovi osposobljenosti usvojeni u skladu sa stavkom 4., učestalosti testova tijekom kalendarske godine i druge mjere potrebne za organizaciju zajedničkih testova osposobljenosti u državama članicama.

(*) SL C 111, 6.5.2008., str. 1."

39. U članku 50. umeću se sljedeći stavci:

„3.a U slučaju opravdanje sumnje država članica domaćin može zahtijevati od nadležnog tijela države članice potvrdu činjenice da podnositelju zahtjeva nije prekinuto ili zabranjeno obavljanje profesije zbog teže povrede pravila struke ili osude za kazneno djela povezano s obavljanjem njegovih profesionalnih djelatnosti.

3.b Razmjena informacija između nadležnih tijela različitih država članica u okviru ovog članka odvija se putem sustava IMI.“

40. U članku 52. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Država članica ne može rezervirati korištenje profesionalnog naziva za nositelje stručnih kvalifikacija ako nije o udruzi ili organizaciji obavijestila Komisiju i druge države članice u skladu s člankom 3. stavkom 2.“

41. Članak 53. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 53.

Znanje jezika

1. Stručnjaci kojima su priznate stručne kvalifikacije moraju znati jezike koji su potrebni za obavljanje profesije u zemlji članici domaćinu.

2. Država članica osigurava da su sve kontrole koje provodi nadležno tijelo ili koje se provode pod njegovim nadzorom, za kontrolu usklađenosti s obvezom iz stavka 1., ograničene na znanje jednog službenog jezika države članice domaćina ili jednog administrativnog jezika države članice domaćina, pod uvjetom da je on također službeni jezik Unije.

3. Kontrole koje se provode u skladu sa stavkom 2. mogu se nametnuti ako profesija koja će se obavljati utječe na sigurnost pacijentata. Kontrole se mogu nametnuti za druge profesije u slučajevima u kojima postoji ozbiljna i konkretna sumnja o dostatnosti stručnjakova znanja jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje taj stručnjak namjerava obavljati.

Kontrole se mogu provoditi samo nakon izdavanja europske strukovne iskaznice u skladu s člankom 4.d ili nakon prepoznavanja stručnih kvalifikacija, ovisno o slučaju.

4. Sve kontrole znanja jezika razmjerne su djelatnosti koja će se obavljati. Dotični stručnjak ima pravo žalbe na takve kontrole prema nacionalnom pravu.”

42. U glavi IV. umeće se sljedeći članak:

„Članak 55.a

Priznavanje stručnog pripravnika staža

1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji u matičnoj državi članici zahtjeva da je završen stručni pripravnikički staž, nadležno tijelo matične države članice, prilikom razmatranja zahtjeva za odobrenje obavljanja regulirane profesije, priznaje stručni pripravnikički staž obavljen u drugoj državi članici pod uvjetom da je pripravnikički staž

u skladu s objavljenim smjernicama iz stavka 2. te uzima u obzir stručni pripravnikički staž obavljen u trećoj zemlji. Međutim, države članice mogu u nacionalnom zakonodavstvu odrediti razumno ograničenje trajanja dijela stručnog pripravnikičkog staža koji se može obaviti u inozemstvu.

2. Priznavanje stručnog pripravnikičkog staža ne zamjenjuje postojeće zahtjeve da se položi ispit kako bi se ostvario pristup dotičnoj profesiji. Nadležno tijelo objavljuje smjernice za organizaciju i priznavanje stručnog pripravnikičkog staža obavljenog u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, posebno u vezi s ulogom nadzornika stručnog pripravnikičkog staža.”

43. Naslov glave V. zamjenjuje se sljedećim:

„GLAVA V.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA I ODGOVORNOST PREMA GRAĐANIMA ZA PROVEDBU”.

44. Članak 56. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice razmjenjuju podatke o poduzetim disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama te bilo kakvim drugim teškim i posebnim okolnostima koje bi mogle utjecati na obavljanje djelatnosti iz ove Direktive. Pri tome poštuju pravila o zaštiti osobnih podataka predviđena u Direktivi 95/46/EZ i Direktivi 2002/58/EZ.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Za potrebe stavaka 1. i 2. nadležna tijela koriste sustav IMI.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Svaka država članica određuje koordinatora za djelatnosti nadležnih tijela iz stavka 1. i o tome obavješćuje ostale države članice i Komisiju.

Dužnosti koordinatora su sljedeće:

- (a) promicati jedinstvenu primjenu ove Direktive;
- (b) sakupljati sve informacije koje su relevantne za primjenu ove Direktive, kao što su informacije o uvjetima pristupa reguliranim profesijama u državama članicama;
- (c) razmatrati prijedloge za zajedničke okvire osposobljavanja i zajedničke testove osposobljenosti;
- (d) razmjenjivati informacije i najbolje prakse u svrhu optimiziranja kontinuiranog profesionalnog razvoja u državama članicama;
- (e) razmjenjivati informacije i najbolje prakse o primjeni kompenzacijskih mjera iz članka 14.

Za potrebe izvršavanja dužnosti iz točke (b) ovog stavka koordinatori mogu tražiti pomoć centara za pomoć iz članka 57.b.”

45. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 56.a

Mehanizam upozoravanja

1. Nadležna tijela države članice obavješćuju nadležna tijela svih ostalih država članica o stručnjaku kojemu su

nacionalna nadležna tijela ili sudovi u cijelosti ili djelomično ograničili ili zabranili, čak i privremeno, obavljanje sljedećih profesionalnih djelatnosti na državnom području te države članice:

- (a) doktor medicine i opće prakse koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točaka 5.1.1. i 5.1.4.;
- (b) doktor medicine specijalist koji posjeduje naziv iz Priloga V. točke 5.1.3.;
- (c) medicinska sestra za opću zdravstvenu njegu koja posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.2.2.;
- (d) doktor dentalne medicine koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.3.2.;
- (e) zubar specijalist koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.3.3.;
- (f) veterinar koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.4.2.;
- (g) primalja koja posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.5.2.;
- (h) farmaceut koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.6.2.;
- (i) nositelji svjedodžbi iz Priloga VII. točke 2. kojima se potvrđuje da je nositelj završio osposobljavanje koje ispunjava odgovarajuće minimalne uvjete iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. odnosno 44., ali koje je započelo prije referentnih datuma kvalifikacija navedenih u Prilogu V. točkama 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2.;
- (j) nositelji svjedodžbi o stečenim pravima iz članaka 23., 27., 29., 33., 33.a, 37., 43. i 43.a;

(k) drugi stručnjaci koji obavljaju djelatnosti koje utječu na sigurnost pacijenta ako stručnjak obavlja profesiju reguliranu u toj državi članici;

95/46/EZ i Direktivom 2002/58/EZ. Obrada osobnih podataka od strane Komisije izvršava se u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.

(l) stručnjaci koji obavljaju djelatnosti povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući i brigu o djeci i predškolsko obrazovanje, ako stručnjak obavlja profesiju reguliranu u toj državi članici.

5. Nadležna tijela država članica obavješćuju se bez odgode kada zabrana ili ograničenje iz stavka 1. istekne. U tu svrhu od nadležnog tijela države članice koje šalje informacije u skladu sa stavkom 1. također se zahtjeva da obavijesti o datumu isteka i svakoj sljedećoj promjeni tog datuma.

2. Nadležna tijela šalju informacije iz stavka 1. upozorenjem putem sustava IMI najkasnije tri dana nakon dana donošenja odluke o ograničenju ili potpunoj ili djelomičnoj zabrani obavljanja profesionalne djelatnosti dotičnog stručnjaka. Informacija je ograničena na sljedeće:

(a) identitet stručnjaka;

6. Države članice osiguravaju da stručnjaci, u pogledu kojih se šalju upozorenja drugim državama članicama, budu pisanim putem obaviješteni o odlukama o upozorenju u isto vrijeme kad se o upozorenju odluči, da mogu u okviru nacionalnog prava podnijeti žalbu na odluku ili podnijeti zahtjev za ispravljanje takvih odluka i imaju pristup pravnim lijekovima u vezi sa bilo kakvom štetom koju su prouzročila lažna upozorenja poslana drugim državama članicama. U takvim se slučajevima navodi da odluka o upozorenju podliježe postupku koji je pokrenuo stručnjak.

(b) dotičnu profesiju;

7. Podaci o upozorenjima mogu se obradivati u sustavu IMI sve dok su valjni. Upozorenja se brišu u roku od tri dana od dana donošenja odluke o poništenju ili od isteka zabrane ili ograničenja iz stavka 1.

(c) informacije o nacionalnom tijelu ili sudu koji donosi odluku o ograničenju ili zabrani;

8. Komisija donosi provedbene akte za primjenu mehanizma upozorenja. Ti provedbeni akti sadrže odredbe o tijelima koja imaju pravo slati i primati upozorenja te o povlačenju i okončanju upozorenja te o mjerama za osiguravanje sigurnosti obrade. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.”

(d) opseg ograničenja ili zabrane; i

(e) razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje ograničenje ili zabrana.

46. Članak 57. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 57.

Središnji internetski pristup informacijama

1. Države članice osiguravaju da su sljedeće informacije dostupne na internetu putem jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 6. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (*) te da se redovito ažuriraju:

3. Nadležna tijela dotične države članice najkasnije tri dana nakon dana donošenja sudske odluke upozorenjem putem sustava IMI obavješćuju nadležna tijela svih ostalih država članica o identitetu stručnjaka koji je podnio zahtjev za priznavanje kvalifikacija na temelju ove Direktive i za kojeg su potom sudovi utvrdili da je koristio krivotvorene dokaze o stručnim kvalifikacijama u ovom kontekstu.

4. Obrada osobnih podataka za potrebe razmjene informacija iz stavaka 1. i 3. izvršava se u skladu s Direktivom

(a) popis svih reguliranih profesija u državi članici uključujući i kontakt podatke nadležnih tijela za svaku reguliranu profesiju i centre za pomoć iz članka 57.b;

(b) popis profesija za koje je dostupna europska strukovna iskaznica, funkcioniranje te iskaznice, uključujući sve povezane naknade koje stručnjaci trebaju platiti te nadležna tijela koja izdaju tu iskaznicu;

(c) popis svih profesija za koje država članica primjenjuje članak 7. stavak 4. na temelju nacionalnih zakona i drugih propisa;

(d) popis reguliranog obrazovanja i ospozobljavanja te ospozobljavanja s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podtočke ii.;

(e) zahtjeve i postupke iz članaka 7., 50., 51. i 53. za profesije regulirane u državi članici, uključujući sve povezane naknade koje plaćaju građani i dokumente koje građani podnose nadležnim tijelima;

(f) pojedinosti o tome kako se u okviru nacionalnih zakona i drugih propisa može žaliti na odluke nadležnih tijela donesene na temelju ove Direktive.

2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. pružaju korisnicima na jasan i sveobuhvatan način, da su lako dostupne na daljinu i električkim putem te da se redovito ažuriraju.

3. Države članice osiguravaju da se na svaki zahtjev za informaciju upućen jedinstvenoj kontaktnoj točki odgovori što je prije moguće.

4. Države članice i Komisija poduzimaju popratne mjere kako bi potaknule jedinstvene kontaktne točke da se informacije iz stavka 1. omoguće i na drugim službenim jezicima Unije. To ne utječe na zakonodavstvo država članica o upotrebi jezika na njihovom državnom području.

5. Države članice surađuju međusobno i s Komisijom za potrebe provedbe stavaka 1., 2. i 4.

(*) SL L 376, 27.12.2006., str. 36."

47. Umeću se sljedeći članci:

„Članak 57.a

Postupci električkim putem

1. Države članice osiguravaju da se svi zahtjevi, postupci i formalnosti vezani za pitanja obuhvaćena ovom Direktivom mogu jednostavno ispuniti, na daljinu i električkim putem, pomoću odgovarajućih jedinstvenih kontaktne točake ili odgovarajućih nadležnih tijela. To ne sprečava nadležna tijela država članica da zatraže ovjerenje preslike u kasnijoj fazi u slučaju opravdanih sumnji i kada je to strogo neophodno.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na izvršavanje razdoblja prilagodbe ili provjere ospozobljenosti.

3. Ako je opravdano da država članica traži napredne električke potpisne, kako su definirani u članku 2. točki 2. Direktive 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za električke potpisne (*), za ispunjavanje postupaka iz stavka 1. ovog članka, države članice prihvataju električke potpisne u skladu s Odlukom Komisije 2009/767/EZ od 16. listopada 2009. o utvrđivanju mjera za olakšavanje upotrebe postupaka električkim putem pomoću jedinstvenih kontaktne točake u okviru Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu (**) i omogućavaju tehnička sredstva za obradu dokumenata naprednim električkim potpisom u formatima koji su definirani u Odluci Komisije 2011/130/EU od 25. veljače 2011. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za prekograničnu obradu dokumenata koje su električki potpisala nadležna tijela u okviru Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu (**).

4. Svi se postupci provode u skladu s člankom 8. Direktive 2006/123/EZ u vezi s jedinstvenim kontaktne točkama. Postupovna vremenska ograničenja određena u članku 7. stavku 4. i članku 51. ove Direktive započinju od trenutka kada građanin podnese zahtjev ili bilo koji dokument koji nedostaje jedinstvenoj kontaktne točki ili izravno odgovarajućem nadležnom tijelu. Bilo koji zahtjev za ovjerenje preslike iz stavka 1. ovog članka ne smatra se zahtjevom za dokumente koji nedostaju.

Članak 57.b**Centri za pomoć**

1. Svaka država članica najkasnije do 18. siječnja 2016. određuje centar za pomoć u čijoj je nadležnosti pružanje pomoći građanima, kao i centrima za pomoć drugih država članica, u vezi s priznavanjem stručnih kvalifikacija predviđenih u ovoj Direktivi, uključujući i davanje informacija o nacionalnom zakonodavstvu kojim su uređene profesije i njihovo obavljanje, socijalnom zakonodavstvu i, po potrebi, etičkim pravilima.

2. Centri za pomoć u državama članicama domaćinima pomažu građanima u korištenju prava koja su im dodijeljena ovom Direktivom u suradnji, po potrebi, s centrom za pomoć u matičnoj državi članici i nadležnim tijelima i jedinstvenim kontaktnim točkama u državi članici domaćinu.

3. Od svakog nadležnog tijela u matičnoj državi članici ili državi članici domaćinu zahtjeva se da u potpunosti surađuje s centrom za pomoć u državi članici domaćinu i po potrebi u matičnoj državi članici te da pruža sve relevantne informacije o pojedinačnim slučajevima takvim centrima za pomoć na njihov zahtjev i pod uvjetom da se poštuju pravila o zaštiti podataka u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Direktivom 2002/58/EZ.

4. Na zahtjev Komisije centri za pomoć obavješćuju Komisiju o rezultatima upita koje razmatraju u roku od dva mjeseca od primanja takvog zahtjeva.

Članak 57.c**Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20., članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5., članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5., članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 17. siječnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20., članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5., članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5., članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20., članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5., članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5., članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

(*) SL L 13, 19.1.2000., str. 12.

(**) SL L 274, 20.10.2009., str. 36.

(***) SL L 53, 26.2.2011., str. 66.”

48. Članak 58. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 58.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011."

49. Članak 59. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 59.

Transparentnost

1. Države članice dostavljaju Komisiji popis postojećih reguliranih profesija, podrobnog navodeći djelatnosti obuhvaćene svakom profesijom, te popis reguliranih obrazovanja i osposobljavanja, te osposobljavanja s posebnom struktrom, iz članka 11. točke (c) podtočke ii., na njihovu državnom području do 18. siječnja 2016. Moguće promjene na tim popisima također se dostavljaju Komisiji bez nepotrebnog odlaganja. Komisija uspostavlja i održava javno dostupnu bazu podataka reguliranih profesija, uključujući opći opis djelatnosti obuhvaćenih svakom profesijom.

2. Do 18. siječnja 2016., države članice dostavljaju Komisiji popis profesija za koje je potrebna prethodna provjera kvalifikacija u skladu s člankom 7. stavkom 4. Države članice Komisiji daju posebno obrazloženje za unos svake pojedine profesije na taj popis.

3. Države članice provjeravaju jesu li zahtjevi na temelju njihovog pravnog sustava koji ograničavaju pristup profesiji ili obavljanje profesije nositeljima određene stručne kvalifikacije, uključujući korištenje profesionalnih naziva i profesionalne djelatnosti dopuštene u okviru takvog naziva, koji se u ovom članku nazivaju „zahtjevima”, u skladu sa sljedećim načelima:

(a) zahtjevi ne smiju biti ni neposredno niti posredno diskriminacijski na temelju nacionalnosti ili boravišta;

(b) zahtjevi moraju biti opravdani prevladavajućim razlozima općeg interesa;

(c) zahtjevi moraju biti prikladni za osiguravanje postizanja zadanog cilja i ne smiju prelaziti ono što je potrebno za postizanje tog cilja.

4. Stavak 1. također se primjenjuje na profesije koje u državi članici reguliraju udruženja ili organizacije u smislu članka 3. stavka 2. te na sve zahtjeve za članstvo u tim udruženjima ili organizacijama.

5. Do 18. siječnja 2016., države članice Komisiji daju informacije o zahtjevima koje namjeravaju zadržati i razlozima zbog kojih smatraju da su ti zahtjevi u skladu sa stavkom 3. Države članice, u roku od šest mjeseci nakon usvajanja mjere, osiguravaju informacije o zahtjevima koje su naknadno uvele te razlozima zbog kojih smatraju da su ti zahtjevi u skladu sa stavkom 3.

6. Do 18. siječnja 2016., i potom svake dvije godine, države članice također podnose izvješće Komisiji o zahtjevima koji su povučeni ili ublaženi.

7. Komisija prosljeđuje izvješća iz stavka 6. drugim državama članicama koje podnose svoje primjedbe u roku od šest mjeseci. U tom razdoblju od šest mjeseci Komisija se savjetuje sa zainteresiranim stranama, uključujući dotičnim profesijama.

8. Komisija na temelju informacija koje je dobila od država članica podnosi sažetak izvješća skupini koordinatora ustanovljenoj Odlukom Komisije 2007/172/EZ od 19. ožujka 2007. o osnivanju skupine koordinatora za priznavanje stručnih kvalifikacija (*), koja može podnijeti primjedbe.

9. U svjetlu primjedbi iz stavaka 7. i 8. Komisija do 18. siječnja 2017. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi svoje konačne zaključke kojima po potrebi prilaže prijedloge za daljnje inicijative.

(*) SL L 79, 20.3.2007., str. 38.”

50. Članak 60. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Od 18. siječnja 2016. statistički sažetak donesenih odluka iz prvog podstavka sadržava podrobne informacije o broju i vrsti odluka koje su donesene u skladu s ovom Direktivom, uključujući vrste odluka o djelomičnom pristupu koje donose nadležna tijela u skladu s člankom 4.f te opis glavnih problema do kojih dolazi prilikom primjene ove Direktive”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija do 18. siječnja 2019. i potom svakih pet godina objavljuje izvješće o provedbi ove Direktive.

U prvom takvom izvješću posebno se usredotočuje na nove elemente koji su uvedeni ovom Direktivom te posebno na sljedeće teme:

- (a) funkcioniranje europske strukovne iskaznice;
- (b) moderniziranje znanja, vještina i sposobnosti za profesije obuhvaćene poglavljem III. glave III., uključujući popis sposobnosti iz članka 31. stavka 7.;
- (c) funkcioniranje zajedničkih okvira za osposobljavanje i zajedničkih testova osposobljenosti;
- (d) rezultate posebnih programa usavršavanja iz rumunjskih zakona i drugih propisa za nositelje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz članka 33.a, kao i za nositelje dokaza o formalnoj osposobljenosti na razini nakon srednje škole, s ciljem ocjene potreba revizije trenutačnih odredbi o uređenju stečenih prava primjenjivom na rumunjski dokaz o formalnoj osposobljenosti medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu.

Države članice osiguravaju sve potrebne informacije za pripremu tog izvješća.”

51. U članku 61. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Po potrebi Komisija donosi provedbeni akt kako bi dotičnoj državi članici dopustila odstupanje od relevantnih odredbi tijekom ograničenog razdoblja.”

52. Prilozi II. i III. brišu se.

53. U Prilogu VII. točki 1. dodaje se sljedeća točka:

„(g) ako država članica to zahtijeva za vlastite državljane, uvjerenje kojim se potvrđuje da nije bilo privremenih ili konačnih oduzimanja prava na obavljanje profesije, ili uvjerenje o nekažnjavanju.”

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1024/2012

Točka 2. iz Priloga Uredbi (EU) br. 1024/2012 zamjenjuje se sljedećim:

„2. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*): članci od 4.a do 4.e, članak 8., članak 21.a, članak 50., članak 56. i članak 56.a.

(*) SL L 255, 30.9.2005., str. 22.”

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 18. siječnja 2016..

2. Sve države članice koje 17. siječnja 2014. osiguravaju pristup osposobljavanju za primalje za smjer I. u skladu s člankom 40. stavkom 2. Direktive 2005/36/EZ po završetku najmanje prvih deset godina općeg školskog obrazovanja, donose zakone i druge propise potrebne za ispunjavanje uvjeta za pristup osposobljavanju za primalje u skladu s člankom 40. stavkom 2. točkom (a) te direkcie do 18. siječnja 2020.

3. Države članice Komisiji odmah dostavljaju tekst mjera iz stavaka 1. i 2.

4. Kada države članice donose mjere iz stavaka 1. i 2., te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

5. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjer nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. studenoga 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

V. LEŠKEVIČIUS

_____

Izjava Komisije

Komisija će pri pripremi delegiranih akata iz članka 57.c stavka 2. osigurati istodoban, pravovremen i primjeren prijenos relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću te će dovoljno unaprijed provoditi odgovarajuća i transparentna savjetovanja, posebno sa stručnjacima iz nadležnih vlasti i tijela, strukovnih udruženja i obrazovnih ustanova u svim državama članicama i po potrebi sa stručnjacima među socijalnim partnerima.

ODLUKE

ODLUKA br. 1386/2013/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. studenoga 2013.

o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta”

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Unija je sebi zadala cilj do 2020. postati pametnim, održivim i uključivim gospodarstvom provedbom skupa politika i mjera usmjerenih na gospodarstvo s niskom razinom ugljičnog dioksida i učinkovitim korištenjem resursa (⁴).
- (2) Djelovanje Unije u području okoliša od 1973. se odvija u okviru uzastopnih programa djelovanja za okoliš.

⁽¹⁾ SL C 161, 6.6.2013., str 77.

⁽²⁾ SL C 218, 30.7.2013., str. 53.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 24. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 15. studenoga 2013.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020 i zaključci Europskog vijeća od 17. svibnja 2010. (EU CO 13/10).

(3) Šesti program djelovanja Zajednice za okoliš (⁵) („Šesti program djelovanja za okoliš“) završio je u srpnju 2012., ali mnoge mjere i akcije pokrenute temeljem tog programa i dalje se provode.

(4) U završnoj ocjeni Šestog programa djelovanja za okoliš zaključeno je da je program osigurao prednosti za okoliš i utvrdio glavni strateški smjer za politiku u području okoliša. Unatoč tim postignućima još uvijek postoje neodrživa kretanja na četirima prioritetnim područjima definiranim u Šestom programu djelovanja za okoliš: klimatske promjene, priroda i bioraznolikost, okoliš i zdravlje i kvaliteta života te prirodnih resursa i otpad.

(5) U završnoj ocjeni Šestog programa djelovanja za okoliš istaknuti su neki nedostaci. Za postizanje ciljeva utvrđenih u Sedmom programu djelovanja za okoliš stoga je potrebna potpuna predanost država članica i nadležnih institucija Unije te spremnost za preuzimanje odgovornosti za ostvarenje prednosti predviđenih programom.

(6) Prema izvješću Europske agencije za okoliš naslovlenom „Europski okoliš – stanje i izgledi u 2010.“ („SOER 2010“), i dalje postoje brojni značajni izazovi za okoliš te će doći do ozbiljnih posljedica ako se ništa ne poduzme.

(7) Svjetski sustavni trendovi i izazovi povezani s populacijskom dinamikom, urbanizacijom, bolestima i pandemijama, ubrzanim tehnološkim promjenama i neodrživim gospodarskim rastom čine rješavanje izazova za okoliš i postizanje dugoročnog održivog razvoja još složenijim. Kako bi se dugoročno osiguralo blagostanje Unije potrebne su dodatne mjere za rješavanje tih izazova.

⁽⁵⁾ Odluka br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju Šestog programa djelovanja Zajednice za okoliš (SL L 242, 10.9.2002., str. 1.).

- (8) Nužno je da se prioritetni ciljevi Unije za 2020. utvrde u skladu s jasnom dugoročnom vizijom za 2050. Time bi se također stvorilo stabilno okruženje za održivo ulaganje i rast. Sedmi program djelovanja za okoliš trebao bi se razvijati na inicijativama politike iz strategije Evrope 2020. ⁽¹⁾, uključujući Klimatski i energetski paket Unije ⁽²⁾, Komunikaciju Komisije o planu za prijelaz na gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂ do 2050. ⁽³⁾, Strategiju EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020. ⁽⁴⁾, plan za resursno učinkovitu Evropu ⁽⁵⁾, vodeću inicijativu „Unija inovacija“ ⁽⁶⁾ i strategiju Evropske unije za održivi razvoj.
- (9) Sedmi program djelovanja za okoliš trebao bi pomoći u postizanju ciljeva koji se odnose na okoliš i klimatske promjene koje je Unija već odredila te u identificiranju propusta u politici u slučajevima gdje su možda potrebnii dodatni ciljevi.
- (10) Unija se usuglasila da će postići smanjenje svojih emisija stakleničkih plinova od barem 20 % do 2020. godine (30 % pod uvjetom da se druge razvijene zemlje obvežu na slična smanjenja emisija i da zemlje u razvoju daju svoj doprinos na odgovarajući način, prema vlastitim odgovornostima i mogućnostima); osigurati da se do 2020. godine 20 % potrošnje energije dobiva iz obnovljive energije; i postići smanjenje

⁽¹⁾ COM(2010) 2020.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO₂ iz osobnih i lakih vozila (SL L 140, 5.6.2009., str. 1.), Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnjem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.), Direktiva 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (SL L 140, 5.6.2009., str. 63.), Direktiva 2009/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 98/70/EZ u pogledu specifikacije benzina, dizelskoga goriva i plinskog ulja i uvođenju mehanizma praćenja i smanjivanja emisija stakleničkih plinova i izmjeni Direktive Vijeća 1999/32/EZ u pogledu specifikacije goriva kojim se koriste plovila na unutarnjim plovnim putovima i stavljanju izvan snage Direktive 93/12/EEZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 88.), Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladistenu ugljikovog dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.), Odluka br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o naporima koje poduzimaju države članice radi smanjenja emisija stakleničkih plinova s ciljem ostvarenja ciljeva Zajednice vezanih za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2020. godine (SL L 140, 5.6.2009., str. 136.).

⁽³⁾ COM(2011) 112. Vijeće se u svojim zaključcima od 17. svibnja 2011. osvrnulo na Plan, a Europski parlament ga je priznao u svojoj rezoluciji od 15. ožujka 2012. (P7_TA(2012)0086).

⁽⁴⁾ COM(2011) 244.

⁽⁵⁾ COM(2011) 571.

⁽⁶⁾ COM(2010) 546.

potrošnje primarne energije za 20 % u usporedbi s predviđenim razinama povećanjem energetske učinkovitosti ⁽⁷⁾.

- (11) Unija se usuglasila da će do 2020. zaustaviti gubitak bioraznolikosti i degradaciju usluga ekosustava u Uniji, vratiti ih u prijašnje stanje koliko je to moguće te istodobno povećati doprinos Unije u sprečavanju svjetskog gubitka bioraznolikosti ⁽⁸⁾.

- (12) Unija podupire ciljeve zaustavljanja globalnog smanjenja šumskih površina najkasnije do 2030. i smanjenja bruto vrijednosti krčenja tropskih šuma za barem 50 % do 2020. u usporedbi s razinama iz 2008 ⁽⁹⁾.

- (13) Unija se usuglasila da će do 2015. postići dobro stanje svih voda u Uniji uključujući slatke vode (rijeke i jezera, podzemne vode), prijelazne vode (estuarije/delte) i priobalne vode u području od jedne nautičke milje od obale ⁽¹⁰⁾.

- (14) Unija se usuglasila da će do 2020. postići dobro stanje okoliša svih morskih voda u Uniji ⁽¹¹⁾.

- (15) Unija se usuglasila da će postići razine kvalitete zraka koje ne dovode do značajnih negativnih učinaka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš ⁽¹²⁾.

- (16) Unija se usuglasila da će do 2020. postići cilj da se kemikalije proizvode i koriste na način da se smanje bitni negativni učinci na ljudsko zdravlje i okoliš ⁽¹³⁾.

- (17) Unija se usuglasila da će do 2020. postići okoliš i zdravlje ljudi sprečavanjem ili smanjenjem štetnih učinaka stvaranja otpada i upravljanja njime te smanjenjem ukupnog utjecaja korištenja resursa i povećanjem učinkovitosti tog

⁽⁷⁾ Europsko vijeće od 8. i 9. ožujka 2007.

⁽⁸⁾ Zaključci Europskog vijeća od 25. i 26. ožujka 2010. (EUCO 7/10); zaključci Vijeća od 15. ožujka 2010. (7536/10); COM(2011)0244.

⁽⁹⁾ Zaključci Vijeća od 4. studenoga 2008. (16852/08).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

⁽¹²⁾ Odluka br. 1600/2002/EZ; Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

⁽¹³⁾ Odluka br. 1600/2002/EZ; Provedbeni plan iz Johannesburga (WSSD 2002).

- korištenja primjenom sljedeće hijerarhije otpada: preventija, priprema za ponovno korištenje, recikliranje, drugi načini obnavljanja i zbrinjavanje⁽¹⁾.
- (18) Unija se usuglasila da će poticati prelazak na zeleno gospodarstvo i nastojati ostvariti potpuno odvajanje gospodarskog rasta i degradacije okoliša⁽²⁾.
- (19) Unija se usuglasila da će nastojati da se ostvari svijet bez degradacije zemljišta u okviru održivog razvoja⁽³⁾.
- (20) U skladu s člankom 191. stavkom 2. Ugovora o funkciranju Europske unije (TFEU), politika Unije u području okoliša usmjerenja je prema postizanju visokog stupnja zaštite, uzimajući u obzir raznolike prilike u različitim regijama Unije, i temelji se na načelu opreznosti te na načelu preventivnog djelovanja, načelu da se šteta nanesena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća.
- (21) U skladu s načelom supsidijarnosti trebale bi se poduzeti mjere za ostvarenje prioritetnih ciljeva Sedmog programa djelovanja za okoliš na različitim razinama upravljanja.
- (22) Transparentna interakcija s nevladnim sudionicima važna je za osiguranje uspjeha Sedmog programa djelovanja za okoliš i postizanje njegovih prioritetnih ciljeva.
- (23) Gubitak bioraznolikosti i degradacija ekosustava u Uniji imaju ne samo ozbiljne posljedice na okoliš i ljudsko blagostanje, već imaju utjecaj i na buduće generacije te su skupi za društvo u cjelini, posebno za gospodarske sudionike u sektorima koji izravno ovise o uslugama ekosustava.
- (24) U Uniji postoje znatne mogućnosti za smanjenje emisija stakleničkih plinova i poticanje učinkovitog korištenja resursa i energije. Time će se, smanjenjem troškova
- zbog poboljšanja učinkovitosti, komercijalizacije inovacija i boljeg upravljanja resursima tijekom cijelog njihovog životnog ciklusa, smanjiti pritisak na okoliš, doći će do povećanja konkurentnosti i stvorit će se novi izvori rasta i zapošljavanja. Kako bi se taj potencijal ostvario, obuhvatnija politika Unije u području klimatskih promjena trebala bi prepoznati da svi gospodarski sektori moraju doprinijeti rješavanju problema koji su povezani s klimatskim promjenama.
- (25) Problemi u vezi s okolišem i utjecaji na okoliš i dalje predstavljaju znatan rizik za ljudsko zdravlje i blagostanje, pri čemu mјere za poboljšanje stanja okoliša mogu biti korisne.
- (26) Potpuna i jednaka provedba pravne stečevine u području okoliša u cijeloj Uniji dobro je ulaganje za okoliš i ljudsko zdravlje, kao i za gospodarstvo.
- (27) Politika Unije u području okoliša trebala bi se i dalje temeljiti na čvrstom znanju i osigurati bolje razumijevanje, na svim razinama, dokaza koji su podloga pri oblikovanju politika, uključujući primjere u kojima se poziva na načelo opreznosti.
- (28) Okolišne i klimatske ciljeve trebalo bi poduprijeti primjenim ulaganjem, a sredstva bi se trebala trošiti djelotvornije u skladu s tim ciljevima. Trebalo bi poticati javno-privatne inicijative.
- (29) Uključivanje pitanja okoliša u sva relevantna područja politike nužno je radi smanjenja pritisaka na okoliš koji proizlaze iz politika i aktivnosti drugih sektora te radi postizanja ciljeva povezanih s okolišem i klimom.
- (30) Unija je gusto naseljena, a više od 70 % njezinih građana živi u gradskim i prigradskim područjima i suočava se s osobitim izazovima povezanimi s okolišem i klimom.
- (31) Mnogi izazovi povezani s okolišem globalne su naravi i mogu se potpuno obuhvatiti samo cjelovitim globalnim pristupom, dok ostali izazovi povezani s okolišem imaju značajnu regionalnu dimenziju. Za to je potrebna suradnja s partnerskim zemljama, uključujući susjedne zemlje te prekomorske zemlje i područja.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

⁽²⁾ Zaključci Vijeća od 11. lipnja 2012. (11186/12); COM(2011) 571.

⁽³⁾ Rezolucija Opće skupštine Ujedinjenih naroda A/Res/66/288 od 27. srpnja 2012. o rezultatima konferencije Rio+20, nazvana „Budućnost kakvu želimo”.

(32) Sedmim programom djelovanja za okoliš, unutar Unije i na međunarodnoj razini, trebala bi se poduprijeti provedba rezultata Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju (Rio+ 20) održane 2012. i tamo preuzetih obveza, s ciljem pretvaranja globalnoga gospodarstva u uključivo i zeleno gospodarstvo u kontekstu održivog razvoja i smanjenja siromaštva.

(33) Odgovarajuća kombinacija instrumenata politike poslovnim subjektima i potrošačima omogućila bi bolje razumijevanje utjecaja njihovih aktivnosti na okoliš i upravljanje tim utjecajem. Takvi instrumenti politike uključuju gospodarske poticaje, tržišne instrumente, zahtjeve u pogledu informacija kao i dobrovoljne instrumente i mјere kojima se nadopunjaju zakonodavni okviri i uključuju zainteresirane strane na različitim razinama.

(34) Sve mјere, radnje i ciljevi navedeni u Sedmom programu djelovanja za okoliš trebali bi se provoditi u skladu s načelom pametnog pravnog uređenja⁽¹⁾ te po potrebi podložno sveobuhvatnoj procjeni utjecaja.

(35) Napredak u ostvarivanju ciljeva Sedmog programa djelovanja za okoliš trebalo bi pratiti, ocjenjivati i vrednovati na temelju dogovorenih pokazatelja.

(36) U skladu s člankom 192. stavkom 3. UFEU-a prioritetni ciljevi koji se odnose na politiku Unije u području okoliša trebali bi se odrediti u općem programu djelovanja.

(37) Za prioritetne ciljeve navedene u ovoj Odluci, određen broj mјera i radnji utvrđuje se u Sedmom programu djelovanja za okoliš, navedenom u Prilogu, u svrhu ostvarenja tih ciljeva.

(38) S obzirom na to da cilj ove Odluke, to jest uspostavu općeg programa djelovanja Unije za okoliš kojim se utvrđuju prioritetni ciljevi, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se, zbog opsega i učinka tog programa djelovanja, on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Evropskoj uniji. U skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tog cilja,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Usvaja se opći program djelovanja Unije u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2020. („Sedmi program djelovanja za okoliš“), kako je utvrđen u Prilogu.

Članak 2.

1. Sedmi program djelovanja za okoliš ima sljedeće prioritetne ciljeve:

(a) zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije;

(b) pretvoriti Uniju u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂;

(c) zaštititi građane Unije od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje povezanih s okolišem;

(d) povećati koristi zakonodavstva Unije u području okoliša boljom provedbom;

(e) poboljšati utemeljenost politike Unije u području okoliša na dokazima i znanju;

(f) osigurati ulaganja u politiku okoliša i klimatsku politiku te rješavati popratne troškove povezane s okolišem;

(g) povećati uključenost pitanja u vezi s okolišem i usklađenost politika;

(h) poboljšati održivost gradova na području Unije;

(i) povećati djelotvornost Unije u rješavanju međunarodnih izazova povezanih s okolišem i klimom.

2. Sedmi program djelovanja za okoliš temelji se na načelu opreznosti, načelima preventivnog djelovanja i popravljanja onečišćenja na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća.

3. Sedmi program djelovanja za okoliš doprinosi visokoj razini zaštite okoliša te boljoj kvaliteti života i blagostanju građana.

⁽¹⁾ COM(2010) 543

4. Sve mjere, aktivnosti i ciljevi navedeni u Sedmom programu djelovanja za okoliš predlažu se i provode u skladu s načelom pametnog pravnog uređenja te po potrebi podložno sveobuhvatnoj procjeni utjecaja.

Članak 3.

1. Nadležne institucije Unije i države članice odgovorne su za poduzimanje odgovarajućih mjeru kako bi se osiguralo ispunjavanje prioritetnih ciljeva postavljenih u Sedmom programu djelovanja za okoliš. Mjere se poduzimaju vodeći računa o načelu dodjeljivanja, supsidijarnosti i proporcionalnosti u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji.

2. Tijela javne vlasti na svim razinama surađuju s poslovnim subjektima i socijalnim partnerima, civilnim društvom i građanima pri provedbi Sedmog programa djelovanja za okoliš.

Članak 4.

1. Komisija osigurava praćenje provedbe relevantnih elemenata Sedmog programa djelovanja za okoliš kroz redoviti proces praćenja u okviru strategije Europa 2020. Taj proces temelji se na pokazateljima koje koristi Europska agencija za okoliš za stanje okoliša i pokazateljima koji se koriste za praćenje napretka u postizanju postojećeg zakonodavstva i ciljeva u vezi s okolišem i klimom kao što su klimatski i energetski ciljevi, ciljevi u pogledu bioraznolikosti i etapni ciljevi učinkovitog korištenja resursa.

2. Komisija također provodi evaluaciju Sedmog programa djelovanja za okoliš. Ta se evaluacija između ostalog temelji na izvješću Europske agencije za okoliš o stanju okoliša i na savjetovanju sa zainteresiranim stranama. Komisija pravovremeno, prije isteka Sedmog programa djelovanja za okoliš, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće koje se temelji na toj evaluaciji.

3. U svjetlu te evaluacije i drugih relevantnih događanja u području politike Komisija po potrebi pravovremeno predstavlja prijedlog Osmog programa djelovanja za okoliš kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog programa djelovanja za okoliš i Osmog programa djelovanja za okoliš.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. studenoga 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

V. LEŠKEVIČIUS

PRILOG

SEDMI PROGRAM DJELOVANJA ZA OKOLIŠ DO 2020. - „ŽIVJETI DOBRO UNUTAR GRANICA NAŠEG PLANETA”

1. Sljedećom vizijom za 2050. želi se usmjeriti djelovanje do 2020. godine i nakon toga:

Godine 2050. živimo dobro, unutar ekoloških ograničenja planeta. Naše blagostanje i zdrav okoliš proizlaze iz inovativnog, kružnog gospodarstva u kojem se ništa ne gubi i u kojem se prirodnim resursima upravlja na održiv način, a bioraznolikost se štiti, vrednuje i održava tako da se pojačava otpornost našeg društva. Naš rast s niskom razinom emisije CO₂ već je dugo odvojen od korištenja resursa, što određuje tempo za sigurno i održivo globalno društvo.

PROGRAM DJELOVANJA DO 2020.

2. U proteklih 40 godina uveden je velik opseg zakonodavnih akata u području okoliša, koji predstavljaju najobuhvatnije moderne norme u svijetu. To je pomoglo pri rješavanju nekih od najozbiljnijih problema građana i poslovnih subjekata u Uniji povezanih s okolišem.
3. Ispuštanje onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo bitno je smanjeno tijekom posljednjih desetljeća, a isto tako i emisije stakleničkih plinova posljednjih godina. Zakonodavstvo Unije u području kemikalija je modernizirano, a ograničena je upotreba mnogih otrovnih ili opasnih tvari kao što su olovko, kadmijska i živa u proizvodima koji se koriste u većini domaćinstava. Građani Unije imaju pristup vodi koja je među najkvalitetnijim u svijetu, a više od 18 % teritorija i 4 % morskih površina Unije proglašeni su zaštićenim područjima prirode.
4. Politika Unije u području okoliša potiče inovacije i ulaganja u robu i usluge koje su povezane s okolišem otvarajući radna mjesta i prilike za izvoz⁽¹⁾. Postupnim proširenjem Unije visoki standardi zaštite okoliša preneseni su na veliki dio europskog kontinenta, a napor Unije doprinijeli su jačoj međunarodnoj obvezi borbe protiv klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti te uspješnim globalnim naporima u eliminiranju tvari koje oštećuju ozonski sloj i olovnih goriva.
5. Znatan napredak ostvaren je i u uključivanju ciljeva povezanih s okolišem u druge politike i aktivnosti Unije. Reformirana zajednička poljoprivredna politika (ZPP) od 2003. godine povezuje izravna plaćanja sa zahtjevima da poljoprivrednici održavaju zemljište u dobrom poljoprivrednom stanju i stanju okoliša te da poštuju relevantno zakonodavstvo u području okoliša. Borba protiv klimatskih promjena postala je sastavni dio energetske politike, a postignut je napredak u uključivanju zabrinutosti oko učinkovitog korištenja resursa, klimatskih promjena i energetske učinkovitosti u druge ključne sektore, poput prometa i gradnje.
6. Međutim, mnogi su trendovi u okolišu u Uniji i dalje su razlogom za zabrinutost, između ostalog i zbog nedovoljne provedbe postojećeg zakonodavstva Unije u području okoliša. Samo je 17 % vrsta i staništa procijenjenih u Direktivi o staništima⁽²⁾ u povoljnijom stanju očuvanosti, a degradacija i gubitak prirodnog kapitala ugrožava napore da se postignu ciljevi Unije u vezi s bioraznolikošću i klimatskim promjenama. Takvo stanje vrsta i staništa te degradacija i gubitak prirodnog kapitala povezani su s troškovima koji još nisu ispravno procijenjeni u našem ekonomskom ili socijalnom sustavu. 30 % teritorija Unije izrazito je fragmentirano što utječe na povezivost i zdravje ekosustava i njihovu sposobnost da pružaju usluge i da budu održiva staništa za vrste. U Uniji je postignut napredak u odvajanju rasta od emisija stakleničkih plinova, korištenja resursa i utjecaja na okoliš, međutim korištenje resursa i dalje je u velikoj mjeri neodrživo i neučinkovito, a otpadom se još uvijek ne upravlja na odgovarajući način. Rezultat toga jest da poduzeća u Uniji propuštaju važne prilike u pogledu konkurentnosti, smanjenja troškova, povećane produktivnosti i sigurnosti opskrbe. Razina kvalitete vode i onečišćenja zraka i dalje je problematična u mnogim dijelovima Europe, a građani Unije i dalje su izloženi opasnim tvarima koje potencijalno ugrožavaju njihovo zdravlje i blagostanje. Neodrživa upotreba zemljišta uništava plodna tla te se degradacija tla nastavlja, a to utječe na globalnu sigurnost hrane i postizanje ciljeva u bioraznolikosti.
7. Promjene u okolišu i klimatske promjene u Uniji sve su više posljedica događaja na svjetskoj razini, uključujući u odnosu na demografske promjene, obrasce proizvodnje i trgovine te ubrzani tehnološki napredak. Takve promjene

⁽¹⁾ The economic benefits of environmental policy (IES, Vrije Universiteit Amsterdam, 2009); COM(2012) 173; Implementing EU legislation for Green Growth (BIO Intelligence Service 2011).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

mogu pružiti značajne prilike za gospodarski rast i društveno blagostanje, ali predstavljaju izazove i nesigurnosti za gospodarstvo i društvo Unije te uzrokuju degradaciju okoliša u cijelom svijetu⁽¹⁾.

8. Sve veća globalna potražnja za robom i uslugama te iscrpljivanje resursa, zajedno s trenutnim neekonomičnim sustavima proizvodnje i potrošnje u svjetskom gospodarstvu, povećavaju troškove osnovnih sirovina, minerala i energije, stvarajući veće onečišćenje i više otpada, povećavajući globalne emisije stakleničkih plinova te intenzivirajući degradaciju zemljišta, krčenje šuma i gubitak bioraznolikosti. Gotovo dvije trećine svjetskih ekosustava nestaje⁽²⁾, a postoje dokazi da su granice planeta u području bioraznolikosti, klimatskih promjena i ciklusa dušika već prekoračene⁽³⁾. Postoji vjerojatnost da će do 2030. godine doći do 40-postotnog nedostatka vode na globalnoj razini, osim ako dođe do znatnog napretka u poboljšanju učinkovitog korištenja resursa. Postoji također rizik da klimatske promjene dodatno pogoršaju takve probleme i dovedu do visokih troškova⁽⁴⁾. U 2011. godini katastrofe djelomično izazvane klimatskim promjenama rezultirale su ekonomskim gubicima na globalnoj razini od preko 300 milijardi EUR. Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) upozorila je da nastavak degradacije i erozija prirodnog kapitala mogu izazvati nepovratne promjene koje bi mogle ugroziti dvjestogodišnji rast životnog standarda te zнатне troškove⁽⁵⁾.
9. Kako bi se pristupilo nekim od tih složenih problema potrebno je iskoristiti puni potencijal postojeće tehnologije u području okoliša i osigurati stalni razvoj i uvođenje najboljih raspoloživih tehnika i novih inovacija u industrijskom sektoru te širu upotrebu tržišnih instrumenata. Potrebna su i brza dostignuća na perspektivnim područjima znanosti i tehnologije. To bi trebalo omogućiti poticanjem istraživanja i stvaranjem povoljnih uvjeta za ulaganja povezana s istraživanjem u privatnom sektoru. U isto vrijeme potrebno je bolje razumijevanje mogućih rizika za okoliš i ljudsko zdravlje koji se povezuju s novim tehnologijama te bolja procjena i upravljanje tim tehnologijama. To je uvjet za prihvatanje novih tehnologija u javnosti kao i za sposobnost Unije da utvrdi moguće rizike koji se povezuju s tehnološkim razvojem i da na njih djelotvorno i pravovremeno odgovori. Velike tehnološke inovacije trebale bi biti popraćene javnim dijalozima i procesima sudjelovanja u donošenju odluka.
10. Da bi se u budućnosti živjelo dobro, hitne, usklađene mjere trebale bi se poduzeti sada kako bi se poboljšala ekološka otpornost i maksimizirala korist koju politika u području okoliša može donijeti gospodarstvu i društvu, uz poštovanje ekoloških ograničenja planeta. Sedmim programom djelovanja za okoliš odražava se predanost Unije da se pretvoriti u uključivo zeleno gospodarstvo koje osigurava rast i razvoj, štiti ljudsko zdravlje i blagostanje, pruža zadovoljavajuća radna mjesta, smanjuje nejednakosti i ulaže u bioraznolikost te je čuva, uključujući usluge ekosustava koje pruža (prirodni kapital), zbog njezine stvarne vrijednosti i temeljnog doprinosa ljudskom i gospodarskom blagostanju.
11. Ta promjena u uključivo zeleno gospodarstvo zahtijeva uključenje pitanja okoliša u druge vrste politike, npr. u energetsku, prometnu, poljoprivrednu, ribarsku, trgovinsku, ekonomsku i industrijsku politiku, politiku istraživanja i inovacija, politiku zapošljavanja, razvojnu politiku, politiku vanjskih poslova, sigurnosnu politiku, politiku obrazovanja i oposobljavanja, kao i socijalnu i politiku turizma kako bi se stvorio jasan, zajednički pristup. Djelovanje u Uniji trebalo bi biti nadopunjeno pojačanim globalnim djelovanjem i suradnjom sa susjednim zemljama da bi se riješili zajednički izazovi.
12. Unija je pokrenula ovu promjenu dugoročnim, integriranim strategijama da bi se zaustavio gubitak bioraznolikosti⁽⁶⁾, povećalo učinkovito korištenje resursa⁽⁷⁾ i ubrzao prijelaz na sigurno i održivo gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂⁽⁸⁾. Komisija je dodatno uključila pitanja i ciljeve povezane s okolišem u nedavne inicijative koje je pokrenula na drugim ključnim područjima politike, uključujući energetiku⁽⁹⁾ i promet⁽¹⁰⁾, te je na temelju dosadašnjeg napretka htjela izvući još veću korist za okoliš preko reformi politika Unije, od poljoprivrede i ruralnog razvoja, do ribarske i kohezijske politike. U tom je pogledu višestruka sukladnost osobito važna za doprinos održivosti poljoprivrede promicanjem zaštite osjetljivih ekosustava kao što su vode, tlo i staništa za vrste.

(¹) SEC(2011)1067; The European Environment - state and outlook 2010: Assessment of Global Megatrends („SOER 2010“).

(²) Izvješće ekspertne skupine na visokoj razini za globalnu održivost koju je osnovao glavni tajnik UN-a, naslovljeno „Otporni ljudi, otporan planet: budućnost koju vrijedi izabrati“ iz 2012.

(³) Utvrđene su granične vrijednosti koje se povezuju s devet „granica planeta“ koje bi, nakon što se prekorače, mogle dovesti do nezaustavljivih promjena s mogućim katastrofalnim posljedicama za ljude kao što su: klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, korištenje slatke vode u svijetu, kiselost oceana, kruženje dušika i fosfora te prenamjena korištenja zemljišta (Ecology and Society, vol. 14, br. 2, 2009.).

(⁴) Prema Sternovom izvješću o ekonomskim aspektima klimatskih promjena, bez djelovanja sveukupni troškovi klimatskih promjena bit će jednaki gubitku barem 5 % globalnog bruto domaćeg proizvoda (BDP) svake godine. Ova brojka mogla bi doseći 20 % BDP-a ako se uključi širi raspon rizika i utjecaja.

(⁵) OECD-ovi izgledi za okoliš do 2050.: Posljedice nedjelovanja (izvješće, 2012.).

(⁶) COM(2011) 244.

(⁷) COM(2011) 571.

(⁸) COM(2011) 112.

(⁹) COM(2011) 885.

(¹⁰) COM(2011) 144.

13. Unija je preuzeila mnoge obveze koje su pravno obvezujuće u okviru multilateralnih sporazuma u području okoliša, kao i političke obveze u tom području, uključujući one dogovorene na Konferenciji Ujedinjenih naroda o održivom razvoju (Rio+20)⁽¹⁾. U zaključnom dokumentu konferencije Rio+20 priznaje se da je uključivo i zeleno gospodarstvo važno sredstvo za postizanje održivog razvoja i iskorjenjivanje siromaštva. Tim se dokumentom postavlja okvir za djelovanje kojim su obuhvaćene sve tri dimenzije održivog razvoja (okolišna, socijalna i ekonomska) od kojih se mnoge odražavaju u prioritetnim ciljevima Sedmog programa djelovanja za okoliš. Na konferenciji Rio+20 također je dogovoren da se razviju ciljevi održivog razvoja koji bi bili uskladeni s planom razvoja UN-a za razdoblje nakon 2015. i ugrađeni u taj plan kako bi se poboljšao institucionalni okvir i izradila finansijska strategija za održiv razvoj. Na konferenciji Rio+20 također je donesen globalni desetogodišnji okvirni program održive potrošnje i proizvodnje. Unija i države članice sada bi trebale osigurati provedbu tih obveza unutar Unije i promicati njihovu provedbu u svijetu.
14. Sedmi program djelovanja za okoliš nadopunjuje te napore određivanjem prioritetnih ciljeva koje Unija treba ostvariti u razdoblju do 2020. Sedmi program djelovanja za okoliš podupire provedbu i potiče mjere na svim razinama te promiče ulaganja koja se odnose na okoliš i klimu, također i za razdoblje nakon 2020.
15. U mnogim slučajevima djelovanje za postizanje tih prioritetnih ciljeva zahtijevat će se prvenstveno na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini u skladu s načelom supsidijarnosti. U drugim slučajevima, bit će potrebne dodatne mјere na razini Unije i na međunarodnoj razini. Javnost bi također trebala imati aktivnu ulogu i trebala bi biti primjereno informirana o politici u području okoliša. S obzirom na to da je u Uniji politika u području okoliša u sferi podijeljene nadležnosti, jedan od ciljeva Sedmog programa djelovanja za okoliš jest stvaranje zajedničke odgovornosti za ciljeve i osiguranje jednakih pravila igre za poduzeća i tijela javne vlasti. Jasni ciljevi kreatorima politike i drugim zainteresiranim stranama, uključujući regije i gradove, poduzeća i socijalne partnerne te građane, daju smjer i predvidiv okvir za djelovanje.
16. Integrirani i dosljedni razvoj politike u području okoliša i klimatske politike može pomoći da se osigura da gospodarstvo i društvo Unije budu dobro pripremljeni za suočavanje s gore navedenim izazovima. Za takvo će djelovanje biti potrebno usmjeriti se na tri programska cilja:
- (a) zaštitu, očuvanje i povećanje prirodnog kapitala Unije;
  - (b) pretvaranje Unije u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razine emisija CO₂;
  - (c) zaštitu građana Unije od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje koji su povezani s okolišem.

Ta su tri tematska cilja međusobno povezana i trebalo bi im se usporedno pristupiti. Mjere poduzete u okviru jednog cilja često će pomoći doprinjeti ostvarenju drugih ciljeva. Poboljšanje učinkovitosti resursa će primjerice smanjiti pritisak na prirodnji kapital, dok će jačanje otpornosti osnove prirodnog kapitala Unije osigurati prednosti za ljudsko zdravlje i blagostanje. Mjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih ojačat će otpornost gospodarstva i društva Unije istodobno potičući inovacije i štiteći prirodne resurse Unije.

TEMATSKI PRIORITETI

Prioritetni cilj 1.: zaštita, očuvanje i povećanje prirodnog kapitala Unije

17. Gospodarsko blagostanje Unije temelji se na njezinom prirodnom kapitalu, tj. bioraznolikosti, uključujući ekosustave koji pružaju temeljna dobra i usluge, od plodnog tla do multifunkcionalnih šuma, produktivnih zemljišta i mora, kvalitetne pitke vode i čistog zraka do opršavanja, regulacije klime i zaštite od prirodnih katastrofa. Velik dio zakonodavstva Unije, uključujući Okvirnu direktivu o vodama⁽²⁾, Okvirnu direktivu o pomorskoj strategiji⁽³⁾, Direktivu o komunalnim otpadnim vodama⁽⁴⁾, Direktivu o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovano nitratima poljoprivrednog podrijetla⁽⁵⁾, Direktivu o poplavama⁽⁶⁾, Direktivu o prioritetnim tvarima⁽⁷⁾, Direktivu o kvaliteti

⁽¹⁾ Rezolucija A/Res/66/288 Opće skupštine Ujedinjenih naroda.

⁽²⁾ Direktiva 2000/60/EZ.

⁽³⁾ Direktiva 2008/56/EZ.

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 91/271/EEZ. od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovano nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava (SL L 288, 6.11.2007., str. 27.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.).

zraka i povezane direktive⁽¹⁾ te directive o staništima i pticama⁽²⁾, želi zaštiti, očuvati i povećati prirodni kapital. Zakonodavstvo u području klimatskih promjena, kemikalija, industrijskih emisija i otpada također pridonosi slabljenju pritisaka na tlo i bioraznolikost, uključujući ekosustave, vrste i staništa te smanjenju ispuštanja hranjivih tvari.

18. Međutim, nedavne procjene pokazuju da u Uniji i dalje postoji gubitak bioraznolikosti i da je većina ekosustava ozbiljno degradirana⁽³⁾ što je posljedica različitih pritisaka. Strane invazivne vrste, primjerice, predstavljaju veći rizik za zdravlje biljaka, životinja i ljudi, okoliš i gospodarstvo nego što se prije procjenjivalo. Strategija EU-a o bioraznolikosti do 2020. predviđa ciljeve i mjere potrebne kako bi se obrnuli ti negativni trendovi, zaustavio gubitak bioraznolikosti i degradacija usluga ekosustava do 2020. i kako bi ih se obnovilo u mjeri u kojoj je to ostvarivo⁽⁴⁾. Potrebna je intenzivnija provedba te strategije i ostvarivanje ciljeva navedenih u njoj kako bi Unija mogla postići glavne ciljeve bioraznolikosti za 2020. Strategija obuhvaća mjere za poboljšanje provedbe direktiva o pticama i staništima, uključujući mrežu Natura 2000, međutim, postizanje glavnih ciljeva zahtijevat će potpunu provedbu svog postojećeg zakonodavstva koje je usmjereno na zaštitu prirodnog kapitala.

19. Unatoč zahtjevu iz Okvirne directive o vodama za zaštitu, poboljšanje i obnavljanje svih površinskih i podzemnih voda i znatnim dosadašnjim naporima, cilj postizanja „dobrog ekološkog stanja“ do 2015. najvjerojatnije će ostvariti samo 53 % površinskih voda u Uniji⁽⁵⁾. Cilj Okvirne directive o pomorskoj strategiji u vezi s postizanjem „dobrog ekološkog stanja“ do 2020. pod velikim je pritiskom, između ostalog zbog stalnog prekomjernog ribolova, onečišćenja (uključujući podvodno onečišćenje bukom i morski otpad) te učinaka globalnog zatopljenja kao što je kiselost voda, u europskim morima. Uška suradnja unutar Unije i suradnja s njezinim susjedima bit će ključna za djelotvorno rješavanje tih izazova, osobito u Sredozemnom moru gdje većina obalnih država nisu države članice Unije. Iako su politike Unije u vezi s kvalitetom zraka i industrijskim emisijama doprinijele smanjenju mnogih oblika onečišćenja, ekosustavi su i dalje ugroženi prekomjernim taloženjem dušika i sumpora te onečišćenjem ozonom, što je povezano s emisijama iz prometa, proizvodnjom energije i neodrživim poljoprivrednim postupcima.

20. Zaštita, očuvanje te povećanje prirodnog kapitala Unije i pridavanje vrijednosti tom kapitalu stoga iziskuje rješavanje problema na njihovu izvoru, između ostalog i većim uključivanjem ciljeva u vezi s prirodnim kapitalom u razvoj i provedbu ostalih područja politike te osiguravanje njihove usklađenosti i ostvarenja zajedničkih koristi. Elementi povezani s okolišem sadržani u Komisijinim prijedlozima reformi, i to osobito za poljoprivrednu, ribarsku i kohezijsku politiku Unije, poduprte prijedlozima za ekološki prihvatljiv proračun Unije unutar Višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje od 2014. do 2020., osmišljene su kao potpora ostvarenju tih ciljeva. Budući da poljoprivreda i šumarstvo zajedno čine 78 % zemljишnog pokrova na području Unije, imaju glavnu ulogu u očuvanju prirodnih resursa, osobito kvalitetne vode i tla te bioraznolikosti i raznolikih kulturnih krajolika. Uvođenje ekoloških mera u ZPP promicati će poljoprivredne i šumarske postupke korisne za okoliš, kao što su diverzifikacija usjeva, zaštita trajnih travnjaka i pašnjaka, te održivo agrošumarstvo, te će također promicati stvaranje i očuvanje ekološki vrijednih poljoprivrednih i šumskih područja, uključujući i raširenim i tradicionalnim postupcima. Također će se povećati kapacitet sektora korištenja zemljišta, prenamjene korištenja zemljišta i šumarstva da djeluje poput ponora ugljika. Osnovni element održive poljoprivrede jest gospodarenje s osjećajem odgovornosti za buduće generacije koje je istodobno resursno učinkovito i produktivno.

21. Unija ima najveće morsko područje na svijetu te stoga ima veliku odgovornost u osiguravanju zaštite morskog okoliša. Pomorski sektor nudi gospodarske mogućnosti, od ribolova, pomorskog prometa i akvakulture do sirovina i odobalnih izvora energije te biotehnologije mora, međutim u slučaju morskog okoliša treba se osigurati da takvo iskorištavanje bude usklađeno s očuvanjem i održivim upravljanjem morskim i obalnim ekosustavima. Pomorsko prostorno planiranje zajedno s integriranim upravljanjem obalnim područjima između i unutar država članica mogu imati djelotvornu ulogu u koordinaciji održivog korištenja morskih voda i priobalnih zona kad se za upravljanje različitim sektorskim aktivnostima u tom području primjenjuje pristup koji se temelji na ekosustavima. Morski okoliš nije odgovarajuće zaštićen dijelom i zbog toga što se kasni s dovršenjem mreže Natura 2000, za što su potrebiti dodatni napor država članica. Zaštićenim morskim područjima također se treba upravljati učinkovitije.

(1) Direktiva 2008/50/EZ i Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i polickičnim aromatskim ugljikovodicima u zraku (SL L 23, 26.1.2005., str. 3.).

(2) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.) i Direktiva 92/43/EEZ.

(3) Tehničko izvješće Europske agencije za okoliš 12/2010.

(4) U stavku 14. zaključaka Europskog vijeća od 26. ožujka 2010. (EUCO 7/10) navodi se: „Postoji hitna potreba za zaustavljanjem trendova gubitka bioraznolikosti i degradacije ekosustava. Europsko vijeće zalaže se za dugoročnu viziju bioraznolikosti za razdoblje do 2050. i cilj za 2020. utvrđene u zaključcima Vijeća od 15. ožujka 2010.“

(5) COM(2012) 673.

22. Pristupi ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbe na njih koji se temelje na ekosustavima, a donose korist bioraznolikosti i pružanje drugih usluga ekosustava, trebali bi se upotrebljavati u većoj mjeri kao dio politike Unije u području klimatskih promjena, dok bi se drugi ciljevi povezani s okolišem, poput očuvanja bioraznolikosti i zaštite tla i vode, trebali u potpunosti uzeti u obzir u odlukama koje se odnose na obnovljivu energiju. Konačno, trebale bi se donijeti mјere za rješavanje problema onečišćenja zraka uzrokovanoj prometom te emisija CO₂⁽¹⁾.
23. Degradacija, fragmentacija i neodrživa upotreba zemljišta u Uniji ugrožavaju pružanje nekoliko važnih usluga ekosustava, prijetnja su bioraznolikosti i povećavaju podložnost europskog prostora klimatskim promjenama i prirodnim katastrofama. Uzrokuju također degradaciju tla te dezertifikaciju. Više od 25 % područja Unije izloženo je eroziji tla vodom, što ugrožava funkcije tla i utječe na kvalitetu slatke vode. Trajne probleme predstavljaju i zagadenje i brtvljenje površine tla. Smatra se da je zagadeno više od pola milijuna lokacija širom Unije, a sve dok ne budu utvrđene i procijenjene, one će i dalje predstavljati moguću ozbiljnu opasnost za okoliš, gospodarstvo, društvo i zdravlje. Svake se godine više od 1 000 km² zemljišta iskoristi za građevinske, industrijske, prometne ili rekreativske potrebe. Takve dugotrajne promjene teško je ili skupo ispraviti, a one gotovo uvijek iziskuju kompromise u pogledu različitih socijalnih, ekonomskih i okolišnih potreba. Elementi okoliša kao što su zaštita vode i očuvanje bioraznolikosti trebali bi se uključiti u odluke u vezi s planiranjem korištenja zemljišta kako bi bili održiviji, u svrhu postizanja napretka u ostvarenju cilja „neto neprenamjene zemljišta“ do 2050.
24. U državama članicama postignuta je različita razina napretka u osiguravanju zaštite tla, uključujući u odnosu na identifikaciju onečišćenog mjesta, osvještavanje, istraživanje i razvoj sustava praćenja. Međutim, napredak u naporima koji se temelje na riziku i drugim naporima pri zbrinjavanju je nejednak, a rezultati i izvještavanje na razini Unije ograničeni. Kao odgovor na probleme kao što je negativan učinak na prirodni ciklus vode Komisija je sastavila smjernice za brtvljenje tla⁽²⁾. Dodatni napor za jačanje regulatornog okvira, razvijanje mreža, prenošenje znanja, sastavljanje smjernica i utvrđivanje primjera najbolje prakse također mogu doprinijeti boljoj zaštiti tla. Komisija je podnijela prijedlog direktive o uspostavi okvira za zaštitu tla i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ⁽³⁾.
25. Kako bi se smanjili najveći antropogeni pritisci na zemljište, tlo i ostale ekosustave u Europi, bit će poduzete radnje kojima treba osigurati da se pri odlučivanju o korištenju zemljišta na svim razinama temeljito razmotri učinak na okoliš te socijalni i ekonomski učinci. U završnom dokumentu konferencije Rio+20, u kojem se prepoznaje ekonomska i socijalna važnost dobrog upravljanja zemljištem, traži se „svijet u kojem nema degradacije zemljišta“. Unija i države članice trebale bi razmisliti o tome kako najbolje ispuniti tu obvezu u okviru svojih pojedinačnih nadležnosti. Unija i njezine države članice također bi trebale što prije razmisliti o tome kako pronaći rješenja za probleme u vezi s kvalitetom tla koristeći ciljan i proporcionalan pristup zasnovan na riziku u okviru obvezujućeg pravnog okvira. Trebali bi se odrediti i ciljevi za održivo korištenje zemljišta i tla.
26. Iako se ispuštanje dušika i fosfora u okoliš na području Unije u velikoj mjeri smanjilo u posljednjih 20 godina, prekomjerno ispuštanje hranjivih tvari i dalje utječe na kvalitetu zraka i vode te ima negativan učinak na ekosustave, uzrokujući ozbiljne probleme za zdravljе ljudi. Naime, hitno treba riješiti ispuštanje amonijaka koji nastaje uslijed neučinkovitog gospodarenja gnojivom i neodgovarajućeg pročišćavanja otpadnih voda kako bi se ostvarila dodatna značajna smanjenja ispuštanja hranjivih tvari. Također su potrebni dodatni napori kako bi se ciklusom hranjiva upravljalo rentabilnije, održivije i uz učinkovitije korištenje resursa te kako bi se povećala učinkovitost primjene gnojiva. Takvi naporи zahtijevaju ulaganje u istraživanje i bolju usklađenost i provedbu zakonodavstva Unije u području okoliša kako bi se riješili postojeći izazovi, pooštravanje standarda prema potrebi, a ciklus hranjivih tvari treba promatrati kao dio cjelovitijeg pristupa koji objedinjuje i povezuje postojeća područja politike Unije važna za rješenje pitanja eutrofikacije i prekomjernog ispuštanja hranjivih tvari te izbjegava situaciju u kojoj se emisije hranjivih tvari premještaju kroz sastavnice okoliša.
27. Mjere u sklopu Strategije EU-a o bioraznolikosti za obnovu najmanje 15 % degradiranih ekosustava u Uniji i za proširenje upotrebe Zelene infrastrukture (alata za postizanje ekološke, gospodarske i društvene koristi preko prirodnih rješenja, ujedinjavanjem zelenih površina, vodenih ekosustava i drugih fizičkih obilježja na kopnenim i morskim područjima) pomoći će u rješavanju fragmentacije zemljišta. Takve će mjere, u kombinaciji s potpunom provedbom direktiva o pticama i staništima, uz potporu prioritetnih akcijskih okvira, dodatno povećati prirodni kapital i otpornost ekosustava, a mogu se ponuditi isplativije opcije za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih te za upravljanje rizicima. U međuvremenu, napor država članica da izrade karte ekosustava i ocijene njih i njihove usluge poboljšat će dostupnost podataka te će, zajedno s inicijativom „Bez neto gubitka“ koja je

⁽¹⁾ COM(2011) 144.⁽²⁾ SWD(2012) 101.⁽³⁾ COM(2006) 232.

planirana za 2015., pridonijeti održanju zaliha prirodnog kapitala na različitim razinama. Uključivanje ekonomske vrijednosti usluga ekosustava u računovodstvene sustave i sustave izvještavanja na razini Unije i na nacionalnoj razini do 2020. rezultirat će boljim upravljanjem prirodnim kapitalom Unije.

28. Kako bi se zaštitio, očuvao i povećao prirodni kapital Unije, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da se do 2020.:

- (a) zaustavi gubitak bioraznolikosti i degradacija usluga ekosustava, uključujući opravšivanje, održje ekosustavi i njihove usluge te se ponovno uspostavi najmanje 15 % degradiranih ekosustava;
- (b) znatno smanji utjecaj pritisaka na prijelazne i priobalne vode te na slatku vodu (uključujući površinske i podzemne vode) kako bi se postiglo, održalo ili poboljšalo dobro stanje, kako je definirano Okvirnom direktivom o vodama;
- (c) smanji utjecaj pritisaka na morsku vodu kako bi se postiglo i održalo dobro stanje okoliša, kako se zahtijeva Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji, te da se priobalnim zonama upravlja na održiv način;
- (d) dodatno smanji onečišćenje zraka i njegovi učinci na ekosustave i bioraznolikost kako bi se ostvario dugoročni cilj da se ne premaže kritična opterećenja i razine;
- (e) u Uniji zemljишtem upravlja na održiv način, da je tlo odgovarajuće zaštićeno te da zbrinjavanje onečišćenih lokacija dobro napreduje;
- (f) ciklusom hranjivih tvari (dušik i fosfor) upravlja na održiviji način i uz učinkovitije korištenje resursa;
- (g) održivo upravlja šumama, da su šume, njihova bioraznolikost i usluge koje pružaju zaštićeni i poboljšani u granicama provedivosti te da je poboljšana otpornost šuma na klimatske promjene, požare, oluje, štetočine i bolesti.

Za to je osobito potrebno sljedeće:

- i. poboljšanje provedbe Strategije EU-a o biološkoj raznolikosti bez odgode da bi se postigli njezini ciljevi;
- ii. potpuna provedba Plana zaštite europskih vodnih resursa ⁽¹⁾, imajući obzira prema posebnim okolnostima država članica i osiguravajući da su ciljevi za kvalitetu vode utemeljeni na mjerama politike o izvorima emisija;
- iii. hitno intenziviranje napora, između ostalog da bi se osiguralo ostvarenje zdravog ribljeg fonda u skladu sa zajedničkom ribarstvenom politikom, Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji i međunarodnim obvezama. Suzbijanje onečišćenje i uspostavu glavnog cilja kvantitativnog smanjenja morskog otpada na razini cijele Unije koji se temelji na mjerama politike o izvorima emisija i uzimanje u obzir pomorskih strategija koje su uspostavile države članice. Ostvarenje mreže zaštićenih morskih područja Natura 2000 i osiguravanje odgovarajućeg upravljanja priobalnim zonama;
- iv. dogovaranje i provedba strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama ⁽²⁾ te uključivanje prilagodbe klimatskim promjenama u ključne političke inicijative i sektore Unije;
- v. pojačavanje napora oko postizanja potpune usklađenosti sa zakonodavstvom Unije o kvaliteti zraka te definiranje strateških ciljeva i aktivnosti za razdoblje nakon 2020. godine;
- vi. povećanje napora za smanjenje erozije tla i povećanje organske tvari u tlu da bi se sanirala zagađena područja i poboljšala integracija aspekata korištenja zemljišta u koordinirano donošenje odluka koje uključuje sve mjerodavne razine vlasti, uz donošenje ciljeva za tlo i zemljište kao resurse, te u ciljeve za planiranje uporabe zemljišta;
- vii. poduzimanje daljnjih koraka za smanjenje emisija dušika i fosfora, uključujući emisije iz komunalnih i tehnoloških otpadnih voda i nastalih upotreboom gnojiva, između ostalog, boljom kontrolom izvora i nadoknadom izgubljenog fosfora;
- viii. izrada i provedba obnovljene strategije Unije za šumarstvo koja se bavi pitanjima višestrukih zahtjeva prema šumama i koristima od njih te doprinosi jačem strateškom pristupu zaštiti i poboljšanju šuma, uključujući preko održivog upravljanja šumama;

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ COM(2013) 216.

ix. pojačano informiranje javnosti u Uniji, osviještenost i obrazovanje o politici u području okoliša.

Prioritetni cilj 2.: pretvaranje Unije u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂;

29. Strategijom Europa 2020. nastoji se promicati održiv rast razvijanjem konkurentnijeg gospodarstva s niskom razinom emisija CO₂ koja koristi resurse na učinkovit i održiv način. Cilj je vodeće inicijative „Europa u kojoj se resursi učinkovito koriste“ poduprijeti pomak prema gospodarstvu koje je učinkovito u korištenju svih resursa, potpuno odvaja gospodarski rast od korištenja resursa i energije te njihovog učinka na okoliš, smanjuje emisije stakleničkih plinova, povećava konkurentnost putem učinkovitosti i inovacija te promiče veću sigurnost u opskrbni energijom i resursima, uključujući smanjenjem ukupnog korištenja resursa. Plan za resursno učinkovitu Europu i plan za prijelaz na učinkovito gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂⁽¹⁾ predstavljaju ključne elemente vodeće inicijative u kojima je naveden okvir budućeg djelovanja kako bi se ostvarilo te ciljeve, te bi trebali biti podupruti razmjenom najbolje prakse među državama članicama. Nadalje, partnerstvo između Unije, njezinih država članica i industrije, u okviru integrirane industrijske politike Unije, osigurat će načine pospješivanja ulaganja i inovacija na šest tržišta u rastu povezanih sa zelenim gospodarstvom⁽²⁾.
30. U svim dijelovima gospodarstva potrebne su inovacije u cilju veće učinkovitosti korištenja resursa kako bi se unaprijedila konkurentnost u kontekstu rastućih cijena resursa, njihove oskudice, ograničene ponude sirovina i ovisnosti o uvozu. Poslovni sektor glavni je pokretač inovacija, uključujući i ekološke inovacije. Tržišta, međutim, neće moći sama dovesti do željenih rezultata te da bi se poboljšala njihova učinkovitost u zaštiti okoliša, malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) osobito je potrebna posebna pomoć u primjeni novih tehnologija, uključujući preko partnerstva za istraživanje i inovacije u području otpada⁽³⁾. Potrebno je uključiti vlade u djelovanje na razini Unije i država članica kako bi se stvorili dobri okvirni zakonodavni uvjeti za ulaganje i ekološke inovacije, potičući razvoj održivog poslovanja ili tehnoloških rješenja za izazove u vezi s okolišem te promičući održive načine korištenja resursa⁽⁴⁾.
31. Ovaj ključni zahtjev za suočavanje s izazovima za okoliš također nudi važne društveno-gospodarske koristi i može potaknuti konkurentnost. Potencijalni porast broja radnih mjeseta koji donosi prelazak na sigurno i održivo gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂ i učinkovitim korištenjem resursa ključan je za ostvarenje ciljeva strategije Europa 2020. u pogledu zapošljavanja⁽⁵⁾. Posljednjih je godina zapošljavanje u sektorima tehnologija u području okoliša i usluga u Uniji raslo za oko 3 % godišnje⁽⁶⁾. Vrijednost globalnog tržišta ekološke industrije procjenjuje se na najmanje jedan bilijun EUR⁽⁷⁾, a predviđa se da će se gotovo udvostručiti u sljedećih deset godina. Europska poduzeća već su vodeća u svijetu po reciklirajući energetskoj učinkovitosti, pa bi ih trebalo poticati da iskoriste takav rast globalne potražnje, uz podršku Akcijskog plana za ekološke inovacije⁽⁸⁾. Na primjer, očekuje se da će samo u europskom sektoru obnovljivih izvora do 2020. biti otvoreno više od 400 000 novih radnih mjeseta⁽⁹⁾. Održivo biogospodarstvo također može doprinijeti pametnom i zelenom rastu u Europi, a istodobno će imati koristi od poboljšanog učinkovitog korištenja resursa.
32. Potpuna provedba klimatsko-energetskog paketa Unije neophodna je za ostvarenje ciljeva utvrđenih za razdoblje do 2020. i za stvaranje konkurentnog, sigurnog i održivog gospodarstva s niskom razinom emisije CO₂ do 2050. Iako Unija trenutačno dobro napreduje prema smanjenju domaćih emisija stakleničkih plinova do 2020. za 20 % u odnosu na razine iz 1990., poboljšanja učinkovitosti morat će biti mnogo brža, a i morat će se promijeniti ponašanje ako se želi ostvariti cilj poboljšanja energetske učinkovitosti od 20 %. Očekuje se da će Direktiva o energetskoj učinkovitosti⁽¹⁰⁾ dati velik doprinos u tom pogledu, a mogla bi se upotpuniti postavljanjem zahtjeva u pogledu korištenja energije za proizvode koji dolaze na tržište Unije. Sveobuhvatna procjena raspoloživosti zaliha održive biomase također je važna s obzirom na rastuću potražnju za energijom i aktualnu raspravu o različitim interesima u pogledu korištenja zemljišta za proizvodnju hrane i korištenja zemljišta za bioenergiju. Također je nužno osigurati da se biomasa u svim svojim oblicima proizvodi i koristi na održiv i učinkovit način tijekom cijelog životnog ciklusa kako bi se negativni utjecaji na okoliš i klimu sveli na minimum ili izbjegli, uzimajući u obzir ekonomski kontekst različitih upotreba biomase kao resursa. Time bi se doprinijelo stvaranju gospodarstva s niskom razinom emisije CO₂.

⁽¹⁾ COM(2011) 112.

⁽²⁾ COM(2012) 582 pod nazivom „Jača europska industrija za rast i gospodarski oporavak“.

⁽³⁾ Načelom IX. Akta o malom poduzetništvu za Europu predlažu se mјere kojima se MSP-ovima omogućava da pretvore izazove u području okoliša u prilike COM(2008) 394.

⁽⁴⁾ Poticanje inovacija za zeleni rast (OECD, 2011.) i jaz u ekološkim inovacijama: ekonomска prilika za poduzeća (EIO, 2012.).

⁽⁵⁾ COM(2012) 173.

⁽⁶⁾ Eko-industrijski sektor u EU-u zapošljavao je 2,7 milijuna ljudi 2008., a ta bi brojka za 2012. mogla biti oko 3,4 milijuna. (Ecorys, 2012.).

⁽⁷⁾ „Broj radnih mjeseta koja ovise o okolišu i napretku učinkovitosti resursa“ (ECORYS 2012).

⁽⁸⁾ COM(2011) 899.

⁽⁹⁾ Utjecaj politike obnovljivih izvora energije na gospodarski rast i zapošljavanje u EU-u (Employ-RES, 2009.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti i o izmjeni direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

33. Smanjenju emisija stakleničkih plinova morat će doprinijeti svi gospodarski sektori kako bi Unija razmjerno sudjelovala u globalnim nastojanjima. Unija treba dogovoriti dalnje korake za svoj klimatski i energetski okvir nakon 2020. kako bi se pripremila za međunarodne pregovore o novom, pravno obvezujućem sporazumu, ali i da bi državama članicama, industriji i drugim sektorima ponudila jasan pravno obvezujući okvir i ciljeve za potrebna srednjoročna i dugoročna ulaganja u smanjenje emisija, energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije. Zato Unija mora razmotriti mogućnosti politike da bi prešla na gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂ na postupan i isplativ način, uzimajući u obzir indikativne ciljeve utvrđene u Planu za gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂ do 2050., što bi trebao biti temelj za daljnji rad. Zelena knjiga o okviru za klimatsku i energetsku politiku do 2030. (¹) predstavlja važan korak u tom pogledu. Energetski plan do 2050. i Bijelu knjigu o prometu treba poduprijeti čvrstima okvirima politike. Osim toga, države članice moraju izraditi i uvesti dugoročne, isplative razvojne strategije s niskom razinom emisije CO₂ usmjerenе na postizanje cilja Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova za 80 do 95 % do sredine stoljeća u odnosu na razinu iz 1990., kao dio globalnog napora oko ograničenja porasta prosječne temperature na manje od 2 °C u usporedbi s predindustrijskim razinama i u kontekstu nužnih smanjenja koja razvijene zemlje kao skupina moraju učiniti u skladu s dokazima Međuvladinog tijela za klimatske promjene (IPCC). Sustav Unije za trgovanje emisijama i dalje će biti središnji stup klimatske politike Unije nakon 2020. i trebalo bi ga strukturno reformirati da bi se potakla ulaganja s niskom razinom emisija CO₂. U skladu s međunarodnim obvezama, Unija i druge stranke Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime trebale bi podržavati zemlje u njihovim naporima da ublaže klimatske promjene izgradnjom kapaciteta, finansijskom pomoći i prijenosom tehnoloških dostignuća.
34. Uvođenjem „najboljih raspoloživih tehnika“ u industrijskom sektoru u skladu s Direktivom o industrijskim emisijama (²) postići će se bolje korištenje resursa i smanjenje emisija u oko 50 000 najvećih industrijskih postrojenja u Uniji, što će u velikoj mjeri doprinijeti poticanju razvoja inovativnih tehnika, ekološki prihvatljivih rješenja u gospodarstvu i dugoročnom smanjenju troškova u industrijskom sektoru. Taj se razvoj dodatno može potaknuti provedbom, od strane industrije, sustavâ upravljanja okolišem, kao što je EMAS (³).
35. Neki postojeći instrumenti politike koji se odnose na proizvodnju i potrošnju ograničenog su opsega. Postoji potreba za okvirom koji bi slao odgovarajuće signale proizvođačima i potrošačima radi promicanja učinkovitog korištenja resursa i prelaska na kružno gospodarstvo. Bit će poduzete mjere za dodatno poboljšanje učinkovitosti roba i usluga u zaštiti okoliša na tržištu Unije tijekom cijelog njihovog životnog ciklusa, uključujući mjere za povećanje ponude ekološki održivih proizvoda i poticanje značajnog pomaka u potražnji potrošača za tim proizvodima. To će se ostvariti uravnoteženom kombinacijom poticaja za potrošače i gospodarske subjekte (uključujući MSP-ove), tržišnih instrumenata i propisa za smanjenje učinka njihovih djelatnosti i proizvoda na okoliš. Potrošači bi trebali dobiti točne, lako razumljive i pouzdane informacije o proizvodima koje kupuju jasnim i dosljednim označavanjem, uključujući u odnosu na izjave o ekološkim karakteristikama. Pakiranje bi se trebalo optimizirati da bi se utjecaji na okoliš sveli na minimum, a trebali bi se također podržati resursno učinkoviti poslovni modeli kao što su proizvodno-uslužni sustavi, uključujući leasing proizvoda. Postojeće zakonodavstvo o proizvodima, kao što su Direktiva o ekološkom dizajnu i Direktiva o oznakama energetske učinkovitosti (⁴) te Uredba o znakovima zaštite okoliša (⁵) bit će preispitano s ciljem unapređenja utjecaja proizvoda na okoliš i njihove resursne učinkovitosti tijekom cijelog životnog ciklusa i razmatranja postojećih odredbi preko usklađenijeg političkog i zakonodavnog okvira za održivu proizvodnju i potrošnju u Uniji (⁶). Tim okvirom poduprtim pokazateljima životnog ciklusa trebala bi se riješiti fragmentacija i ograničeno područje primjene postojeće pravne stečevine o održivoj potrošnji i proizvodnji te utvrditi i, kad je potrebno, popuniti praznine u politici, inicijativama i zakonodavstvu kako bi se osigurali minimalni zahtjevi u pogledu učinkovitosti robe i usluga u zaštiti okoliša.
36. Budući da 80 % ukupnog utjecaja proizvoda na okoliš u njegovom životnom ciklusu proizlazi iz faze njegovog dizajniranja, okvirom politike Unije trebalo bi osigurati da prioritet pri stavljanju na tržište Unije imaju proizvodi s „ekološkim dizajnom“ radi optimiziranja učinkovitosti korištenja resursa i materijala. To bi trebalo uključivati razmatranje, između ostalog, trajnosti, obnovljivosti, mogućnosti ponovnog korištenja i recikliranja, recikliranog sadržaja i životnog vijek proizvoda. Proizvodi bi trebali potjecati od održivih izvora i biti projektirani za ponovnu

(¹) COM(2013) 169.

(²) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o industrijskim emisijama (integrirana prevencija i kontrola zagadenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

(³) Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnem sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) (SL L 342, 22.12.2009., str. 1.).

(⁴) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju okvira za određivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.) i Direktiva 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o označavanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom uz pomoć oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (SL L 153, 18.6.2010., str. 1.).

(⁵) Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (SL L 27, 30.1.2010., str. 1.).

(⁶) Zakonodavstvo o ekološkom dizajnu, oznakama energetske učinkovitosti, znakovima zaštite okoliša, EMAS-u i nepoštenoj poslovnoj praksi treba se revidirati prije 2015.

upotrebu i recikliranje. Ti zahtjevi morat će biti provedivi i primjenjivi. Na razini Unije i nacionalnoj razini ubrzat će se napor i oklopljanja prepreka eko-inovaciji⁽¹⁾ i ostvarenja cjelokupnog potencijala europske eko-industrije, što će stvoriti prednosti za zelena radna mjesta i rast.

37. Kako bi se uspostavio okvir za djelovanje u cilju poboljšanja drugih aspekata učinkovitog korištenja resursa osim emisije stakleničkih plinova i energije, odredit će se ciljevi za smanjenje ukupnog utjecaja potrošnje na okoliš tijekom životnog ciklusa, a osobito u prehranbenom sektoru, sektoru stanogradnje i sektoru mobilnosti⁽²⁾. Ako se promatraju zajedno, ti su sektori odgovorni za gotovo 80 % utjecaja potrošnje na okoliš. U tom bi se pogledu trebali također razmotriti pokazatelji i ciljevi u odnosu na učinak na zemljište, vodu, materijale i ugljični dioksid, kao i njihova uloga u okviru europskog semestra. U završnom dokumentu konferencije Rio+20 naglašava se potreba za bitnim smanjenjem gubitaka nakon ubiranja ljetine i ostalih gubitaka i rasipanja hrane u cjelokupnom lancu opskrbe hransom. Komisija bi stoga trebala predstaviti sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv nepotrebognog rasipanja hrane i suradivati s državama članicama u suzbijanju prekomjernog stvaranja otpadaka hrane. U tom bi pogledu od pomoći bile mјere za povećanje kompostiranja i, prema potrebi, anaerobne digestije odbačene hrane.
38. Osim obveznih zahtjeva u vezi sa zelenom javnom nabavom pojedinih kategorija proizvoda⁽³⁾, većina država članica usvojila je dobrovoljne akcijske planove, a mnoge su postavile ciljeve za odredene skupine proizvoda. Međutim, administracije na svim razinama još uvijek imaju velike mogućnosti svojim odlukama o nabavi dodatno smanjiti utjecaj na okoliš. Države članice i regije trebaju poduzeti daljnje korake za ostvarenje cilja primjene ekoloških kriterija u nabavi na najmanje 50 % javnih natječaja. Komisija će razmotriti predlaganje sektorskih propisa za uspostavu obveznih zahtjeva o zelenoj javnoj nabavi za dodatne kategorije proizvoda i mogućnost periodičnog praćenja napretka država članica na temelju odgovarajućih podataka država članica, uzimajući u obzir potrebu maksimalnog smanjenja razine administrativne opterećenosti. Trebale bi se razviti dobrovoljne mreže kupaca ekoloških proizvoda.
39. Postoji i znatan potencijal za bolje sprečavanje stvaranja otpada i gospodarenja njime u Uniji kako bi se bolje koristili resursi, otvorila nova tržišta, stvorila nova radna mjesta i smanjila ovisnost o uvozu sirovina, uz smanjeni utjecaj na okoliš⁽⁴⁾. Svake se godine u Uniji proizvedu 2,7 milijarde tona otpada, od čega je 98 milijuna tona (4 %) opasno. Godine 2011. proizvodnja komunalnog otpada po stanovniku u Uniji iznosiла je u prosjeku 503 kg, ali varira od 298 do 718 kg u pojedinačnim državama članicama. U prosjeku se samo 40 % krutog otpada pripremi za ponovno korištenje ili recikliranje, dok neke države članice postignu stopu od 70 %, pokazujući kako se otpad može koristiti kao jedan od ključnih resursa Unije. Istodobno mnoge države članice odlažu više od 75 % svog komunalnog otpada na odlagališta⁽⁵⁾.
40. Pretvaranje otpada u izvor, na što se poziva u Planu za resursno učinkovitu Europu, zahtjeva potpunu provedbu zakonodavstva Unije o otpadu diljem Unije koja se temelji na strogoj primjeni hijerarhije otpada i obuhvaća različite vrste otpada⁽⁶⁾. Potrebni su dodatni napor i za smanjenje stvaranja otpada po glavi stanovnika te stvaranja otpada u apsolutnoj vrijednosti. Ograničavanje obnavljanja energije na materijale koji se ne recikliraju⁽⁷⁾, postupno uklanjanje odlaganje otpada koji se može reciklirati i uporabiti⁽⁸⁾, osiguravanje visokokvalitetnog recikliranja kada upotreba recikliranog materijala ne dovodi do sveukupnih negativnih utjecaja na okoliš ili ljudsko zdravlje i razvijanje tržišta sekundarnih sirovina također su potrebni da bi se postigli ciljevi učinkovitog korištenja resursa. Opasnim otpadom trebat će gospodariti tako da se znatni negativni učinci na ljudsko zdravlje i okoliš svedu na minimum, kao što je dogovoreno na konferenciji Rio+20. Kako bi se postigao taj cilj, u cijeloj bi Uniji trebalo puno sustavnije primjenjivati tržišne instrumente i druge mјere koje daju prednost prevenciji, recikliranju i ponovnom korištenju, uključujući proširenu odgovornost proizvođača, dok bi se trebao podržati razvoj kruženja netoksičnih materijala. Trebalo bi ukloniti prepreke u recikliranju na unutarnjem tržištu Unije te preispitati postojeće ciljeve u pogledu prevencije, ponovnog korištenja, recikliranja, uporabe i preusmjeravanja s odlagališta kako bi se napravio pomak prema „kružnom“ gospodarstvu koje se temelji na životnom ciklusu, uz kaskadno korištenje resursa i gotovo nultu stopu preostalog otpada.

⁽¹⁾ COM(2011)899.

⁽²⁾ Godišnje se u Uniji proizvede 89 milijuna tona otpadaka hrane, što predstavlja 179 kg po glavi stanovnika (BIO Intelligence Service, 2010.). Ukupni utjecaj stanogradnje i infrastrukture čini oko 15–30 % svih pritisaka na okoliš koji su povezani s potrošnjom u Europi te doprinosi s oko 2,5 tona ekvivalenta CO₂ godišnje po glavi stanovnika (SEC(2011)1067).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 106/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o programu Zajednice za označivanje energetske učinkovitosti za uredsku opremu (SL L 39, 13.2.2008., str. 1); Direktiva 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju čistih i energetski učinkovitih vozila u cestovnom prijevozu (SL L 120, 15.5.2009., str. 5.) i Direktiva o energetskoj učinkovitosti.

⁽⁴⁾ Na primjer, potpuna provedba zakonodavstva Unije o otpadu uštedjela bi 72 milijarde EUR godišnje, povećala godišnji promet sektora gospodarenja otpadom i recikliranja u Uniji za 42 milijarde EUR te stvorila više od 400 000 radnih mјesta do 2020.

⁽⁵⁾ Eurostat Stat 13/33 Komunalni otpad 2011.

⁽⁶⁾ Direktiva 2008/98/EZ.

⁽⁷⁾ „Recikliranje“ je definirano u članku 3. točki 17. Direktive 2008/98/EZ kao „svaki postupak uporabe kojim se otpadni materijali preraduju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili druge svrhu. Recikliranje obuhvaća preradu organskog materijala, ali ne uključuje energetsku uporabu i preradu u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za nasipavanje.“

⁽⁸⁾ „Oporaba“ je definirana u članku 3. točki 15. Direktive 2008/98/EZ kao „svaki postupak čiji glavni rezultat je otpad koji je koristan jer zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo upotrijebiti za tu određenu svrhu, ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. [...].“

41. Učinkovito korištenje resursa u vodnom sektoru također će se rješavati kao prioritetno pitanje kako bi se omogućilo postizanje dobrog stanja vode. Iako je sve više područja u Europi zahvaćeno sušama i nestaćicama vode, procjenjuje se da se 20–40 % raspoložive vode u Europi i dalje gubi, na primjer uslijed istjecanja u distribucijskom sustavu ili neodgovarajućeg uvođenja tehnologija za učinkovito korištenje vode. Prema dostupnim modelima, još uvjek postoji mnogo prostora za poboljšanje učinkovitosti korištenja vode u Uniji. Nadalje, očekuju se jači pritisci na europske vodne resurse uslijed rastuće potražnje i učinaka klimatskih promjena. S obzirom na to, Unija i njezine države članice trebale bi poduzeti mјere kako bi osigurale da građani imaju pristup čistoj vodi i da zahvaćanje vode bude u skladu s ograničenjima s obzirom na raspoložive obnovljive vodne resurse do 2020., u cilju zadržavanja, postizanja ili poboljšanja dobrog stanja vode u skladu s Okvirnom direktivom o vodama, uključujući unapređenjem učinkovitosti korištenja vode primjenom tržišnih mehanizama, kao što je određivanje cijena vode na način koji odražava njezinu pravu vrijednost, kao i drugih alata, poput obrazovanja i osvješćivanja (¹). Najveće potrošačke sektore, kao što su sektor proizvodnje energije i poljoprivrede, trebalo bi poticati da daju prednost najučinkovitijem korištenju vode. Napredak će biti olakšan ubrzanim predstavljanjem i uvođenjem inovativnih tehnologija, sustava i poslovnih modela koji se temelje na Strateškom provedbenom planu Europskog inovacijskog partnerstva za vode.
42. Dugoročan i predvidljiv okvir politike u svim tim područjima pomoći će u poticanju razine ulaganja i djelovanja potrebnih da se potpuno razviju tržišta zelenih tehnologija i promiču održiva poslovna rješenja. Pokazatelji i ciljevi učinkovitog korištenja resursa koji se temelje na snažnom prikupljanju podataka bili bi nužna smjernica javnim i privatnim donositeljima odluka pri transformaciji gospodarstva. Takvi pokazatelji i ciljevi, kad budu dogovorenici na razini Unije, postat će sastavni dio Sedmog programa djelovanja za okoliš. Metodologije za mјerenje učinkovitog korištenja vode, zemljišta, materijala i ugljika trebale bi se izraditi do 2015. kako bi se pomoglo tom procesu.
43. Kako bi se Unija pretvorila u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:
- (a) Unija ostvari svoje klimatske i energetske ciljeve za 2020. godinu i radi na smanjenju emisija stakleničkih plinova za 80–95 % do 2050. u odnosu na razine iz 1990., kao dio globalnog napora oko ograničenja porasta prosječne temperature za manje od 2 °C u usporedbi s predindustrijskim razinama, uz sporazum o klimatskom i energetskom okviru za 2030. kao ključnom koraku u tom procesu;
  - (b) dođe do znatnog smanjenja ukupnog utjecaja na okoliš svih velikih sektora gospodarstva Unije i povećanja učinkovitog korištenja resursa te da su uspostavljene metodologije za usporedbu referentnih vrijednosti i mјerenje. Na snazi su tržišni i politički poticaji kojima se stimuliraju poslovna ulaganja u učinkovito korištenje resursa, a zeleni se rast stimulira mjerama koje potiču inovacije;
  - (c) strukturne promjene u proizvodnji, tehnologiji i inovacijama, te potrošačke navike i način života smanjili su ukupan utjecaj proizvodnje i potrošnje na okoliš, a osobito u prehrambenom sektoru, sektoru stanogradnje i sektoru mobilnosti;
  - (d) otpadom se sigurno upravlja kao resursom, a kako bi se spriječila šteta po zdravlje i okoliš apsolutno stvaranje otpada i stvaranje otpada po stanovniku su u padu, odlaganje je ograničeno na preostali otpad (tj. onaj koji se ne može reciklirati i oporabiti), uzimajući u obzir odgode navedene u članku 5. stavku 2. Direktive o odlagalištima (²) i obnavljanje energije ograničeno je na materijale koji se ne mogu reciklirati, uzimajući u obzir članak 4. stavak 2. Okvirne direktive o otpadu (³);
  - (e) problem opskrbe vodom u Uniji sprječen je ili znatno smanjen.

Za to je osobito potrebno sljedeće:

- i. potpuna provedba klimatsko-energetskog paketa Unije i hitno dogovaranje okvira klimatsko-energetske politike Unije za 2030., uzimajući u obzir najnovija izvješća o procjeni Međuvladinog tijela za klimatske promjene (IPCC), indikativne ciljeve utvrđene u Planu za gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂, kao i razvoje u okviru UNFCCC-a i drugih relevantnih postupaka;
- ii. generalizacija primjene „najboljih raspoloživih tehnologija“ u kontekstu Direktive o industrijskim emisijama i jačanje napora oko promicanja uvođenja novih inovativnih tehnologija, procesa i usluga;

(¹) COM(2012) 673.

(²) Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

(³) Direktiva 2008/98/EZ.

- iii. poticanje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u javnom i privatnom sektoru koje su potrebne za razvoj i uvođenje inovativnih tehnologija, sustava i poslovnih modela kojima će se ubrzati prelazak na sigurno i održivo gospodarstvo s niskom razinom emisije CO₂ i učinkovitim korištenjem resursa te sniziti troškovi tog prelaska. Dodatan razvoj pristupa utvrđenog u akcijskom planu za ekološke inovacije, utvrđivanje prioriteta za povećane inovacije, kao i sustava promjena, promicanje većeg tržišnog udjela zelenih tehnologija u Uniji te povećanje konkurentnosti europske eko-industrije. Određivanje pokazatelja i postavljanje realističnih ciljeva koji se mogu postići u pogledu učinkovitog korištenja resursa;
- iv. izrada metodologija za mjerjenje i usporedbu referentnih vrijednosti do 2015. za učinkovito korištenje zemljišta, ugljika, vode i materijala i procjena prikladnosti uključivanja glavnog pokazatelja i cilja u europski semestar;
- v. uspostava usklađenijeg okvira politike za održivu proizvodnju i potrošnju koji po potrebi uključuje objedinjavanje postojećih instrumenata u skladan pravni okvir. Revidiranje zakonodavstva o proizvodima s ciljem unapređenja učinkovitosti u zaštiti okoliša i učinkovitosti korištenja resursa kod proizvoda tijekom njihovog životnog vijeka. Poticanje potrošačke potražnje za ekološki održivim proizvodima i uslugama preko politika koje promiču njihovu dostupnost, cjenovnu pristupačnost, funkcionalnost i privlačnost. Izrada pokazatelja i postavljanje realističnih ciljeva koji se mogu postići za smanjenje ukupnog utjecaja potrošnje.
- vi. osmišljavanje programa ospozobljavanja usmjerenih na zelena radna mjesta;
- vii. povećanje napora za postizanje postojećih ciljeva i pregled pristupa zelenoj javnoj nabavi, uključujući njezino područje primjene, kako bi se povećala njezina djelotvornost. Uspostava dobrovoljne mreže kupaca ekoloških proizvoda za poduzeća u Uniji;
- viii. potpuna provedba zakonodavstva Unije o otpadu. Takva provedba će uključivati primjenu hijerarhije otpada u skladu s Okvirnom direktivom o otpadu i učinkovito korištenje tržišnih instrumenata i drugih mjera kako bi se osiguralo: 1. da je odlaganje ograničeno na preostali otpad (tj. onaj koji se ne može reciklirati i uporabiti), uzimajući u obzir odgode navedene u članku 5. stavku 2. Direktive o odlagalištima; 2. da je obnavljanje energije ograničeno na materijale koji se ne mogu reciklirati, uzimajući u obzir članak 4. stavak 2. Okvirne direktive o otpadu; 3. da se reciklirani otpad koristi kao glavni, pouzdani izvor sirovina za Uniju, razvojem kruženja netoksičnih materija; 4. da se opasnim otpadom gospodari na siguran način, a njegovo stvaranje je smanjeno; 5. da su nezakonite posljike otpada iskorijenjene, uz strogo praćenje; i 6. da je otpad od hrane smanjen. Provodi se pregled postojećeg zakonodavstva o proizvodima i otpadu, uključujući pregled glavnih ciljeva relevantnih direktiva o otpadu, na temelju Plana za resursno učinkovitu Europu, kako bi se prešlo na kružno gospodarstvo; te se uklanjaju prepreke na unutarnjem tržištu za ekološki prihvatljivo recikliranje u Uniji. Potrebne su kampanje za javno informiranje kako bi se razvila svijest i razumijevanje politike otpada i kako bi se potaknula promjena ponašanja;
- ix. poboljšanje učinkovitosti korištenja vode postavljanjem i praćenjem ciljeva na razini riječnog sliva na temelju zajedničke metodologije za razvoj ciljeva učinkovitosti korištenja vode u okviru Strategije zajedničke provedbe, te korištenje tržišnih mehanizama, kao što je određivanje cijena vode, kako je utvrđeno člankom 9. Okvirne direktive o vodama i, prema potrebi, drugim tržišnim mjerama. Razvoj pristupâ za upravljanje korištenjem pročišćene otpadne vode.

Prioritetni cilj 3.: zaštita građana Unije od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje koji su povezani s okolišem

- 44. Zakonodavstvo Unije u području okoliša donijelo je znatne koristi za javno zdravlje i dobrobit. Međutim, onečišćenje vode, onečišćenje zraka i kemikalije ostaju glavni ekološki razlozi za brigu opće javnosti u Uniji⁽¹⁾. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) procjenjuje da su uzročnici stresa povezani s okolišem odgovorni za između 15 % i 20 % svih smrtnih slučajeva u 53 europske zemlje⁽²⁾. Prema OECD-u, gradsko onečišćenje zraka vjerojatno će diljem svijeta do 2050. postati primarni uzročnik smrtnosti izazvan okolišem.
- 45. Znatan udio stanovništva Unije i dalje je izložen razini onečišćenja zraka, uključujući onečišćenje zraka u zatvorenim prostorima, koja prelazi standarde koje je preporučio WHO⁽³⁾. Na primjer, lokalno grijanje na ugljen i motori s unutarnjim izgaranjem te postrojenja predstavljaju znatan izvor mutagenih i kancerogenih poliaromatskih ugljikovodika (PAH) te opasnih emisija čestičnih tvari (PM 10, PM 2.5 i PM 1). Mjere su posebno potrebne u

⁽¹⁾ Posebno istraživanje Eurobarometra 365 (2011.).

⁽²⁾ SOER 2010.

⁽³⁾ SOER 2010.

područjima, poput gradova, u kojima su ljudi, posebno osjetljive ili ranjive skupine društva i ekosustavi izloženi visokim razinama onečišćujućih tvari. Kako bi se osigurao zdrav okoliš za sve, mjere na lokalnoj razini trebale bi se dopuniti odgovarajućom politikom na nacionalnoj razini i razini Unije.

46. Pristup vodi zadovoljavajuće kvalitete ostaje problematičan u brojnim ruralnim područjima Unije. Istodobno, osiguranje dobre kvalitete vode za kupanje u Europi pogoduje ljudskom zdravlju i turističkoj industriji Unije. Štetne posljedice poplava i suša za ljudsko zdravlje i gospodarske djelatnosti sve su češće, dijelom zbog promjena hidrološkog ciklusa i korištenja zemljišta.
47. Neprovođenje postojeće politike u potpunosti sprečava Uniju u postizanju odgovarajućih standarda kvalitete zraka i vode. Unija će ažurirati ciljeve u skladu s najnovijim znanstvenim otkrićima te će aktivnije nastojati osigurati sinergiju s ciljevima drugih politika u područjima kao što su klimatske promjene, mobilnost i prijevoz, bioraznolikost te morski i kopneni okoliš. Na primjer, smanjenje određenih tvari koje onečišćuju zrak, uključujući one klimatske kratkoga vijeka, može bitno doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena. Dodatni napor u ovom smjeru temeljit će se na sveobuhvatnom pregledu zakonodavstva Unije o kvaliteti zraka te na provedbi Plana zaštite europskih vodnih resursa.
48. Rješavanje onečišćenja na izvoru i dalje je prioritet, a provedba Direktive o industrijskim emisijama daljnje će smanjiti emisije vodećih industrijskih sektora. Postizanje ciljeva postavljenih u Planu za jedinstveno europsko prometno područje također će dovesti do održivije mobilnosti u Uniji, čime će se razmotriti veliki izvor buke i onečišćenja zraka na lokalnoj razini.
49. Dostupni podaci o dugoročnoj prosječnoj izloženosti pokazuju da je 65 % Europoljana koji žive u velikim gradskim područjima izloženo visokim razinama buke⁽¹⁾, a više od 20 % razinama buke u noćnim satima pri kojima se često pojavljuju negativni učinci na zdravlje.
50. Horizontalno zakonodavstvo u području kemikalija (Uredba REACH⁽²⁾) te uredbe o razvrstavanju, označivanju i pakiranju⁽³⁾, kao i zakonodavstvo o biocidnim pripravcima⁽⁴⁾ i sredstvima za zaštitu bilja⁽⁵⁾, osigurava temeljnu zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša, gospodarskim subjektima osigurava stabilnost i predviđljivost te promiče proširenje metoda testiranja koje ne uključuju životinje i koju su u razvoju. Međutim, još uvijek je nejasan cjelokupni utjecaj kombiniranog učinka različitih kemikalija (smjesa), nanomaterijala, kemikalija koje ometaju rad endokrinog (hormonskog) sustava (endokrini disruptori) i kemikalija u proizvodima na ljudsko zdravlje i okoliš. Istraživanja pokazuju da neke kemikalije imaju svojstva koja ometaju rad endokrinog sustava i koja mogu izazvati brojne negativne učinke na zdravlje i okoliš, uključujući u odnosu na razvoj djece, potencijalno i u vrlo niskim dozama, te da takvi učinci opravdavaju razmatranje mjera preostrožnosti.

U svjetlu toga, trebaju se pojačati napori kako bi se osiguralo da do 2020. sve relevantne tvari koje izazivaju veliku zabrinutost, uključujući tvari koje imaju svojstva koja ometaju rad endokrinog sustava, budu na popisu kandidata Uredbe REACH. Postoji potreba za mjerama koje će se suočiti s ovim izazovima, osobito ako Unija želi ostvariti cilj koji je dogovoren na Svjetskom sastanku na vrhu o održivom razvoju 2002., ponovno potvrđen na konferenciji Rio+20 i također prihvaćen kao cilj strateškog pristupa međunarodnom upravljanju kemikalijama, to jest da se do 2020. osigura „minimiziranje bitnih negativnih učinaka“ kemikalija po ljudsko zdravlje i okoliš na minimum te da se učinkovito, djelotvorno, dosljedno i usklađeno odgovori na nova pitanja i izazove koji se pojavljuju.

Unija će i nadalje razvijati i provoditi pristupe za suzbijanje kombiniranih učinaka kemikalija i rješavanje sigurnosnih problema povezanih s endokrinim disruptorima u cjelokupnom relevantnom zakonodavstvu Unije. Unija će posebno razviti uskladene kriterije koji se temelje na riziku za utvrđivanje endokrinih disruptora. Unija će također osmislitи sveobuhvatni pristup za smanjenje izlaganja opasnim tvarima, uključujući kemikalije u proizvodima. Sigurnost nanomaterijala i materijala sa sličnim svojstvima i održivo upravljanje njima bit će osigurani kao dio sveobuhvatnog pristupa koji uključuje procjenu rizika i upravljanje rizicima, informiranje i praćenje. Postoji također zabrinutost oko mogućih utjecaja materijala koji sadrže čestice čija je veličina izvan područja definicije nanomaterijala, a koji mogu imati slična svojstva nanomaterijalima, na okoliš i ljudsko zdravlje. Toj bi se zabrinutosti trebala

⁽¹⁾ „Visoke razine buke“ definirane su kao razine buke iznad 55 dB danju (Lden) i 50 dB noću (Lnight).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94, kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ te direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EEZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

posvetiti dodatna pozornost pri pregledu definicije nanomaterijala koji Komisija planira u 2014. u svjetlu iskustva te znanstvenog i tehnološkog razvoja. Ti će pristupi zajedno povećati bazu znanja o kemikalijama i ponuditi predviđljiv okvir kojim se pokreće razvoj održivijih rješenja.

51. U međuvremenu rastuće tržište bioloških proizvoda, kemikalija i materijala može ponuditi prednosti kao što su niže emisije stakleničkih plinova i nove tržišne prilike, ali treba osigurati da cijeli životni ciklus takvih proizvoda bude održiv i ne pogorša natjecanje za upotrebu zemljišta i vode ili poveća razine emisija.
52. Problemi u vezi s okolišem dodatno će se pogoršati uslijed klimatskih promjena koje uzrokuju duga sušna razdoblja, toplinske valove, poplave, oluje, šumske požare, eroziju tla i obale, kao i nove ili virulentnije vrste ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti. Trebalo bi poduzeti posebne mјere kako bi se osiguralo da Unija bude spremna suočiti se s pritiscima i promjenama koje su posljedica klimatskih promjena, te pojačati njezinu okolišnu, ekonomsku i socijalnu otpornost. Budući da su mnogi sektori izloženi utjecaju klimatskih promjena, a u budućnosti će im biti sve više izloženi, u područja politike Unije treba ugraditi dodatna razmatranja o prilagodbi i upravljanju rizicima od katastrofa.
53. Osim toga, mјere za unapređenje ekološke i klimatske otpornosti, poput sanacije ekosustava i zelene infrastrukture, mogu ponuditi važne društveno-ekonomske prednosti, uključujući i prednosti za javno zdravlje. Treba prikladno upravljati sinergijama i potencijalnim kompromisima između ciljeva povezanih s klimom i drugih ciljeva u vezi s okolišem, poput kvalitete zraka. Na primjer, prijelaz na određena goriva s nižom razinom emisija CO₂ kao odgovor na pitanja povezana s klimom ili problem osiguranja opskrbe može uzrokovati znatno povećanje čestičnih tvari i opasnih emisija, posebno kada ne postoje odgovarajuće tehnologije ublažavanja.
54. Kako bi se građani Unije zaštitali od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje koji su povezani s okolišem, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:
  - (a) kvaliteta zraka na otvorenim prostorima u Uniji bude znatno poboljšana i da se približi razinama koje preporučuje WHO te da kvaliteta zraka u zatvorenim prostorima bude poboljšana, na temelju relevantnih smjernica WHO-a;
  - (b) onečišćenje bukom u Uniji bude znatno smanjeno i da se približi razina koje preporučuje WHO;
  - (c) građani diljem Unije profitiraju od visokih standarda za pitku vodu i vodu za kupanje;
  - (d) kombinirani učinci kemikalija i sigurnosni problemi povezanih s endokrinim disruptorima budu učinkovito obuhvaćeni cjelokupnim relevantnim zakonodavstvom Unije te da se rizici za okoliš i zdravlje, posebice u vezi s djecom, povezani s primjenom opasnih tvari, uključujući kemikalije u proizvodima, procjenjuju i svode na minimum. Utvrdit će se dugoročne mјere za ostvarenje cilja netoksičnog okoliša;
  - (e) upotreba sredstava za zaštitu bilja nema nikakve štetne učinke na ljudsko zdravlje ni neprihvatljiv utjecaj na okoliš te da se takvi proizvodi koriste na održiv način;
  - (f) sigurnosni problemi povezani s nanomaterijalima i materijalima sa sličnim svojstvima djelotvorno se rješavaju kao dio usklađenog pristupa u zakonodavstvu;
  - (g) ostvari se značajan napredak u prilagodbi utjecaju klimatskih promjena.

Za to je osobito potrebno sljedeće:

- i. provođenje ažurirane politike Unije o kvaliteti zraka, usklađene s najnovijim znanstvenim spoznajama, te izrada i provođenje mјera za suzbijanje onečišćenja zraka na izvoru uzimajući u obzir razlike između izvora onečišćenja zraka u zatvorenim i otvorenim prostorima;
- ii. provođenje ažurirane politike Unije o buci, usklađene s najnovijim znanstvenim spoznajama, i mјere za smanjenje buke na izvoru, uključujući poboljšanja na razini urbanističkog projektiranja;
- iii. povećanje napora za provedbu Okvirne direktive o vodama, Direktive o vodi za kupanje ⁽¹⁾ i Direktive o pitkoj vodi ⁽²⁾, posebno za male opskrbljivače pitkom vodom;
- iv. nastavak provedbe Uredbe REACH kako bi se osigurala visoka razina zaštite ljudskog zdravlja i okoliša, kao i slobodni protok kemikalija u okviru unutarnjeg tržišta, istodobno jačajući konkurentnost i inovacije i imajući na umu posebne potrebe MSP-ova. Razvijanje strategije Unije za netoksični okoliš do 2018. koja potiče inovacije i razvoj održivih zamjenskih rješenja, uključujući nekemijske otopine, koja se temelji na horizontalnim mjerama

⁽¹⁾ Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom voda za kupanje i o stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006., str. 37.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kakvoći vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 330, 5.12.1998., str. 32.).

koje se trebaju poduzeti do 2015. za osiguravanje: 1. sigurnosti nanomaterijala i materijala sa sličnim svojstvima; 2. minimiziranja izloženosti endokrinim disruptorima; 3. odgovarajućih regulatornih pristupa za rješavanje kombiniranih učinaka kemikalija; i 4. minimiziranja izloženosti kemikalijama iz proizvoda, uključujući između ostalih uvezene proizvode, s ciljem promicanja netoksičnih ciklusa materijala i smanjenja izlaganja štetnim tvarima u zatvorenom prostoru;

- v. praćenje provedbe zakonodavstva Unije o održivoj upotrebi biocidnih pripravaka i sredstava za zaštitu bilja i, ako je potrebno, preispitivanje odredbi kako bi bile u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama;
- vi. dogovaranje i provedba strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama te uključivanje prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizicima od katastrofa u ključne političke inicijative i sektore Unije.

OKVIR ZA POTPORU

55. Za postizanje gore navedenih programskih prioritetnih ciljeva potreban je okvir kojim se podupiru djelotvorne mjere. Poduzet će se mјere za poboljšanje četiri ključnih stupova tog okvira za potporu: poboljšanja načina na koji se provodi zakonodavstvo Unije o okolišu u svim područjima; poboljšanja znanstvene utemeljenosti politike u području okoliša na dokazima i znanju; osiguranja ulaganja i stvaranja pravih poticaja za zaštitu okoliša; i konačno, povećanje integriranosti pitanja u vezi s okolišem i usklađenosti politika, kako u okviru politike u području okoliša, tako i između politike u području okoliša i drugih politika. Te horizontalne mјere donijet će koristi politici Unije u području okoliša izvan opsega i vremenskog okvira Sedmog programa djelovanja za okoliš.

Prioritetni cilj 4.: povećanje koristi zakonodavstva Unije u području okoliša boljom provedbom

56. Osim znatnih prednosti za zdravlje i okoliš, osiguravanje stvarne provedbe zakonodavstva Unije u vezi s okolišem ima trostruku korist: stvaranje jednakih tržišnih uvjeta za gospodarske sudionike na unutarnjem tržištu, poticanje inovacija i promicanje prednosti prvoga na tržištu za europska poduzeća u mnogim sektorima. Troškovi povezani s neprovodenjem zakonodavstva su, naprotiv, visoki i ugrobu procijenjeni na oko 50 milijardi EUR godišnje, uključujući troškove povezane sa slučajevima kršenja⁽¹⁾. Samo 2009. godine bio je 451 slučaj kršenja povezan sa zakonodavstvom Unije u području okoliša, a 2011. prijavljeno je dodatnih 299 zajedno sa započetih 114 novih postupaka⁽²⁾, čime prava stečevina u području okoliša predstavlja područje prava Unije s najvećim brojem postupaka u vezi s kršenjem. Komisija također prima brojne pritužbe izravno od građana Unije, a bilo bi bolje da se mnoge od njih upute državi članici ili na lokalnoj razini.
57. Stoga će u idućim godinama najveći prioritet imati poboljšanje provedbe pravne stečevine Unije u području okoliša na razini država članica. Postoje zнатne razlike u provedbi između i unutar država članica. Sve koji su uključeni u provođenje zakonodavstva u području okoliša na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini treba oboružati znanjem i dati im oruđe i mogućnost da budu bolji u izvlačenju koristi od tog zakonodavstva te da poboljšaju upravljanje postupkom provedbe.
58. Veliki broj kršenja, pritužbi i predstavki u području okoliša pokazuju potrebu za djelotvornim, izvedivim sustavom uzajamnih provjera na nacionalnoj razini koji bi pomogao u utvrđivanju i rješavanju problema s provedbom, zajedno s mjerama za sprečavanje njihovog nastanka na prvom mjestu, kao što je povezivanje relevantnih administracija zaduženih za provedbu i stručnjaka tijekom faze razvoja politike. U tom pogledu naporu za razdoblje do 2020. usmjerit će se na poboljšanje u četirima ključnim područjima.
59. Prvo, način na koji se prikuplja i širi znanje o provedbi poboljšat će se kako bi se pomoglo široj javnosti i stručnjacima u području okoliša da u potpunosti shvate svrhu i korist zakonodavstva Unije u području okoliša i kako nacionalne i lokalne administracije ostvaruju obveze Unije⁽³⁾. Pravilna upotreba alata dostupnih na internetu trebala bi doprinijeti ovom cilju. U vezi s izazovima pojedinih država članica u području provedbe bit će predviđena pomoć, slična prilagođenom pristupu na kojemu se temelji postupak europskog semestra. Na primjer, bit će sastavljeni sporazumi o partnerskoj provedbi koji uključuju Komisiju i pojedinačne države članice koji obuhvaćaju pitanja kao što su pronalaženje finansijske potpore za provedbu i bolji informacijski sustavi za praćenje napretka. S ciljem maksimalnog iskoristavanja djelotvornosti ovog pristupa države članice trebale bi, po potrebi i u skladu sa svojim administrativnim sustavima, poticati sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti. Tehnička platforma za suradnju u području okoliša koju su uspostavili Odbor regija i Komisija olakšat će dijalog i razmjenu informacija, s ciljem poboljšanja provedbe zakonodavstva na lokalnoj razini.

⁽¹⁾ Troškovi neprovodenja pravne stečevine u području okoliša (COWI, 2011).

⁽²⁾ 29. godišnje izvješće o praćenju primjene prava EU-a (2011) (COM(2012) 714).

⁽³⁾ COM(2012) 095.

60. Drugo, Unija će proširiti zahtjeve u vezi s inspekcjama i nadzorom na širi dio zakonodavstva Unije u području okoliša te dalje razviti mogućnosti za potporu inspekcjama na razini Unije, polazeći od postojećih struktura, između ostalog da bi se reagiralo da zahtjeve država članica za pomoć, da bi se riješile situacije kod kojih postoji opravdani razlog za zabrinutost i da bi se olakšala suradnja diljem Unije. Treba se poticati osnaženje postupaka ocjenjivanja među stručnjacima i dijeljenje najbolje prakse, kao i sporazumi o zajedničkim inspekcjama u državama članicama, na njihov zahtjev.
61. Treće, po potrebi će se poboljšati način na koji se na nacionalnoj razini obrađuju i rješavaju pritužbe o provedbi zakonodavstva Unije u području okoliša.
62. Četvrto, građani Unije dobit će djelotvorniji pristup pravdi u pitanjima okoliša i djelotvornu pravnu zaštitu, u skladu s Konvencijom iz Aarhsa i posljedicama stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona i novijom sudskom praksom Suda Europske unije. Izvansudsko rješavanje sporova također će se promicati kao alternativa sudskom postupku.
63. Opći standard upravljanja okolišem diljem Unije dodatno će se poboljšati jačanjem suradnje na razini Unije, kao i na međunarodnoj razini, između stručnjaka u području zaštite okoliša, uključujući pravnike u javnoj upravi, državne odvjetnike, pravobranitelje, suce i inspektore, kao što je Mreža Europske unije za provedbu i izvršenje prava u području okoliša (IMPEL) te poticanjem tih stručnjaka da dijele dobru praksu.
64. Osim pružanja pomoći državama članicama da poboljšaju poštovanje propisa⁽¹⁾, Komisija će nastaviti obavljati svoj dio posla kako bi osigurala da zakonodavstvo uvažava najnovija znanstvena dostignuća, uzima u obzir iskustva na razini država članica u pogledu ispunjavanja obveza Unije te da je ono uskladeno i svršishodno. Općenito, kada su pravne obveze dovoljno jasne i precizne i kada se uskladena primjena u svim državama članicama smatra najdjelotvornijim načinom postizanja ciljeva Unije, te pravne obveze bit će sadržane u uredbama koje imaju izravne i mjerljive učinke te uzrokuju manje nedosljednosti u provedbi. Komisija će povećati primjenu prikaza rezultata i ostalih instrumenata kojima se javnosti omogućuje praćenje napretka država članica u provedbi konkretnih zakonodavnih akata.
65. Kako bi se povećale koristi zakonodavstva Unije u području okoliša boljom provedbom, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:
- (a) javnost ima pristup jasnim informacijama o tome kako se provodi pravo Unije u području okoliša, u skladu s Konvencijom iz Aarhsa;
  - (b) bude povećana usklađenost s posebnim zakonodavstvom u području okoliša;
  - (c) pravo Unije u području okoliša provodi se na svim administrativnim razinama te se jamče jednaka pravila igre za sve na unutarnjem tržištu;
  - (d) bude povećano povjerenje građana u pravo Unije u području okoliša i njegovo provođenje;
  - (e) bude olakšana primjena načela djelotvorne pravne zaštite za građane i njihove organizacije.
- Za to je osobito potrebno:
- i. osiguravanje da sustavi na nacionalnoj razini aktivno šire informacije o tome kako se zakonodavstvo Unije u području okoliša provodi te dopunjavanje takvih informacija pregledom, na razini Unije, uspješnosti pojedinačnih država članica;
  - ii. sastavljanje sporazuma o partnerskoj provedbi na dobrovoljnoj osnovi između država članica i Komisije, koji prema potrebi uključuju lokalno i regionalno sudjelovanje;
  - iii. proširenje obvezujućih kriterija za djelotvorne inspekcije i nadzor država članica na širi dio zakonodavstva Unije u području okoliša te daljnji razvoj mogućnosti za potporu inspekcija na razini Unije, polazeći od postojećih struktura, uz potporu mrežama stručnjaka kao što je IMPEL te osnaživanje postupaka ocjenjivanja među stručnjacima i dijeljenje najbolje prakse, u cilju povećanja učinkovitosti i djelotvornosti inspekcija;
  - iv. osiguravanje dosljednih i djelotvornih mehanizama na nacionalnoj razini za postupanje s pritužbama oko provedbe prava Unije u području okoliša;

⁽¹⁾ COM(2008) 773.

v. osiguravanje toga da nacionalne odredbe o pristupu pravdi odražavaju sudska praksu Suda Europske unije. Promicanje izvansudskega rješavanja sporova kao sredstva za pronaalaženje mirnih i djelotvornih rješenja za sporove u području okoliša.

Prioritetni cilj 5.: poboljšanje utemeljenosti politike Unije u području okoliša na dokazima i znanju

66. Politika Unije u području okoliša temelji se na praćenju okoliša, podacima, pokazateljima i procjenama povezanim s provedbom zakonodavstva Unije, kao i na formalnom znanstvenom istraživanju i građanskim inicijativama u području znanosti. Ostvaren je znatan napredak u jačanju te baze znanja, podizanju svijesti i unapređenju povjerenja tvoraca politike i javnosti u dokaze na kojima se temelji politika, uključujući i ona područja politike u kojima se primjenjuje načelo opreznosti. To je omogućilo bolje razumijevanje složenih okolišnih i društvenih izazova.
67. Trebalo bi poduzeti mjere na razini Unije i na međunarodnoj razini kako bi se ojačala i unaprijedila povezanost znanosti i politike te angažman građana, na primjer imenovanjem glavnih znanstvenih savjetnika, kao što su već učinile Komisija i neke države članice, ili boljim korištenjem institucija ili tijela specijaliziranih za prilagođavanje znanstvenih dostignuća javnom interesu, kao što su nacionalne agencije za okoliš i Europska agencija za okoliš te Europska informacijska i promatračka mreža za okoliš (EIONET).
68. Međutim, brzina trenutačnog razvoja i nesigurnosti u vezi s budućim trendovima zahtijeva daljnje korake za održavanje i jačanje tog znanja i utemeljenosti na dokazima kako bi se osiguralo da se politika u Uniji nastavi temeljiti na pravilnom shvaćanju stanja okoliša, mogućim opcijama za djelovanje i njihovim posljedicama.
69. U prošlim desetljećima unaprijeđen je način prikupljanja i uporabe informacija i statističkih podataka o okolišu na razini Unije, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te globalno. Međutim, prikupljanje podataka i njihova kvaliteta i dalje su promjenljivi, a obilje njihovih izvora može otežati pristup podacima. Stoga su potrebna stalna ulaganja kako bi se zajamčila dostupnost i pristupačnost vjerodostojnih, usporedivih i kvalitetnih podataka i pokazatelja subjektima koji utvrđuju i provode politiku. Sustavi informacija o okolišu trebaju biti osmišljeni na način koji omogućuje jednostavno ugrađivanje informacija o novim temama. Potrebno je dalje razvijati elektroničku razmjenu podataka na cijelom području Unije uz dovoljno fleksibilnosti da se obuhvate nova područja.
70. Daljnja provedba načela „proizvedi jednom, koristi često“ Zajedničkog informacijskog sustava za okoliš⁽¹⁾ te zajedničkih pristupa i normi za prikupljanje i uspoređivanje dosljednih prostornih informacija u okviru sustava INSPIRE⁽²⁾ i Copernicus⁽³⁾, kao i drugih europskih informacijskih sustava u vezi s okolišem (kao što su Europski informacijski sustav za biološku raznolikost (BISE) i Europski informacijski sustav za vode (WISE)) pomoći će u sprečavanju udvostručavanja truda i uklanjanju bilo kakvih nepotrebnih administrativnih opterećenja javnih tijela, a tome će pomoći i naporu da se pojednostavne obveze o izvještavanju u okviru različitih relevantnih zakonodavnih akata. Također bi trebalo unaprijediti dostupnost i usklađenost statističkih podataka, uključujući one o otpadu. Države bi članice trebale osigurati da informacije prikupljene za procjenjivanje utjecaja planova, programa i projekata na okoliš (npr. procjenama utjecaja na okoliš i strategiju) budu dostupnije javnosti.
71. Još uvijek postoje znatne praznine u znanju, od kojih su neke važne za prioritetne ciljeve Sedmog programa djelovanja za okoliš. Ulaganje u daljnje prikupljanje podataka i istraživanje da bi se te praznine otklonile stoga je ključno kako bi se osiguralo da javna tijela i poduzeća imaju solidne temelje za donošenje odluka koje u potpunosti odražavaju prave društvene i ekonomski koristi i troškove te one povezane s okolišem. Posebnu pozornost treba posvetiti pet nedostataka:
1. kako bi se otklonile praznine u podacima i znanju, potrebno je napredno istraživanje i odgovarajući alati za modeliranje koji će omogućiti bolje razumijevanje složenih pitanja u vezi s promjenama okoliša, kao što su klimatske promjene i utjecaji prirodnih katastrofa, posljedice gubitka vrsta na usluge ekosustava, okolišne minimalne vrijednosti i ekološke prijelomne točke. Iako raspoloživi dokazi u potpunosti opravdavaju mjere predostrožnosti u tim područjima, dodatno istraživanje o granicama planeta, sustavnim rizicima i sposobnosti našeg društva da se s njima uspješno nosi doprinijet će pronaalaženju najprimjerenijih odgovora. To bi trebalo obuhvatiti ulaganja u popunjavanje praznina u podacima i znanju, planiranje i ocjenu usluga ekosustava, razumijevanje uloge bioraznolikosti kao temelja tih usluga kao i razumijevanje načina na koji se bioraznolikost prilagođava klimatskim promjenama i kako gubitak bioraznolikosti utječe na ljudsko zdravlje;

⁽¹⁾ COM(2008) 046.

⁽²⁾ Direktiva 2007/2/EZ od Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 911/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o europskom programu za praćenje Zemlje (GMES) i njegovim početnim aktivnostima (2011.–2013.) (SL L 276, 20.10.2010., str. 1.) i COM(2013) 312 o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Copernicus i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 911/2010.

2. prijelaz na sveobuhvatno zeleno gospodarstvo zahtjeva odgovarajuće razmatranje uzajamnog utjecaja socijalno-ekonomskih čimbenika i onih povezanih s okolišem. Pobiljanje našeg razumijevanja uzoraka održive potrošnje i proizvodnje, kako se troškovi i koristi poduzimanja te troškovi nepoduzimanja mjera mogu preciznije razmotriti, kako promjene u pojedinčevu i društvenom ponašanju doprinose posljedicama na okoliš i kako na europski okoliš utječu svjetski trendovi može pomoći da se inicijative politika bolje usmijere prema poboljšanju učinkovitosti resursa i smanjivanja pritiska na okoliš;
3. još uvijek postoji neizvjesnost u vezi s ljudskim zdravljem i posljedicama na okoliš povezanim s endokrinim disruptorima, kombiniranim učincima kemikalija, nekim kemikalijama u proizvodima i određenim nanomaterijalima. Otklanjanje preostalih praznina u znanju može ubrzati donošenje odluka i omogućiti daljnji razvoj pravne stičevine u području kemikalija kako bi se omogućila bolja usmjerenošć na područja od interesa i također doprinijelo poticanju održivog pristupa uporabi kemikalija. Trebalo bi razmotriti stvaranje baze podataka za cijelu Uniju kako bi se povećala transparentnost i nadzor regulatornih tijela nad nanomaterijalima. Bolje shvaćanje čimbenika povezanih s okolišem i razina izloženosti koji utječu na ljudsko zdravlje i okoliš omogućilo bi poduzimanje preventivnih mjera politika. Ciljani biomonitoring ljudi, kada je to opravdano konkretnim problemima, može nadležnim tijelima dati potpuniji uvid u stvarnu izloženost populacije onečišćujućim tvarima, a osobito osjetljivih skupina populacije kao što su djeca, te može osigurati bolje dokaze pri odabiru odgovaračnih odgovora;
4. kako bi se razvio sveobuhvatan pristup kojim se izloženost opasnim tvarima svodi na najmanju moguću mjeru, osobito kad se radi o ranjivim skupinama kao što su djeca i trudnice, bit će uspostavljena baza znanja o izloženosti kemijskim tvarima i toksičnosti. To će, zajedno s izradom smjernica o metodama ispitivanja i metodologijama ocjene rizika, ubrzati učinkovito i primjereni odlučivanje koje pogoduje inovacijama i razvoju održivih zamjenskih rješenja uključujući i nekemijske otopine;
5. kako bi se osiguralo da svi sektori daju svoj doprinos naporima u borbi protiv klimatskih promjena, potreban je jasan pregled mjerjenja i praćenja stakleničkih plinova te prikupljanja podataka o njima, što još nije dovršeno u nekim najvažnijim sektorima.

Program Obzor 2020. će objedinjavanjem resursa i znanja koji postoje u različitim područjima i disciplinama unutar Unije i na međunarodnom planu omogućiti da se istraživačke aktivnosti usredotoče i da se iskoristi europski inovacijski potencijal.

72. Nova i nadolazeća pitanja koja su posljedica brzog tehnološkog razvoja koji je brži od razvoja politike, kao što su nanomaterijali i materijali sličnih svojstava, nekonvencionalni izvori energije, hvatanje i skladištenje ugljika i elektromagnetski valovi, predstavljaju izazove u vezi s upravljanjem rizikom i mogu dovesti do suprotnih interesa, potreba i očekivanja. To pak može dovesti do veće zabrinutosti javnosti i moguće nenaklonjenosti novim tehnologijama. Stoga treba osigurati širi i eksplicitnu društvenu raspravu o rizicima povezanim s okolišem i mogućim kompromisima koje smo spremni prihvati u svjetlu ponekad nepotpunih ili nesigurnih informacija o nadolazećim rizicima i o tome kako se s njima treba nositi. Sustavan pristup upravljanju rizicima za okoliš poboljšat će sposobnost Unije da identificira tehnološki razvoj i na njega pravodobno reagira, te da umiri javnost.
73. Kako bi se poboljšala utemeljenost politike Unije u području okoliša na dokazima i znanju, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:
- (a) tvorci politike i zainteresirane strane raspolažu s više informacija za izradu i provedbu politike u području okoliša i klime, što uključuje i razumijevanje učinaka ljudskih aktivnosti na okoliš i mjerjenje troškova i koristi djelovanja i troškova nedjelovanja;
  - (b) bude uvelike unaprijeđeno razumijevanje nadolazećih rizika za okoliš i klimu, kao i sposobnost da ih se procijeni i njima upravlja;
  - (c) bude ostvarena jača povezanost politike i znanosti u području okoliša, što uključuje i dostupnost podataka građanima i doprinos građanskih inicijativa u području znanosti;
  - (d) bude ojačan utjecaj Unije i država članica u međunarodnim znanstveno-političkim forumima kako bi se unaprijedila baza znanja za međunarodnu politiku u području okoliša.

Za to je osobito potrebno sljedeće:

- i. usklađivanje, dijeljenje i promicanje istraživačkih npora na razini Unije i država članica radi rješavanja ključnih nedostataka u području znanja o okolišu, uključujući rizike u vezi s prelaženjem prijelomnih točaka u području okoliša i granicama planeta;
- ii. usvajanje sustavnog i integriranog pristupa upravljanju rizicima, osobito u vezi s evaluacijom novih i nadolazećih područja politike i povezanih rizika i njihovim upravljanjem te primjerenosću i usklađenošću odgovora regulatornih tijela. To bi moglo doprinijeti poticanju dalnjih istraživanja o opasnostima novih proizvoda, procesa i tehnologija;

- iii. pojednostavljenje, organiziranje i moderniziranje prikupljanja podataka i informacija u vezi s okolišem i klimatskim promjenama te upravljanje njima, dijeljenje i ponovna uporaba, uključujući razvoj i provedbu sustava za razmjenu informacija o okolišu;
- iv. razvoj sveobuhvatne baze znanja o izloženosti kemikalijama i toksičnosti koja se temelji na podacima dobivenim bez ispitivanja na životinjama ako je moguće. Nastavak primjene uskladenog pristupa Unije biomonitoringu ljudi i okoliša, uključujući normizaciju istraživačkih protokola i ocjenjivačkih kriterija ako je potrebno;
- v. intenziviranje suradnje na međunarodnoj razini, na razini Unije i država članica oko povezivanja znanosti i politike o okolišu.

Prioritetni cilj 6.: osiguranje ulaganja u politiku okoliša i klimatsku politiku te rješavanje popratnih troškova povezanih s okolišem

74. Napori potrebnii za ostvarenje ciljeva utvrđenih u Sedmom programu djelovanja za okoliš zahtijevat će odgovarajuća ulaganja iz javnih i privatnih izvora. Dok se mnoge države bore s ekonomskom i finansijskom krizom, potreba za ekonomskim reformama i smanjenjem javnog duga nude nove prilike za brz prelazak na sigurno i održivo gospodarstvo s učinkovitim korištenjem resursa i niskom emisijom CO₂.
75. U ovom trenutku teško je privući ulaganja u nekim područjima, pogotovo zbog nedostatka ili narušavanja cijenovnih signala što je posljedica nemogućnosti da se ispravno obračunaju troškovi u vezi sa zaštitom okoliša ili državnih subvencija aktivnostima koje su štetne za okoliš.
76. Unija i njezine države članice morat će uspostaviti prave uvjete kako bi osigurale da se popratni troškovi povezani s okolišem odgovarajuće rješavaju, što podrazumijeva i slanje pravih tržišnih signala privatnom sektoru, vodeći računa o mogućim štetnim socijalnim učincima. To će podrazumijevati sustavnu primjenu načela zagađivač plaća, osobito postupnim ukidanjem subvencija štetnih za okoliš na razini Unije i država članica, pod vodstvom Komisije i koristeći pristup usmjeren na djelovanje, između ostalog i u okviru europskog semestra, te razmatranje fiskalnih mjera u cilju potpore održivog korištenja resursa, kao što je prebacivanje tereta oporezivanja s rada na zagadživanje. Budući da je prirodnih resursa sve manje, može doći do povećanja ekonomske rente i dobiti povezanih s njihovim vlasništvom ili ekskluzivnim korištenjem. Javno posredovanje kojim se osigurava da takve rente nisu preterane i da se popratni troškovi uzimaju u obzir dovest će do učinkovitijeg korištenja tih resursa i pomoći da se izbjegnu tržišne anomalije te će stvoriti javni prihod. Prioriteti povezani s okolišem i klimom ostvarivat će se u okviru europskog semestra, uključujući i glavne pokazatelje kada su ti prioriteti važni za budućnost održivog rasta pojedinih država članica na koje se odnose preporuke prilagođene pojedinoj zemlji. Ostali tržišni instrumenti, kao što su plaćanja usluga ekosustava, trebali bi se u većoj mjeri koristiti na razini Unije i na nacionalnoj razini kako bi se potaknulo sudjelovanje privatnog sektora i održivo upravljanje prirodnim kapitalom.
77. Privatni sektor, a posebno MSP-ove trebalo bi poticati da koriste prilike koje se nude u okviru novog finansijskog okvira Unije kako bi se pojačalo njegovo sudjelovanje u nastojanjima da se ostvare okolišni i klimatski ciljevi, a osobito u vezi s aktivnostima u području ekoloških inovacija i primjene novih tehnologija. Javno-privatne inicijative u području ekoloških inovacija trebalo bi promovirati u sklopu europskih inovacijskih partnerstava, kao što je Inovacijsko partnerstvo za vode⁽¹⁾. Novim okvirom za inovativne finansijske instrumente⁽²⁾ trebalo bi olakšati pristup privatnog sektora financiranju ulaganja u okoliš — osobito u području bioraznolikosti i klimatskih promjena. Europska poduzeća trebalo bi i dalje poticati da objavljaju informacije u vezi s okolišem u sklopu svojeg finansijskog izvješćivanja, i to u većoj mjeri nego što se zahtijeva postojećim zakonodavstvom Unije⁽³⁾.
78. U svojim prijedlozima za Višegodišnji finansijski okvir Unije za razdoblje od 2014. do 2020. Komisija je poboljšala uvrštanje okolišnih i klimatskih ciljeva u sve instrumente financiranja Unije kako bi državama članicama dala mogućnosti da ostvare povezane ciljeve. Također je predložila da se rashodi u vezi s klimom povećaju na najmanje 20 % ukupnog proračuna. U ključnim područjima politike kao što su poljoprivreda, ruralni razvoj i kohezijska politika, trebalo bi povećati poticaje za osiguranje javnih dobara i usluga koji su korisni za okoliš, a financiranje povezati s prethodnim uvjetima u vezi s okolišem, uključujući i pomoćne („prateće“) mjere. To bi trebalo osigurati učinkovitiju potrošnju sredstava u skladu s ciljevima povezanimi s okolišem i klimom. Tim prijedlozima predviđeno je usklajivanje područja politike Unije s koherentnim finansijskim resursima za provedbu te dodatnim sredstvima za okoliš i klimatske promjene kako bi se učinkovito ostvarile oplaplje i uskladene koristi na terenu.
79. Pored opisanog usmjeravanja, programom LIFE⁽⁴⁾ omogućit će se bolje strateško i troškovno učinkovitije objedinjavanje sredstava i njihova uskladjenost s političkim prioritetima kako bi se osigurala podrška mjerama u vezi s okolišem i klimom, i to provedbom niza projekata, uključujući i „integrirane projekte“.

⁽¹⁾ COM(2012) 216.

⁽²⁾ COM(2011) 662.

⁽³⁾ COM(2011) 681.

⁽⁴⁾ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za djelovanje u području okoliša i klime (COM(2011)08474, 2011/0428(COD)).

80. Povećani kapital koji je Europskoj investicijskoj banci (EIB) osiguran u okviru Pakta za rast i radna mjesta iz 2012. predstavlja dodatni izvor ulaganja (¹) koji bi se trebao trošiti u skladu s ciljevima Unije u vezi s okolišem i klimom.
81. Iskustvo stečeno u programskom razdoblju 2007.–2013. pokazuje da, iako su dostupna znatna sredstva za okoliš, njihovo korištenje na svim razinama prvih je godina bilo vrlo neravnomjerno te je potencijalno ugrožavalo ostvarenje dogovorenih ciljeva. Kako se to iskustvo ne bi ponovilo, države članice trebale bi unijeti ciljeve u vezi s okolišem i klimom u svoje strategije i programe za financiranje ekonomске, socijalne i teritorijalne kohezije, ruralnog razvoja i pomorske politike, dati prednost ranom korištenju finansijskih sredstava za okoliš i klimatske promjene te ojačati sposobnost provedbenih tijela za isplativa i održiva ulaganja kako bi se osigurala potrebna i odgovarajuća finansijska potpora za ulaganja u tim područjima.
82. Osim toga, bilo je teško pratiti rashode u vezi s bioraznolikošću i klimom. Kako bi se ocjenio napredak u ostvarenju tih ciljeva, trebalo bi uspostaviti sustav praćenja i izvješćivanja na razini Unije i država članica. Uspostava takvog sustava važna je za cjelokupne napore Unije u vezi s multilateralnim sporazumima o klimatskim promjenama i bioraznolikosti. U tom kontekstu će Unija doprinijeti međuvladinom postupku pokrenutom na konferenciji Rio+20 za ocjenu potreba financiranja i predlaganje opcija za održivu strategiju financiranja razvoja.
83. Trebalo bi nastaviti aktivnosti na razvijanju pokazatelja za praćenje ekonomskog napretka koji su nadopuna bruto domaćem proizvodu (BDP) i imaju širi obuhvat. Osiguranje transparentnih, održivih ulaganja ovisi o pravilnom vrednovanju okolišnih dobara. Kako bi se osigurale potrebne informacije za donošenje političkih i ulagačkih odluka, bit će potrebni dodatni napor na određivanju vrijednosti ekosustava i troška njihova iscrpljivanja, kao i odgovarajući poticaji. Trebat će ubrzati aktivnosti na uspostavljanju sustava okolišnog računovodstva, uključujući fizičke i monetarne račune za prirodnog kapitala i usluge ekosustava. To je u skladu sa završnim dokumentom s konferencije Rio+20 u kojem se prepoznaje potreba za širim mjerjenjem napretka kako bi se izmjerile dobrobit i održivost kao dopuna BDP-u.
84. Kako bi se osigurala ulaganja u politiku okoliša i klimatsku politiku te kako bi se riješili popratni troškovi povezani s okolišem, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:
- (a) ciljevi politike okoliša i klimatske politike ostvaruju se na troškovno učinkovit način i za njih je osigurano odgovarajuće financiranje;
  - (b) bude povećano financiranje rashoda u vezi s okolišem i klimom iz javnog i privatnog sektora;
  - (c) vrijednost prirodnog kapitala i usluga ekosustava kao i troškovi njihove degradacije pravilno se ocjenjuju i uzimaju u obzir kod utvrđivanja politike i ulaganja.
- Za to je osobito potrebno sljedeće:
- i. bez odgađanja, postupno ukidanje subvencija štetnih za okoliš na razini Unije i država članica te izvješćivanje o napretku o okviru nacionalnih programa reforme; veća primjena tržišnih instrumenata, kao što su porezna politika država članica, određivanje cijena i naknada, te širenje tržišta za robu i usluge povezane s okolišem, uzimajući u obzir sve negativne socijalne učinke primjenjujući aktivni pristup uz potporu i praćenje Komisije, između ostalog u okviru europskog semestra;
  - ii. olakšavanje razvoja i pristupa inovativnim finansijskim instrumentima i financiranju za ekološke inovacije;
  - iii. davanje primjerenog prostora okolišnim i klimatskim prioritetima u okviru različitih područja politike i strategija financiranja kako bi se potpomogla ekonomска, socijalna i teritorijalna kohezija;
  - iv. poduzimanje napora usmjerenih na osiguravanje potpune i učinkovite primjene raspoloživih sredstava Unije za djelovanje u području okoliša, uključujući i znatno povećanje ranog korištenja sredstava u okviru višegodišnjeg finansijskog okvira Unije za razdoblje 2014.–2020. i korištenje barem 20 % proračuna za ublažavanje posljedica klimatskih promjena i prilagodbu na njih uključivanjem djelovanja u području klimatske politike u druga područja, povezujući to financiranje s jasnim referentnim mjerilima, utvrđivanjem ciljeva, praćenjem i izvješćivanjem;
  - v. razvoj i primjena, do 2014., sustava za izvješćivanje o rashodima proračuna Unije u vezi s okolišem i njihovo praćenje, a osobito rashoda u vezi s klimatskim promjenama i bioraznolikošću;
  - vi. uključivanje pitanja u vezi s okolišem i klimom u proces europskog semestra ako je to važno za izgledne pojedinih država članica u pogledu održivog rasta i primjero za preporuke za pojedine zemlje;

(¹) Zaključci Europskog vijeća od 29. lipnja 2012. (EUCO 76/12.).

vii. razvoj i primjena alternativnih pokazatelja koji su nadopuna BDP-u i imaju širi obuhvat u cilju praćenja održivosti napretka te nastavak aktivnosti u području povezivanja ekonomskih pokazatelja s okolišnim i socijalnim pokazateljima, uključujući računovodstvom prirodnog kapitala;

viii. daljnji razvoj i poticanje sustavā plaćanja usluga ekosustava;

ix. uvođenje poticaja i metodologija kojima se poduzeća potiču na mjerjenje troškova poslovanja koji su povezani sa zaštitom okoliša te dobiti ostvarene korištenjem okolišnih usluga kao i na objavljivanje okolišnih informacija u sklopu svojih godišnjih izvješća. Poticanje poduzeća na postupanje s dužnom pažnjom, uključujući u cijelom njihovom lancu opskrbe.

Prioritetni cilj 7.: povećanje uključenosti pitanja u vezi s okolišem i usklađenosti politika

85. Mada je uključivanje pitanja u vezi sa zaštitom okoliša u druga područja politike i aktivnosti Unije propisano Ugovorom još od 1997., opće stanje okoliša u Europi pokazuje da, iako je u nekim područjima do sada ostvaren zavidan napredak, on nije dostanan da bi omogućio zaokret svih negativnih trendova. Ostvarenje mnogih prioritetsnih ciljeva Sedmog programa djelovanja za okoliš zahtijevat će još učinkovitije uključivanje pitanja u vezi s okolišem i klimatskim promjenama u druga područja politike kao i usklađeniji zajednički politički pristup koji će donijeti višestruke koristi. Time bi trebalo osigurati postizanje teških kompromisa što ranije, a ne u provedbenoj fazi te omogućiti uspešnije ublažavanje neizbjegnivih učinaka. Trebalo bi pravovremeno razviti potrebne mјere kako bi se osiguralo ostvarenje relevantnih ciljeva. Direktiva o strateškoj procjeni okoliša⁽¹⁾ i Direktiva o procjeni učinka na okoliš⁽²⁾, ako se ispravno primjenjuju, predstavljaju učinkovito sredstvo kojim se osigurava uključivanje zahtjeva u pogledu zaštite okoliša u planove, programe i projekte.
86. Lokalna i regionalna tijela, koja su općenito odgovorna za odlučivanje o korištenju zemljišta i morskih područja, imaju osobito važnu ulogu u procjeni učinaka na okoliš te zaštiti, očuvanju i poboljšanju prirodnog kapitala, time ujedno postižući veću otpornost na učinak klimatskih promjena i na prirodne katastrofe.
87. Predviđeno širenje energetskih i prometnih mreža, uključujući i infrastrukturu na moru, trebat će se odvijati u skladu s potrebama i obvezama u pogledu zaštite prirode i prilagodbe klimatskim promjenama. Uključivanje ekološki prihvatljive infrastrukture u odgovarajuće planove i programe može pridonijeti prevladavanju problema usitnjavanja staništa i očuvanju ili ponovnom uspostavljanju ekološke povezanosti, većoj otpornosti ekosustava i na taj način osigurati kontinuirano pružanje usluga ekosustava, uključujući skladištenje ugljika, i prilagodbu klimatskim promjenama, osiguravajući u isto vrijeme zdraviji okoliš i prostore za rekreaciju u kojima ljudi mogu uživati.
88. Sedmi program djelovanja za okoliš obuhvaća određeni broj prioritetsnih ciljeva koji trebaju olakšati uključivanje. Komisija je u svoje prijedloge reformi zajedničke poljoprivredne politike, zajedničke ribarstvene politike, transeuropskih mreža i kohezijske politike obuhvatila mјere kojima se treba dodatno podržati uključivanje pitanja u vezi s okolišem i održivost. Da bi Sedmi program djelovanja za okoliš uspio, te bi politike trebale dodatno doprinijeti ostvarenju ciljeva u vezi s okolišem. Slično tomu, napori čija je svrha prije svega postizanje poboljšanja u vezi s okolišem trebali bi biti osmišljeni tako da donesu koristi i u drugim područjima politike kad god je to moguće. Na primjer, mјere za obnavljanje ekosustava mogu biti usmjerene na stvaranje koristi za staništa i vrste te na odvajanje CO₂, uz istodobno unapređenje isporuke usluga ekosustava važnih za mnoge ekonomske sektore, kao što su opršavanje ili pročišćavanje voda za poljoprivrednu te otvaranje ekološki prihvatljivih radnih mjesta.
89. Kako bi se povećala uključenost pitanja u vezi s okolišem i usklađenost politika, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da se do 2020.:

(a) sektorske politike na razini Unije i država članica razvijaju i provode na način koji doprinosi ostvarenju relevantnih ciljeva u vezi s okolišem i klimom.

Za to je osobito potrebno:

- i. uključivanje uvjeta i poticaja u vezi s okolišem i klimom u političke inicijative, što podrazumijeva preispitivanja i reforme postojeće politike te nove inicijative, na razini Unije i država članica;
- ii. provođenje prethodnih ocjena okolišnih, socijalnih i ekonomskih učinaka političkih inicijativa na odgovarajućoj razini Unije i država članica kako bi se osigurala njihova usklađenost i učinkovitost;
- iii. puna provedba Direktive o strateškoj procjeni okoliša i Direktive o procjeni utjecaja na okoliš;

⁽¹⁾ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

- iv. primjena informacija dobivenih naknadnom evaluacijom u vezi s iskustvima u provedbi pravne stečevine u području okoliša kako bi se unaprijedila njezina dosljednost i usklađenost;
- v. razmatranje potencijalnih kompromisa u svim područjima politike kako bi se ostvarili najveći mogući sinergijski učinci i izbjegli, smanjili ili, ako je moguće, otklonili neželjeni negativni učinci na okoliš.

SUOČAVANJE S LOKALNIM, REGIONALnim I GLOBALnim IZAZOVIMA

Prioritetni cilj 8.: poboljšanje održivosti gradova na području Unije

90. Unija je gusto naseljena, a do 2020. u gradskim i prigradskim područjima vjerojatno će živjeti 80 % njezina stanovništva. Na kvalitetu života izravno će utjecati stanje gradskog okoliša. Učinci gradova na okoliš protežu se daleko izvan njihovih fizičkih granica budući da oni u velikoj mjeri ovise o prigradskim i ruralnim regijama da bi zadovoljili svoju potražnju za hranom, energijom, prostorom i resursima te zbrinuli otpad.
91. Većina gradova suočava se sa zajedničkim skupom glavnih okolišnih problema, uključujući probleme u vezi s kvalitetom zraka, visoku razinu buke, prometno zagruženje, emisije stakleničkih plinova, gubitak i degradaciju bioraznolikosti, nestaću vode, poplave i oluje, smanjenje zelenih površina, zagađene prostore, napuštene industrijske objekte, neodgovarajuće gospodarenje otpadom i energijom. Istodobno, gradovi na području Unije postavljaju nove standarde s obzirom na urbanu održivost i često prednjače u primjeni inovativnih rješenja za okolišne probleme⁽¹⁾, uključujući s obzirom na inicijative u području učinkovitog korištenja resursa i ekološki prihvatljivog gospodarstva koje su značajne za program Europe 2020. U sve više europskih gradova održivost u području okoliša je ključni element njihove strategije urbanog razvoja.
92. Uslijed sve veće urbanizacije Unije porasla je svijest o važnosti prirodnog okoliša u gradskim područjima. Očuvanje bioraznolikosti mjerama kao što je ponovno uvođenje prirode u gradski okoliš i uređenje gradskog krajobraza sve je prisutnije. Treba ocijeniti i unaprijediti biošku raznolikost u europskim gradovima. To bi se ocjenjivanje moglo provesti primjenom posebnog indeksa urbane bioraznolikosti, poput singapurskog indeksa koji je predstavljen na Konferenciji UN-a o bioraznolikosti održanoj u Nagoyi 2010.
93. Građani Unije, bez obzira na to žive li u urbanim ili ruralnim područjima, ostvaruju koristi iz čitavog niza politika i inicijativa Unije kojima se potiče održivi rast urbanih područja. Međutim, takav održivi razvoj zahtjeva djelotvornu i učinkovitu koordinaciju među različitim razinama administracije i preko administrativnih granica kao i sustavno uključivanje regionalnih i lokalnih tijela u proces planiranja, oblikovanja i izrade politike u onim područjima koja utječu na kvalitetu urbanog okoliša. Tome bi doprinijeli unaprijedeni koordinacijski mehanizmi na nacionalnoj i regionalnoj razini predloženi unutar Zajedničkog strateškog okvira za sljedeće razdoblje financiranja i stvaranje „Mreže za urbani razvoj“⁽²⁾, a to bi omogućilo i uključivanje više zainteresiranih strana i široke javnosti u donošenje odluka koje na njih utječu. Lokalna i regionalna nadležna tijela također bi ostvarila koristi od daljnog razvoja alata za jednostavnije prikupljanje podataka o okolišu i upravljanje njima te za lakšu razmjenu informacija i najbolje prakse kao i od napora usmjerenih na bolju provedbu prava u području okoliša na razini Unije, na nacionalnoj i lokalnoj razini⁽³⁾. To je u skladu s obvezom preuzetom na konferenciji Rio+20 koja se odnosi na promicanje integriranog pristupa planiranju i gradnji održivih gradova i urbanih naselja i njihovom upravljanju. Integrirani pristup urbanom i prostornom planiranju, pri čemu se u potpunosti uvažavaju dugoročna okolišna pitanja kao i ekonomski, socijalni i teritorijalni izazovi, presudan je kako bi se osiguralo da urbane zajednice budu održiva, učinkovita i zdrava mjesta za život i rad.
94. Unija bi trebala nastaviti promicati i, gdje je potrebno, proširiti postojeće inicijative kojima se podržavaju inovacije i najbolja praksa u gradovima, stvaranje mreža i razmjena te potiče gradove da preuzmu ulogu predvodnika u održivom urbanom razvoju⁽⁴⁾. Institucije Unije i države članice trebale bi olakšati i poticati korištenje finansijskih sredstava u okviru kohezijske politike kao i ostalih fondova kako bi podržale napore gradova usmjerene na unapređenje održivog urbanog razvoja, podigle svijest i potakle sudjelovanje lokalnih subjekata⁽⁵⁾. Razradom i postizanjem dogovora oko skupa kriterija održivosti za gradove, utvrđenih u procesu savjetovanja s državama članicama i drugim relevantnim zainteresiranim stranama, stvorila bi se osnovica za te inicijative i potakao usklađen, integrirani pristup održivom urbanom razvoju⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Vidjeti npr. izvješće „Gradovi sutrašnjice“ (Europska komisija, 2011.) i SWD(2012) 101.

⁽²⁾ COM(2011) 615.

⁽³⁾ Na primjer, Europski informacijski sustav o vodama (WISE), Europski informacijski sustav o bioraznolikosti (BISE) i Europska platforma za prilagodbu klimatskim promjenama (CLIMATE-ADAPT).

⁽⁴⁾ Primjeri uključuju europsko inovacijsko partnerstvo za pametne gradove i zajednice COM(2012) 4701, nagradu za europski zeleni glavni grad i inicijativu za zajedničko planiranje istraživačkih programa „Urbana Europa“.

⁽⁵⁾ Komisija je predložila da se najmanje 5 % Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) u svakoj državi članici namijeni za financiranje integriranog održivog urbanog razvoja.

⁽⁶⁾ Ovaj bi se pristup trebao temeljiti na postojećim inicijativama kao što je Lokalna agenda 21 i ostali primjeri najbolje prakse.

95. Kako bi se poboljšala održivost gradova na području Unije, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:

- (a) većina gradova u Uniji provodi politike održivog urbanog planiranja i projektiranja, što uključuje i inovativnost u pogledu gradskog javnog prijevoza i mobilnosti, održive zgrade, energetsku učinkovitost te očuvanje bioraznolikosti u gradovima.

Za to je osobito potrebno:

- i. dogovor oko niza kriterija za procjenu okolišne uspješnosti gradova, uzimajući u obzir ekonomski, socijalne i teritorijalne posljedice;
- ii. osiguravanje da gradovi raspolažu informacijama o financiranju i imaju bolji pristup financiranju mjera za unapređenje urbane održivosti;
- iii. razmjena najbolje prakse među gradovima na razini Unije i na međunarodnoj razini s obzirom na inovativni i održivi urbani razvoj;
- iv. u kontekstu aktualnih inicijativa i mreža unutar Unije, razvoj i promicanje zajedničkog shvaćanja mogućeg doprinosa unaprijedenom urbanom okolišu, pri čemu je naglasak na povezivanju urbanog planiranja s ciljevima koji se odnose na učinkovito korištenje resursa, inovativno, sigurno i održivo gospodarstvo s niskim emisijama CO₂, održivoj urbanoj uporabi zemljišta, održivoj urbanoj mobilnosti, upravljanju urbanom bioraznolikošću i njezinom očuvanju, otpornosti ekosustava, gospodarenju vodom, ljudskim zdravljem, sudjelovanju javnosti u odlučivanju, obrazovanju i svijesti o okolišu.

Prioritetni cilj 9.: povećanje djelotvornosti Unije u rješavanju međunarodnih izazova povezanih s okolišem i klimom:

- 96. Osiguravanje održivog korištenja resursa jedan je od najhitnjih izazova s kojima se današnji svijet suočava te je ključno za iskorjenjivanje siromaštva i osiguravanje održive budućnosti i dobrobiti za cijeli svijet (¹). Na konferenciji Rio+20 svjetski čelnici obnovili su svoju predanost održivom razvoju i osiguravanju promicanja ekonomski, socijalno i okolišno održive budućnosti planeta, za sadašnje i buduće generacije. Također su potvrđili da je uključivo i zeleno gospodarstvo važno sredstvo za postizanje održivog razvoja. Na konferenciji Rio+20 naglašeno je da, u kontekstu rastuće populacije i sve veće urbanizacije u svijetu, ti izazovi zahtijevaju poduzimanje međunarodnog djelovanja na brojnim područjima, kao što su voda, oceani, održivo korištenje zemljišta i ekosustava, učinkovito korištenje resursa (a osobito otpada), savjesno gospodarenje kemikalijama, održivo korištenje energije i klimatske promjene. Postupno ukidanje subvencija štetnih za okoliš, uključujući subvencije za fosilna goriva, također zahtijeva dodatno djelovanje. Osim poduzimanja mjera u vezi s tim obvezama na lokalnoj i nacionalnoj razini te na razini Unije, Unija će se proaktivno uključiti u međunarodne napore za razvijanje rješenja potrebnih za osiguravanje globalnog održivog razvoja.
- 97. Na konferenciji Rio+20 odlučeno je da se Komisija UN-a za održivi razvoj zamjeni Političkim forumom na visokoj razini koji će pospijetiti povezivanje navedenih triju dimenzija održivog razvoja te pratiti i preispitivati napredak u provedbi zaključaka konferencije Rio+20 kao i relevantnih zaključaka drugih sastanaka na vrhu i konferencija UN-a, time doprinoseći provedbi ciljeva održivog razvoja u sklopu sveobuhvatnog okvira nakon 2015.
- 98. Mnogi prioritetni ciljevi iz Sedmog programa djelovanja za okoliš mogu se u potpunosti ostvariti samo u sklopu globalnog pristupa i surađujući sa zemljama partnericama te prekomorskim zemljama i područjima. Zato bi Unija i njezine države članice trebale aktivno, usredotočeno, ujedinjeno i dosljedno sudjelovati u relevantnim međunarodnim, regionalnim i bilateralnim procesima. Poseban naglasak trebao bi biti na crnomorskoj regiji i arktičkoj regiji gdje postoji potreba za intenzivnom suradnjom i snažnijim sudjelovanjem Unije, što uključuje pristupanje Konvenciji o zaštiti Crnog mora od zagađenja i stjecanje statusa trajnog promatrača u Arktičkom vijeću radi rješavanja novih i zajedničkih izazova povezanih s okolišem. Unija i njezine države članice trebale bi i dalje promicati učinkovit okvir za globalnu politiku u području okoliša koji se temelji na pravilima i koji treba biti dopunjeno učinkovitim strateškim pristupom u kojemu su bilateralni i regionalni politički dijalazi i suradnja prilagođeni strateškim partnerima Unije, zemljama kandidatkinjama i zemljama iz susjedstva te zemljama u razvoju, i podržani odgovarajućim finansijskim sredstvima.
- 99. Vremensko razdoblje obuhvaćeno Sedmim programom djelovanja za okoliš u skladu je s ključnim etapama međunarodne politike u vezi s klimom, bioraznolikosti i kemikalijama. Kako se ne bi prešla gornja granica od 2 °C, treba smanjiti globalne emisije stakleničkih plinova do 2050. za najmanje 50 % njihovih razina iz 1990. Međutim, obvezama koje su zemlje dosad preuzele radi smanjenja emisija stakleničkih plinova ostvarit će se najviše jedna trećina smanjenja koja se zahtijevaju za razdoblje do 2020. (²). Bez odlučnijih poteza na svjetskoj razini nije izgledno da će se klimatske promjene ograničiti. Čak i u najboljem slučaju zemlje će sve više osjećati neminovne

(¹) Izvješće o ljudskom razvoju (UNDP, 2011.).

(²) U Izvješću o odstupanju emisija za 2012. Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) navodi se da bezuvjetne obveze predstavljaju smanjenja od oko 4 GtCO₂e u odnosu na srednju procjenu od 14 GtCO₂e smanjenja potrebnih kako se ne bi prešla gornja granica od 2 °C.

posljedice klimatskih promjena zbog povjesnih emisija stakleničkih plinova i morat će razviti strategije za prilagodbu klimi. U okvir Durbanske platforme za poboljšano djelovanje do 2015. sklopit će se cjelovit i jak sporazum koji će se primjenjivati na sve, a provodit će se od 2020. Unija će u tom postupku i dalje proaktivno sudjelovati, uključujući i u raspravama o načinu uklanjanja odstupanja kod trenutačnih obveza u vezi sa smanjenjem emisija razvijenih zemalja i onih u razvoju te o mjerama koje su potrebne kako bi se nastavilo ići u smjeru smanjivanja emisija u skladu s ciljem od 2 °C, prema najnovijim nalazima IPCC-a. Provedba zaključaka s konferencije Rio+20 mora također osigurati usklađenost i komplementarnost s tim procesom kako bi se međusobno podupirali. Daljnje aktivnosti nakon konferencije Rio+20 također bi trebale pomoći oko smanjivanja stakleničkih plinova i time podržati borbu protiv klimatskih promjena. Unija bi usporedno s tim trebala težiti partnerstvima sa strateškim partnerima u vezi s klimatskim promjenama i dodatno ih osnaživati te bi trebala poduzimati dodatne mјere za uključivanje pitanja u vezi s okolišem i klimom u svoju trgovinsku i razvojnu politiku, imajući na umu uzajamne obveze i koristi.

100. Svjetski ciljevi za bioraznolikost (¹) utvrđenu u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD) trebaju se ostvariti do 2020. kao temelj za zaustavljanje gubitka svjetske bioraznolikosti i konačno preokretanje tog procesa. Unija će dati svoj pravičan doprinos tim naporima, uključujući s obzirom na udvostrućenje ukupnih međunarodnih tijekova resursa u vezi s bioraznolikošću namijenjenih zemljama u razvoju do 2015. te će tu razinu u najmanju ruku zadržati do 2020., kako je navedeno među preliminarnim ciljevima dogovorenima u kontekstu strategije CBD-a za mobiliziranje resursa (²). Za Uniju je također važno da ima aktivnu ulogu u sklopu Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) jednom kada postane punopravni član kako bi se povezale lokalna, regionalna i međunarodna razina upravljanja bioraznolikošću. Unija će i dalje podržavati provedbu Konvencije Ujedinjenih naroda o borbi protiv dezertifikacije (UNCCD), osobito poduzimanjem mјera u nastojanju da se ostvari svijet bez degradacije zemljišta, kako je dogovoreno na konferenciji Rio+20. Također će pojačati trud da se postigne cilj za 2020. u vezi s razboritim upravljanjem kemikalijama tijekom njihova životnog ciklusa i opasnim otpadom, kako je utvrđeno na konferenciji Rio+20, te će poduprijeti povezane konvencije. Unija će i dalje aktivno i konstruktivno sudjelovati u ostvarivanju ciljeva tih postupaka.

101. Unija je ostvarila dobre rezultate kada se radi o članstvu u multilateralnim sporazumima u području okoliša iako određen broj država članica još uvjek nije ratificirao najvažnije sporazume. To narušava vjerodostojnost Unije u povezanim pregovorima. Države članice i Unija trebale bi osigurati pravovremenu ratifikaciju odnosno odobrenje svih multilateralnih sporazuma u području okoliša čije su potpisnice.

102. Unija i njezine države članice trebale bi proaktivno sudjelovati u međunarodnim pregovorima o novim i nadolazećim pitanjima, a osobito o novim konvencijama, sporazumima i ocjenama, te sukladno tome ponovo naglasiti svoju snažnu odlučnost da će se nastaviti zalagati za pokretanje, u što kraćem roku, pregovora u okviru Opće skupštine UN-a o provedbenom sporazu u pogledu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora u vezi s očuvanjem i održivim korištenjem morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije te da će i dalje podržavati dovršetak prve ocjene stanja svjetskih oceana.

103. Unija bi također trebala iskoristiti svoj položaj kao jednog od najvećih svjetskih tržišta za promicanje politika i pristupa kojima se smanjuje pritisak na svjetsku bazu prirodnih izvora. To je moguće ostvariti ako se izmjene načini potrošnje i proizvodnje, uključujući poduzimanjem potrebnih radnji u cilju promicanja održivog upravljanja resursima na međunarodnoj razini te u cilju provedbe desetogodišnjeg okvira programâ za održivu potrošnju i proizvodnju, te osiguranjem da trgovinska politika i politika unutarnjeg tržišta podržavaju ostvarenje ciljeva u vezi s okolišem i klimom te da daju poticaje ostalim zemljama da unaprijede i provode svoj regulatorni okvir i svoje norme u vezi s okolišem, u cilju sprečavanja okolišnog dampinga. Unija će nastaviti promicati održivi razvoj ugrađujući posebne odredbe u svoje sporazume o međunarodnoj trgovini i bilateralne dobrovoljne partnerske sporazume o provedbi zakonodavstva o šumarstvu, upravljanju i trgovini, kojima se osigurava da samo zakonito posjećena drvna građa ulazi na tržište Unije iz partnerskih zemalja, te provodeći te odredbe. U tom kontekstu, Uredba Europske unije o drvu (³) predstavlja pravnu osnovu Unije za rješavanje svjetskog problema nezakonite sječe stabla u okviru svoje potražnje za drvom i proizvodima od drva. Istražit će se i druge mogućnosti u području politike za smanjivanje posljedica potrošnje u Uniji na svjetski okoliš, kao što su prekomjerna sjeća i degradacija šuma.

104. Unija bi trebala također dodatno pojačati svoj doprinos inicijativama koje olakšavaju prijelaz na sveobuhvatno i zeleno gospodarstvo na međunarodnoj razini, kao što je promicanje odgovarajućih uvjeta koji to omogućuju, razvoj drugih instrumenata i pokazatelja pored BDP-a koji se temelje na tržištu, u skladu sa svojim internim politikama.

(¹) Strateški plan CBD-a za bioraznolikost za razdoblje 2011.-2020.

(²) Odluka CBD-a XI/4.

(³) Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavlju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.).

105. Unija bi trebala nastaviti promicati okolišno odgovorne poslovne postupke. Nove obveze u okviru Inicijative Unije za odgovorno poslovanje⁽¹⁾ za poduzeća uvrštena na burzu kao i velika poduzeća koja nisu uvrštena na burzu, a bave se iskorištanjem ruda i drugih minerala te sjecom stabala u primarnim šumama, prema kojima ta poduzeća moraju izvještavati o plaćanjima koja su izvršila prema državi dovest će do veće transparentnosti i odgovornosti u pogledu iskorištanja prirodnih resursa. Kao vodeći proizvođač i davatelj robe i usluga povezanih s okolišem, Unija bi trebala promicati zelene standarde na svjetskoj razini, slobodnu trgovinu robom i uslugama povezanim s okolišem, nastavak primjene tehnologija koje nisu štetne za okoliš i klimu, zaštitu ulagačkih prava i prava intelektualnog vlasništva, kao i međunarodnu razmjenu najbolje prakse.

106. Kako bi se povećala djelotvornost Unije u rješavanju međunarodnih izazova povezanih s okolišem i klimom, Sedmim programom djelovanja za okoliš osigurava se da do 2020.:

- (a) rezultati konferencije Rio+20 u potpunosti budu ugrađeni u unutarnju i vanjsku politiku Unije te da Unija uspješno doprinosi svjetskim nastojanjima da se provedu dogovorene preuzete obveze, uključujući one iz konvencija usvojenih u Riju, te inicijativama usmjerenima na promicanje globalnog prijelaza na uključivo i zeleno gospodarstvo u kontekstu održivog razvoja i iskorjenjivanja siromaštva;
- (b) Unija pruža djelotvornu podršku nacionalnim, regionalnim i međunarodnim naporima usmjerenima na rješavanje izazova u vezi s okolišem i klimom te osiguranje održivog razvoja;
- (c) bude smanjen učinak potrošnje na području Unije na okoliš izvan granica Unije.

Za to je osobito potrebno:

i. djelovanje, uz primjenu usklađenog i sveobuhvatnog pristupa za razdoblje nakon 2015. pri rješavanju univerzalnih problema iskorjenjivanja siromaštva i održivog rasta te u sklopu uključivog procesa suradnje usmjereno na prihvatanje ciljeva održivog razvoja koji su:

- usklađeni s postojećim međunarodno dogovorenim ciljevima koji se, između ostalog, odnose na bioraznolikost, klimatske promjene, socijalnu uključenost i osnovnu razinu socijalne zaštite,
- usmjereni, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, na prioriteta područja kao što su energija, voda, sigurnost hrane, oceani te održiva potrošnja i proizvodnja, dostoanstveni rad, dobro upravljanje te vladavina prava,
- univerzalno primjenjivi, obuhvaćajući sve tri dimenzije održivog razvoja,
- ocijenjeni i nadopunjeni konkretnim ciljevima i pokazateljima, uzimajući u obzir različite nacionalne okolnosti, sposobnosti i stupnjeve razvoja, i
- usklađeni s ostalim međunarodno preuzetim obvezama, kao što su one u vezi s klimatskim promjenama i bioraznolikošću, te doprinose njihovom ispunjenju;

ii. djelovanje na stvaranju učinkovitije strukture UN-a za održivi razvoj, a osobito njezine okolišne komponente:

- dalnjim jačanjem Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) u skladu s rezultatima konferencije Rio+20 i na temelju odluke Opće skupštine UN-a o izmjeni naziva Upravnog vijeća UNEP-a u Skupština UN-a za okoliš UNEP-a⁽²⁾ te dalnjim nastojanjima da se status UNEP-a unapriredi u status specijalizirane agencije,
- podržavanjem nastojanja da se povećaju sinergijski učinci među multilateralnim sporazumima u području okoliša, a osobito u području kemikalija, klastera otpada i klastera bioraznolikosti, i
- zalaganjem da se pitanjima okoliša posveti dužna pozornost u radu Političkog foruma na visokoj razini;

iii. jačanje utjecaja različitih izvora financiranja, uključujući oporezivanje i mobilizaciju domaćih izvora, privatna ulaganja, nova partnerstva i inovativne izvore financiranja, te stvaranje mogućnosti za korištenje razvojne pomoći kako bi se iskoristili ti drugi izvori financiranja kao dio održive strategije financiranja razvoja, kao i unutar politika Unije, uključujući međunarodno preuzete obveze u vezi s klimom i financiranjem bioraznolikosti;

⁽¹⁾ Prijedlozi izmjene Direktive o transparentnosti (COM(2011) 683, 2011/0307(COD)) i direktiva o računovodstvu COM(2011) 684, 2011/0308(COD)

⁽²⁾ Odluka Opće skupštine UN-a, A/67/784 od 7. ožujka 2013., na temelju preporuke Upravnog vijeća UNEP-a.

iv. jača strateška suradnja s partnerskim zemljama, primjerice usmjeravajući suradnju sa:

- strateškim partnerima na promicanje najbolje prakse u domaćoj politici i zakonodavstvu u području okoliša te približavanje u okviru multilateralnih pregovora o okolišu,
  - zemljama obuhvaćenima Europskom politikom susjedstva na postupno približavanje glavnim područjima politike i zakonodavstva Unije u vezi s okolišem i klimom te na jačanje suradnje u rješavanju regionalnih okolišnih i klimatskih izazova,
  - zemljama u razvoju na podršku njihovim naporima u zaštiti okoliša, borbi protiv klimatskih promjena i smanjenju prirodnih katastrofa kao i provedbu međunarodnih obveza u području okoliša kao doprinos smanjenju siromaštva i održivom razvoju;
- v. dosljednije, proaktivnije i djelotvornije sudjelovanje u postojećim i novim multilateralnim okolišnim i drugim relevantnim procesima, uključujući i pravovremenim uključivanjem trećih zemalja i drugih zainteresiranih strana, kako bi se osiguralo ispunjenje na razini Unije obveza preuzetih za razdoblje do 2020. i njihovo globalno promicanje te kako bi se dogovorilo međunarodno djelovanje koje će trebati poduzeti nakon 2020., kao i ratificiranje i intenziviranje nastojanja da se provedu svi najvažniji multilateralni sporazumi u području okoliša mnogo prije 2020. Provedba desetogodišnjeg okvira programâ održive potrošnje i proizvodnje;
- vi. ocjena utjecaja potrošnje hrane i neprehrabnenih dobara u Uniji na okoliš u globalnom kontekstu te, ako je potrebno, priprema prijedloga politike za postupanje u vezi s nalazima tih ocjena te razmatranje izrade plana djelovanja Unije protiv krčenja i degradacije šuma;
- vii. promicanje daljnog razvoja i provedbe sustava trgovanja emisijama u cijelom svijetu i olakšanje uspostave veza među tim sustavima;
- viii. osiguranje postizanja ekonomskog i socijalnog napretka u okvirima kapaciteta Zemlje, boljim razumijevanje granica planeta, između ostalog prilikom utvrđivanja okvira za razdoblje nakon 2015. kako bi se osigurala dugoročna dobrobit i blagostanje ljudskog roda.

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDDBE

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 1387/2013

od 17. prosinca 2013.

o suspenziji autonomnih carina zajedničke carinske tarife za određene poljoprivredne i industrijske proizvode te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1344/2011

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 31.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Proizvodnja poljoprivrednih i industrijskih proizvoda iz Priloga I. u Uniji trenutačno nije odgovarajuća ili ne postoji i zbog toga se potrebe korisničkih industrija u Uniji ne mogu zadovoljiti.
- (2) Stoga je u interesu Unije da se za te proizvode djelomično ili u cijelosti suspendiraju autonomne carine Zajedničke carinske tarife.
- (3) Uredba Vijeća (EU) br. 1344/2011⁽¹⁾ izmijenjena je više puta. Osim toga, njezinom izmjenom Uredbom Vijeća (EU) br. 1220/2012⁽²⁾ proizvodi ribarstva uklonjeni su iz područja primjene Uredbe Vijeća (EU) br. 1344/2011. U interesu transparentnosti Uredbu (EU) br. 1344/2011 stoga bi trebalo u cijelosti zamijeniti.
- (4) Uredbama o suspenziji autonomnih carina Zajedničke carinske tarife za određene industrijske i poljoprivredne

proizvode u velikoj su mjeri obnovljene prethodne mjere. Stoga je, u interesu racionalizacije provedbe dotičnih mjeru, primjereni ne ograničiti razdoblje važenja ove Uredbe jer se uredbom Vijeća njezino područje primjene može prilagoditi, a proizvodi dodati ili ukloniti iz Priloga I. ovoj Uredbi.

(5) S obzirom na njihovu privremenu narav, suspenzije navedene u Prilogu I. ovoj Uredbi trebalo bi sustavno preispitivati, a najkasnije pet godina nakon dana početka njihove primjene ili obnove. Osim toga, uklanjanje određenih suspenzija moglo bi biti potrebno u bilo kojem trenutku, na prijedlog Komisije na temelju preispitivanja provedenog na njezinu vlastitu inicijativu ili na zahtjev jedne ili više država članica, ako zadržavanje suspenzija više nije u interesu Unije ili zbog tehničkog razvoja proizvoda, promijenjenih okolnosti ili gospodarskih trendova na tržištu.

(6) Statistički podaci za određene proizvode iz Priloga I. ovoj Uredbi često su izraženi u komadima, kvadratnim metrima ili mjernim jedinicama drukčijima od težine. Međutim, takve dopunske mjerne jedinice ne postoje u kombiniranoj nomenklaturi iz Priloga I. Uredbi (EEZ) 2658/87⁽³⁾. Stoga je potrebno predvidjeti da se pri uvozu dotičnih proizvoda u deklaraciju za puštanje robe u slobodni promet unesu ne samo podaci o težini u kilogramima ili tonama, već i relevantne dopunske mjerne jedinice.

(7) S obzirom na to da suspenzije utvrđene u ovoj Uredbi moraju proizvoditi učinke od 1. siječnja 2014., ova bi Uredba trebala stupiti na snagu odmah po objavi u Službenom listu Europske unije te bi se trebala primjenjivati od 1. siječnja 2014.

(¹) Uredba Vijeća (EU) br. 1344/2011 od 19. prosinca 2011. o suspenziji autonomnih carina Zajedničke carinske tarife za određene poljoprivredne proizvode, proizvode ribarstva i industrijske proizvode te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1255/96 (SL L 349, 31.12.2011., str. 1.).

(²) Uredba Vijeća (EU) br. 1220/2012 od 3. prosinca 2012. o trgovinskim mjerama za jamčenje opskrbe prerađivača Unije određenim proizvodima ribarstva od 2013. do 2015., te o izmjeni Uredbe (EZ) br. 104/2000 i Uredbe (EU) br. 1344/2011 (SL L 349, 19.12.2012., str. 4.).

(³) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

- (8) U skladu s načelom proporcionalnosti i s ciljem ostvarenja osnovnih ciljeva jačanja konkurenčne sposobnosti industrije Unije, time omogućujući toj industriji da zadrži ili stvori radna mjesta i modernizira svoje strukture, potrebno je i primjerenog utvrditi pravila o suspenziji carina Zajedničke carinske tarife za proizvode iz Priloga I. U skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji, ovom se Uredbom ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Suspendiraju se autonomne carine Zajedničke carinske tarife za poljoprivredne i industrijske proizvode navedene u Prilogu I.

Članak 2.

1. Komisija u svakom trenutku može preispitati suspenzije za proizvode navedene u Prilogu I. u sljedećim slučajevima:

- (a) na vlastitu inicijativu;

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

- (b) na zahtjev jedne ili više država članica.

2. Komisija preispituje suspenzije u godini navedenoj u Prilogu I.

Članak 3.

Ako se deklaracija za puštanje robe u slobodni promet podnosi za proizvode obuhvaćene oznakama KN ili oznakama TARIC navedenima u Prilogu II., dopunska mjerna jedinica predviđena u tom prilogu unosi se u odgovarajuće polje te deklaracije.

Članak 4.

Uredba (EU) br. 1344/2011 stavlja se izvan snage.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Za Vijeće
Predsjednik
L. LINKEVIČIUS

PRILOG I.

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 0710 21 00	10	Grašak u mahunama, vrste <i>Pisum sativum</i> , sorte <i>Hortense axiphium</i> , smrznuti, debljine ne veće od 6 mm, koji se koristi, u svojim mahunama, za proizvodnju gotovih jela (¹) (²)	0 %	31.12.2018
ex 0710 80 95	50	Izdanci bambusa, smrznuti, nepripremljeni za pojedinačnu prodaju	0 %	31.12.2018
ex 0711 59 00	11	Gljive, isključujući gljive roda <i>Agaricus</i> , <i>Calocybe</i> , <i>Clitocybe</i> , <i>Lepista</i> , <i>Leucoagaricus</i> , <i>Leucopaxillus</i> , <i>Lyophyllum</i> i <i>Tricholoma</i> , privremeno konzervirane u slanoj vodi, sumpornoj vodi ili drugim otopinama za konzerviranje, ali u tom stanju neprikladno za neposrednu potrošnju, za industriju konzervirane hrane (¹)	0 %	31.12.2016
ex 0712 32 00	10	Gljive, sušene, cijele ili u prepoznatljivim komadićima, za obradu različitu od jednostavnog prepakiranja za pojedinačnu prodaju (¹) (²)	0 %	31.12.2018
ex 0712 33 00	10			
ex 0712 39 00	31			
ex 0804 10 00	30	Datulje, svježe ili suhe, za uporabu u proizvodnji (isključujući pakiranje) pića ili hrane (¹)	0 %	31.12.2018
ex 0810 40 50	10	Brusnice vrste <i>Vaccinium macrocarpon</i> , svježe, za uporabu u proizvodnji (isključujući pakiranje) pića ili hrane (¹)	0 %	31.12.2018
0811 90 50	70	Europske samonikle borovnice (<i>Vaccinium myrtillus</i>)	0 %	31.12.2018
0811 90 70				
ex 0811 90 95				
ex 0811 90 95	20	Boysenove bobice, nepripremljene za pojedinačnu prodaju	0 %	31.12.2018
ex 0811 90 95	30	Ananas (<i>Ananas comosus</i>), u komadima	0 %	31.12.2018
ex 0811 90 95	40	Šipak	0 %	31.12.2018
ex 1511 90 19	10	Za proizvodnju:	0 %	31.12.2018
ex 1511 90 91	10	— industrijskih monokarbonskih masnih kiselina iz podbroja 3823 19 10,		
ex 1513 11 10	10	— metilnih estera masnih kiselina iz tarifnog broja 2915 ili 2916,		
ex 1513 19 30	10	— masnih alkohola iz podbrojeva 2905 17, 2905 19 i 3823 70 za uporabu u proizvodnji kozmetičkih proizvoda, proizvoda za pranje i farmaceutskih proizvoda,		
ex 1513 21 10	10	— masnih alkohola iz podbroja 2905 16, čistih ili miješanih, za uporabu u proizvodnji kozmetičkih proizvoda, proizvoda za pranje i farmaceutskih proizvoda,		
ex 1513 29 30	10	— stearinske kiseline iz podbroja 3823 11 00 ili — robe iz tarifnog broja 3401 (¹)		
ex 1515 90 99	92	Biljna ulja, rafinirana, s masenim udjelom arahidonske kiseline 35 % ili većim, ali ne većim od 50 % ili dokozahksaenske kiseline 35 % ili većim, ali ne većim od 50 %	0 %	31.12.2018
ex 1516 20 96	20	Jojoba ulje, hidrogenirano i interesterificirano, koje nije dalje kemijski modificirano niti podvrgnuto postupku teksturizacije	0 %	31.12.2014
ex 1517 90 99	10	Biljna ulja, rafinirana, s masenim udjelom arahidonske kiseline 25 % ili većim, ali ne većim od 50 % ili dokozahksaenske kiseline 12 % ili većim, ali ne većim od 50 %, standardizirane visokooleinskim suncokretovim uljem (HOSO)	0 %	31.12.2016
ex 1902 30 10	10	Prozirni rezanci, rezani na komade, na osnovi graha (<i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek), nepripremljeni za pojedinačnu prodaju	0 %	31.12.2018
ex 1903 00 00	20			
ex 2005 91 00	10	Izdanci bambusa, pripremljeni ili konzervirani, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 5 kg	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2007 99 50	81	Koncentrirani pire od acerole, dobiven kuhanjem:	9 % ⁽³⁾	31.12.2017
ex 2007 99 50	91	— roda Malpighia spp — s masenim udjelom šećera 13 % ili većim, ali ne većim od 30 % za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića ⁽¹⁾		
ex 2007 99 50	82	Zakiseljeni koncentrirani pire od banane, dobiven kuhanjem:	11,5 % ⁽³⁾	31.12.2017
ex 2007 99 50	92	— roda Musa cavendish, — s masenim udjelom šećera 13 % ili većim, ali ne većim od 30 % za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića ⁽¹⁾		
ex 2007 99 50	83	Koncentrirani pire od manga, dobiven kuhanjem:	6 % ⁽³⁾	31.12.2017
ex 2007 99 50	93	— roda Mangifera spp		
ex 2007 99 93	10	— s masenim udjelom šećera ne većim od 30 % za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića ⁽¹⁾		
ex 2007 99 50	84	Koncentrirani pire od papaje, dobiven kuhanjem:	7,8 % ⁽³⁾	31.12.2017
ex 2007 99 50	94	— roda Carica spp., — s masenim udjelom šećera od 13 % ili većim, ali ne većim od 30 % za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića ⁽¹⁾		
ex 2007 99 50	85	Koncentrirani pire od guave, dobiven kuhanjem:	6 % ⁽³⁾	31.12.2017
ex 2007 99 50	95	— roda Psidium spp., — s masenim udjelom šećera od 13 % ili većim, ali ne većim od 30 % za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića ⁽¹⁾		
ex 2008 93 91	20	Zaslđene suhe brusnice, isključujući pakiranje kao prerađu, za proizvodnju proizvoda prehrambene industrije ⁽⁴⁾	0 %	31.12.2017
ex 2008 99 48	94	Pire od manga: — ne od koncentrata, — roda Mangifera — Brix vrijednosti 14 ili veće, ali ne veće od 20, za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije pića ⁽¹⁾	6 %	31.12.2015
ex 2008 99 49	30	Pire od boysenovih bobica, bez sjemenki, bez dodanog alkohola, neovisno sadrže li dodani šećer ili ne	0 %	31.12.2014
ex 2008 99 99	40			
ex 2008 99 49	70	Blanširani listovi vinove loze roda Karakishmish, u salamuri, s masenim udjelom:	0 %	31.12.2017
ex 2008 99 99	11	— koncentracije soli veće od 6 %, — kiselosti 0,1 % ili veće, ali ne veće od 1,4 % izražene kao monohidrat limunske kiseline i — neovisno sadržavaju li ili ne, ali ne više od 2 000 mg/kg, natrijevog benzoata u skladu s CODEX STAN 192-1995 za uporabu u proizvodnji listova vinove loze punjenih rižom ⁽¹⁾		
ex 2009 41 92	20	Sok od ananas-a:	8 %	31.12.2015
ex 2009 41 99	70	— ne iz koncentrata, — iz roda Ananas, — Briks vrijednosti 11 ili veće, ali ne veće od 16, za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije pića ⁽¹⁾		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2009 49 30	91	Sok od ananasa, osim u obliku praha: — Brix vrijednosti veće od 20, ali ne veće od 67, — vrijednosti veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase, — s dodanim šećerom za uporabu u proizvodnji proizvoda industrije hrane i pića (¹)	0 %	31.12.2014
ex 2009 81 31	10	Koncentrirani sok od brusnica: — Briks vrijednosti 40 ili veće, ali ne veće od 66, — u neposrednim pakiranjima obujma 50 litara ili većeg	0 %	31.12.2014
ex 2009 89 79	20	Smrznuti koncentrirani sok od boysenovih bobica, Brix vrijednosti 61 ili veće, ali ne veće od 67, u neposrednim pakiranjima obujma 50 litara ili većeg	0 %	31.12.2016
ex 2009 89 79	30	Smrznuti koncentrat soka acerole: — vrijednosti Brix veće od 48, ali ne veće od 67, — u izvornim pakiranjima neto sadržaja od 50 litara ili većim	0 %	31.12.2018
ex 2009 89 79	85	Koncentrirani sok od acai bobica: — vrste Euterpe oleracea, — smrznuti, — nezaslađeni, — ne u prahu, — Brix vrijednosti 23 ili veće, ali ne veće od 32 u neposrednim pakiranjima obujma 10 litara ili većeg	0 %	31.12.2016
ex 2009 89 99	93	Neobrađena smrznuta kokosova voda, u neposrednim pakiranjima obujma 50 litara ili većeg	0 %	31.12.2016
ex 2106 10 20	10	Izolat sojinog proteina, s masenim udjelom kalcijevog fosfata 6,6 % ili većim, ali ne većim od 8,6 %	0 %	31.12.2018
ex 2106 90 92	45	Pripravci s masenim udjelom: — više od 30 %, ali ne više od 35 % ekstrakta slatkog korjena, — više od 65 %, ali ne više od 70 % trikaprilina, standardizirani na 3 mas. % ili više, ali ne više od 4 mas. % glabridina	0 %	31.12.2016
ex 2519 90 10	10	Taljeni magnezijev oksid čistoće 97 % ili veće	0 %	31.12.2016
ex 2804 50 90	10	Telurij čistoće 99,99 mas. % ili veće, ali ne veće od 99,999 mas. % (CAS RN 13494-80-9)	0 %	31.12.2018
2804 70 00		Fosfor	0 %	31.12.2018
ex 2805 19 90	10	Litij (kovina) čistoće 99,7 mas. % ili veće (CAS RN 7439-93-2)	0 %	31.12.2017
ex 2805 30 10	10	Slitine cerija i drugih kovina rijetkih zemalja, s masenim udjelom cerija 47 % ili većim	0 %	31.12.2018
ex 2805 30 90	45	Kovine rijetkih zemalja, skandij i itrij čistoće 95 mas. % ili veće	0 %	31.12.2015
ex 2805 30 90	55			
ex 2805 30 90	65			
ex 2811 19 80	10	Sulfamidna kiselina (CAS RN 5329-14-6)	0 %	31.12.2018
ex 2811 19 80	20	Jodna kiselina (CAS RN 10034-85-2)	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2811 19 80	30	Fosforasta kiselina (CAS RN 10294-56-1) / fosfonska kiselina (CAS RN 13598-36-2) koja se rabi kao sastojak za proizvodnju aditiva koji se koriste u industriji poli(vinil klorida) ⁽¹⁾	0 %	31.12.2017
ex 2811 22 00	10	Silicijev dioksid u obliku praha, za uporabu u proizvodnji kolona za tekućinsku kromatografiju visoke učinkovitosti (HPLC) i patrona za pripravu uzorka ⁽¹⁾	0 %	31.12.2018
ex 2811 22 00	30	Kuglice poroznog bijelog silicijevog dioksida, veličine čestica veće od 1 µm, za uporabu u proizvodnji kozmetičkih proizvoda ⁽¹⁾	0 %	31.12.2016
ex 2812 90 00	10	Dušikov trifluorid (CAS RN 7783-54-2)	0 %	31.12.2018
ex 2816 40 00	10	Barijev hidroksid (CAS RN 17194-00-2)	0 %	31.12.2017
ex 2818 10 91	10	Sinterirani korund mikrokristalne strukture s masenim udjelom: — 94 % ili više, ali ne više od 98,5 % α-Al ₂ O ₃ (CAS RN 1344-28-1), — 2 % ($\pm$ 1,5 %) magnezijevog spinela (CAS RN 1309-48-4), — 1 % ($\pm$ 0,6 %) itrijevog oksida (CAS RN 1314-36-9), i — Ili 2 % ($\pm$ 1,2 %) lantanovog oksida (CAS RN 1312-81-8) ili — Odnosno 2 % ($\pm$ 1,2 %) lantanovog oksida (CAS RN 1312-81-8) i neodimijevog oksida (CAS RN 1313-97-9) s manje od 50 % od ukupne mase čestica većih od 10 mm	0 %	31.12.2015
ex 2818 20 00	10	Aktivirani aluminijev oksid, specifične površine najmanje 350 m ² /g	0 %	31.12.2014
ex 2818 30 00	10	Aluminijev hidroksi oksid, u obliku pseudo-boehmita	4 %	31.12.2018
2819 10 00		Kromov trioksid	0 %	31.12.2016
ex 2819 90 90	10	Dikromov trioksid, za uporabu u metalurgiji (CAS RN 1308-38-9) ⁽¹⁾	0 %	31.12.2016
ex 2823 00 00	10	Titanijev dioksid (CAS RN 13463-67-7): — čistoće 99,9 mas. % ili veće, — prosječne veličine čestica 1,2 µm ili veće, ali ne veće od 1,8 µm — specifične površine 5,0 m ² /g ili veće, ali ne veće od 7,5 m ² /g	0 %	31.12.2017
ex 2823 00 00	20	Titanijev dioksid (CAS RN 13463-67-7) čistoće 99,7 mas. %, koji sadrži: — ne više od 0,005 mas. % kalija i natrija zajedno (izraženo kao elementarni natrij i elementarni kalij), — ne više od 0,01 mas. % fosfora (izraženo kao elementarni fosfor), za uporabu u metalurgiji ⁽¹⁾	0 %	31.12.2017
ex 2825 10 00	10	Hidroksilamonijev klorid (CAS RN 5470-11-1)	0 %	31.12.2017
ex 2825 50 00	20	Bakrov (I ili II) oksid, s masenim udjelom bakra 78 % ili većim i klora ne više od 0,03 %	0 %	31.12.2018
ex 2825 60 00	10	Cirkonijev dioksid (CAS RN 1314-23-4)	0 %	31.12.2017
ex 2826 19 90	10	Volframov heksafluorid čistoće 99,9 mas. % ili veće (CAS RN 7783-82-6)	0 %	31.12.2015
ex 2826 90 80	15	Litijev heksafluorofosfat (CAS RN 21324-40-3)	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2827 39 85	10	Bakrov monoklorid, čistoće 96 mas. % ili veće, ali ne veće od 99 mas. %	0 %	31.12.2018
ex 2827 39 85	20	Antimonov pentaklorid čistoće 99 mas. % ili veće (CAS RN 7647-18-9)	0 %	31.12.2016
ex 2827 39 85	30	Manganov diklorid (CAS RN 7773-01-5)	0 %	31.12.2014
ex 2827 49 90	10	Hidrirani cirkonijev diklorid oksid	0 %	31.12.2018
ex 2830 10 00	10	Dinatrijev tetrasulfid, s masenim udjelom natrija 38 % ili većim, računato na suhu tvar	0 %	31.12.2018
ex 2833 29 80	20	Manganov sulfat monohidrat	0 %	31.12.2018
ex 2833 29 80	30	Cirkonijev sulfat (CAS RN 14644-61-2)	0 %	31.12.2015
ex 2835 10 00	10	Natrijev hipofosfit monohidrat (CAS RN 10039-56-2)	0 %	31.12.2017
ex 2836 91 00	20	Litijev karbonat, s masenim udjelima jednog ili više sljedećih nečistoća u naznačenim koncentracijama: — 2 mg/kg ili više arsena, — 200 mg/kg ili više kalcija, — 200 mg/kg ili više klorida, — 20 mg ili više željeza, — 150 mg/kg ili više magnezija, — 20 mg/kg ili više teških kovina, — 300 mg/kg ili više kalija, — 300 mg/kg ili više natrija, — 200 mg/kg ili više sulfata, određenim po metodama specificiranim u europskoj farmakopeji	0 %	31.12.2018
ex 2836 99 17	20	Cirkonijev (IV) bazični karbonat	0 %	31.12.2018
ex 2837 19 00	20	Bakrov cijanid (CAS RN 544-92-3)	0 %	31.12.2018
ex 2837 20 00	10	Tetranatrijev heksacijanoferat (II), (CAS RN 13601-19-9)	0 %	31.12.2016
ex 2837 20 00	20	Amonijev željezo (III) heksacijanoferat (II) (CAS RN 25869-00-5)	0 %	31.12.2017
ex 2839 19 00	10	Dinatrijev disilikat (CAS RN 13870-28-5)	0 %	31.12.2017
ex 2839 90 00	20	Kalcijev silikat (CAS RN 1344-95-2)	0 %	31.12.2018
2841 30 00		Natrijev dikromat	0 %	31.12.2018
ex 2841 80 00	10	Diamonijev volframat (amonijev paravolframat) (CAS RN 11120-25-5)	0 %	31.12.2017
ex 2841 90 85	10	Litij-kobaltov(III) oksid, s masenim udjelom kobalta najmanje 59 % (CAS RN 12190-79-3)	0 %	31.12.2017
ex 2841 90 85	20	Kalijev titanov oksid u prahu čistoće 99 % ili veće (CAS RN 12056-51-8)	0 %	31.12.2018
ex 2842 10 00	10	Sintetički beta zeolit u prahu	0 %	31.12.2018
ex 2842 10 00	20	Sintetički habazit zeolit u prahu	0 %	31.12.2014
ex 2842 90 10	10	Natrijev selenat (CAS RN 13410-01-0)	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2843 29 00	10	Srebrni oksid, bez nitrata i karbonata, s masenim udjelom srabra u metalnom sadržaju najmanje 99,99 %, za proizvodnju srebro-oksid baterija (¹)	0 %	31.12.2016
2845 10 00		Teška voda (deuterijev oksid)	0 %	31.12.2018
2845 90 10		Deuterij i njegovi spojevi; vodik i njegovi spojevi, obogaćeni u deuteriju; mješavine i otopine koje sadrže te proizvode	0 %	31.12.2018
ex 2845 90 90	10	Helij-3	0 %	31.12.2016
ex 2845 90 90	20	Voda, obogaćena kisikom-18 do razine od 95 % ili više	0 %	31.12.2018
ex 2845 90 90	30	Ugljikov monoksid (13 C)	0 %	31.12.2016
ex 2845 90 90	40	Željezni borid, obogaćen borom-10 do razine više od 95 %	0 %	31.12.2018
ex 2846 10 00	10	Koncentrati rijetkih zemalja, s masenim udjelom oksida rijetkih zemalja 60 % ili većim, ali ne većim od 95 % i masenim udjelom svakog od zirkonijevog oksida, aluminijeva oksida ili željezova oksida ne većim od 1 %, s gubitkom pri izgaranjua 5 mas. % ili većim	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	48			
ex 2846 10 00	20	Dicerijev trikarbonat, neovisno je li hidriran ili ne (CAS RN 537-01-9)	0 %	31.12.2018
ex 2846 10 00	30	Cerijev lantanov karbonat, neovisno je li hidriran ili ne	0 %	31.12.2018
ex 2846 10 00	40	Cerijev lantanov neodimijev praseodimijev karbonat, neovisno je li hidriran ili ne	0 %	31.12.2014
2846 90 00		Ostali	0 %	31.12.2018
ex 2848 00 00	10	Fosfin (CAS RN 7803-51-2)	0 %	31.12.2018
ex 2850 00 20	10	Silan (CAS RN 7803-62-5)	0 %	31.12.2018
ex 2850 00 20	20	Arsin (CAS RN 7784-42-1)	0 %	31.12.2018
ex 2850 00 20	30	Titanijev nitrid, veličine čestica ne veće od 250 nm (CAS RN 25583-20-4)	0 %	31.12.2017
ex 2850 00 20	40	Germanijev tetrahidrid (CAS RN 7782-65-2)	0 %	31.12.2016
ex 2850 00 20	50	Natrijев tetrahidroborat (CAS RN 16940-66-2) — čistoće 98 mas. % ili veće i — ne više od 10 ppm željeza za uporabu kao aditiv u proizvodnji polimernih proizvoda koji služe kao prepreka kisiku (¹)	0 %	31.12.2017
ex 2850 00 60	10	Natrijev azid (CAS RN 26628-22-8)	0 %	31.12.2018
ex 2853 00 90	10	Klorosulfonil izocijanat (CAS RN 1189-71-5)	0 %	31.12.2016
ex 2903 39 90	10	Ugljikov tetrafluorid (tetrafluorometan) (CAS RN 75-73-0)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2903 39 90	15	Perfluoro(4-metil-2-penten), (CAS RN 84650-68-0)	0 %	31.12.2016
ex 2903 39 90	25	2,3,3,3-Tetrafluoroprop-1-en (CAS RN 754-12-1)	0 %	31.12.2017
ex 2903 39 90	30	Perfluoroetan (CAS RN 76-16-4)	0 %	31.12.2018
ex 2903 39 90	40	1,1-Difluoroetan (CAS RN 75-37-6)	0 %	31.12.2018
ex 2903 39 90	50	1,1,1,3,3-Pentafluoropropan (CAS RN 460-73-1)	0 %	31.12.2018
ex 2903 39 90	70	1,1,1,2 Tetrafluoroetan, certificirano bez mirisa, s masenim udjelom najviše: — 600 ppm 1,1,2,2-tetrafluoroetana, — 2 ppm pentafluoroetana, — 2 ppm klorodifluorometana, — 2 ppm kloropentafluoroetana, — 2 ppm diklorodifluorometana, za uporabu u proizvodnji potisnih plinova farmaceutske kvalitete, za medicinske dozirne inhalatore (CAS RN 811-97-2) ⁽¹⁾	0 %	31.12.2016
ex 2903 39 90	75	Trans-1,3,3,3-tetrafluoroprop-1-en (CAS RN 1645-83-6)	0 %	31.12.2018
ex 2903 39 90	80	Hexafluoropropen (CAS RN 116-15-4)	0 %	31.12.2016
ex 2903 77 30	10	1,1,1-Triklorotrifluoroetan (CAS RN 354-58-5)	0 %	31.12.2018
ex 2903 77 90	10	Klorotrifluoroeten (CAS RN 79-38-9)	0 %	31.12.2016
ex 2903 89 90	10	1,6,7,8,9,14,15,16,17,17,18,18-Dodekakloropentaciclo [12.2.1.1 ^{6,9} .0 ^{2,13} .0 ^{5,10}]oktadeka-7,15-dien, (CAS RN 13560-89-9)	0 %	31.12.2018
ex 2903 89 90	30	Oktafürociklopenten (CAS RN 559-40-0)	0 %	31.12.2016
ex 2903 89 90	40	Heksabromociklododekan	0 %	31.12.2016
ex 2903 89 90	50	Klorciklopantan (CAS RN 930-28-9)	0 %	31.12.2017
ex 2903 99 90	20	1,2-Bis(pentabromofenil)etan (CAS RN 84852-53-9)	0 %	31.12.2018
ex 2903 99 90	40	2,6-Diklorotoluen, čistoće 99 mas. % ili veće, koji sadrži: — 0,001 mg/kg ili manje tetraklorobenzodioksina, — 0,001 mg/kg ili manje tetraklorodibenzifurana, — 0,2 mg/kg ili manje tetraklorobifenila	0 %	31.12.2018
ex 2903 99 90	50	Fluorobzen (CAS RN 462-06-6)	0 %	31.12.2018
ex 2903 99 90	70	A,a,a',a'-tetrakloro-o-ksilen (CAS RN 25641-99-0)	0 %	31.12.2015
ex 2903 99 90	80	1-Bromo-3,4,5-trifluorobzen (CAS RN 138526-69-9)	0 %	31.12.2018
ex 2903 99 90	85	2-Brom-9H-fluoren(CAS RN 1133-80-8)	0 %	31.12.2018
ex 2904 10 00	30	Natrijev p-stirensulfonat (CAS RN 2695-37-6)	0 %	31.12.2014
ex 2904 10 00	50	Natrijev 2-metilprop-2-en-1-sulfonat (CAS RN 1561-92-8)	0 %	31.12.2014
ex 2904 20 00	10	Nitrometan (CAS RN 75-52-5)	0 %	31.12.2015
ex 2904 20 00	20	Nitroetan (CAS RN 79-24-3)	0 %	31.12.2015
ex 2904 20 00	30	1-Nitropropan (CAS RN 108-03-2)	0 %	31.12.2015
ex 2904 20 00	40	2-Nitropropan (CAS RN 79-46-9)	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2904 90 40	10	Trikiloronitrometan, za proizvodnju robe iz podbroja 3808 92, (CAS RN 76-06-2) (¹)	0 %	31.12.2014
ex 2904 90 95	20	1-Kloro-2,4-dinitrobenzen (CAS RN 97-00-7)	0 %	31.12.2014
ex 2904 90 95	30	Tozil klorid (CAS RN 98-59-9)	0 %	31.12.2014
ex 2904 90 95	40	4-Klorobenzensulfonil klorid (CAS RN 98-60-2)	0 %	31.12.2017
ex 2904 90 95	50	Etansulfonil klorid (CAS RN 594-44-5)	0 %	31.12.2018
ex 2905 19 00	11	Kalijev tert-butanolat (CAS RN 865-47-4), neovisno je li u obliku otopine u tetrahidrofuranu ili ne sukladno napomeni 1e uz Poglavlje 29 KN-a	0 %	31.12.2018
ex 2905 19 00	30	2,6-Dimetilheptan-4-ol (CAS RN 108-82-7)	0 %	31.12.2018
ex 2905 19 00	40	2,6-Dimetilheptan-2-ol (CAS RN 13254-34-7)	0 %	31.12.2014
ex 2905 19 00	70	Titanijev tetrabutanolat (CAS RN 5593-70-4)	0 %	31.12.2017
ex 2905 19 00	80	Titanijev tetraizopropoksid (CAS RN 546-68-9)	0 %	31.12.2017
ex 2905 19 00	85	Titanijev tetraetanolat (CAS RN 3087-36-3)	0 %	31.12.2018
ex 2905 29 90	10	3,5-Dimetilheks-1-in-3-ol (CAS RN 107-54-0)	0 %	31.12.2014
ex 2905 29 90	20	Dec-9-en-1-ol (CAS RN 13019-22-2)	0 %	31.12.2014
ex 2905 29 90	30	Dodeka-8,10-dien-1-ol (CAS RN 33956-49-9)	0 %	31.12.2015
ex 2905 39 95	10	Propan-1,3-diol (CAS RN 504-63-2)	0 %	31.12.2015
ex 2905 39 95	20	Butan-1,2-diol (CAS RN 584-03-2) (CAS RN 584-03-2)	0 %	31.12.2016
ex 2905 39 95	30	2,4,7,9-Tetrametil-4,7-dekanediol (CAS RN 17913-76-7)	0 %	31.12.2016
ex 2905 39 95	40	Dekan-1,10-diol (CAS RN 112-47-0)	0 %	31.12.2017
ex 2905 39 95	50	2-Metil-2-propilpropan-1,3-diol (CAS RN 78-26-2)	0 %	31.12.2018
ex 2905 49 00	10	Etilidinetrimetanol (CAS RN 77-85-0)	0 %	31.12.2014
ex 2905 59 98	20	2,2,2-Trifluoroetanol (CAS RN 75-89-8)	0 %	31.12.2014
2906 11 00		Mentol	0 %	31.12.2018
ex 2906 19 00	10	Cikloheks-1,4-ilenedimetanol (CAS RN 105-08-8)	0 %	31.12.2018
ex 2906 19 00	20	4,4'-Izopropilidendifcikloheksanol	0 %	31.12.2018
ex 2906 29 00	10	2,2'-(M-fenilene)dipropan-2-ol (CAS RN 1999-85-5)	0 %	31.12.2014
ex 2906 29 00	20	1-Hidroksimetil-4-metil-2,3,5,6-tetrafluorobenzen (CAS RN 79538-03-7)	0 %	31.12.2018
ex 2906 29 00	30	2-Feniletanol (CAS RN 60-12-8)	0 %	31.12.2017
ex 2907 15 90	10	2-Naftol (CAS RN 135-19-3)	0 %	31.12.2016
ex 2907 19 90	10	2,3,5-Trimetilfenol (CAS RN 697-82-5)	0 %	31.12.2014
ex 2907 19 90	20	Bifenil-4-ol (CAS RN 92-69-3)	0 %	31.12.2018
ex 2907 21 00	10	Rezorcinol (CAS RN 108-46-3)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2907 23 00	10	4,4'-Izopropilidendifenol (CAS RN 80-05-7)	0 %	31.12.2017
ex 2907 29 00	15	6,6'-Di-tert-butil-4,4'-butilidendi-m-krezol (CAS RN 85-60-9)	0 %	31.12.2018
ex 2907 29 00	20	4,4'-(3,3,5-Trimetilcikloheksiliden)difenol	0 %	31.12.2018
ex 2907 29 00	30	4,4',4"-Etilidinetrifenol	0 %	31.12.2018
ex 2907 29 00	35	4-[2-(4-Hidroksi-3-prop-2-enilfenil)propan-2-il]-2-prop-2-enilfenol, (CAS RN 1745-89-7)	0 %	31.12.2016
ex 2907 29 00	40	2,3,5-Trimetilhidrokinon (CAS RN 700-13-0)	0 %	31.12.2016
ex 2907 29 00	45	2-Metilhidrokinon (CAS RN 95-71-6)	0 %	31.12.2016
ex 2907 29 00	50	6,6',6"-Tricikloheksil-4,4',4"-butan-1,1,3-triiltri(<i>m</i> -cresol)	0 %	31.12.2018
ex 2907 29 00	55	Bifenil-2,2'-diol (CAS RN 1806-29-7)	0 %	31.12.2017
ex 2907 29 00	70	2,2',2'',6,6',6"-Heksa-tert-butil- α,α',α'' -(mesitilene-2,4,6-triil)tri-p-krezol (CAS RN 1709-70-2)	0 %	31.12.2018
ex 2907 29 00	85	Floroglucinol, neovisno je li hidriran ili ne	0 %	31.12.2018
ex 2908 19 00	10	Pentafluorfenol (CAS RN 771-61-9)	0 %	31.12.2018
ex 2908 19 00	20	4,4'-(Perfluoroizopropiliden)difenol (CAS RN 1478-61-1)	0 %	31.12.2018
ex 2908 99 00	30	4-Nitrofenol (CAS RN 100-02-7)	0 %	31.12.2018
ex 2908 99 00	40	4,5-Dihidroksinaftalen-2,7-disulfonska kiselina (CAS RN 148-25-4)	0 %	31.12.2017
ex 2909 19 90	20	Bis(2-kloroetyl) eter	0 %	31.12.2018
ex 2909 19 90	30	Mješavine izomera nonafluorobutil metil etera ili nonafluorobutil ethil etera, čistoće 99 mas. % ili veće	0 %	31.12.2018
ex 2909 19 90	50	3-Etoksi-perfluoro-2-metilheksan (CAS RN 297730-93-9)	0 %	31.12.2016
ex 2909 19 90	60	1-Metoksheptafluoropropan (CAS RN 375-03-1)	0 %	31.12.2018
ex 2909 20 00	10	8-Metoksicedran (CAS RN 19870-74-7)	0 %	31.12.2016
ex 2909 30 38	10	Bis(pentabromofenil) eter	0 %	31.12.2018
ex 2909 30 38	20	1,1'-Propan-2,2-diilbis[3,5-dibromo-4-(2,3-dibromopropoksi)benzen] (CAS RN 21850-44-2)	0 %	31.12.2016
ex 2909 30 90	10	2-(Fenilmetoksi)naftalen (CAS RN 613-62-7)	0 %	31.12.2014
ex 2909 30 90	20	1,2-Bis(3-metil-fenoksi)etan (CAS RN 54914-85-1)	0 %	31.12.2014
ex 2909 30 90	30	3,4,5-Trimetoksitoluen (CAS RN 6443-69-2)	0 %	31.12.2015
ex 2909 50 00	10	4-(2-Metoksietyl)fenol (CAS RN 56718-71-9)	0 %	31.12.2018
ex 2909 50 00	20	Ubikinol (CAS RN 992-78-9)	0 %	31.12.2015
ex 2909 60 00	10	Bis(α,α -dimetilbenzil) peroksid (CAS RN 80-43-3)	0 %	31.12.2018
ex 2909 60 00	20	1,4-Di(2-tert-butilperoksiizopropil)benzen (CAS RN 25155-25-3)	0 %	31.12.2016
ex 2910 90 00	15	1,2-Epoksicikloheksan (CAS RN 286-20-4)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2910 90 00	30	2,3-Epoksipropan-1-ol (glicidol)	0 %	31.12.2018
ex 2910 90 00	80	Alil glicidil eter (CAS RN 106-92-3)	0 %	31.12.2016
ex 2912 29 00	40	(2E,4E,6E,8E,10E,12E)-2,7,11-trimetil-13-(2,6,6-trimetil-1-cikloheksen-1-il)-2,4,6,8,10,12-tridecaheksanal, (CAS RN 1638-05-7)	0 %	31.12.2016
ex 2912 29 00	50	4-Izobutilbenzaldehid (CAS RN 40150-98-9)	0 %	31.12.2017
ex 2912 29 00	60	3,4-Dimetilbenzaldehid (CAS RN 5973-71-7)	0 %	31.12.2018
ex 2912 49 00	10	3-Fenoksibenzaldehid (CAS RN 39515-51-0)	0 %	31.12.2018
ex 2912 49 00	20	4-Hidroksibenzaldehyde	0 %	31.12.2017
ex 2912 49 00	30	Salicilaldehid (CAS RN 90-02-8)	0 %	31.12.2015
ex 2914 19 90	20	Heptan-2-on (CAS RN 110-43-0)	0 %	31.12.2017
ex 2914 19 90	30	3-Metilbutanon (CAS RN 563-80-4)	0 %	31.12.2017
ex 2914 19 90	40	Pentan-2-on (CAS RN 107-87-9)	0 %	31.12.2017
ex 2914 29 00	20	Cikloheksadek-8-enon (CAS RN 3100-36-5)	0 %	31.12.2018
ex 2914 29 00	30	(R)-p-menta-1(6),8-dien-2-on (CAS RN 6485-40-1)	0 %	31.12.2015
ex 2914 29 00	40	Kamfor	0 %	31.12.2018
ex 2914 29 00	50	Trans-β-damaskon (CAS RN 23726-91-2)	0 %	31.12.2016
ex 2914 39 00	30	Benzofenon (CAS RN 119-61-9)	0 %	31.12.2017
ex 2914 39 00	50	4-Fenilbenzofenon (CAS RN 2128-93-0)	0 %	31.12.2018
ex 2914 39 00	60	4-Metilbenzofenon (CAS RN 134-84-9)	0 %	31.12.2018
ex 2914 39 00	70	Benzil (CAS RN 134-81-6)	0 %	31.12.2017
ex 2914 39 00	80	4'-Metilacetofenon (CAS RN 122-00-9)	0 %	31.12.2017
ex 2914 50 00	20	3'-Hidroksiacetofenon (CAS RN 121-71-1)	0 %	31.12.2015
ex 2914 50 00	25	4'-Metoksiacetofenon (CAS RN 100-06-1)	0 %	31.12.2018
ex 2914 50 00	30	2'-Hidroksiacetofenon	0 %	31.12.2018
ex 2914 50 00	36	2,7-Dihidroksi-9-fluorenon (CAS RN 42523-29-5)	0 %	31.12.2018
ex 2914 50 00	40	4-(4-Hidroksifenil)butan-2-on (CAS RN 5471-51-2)	0 %	31.12.2016
ex 2914 50 00	45	3,4-Dihidroksibenzofenon (CAS RN 10425-11-3)	0 %	31.12.2017
ex 2914 50 00	60	2,2-Dimetoksi-2-fenilacetofenon (CAS RN 24650-42-8)	0 %	31.12.2017
ex 2914 50 00	70	16A,17a-epoksi-3β-hidroksipregn-5-en-20-on (CAS RN 974-23-2)	0 %	31.12.2017
ex 2914 50 00	80	2',6'-Dihidroksiacetofenon (CAS RN 699-83-2)	0 %	31.12.2018
ex 2914 69 90	10	2-Etilantrakinon (CAS RN 84-51-5)	0 %	31.12.2018
ex 2914 69 90	20	2-Pentilantrakinon (CAS RN 13936-21-5)	0 %	31.12.2014
ex 2914 69 90	30	1,4-Dihidroksiantrakinon (CAS RN 81-64-1)	0 %	31.12.2018
ex 2914 69 90	40	P-benzokinon (CAS RN 106-51-4)	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2914 70 00	20	2,4'-Difluorbenzofenon (CAS RN 342-25-6)	0 %	31.12.2017
ex 2914 70 00	40	Perfluoro(2-metilpentan-3-on) (CAS RN 756-13-8)	0 %	31.12.2018
ex 2914 70 00	50	3'-Kloropropiofenon (CAS RN 34841-35-5)	0 %	31.12.2018
ex 2914 70 00	60	4'-Tert-butil-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetofenon (CAS RN 81-14-1)	0 %	31.12.2015
ex 2914 70 00	70	4-Kloro-4'-hidroksibenzofenon (CAS RN 42019-78-3)	0 %	31.12.2016
ex 2915 29 00	10	Antimonov triacetat (CAS RN 6923-52-0)	0 %	31.12.2018
ex 2915 39 00	20	Izopentil acetat (CAS RN 123-92-2)	0 %	31.12.2017
ex 2915 39 00	40	Tert-butil acetat (CAS RN 540-88-5)	0 %	31.12.2018
ex 2915 39 00	50	3-Acetylfenil acetat (CAS RN 2454-35-5)	0 %	31.12.2014
ex 2915 39 00	60	Dodek-8-enil acetat (CAS RN 28079-04-1)	0 %	31.12.2015
ex 2915 39 00	65	Dodeka-7,9-dienil acetat (CAS RN 54364-62-4)	0 %	31.12.2015
ex 2915 39 00	70	Dodek-9-enil acetat (CAS RN 16974-11-1)	0 %	31.12.2015
ex 2915 39 00	75	Izobornil acetat (CAS RN 125-12-2)	0 %	31.12.2016
ex 2915 39 00	80	1-Feniletil acetat (CAS RN 93-92-5)	0 %	31.12.2016
ex 2915 39 00	85	2-tert-Butilcikloheksil acetat (CAS RN 88-41-5)	0 %	31.12.2018
ex 2915 60 19	10	Etil-butirat (CAS RN 105-54-4)	0 %	31.12.2017
ex 2915 90 70	30	3,3-Dimetilbutiril klorid (CAS RN 7065-46-5)	0 %	31.12.2017
ex 2915 90 70	40	Nonanska kiselina (pelargonična kiselina) (CAS RN 112-05-0)	0 %	31.12.2018
ex 2915 90 70	50	Alil heptanoat (CAS RN 142-19-8)	0 %	31.12.2014
ex 2915 90 70	55	Trietil ortoformat (CAS RN 122-51-0)	0 %	31.12.2018
ex 2915 90 70	60	Etil-6,8-diklorooktanoat (CAS RN 1070-64-0)	0 %	31.12.2015
ex 2915 90 70	70	Kobalzovi borat neodekanoat kompleksi, čistoće 92 mas. % ili veće, (CAS RN 68457-13-6)	0 %	31.12.2016
ex 2915 90 70	75	2,2-Dimetilbutiril klorid (CAS RN 5856-77-9)	0 %	31.12.2017
ex 2915 90 70	80	Etil difluoroacetat (CAS RN 454-31-9)	0 %	31.12.2016
ex 2916 12 00	10	2-Tert-butil-6-(3-tert-butil-2-hidroksi-5-metilbenzil)-4-metilfenil acrilat	0 %	31.12.2018
ex 2916 12 00	40	2,4-Di-tert-pentil-6-[1-(3,5-di-tert-pentil-2-hidroksifenil)ethyl]fenilakrilat (CAS RN 123968-25-2)	0 %	31.12.2018
ex 2916 12 00	70	2-(2-Vinilosietoksi)etil akrilat (CAS RN 86273-46-3)	0 %	31.12.2017
ex 2916 13 00	10	Hidroksizinkov metakrilat u prahu (CAS RN 63451-47-8)	0 %	31.12.2014
ex 2916 13 00	20	Cinkov dimetakrilat, u prahu (CAS RN 13189-00-9)	0 %	31.12.2018
ex 2916 14 00	10	2,3-Epoksipropil metakrilat (CAS RN 106-91-2)	0 %	31.12.2018
ex 2916 19 95	20	Metil 3,3-dimetilpent-4-enoat (CAS RN 63721-05-1)	0 %	31.12.2018
ex 2916 19 95	40	Sorbinska kiselina za uporabu u proizvodnji hrane za životinje (CAS RN 110-44-1) (1)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2916 20 00	50	Etil 2,2-dimetil-3-(2-metilpropenil)ciklopropankarboksilat (CAS RN 97-41-6)	0 %	31.12.2018
ex 2916 20 00	60	3-Cikloheksilpropionska kiselina (CAS RN 701-97-3)	0 %	31.12.2015
ex 2916 31 00	10	Benzil benzoat (CAS RN 120-51-4)	0 %	31.12.2016
ex 2916 39 90	10	2,3,4,5-Tetrafluorobenzojeva kiselina (CAS RN 1201-31-6)	0 %	31.12.2016
ex 2916 39 90	15	2-Kloro-5-nitrobenzojeva kiselina (CAS RN 2516-96-3)	0 %	31.12.2016
ex 2916 39 90	20	3,5-Diklorobenzojev klorid (CAS RN 2905-62-6)	3,6 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	25	2-Metil-3-(4-fluorofenil)-propionil klorid	0 %	31.12.2015
ex 2916 39 90	30	2,4,6-Trimetilbenzoil klorid (CAS RN 938-18-1)	0 %	31.12.2015
ex 2916 39 90	35	Metil 4-tert-butilbenzoat (CAS RN 26537-19-9)	0 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	38	6-Bromonaftalen-2-karboksilna kiselina (CAS RN 5773-80-8)	0 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	45	2-Klorobenzojeva kiselina (CAS RN 118-91-2)	0 %	31.12.2016
ex 2916 39 90	50	3,5-Dimetilbenzojev klorid (CAS RN 6613-44-1)	0 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	55	4-Tert-butilbenzojeva kiselina (CAS RN 98-73-7)	0 %	31.12.2017
ex 2916 39 90	60	4-Etilbenzoil klorid (CAS RN 16331-45-6)	0 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	70	Ibuprofen (INN) (CAS RN 15687-27-1)	0 %	31.12.2018
ex 2916 39 90	75	M-Toluidinska kiselina (CAS RN 99-04-7)	0 %	31.12.2017
ex 2916 39 90	85	(2,4,5-Trifluorofenil)octena kiselina (CAS RN 209995-38-0)	0 %	31.12.2017
ex 2917 11 00	20	Bis(p-metilbenzil) oksalat (CAS RN 18241-31-1)	0 %	31.12.2018
ex 2917 11 00	30	Kobaltov oksalat (CAS RN 814-89-1)	0 %	31.12.2014
ex 2917 19 10	10	Dimetil malonat (CAS RN 108-59-8)	0 %	31.12.2014
ex 2917 19 10	20	Dietil malonat (CAS RN 105-53-3)	0 %	31.12.2017
ex 2917 19 90	20	Natrijev 1,2-bis(cikloheksilosikarbonil)etansulfonat	0 %	31.12.2018
ex 2917 19 90	30	Etilene brasilat (CAS RN 105-95-3)	0 %	31.12.2014
ex 2917 19 90	50	Tetradekandionska kiselina (CAS RN 821-38-5)	0 %	31.12.2015
ex 2917 19 90	70	Itakonska kiselina (CAS RN 97-65-4)	0 %	31.12.2018
ex 2917 20 00	30	1,4,5,6,7,7-Heksakloro-8,9,10-trinorborn-5-en-2,3-dikarboksilni anhidrid	0 %	31.12.2018
ex 2917 20 00	40	3-Metil-1,2,3,6-tetrahidroftalni anhidrid (CAS RN 5333-84-6)	0 %	31.12.2018
ex 2917 34 00	10	Dialil ftalat (CAS RN 131-17-9)	0 %	31.12.2018
ex 2917 39 95	20	Dibutil-1,4-benzendikarboksilat (CAS RN 1962-75-0)	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2917 39 95	30	Benzen-1,2:4,5-tetrakarboksilic dianhidrid (CAS RN 89-32-7)	0 %	31.12.2015
ex 2918 16 00	20	Kalcij diglukonat monohidrat (CAS RN 66905-23-5) za uporabu u proizvodnji kalcij glukonat laktata (CAS RN 11116-97-5) (¹)	0 %	31.12.2018
ex 2918 19 98	20	L-maleinska kiselina (CAS RN 97-67-6)	0 %	31.12.2018
ex 2918 29 00	10	Monohidroksinaftonske kiselina	0 %	31.12.2018
ex 2918 29 00	35	Propil 3,4,5-trihidroksibenzoat (CAS RN 121-79-9)	0 %	31.12.2017
ex 2918 29 00	50	Heksametilen bis[3-(3,5-di-tert-butil-4-hidroksifenol)propionat] (CAS RN 35074-77-2)	0 %	31.12.2018
ex 2918 29 00	60	Metilni, etilni, propilni ili butilni esteri 4-hidroksibenzojske kiseline ili njihove natrijeve soli, (CAS RN 35285-68-8, 99-76-3, 5026-62-0, 94-26-8, 94-13-3, 35285-69-9, 120-47-8, 36457-20-2 ili 4247-02-3)	0 %	31.12.2016
ex 2918 30 00	30	Metil-2-benzoilbenzoat (CAS RN 606-28-0)	0 %	31.12.2018
ex 2918 30 00	50	Etilacetooacetat (CAS RN 141-97-9)	0 %	31.12.2017
ex 2918 99 90	10	3,4-Epoksicikloheksilmetyl 3,4-epoksicikloheksankarboksilat (CAS RN 2386-87-0)	0 %	31.12.2018
ex 2918 99 90	15	Etil 2,3-epoksi-3-fenilbutirat (CAS RN 77-83-8)	0 %	31.12.2017
ex 2918 99 90	20	Metil 3-metoksiakrilat (CAS RN 5788-17-0)	0 %	31.12.2014
ex 2918 99 90	30	Metil 2-(4-hidroksifenoksi)propionat (CAS RN 96562-58-2)	0 %	31.12.2018
ex 2918 99 90	40	Trans-4-hidroksi-3-metoksicinamska kiselina (CAS RN 537-98-4)	0 %	31.12.2018
ex 2918 99 90	50	Metil 3,4,5-trimetoksbenzoat (CAS RN 1916-07-0)	0 %	31.12.2018
ex 2918 99 90	60	3,4,5-Trimetoksbenzova kiselina (CAS RN 118-41-2)	0 %	31.12.2018
ex 2918 99 90	70	Alil-(3-metilbutoksi)acetat (CAS RN 67634-00-8)	0 %	31.12.2014
ex 2918 99 90	80	Natrijev 5-[2-kloro-4-(trifluorometil)fenoksi]-2-nitrobenzoat (CAS RN 62476-59-9)	0 %	31.12.2016
ex 2919 90 00	10	2,2'-Metilen bis(4,6-di-tert-butilfenil) fosfat, mononatrijeva sol	0 %	31.12.2018
ex 2919 90 00	30	Aluminijev hidroksi bis[2,2'-metilen bis(4,6-di-tert-butilfenil)fosfat] (CAS RN 151841-65-5)	0 %	31.12.2018
ex 2919 90 00	40	Tri-n-heksilfosfat (CAS RN 2528-39-4)	0 %	31.12.2018
ex 2919 90 00	50	Trietil fosfat (CAS RN 78-40-0)	0 %	31.12.2016
ex 2920 19 00	10	Fenitrotion (ISO) (CAS RN 122-14-5)	0 %	31.12.2018
ex 2920 19 00	20	Tolklofos-metil (ISO) (CAS RN 57018-04-9)	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 10	10	Dietil sulfat	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 10	20	Dialil 2,2'-oksidietil dikarbonat (CAS RN 142-22-3)	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 10	40	Dimetil karbonat (CAS RN 616-38-6)	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 10	50	Di-tert-butil dikarbonat (CAS RN 24424-99-5)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2920 90 10	60	2,4-Di-tert-butil-5-nitrofenil metil karbonat (CAS RN 873055-55-1)	0 %	31.12.2017
2920 90 30		Trimetil fosfit (trimetoksifosfin)	0 %	31.12.2018
2920 90 40		Trietil fosfit	0 %	31.12.2016
ex 2920 90 85	10	O,O'-dioktadecil pentaeritritol bis(fosfit)	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 85	20	Tris(metilfenil)fosfit (CAS RN 25586-42-9)	0 %	31.12.2015
ex 2920 90 85	30	2,2'-[[3,3',5,5'-Tetrakis(1,1-dimetiletil)[1,1'-bifenil]-2,2'-diil] bis(oksi)] bis[bifenil-1,3,2-dioksafosfepin] (CAS RN 138776-88-2)	0 %	31.12.2015
ex 2920 90 85	40	Bis(2,4-dikumilfenil)pentaeritritol difosfit (CAS RN 154862-43-8)	0 %	31.12.2015
ex 2920 90 85	50	Fosetil-aluminij (CAS RN 39148-24-8)	0 %	31.12.2018
ex 2920 90 85	60	Bis(neopentilgllikolat)dibor (CAS RN 201733-56-4)	0 %	31.12.2018
ex 2921 19 50	10	Dietilamino-trietoksilinan	0 %	31.12.2014
ex 2929 90 00	20			
ex 2921 19 60	10	2-(N,N-dietilamino)etil klorid hidroklorid (CAS RN 869-24-9)	0 %	31.12.2017
ex 2921 19 99	20	Etil(2-metilalil)amin	0 %	31.12.2018
ex 2921 19 99	30	Alilamin (CAS RN 107-11-9)	0 %	31.12.2018
ex 2921 19 99	60	Tetrakis(etilmelilamino) cirkonij (IV) (CAS RN 175923-04-3)	0 %	31.12.2018
ex 2921 19 99	70	N,N-Dimetiloktilamin – bor triklorid (1:1) (CAS RN 34762-90-8)	0 %	31.12.2017
ex 2921 29 00	20	Tris[3-(dimetilamino)propil]amin	0 %	31.12.2018
ex 2921 29 00	30	Bis[3-(dimetilamino)propil]metilamin	0 %	31.12.2018
ex 2921 29 00	40	Dekametilendiamin (CAS RN 646-25-3)	0 %	31.12.2015
ex 2921 29 00	50	N'-[3-(dimetilamino)propil]-N,N-dimetilpropan-1,3-diamin, (CAS RN 6711-48-4)	0 %	31.12.2016
ex 2921 30 99	30	1,3-Cikloheksandimetanamin (CAS RN 2579-20-6)	0 %	31.12.2015
ex 2921 30 99	40	Ciklopropilamin (CAS RN 765-30-0)	0 %	31.12.2017
ex 2921 42 00	15	4-Amino-3-nitrobenzensulphonska kiselina (CAS RN 616-84-2)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	20	3-Kloroanilin (CAS RN 108-42-9)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	25	Natrijev hidrogen 2-aminobenzen-1,4-disulfonat	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	35	2-Nitroanilin (CAS RN 88-74-4)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	45	2,4,5-Trikloroanilin (CAS RN 636-30-6)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	50	3-Aminobenzensulfonska kiselina (CAS RN 121-47-1)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	70	2-Aminobenzen-1,4-disulfonska kiselina (CAS RN 98-44-2)	0 %	31.12.2014
ex 2921 42 00	80	4-Kloro-2-nitroanilin (CAS RN 89-63-4)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	82	2-Kloro-4-nitroanilin (CAS RN 121-87-9)	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2921 42 00	85	3,5-Dikloroanilin (CAS RN 626-43-7)	0 %	31.12.2018
ex 2921 42 00	86	2,5-Dikloroanilin čistoće 99,5 mas. % ili veće (CAS RN 95-82-9)	0 %	31.12.2017
ex 2921 42 00	87	N-metilanilin (CAS RN 100-61-8)	0 %	31.12.2017
ex 2921 42 00	88	3,4-Dikloroanilin-6-sulfonska kiselina (CAS RN 6331-96-0)	0 %	31.12.2017
ex 2921 43 00	20	4-Amino-6-klorotoluen-3-sulfonska kiselina	0 %	31.12.2018
ex 2921 43 00	30	3-Nitro-p-toluidin (CAS RN 119-32-4)	0 %	31.12.2018
ex 2921 43 00	40	4-Aminotoluen-3-sulfonska kiselina (CAS RN 88-44-8)	0 %	31.12.2018
ex 2921 43 00	50	4-Aminobenzotrifluorid (CAS RN 455-14-1)	0 %	31.12.2015
ex 2921 43 00	60	3-Aminobenzotrifluorid (CAS RN 98-16-8)	0 %	31.12.2015
ex 2921 43 00	70	N-etil-m-toluidin (CAS RN 102-27-2)	0 %	31.12.2016
ex 2921 43 00	80	6-Kloro-a,a,a-trifluoro-m-toluidin (CAS RN 121-50-6)	0 %	31.12.2017
ex 2921 44 00	20	Difenilamin (CAS RN 122-39-4)	0 %	31.12.2018
ex 2921 45 00	10	Natrijev hidrogen 3-aminonaftalen-1,5-disulfonat	0 %	31.12.2014
ex 2921 45 00	20	2-Aminonaftalen-1,5-disulfonska kiselina (CAS RN 117-62-4) ili jedna od njenih natrijevih soli (CAS RN 19532-03-7) ili (CAS RN 62203-79-6)	0 %	31.12.2018
ex 2921 45 00	40	1-Naftilamin (CAS RN 134-32-7)	0 %	31.12.2014
ex 2921 45 00	50	7-Aminonaftalen-1,3,6-trisulfonska kiselina (CAS RN 118-03-6)	0 %	31.12.2018
ex 2921 49 00	20	Pendimetalin (ISO) (CAS RN 40487-42-1)	3,5 %	31.12.2018
ex 2921 49 00	40	N-1-naftilanilin (CAS RN 90-30-2)	0 %	31.12.2018
ex 2921 49 00	60	N-benzil-N-etilanilin (CAS RN 92-59-1)	0 %	31.12.2014
ex 2921 49 00	70	2-Klorobenzilamin (CAS RN 89-97-4)	0 %	31.12.2015
ex 2921 49 00	80	4-Heptafluoroizopropil-2-metilanilin (CAS RN 238098-26-5)	0 %	31.12.2015
ex 2921 49 00	85	4-Izopropilanilin (CAS RN 99-88-7)	0 %	31.12.2017
ex 2921 51 19	20	Toluen diamin (TDA), s masenim udjelom 4-metil-m-fenilendiamina 78 % ili vićim, ali ne većim od 82 % i masenim udjelom 2-metil-m-fenilendiamina 18 % ili većim, ali ne većim od 22 %, te koji sadrži ne više od 0,23 mas. % ostataka katrana	0 %	31.12.2018
ex 2921 51 19	30	2-Metil-p-fenilendiamin sulfat (CAS RN 615-50-9)	0 %	31.12.2018
ex 2921 51 19	40	P-fenilendiamin (CAS RN 106-50-3)	0 %	31.12.2016
ex 2921 51 19	50	Mono- i dikloroderivativi p-fenilendiamina i p-diaminotoluena	0 %	31.12.2014
ex 2921 51 19	60	2,4-Diaminobenzensulfonska kiselina (CAS RN 88-63-1)	0 %	31.12.2018
ex 2921 59 90	10	Mješavine izomera 3,5-dietiltoluendiamina	0 %	31.12.2018
ex 2921 59 90	30	3,3'-Diklorobenzidin dihidroklorid (CAS RN 612-83-9)	0 %	31.12.2017
ex 2921 59 90	40	4,4'-Diaminostilben-2,2'-disulfonska kiselina (CAS RN 81-11-8)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2921 59 90	50	N-etil-N',N'-dimetil-N-fenil-etenil-1,2-diamin (CAS RN 27692-91-7)	0 %	31.12.2014
ex 2921 59 90	60	(2R,5R)-1,6-difenilheksan-2,5-diamin dihidroklorid (CAS RN 1247119-31-8)	0 %	31.12.2017
ex 2922 19 85	20	2-(2-Metoksifenoksi)etilamin hidroklorid (CAS RN 64464-07-9)	0 %	31.12.2017
ex 2922 19 85	25	Titanijev bis(trietanolamin)diizopropoksid (CAS RN 36673-16-2)	0 %	31.12.2017
ex 2922 19 85	30	N,N,N',N'-tetrametil-2,2'-oksi bis(etilamin) (CAS RN 3033-62-3)	0 %	31.12.2018
ex 2922 19 85	40	2-(Dimetilamino) etil benzoat (CAS RN 2208-05-1)	0 %	31.12.2014
ex 2922 19 85	45	2-[2-Hidroksietil(oktadecil)amino]etanol (CAS RN 10213-78-2)	0 %	31.12.2016
ex 2922 19 85	50	2-(2-Metoksifenoksi)etilamin (CAS RN 1836-62-0)	0 %	31.12.2018
ex 2922 19 85	60	'N,N,N'-trimetil-N'-(2-hidroksi-etyl) 2,2'-oksibis(etilamin) (CAS RN 83016-70-0)	0 %	31.12.2018
ex 2922 19 85	65	trans-4-Aminocikloheksanol (CAS RN 27489-62-9)	0 %	31.12.2018
ex 2922 19 85	70	D(-)-treo-2-amino-1-(p-nitrofenil)propan-1,3-diol (CAS RN 716-61-0)	0 %	31.12.2016
ex 2922 19 85	75	2-Etoksietilamin (CAS RN 110-76-9)	0 %	31.12.2018
ex 2922 19 85	80	N-[2-[2-(dimetilamino)etoksi]etil]-N-metil-1,3-propandiamin (CAS RN 189253-72-3)	0 %	31.12.2014
ex 2922 19 85	85	(1S,4R)-cis-4-Amino-2-ciklopenten-1-metanol-D-tartrat (CAS RN 229177-52-0)	0 %	31.12.2018
ex 2922 21 00	10	2-Amino-5-hidroksinaftalen-1,7-disulfonska kiselina (CAS RN 6535-70-2)	0 %	31.12.2018
ex 2922 21 00	30	6-Amino-4-hidroksnaftalen-2-sulfonska kiselina (CAS RN 90-51-7)	0 %	31.12.2014
ex 2922 21 00	40	7-Amino-4-hidroksinaftalen-2-sulfonska kiselina (CAS RN 87-02-5)	0 %	31.12.2018
ex 2922 21 00	50	Natrijev hidrogen 4-amino-5-hidroksinaftalen-2,7-disulfonat (CAS RN 5460-09-3)	0 %	31.12.2014
ex 2922 21 00	60	4-Amino-5-hidroksinaftalen-2,7-disulfonska kiselina čistoće masenog udjela 80 % ili veće (CAS RN 90-20-0)	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	20	3-Aminofenol (CAS RN 591-27-5)	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	25	5-Amino-o-krezol (CAS RN 2835-95-2)	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	45	Anizidini	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	55	3-Amino-4-hidroskibenzensulfonska kiselina (CAS RN 98-37-3)	0 %	31.12.2014
ex 2922 29 00	65	4-Trifluorometoksianilin (CAS RN 461-82-5)	0 %	31.12.2014
ex 2922 29 00	70	4-Nitro-o-anizidin (CAS RN 97-52-9)	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	75	4-(2-Aminoetil)fenol (CAS RN 51-67-2)	0 %	31.12.2015
ex 2922 29 00	80	3-Dietilaminofenol (CAS RN 91-68-9)	0 %	31.12.2018
ex 2922 29 00	85	4-Benzilosianilin hidroklorid (CAS RN 51388-20-6)	0 %	31.12.2018
ex 2922 39 00	10	1-Amino-4-bromo-9,10-dioksoantracen-2-sulfonska kiselina i njene soli	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2922 39 00	20	2-Amino-5-klorobenzofenon (CAS RN 719-59-5)	0 %	31.12.2015
ex 2922 39 00	70	P-[(2-kloroetil)etilamino]benzaldehid (CAS RN 2643-07-4)	0 %	31.12.2016
ex 2922 43 00	10	Antranilna kiselina (CAS RN 118-92-3)	0 %	31.12.2018
ex 2922 49 85	10	Ornitin aspartat (INNM) (CAS RN 3230-94-2)	0 %	31.12.2018
ex 2922 49 85	15	DL-aspartinska kiselina, za uporabu u proizvodnji dodataka prehrani (CAS RN 617-45-8) (1)	0 %	31.12.2014
ex 2922 49 85	20	3-Amino-4-klorobenzojeva kiselina (CAS RN 2840-28-0)	0 %	31.12.2017
ex 2922 49 85	40	Norvalin	0 %	31.12.2018
ex 2922 49 85	45	Glicin (CAS RN 56-40-6)	0 %	31.12.2015
ex 2922 49 85	50	D-(+)-dihidrofenilglicin (CAS RN 26774-88-9)	0 %	31.12.2014
ex 2922 49 85	60	Etil-4-dimetilaminobenzoat (CAS RN 10287-53-3)	0 %	31.12.2017
ex 2922 49 85	70	2-Etilheksil-4-dimetilaminobenzoat (CAS RN 21245-02-3)	0 %	31.12.2018
ex 2922 50 00	20	1-[2-Amino-1-(4-metoksifenil)-etil]-cikloheksanol hidroklorid (CAS RN 130198-05-9)	0 %	31.12.2014
ex 2922 50 00	70	2-(1-Hidroksicikloheksil)-2-(4-metoksifenil)etilamonijev acetat	0 %	31.12.2018
ex 2923 90 00	10	Tetrametilamonijev hidroksid, u obliku vodene otopine s masenim udjelom tetrametilamonijevog hidroksida 25 % (± 0,5 %)	0 %	31.12.2018
ex 2923 90 00	25	Tetrakis(dimetilditetradecilamonijev) molibdat (CAS RN 117342-25-3)	0 %	31.12.2018
ex 2923 90 00	45	Tetrabutilamonijev hidroksid, u obliku vodene otopine s masenim udjelom tetrabutilamonijevog hidroksida 55 % (± 1 %) (CAS RN 2052-49-5)	0 %	31.12.2014
ex 2923 90 00	70	Tetrapropilamonijev hidroksid, u obliku vodene otopine koja sadrži: — (40 ± 2) mas. % tetrapropilamonijevog hidroksida, — 0,3 mas. % ili manje karbonata, — 0,1 mas. % ili manje tripropilamina, — 500 mg/kg ili manje bromidai, — 25 mg/kg ili manje kalija i natrija zajedno	0 %	31.12.2018
ex 2923 90 00	75	Tetraetilamonijev hidroksid, u obliku vodene otopine koja sadrži: — 35 % (± 0,5 %) tetraetilamonijevog hidroksida, — ne više od 1 000 mg/kg klorida, — ne više od 2 mg/kg željeza i — ne više od 10 mg/kg kalija	0 %	31.12.2015
ex 2923 90 00	80	Dialildimetilamonijev klorid, u obliku vodene otopine, s masenim udjelom dialidimetilamonijevog klorida 63 % ili više, ali ne više od 67 % (CAS RN 7398-69-8)	0 %	31.12.2018
ex 2924 19 00	10	2-akrilamido-2-metilpropansulfonska kiselina (CAS RN 15214-89-8) ili njezina natrijeva sol (CAS RN 5165-97-9) ili njezina amonijeva sol(CAS RN 58374-69-9)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2924 19 00	30	Metil 2-acetamido-3-kloropropionat (CAS RN 87333-22-0)	0 %	31.12.2018
ex 2924 19 00	40	N-(1,1-dimetil-3-oksobutil)akrilamid (CAS RN 2873-97-4)	0 %	31.12.2018
ex 2924 19 00	50	Akrilamid (CAS RN 79-06-1)	0 %	31.12.2018
ex 2924 19 00	60	N,N-dimetilakrilamid (CAS RN 2680-03-7)	0 %	31.12.2016
ex 2924 19 00	70	Metilkarbamat (CAS RN 598-55-0)	0 %	31.12.2018
ex 2924 19 00	80	Tetrabutilurea (CAS RN 4559-86-8)	0 %	31.12.2017
ex 2924 21 00	10	4,4'-Dihidroksi-7,7'-ureilenedi(naftalen-2-sulfonska kiselina) i njene natrijeve soli	0 %	31.12.2018
ex 2924 21 00	20	(3-Aminofenil)urea hidroklorid (CAS RN 59690-88-9)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	10	Alaklor (ISO) (CAS RN 15972-60-8)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	12	4-(Acetilamino)-2-aminobenzensulfonska kiselina (CAS RN 88-64-2)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	15	Acetoklor (ISO) (CAS RN 34256-82-1)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	20	2-Kloro-N-(2-etyl-6-metilphenil)-N-(propan-2-iloksimetil)acetamid (CAS RN 86763-47-5)	0 %	31.12.2014
ex 2924 29 98	27	2-Bromo-4-fluoroacetanilid (CAS RN 1009-22-9)	0 %	31.12.2016
ex 2924 29 98	40	N,N'-1,4-fenilen bis[3-oksobutiramid] (CAS RN 24731-73-5)	0 %	31.12.2015
ex 2924 29 98	45	Propoksur (ISO) (CAS RN 114-26-1)	0 %	31.12.2015
ex 2924 29 98	50	N,N'-(2,5-dikloro-1,4-fenilen) bis[3-oksobutiramid] (CAS RN 42487-09-2)	0 %	31.12.2015
ex 2924 29 98	51	Metil 2-amino-4-[(2,5-diklorofenil)amino]karbonil]benzoat (CAS RN 59673-82-4)	0 %	31.12.2017
ex 2924 29 98	53	4-Amino-N-[4-(aminokarbonil)fenfl]benzamid (CAS RN 74441-06-8)	0 %	31.12.2017
ex 2924 29 98	55	N,N'-(2,5-dimetil-1,4-fenilen) bis[3-oksobutiramid] (CAS RN 24304-50-5)	0 %	31.12.2015
ex 2924 29 98	60	N,N'-(2-kloro-5-metil-1,4-fenilen) bis[3-oksobutiramid] (CAS RN 41131-65-1)	0 %	31.12.2015
ex 2924 29 98	63	N-etyl-2-(izopropil)-5-metilcikloheksankarboksamid (CAS RN 39711-79-0)	0 %	31.12.2016
ex 2924 29 98	65	2-(4-Hidroksifenil)acetamid (CAS RN 17194-82-0)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	75	3-Amino-p-anizanilid (CAS RN 120-35-4)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	80	5'-Kloro-3-hidroksi-2',4'-dimetoksi-2-naftanilid	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	85	P-aminobenzamid (CAS RN 2835-68-9)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	86	Antranilamid čistoće 99,5 mas. % ili veće (CAS RN 88-68-6)	0 %	31.12.2017
ex 2924 29 98	87	Paracetamol (INN) (CAS RN 103-90-2)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	88	5'-Kloro-3-hidroksi-2'-metil-2-naftanilid (CAS RN 135-63-7)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	89	Flutolanil (ISO) (CAS RN 66332-96-5)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	91	3-Hidroksi-2'-metoksi-2-naftanilid (CAS RN 135-62-6)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2924 29 98	92	3-Hidroksi-2-naftanilid (CAS RN 92-77-3)	0 %	31.12.2014
ex 2924 29 98	93	3-Hidroksi-2'-metil-2-naftanilid	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	94	2'-Etoksi-3-hidroksi-2-naftanilid (CAS RN 92-74-0)	0 %	31.12.2018
ex 2924 29 98	97	Monoamid 1,1-cikloheksandoctene kiseline (CAS RN 99189-60-3)	0 %	31.12.2018
ex 2925 11 00	20	Saharin i njegove natrijeve soli	0 %	31.12.2018
ex 2925 19 95	10	N-fenilmaleimid (CAS RN 941-69-5)	0 %	31.12.2018
ex 2925 19 95	20	4,5,6,7-Tetrahidroizoindol-1,3-dion (CAS RN 4720-86-9)	0 %	31.12.2017
ex 2925 19 95	30	N,N'-(m-fenilen)dimaleimid (CAS RN 3006-93-7)	0 %	31.12.2017
ex 2925 29 00	10	Dicikloheksilkarbodiimid (CAS RN 538-75-0)	0 %	31.12.2018
ex 2925 29 00	20	N-[3-(dimetilamino)propil]-N'-etilkarbodiimid hidroklorid (CAS RN 25952-53-8)	0 %	01.01.2018
ex 2926 90 95	13	alfa-Bromo-o-toluonitril (CAS RN 22115-41-9)	0 %	31.12.2018
ex 2926 90 95	20	2-(M-benzoilfenil)propiononitril	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	25	2,2-Dibromo-3-nitrilopropionamid (CAS RN 10222-01-2)	0 %	31.12.2016
ex 2926 90 95	30	2-Amino-3-(3,4-dimetoksifenil)-2-metilpropanitril hidroklorid (CAS RN 2544-13-0)	0 %	31.12.2015
ex 2926 90 95	50	Alkil ili alkoksialkil esteri cijanoctene kiseline	0 %	31.12.2018
ex 2926 90 95	55	Metil-2-cijano-2-fenilbutirat (CAS RN 24131-07-5)	0 %	31.12.2016
ex 2926 90 95	60	Cijanoctena kiselina u kristalinskom obliku	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	61	M-(1-cijanoetil)benzoeva kiselina (CAS RN 5537-71-3)	0 %	31.12.2016
ex 2926 90 95	63	1-(Cijanoacetil)-3-etilurea (CAS RN 41078-06-2)	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	64	Esfenvalerat čistoće 83 mas. % ili više, u mješavini svojih izomera (CAS RN 66230-04-4)	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	65	Malononitril	0 %	31.12.2018
ex 2926 90 95	70	Metakrilonitril (CAS RN 126-98-7)	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	74	Klorotalonil (ISO) (CAS RN 1897-45-6)	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	75	Etil 2-cijano-2-etyl-3-metilheksanoat (CAS RN 100453-11-0)	0 %	31.12.2014
ex 2926 90 95	80	Etil 2-cijano-2-fenilbutirat (CAS RN 718-71-8)	0 %	31.12.2018
ex 2926 90 95	86	Ethilendiamintetraacetonitril (CAS RN 5766-67-6)	0 %	31.12.2018
ex 2926 90 95	89	Butironitril	0 %	31.12.2018
ex 2927 00 00	10	2,2'-Dimetil-2,2'-azodipropionamidin dihidroklorid	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2927 00 00	20	4-Anilino-2-metoksibenzendiazonij hidrogen sulfata	0 %	31.12.2018
ex 2927 00 00	30	4'-Aminoazobenzen-4-sulfonska kiselina (CAS RN 104-23-4)	0 %	31.12.2018
ex 2927 00 00	70	Tetranatrijev 3,3'-[azoksi bis[(2-metoks-4,1-fenilen)azo]] bis[4,5-dihidroksinaftalen-2,7-disulfonat] (CAS RN 83968-64-3)	0 %	31.12.2014
ex 2927 00 00	80	4-[(2,5-Diklorofenil)azo]-3-hidroksi-2-naftonska kiselina (CAS RN 51867-77-7)	0 %	31.12.2017
ex 2928 00 90	10	3,3'-Bis(3,5-di-tert-butil-4-hidroksifenil)-N,N'-bipropionamid	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	25	Acetaldehid oksim, u vodenoj otopini (CAS RN 107-29-9)	0 %	31.12.2015
ex 2928 00 90	30	N-izopropilhidroksilamin (CAS RN 5080-22-8)	0 %	31.12.2016
ex 2928 00 90	35	2-Kloro-N-metoksi-N-metilacetamid (CAS RN 67442-07-3)	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	40	O-ethylhidroksilamin, u obliku vodene otopine	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	45	Tebufenozid (ISO) (CAS RN 112410-23-8)	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	55	Aminogvanidin hidrogen karbonat (CAS RN 2582-30-1)	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	60	Adipohidrazid	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	70	Butanon oksim (CAS RN 96-29-7)	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	75	Metaflumizon (ISO) (CAS RN 139968-49-3)	0 %	31.12.2016
ex 2928 00 90	80	Ciflufenamid (ISO) (CAS RN 180409-60-3)	0 %	31.12.2018
ex 2928 00 90	85	Daminozid (ISO), čistoće 99 mas. % ili veće (CAS RN 1596-84-5)	0 %	31.12.2016
ex 2929 10 00	10	Metilendicikloheksil diizocijanati	0 %	31.12.2018
ex 2929 10 00	15	3,3'-Dimetilbifenil-4,4'-diil diizocijanat (CAS RN 91-97-4)	0 %	31.12.2014
ex 2929 10 00	20	Butil izocijanat (CAS RN 111-36-4)	0 %	31.12.2017
ex 2929 10 00	40	M-izopropenil- α,α -dimetilbenzil izocijanat	0 %	31.12.2018
ex 2929 10 00	50	M-fenilediizopropiliden diizocijanat	0 %	31.12.2018
ex 2929 10 00	55	2,5 (I 2,6)-bis(izocijanatometil)biciklo[2.2.1]heptan (CAS RN 74091-64-8)	0 %	31.12.2015
ex 2929 10 00	60	Trimetilheksametilen diizocijanat, mješavina izomera	0 %	31.12.2018
ex 2929 10 00	80	1,3-Bis(izocijanatometil) benzen (CAS RN 3634-83-1)	0 %	31.12.2016
ex 2930 20 00	10	Prosulfokarb (ISO) (CAS RN 52888-80-9)	0 %	31.12.2017
ex 2930 20 00	20	2-Izopropiletiltiokarbamat (CAS RN 141-98-0)	0 %	31.12.2016
ex 2930 90 99	10	2,3-Bis((2-merkaptoetil)tio)-1-propanetiol (CAS RN 131538-00-6)	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2930 90 99	13	Merkaptamin hidroklorid (CAS RN 156-57-0)	0 %	31.12.2016
ex 2930 90 99	14	4-(Metiltio)benzaldehid (CAS RN 3446-89-7)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	15	Etoprofos (ISO) (CAS RN 13194-48-4)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	17	2-(3-Aminofenilsulfonil)etil hidrogen sulfat (CAS RN 2494-88-4)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	18	1-Metil-5-[3-metil-4-[4-[(trifluorometil)tio]fenoksi]fenil]biuret (CAS RN 106310-17-2)	0 %	31.12.2016
ex 2930 90 99	20	2-Metoks-N-[2-nitro-5-(feniltio)fenil]acetamid (CAS RN 63470-85-9)	0 %	31.12.2015
ex 2930 90 99	23	Dimetil[(metilsulfanil)methyliden]biskarbamat (CAS RN 34840-23-8)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	25	Tiofanat-metil (ISO) (CAS RN 23564-05-8)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	30	4-(4-Izopropoksifenilsulfonil)fenol	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	35	Glutation (CAS RN 70-18-8)	0 %	31.12.2016
ex 2930 90 99	40	3,3'-Tiiodi(propionska kiselina) (CAS RN 111-17-1)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	45	2-[(p-Aminofenil)sulfonil]etil hidrogen sulfat (CAS RN 2494-89-5)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	50	[S-(R*,R*)]-2-amino-1-[4-(metiltio)-fenil]-1,3-propandiol (CAS RN 23150-35-8)	0 %	31.12.2015
ex 2930 90 99	55	Tiourea (CAS RN 62-56-6)0 %	0 %	31.12.2015
ex 2930 90 99	60	Metil fenil sulfid	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	62	Cink bis(benzensulfinat) (CAS RN 24308-84-7)	0 %	31.12.2014
ex 2930 90 99	64	3-Kloro-2-metilfenil metil sulphid (CAS RN 82961-52-2)	0 %	31.12.2014
ex 2930 90 99	65	Pentaeritritol tetrakis(3-merkaptopropionat) (CAS RN 7575-23-7)	0 %	31.12.2015
ex 2930 90 99	66	Difenil sulphid (CAS RN 139-66-2)	0 %	31.12.2017
ex 2930 90 99	67	3-Bromometil-2-kloro-4-(metilsulfonfl)-benzojeva kiselina	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	68	Kletodim (ISO) (CAS RN 99129-21-2)	0 %	31.12.2017
ex 2930 90 99	77	4-[4-(2-Propeniloksi)fenilsulfonil]fenol (CAS RN 97042-18-7)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	78	4-Merkaptometil-3,6-ditia-1,8-oktanditiol (CAS RN 131538-00-6)	0 %	31.12.2016
ex 2930 90 99	80	Kaptan (ISO) (CAS RN 133-06-2)	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	81	Dinatrijev heksameten-1,6-bistiosulfat dihidrat (CAS RN 5719-73-3)	3 %	31.12.2014
ex 2930 90 99	83	Metil-p-tolil sulfon (CAS RN 3185-99-7)	0 %	31.12.2017
ex 2930 90 99	84	2-Kloro-4-(metilsulfonil)benzojeva kiselina (CAS RN 53250-83-2)	0 %	31.12.2014
ex 2930 90 99	87	3-Sulfinobenzojeva kiselina	0 %	31.12.2018
ex 2930 90 99	89	Kalijeve ili natrijeve soli O-etyl-, O-izopropil-, O-butil-, O-izobutil- ili O-pentil-ditiokarbonata	0 %	31.12.2016
ex 2931 90 90	05	Butiletilmagnezij, u obliku otopine u heptanu	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2931 90 90	10	Dietilmetoksiboran (CAS RN 7397-46-8), neovisno je li u obliku otopine u tetrahidrofuranu ili ne sukladno napomeni 1e uz Poglavlje 29 KN-a	0 %	31.12.2015
ex 2931 90 90	14	Natrijev diizobutilditiofosfinat (CAS RN 13360-78-6, u vodenoj otopini	0 %	31.12.2017
ex 2931 90 90	15	Trietilboran (CAS RN 97-94-9)	0 %	31.12.2015
ex 2931 90 90	18	Trioktilfosfin oksid (CAS RN 78-50-2)	0 %	31.12.2016
ex 2931 90 90	20	Metilciklopentadienil manganov trikarbonil, s masenim udjelom ciklopentadienil manganovog trikarbonila ne većim od 4.9 % (CAS RN 12108-13-3)	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	24	Metil tris (2-pantanonoksim) silan	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	30	Dietilboran izopropoksid (CAS RN 74953-03-0)	0 %	31.12.2015
ex 2931 90 90	35	(Z)-Prop-1-en-1-ilfosfonska kiselina (CAS RN 25383-06-6)	0 %	31.12.2017
ex 2931 90 90	40	N-(fosfonometil)iminodioctena kiselina	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	50	Bis(2,4,4-trimetilpentil)fosfinska kiselina (CAS RN 83411-71-6)	0 %	31.12.2018
ex 2931 90 90	55	Dimethyl[dimethylsilyldiindenyl]hafnium	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	70	N,N-dimetilanilin tetrakis(pentafluorofenil)borat	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	72	Fenilfosfonski diklorid (CAS RN 824-72-6)	0 %	31.12.2016
ex 2931 90 90	75	Tetrakis(hidroksimetil)fosfonijev klorid (CAS RN 124-64-1)	0 %	31.12.2016
ex 2931 90 90	86	Mješavina izomera 9-ikozil-9-fosfobiciklo[3.3.1]nonana i 9-ikozil-9-fosfobiciklo[4.2.1]nonana	0 %	31.12.2018
ex 2931 90 90	87	Tris(4-metilpentan-2-oksimino)metilsilan	0 %	31.12.2018
ex 2931 90 90	89	Tetrabutilfosfonijev acetat, u obliku vodene otopine (CAS RN 30345-49-4)	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	91	Trimetilsilan	0 %	31.12.2016
ex 2931 90 90	92	Trimetilboran (CAS RN 593-90-8)	0 %	31.12.2014
ex 2931 90 90	96	3-(Hidroksifenilfosfinoil)propionska kiselina (CAS RN 14657-64-8)	0 %	31.12.2018
ex 2932 13 00	10	Tetrahidrofuril alkohol (CAS RN 97-99-4)	0 %	31.12.2018
ex 2932 19 00	40	Furan čistoće 99 mas. % ili veće	0 %	31.12.2014
ex 2932 19 00	41	2,2 Di(tetrahidrofuril)propan (CAS RN 89686-69-1)	0 %	31.12.2014
ex 2932 19 00	45	1,6-Dikloro-1,6-dideoksi-β-D-fructofuranozil-4-kloro-4 deoksi-α-D-galaktopiranozid (CAS RN 56038-13-2)	0 %	31.12.2014
ex 2932 19 00	50	2-Metilfuran (CAS RN 534-22-5)	0 %	31.12.2015
ex 2932 19 00	70	Furfurilamin (CAS RN 617-89-0)	0 %	31.12.2014
ex 2932 19 00	75	Tetrahidro-2-metilfuran (CAS RN 96-47-9)	0 %	31.12.2018
ex 2932 19 00	80	5-Nitrofuriliden di(acetat) (CAS RN 92-55-7)	0 %	31.12.2016
ex 2932 20 90	10	2-Anilino-6'-[etil(izopentil)amino]-3'-metilspiro[izobenzofuran -1(3H),9'-ksanten]	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2932 20 90	15	Kumarin (CAS RN 91-64-5)	0 %	31.12.2016
ex 2932 20 90	20	Etil 6'-(diethylamino)-3-okso-3H-spiro[2-benzofuran-1,9'-ksanthen]-2'-karboksilat (CAS RN 154306-60-2)	0 %	31.12.2017
ex 2932 20 90	35	6'-Diethylamino-3'-methyl-2'-(2,4-ksilidino)spiro[izobenzofuran -1(3H),9'-ksanthen]-3-on	0 %	31.12.2018
ex 2932 20 90	40	(S)-(-)-α-amino-γ-butyrolakton hidrobromid (CAS RN 15295-77-9)	0 %	31.12.2017
ex 2932 20 90	55	6-Dimethylamino-3,3-bis(4-dimethylaminofenfl)ftalid	0 %	31.12.2018
ex 2932 20 90	60	6'-(Diethylamino)-3'-methyl-2'-(fenylamino)-spiro[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanthen]	0 %	31.12.2016
ex 2932 20 90	70	3',6'-Bis(ethylamino)-2',7'-dimethylspiro[izobenzofuran-1(3H),9'- [9H]ksanthen]-3-on (CAS RN 41382-37-0)	0 %	31.12.2018
ex 2932 20 90	71	6'-(Dimethylamino)-3'-methyl-2'-(fenylamino)-spiro[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanthen]-3-on	0 %	31.12.2016
ex 2932 20 90	72	2'-[Bis(fenylmethyl)amino]-6'-(diethylamino)-spiro[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanthen]-3-on	0 %	31.12.2016
ex 2932 20 90	80	Giberelinska kiselina, minimalne čistoće 88 mas. % (CAS RN 77-06-5)	0 %	31.12.2018
ex 2932 20 90	84	Dekahidro-3a,6,6,9a-tetrametilnaft [2,1-b] furan-2 (1H)-on (CAS RN 564-20-5)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	10	Bendiokarb (ISO) (CAS RN 22781-23-3)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	15	1,3,4,6,7,8-Heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilindeno[5,6-c]piran (CAS RN 1222-05-5)	0 %	31.12.2016
ex 2932 99 00	20	Etil-2-metyl-1,3-dioksolan-2-acetat (CAS RN 6413-10-1)	0 %	31.12.2016
ex 2932 99 00	25	1-(2,2-Difluorobenzo[d][1,3] dioksol-5-il)ciklopropankarboksilna kiselina (CAS RN 862574-88-7)	0 %	31.12.2017
ex 2932 99 00	35	1,2,3-Trideoksi-4,6;5,7-bis-O-[(4-propilfenil)methilen]-nonitol (CAS RN 882073-43-0)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	40	1,3:2,4-Bis-O-(3,4-dimethylbenziliden)-D-glucitol (CAS RN 135861-56-2)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	45	2-Butilbenzofuran (CAS RN 4265-27-4)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	50	7-Metyl-3,4-dihidro-2H-1,5-benzodioxepin-3-on (CAS RN 28940-11-6)	0 %	31.12.2015
ex 2932 99 00	55	6-Fluor-3,4-dihidro-2H-1-benzopiran-2-karboksilna kiselina (CAS RN 99199-60-7)	0 %	31.12.2018
ex 2932 99 00	70	1,3:2,4-Bis-O-benziliden-D-glucitol (CAS RN 32647-67-9)	0 %	31.12.2016
ex 2932 99 00	75	3-(3,4-Metilenedioksifenil)-2-metylpropanal (CAS RN 1205-17-0)	0 %	31.12.2016
ex 2932 99 00	80	1,3:2,4-Bis-O-(4-methylbenziliden)-D-glucitol (CAS RN 32647-67-9)	0 %	31.12.2016
ex 2933 19 90	30	3-Metyl-1-p-tolil-5-pirazolon (CAS RN 86-92-0)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2933 19 90	40	Edaravon (INN) (CAS RN 89-25-8)	0 %	31.12.2018
ex 2933 19 90	50	Fenpiroksimat (ISO) (CAS RN 134098-61-6)	0 %	31.12.2014
ex 2933 19 90	60	Piraflufen-etil (ISO) (CAS RN 129630-19-9)	0 %	31.12.2014
ex 2933 19 90	70	4,5-Diamino-1-(2-hidroksietil)-pirazolsulfat (CAS RN 155601-30-2)	0 %	31.12.2018
ex 2933 19 90	80	3-(4,5-Dihidro-3-metil-5-okso-1H-pirazol-1-il)benzensulfonska kiselina (CAS RN 119-17-5)	0 %	31.12.2017
ex 2933 19 90	85	Alil 5-amino-4-(2-metilfenil)-3-okso-2,3-dihidro-1H-1-pirazolkarbotoat (CAS RN 473799-16-5)	0 %	31.12.2017
ex 2933 21 00	50	1-Bromo-3-kloro-5,5-dimetilhidantoin (CAS RN 16079-88-2)	0 %	31.12.2016
ex 2933 21 00	60	DL-p-hidroksifenilhidantoin (CAS RN 2420-17-9)	0 %	31.12.2016
ex 2933 21 00	70	A-(4-metoksibenzoil)-α-(1-benzil-5-etoksi-3-hidantoinil)-2-kloro-5-dodeciloksikarbonilacetanilid (CAS RN 70950-45-7)	0 %	31.12.2016
ex 2933 21 00	80	5,5-Dimetilhidantoin	0 %	31.12.2015
ex 2933 29 90	15	Etil 4-(1-hidroksi-1-metiletil)-2-propilimidazol-5-karboksilat (CAS RN 144689-93-0)	0 %	31.12.2018
ex 2933 29 90	25	Prokloraz (ISO) (CAS RN 67747-09-5)	0 %	31.12.2018
ex 2933 29 90	35	1-Tritil-4-formilimidazol (CAS RN 33016-47-6)	0 %	31.12.2018
ex 2933 29 90	40	Triflumizol (ISO)	0 %	31.12.2014
ex 2933 29 90	45	Prokloraz bakar klorid (ISO) (CAS RN 156065-03-1)	0 %	31.12.2018
ex 2933 29 90	50	1,3-Dimetilimidazolidin-2-on (CAS RN 80-73-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 29 90	60	1-Cijano-2-metil-1-[2-(5-metilimidazol-4-ilmetiltio)etil]izotiourea (CAS RN 52378-40-2)	0 %	31.12.2016
ex 2933 29 90	70	Ciazofamid (ISO) (CAS RN 120116-88-3)	0 %	31.12.2016
ex 2933 29 90	80	Imazalil (ISO) (CAS RN 35554-44-0)	0 %	31.12.2017
ex 2933 39 99	12	2,3-Dikloropiridin (CAS RN 2402-77-9)	0 %	31.12.2017
ex 2933 39 99	15	Piridin-2,3-dikarboksilna kiselina (CAS RN 89-00-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	18	6-Kloro-3-nitropiridin-2-ilamin (CAS RN 27048-04-0)	0 %	31.12.2017
ex 2933 39 99	20	Bakrov pirition u prahu (CAS RN 14915-37-8)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	24	2-Klorometil-4-metoksi-3,5-dimetilpiridin hidroklorid (CAS RN 86604-75-3)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	25	Imazetapir (ISO)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	30	Fluazinam (ISO) (CAS RN 79622-59-6)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	32	2-(Klorometil)-3,4-dimetoksipiridin hidroklorid (CAS RN 72830-09-2)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	35	Aminopiralid (ISO) (CAS RN 150114-71-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	37	Vodena otopina piridin-2-tiol-1-oksida, natrijeva sol (CAS RN 3811-73-2)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	40	2-Kloropiridin (CAS RN 109-09-1)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2933 39 99	42	2,2,6,6-Tetrametilpiperidin (CAS RN 768-66-1)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	45	5-Difluorometoksi-2-[[3,4-dimetoksi-2-piridil] metil]thio]-1H-benzimidazol (CAS RN 102625-64-9)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	47	(-) -Trans-4-(4'-fluorofenil)-3-hidroksimetil-N-metilpiperidin (CAS RN 105812-81-5)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	48	Flonikamid (ISO) (CAS RN 158062-67-0)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	49	2-[[[3-Metil-4-(2,2,2-trifluoroetoksi)-2-piridinil] metil]thio]-1H-benzimidazol (CAS RN 103577-40-8)	0 %	31.12.2015
ex 2933 39 99	50	N-fluoro-2,6-dikloropiridinijev tetrafluoroborat (CAS RN 140623-89-8)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	53	3-Bromopiridin (CAS RN 626-55-1)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	55	Piriprooksifen (ISO) čistoće 97 mas. % ili veće (CAS RN 95737-68-1)	0 %	31.12.2014
ex 2933 39 99	57	Tert-butil 3-(6-amino-3-metilpiridin-2-il)benzoat (CAS RN 1083057-14-0)	0 %	31.12.2017
ex 2933 39 99	60	2-Fluoro-6-(trifluorometil)piridin (CAS RN 94239-04-0)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	63	2-Aminometil-3-kloro-5-trifluorometilpiridin hidroklorid (CAS RN 326476-49-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	65	Acetamiprid (ISO) (CAS RN 135410-20-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	67	(1R,3S,4S)-tert-butil 3-(6-brom-1H-benzo[d]imidazol-2-il)-2-azabiciklo[2.2.1]heptan-2-karbokslat (CAS RN 1256387-74-2)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	70	2,3-Dikloro-5-trifluorometilpiridin (CAS RN 69045-84-7)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	72	5,6-Dimetoksi-2-[(4-piperidinil)metil]indan-1-on (CAS RN 120014-30-4)	0 %	31.12.2016
ex 2933 39 99	77	Imazamoks (ISO) (CAS RN 114311-32-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 39 99	85	2-Kloro-5-klorometilpiridin (CAS RN 70258-18-3)	0 %	31.12.2015
ex 2933 49 10	10	Kimmerak (ISO) (CAS RN 90717-03-6)	0 %	31.12.2018
ex 2933 49 10	20	3-Hidroksi-2-metilkinolin-4-karboksilna kiselina (CAS RN 117-57-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 49 10	30	Etil 4-okso-1,4-dihidrokinolin-3-karboksilat (CAS RN 52980-28-6)	0 %	31.12.2017
ex 2933 49 90	30	Kinolin (CAS RN 91-22-5)	0 %	31.12.2015
ex 2933 49 90	40	Izokinolin (CAS RN 119-65-3)	0 %	31.12.2015
ex 2933 49 90	60	5,6,7,8-Tetrahidrokinolin (CAS RN 10500-57-9)	0 %	31.12.2014
ex 2933 49 90	70	Kinolin-8-ol (CAS RN 148-24-3)	0 %	31.12.2018
ex 2933 52 00	10	Malonilurea (barbiturna kiselina) (CAS RN 67-52-7)	0 %	31.12.2016
ex 2933 59 95	15	Sitagliptin fosfat monohidrat (CAS RN 654671-77-9)	0 %	01.07.2014
ex 2933 59 95	17	N,N'-(4,6-diklorpirimidan-2,5-diil)diformamid (CAS RN 116477-30-6)	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	20	2,4-Diamino-6-kloropirimidin	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	23	6-Klor-3-metiluracil (CAS RN 4318-56-3)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2933 59 95	27	2-[(2-Amino-6-okso-1,6-dihidro-9H-purin-9-il)metoksi]-3-hidroksipropilacetat (CAS RN 88110-89-8)	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	30	Mepanipirim (ISO) (CAS RN 110235-47-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	45	1-[3-(Hidroksimetil)piridin-2-il]-4-metil-2-fenilpiperazin (CAS RN 61337-89-1)	0 %	31.12.2014
ex 2933 59 95	50	2-(2-Piperazin-1-iletoksi)etanol (CAS RN 13349-82-1)	0 %	31.12.2014
ex 2933 59 95	55	Tiopental (INNM) (CAS RN 76-75-5)	0 %	31.12.2014
ex 2933 59 95	60	2,6-Dikloro-4,8-dipiperidinopirimido[5,4-d]pirimidin (CAS RN 7139-02-8)	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	65	1-Klorometil-4-fluoro-1,4-diazonijabiciklo[2.2.2]oktan bis(tetrafluoroborat) (CAS RN 140681-55-6)	0 %	31.12.2014
ex 2933 59 95	70	N-(4-etil-2,3-dioksopiperazin-1-ilkarbonil)-D-2-fenilglicin (CAS RN 63422-71-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 59 95	72	Triacetilganciklovir (CAS RN 86357-14-4)	0 %	31.12.2016
ex 2933 59 95	75	(2R,3S/2S,3R)-3-(6-kloro-5-fluoro pirimidin-4-il)-2-(2,4-difluorofenil)-1-(1H-1,2,4-triazol-1-il) butan-2-ol hidroklorid (CAS RN 188416-20-8)	0 %	31.12.2014
ex 2933 59 95	77	3-(Trifluorometil)-5,6,7,8-tetrahidro[1,2,4]triazolo[4,3-a]pirazin hidroklorid (1:1) (CAS RN 762240-92-6)	0 %	31.12.2017
ex 2933 69 80	25	1,3,5-Triazin-2,4,6-triamin monofosfat (CAS RN 20208-95-1)	0 %	31.12.2016
ex 2933 69 80	40	Troklozen natrij (INNM) (CAS RN 2893-78-9)	0 %	31.12.2016
ex 2933 69 80	50	1,3,5-Tris(2,3-dibromopropil)-1,3,5-triazinan-2,4,6-trion (CAS RN 52434-90-9)	0 %	31.12.2018
ex 2933 69 80	55	Terbutrin (ISO) (CAS RN 886-50-0)	0 %	31.12.2015
ex 2933 69 80	60	Cijanurska kiselina (CAS RN 108-80-5)	0 %	31.12.2015
ex 2933 69 80	80	Tris(2-hidroksietil)-1,3,5-triazinetron (CAS RN 839-90-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 79 00	30	5-Vinil-2-pirrolidon (CAS RN 7529-16-0)	0 %	31.12.2017
ex 2933 79 00	50	6-Bromo-3-metil-3H-dibenz(f,ij) izokinolin-2,7-dion (CAS RN 81-85-6)	0 %	31.12.2018
ex 2933 79 00	60	3,3-Pentametilen-4-butirolaktam (CAS RN 64744-50-9)	0 %	31.12.2014
ex 2933 79 00	70	(S)-N-[(diethylamino)metil]-alfa-etyl-2-okso-1-pirolidinacetamid L-(+)-tartrat (CAS RN 754186-36-2)	0 %	31.12.2015
ex 2933 99 80	10	2-(2H-benzotriazol-2-il)-4,6-di-tert-butilfenol (CAS RN 3846-71-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	13	5-Difluormetoksi-2-merkapto-1-H-benzimidazol (CAS RN 97963-62-7)	0 %	31.12.2016
ex 2933 99 80	15	2-(2H-benzotriazol-2-il)-4,6-di-tert-pentilfenol (CAS RN 25973-55-1)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	18	4,4'-[(9-Butil-9H-karbazol-3-il)metilen]bis[N-metil-N-fenilanilin] (CAS RN 67707-04-4)	0 %	31.12.2017
ex 2933 99 80	20	2-(2H-benzotriazol-2-il)-4,6-bis(1-metil-1-feniletil)fenol	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	22	(2S)-2-benzil-N,N-dimetilaziridin-1-sulfonamid (CAS RN 902146-43-4)	0 %	31.12.2017
ex 2933 99 80	24	1,3-Dihidro-5,6-diamino-2H-benzimidazol-2-on (CAS RN 55621-49-3)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2933 99 80	28	N-(2,3-dihidro-2-okso-1H-benzimidazol-5-il)-3-hidroksinaftalen-2-karboksamid (CAS RN 26848-40-8)	0 %	31.12.2017
ex 2933 99 80	30	Kizalofop-P-etil (ISO) (CAS RN 100646-51-3)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	32	5-[4'-(Bromometil)bifenil-2-il]-2-tritil-2H-tetrazol (CAS RN 133051-88-4)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	35	1,3,3-Trimetil-2-metilenindolin (CAS RN 118-12-7)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	37	8-Kloro-5,10-dihidro-11H-dibenzo [b,e] [1,4]diazepin-11-on (CAS RN 50892-62-1)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	40	Trans-4-hidroks-L-prolin (CAS RN 51-35-4)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	43	2,3-Dihidro-1H-pirol[3,2,1-ij]kinolin (CAS RN 5840-01-7)	0 %	31.12.2017
ex 2933 99 80	45	Maleinski hidrazid (ISO)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	47	Paklobutrazol (ISO) (CAS RN 76738- 62-0)	0 %	31.12.2017
ex 2933 99 80	50	Metkonazol (ISO) (CAS RN 125116-23-6)	3,2 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	53	Kalijev (S)-5-(tert-butoksikarbonil)-5-azaspiro[2.4]heptan-6-karboksilat (CUS0133723-1) (§)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	55	Piridaben (ISO) (CAS RN 96489-71-3)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	57	2-(5-Metoksindol-3-il)etilamin (CAS RN 608-07-1)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	62	1H-indol-6-karboksilna kiselina (CAS RN 1670-82-2)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	64	((3R)-1-((1R,2R)-2-[2-(3,4-dimetoksifenil) etoksi]cikloheksil)pirrolidin-3-ol hidroklorid (CAS RN 748810-28-8)	0 %	31.12.2015
ex 2933 99 80	67	Kandesartan etil ester (INNM) (CAS RN 139481-58-6)	0 %	31.12.2016
ex 2933 99 80	71	10-Metoksiiminostilben (CAS RN 4698-11-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	72	1,4,7-Trimetil-1,4,7-triazaciklonanan	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	74	Imidazo[1,2-b] piridazin-hidroklorid (CAS RN 18087-70-2)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	76	Manganov(2+), bis(oktahidro-1,4,7-trimetil-1H-1,4,7-triazonin-N1,N4,N7)tri- μ -oksodi-, acetat (1:2)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	78	3-Amino-3-azabiciklo (3.3.0) oktan hidroklorid (CAS RN 58108-05-7)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	81	1,2,3-Benzotriazol (CAS RN 95-14-7)	0 %	31.12.2016
ex 2933 99 80	82	Toliltriazol (CAS RN 29385-43-1)	0 %	31.12.2018
ex 2933 99 80	88	2,6-Diklorokinoksalin (CAS RN 18671-97-1)	0 %	31.12.2014
ex 2933 99 80	89	Karbendazim (ISO) (CAS RN 10605-21-7)	0 %	31.12.2018
ex 2934 10 00	10	Heksithiazoks (ISO) (CAS RN 78587-05-0)	0 %	31.12.2018
ex 2934 10 00	15	4-Nitrofenil tiazol-5-ilmetil karbonat (CAS RN 144163-97-3)	0 %	31.12.2017
ex 2934 10 00	20	2-(4-Metiltiazol-5-il)etanol	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2934 10 00	25	(S)-etil-2-(3-((2-izopropiltiazol-4-il)metil)-3-metilureido)-4-morfolinobutanoat oksalat (CAS RN 1247119-36-3)	0 %	31.12.2017
ex 2934 10 00	35	(2-Izopropiltiazol-4-il)-N-metilmetanamin dihidroklorid (CAS RN 1185167-55-8)	0 %	31.12.2017
ex 2934 10 00	40	(Z)-2-(2-tert-butoksikarbonilaminotiazol-4-il)-2-pentenonska kiselina (CAS RN 86978-24-7)	0 %	31.12.2018
ex 2934 10 00	60	Fostiazat (ISO) (CAS RN 98886-44-3)	0 %	31.12.2014
ex 2934 10 00	70	2-(Formilamino)-4-tiazolacetil klorid, hidroklorid (CAS RN 372092-18-7)	0 %	31.12.2016
ex 2934 10 00	80	3,4-Dikloro-5-karboksiizotiazol (CAS RN 18480-53-0)	0 %	31.12.2016
ex 2934 20 80	20	S-1,3-benzotiazol-2-il (2Z)-(5-amino-1,2,4-tdiazol-3-il)(metoksimino)etanetioat (CAS RN 89604-91-1)	0 %	31.12.2016
ex 2934 20 80	30	2-[(Z)-[1-(2-amino-4-tiazolil)-2-(2-benzotiazoliltio)-2-oksoetiliden]amino]oksi]-octena kiselina, metil ester (CAS RN 246035-38-1)	0 %	31.12.2016
ex 2934 20 80	40	1,2-Benzizotiazol-3(2H)-on (benzizotiazolinon (BIT)) (CAS RN 2634-33-5)	0 %	31.12.2017
ex 2934 20 80	50	S-(1,3-benzotiazol-2-il)-(Z)-2-(2-aminotiazol-4-il)-2-(acetiloksiimino) tioacetat (CAS RN 104797-47-9)	0 %	31.12.2018
ex 2934 20 80	60	Benzotiazol-2-il-(Z)-2-tritiloksiimino-2-(2-aminotiazol-4-il)-tioacetat (CAS RN 143183-03-3)	0 %	31.12.2015
ex 2934 20 80	70	N,N-bis(1,3-benzotiazol-2-ilsulfanil)-2-metilpropan-2-amin (CAS RN 3741-80-8)	0 %	31.12.2015
ex 2934 30 90	10	2-Metiltiofenotiazin (CAS RN 7643-08-5)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	11	Metil 3-{1,4-dioksaspiro[4.5]deks-8-il[(trans-4-metilcikloheksil)karbonil]amino}-5-iodotiofen-2-karboksilat (CAS RN 1026785-65-8)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	12	Dimetomorf (ISO) (CAS RN 110488-70-5)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	13	Buprofezin (ISO) čistoće 98,5 mas. % ili veće (CAS RN 953030-84-7)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	14	Etil N-{{1-metil-2-({[4-(5-okso-4,5-dihidro-1,2,4-oksadiazol-3-il)fenil]amino}metil)-1H-benzimidazol-5-il}karbonil}-N-piridin-2-il-b-alaninat (CAS RN 872728-84-2)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	15	Karboksin (ISO) (CAS RN 5234-68-4)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	17	Metil(1,8-dietil-1,3,4,9-tetrahidropirano[3,4-b]indol-1-il)acetat (CAS RN 122188-02-7)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	18	3,3-Bis(2-metil-1-oktil-1H-indol-3-il)ftalid (CAS RN 50292-95-0)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	20	Tiofen (CAS RN 110-02-1)	0 %	31.12.2014
ex 2934 99 90	22	7-[4-(Dietilamino)-2-etoksififenil]-7-(2-metil-1-oktil-1H-indol-3-il) furo[3,4-b]piridin-5(7H)-on (CAS RN 87563-89-1)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	23	Bromukonazol (ISO) čistoće 96 mas. % ili veće (CAS RN 116255-48-2)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	25	2,4-Dietil-9H-tioksanen-9-on (CAS RN 82799-44-8)	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2934 99 90	28	11-(Piperazin-1-il)dibenzo[b,f][1,4]tiazepin dihidroklorid (CAS RN 111974-74-4)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	30	Dibenzo[b,f][1,4]tiazepin-11(10H)-on (CAS RN 3159-07-7)	0 %	31.12.2014
ex 2934 99 90	33	[2,2'-Tio-bis(4-tert-oktilfenolato)]-n-butilamin nikal (CAS RN 14516-71-3)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	35	Dimetenamid (ISO)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	37	4-Propan-2-ilmorpholin (CAS RN 1004-14-4)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	40	2-Tiofen etilamin (CAS RN 30433-91-1)	0 %	31.12.2015
ex 2934 99 90	43	Hidroklorid klopidiogrelne kiseline (CAS RN 144750-42-5)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	45	Tris(2,3-epokspropil)-1,3,5-triazinantrion	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	48	Propan-2-ol - 2-metil-4-(4-metilpiperazin-1-il)-10H-tieno[2,3-b][1,5]benzodiazepin (1:2) dihidrat (CAS RN 864743-41-9)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	50	10-[1,1'-Bifenil]-4-il-2-(1-metiletil)-9-okso-9H-tioksanenijev heksafluorofosfat (CAS RN 591773-92-1)	0 %	31.12.2015
ex 2934 99 90	55	Olmesartan medoksomil (INN)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	60	DL-homocistein tiolakton hidroklorid (CAS RN 6038-19-3)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	66	Tetrahidrotiofen-1,1-dioksid (CAS RN 126-33-0)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	72	1-[3-(5-Nitro-2-furil)alilidenamino] imidazolidin-2,4-dion (CAS RN 1672-88-4)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	74	2-Izopropiltioksanton (CAS RN 5495-84-1)	0 %	31.12.2017
ex 2934 99 90	75	(4R-cis)-1,1-dimetiletil-6-[2[2-(4-fluorofenil)-5-(1-izopropil)-3-fenil-4-[(fenilamino) karbonil]-1H-pirol-1-il]etil]-2,2-dimetil-1,3-dioksan-4-acetat (CAS RN 125971-95-1)	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	76	2,5-Tiofenediilbis(5-tert-butil-1,3-benzoksazol) (CAS RN 7128-64-5)	0 %	31.12.2016
ex 3204 20 00	10			
ex 2934 99 90	77	Kalijev 5-metil-1,3,4-oksadiazol-2-karboksilat	0 %	31.12.2016
ex 2934 99 90	79	Tiofen-2-etanol (CAS RN 5402-55-1)	0 %	31.12.2018
ex 2934 99 90	83	Flumioksazin (ISO) čistoće 96 mas. % ili veće (CAS RN 103361-09-7)	0 %	31.12.2014
ex 2934 99 90	84	Etoksazol (ISO) čistoće 94,8 mas. % ili veće (CAS RN 153233-91-1)	0 %	31.12.2014
ex 2934 99 90	85	N2-[1-(S)-etoksikarbonil-3-fenilpropil]-N6-trifluoroacetil-L-lizil-N2-karboksi anhidrid (CAS RN 126586-91-2)	0 %	31.12.2015
ex 2934 99 90	86	Ditianon (ISO) (CAS RN 3347-22-6)	0 %	31.12.2015
ex 2934 99 90	87	2,2'-(1,4-Fenilen)bis(4H-3,1-benzoksazin-4-on) (CAS RN 18600-59-4)	0 %	31.12.2015
ex 2935 00 90	15	Flupirsulfuron-metil-natrij (ISO) (CAS RN 144740-54-5)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	17	6-Metil-4-okso-5,6-dihidro-4H-tieno[2,3-b]tiopiran-2-sulfonamid (CAS RN 120279-88-1)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 2935 00 90	20	Toluensulfonamidi	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	23	N-[4-(2-kloroacetil)fenil]metansulfonamid (CAS RN 64488-52-4)	0 %	31.12.2016
ex 2935 00 90	25	Triflusulfuron-metil (ISO) (CAS RN 126535-15-7)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	27	Metil (3R,5S,6E)-7-{4-(4-fluorofenil)-6-izopropil-2-[metil(metilsulfonil)amino]pirimidin-5-il}-3,5-dihidroksihept-6-enoat (CAS RN 147118-40-9)	0 %	31.12.2016
ex 2935 00 90	28	N-fluorobenzensulfonimid (CAS RN 133745-75-2)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	30	Mješavina izomera koja sadrži N-etiltoluen-2-sulfonamid i N-etiltoluen-4-sulfonamid	0 %	31.12.2014
ex 2935 00 90	35	Klorsulfuron (ISO) (CAS RN 64902-72-3)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	40	Imazosulfuron (ISO), čistoće 98 mas. % ili veće (CAS RN 122548-33-8)	0 %	31.12.2015
ex 2935 00 90	42	Penokszulam (ISO) (CAS RN 219714-96-2)	0 %	31.12.2015
ex 2935 00 90	45	Rimsulfuron (ISO) (CAS RN 122931-48-0)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	48	(3R,5S,6E)-7-[4-(4-fluorofenil)-2-[metil(metilsulfonil)amino]-6-(propan-2-il)pirimidin-5-il]-3,5-dihidroksihept-6-enojska kiselina - 1-[(R)-(4-klorofenil)(fenil)metil]piperazin (1:1) (CAS RN 1235588-99-4)	0 %	31.12.2016
ex 2935 00 90	50	4,4'-Oksidi(benzensulfonohidrazid)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	53	2,4-Dikloro-5-sulfamoilbenzojeva kiselina (CAS RN 2736-23-4)	0 %	31.12.2014
ex 2935 00 90	55	Tifensulfuron-metil (ISO) (CAS RN 79277-27-3)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	63	Nikosulfuron (ISO), čistoće 91 mas. % ili veće (CAS RN 111991-09-4)	0 %	31.12.2014
ex 2935 00 90	65	Tribenuron-metil (ISO) (CAS RN 101200-48-0)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	75	Metsulfuron-metil (ISO) (CAS RN 74223-64-6)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	77	[[4-[2-[[[3-Etil-2,5-dihidro-4-metil-2-okso-1H-pirol-1-il] karbonil]amino]etil]fenil]sulfonil]-karbamilna kiselina, etil ester (CAS RN 318515-70-7)	0 %	31.12.2014
ex 2935 00 90	82	N-(5,7-dimetoksi[1,2,4]triazolo[1,5-a] pirimidin-2-il)-2-metoksi-4-(trifluorometil) piridin-3-sulfonamid (CAS RN 422556-08-9)	0 %	31.12.2014
ex 2935 00 90	85	N-[4-(izopropilaminoacetil)fenil] metansulfonamid hidroklorid	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	88	N-(2-(4-amino-N-etyl-m-toluidino)etyl) metansulfonamid zeskisulfat monohidrat, (CAS RN 25646-71-3)	0 %	31.12.2018
ex 2935 00 90	89	3-(3-Bromo-6-fluoro-2-metilindol-1-ilsulfonil)-N,N-dimetil-1,2,4-triazol-1-sulfonamid (CAS RN 348635-87-0)	0 %	31.12.2016
ex 2938 90 30	10	Amonijev glicirizat (CAS RN 53956-04-0)	0 %	31.12.2015
ex 2938 90 90	10	Hesperidin (CAS RN 520-26-3)	0 %	31.12.2018
ex 2938 90 90	20	Etivanillin beta-D-glukopiranozid (CAS RN 122397-96-0)	0 %	31.12.2018
ex 2941 20 30	10	Dihidrostreptomycin sulfat (CAS RN 5490-27-7)	0 %	31.12.2016
ex 3102 50 00	10	Prirodni natrijev nitrat	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
3201 20 00		Ekstrakt mimoze	0 %	31.12.2018
ex 3201 90 90	20	Ekstrakti za štavljenje, dobiveni od plodova gambier i myrobalan	0 %	31.12.2018
ex 3204 11 00	20	Bojilo C.I. Disperse Yellow 241 (CAS RN 83249-52-9), čistoće 97 % ili veće kako je utvrđeno visokotlačnom tekućinskom kromatografijom	0 %	31.12.2015
ex 3204 11 00	30	Pripravak od disperznih bojila, koji sadrži: — C.I. Disperse Orange 61, — C.I. Disperse Blue 291:1, — C.I. Disperse Violet 93:1, — C.I. Disperse Red 54	0 %	31.12.2015
ex 3204 11 00	40	Bojilo C.I. Disperse Red 60	0 %	31.12.2016
ex 3204 11 00	50	Bojilo C.I. Disperse Blue 72	0 %	31.12.2016
ex 3204 11 00	60	Bojilo C.I. Disperse Blue 359	0 %	31.12.2016
ex 3204 11 00	70	Bojilo C.I. Disperse Red 343	0 %	31.12.2017
ex 3204 11 00	80	Pripravak neionskog bojila koji sadrži: — N-[5-(acetilamino)-4-[(2-kloro-4,6-dinitrofenil)azo]-2-metoksifenil]- 2-okso-2-(fenilmektonski)etil-β-alanin (CAS RN 159010-67-0) — N-[4-[(2-cijano-4-nitrofenil)azo]fenil]-N-metil-2-(1,3-dihidro-1,3-diokso-2H-izoindol-2-il)etil-β-alanin (CAS RN 170222-39-6) i — N-[2-kloro-4-[(4-nitrofenil)azo]fenil]-2-[2-(1,3-dihidro-1,3-diokso-2H-izoindol-2-il)etoksi]-2-oksoetil-β-alanin (CAS RN 371921-34-5)	0 %	31.12.2017
ex 3204 12 00	10	Bojilo C.I. Acid Blue 9	0 %	31.12.2016
ex 3204 12 00	20	Pripravak anionskog bojila s masenim udjelom dinatrij-7-((4-kloro-6-(dodecilamino)-1,3,5-triazin-2-il)amin)-4-hidroksi-3-((4-((4-sulfofenil)azo)fenil)azo)-2-naftalensulfonata 75 % ili većim (CAS RN 145703-76-0)	0 %	31.12.2017
ex 3204 12 00	30	Pripravak kiselog anionskog bojila koji sadrži: — litij-amino-4-(4-tert-butilanilin)antrakinon-2-sulfonat (CAS RN 125328-86-1), — C.I. Acid Green 25 (CAS RN 4403-90-1) i — C.I. Acid Blue 80 (CAS RN 4474-24-2)	0 %	31.12.2017
ex 3204 12 00	40	Pripravak tekućeg bojila koje sadrži anionsko kiselo bojilo C.I. Acid Blue 182 (CAS RN 12219-26-0)	0 %	31.12.2018
ex 3204 13 00	10	Bojilo C.I. Basic Red 1	0 %	31.12.2016
ex 3204 13 00	20	(2,2'-(3,3'-Dioksidobifenil-4,4'-diildiazo)bis(6-(4-(3-(dietilamino)propilamino)-6-(3-(dietilamonio)propilamino)-1,3,5-triazin-2-ilamino)-3-sulfonato-1-naftolato))dibakreni(II) acetat laktat (CAS RN 159604-94-1)	0 %	31.12.2017
ex 3204 13 00	30	Bojilo C.I. Basic Blue 7 (CAS RN 2390-60-5)	0 %	31.12.2017
ex 3204 13 00	40	Bojilo C.I. Basic Violet 1 (CAS RN 603-47-4)/(CAS RN 8004-87-3)	0 %	31.12.2017
ex 3204 15 00	10	Bojilo C.I. Vat Orange 7 (C.I. Pigment Orange 43)	0 %	31.12.2017
ex 3204 15 00	60	Bojilo C.I. Vat Blue 4	0 %	31.12.2018
ex 3204 17 00	10	Bojilo C.I. Pigment Yellow 81	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3204 17 00	15	Bojilo C.I. Pigment Green 7 (CAS RN 1328-53-6)	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	20	Bojilo C.I. Pigment Blue 15:3 (CAS RN 147-14-8)	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	25	Bojilo C.I. Pigment Yellow 14 (CAS RN 5468-75-7)	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	30	Bojilo C.I. Pigment Yellow 97	0 %	31.12.2017
ex 3204 17 00	35	Bojilo C.I. Pigment Red 202	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	40	Bojilo C.I. Pigment yellow 120	0 %	31.12.2014
ex 3204 17 00	50	Bojilo C.I. Pigment yellow 180	0 %	31.12.2014
ex 3204 17 00	60	Bojilo C.I. Pigment Red 53:1 (CAS RN 5160-02-1)	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	65	Bojilo C.I. Pigment Red 53	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	70	Bojilo C.I. Pigment Yellow 13 (CAS RN 5102-83-0)	0 %	31.12.2016
ex 3204 17 00	75	Bojilo C.I. Pigment Orange 5 (CAS RN 3468-63-1)	0 %	31.12.2017
ex 3204 17 00	80	Bojilo C.I. Pigment Red 207	0 %	31.12.2017
ex 3204 17 00	85	Bojilo C.I. Pigment Blue 61	0 %	31.12.2017
ex 3204 17 00	88	Bojilo C.I. Pigment Violet 3	0 %	31.12.2017
ex 3204 19 00	11	Fotokromatsko bojilo, 3-(4-butoksifenil-6,7-dimetoksi-3-(4-metoksifenil)-13,13-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-11-karbonitril	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	21	Fotokromatsko bojilo, 4-(3-(4-butoksifenil)-6-metoksi-3-(4-metoksifenil)-13,13-dimetil-11-(trifluorometil)-3,13-dihidrobenzo[h] indeno[2,1-f]kromen-7-il)morfolin	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	31	Fotokromatsko bojilo, N-heksil -6,7-dimetoksi-3,3-bis (4-metoksifenil)-13,13-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h] indeno[2,1-f]kromen-11-karboksmid	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	41	Fotokromatsko bojilo, 4,4'-(13,13-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h] indeno[2,1-f]kromen-3,3-diil)difenol	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	43	Fotokromatsko bojilo, bis(2-(4-(7-metoksi-3-(4-metoksifenil)-11-fenil-13, 13-dipropil-3, 13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-3-il)fenoksi)etil) dekanedioat (CUS 0133724-2) (5)	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	47	Fotokromatsko bojilo, 4-(4-(13,13-dimetil-3,11-difenil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-3-il)fenil)morfolin (CUS 0133726-4) (5)	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	51	Fotokromatsko bojilo, 4-(4-(6,11-difluoro-13,13-dimetil-3-fenil-3,13-dihidrobenzo[h] indeno[2,1-f]kromen-3-il)fenil)morfolin	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	53	Fotokromatsko bojilo, 3-(4-butoksifenil)-3-(4-fluorofenil)-6,7-dimetoksi-13,13-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-11-karbonitril (CUS 0133725-3) (5)	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	55	Fotokromatsko bojilo, 4, 4'-(7-metoksi-11-fenil-13, 13-dipropil-3, 13-dihidrobenzo[h]indeno[2, 1-f]kromen-3, 3-diil)difenol (CUS 0133728-6) (5)	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	57	Fotokromatsko bojilo, bis(2-{4-[11-cijano-3-(4-fluorofenil)-6,7-dimetoksi-13,13-dimetil-3, 13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-3-il]fenoksi}etil) dekanedioat (CUS 0133729-7) (5)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3204 19 00	61	Fotokromatsko bojilo, 3-(4-butoksifenil)-6,7-dimetoksi-3-(4-metoksifenil)-13,13-dimetil-11-(trifluorometil)-3,13-dihidrobenzo[h] indeno[2,1-f]kromen	0 %	31.12.2014
ex 3204 19 00	63	Fotokromatsko bojilo, 1-{4-(6-metoksi-3-(4-metoksifenil)-13, 13-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-3-il)fenil)piperidin (CUS 0133727-5) (3)	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	70	Bojilo C.I. Solvent Red 49	0 %	31.12.2018
ex 3204 19 00	71	Bojilo C.I. Solvent Brown 53	0 %	31.12.2015
ex 3204 19 00	73	Bojilo C.I. Solvent Blue 104 (CAS RN 116-75- 6), čistoće 97 % ili veće kako je utvrđeno visokotlačnom tekućinskom kromatografijom	0 %	31.12.2015
ex 3204 19 00	77	Bojilo C.I. Solvent Yellow 98	0 %	31.12.2016
ex 3204 19 00	84	Bojilo C.I. Solvent Blue 67	0 %	31.12.2017
ex 3204 19 00	85	Bojilo C.I. Solvent Red HPR	0 %	31.12.2017
ex 3204 20 00	20	Bojilo C.I. Fluorescent Brightener 71	0 %	31.12.2016
ex 3204 20 00	30	Bojilo C.I. Fluorescent Brightener 351	0 %	31.12.2016
ex 3204 20 00	40	Dinatrijev 5-[[4-anilino-6-[2-hidroksietil(metil)amino]-1,3,5-triazin-2-il]amino]-2-[(E)-2-[4-[4-anilino-6-[2-hidroksietil(metil)amino]-1,3,5-triazin-2-il]amino]-2-sulfonatfenil]etenil]benzensulfonat (CAS RN 13863-31-5)	0 %	31.12.2018
ex 3205 00 00	10	Aliminjska lak-bojila pripremljena iz bojila, za uporabu u proizvodnji pigmenata za farmaceutsku industriju (1)	0 %	31.12.2018
ex 3205 00 00	20	Bojilo C.I. Carbon Black 7 Lake	0 %	31.12.2016
ex 3206 11 00	10	Titanijev dioksid prevučen izopropoksitanijevim triizostearatom, s masenim udjelom izopropoksitanijevog triizostearata 1,5 % ili većim, ali ne većim od 2,5 %	0 %	31.12.2018
ex 3206 19 00	10	Pripravci koji sadrže: — 72 mas. % ($\pm$ 2 %) tinjca i — 28 mas. % ($\pm$ 2 %) titanijevog dioksid-a	0 %	31.12.2016
ex 3206 42 00	10	Litpon	0 %	31.12.2018
3206 50 00		Anorganski proizvodi vrsta koje se rabi kao luminofore	0 %	31.12.2018
ex 3207 30 00	10	Pripravci koji sadrže: — ne više od 85 mas. % srebra, — ne manje od 2 mas. % paladija, — barijev titanat, — terpineol, i — etil celulozu, za uporabu u tiskanju sitotiskom u proizvodnji višeslojnih keramičkih kondenzatora (1)	0 %	31.12.2018
ex 3207 40 85	20	Staklene ljkusice prevučene srebrom, prosječnog promjera 40 ($\pm$ 10) μm	0 %	31.12.2018
ex 3207 40 85	40	Ljkusice od stakla (CAS RN 65997-17-3): — debljine 0,3 μm ili više, ali najviše 10 μm , i — prevučene titanijevim dioksidom (CAS RN 13463-67-7) ili željezovim oksidom (CAS RN 18282-10-5)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3208 10 90 ex 3707 90 90	10 60	Antirefleksijski premaz, koji se sastoji od polimera na osnovi estera, modificiranih kromoformnom skupinom, u obliku otopine u 2-metoksi-1-propanolu, 2-metoksi-1-metiletil acetatu ili metil-2-hidroksiiobutiratu, s masenim udjelom polimera ne većim od 10 %	0 %	31.12.2018
ex 3208 20 10	10	Kopolimer N-vinilkoprolaktama, N-vinil-2-pirolidona i dimetilaminoetil metakrilata, u obliku otopine u etanolu, s masenim udjelom kopolimera 34 % ili većim, ali ne većim od 40 %	0 %	31.12.2018
ex 3208 20 10	20	Imerzijska otopina za završni premaz, s masenim udjelom akrilat-metakrilat-alkensulfonat kopolimera s fluoriranim bočnim lancem 0,5 % ili većim, ali ne većim od 15 %, u otopini n-butanola i ili 4-metil-2-pantanola i ili dizoamiletera	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19	10	Kopolimer maleinske kiseline i metil vinil etera, monoesterificiran s etil i ili izopropi i ili butil skupinama, u obliku otopine u etanolu, etanolu i butanolu, izopropanolu ili izopropanolu i butanolu	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19 ex 3902 90 90	15 94	Modificirani, klorirani poliolefini, neovisno jesu li u otopini ili disperziji	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19 ex 3208 90 91	25 20	Tetrafluoroeten kopolimer u otopini butilacetata, s masenim udjelom otapala 50 % ($\pm 2\%$)	0 %	31.12.2017
ex 3208 90 19	35	Silikoni s masenim udjelom 50 % ili više ksilena za uporabu u proizvodnji dugotrajnih kirurških implantata	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19	40	Polimer metilsilosna, u obliku otopine u mješavini acetona, butanola, etanola i izopropanola, s masenim udjelom polimera metilsilosana 5 % ili većim, ali ne većim od 11 %	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19	50	Otopina koja sadrži: — (65 $\pm$ 10) % γ -butirolactona, — (30 $\pm$ 10) % poliamidne smole, — (3,5 $\pm$ 1,5) % derivata naftokinon estera i — (1,5 $\pm$ 0,5) % arilsilicilne kiseline	0 %	31.12.2018
ex 3208 90 19	60	Kopolimer hidroksistirena koji sadrži jedno ili više od sljedećeg: — stiren, — alkoksistiren, — alkilakrilati, otopljen u etil laktatu	0 %	31.12.2016
ex 3208 90 19	75	Acenaftalen kopolimer u otopini etil latata	0 %	31.12.2017
ex 3208 90 99	10	Otopina na osnovi kemijski modificiranih prirodnih polimera, koja sadrži dva ili više od sljedećih bojila: — metil 8'-acetoksi-1,3,3,5,6-pentametil-2,3-dihidrospiro[1H-indole -2,3'-nafto[2,1-b][1,4]oksazin]-9'-karboksilat, — metil 6-(izobutiriloksi)-2,2-difenil-2H-benzo[h]kromen-5-karboksilat, — 13-izopropil-3,3-bis(4-metoksifenil)-6,11-dimetil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-13-ol, — etoksikarbonilmetil 8-metil-2,2-difenil-2H-benzo[h]kromen-5-karboksilat, — 13-etil-3-[4-(morpholino)fenil]-3-fenil-3,13-dihidrobenzo[h]indeno[2,1-f]kromen-13-ol	0 %	31.12.2018
ex 3215 11 00 ex 3215 19 00	10 10	Tiskarske boje, tekuće, koje se sastoje od disperzije kopolimera vinil akrilata i pigmenata boje u izoparafinu, s masenim udjelom kopolimera vinil akrilata i pigmenata boje ne većim od 13 %	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3215 19 00	20	Tinta: — koja sadrži polimer poliestera i disperziju srebra (CAS RN 7440-22-4) i srebrova klorida (CAS RN 7783-90-6) u metil propil ketonu (CAS RN 107-87-9), — s ukupnim udjelom čvrste tvari od 55 % ili više, ali ne više od 57 %, i — relativne gustoće 1,40g/cm ³ ili veće, ali ne veće od 1,60g/cm ³ , koji se rabi se za otiske na elektrodama (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3215 90 00	10	Tintna formulacija, za uporabu u proizvodnji ink-jet patrona (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3215 90 00	20	Termoosjetljiva tinta, nanesena na plastični film	0 %	31.12.2018
ex 3215 90 00	30	Tinta u jednokratnoj patroni, koja sadrži: — 5 mas. % ili više, ali ne više od 10 mas. % amorfog silicijevog dioksida ili — 3,8 mas. % ili više bojila C.I. Solvent Black 7 u organskim otapalima za uporabu u označavanju integriranih krugova (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3215 90 00	40	Suha tinta u prahu, na osnovi hibridne smole (dobivene od polistirenske akrilne smole i poliesterke smole), pomiješane sa: — voskom; — polimerom na osnovi vinila i — tvari za bojenje za uporabu u proizvodnji boca za tonere za fotokopirne uređaje, telefaksne uređaje, pisače i multifunkcijske uređaje (¹)	0 %	31.12.2015
3301 12 10		Nedeterpenirana	0 %	31.12.2018
ex 3402 11 90	10	Natrijev lauroil metil izetionat	0 %	31.12.2015
ex 3402 13 00	10	Vinil kopolimerna površinski aktivna sredstva, na osnovi polipropilen glikola	0 %	31.12.2018
ex 3402 13 00	20	Površinski aktivna tvar, koja sadrži 1,4-dimetil-1,4-bis(2-metilpropil)-2-butin-1,4-diil eter, polmeriziran s oksiranom, zaključen metilom	0 %	31.12.2017
ex 3402 13 00	30	Polioksietilirana 12-hidroksistearinska kiselina (CAS RN 70142-34-6)	0 %	31.12.2018
ex 3402 90 10	20	Mješavina dokusat natrija (INN) i natrijevog benzoata	0 %	31.12.2018
ex 3402 90 10	30	Površinski aktivni pripravak, koji se sastoji od mješavine natrijevog dokusata i etoksiliranog 2,4,7,9-tetrametildec-5-in-4,7-diola	0 %	31.12.2015
ex 3402 90 10	50	Površinski aktivni pripravak, koji se satoji od mješavine polisilosana i poli(etilen glikola)	0 %	31.12.2015
ex 3402 90 10	60	Površinski aktivni pripravak, koji sadrži 2-etylheksilosimetil oksiran	0 %	31.12.2014
ex 3402 90 10	70	Površinski aktivni pripravak, koji sadrži etoksilirani 2,4,7,9-tetrametil-5-decin-4,7-diol	0 %	31.12.2014
ex 3403 99 00	10	Rezne tekućine na osnovi vodenih otopina sintetičkih polipeptida	0 %	31.12.2018
ex 3504 00 90	10	Avidin (CAS RN 1405-69-2)	0 %	31.12.2014
ex 3505 10 50	20	O-(2-hidroksietyl)-derivati hidroliziranog kukuruznog škroba	0 %	31.12.2018
ex 3506 91 00	10	Sredstvo za lijepljenje na osnovi vodene disperzije mješavine dimerizirane smole i kopolimera etilena i vinil acetata (EVA)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3506 91 00	30	Dvokomponentno mikrokapsulirano epoksidno sredstvo za lijepljenje disperzirano u otapalu	0 %	31.12.2018
ex 3506 91 00	40	Akrilno sredstvo za lijepljenje osjetljivo na pritisak, debljine 0,076 mm ili veće, ali ne veće od 0,127 mm, u svicima širine 45,7 cm ili veće, ali ne veće od 132 cm, na zaštitnoj podlozi, s početnom vrijednosti ljepljivosti pri odstranjuvanju od barem 15N/25 mm (mjereno u skladu s ASTM D3330)	0 %	31.12.2014
ex 3601 00 00	10	Pirotehnički barut u obliku granula cilindričnog oblika, koji se sastoji od stroncijeva nitrata ili bakrova nitrata u otopini nitrogvanidina, veziva i aditiva, koga se koristi kao komponentu sustava za napuhavanje zračnih jastuka (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3701 30 00	10	Ploče za visoki tisak, vrste koje se rabi za tiskanje časopisa, koja se sastoji od metalne podloge prekrivene slojem fotopolimera debljine 0,2 mm ili veće, ali ne veće od 0,8 mm, neprevučena zaštitnim filmom, ukupne debljine ne veće od 1 mm	0 %	31.12.2018
ex 3701 30 00	20	Fotoosjetljive ploče koje se sastoje od fotopolimernog sloja na poliesterskoj foliji, ukupne debljine veće od 0,43 mm, ali ne veće od 3,18 mm	0 %	31.12.2014
ex 3701 99 00	10	Ploča od kvarca ili od stakla, prekrivena filmom od kroma i prevučena fotoosjetljivom ili elektron-osjetljivom smolom, za proizvodnju robe tarifnog broja 8541 ili 8542	0 %	01.07.2014
ex 3705 90 90	10	Fotomaske za fotografsko prenošenje uzoraka strujnih krugova na poluvodičke pločice (eafere)	0 %	31.12.2014
ex 3707 10 00	10	Fotoosjetljiva emulzija za senzibiliziranje silicijevih diskova (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3707 10 00	15	Emulzija osjetljiva na svjetlost, koja se sastoje od: — ne više od 12 mas. % estera diazooksonaftalensulfonske kiseline i fenolnih smola u otopini koja sadrži barem 2-metoksi-1-metiletil acetat ili etil laktat ili metil 3-metoksipropionat ili 2-heptanon	0 %	31.12.2018
ex 3707 10 00	25	Emulzija osjetljiva na svjetlost, koja se sastoje od: — fenolnih ili akrilnih smola — najviše 2 mas. % fotoosjetljivog prekursora kiseline, u otopini koja sadrži 2-metoksi-1-metiletil acetat ili etil laktat	0 %	31.12.2018
ex 3707 10 00	30	Pripravak na osnovi fotoosjetljivog polimera s akrilnom skupinom u strukturi, koji sadrži pigmente boje, 2-metoksi-1-metiletilacetat i cikloheksanon, neovisno sadrži li etil-3-etoksipropionat ili ne	0 %	31.12.2018
ex 3707 10 00	35	Emulzija osjetljiva na svjetlost ili pripravak koji sadrži jednu ili više od sljedećih tvari:	0 %	31.12.2016
ex 3707 90 90	70	— akrilatne polimere, — metakrilatne polimere, — derivative stiren polimera, s masenim udjelom fotoosjetljivih prekursora kiseline ne većim od 7 %, otopljenih u organskom otapalu koje sadrži barem 2-metoksi-1-metiletil acetat	0 %	31.12.2016
ex 3707 10 00	40	Emulzija osjetljiva na svjetlost, koja se sastoje od: — ne više od 10 mas. % naftokinondiazidnih estera, — 2 mas. % ili više, ali ne više od 20 mas. % kopolimera hidroksistirena i — ne više od 7 mas. % derivata koji sadrže epokside otopljenih u 1-etoksi-2-propil acetatu i/ili etil actatu	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3707 10 00	45	Fotoosjetljiva emulzija koja se sastoji od cikliziranog poliizoprena i sadrže: — 55 mas. % ili više, ali ne više od 75 mas. % ksilena i — 12 mas. % ili više, ali ne više od 18 mas. % etilbenzena	0 %	31.12.2014
ex 3707 10 00	50	Fotoosjetljiva emulzija koja sadrži: — 20 mas. % ili više, ali ne više od 45 mas. % kopolimera akrilata i/ili metakrilata i hidroksistiren derivativa, — 25 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % organskog otapala koje sadrži barem etil laktat i/ili propilen glikolmetileter acetata, — 5 mas. % ili više, ali ne više od 30 mas. % akrilata, — ne više od 12 mas. % fotoinicijatora	0 %	31.12.2014
ex 3707 10 00	55	Dielektrični premaz, za ublažavanje mehaničkog opterećenja, koji se sastoji od temeljnog fotostrukturiranog poliamidnog prekursora s nezasićenim ugljikom u boćnim lancima koji se može pretvoriti u poliamid, u obliku otopine N-metil-2-pirolidona ili N-etyl-2-pirolidona s masenim udjelom polimera 10 % ili više	0 %	31.12.2018
ex 3707 90 20	10	Suhi toner u obliku praha ili mješavina za toner, koji se sastoje od kopolimera stirena i butil akrilata, te bilo magnetita ili ugljene čađe, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3707 90 20	20	Suhi toneri u obliku praha ili mješavine za tonere, na osnovi poliolne smole, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3707 90 20	40	Suhi toneri u obliku praha ili mješavine za tonere, na osnovi poliesterske smole, proizvedeni postupkom polimerizacije, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3707 90 20	50	Suha tinta u prahu ili miješalica za toner, koja se sastoji od: — kopolimera stiren akrilata i butadiena — ugljene čađe ili organskog pigmenta — s dodatkom ili bez dodatka poliolefina ili amorfognog silicijevog dioksida namijenjena za uporabu kao razvijač u proizvodnji bočica ili patrona punjenih tintom ili tonerom za telefaks uređaje, pisače za računala i fotokopirne strojeve (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3707 90 90	10	Antirefleksijski premaz, koji se sastoji od modificiranog metakrilnog polimera s masenim udjelom polimera ne većim od 10 %, u obliku otopine koja sadrži dvije ili tri sljedeće tvari: — 2-metoksi-1-metiletil acetat (CAS RN 108-65-6) — 1-metoksipropan-2-ol (CAS RN 107-98-2) — etil laktat (CAS RN 97-64-3)	0 %	31.12.2018
ex 3707 90 90	40	Antirefleksijski premaz, u obliku vodene otopine, koji sadrži: — ne više od 2 mas. % alkil sulfonske kiseline bez halogena, i — 5 mas. % fluoriranih polimera	0 %	31.12.2014
ex 3707 90 90	80	Antirefleksijski premaz, koji se sastoji od polimera siloksan ili organskog polimera s fenolno-hidroksilnom skupinom, modificiranom kromoformnom skupinom, u obliku otopine u organskom otapalu koje sadrži bilo 1-etoksi-2-propanol ili 2-metoksi-1-metiletil acetat, s masenim udjelom polimera ne većim od 10 %	0 %	31.12.2015
ex 3707 90 90	85	Svici koji se sastoje od: — suhog sloja fotoosjetljive akrilne smole, — zaštitne folije od poli(etilene tereftalata) s jedne strane, i — zaštitne folije od polietilena s druge strane	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3801 90 00	10	Ekspandirani grafit (CAS RN 90387-90-9 i CAS RN 12777-87-6)	0 %	31.12.2016
ex 3802 90 00	11	Kalcinirana dijatomejska zemlja obrađena sodom, isprana kiselinom, za upotrebu kao pomoćno filtracijsko sredstvo u proizvodnji farmaceutskih i/ili biokemijskih proizvoda (1)	0 %	31.12.2017
3805 90 10		Borovo ulje	1,7 %	31.12.2018
ex 3806 10 00	20	Fenolne smole modificirane kolofonijem,	0 %	31.12.2016
ex 3909 40 00	50	— s masenim udjelom kolofonija 60 % ili većim, ali ne većim od 75 %, — s kiselinskim brojem ne većim od 25, vrsta koje se rabe u offset tisku		
ex 3808 91 90	10	Indoksakarb (ISO) i njegov (R) isomer, na podlozi od silicijevog dioksida	0 %	31.12.2018
ex 3808 91 90	30	Proizvodi koji sadrže endospore ili spore i proteinske kristale dobivene od: — Bacillus thuringiensis Berliner podvrste aizawai i kurstaki, ili — Bacillus thuringiensis podvrste kurstaki, ili — Bacillus thuringiensis podvrste israelensis, ili — Bacillus thuringiensis podvrste aizawai ili, — Bacillus thuringiensis podvrste tenebrionis	0 %	31.12.2014
ex 3808 91 90	40	Spinozad (ISO)	0 %	31.12.2018
ex 3808 91 90	60	Spinetoram (ISO) (CAS RN 935545-74-7), pripravak od dvije spinosin komponente (3'-etoksi-5,6-dihidro spinosin J) i (3'-etoksi- spinosin L)	0 %	31.12.2017
ex 3808 92 90	10	Fungicidi u obliku praha, s masenim udjelom himeksazola (ISO) 65 % ili većim, ali ne većim od 75 %, nepripremljeni u pakiranjima za pojedinačnu prodaju	0 %	31.12.2018
ex 3808 92 90	30	Proizvodi koji se sastoje od suspenzije cinkovog piritiona (INN) u vodi, koji sadrže: — 24 mas. % ili više, ali ne više od 26 mas. % cinkovog piritiona (INN), ili — 39 mas. % ili više, ali ne više od 41 mas. % cinkovog piritiona (INN)	0 %	31.12.2018
ex 3808 92 90	50	Proizvodi na osnovi bakrovog piritiona	0 %	31.12.2014
ex 3808 93 15	10	Proizvodi na osnovi koncentrata s masenim udjelom aktivnog herbicidnog sastojka penoksulama 45 % ili većim, ali ne većim od 55 %, u obliku vodene otopine	0 %	31.12.2017
ex 3808 93 23	10	Herbicidi koji sadrže flazasulfuron (ISO) kao aktivni sastojak	0 %	31.12.2014
ex 3808 93 27	40	Proizvodi koji se sastoje od suspenzije tepraloksidima (ISO), koji sadrže: — 30 mas. % ili više tepraloksidima (ISO), i — ne više od 70 mas. % naftne frakcije koja se sastoji od aromatskih ugljikovodika	0 %	31.12.2016
ex 3808 93 90	10	Proizvodi u obliku granula, koji sadrže: — 38,8 mas. % ili više, ali ne više od 41,2 mas. % giberelina A3, ili — 9,5 mas. % ili više, ali ne više od 10,5 mas. % giberelina A4 i A7	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3808 93 90	20	Proizvodi se sastoje od benzil(purin-6-il)amina u otopini glikola, koji sadrže: — 1,88 mas. % ili više, ali ne više od 2,00 mas. % benzil(purin-6-il)aminavrsta koje se rabi u sredstvima za reguliranje rasta biljaka	0 %	31.12.2015
ex 3808 93 90	30	Vodene otopine, koje sadrže: — 1,8 mas. % natrijevog para-nitrofenolata, — 1,2 mas. % natrijevog orto-nitrofenolata, — 0,6 mas. % natrijevog 5-nitrogvajakolata za uporabu u proizvodnji sredstava za reguliranje rasta biljaka (¹)	0 %	31.12.2015
ex 3808 93 90	40	Miješani bijeli prah koji sadrži: — 3 mas. % ili više, ali ne više od 3,6 mas. % 1-metilciklopropena čistoće veće od 96 % i — koji sadrži manje od 0,05 mas. % svake od nečistoća 1-kloro-2-metilpropena i 3-kloro-2-metilpropena za uporabu u proizvodnji sredstava za reguliranje rasta voća, povrća i ukrasnih biljaka nakon branja sa specifičnim generatorom (¹)	0 %	31.12.2015
ex 3808 93 90	50	Proizvodi u obliku praha, koji sadrže: — 55 mas. % ili više Gibberellina A4, — 1 mas. % ili više, ali ne više od 35 mas. % Gibberellina A7, — 90 mas. % ili više Gibberellina A4 i Gibberellina A7 zajedno — ne više od 10 mas. % kombinacije vode i drugih prirodnih oblika Gibberellina vrsta koje se rabi u proizvodnji sredstava za reguliranje rasta biljaka	0 %	31.12.2015
ex 3808 99 90	10	Oksamil (ISO) u otopini cikloheksanona i vode	0 %	31.12.2015
ex 3808 99 90	20	Abamektin (ISO) (CAS RN 71751-41-2)	0 %	31.12.2018
ex 3809 91 00	10	Mješavina 5-etil-2-metil-2-okso-1,3,2λ⁵-dioksaforan-5-ilmetil metil metilfosfonata i bis(5-etil-2-metil-2-okso-1,3,2λ⁵-dioksaforan-5-ilmetil) metilfosfonata	0 %	31.12.2018
ex 3809 92 00	20	Otpjenjivač, koji se sastoji od mješavine oksidipropanola i 2,5,8,11-tetrametildodek-6-in-5,8-diola	0 %	31.12.2014
ex 3810 10 00	10	Pasta za lemljenje i zavarivanje, koja se sastoji od mješavine kovina i smola masenog udjela: — 70 % ili više, ali ne više od 90 % kositra — ne više od 10 % jedne od kovina srebra, bakra, cinka ili indija za uporabu u elektrotehničkoj industriji (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3811 19 00	10	Otopina koja sadrži više od 61 mas. %, ali ne više od 63 mas. % metilciklopentadienil manganovog trikarbonila u otapalu aromatskog ugljikovodika, koja sadrži ne više od: — 4,9 mas. % 1,2,4-trimetil-benzena, — 4,9 mas. % naftalena, i — 0,5 mas. % 1,3,5-trimetil-benzena	0 %	31.12.2014
ex 3811 21 00	10	Soli dinonilnaftalensulfonske kiseline, u obliku otopine u mineralnim uljima	0 %	31.12.2018
ex 3811 21 00	20	Aditivi za ulja za podmazivanje, na osnovi kompleksnih organskih spojeva molibdена, u obliku otopine u mineralnom ulju	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3811 21 00	30	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji sadrže mineralna ulja, koji se sastoje od kalcijevih soli reakcijskih produkata poliizobutilen supstituiranog fenola te salicilne kiseline i formaldehida, za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 21 00	40	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji sadrže mineralna ulja, na osnovi mješavine kalcijevih soli dodecilfenol sulfida (CAS RN 68784-26-9), za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 21 00	50	Aditivi za ulja za podmazivanje, — na osnovi kalcijevih C16-24 alkilbenzensulfonata (CAS RN 70024-69-0), — koji sadrže mineralna ulja, za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 21 00	60	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji sadrže mineralna ulja, — na osnovi kalcij polipropilenom supstituiranog benzensulfonata (CAS RN 75975-85-8) s masenim udjelom 25 % ili većim, ali ne većim od 35 %, — s ukupnom osnovnim brojem (TBN) 280 ili većim, ali ne većim od 320 za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 21 00	70	Aditivi za ulja za podmazivanje, — koji sadrže poliizobutilen sukcinimid dobiven reakcijom produkata polietilenpoliamina s anhidridom poliizobutenil sukcininata (CAS RN 84605-20-9), — koji sadrže mineralna ulja, — s masenim udjelom klora 0,05 % ili većim, ali ne većim od 0,25 %, — s ukupnom osnovnim brojem (TBN) većim od 20, za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 29 00	20	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji se sastoje od produkata reakcije bis(2-metilpentan-2-il)ditiosforske kiseline s propilen oksidom, fosformim oksidom i aminima s C12-14 alkilnim lancima, za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 29 00	30	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji se sastoje od produkata reakcije butil-cikloheks-3-enkarboksilata, sumpora i trifenil fosfita (CAS RN 93925-37-2), za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 29 00	40	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji se sastoje od produkata reakcije 2-metilprop-1-ena sa sumpornim monokloridom i natrijevim sulfidom (CAS RN 68511-50-2), s masenim udjelom klora 0,05 % ili većim, ali ne većim od 0,5 %, za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 29 00	50	Aditivi za ulja za podmazivanje, koji se sastoje od mješavine N,N-dialkil -2-hidroksiacetamida s alkilnim lacem duljine između 12 i 18 atoma ugljika (CAS RN 866259-61-2), za uporabu kao koncentrirani aditivi u proizvodnji motornih ulja postupkom mješanja	0 %	31.12.2017
ex 3811 90 00	10	Sol dinonilnaftilsulfonske kiseline, u obliku otopine u mineralnom ulju	0 %	31.12.2018
ex 3811 90 00	40	Otopina kvarternih amonijevih soli na osnovi poliizobutenil sukcinimida, s masenim udjelom 2-etylheksanola 20 % ili većim, ali ne većim od 29,9 %	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3812 10 00	10	Ubrzivači vulkanizacije za gumu, na osnovi granula difenil gvanidina	0 %	31.12.2016
ex 3812 20 90	10	Plastifikator, koji sadrži: — bis(2-ethylheksil)-1,4-benzen dikarboksilat (CAS RN 6422-86-2) — više od 10 %, ali ne više od 60 % masenog udjela dibutiltereftalata (CAS RN 1962-75-0)	0 %	31.12.2018
ex 3812 30 80	20	Mješavina koja sadrži pretežno bis(2,2,6,6-tetrametil-1-oktiloksi-4-piperidil) sebakat	0 %	31.12.2018
ex 3812 30 80	25	UV fotostabilizator, koji sadrži: — α-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropil]-ω-hidroksipoli(oksi-1,2-etanediil) (CAS RN 104810-48-2), — α-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropil]-ω-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropoksipoli (oksi-1,2-etanediil) (CAS RN 104810-47-1), — polietilen glikol prosječne molekularne mase 300 (CAS RN 25322-68-3) — bis (1,2,2,6,6-pentametil-4-piperidil)sebakat (CAS RN 41556-26-7), i — metil-1,2,2,6,6-pentametil-4- piperidil sebakat (CAS RN 82919-37-7)	0 %	31.12.2018
ex 3812 30 80	30	Stabilizatori spojeva koji sadrže 15 mas. % ili više, ali ne više od 40 mas. % natrijevog perklorata i ne više od 70 mas. % 2-(2-metoksioksi)etanola	0 %	31.12.2014
ex 3812 30 80	35	Mješavina koja sadrži po masi: — 25 % ili više, ali ne više od 50 % mješavine C15-18 tetrametilpiperidinil estera (CAS RN 86403-32-9) — ne više od 20 % ostalih organskih spojeva — na polipropilenskom nosaču (CAS RN 9003-07-0)	0 %	31.12.2018
ex 3812 30 80	40	Mješavina: — 80 mas. % (± 10 %) 2-ethylheksil 10-etyl-4,4-dimetil-7-okso-8-oksa-3,5-ditia-4-stanatetradekanoata, i — 20 mas. % (± 10 %) 2-ethylheksil 10-etyl-4-[[2-[(2-ethylheksil)oksi]-2-oksoetil]tio]-4-metil-7-okso-8-oksa-3,5-ditia-4-stanatetradekanoata	0 %	31.12.2018
ex 3812 30 80	55	UV stabilizator, koji sadrži: — 2-(4,6-bis(2,4-dimetilfenil)-1,3,5-triazin-2-il)-5-(oktiloksi)-fenol (CAS RN 2725-22-6) i — bilo N,N'-bis(1,2,2,6,6-pentametil-4-piperidinil)-1,6-heksandiamin polimer s 2,4-dikloro-6-(4-morfolinil)-1,3,5-triazinom (CAS RN 193098-40-7) ili — N,N'-bis(2,2,6,6-tetrametil-4-piperidinil)-1,6-heksandiamin polimer s 2,4-dikloro-6-(4-morfolinil)-1,3,5-triazinom (CAS RN 82451-48-7)	0 %	31.12.2016
ex 3812 30 80	60	Svetlosni stabilizator, koji se sastoji od razgranatih i linearnih alkil estera 3-(2H-benzotriazolil)-5-(1,1-di-metiletil)-4-hidroksi-benzenpropanske kiseline (CAS RN 127519-17-9)	0 %	31.12.2016
ex 3812 30 80	65	Stabilizator za plastične mase, koji se sastoji od: — 2-ethylheksil 10-etyl-4,4-dimetil-7-okso-8-oksa-3,5-ditia-4-stanatetradekanoata (CAS RN 57583-35-4), — 2-ethylheksil 10-etyl-4-[[2-[(2-ethylheksil)oksi]-2-oksoetil]tio]-4-metil-7-okso-8-oksa-3,5-ditia-4-stanatetradekanoata (CAS RN 57583-34-3), i — 2-ethylheksilmekaptoacetata (CAS RN 7659-86-1)	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3812 30 80	70	Svjetlosni stabilizator, koji se sastoji od: — razgranatih i linearnih alkilnih estera 3-(2H-benzotriazolil)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksibenzenpropanske kiseline (CAS RN 127519-17-9), i — 1-metoksi-2-propil acetata(CAS RN 108-65-6)	0 %	31.12.2016
ex 3812 30 80	75	N,N'-Bis(1,2,2,6,6-pentametil-4-piperidinil)-1,6-heksandiamin, polimer s 2,4-dikloro-6-(4-morfolinil)-1,3,5-triazinom (CAS RN 193098-40-7)	0 %	31.12.2017
ex 3812 30 80	80	UV stabilizator koji sadrži: — ometan amin: N,N'-bis(1,2,2,6,6-pentametil-4-piperidinil)-1,6-heksandiamin, polimer s 2,4-dikloro-6-(4-morfolinil)-1,3,5-triazinom (CAS RN 193098-40-7) i — ili o-hidroksifenil triazin za upijanje UV zraka ili — kemijski modificiran fenolni spoj	0 %	31.12.2017
ex 3814 00 90	20	Mješavina koja sadrži: — 69 mas. % ili više, ali ne više od 71 mas. % 1-metoksipropan-2-ola, — 29 mas. % ili više, ali ne više od 31 mas. % 2-metoksi-1-metiletil acetata	0 %	31.12.2018
ex 3814 00 90	40	Azeotropne mješavine koje sadrže izomere nonafluorobutil metil etera i/ili nonafluorobutil etil etera	0 %	31.12.2018
ex 3815 12 00	10	Katalizator, u obliku granula ili prstena promjera 3 mm ili većeg, ali ne većeg od 10 mm, koji se sastoji od srebra na podlozi od aluminijevog oksida, s masenim udjelom srebra 8 % ili većim, ali ne većim od 40 %	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	10	Katalizatori koji se sastoje od kromovog trioksida, dikromovog trioksida ili organometalnih spojeva kroma, naneseni na podlogu od silicijevog dioksida, s porama obujma $2 \text{ cm}^3/\text{g}$ ili većeg (određeno metodom apsorpcije dušika)	0 %	31.12.2016
ex 3815 19 90	15	Katalizator, u obliku praha, koji se sastoji od mješavine metalnih oksida na podlozi od silicijevog dioksida, koji sadrži 20 mas. % ili više, ali ne više od 40 mas. % molibdena, bizmuta i željeza zajedno, za uporabu u proizvodnji akrilonitrila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	25	Katalizator u obliku kuglica promjera 4,2 mm ili većeg, ali ne većeg od 9 mm, koji se sastoji od mješavine metalnih oksida koji sadrže uglavnom okside molibdena, nikla, kobalta i željeza, na podlozi od aluminijeva oksida, za primjenu u proizvodnji akrilnog aldehida (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	30	Katalizator, koji sadrži titanijev tetraklorid na podlozi od magnezijevog diklorida, za uporabu u proizvodnji polipropilena (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	40	Katalizator, u obliku kuglica promjera 4,2 mm ili većeg, ali ne većeg od 9 mm, koji se sastoji od mješavine metalnih oksida koji sadrže pretežno okside molibdena, vanadija i bakra, na podlozi od silicijevog dioksida i/ili aluminijevog oksida, za uporabu u proizvodnji akrilne kiseline (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	60	Katalizator, koji se sastoji od dikromovog trioksida, na podlozi od aluminijevog oksida	0 %	31.12.2014
ex 3815 19 90	65	Katalizator, koji se sastoji of fosforne kiseline kemijski vezane na podlogu od silicijevog dioksida	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	70	Katalizator, koji se sastoji od organo-metalnih spojeva aluminija i cirkonija, na podlozi od silicijevog dioksida	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	75	Katalizator, koji se sastoji od organo-metalnih spojeva aluminija i kroma, na podlozi od silicijevog dioksida	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3815 19 90	80	Katalizator, koji se sastoji od organo-metalnih spojeva magnezija i titanija, na podlozi od silicijevog dioksida, u obliku suspenzije u mineralnom ulju	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	85	Katalizator, koji se sastoji od organo-metalnih spojeva aluminija, magnezija i titanija, na podlozi od silicijevog dioksida, u obliku praha	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	86	Katalizator, koji sadrži titanijev tetraklorid na podlozi od magnezijevog diklorida, za uporabu u proizvodnji poliolefina (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 19 90	87	Katoda, u svicima, za dugmaste zrak-cink baterije (baterije za slušne aparate) (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8506 90 00	10			
ex 3815 90 90	16	Inicijator na osnovi dimetilaminopropil uree	0 %	31.12.2017
ex 3815 90 90	18	Oksidacijski katalizator s aktivnim sastojkom od di[mangan (1+)], 1,2-bis(oktahidro-4,7-dimetil-1H-1,4,7-triazonin-1-il-kN ¹ , kN ⁴ , kN ⁷)etan-di-μ-okso-μ-(etanoato-kO, kO')-, di[klorid(1-)], za uporabu kao ubrzivač kemijske oksidacije ili bijeljenje (CAS RN 1217890-37-3)	0 %	31.12.2017
ex 3815 90 90	20	Katalizator, u obliku praha, koji se sastoji od mješavine titanijevog triklorida i aluminijevog klorida, koji sadrži: — 20mas. % ili više, ali ne više od 30mas. % titanijaj — 55mas. % ili više, ali ne više od 72mas. % klora	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	27	Katalizator, u obliku šupljih cilindara dužine 5mm ili veće, ali ne veće od 9mm, od mješavine metalnih oksida koji sadržavaju pretežno okside molibdena, bizmuta, željeza i nikla te punjenje od silicijevog dioksida, namijenjen proizvodnji akrilne kiseline (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	30	Katalizator, koji se sastoji od suspenzije sljedećih tvari u mineralnom ulju: — tetrahidrofuranovih kompleksa magnezijevog klorida i titanijevog(III) klorida; i — silicijevog dioksida — koji sadrži 6,6 mas. % ($\pm$ 0,6 %) magnezija, i — koji sadrži 2,3 mas. % ($\pm$ 0,2 %) titanija	0 %	31.12.2015
ex 3815 90 90	33	Katalizator koji se sastoji od mješavine različitih alkilnaftalen sulfonskih kiselina, s alifatskim lancima ugljikovodika koji sadržavaju 12 – 56 atoma ugljika	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	50	Katalizator, koji sadrži titanijev triklorid, u obliku suspenzije u heksanu ili heptanu i koji sadrži 9 mas. % ili više, ali ne više od 30 mas. % titanija, računato bez heksana ili heptana	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	70	Katalizator, koji se sastoji od mješavine (2-hidroksipropil)trimetilamonijevog formata i dipropilenskih glikola	0 %	31.12.2014
ex 3815 90 90	71	Katalizator, koji sadrži N-(2-hidroksipropilamonij)diazabiciklo (2,2,2) oktan-2-etyl heksanoat, otopljen u etan-1,2-diolu	0 %	31.12.2016
ex 3815 90 90	80	Katalizator, koji se sastoji prvenstveno od dinonilnaftalendisulfonske kiseline u obliku otopine u izobutanolu	0 %	31.12.2014
ex 3815 90 90	81	Katalizator, koji sadrži 69 mas. % ili više, ali ne više od 79 mas. % (2-hidroksi-1-metiletil)trimetilamonijevog 2-etylheksanoata	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	85	Katalizator, na osnovi aluminosilikata (zeolita), za alkiliranje aromatskih ugljikovodika, za transalkiliranje alkilaromatskih ugljikovodika ili za oligomerizaciju olefina (¹)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3815 90 90	86	Katalizator, u obliku štapića, koji se sastoji od aluminosilikata (zeolita) i koji sadrži 2 mas. % ili više, ali ne više od 3 mas. % metalnih oksida rijetkih zemalja, te manje od 1 mas. % dinatrijevog oksida	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	88	Katalizator, koji se sastoji od titanijevog tetraklorida i magnezijevog klorida i koji, računato bez ulja i heksana, sadrži: — 4 mas. % ili više, ali ne više od 10 mas. % titanija, i — 10 mas. % ili više, ali ne više od 20 mas. % magnezija	0 %	31.12.2018
ex 3815 90 90	89	Bakterije Rhodococcus rhodocrous J1, koje sadrže enzime suspendirane u poliakrilamidnom gelu ili u vodi, za uporabu kao katalizator u proizvodnju akrilamida hidratacijom akrilonitrila (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3817 00 50	10	Mješavina alkilbenzena (C14-26) koja sadrži: — 35 mas. % ili više, ali ne više od 60 mas. % eikosilbenzena, — 25 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % dokosilbenzena, — 5 mas. % ili više, ali ne više od 25 mas. % tetrakosilbenzena	0 %	31.12.2018
ex 3817 00 80	10	Mješavina alkilnaftalena koja sadrži: — 88 mas. % ili više, ali ne više od 98 mas. % heksadecilnaftalena — 2 mas. % ili više, ali ne više od 12 mas. % diheksadecilnaftalena	0 %	31.12.2018
ex 3817 00 80	20	Mješavina razgranatih alkilbenzena, koji se sastoje pretežno od dodecil benzena	0 %	31.12.2018
ex 3817 00 80	30	Mješani alkilnaftaleni, modificirani alifatskim lancima, duljine lanca od 12 do 56 atoma ugljika	0 %	31.12.2016
ex 3819 00 00	20	Vatrootporna hidraulična tekućina, na osnovi fosfatnog estera	0 %	31.12.2018
ex 3823 19 30	20	Destilat masnih kiselina palme, neovisno je li hidrogeniran ili ne, sa sadržajem slobodnih masnih kiselina 80 % ilivećim za uporabu u proizvodnji: — industrijskih monokarbonskih masnih kiselina iz podbroja 3823, — stearinske kiseline iz podbroja 3823, — stearinske kiseline iz podbroja 2915, — palmitinske kiseline iz podbroja 2915 ili — pripravaka za životinjsku hranu iz podbroja 2309 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3823 19 90	20	Kisela ulja od rafinacije palmitinske kiseline za uporabu u proizvodnji: — industrijskih monokarbonskih masnih kiselina iz podbroja 3823, — stearinske kiseline iz podbroja 3823 — stearinske kiseline iz podbroja 2915 — palmitinske kiseline iz podbroja 2915 ili — pripravaka za životinjsku hranu iz podbroja 2309 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 15	10	Kiseli aluminosilikat (umjetni zeolit tipa Y) u obliku natrija, koji sadrži ne više od 11 mas. % natrija, izraženog kao natrijev oksid, u obliku štapića	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	05	Mješavina monomera metilmetakrilata i monomera butilakrilata, u otopini ksilena i butilacetata, koja sadrži više od 54 mas. %, ali ne više od 56 mas. % otapala	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	06	Parafin sa stupnjem kloriranja 70 % ili većim	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	07	Film koji sadrži okside barija ili kalcija, kombinirane bilo s oksidima titanija ili cirkonija, u akrilnom vezivnom materijalu	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3824 90 97	08	Mješavina izomera divinilbenzena i izomera etilvinilbenzena, s masenim udjelom divinilbenzena 56 % ili većim, ali ne većim od 85 % (CAS RN 1321-74-0)	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	09	Pripravci protiv korozije, koji se sastoje od soli dinonilaftalensulfonske kiseline: — na podlozi od mineralnog voska, neovisno je li kemijski modificiran ili ne,ili — u obliku otopine u organskom otapalu	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	10	Kalcinirani boksit (vatrostalni)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	11	Mješavina fitosterola, koja nije u obliku praha i koja sadrži: — 40 mas. % ili više, ali ne više od 58 mas. % beta-sitosterola — 20 mas. % ili više, ali ne više od 28 mas. % kampesterola — 14 mas. % ili više, ali ne više od 23 mas. % stigmasterola — 0 mas. % ili više, ali ne više od 15 mas. % ostalih sterola	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	12	Oligomer tetrafluoroetilena, s jednom jodoetilnom završnom skupinom	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	13	Pripravci koji sadrže ne manje od 92 mas. %, ali ne više od 96,5 mas. % 1,3;2,4-bis-O-(4-metilbenziliden)-D-glucitol, te koji sadrže i deriveate karboksilne kiseline i alkil sulfat	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	14	Kalcijev fosfonat fenat, otopljen u mineralnom ulju	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	15	Strukturirani silicijev aluminijev fosfat	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	16	Mješavina bis{4-(3-(3-fenoksičarbonilamino)tolil)ureido}fenilsulfona, difeniltoluen-2,4-dikarbamata i 1-[4-(4-aminobenzensulfonil)-fenil]-3-(3-fenoksičarbonilamino-tolil)-uree	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	17	Mješavina koja sadrži 65 mas. % ili više, ali ne više od 90 mas. % acetata 3-butilen-1,2-diola	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	18	Poli(tetrametilen glikol) bis[(9-okso-9H-tioksantan-1-iloksi)acetat s prosječnim polimernim lancem kraćim od 5 monomernih jedinica (CAS RN 515136-48-8)	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	20	Pripravak koji se sastoji od 83 mas. % ili više 3a,4,7,7a-tetrahidro-4,7-metanoinden (diciklopentadiena), sintetičke gume, neovisno sadrži li 7 mas. % triciklopentadiena ili više, i: — aluminij-alkilni spoj, — ili organski kompleks volframa — ili organskikompleks molibdena	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	21	Mješavina 2-propenonske kiseline, (1-metiletiliden)bis(4,1-fenileneoksi-2,1-etandiiloksi-2,1-etandiil)estera s 2-propenonskom kiselinom, (2,4,6-triokso-1,3,5-triazin-1,3,5(2H,4H,6H)-triil)tri-2,1-etanediil estera i 1-hidroksi-cikloheksil-fenil ketona u otopini metil etil ketona i toluena	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	22	Pripravci koji sadrže ne manje od 47 mas. % 1,3;2,4-bis-O-benziliden-D-glucitol	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	23	Mješavina uretan akrilata, tripropilen glikoldiakrilata, etoksiliranog bisfenol A akrilata i poli(etilenglikol) 400 diakrilata	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	24	Otopina (klorometil)bis(4-fluorofenil)metilsilana, normalne koncentracije 65 % u toluenu	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3824 90 97	26	Vodena disperzija, koja sadrži: — 76 mas. % ($\pm$ 0,5 %) silicijevog karbida (CAS RN 409-21-2), — 4,6 mas. % ($\pm$ 0,05 %) aluminijevog oksida (CAS RN 1344-28-1) i — 2,4 mas. % ($\pm$ 0,05 %) itrijevog oksida (CAS RN 1314-36-9)	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	27	Pripravak, koji se sastoji od mješavine 2,4,7,9-tetrametildek-5-in-4,7-diola i propan-2-ola	0 %	31.12.2015
ex 3824 90 97	28	Pripravak, koji sadrži: — 85 mas. % ili više, ali ne više od 95 mas. % α -4-(2-cijano-2-butoksikarbonil)vinil-2-metoksi-fenil- ω -hidroksiheksa(oksietilena), i — 5 mas. % ili više, ali ne više od 15 mas. % polioksietilen (20) sorbitanmonopalmitata	0 %	31.12.2015
ex 3824 90 97	29	Pripravak, koji se sastoji pretežno od γ -butirolaktona i kvaternih amonijevih soli, za proizvodnju elektrolitskih kondenzatora (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	30	2,4,7,9-Tetrametildek-5-in-4,7-diol, hidroksietiliran	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	31	Dietilmetoksiboran (CAS RN 7397-46-8) u obliku otopine u tetrahidrofuranu	0 %	31.12.2015
ex 3824 90 97	32	Mješavina: — baznog zirkonijevog karbonata (CAS RN 57219-64-4) i — cerijevog karbonata (CAS RN 537-01-9)	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	33	Pripravak koji sadrži: — trioktilfosfin oksida (CAS RN 78-50-2), — dioktilheksilosfin oksida (CAS RN 31160-66-4), — oktildiheksilosfin oksida (CAS RN 31160-64-2) i — triheksilosfin oksida (CAS RN 9084-48-8)	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	35	Mješavina: — 3,3-bis(2-metil-1-oktil-1H-indol-3-il)ftalida (CAS RN 50292-95-0) i — etil-6'-(dietilamino)-3-okso-spiro-[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanten]-2'-karboksilata (CAS RN 154306-60-2)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	36	Pripravak na osnovi 2,5,8,11-tetrametil-6-dodecin-5,8-diol etoksilata	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	37	Mješavina tekućeg kristala, za uporabu u proizvodnji pokaznika (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	38	Pripravak na osnovi alkil-karbonata, koji sadrži i sredstvo za upijanje UV zraka, za uporabu u proizvodnji leča za naočale (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	39	Mješavina koja sadrži 40 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % of 2-hidroksietil metacrilata i 40 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % glicerol estera borne kiseline	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	40	Azelainska kiselina čistoće 75 mas. % ili više, ali ne više od 85 mas. %	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	41	Pripravak koji se sastoji od: — dipropilen glikola — tripripilen glikola — tetrapropilen glikola i — pentapropilen glikola	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3824 90 97	42	Miješani metalni oksidi, u obliku praha, koji sadrže: — 5 mas. % ili više barija, neodimija ili magnezija i 15 mas. % ili više titanija, — ili 30 mas. % ili više olova i 5 mas. % ili više niobija, za uporabu u proizvodnji dielektričnih filmova ili za uporabu kao dielektrični materijali u proizvodnji višeslojnih keramičkih kondenzatora (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	43	Niklov hidroksid, dopiran s 12 mas. % ili više, ali ne više od 18 mas. % zinkovog hidroksida i kobaltovog hidroksida, koji se rabi za proizvodnju pozitivnih elektroda za akumulatore	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	44	Mješavina fitosterola, koja nije u obliku praha i koja sadrži: — 75 mas. % ili više sterola, — ne više od 25 mas. % stanola, za uporabu u proizvodnji stanol/sterola ili estera stanol/sterola (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	45	Pripravci koji se sastoje pretežno od etilen glikola i: — dietilen glikola, dodekandionske kiseline i amonijeve vode, — ili N,N-dimetilformamida, — ili γ -butirolactona, — ili silicijevog oksida, — ili amonijevog hidrogen azelata, — ili amonijevog hidrogen azelata i silicijevog oksida, — ili dodekandionske kiseline, amonijeve vode i silicijevog oksida, za proizvodnju elektrolitskih kondenzatora (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	47	Platinin oksid (CAS RN 12035-82-4) poroznoj podlozi od aluminijeva oksida (CAS RN 1344-28-1), s masenim udjelom: — platine 0,1 % ili većim, ali ne većim od 1 %, i, — etilaluminijeva diklorida 0,5 % ili većim, ali ne većim od 5 % (CAS RN 563-43-9)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	49	Pripravak koji sadrži: — C,C'-azodi(formamid) (CAS RN 123-77-3), — magnezijev oksid (CAS RN 1309-48-4) i — cinkov bis(p-toluen sulfinat) (CAS RN 24345-02-6) u kojem se tvori plin iz C,C'-azodi(formamida) pri 135 °C	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	50	Mješavina u prahu koja sadrži po masi: — 85 % ili više cinkovog diakrilata (CAS RN 14643-87-9 — i ne više od 5 % 2,6-di-tert-butil-alfa-dimetilamino-p-krezola (CAS RN 88-27-7)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	51	Kompleksi dietilen glikol propilen glikol trietanolamin titanata (CAS RN 68784-48-5) rastopljeni u dietilen glikolu (CAS RN 111-46-6)	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	52	Polietilen glikol) bis[(2-benzoil-fenoksi)acetat], s polimernim lancem prosječne duljine manje od 5 monomernih jedinica	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	53	Polietilen glikol) bis(p-dimetil)aminobenzoat, s polimernim lancem prosječne duljine manje od 5 monomernih jedinica	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	54	2-Hidroksibenzonitril, u obliku otopine u N,N-dimetilformamidu, koja sadrži 45 mas. % ili više, ali ne više od 55 mas. % 2-hidroksibenzonitrila	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3824 90 97	55	Pripravak koji sadržava: — 50 % (± 2 %) masenog udjela bis-alkosiliranog etil acetoacetata aluminij kelata — otapalu grafičkih boja (bijeli mineral) s točkom vrelišta 160 °C ili većom, ali ne većom od 180 °C	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	56	Kalijev tert-butanolat (CAS RN 865-47-4) u obliku otopine u tetrahidrofuranu	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	58	N2-[1-(S)-etoksikarbonil]-3-fenilpropil]-N6-trifluoroacetil-L-lisil-N2-karboksi anhidrid u otopini diklorometana pri 37 %	0 %	31.12.2015
ex 3824 90 97	59	3',4',5'-Trifluorobifenil-2-amin, u obliku otopine u toluenu, koja sadrži 80 mas. % ili više, ali ne više od 90 mas. % of 3',4',5'-trifluorobifenil-2-amina	0 %	31.12.2015
ex 3824 90 97	60	A-fenoksikarbonil- ω -fenoksipoli[oksi(2,6-dibromo-1,4-fenilen) izopropiliden(3,5-dibromo-1,4-fenilen)oksikarbonil]	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	62	Taljeni magnezijev oksid, koji sadrži 15 mas. % ili više dikromovog triokсиda	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	64	Aluminijev natrijev silikat, u obliku kuglica promjera: — 1,6 mm ili većeg, ali ne većeg od 3,4 mm, — ili 4 mm ili većeg, ali ne većeg od 6 mm	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	65	Pripravak koji sadrži: — 89 mas. % ili više, ali ne više od 98,9 mas. % 1,2,3-trideoksi-4,6:5,7-bis-O-[(4-propilfenil)methilen]-nonitola — 0,1 mas. % ili više, ali ne više od 1 mas. % bojila — 1 mas. % ili više, ali ne više od 10 mas. % fluoropolimera	0 %	31.12.2016
ex 3824 90 97	66	Mješavina primarnih tert-alkilamina	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	78	Mješavina fitosterola dobivenih od drva i ulja na bazi drva (tal ulja), u obliku praha s česticama ne većima od 300 μm , koja sadrži: — 60 mas. % ili više, ali ne više od 80 mas. % sitosterola, — ne više od 15 mas. % kampesterola, — ne više od 5 mas. % stigmasterola, — ne više od 15 mas. % betasitostanola	0 %	31.12.2017
ex 3824 90 97	79	Mješavina koja sadrži 80 % (± 10 %) 1-[2-(2-aminobutoksi)etoksi]but-2-ilamina i 20 % (± 10 %) 1-[[2-(2-aminobutoksi)etoksi]metil] propoksi]but-2-ilamina	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	82	A-(2,4,6-tribromofenil)- ω -(2,4,6-tribromofenoksi)poli[oksi(2,6-dibromo-1,4-fenilen)izopropiliden(3,5-dibromo-1,4-fenilen)oksikarbonil]	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	84	Reakcijski produkt, koji sadrži: — 1 mas. % ili više, ali ne više od 40 mas. % molibdenovog oksida, — 10 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % niklovog oksida, — 30 mas. % ili više, ali ne više od 70 mas. % volframovog oksida	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	87	Paste s masenim udjelom: — bakra 75 % ili većim, ali ne većim od 85 %, — anorganskih oksida, — etil celuloze i — otapala	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3824 90 97	88	Oligomerni reakcijski produkt, koji se sastoji od bis(4-hidroksifenil) sulfona and 1,1'-oksibis(2-kloroetana)	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	89	Oligomer tetrafluoroetilena, sa završnim skupinama tetrafluorojodoetila	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	90	Šuplje kuglice od taljenog aluminosilikata, koje sadrže 65-80 % amorfнog aluminosilikata, sa sljedećim karakteristikama: — talištem između 1 600 °C i 1 800 °C, — gustoćom 0,6 - 0,8 g/cm ³ , za uporabu u proizvodnji filtera za čestice za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	92	Pripravak, koji se sastoji od 2,4,7,9-tetrametildek-5-in-4,7-diola ai silicijevog dioksida	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	94	Čestice silicijevog dioksida na koje su kovalentnim vezama vezani organski spojevi, namijenjene za uporabu u proizvodnji kolona za tekućinsku kromatografiju visoke djelotvornosti (HPLC) i patrona za pripremu uzoraka (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3824 90 97	95	Mješavina fitosterola, u obliku ljkuskica i loptica, koja sadrži 80 mas. % ili više sterola i ne više od 4 mas. % stanola	0 %	31.12.2014
ex 3824 90 97	97	Pripravak, koji sadrži 10 mas. % ili više, ali ne više od 20 mas. % litijevog heksafluorofosfata ili 5 mas. % ili više, ali ne više od 10 mas. % litijevog perklorata u mješavinama organskih otapala	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	20	Mješavina metilnih estera masnih kiselina s masenim udjelom najmanje:	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	29	— 65 % ili više, ali ne više od 75 % C12 FAME — 21 % ili više, ali ne više od 28 % C14 FAME — 4 % ili više, ali ne više od 8 % C16 FAME za uporabu u proizvodnji deterdženata i proizvoda za održavanje doma i osobnu njegu (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	30	Mješavina metilnih estera masnih kiselina s masenim udjelom najmanje:	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	39	— 50 % ili više, ali ne više od 58 % C8 FAME — 35 % ili više, ali ne više od 50 % C10 FAME za uporabu u proizvodnji agrokemijskih proizvoda, sastojaka (životinjske i ljudske) hrane, dodataka mazivima, otapalima, petroleju i zapaljivim sastojcima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	40	Mješavina metilnih estera masnih kiselina s masenim udjelom najmanje:	0 %	31.12.2018
ex 3826 00 10	49	— 15 % ili više, ali ne više od 32 % C16 FAME — 65 % ili više, ali ne više od 85 % C18 FAME za uporabu u proizvodnji deterdženata i proizvoda za kućnu ili osobnu higijenu, agrokemijskih proizvoda, sastojaka (životinjske i ljudske) hrane, dodataka mazivima, otapalima, petroleju i zapaljivim sastojcima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3901 10 90	20	Polietilen, u obliku granula, relativne gustoće 0,925 ($\pm 0,0015$), s indeksom protoka taljevine od 0,3 g/10 min ($\pm 0,05$ g/10 min), za proizvodnju ekspandiranih filmova Haze vrijednosti ne veće od 6 % i s prekidnim istezanjem (MD/TD) 210/340 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3901 10 90	30	Polietilen, u obliku granula, koji sadrži 10mas. % ili više, ali ne više od 25mas. % bakra	0 %	31.12.2016
ex 3901 20 90	10	Polietilen, u jednom od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz ovo poglavlje, relativne gustoće 0,945 ili veće, ali ne veće od 0,985, za proizvodnju filmova za vrpce za pisače strojeve ili slične vrpce (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3901 20 90	20	Polietilen, koji sadrži 35 mas. % ili više, ali ne više od 45 mas. % tinjca	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3901 30 00	80	Kopolimer etilen-vinil acetata, — koji sadrži 27,8 mas. % ili više, ali ne više od 29,3 mas. % vinil acetata — s indeksom protoka taljevine 22 g/10 min ili većim, ali ne većim od 28 g/10 min — koji sadrži ne više od 15 mg/kg vinil acetat monomera	0 %	31.12.2015
ex 3901 30 00	82	Kopolimer etilen-vinil acetata, — koji sadrži 9,8 mas. % ili više, ali ne više od 10,8 mas. % vinil acetata — s indeksom protoka taljevine 2,5 g/10 min ili većim, ali ne većim od 3,5 g/10 min — koji sadrži ne više od 15 mg/kg vinil acetat monomera	0 %	31.12.2015
ex 3901 90 90	80	Blok kopolimer etilena s oktenom, u obliku pelata: — relativne gustoće 0,862 ili veće, ali ne veće od 0,865, — koji se može rastegnuti na najmanje 200 % svoje početne duljine, — s histerezom od 50 % ($\pm 10 \%$), — s trajnom deformacijom ne većom od 20 %, za uporabu u proizvodnji podložaka za pelene za dojenčad (¹)	0 %	31.12.2015
ex 3901 90 90	82	Kopolimer etilena i metakrilne kiseline	0 %	31.12.2015
ex 3901 90 90	91	Ionomerna smola, koja se sastoji od soli kopolimera etilena s metakrilnom kiselinom	4 %	31.12.2018
ex 3901 90 90	92	Klorosulfonirani polietilen	0 %	31.12.2018
ex 3901 90 90	93	Kopolimer etilena, vinil acetata i ugljičnog monoksida, za uporabu kao plastifikator u proizvodnji krovnih ploča (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3901 90 90	94	Mješavine A-B blok kopolimera polistirena i kopolimera etilen-butilena s A-B-A blok kopolimerom polistirena, kopolimerom etilen-butilena i polistirenom, koje sadrže ne više od 35 mas. % stirena	0 %	31.12.2018
ex 3901 90 90	97	Klorirani polietilen, u obliku praha	0 %	31.12.2018
ex 3902 10 00	10	Polipropilen koji ne sadrži plastifikator niti više od: — 7 mg/kg aluminija, — 2 mg/kg željeza, — 1 mg/kg magnezija, — 8 mg/kg klora	0 %	31.12.2018
ex 3902 10 00	20	Polipropilen, koji ne sadrži plastifikator, — s talištem višim od 150 °C (kako je utvrđeno metodom ASTM D 3 417), — topline taljenja od 15 J/g ili veće, ali ne veće od 70 J/g, — s prekidnim istezanjem 1 000 % ili većim (kako je utvrđeno metodom ASTM D 638), — s modulom rastezanja 69 MPa ili većim, ali ne većim 379 MPa (kako je utvrđeno metodom ASTM D 638)	0 %	31.12.2018
ex 3902 10 00	30	Polipropilen, koji sadrži ne više od: 1 mg/kg aluminija, 0,05 mg/kg željeza, 1 mg/kg magnezija i 1 mg/kg klorida, za uporabu u proizvodnji ambalaže za kontaktne leće za jednokratnu uporabu (¹)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3902 10 00	40	Polipropilen, koji ne sadrži plastifikator, — vlačne čvrstoće 32-60 MPa (kako je utvrđeno metodom ASTM D638); — savojna čvrstoće 50-90 MPa (kako je utvrđeno metodom ASTM D790); — sa stupnjem protoka taljevine (MFR) pri 230 °C/2,16 kg 5-15 g/10 min (kako je utvrđeno metodom ASTM D1238); — sa sadržajem polipropilena 40 mas. % ili više, ali ne više od 80 mas. %a, — sa sadržajem staklenih vlakana 10 mas. % ili više, ali ne više od 30 mas. %, — sa tinjca sadržajem 10 mas. % li više, ali ne više od 30 mas. %	0 %	31.12.2014
ex 3902 10 00	50	Visoko izotaktički polipropilen (HIPP), neovisno je li obojen ili ne, namijenjen za proizvodnju plastičnih komponenti za osvježivače zraka, sljedećih svojstava: — gustoće 0,880 g/cm ³ ili veće, ali ne veće od 0,913 g/cm ³ (kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D1505), — granice elastičnosti 350 kg/cm ² ili veće, ali ne veće od 390 kg/cm ² (kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D638) — temperaturom postojanosti oblika 135 °C ili većom, pri opterećenju od 0,45 MPa (kako je utvrđeno testnom metodom ASTM 648) (')	0 %	31.12.2015
ex 3902 20 00	10	Poliiobutilen, s brojčanim prosjekom molekulskih masa (M_n) 700 ili većim, ali ne većim od 800	0 %	31.12.2018
ex 3902 20 00	20	Hidrogenirani poliiobutilen, u tekućem obliku	0 %	31.12.2018
ex 3902 30 00	91	A-B blok kopolimer polistirena i kopolimera etilen-propilena, koji sadrži 40 mas. % ili manje stirena, u jednome od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz Poglavlje 39	0 %	31.12.2018
ex 3902 30 00	95	A-B-A blok kopolimer, koji se sastoji od: — kopolimera propilena i etilena, i — 21 mas. %(± 3 %) polistirena	0 %	31.12.2016
ex 3902 30 00	97	Tekući kopolimer etilen-propilena: — s plamišten na 250 °C ili višim, — s indeksom viskoznosti 150 ili većim, — s brojčanim prosjekom molekulskih masa (M_n) 650 ili većim	0 %	31.12.2016
ex 3902 90 90	52	Amorfna poli-alfa-olefinska mješavina kopolimera poli(propilen-ko-1-butena) i smole naftnih ugljikovodika	0 %	31.12.2018
ex 3902 90 90	55	Termoplastični elastomer, s A-B-A block kopolimernom strukturom polistirena, poliiobutilena i polistirena, koji sadrži 10 mas. % ili više, ali ne više od 35 mas. % polistirena	0 %	31.12.2018
ex 3902 90 90	60	Nehidrogenirana 100 % alifatska smola (polimer), sljedećih karakteristika: — tekuća na subnoj temperaturi — dobivena kationskom polimerizacijom C-5 alkenskog monomera — brojčani prosjek molekulske mase (M_n) 370 (± 50) — maseni prosjek molekulske mase (M_w) 500 (± 100)	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3902 90 90	84	Mješavina hidrogeniranog stiren blok kopolimera, polietilenskog voska i vezivne smole, u obliku peleta, koja sadrži: — 70 (± 5) mas. % stiren blok kopolimera, — 15 (± 5) mas. % polietilenskog voska, i — 15 (± 5) mas. % vezivne smole sljedećih fizikalnih svojstava: — koji se može rastegnuti na najmanje 200 % svoje početne duljine, — s histerezom od 50 % (± 10 %), — s trajnom deformacijom ne većom od 20 %, za uporabu u proizvodnji pelena i podložaka za pelene za dojenčad (¹)	0 %	31.12.2015
ex 3902 90 90	92	Polimeri 4-metilpent-1-ena	0 %	31.12.2018
ex 3902 90 90	93	Sintetički poli-alfa-olefin, viskoziteta najmanje $38 \times 10^{-6} \text{m}^2 \text{s}^{-1}$ (38 centistoka) pri temperaturi od 100 °C, izmjereno metodom ASTM D 445	0 %	31.12.2016
ex 3902 90 90	98	Sintetički poli-alfa-olefin, viskoziteta pri temperaturi od 100 °C (izmjereno metodom ASTM D 445) u rasponu od 3 centistoka do 9 centistoka, te dobiven polimerizacijom mješavine dodecena i tetradecena, koja sadrži najviše 40 % tetradecena	0 %	31.12.2016
ex 3903 11 00	10	Bijele kuglice od ekspandirajućeg polistirena, toplinske vodljivosti ne veće od 0,034 W/mK pri gustoći od 14,0 kg/m³ ($\pm 1,5 \text{ kg/m}^3$), koje sadrže 50 % recikliranog materijala	0 %	31.12.2018
ex 3903 19 00	30	Kristalni polistiren, s talištem od 268 °C ili višim, ali ne višim od 272 °C i točkom stvrdnjavanja od 247 °C ili višom, ali ne višom od 252 °C, neovisno sadrži li sadrži aditive i punilo ili ne	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	10	Butadien-stiren kopolimer, u obliku peleta ili granula: — relativne gustoće 1,05 ($\pm 0,02$), — s indeksom protoka taljevine 13 g/10 min ($\pm 1 \text{ g/10 min}$) pri 200 °C/5 kg	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	15	Suhi toner u obliku praha ili mješavina za toner, koji se sastoje od kopolimera stirena, n-butil akrilata, n-butil metakrilata, metakrilne kiseline i poliolefinskog voska, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	20	Suhi toner u obliku praha ili mješavina za toner, koji se sastoje od kopolimera stirena, n-butil akrilata, n-butil metakrilata i poliolefinskog voska, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	25	Suhi toner u obliku praha ili mješavina za toner, koji se sastoje od kopolimera stirena, n-butil akrilata, metakrilne kiseline i poliolefinskog voska, za uporabu kao razvijači u proizvodnji patrona za telefaksne uređaje, kompjutorske pisače ili kopirne uređaje (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	30	Butadien-stiren kopolimer, u obliku peleta ili granula, s talištem na temperaturi 85 °C (± 5 °C), s masenim udjelom: — 2 % ili više, ali ne više od 4 % tris(tribromofenil) triazina, — 5 % ili više, ali ne više od 10 % etan-1,2-bis(pentabromofenila), — 3 % ili više, ali ne više od 5 % antimonovog trioksida	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90 ex 3911 90 99	35 43	Kopolimer α-metilstirena i stirena, s točkom omekšavanja na temperaturi višoj od 113 °C	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3903 90 90 ex 3911 90 99	40 50	Kopolimer stirena s α-metilstirenom i akrilnom kiselinom, s brojčanim prosjekom molekulskih masa (M_n) 500 ili većim, ali ne većim od 6 000	0 %	31.12.2018
ex 3903 90 90	50	Kristalni kopolimer stirena i p-metilstirena: — s talištem na temperaturi 240 °C ili višoj, ali ne višoj od 260 °C i — koji sadrži 5 mas. % ili više, ali ne više od 15 mas. % p-metilstirena	0 %	31.12.2015
ex 3903 90 90 ex 3911 90 99	60 60	Kopolimer stirena s maleinskim anhidridom, djelomično esterificiran ili potpuno kemijski modificiran, prosječne molekularne mase (M_n) ne veće od 4 500, u obliku lјuskica ili praha	0 %	31.12.2016
ex 3903 90 90	75	Kopolimer sitrena i vinil pirolidona, koji sadrži ne više od 1 mas. % natrijevog dodecil sulfata, u obliku vodene emulzije, za proizvodnju robe iz podbroja 3305 20 00 ili boja za kosu iz podbroja 3305 90 90 (¹)	0 %	31.12.2014
ex 3903 90 90	80	Kopolimerer stirena i divinilbenzena, u obliku granula, najmanjeg promjera od 150 µm i najvećeg promjera od 800 µm, koji sadrži: — najmanje 65 mas. % stirena, — najviše 25 mas. % divinilbenzena za uporabu u proizvodnji smola za ionsku izmjenu (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3903 90 90	86	Mješavina koja sadrži: — 45 mas. % ili više, ali ne više od 65 mas. % polimera stirena — 35 mas. % ili više, ali ne više od 45 mas. % poli(fenilen etera) — ne više od 10 mas. % drugih aditivai, koja ima jedan ili više sljedećih specijalnih kolor efekata: — metalni ili sedefasti efekt s vizualnim metamerezmom, uzrokovani s barem 0,3 % pigmenata na osnovi lјuskica — fluorescentni efekt, koga karakterizira emitiranje svjetlosti tijekom apsorpcije ultraljubičastog zračenja, — svijetleće bijeli efekt, koga karakterizira L* ne veći od 92, b* ne veći od 2 i a* od -5 do 7 na CIELab kolor ljestvici	0 %	31.12.2018
ex 3904 10 00	20	Polivinil klorid), u obliku praha, nepomiješan s bilo kojom tvari i koji ne sadrži niti jedan monomer vinil acetata: — sa stupnjem polimerizacije 1 000 (± 300) monomernih jedinica, — s koeficijentom prijenosa topline (vrijednost K) 60 ili većim, ali ne većim od 70, — sa sadržajem hlapivih tvari manjim od 0,35 mas. %, — s ostatkom koji ne prolazi kroz sito širine otvora 120 µm ne većim od 1 mas. %, za uporabu u proizvodnji separatora za baterije (¹)	0 %	31.12.2014
ex 3904 30 00	20	Kopolimer vinil klorida s vinil acetatom i maleinskom kiselinom, koji sadrži: — 80,5 mas. % ili više, ali ne više od 81,5 mas. % vinil klorida, — 16,5 mas. % ili više, ali ne više od 17,5 mas. % vinil acetata i — 1,5 mas. % ili više, ali ne više od 2,5 mas. % maleinske kiseline, za vruće zavarivanje plastične mase na čelični supstrat, za uporabu u industrijske svrhe (¹)	0 %	31.12.2014
ex 3904 30 00 ex 3904 40 00	30 91	Kopolimer vinil klorida s vinil acetatom i vinil alkoholom, koji sadrži: — 87 mas. % ili više, ali ne više od 92 mas. % vinil klorida, — 2 mas. % ili više, ali ne više od 9 mas. % vinil acetata i — 1 mas. % ili više, ali ne više od 8 mas. % vinil alkohola,	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		u jednom od oblika navedenih u napomeni 6 (a) ili (b) uz poglavlje 39, za proizvodnju robe iz tarifnih brojeva 3215 ili 8523 ili za uporabu u proizvodnji premaza za spremnike i pokrove koje se rabi za konzerviranje hrane ili pića (¹)		
ex 3904 40 00	93	Kopolimer vinil klorida i metil akrilata, koji sadrži 80 (± 1) mas. % vinil klorida i 20 (± 1) mas. % metil akrilata, u obliku vodene emulzije	0 %	31.12.2018
ex 3904 50 90	92	Kopolimer vinilidenklorida i metakrilata, za uporabu u proizvodnji monofilamenta (¹)	0 %	31.12.2014
ex 3904 61 00	20	Kopolimer tetrafluoroetilena i trifluoro(heptafluoropropoksi) etilena, koji sadrži 3,2 mas. % ili više, ali ne više od 4,6 mas. % trifluoro(heptafluoropropoksi) etilena i manje od 1 mg/kg fluoridnih iona koje je moguće ekstrahirati	0 %	31.12.2018
ex 3904 61 00	30	Politetrafluroetilen, u obliku praha, specifične površine $8 \text{ m}^2/\text{g}$ ili veće, ali ne veće od $12 \text{ m}^2/\text{g}$, s 10 % čestica manjih od $10 \mu\text{m}$ i 90 % čestica manjih od $35 \mu\text{m}$, te s prosječnom veličinom čestica $20 \mu\text{m}$	0 %	31.12.2018
ex 3904 69 80	81	Poli(viniliden fluorid)	0 %	31.12.2015
ex 3904 69 80	85	Kopolimer etilena s klorotrifluoroetilenom, neovisno je li modificiran s heksafluoroizobutilenom ili ne, u prahu, s punilom ili bez njega	0 %	31.12.2017
ex 3904 69 80	93	Kopolimer etilena s klorotrifluoroetilenom, u jednome od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz poglavlje 39	0 %	31.12.2018
ex 3904 69 80	94	Kopolimer etilena i tetrafluoroetilena	0 %	31.12.2018
ex 3904 69 80	96	Poliklorotrifluoroetilen, u jednome od oblika navedenih u napomeni 6 (a) ili (b) uz poglavlje 39	0 %	31.12.2018
ex 3904 69 80	97	Kopolimer klorotrifluoroetilena i viniliden difluorida	0 %	31.12.2018
ex 3905 30 00	10	Viskozni pripravak, koji se u osnovi sastoji od poli(vinil alkohola) (CAS RN 9002-89-5), organskog otapala i vode, namijenjen za uporabu kao zaštitni premaz poluvodičkih pločica tijekom proizvodnje poluvodiča (¹)	0 %	31.12.2017
ex 3905 91 00	20	Kopolimer etilena i vinil alkohola (CAS RN 26221-27-2) koji je topiv u vodi, s masenim udjelom monomernih jedinica etilena ne većim od 13 %	0 %	31.12.2017
ex 3905 99 90	92	Polimer vinilpirolidona i dimetilaminoetil metakrilata, koji sadrži 97 mas. % ili više, ali ne više od 99 mas. % vinilpirolidona, u obliku otopine u vodi	0 %	31.12.2018
ex 3905 99 90	95	Heksadecilirani ili eikosilirani polivinilpirolidon	0 %	31.12.2018
ex 3905 99 90	96	Polimer vinil formala, u jednome od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz poglavlje 39, s masenim prosjekom molekulske mase (Mw) 25 000 ili većim, ali ne većim od 150 000, koji sadrži:	0 %	31.12.2018
		— 9,5 mas. % ili više, ali ne više od 13 mas. % acetilnih skupina izraženih kao vinil acetat i		
		— 5 mas. % ili više, ali ne više od 6,5 mas. % hidroksilnih skupina izraženih kao vinil alkohol		
ex 3905 99 90	97	Povidon (INN)-jod	0 %	31.12.2018
ex 3905 99 90	98	Poli(vinil pirilidona), djelomično supstituiran skupinama triakontila, koji sadrži 78 mas. % ili više, ali ne više od 82 mas. % skupina triakontila	0 %	31.12.2018
3906 90 60		Kopolimer metil akrilata s etilenom i monomerom, koji kao supstituent sadrži neterminalnu karboksilnu skupinu, koji sadrži 50 mas. % ili više metil akrilata, neovisno je li vezan sa silicijevim dioksidom ili ne	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3906 90 90	10	Produciranje acrilne kiseline s malim količinama polinezasićenog monomera, za proizvodnju lijekova tarifnog broja 3003 ili 3004 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	15	Fotoosjetljiva smola, koja se sastoji od modificiranog acrilata, acrilnog monomera, katalizatora (fotoinicijatora) i stabilizatora	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	27	Kopolimer stearil-metakrilata, izooktil-acrilata i acrilne kiseline, otopljen u izopropil palmitatu	0 %	31.12.2017
ex 3906 90 90	30	Kopolimer stirena s hidroksietil metakrilatom i 2-etylheksil acrilatom, s brojčanim prosjekom molekulske mase (M_n) 500 ili većim, ali ne većim od 6 000	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	35	Kopolimer 1,2-etandiol dimetakrilat-metil metakrilata, u obliku bijelog praha, veličine čestica ne veće od 18 µm, netopiv u vodi	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	40	Prozirni acrilini polimer, u pakiranju ne većem od 1 kg, koji nije namijenjen pojedinačnoj prodaji:	0 %	31.12.2015
		— viskoziteta ne većeg od 50 000 Pa.s pri 120 °C, kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D 3835		
		— s masenim prosjekom molekulske mase (M_w) većim od 500 000, ali ne većim od 1 200 000 u skladu s testom gelske permeacijske kromatografije (GPC),		
		— koji sadrži manje od 1 % ostatka monomera		
ex 3906 90 90	41	Poli(alkil acrilat), s esterskim alkilnim lancem duljine C10 do C30	0 %	31.12.2014
ex 3906 90 90	45	Kopolimer acrilonitril-butadien-stiren-metilmetakrilata, u obliku pelata:	0 %	31.12.2016
		— talištem pri 96 °C(± 3 °C),		
		— relativne gustoće 1,03 ili veće, ali ne veće od 1,07,		
		i koji sadrži:		
		— 25 mas. % ili više, ali ne više od 50 mas. % acrilonitril-butadien-stirena, i		
		— 50 mas. % ili više, ali ne više od 75 mas. % metilmetakrilata		
ex 3906 90 90	50	Polimeri estera acrilne kiseline s jednim ili više sljedećih monomera u lancu:	0 %	31.12.2018
		— klorometil vinil eterom,		
		— kloroethyl vinil eterom,		
		— klorometilstirenom,		
		— vinil kloroacetatom,		
		— metakrilnom kiselinom,		
		— monobutil esterom butenedionske kiseline,		
		koji sadrže ne više od 5 mas. % svake od monomernih jedinica, u jednom od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz poglavlje 39		
ex 3906 90 90	65	Polialkilakrilat, kemijski modificiran s kobaltom, s talištem (T_m) pri temperaturi od 65 °C (± 5 °C), mjereno diferenciranim pretražnom kalorimetrijom (DSC)	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	80	Polidimetilsilosan-graft-(poliakrilati; polimetakrilati)	0 %	31.12.2018
ex 3906 90 90	85	Nevodena disperzija polimera estera acrilne kiseline sa sililnom skupinom na jednom ili na oba polimerna kraja koju je moguće hidrolizirati	0 %	31.12.2014
ex 3907 20 11	10	Poli(etilen oksid), s brojčanim prosjekom molekulske mase 100 000 ili većim	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 11	20	Bis[metoksi poli[etilenglikol]]-maleimidopropionamid, kemijski modificiran lizinom, s brojčanim prosjekom molekulske mase 40 000	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3907 20 11	40	Polietien glikol s lancem etilen oksida duljine ne veće od 30, koji ima butil-2-cijano 3-(4-hidroksifenil) akrilatnu završnu skupinu, za uporabu kao UV prepreka u tekućim bojama (masterbatch) (¹)	0 %	31.12.2015
ex 3907 20 11	50	[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropil]-hidroksipoli(okso-1,2-etandiil) (CAS RN 104810-48-2)	0 %	31.12.2016
ex 3907 20 11	60	Pripravak koji sadrži: — α-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropil]-ω-hidroksipoli(oksi-1,2-etandiil) (CAS RN 104810-48-2) i — α-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropil]-ω-[3-[3-(2H-benzotriazol-2-il)-5-(1,1-dimetiletil)-4-hidroksifenil]-1-oksopropoksi]poli(oksi-1,2-etandiil) (CAS RN 104810-47-1)	0 %	31.12.2016
ex 3907 20 20	20	Politetrametilen eter glikol prosječne molekulske mase (Mw) 2 700 ili veće, ali ne veće od 3 100 (CAS RN 25190-06-1)	0 %	31.12.2017
ex 3907 20 20	30	Mješavina koja sadrži 70 mas. % ili više, ali ne više od 80 mas. % polimera glicerola i 1,2-epoksipropana i 20 mas. % ili više, ali ne više od 30 mas. % kopolimera dibutil maleata i N-vinil-2-pirolidona	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 20	40	Kopolimer tetrahidrofurana i tetrahidro-3-metilfurana, s brojčanim prosjekom molekulske mase (Mn) 3 500 (± 100)	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	15	Poli(oksipropilen) s alkoksilsilnim završnim skupinama	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	30	Homopolimer 1-kloro-2,3-epoksipropana (epiklorohidrin)	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	35	Polietilen glikol, kemijski modificiran izocijanatnom skupinom, koji sadrži karbodiimidnu skupinu, u obliku otopine u 2-metoksi-1-metiletil acetatu	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	45	Kopolimer etilen oksida i propilen oksida, s aminopropilnim i metoksidnim završnim skupinama	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	50	Perfluoropolijeter polimer s vinil-sililnom završnom skupinom ili mješavina dvije komponente koja se sastoji od iste vrste perfluoropolijeter polimera s vinil-sililnom završnom skupinom kao glavnog sastojka	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	55	Sukcinimidil ester metoksi poli(etilen glikol)propionske kiseline, s brojčanim prosjekom molekulske mase (Mn) 5 000	0 %	31.12.2018
ex 3907 20 99	60	Politetrametilen oksid di-p-aminobenzoat	0 %	31.12.2016
ex 3907 20 99	65	L-lizin N-hidroksi sukcinimidil ester.alfa.,epsilon.-bis(polietilen glikol monometileter karbamat) (CAS RN 266318-38-1) prosječne molekularne mase (Mn) 38 000 ili veće, ali najviše 40 000	0 %	31.12.2018
ex 3907 30 00	40	Epoksidna smola, koja sadrži 70 mas. % ili više silicijevog dioksida, za kapsuliranje robe iz tarifnog broja 8533, 8535, 8536, 8541, 8542 ili 8548 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	70			
ex 3907 30 00	50	Tekuća epoksidna smola kopolimera 2-propennitriila i 1,3-butadien-epoksidna, bez otapala, koja sadrži: — ne više od 40 mas. % zinkovog borata hidrata, — ne više od 5 mas. % diantimonovog trioksida	0 %	31.12.2018
ex 3907 30 00	60	Poliglicerol poliglicidil eter smola (CAS RN 105521-63-9)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3907 40 00	10	Polikarbonat u obliku peleta ili granula: — koji sadrži 7 mas. % ili više, ali ne veće od 15 mas. % nehalogenog usporivača gorenja, i — specifične težine 1,20 ($\pm 0,01$)	0 %	31.12.2016
ex 3907 40 00	20	Polikarbonat u obliku peleta ili granula specifične težine 1,32($\pm 0,03$), koje sadrži 20 %(± 5 %) staklenih vlakana	0 %	31.12.2016
ex 3907 40 00	30	Polikarbonat u obliku peleta ili granula specifične težine 1,18 ili veće, ali ne veće od 1,25, s masenim udjelom: — 77 % ili više, ali ne više od 90 % polikarbonata, — 8 % ili više, ali ne više od 20 % estera fosforne kiseline, — 0,1 % ili više, ali ne više od 1 % antioksidansa, i neovisno sadrži li 1 mas. % ili više, ali ne više od 5 mas. % usporivača gorenja	0 %	31.12.2016
ex 3907 40 00	40	Polikarbonat, u obliku granula: — sa stupnjem protoka taljevine 18 g/10 min pri 300 °C/1,2 kg (prema ASTM D 1238) — vlačne čvrstoće 69 MPa prema ASTM D 638, i — savojne čvrstoće 112 MPa prema ASTM D 790	0 %	31.12.2016
ex 3907 40 00	50	Polikarbonatna smola u obliku peleta ili granula: — specifične težine 1,20 ($\pm 0,05$), — s temperaturom postojanosti oblika pri 146 °C (± 3 °C) 4,6 kgf/cm ² , i — sa stupnjem protoka taljevine 20 (± 10) g/10 min pri 300 °C/1,2 kg	0 %	31.12.2016
ex 3907 40 00	60	Polikarbonat akrilonitril-butadien-stirena u obliku peleta ili granula, specifične težine 1,20 ($\pm 0,05$), s masenim udjelom: — 65 % ili više, ali ne više od 90 % polikarbonata, — 5 % ili više, ali ne više od 15 % akrilonitril-butadien-stirena, — 5 % ili više, ali ne više od 20 % estera fosforne kiseline i, — 0,1. % ili više, ali ne više od 5 % antioksidansa	0 %	31.12.2016
ex 3907 60 80	10	Kopolimer tereftalne kiseline i izoftalne kiseline s etilen glikolom, butan-1,4-diolom i heksan-1,6-diolom	0 %	31.12.2018
ex 3907 60 80	30	Koncentrat koji veže kisik, koji se sastoji od mješavine: — kopolimera dobivenog od polietilen tereftalata, dianhidrida piromelitinske kiseline (PMDA) i polibutadiena supstituiranog s hidroksilnim skupinama — barijernog kopolimera (kako je utvrđeno metodom ASTM F1115-95 (2001)), dobivenog od ksilenovih diamina i adipinske kiseline, i — organskih bojila i/ili organskih i anorganskih pigmenata pri čemu prevladava prvi kopolimer	0 %	31.12.2014
ex 3907 60 80	40	Peleti ili granule poli(etilen tereftalata): — specifične težine 1,23 ili veće, ali ne veće od 1,27 pri 23 °C, i — koji sadrži ne više od 10 mas. % drugih modifikatora ili aditiva	0 %	31.12.2016
ex 3907 60 80	50	Fleksibilna ambalaža (za polimere osjetljive na kisik) izrađena od laminata od: — ne više od 75 µm polietilena, — ne više od 50 µm poliamida, — ne više od 15 µm polietilen tereftalata i — ne više od 9 µm aluminija	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		vlačne čvrstoće veće od 70 N/15 mm i stupnjem prijenosa kisika manjim od 0,1 cm ³ /m ² /24 h pri 0,1 MPa		
3907 70 00		Poli(mlječna kiselina)	0 %	31.12.2018
ex 3907 91 90	10	Dialil ftalat prepolimer, u obliku praha	0 %	31.12.2014
ex 3907 99 90	10	Poli(oksi-1,4-fenilenkarbonil), u obliku praha	0 %	31.12.2018
ex 3907 99 90	20	Kopoliestер за израду текућих кристала, с талиштем не мањим од 270 °C, неовисно садржи ли пунила или не	0 %	31.12.2018
ex 3907 99 90	25	Kopolimer, koji sadrži 72 mas. % ili više тereфталне кисeline и/или нјезиних изомера и циклохександиметанола	0 %	31.12.2017
ex 3907 99 90	30	Poli(hidroksialkanoat), koji se sastoji првенствено poli(3-hidroksibutirat)	0 %	31.12.2015
ex 3913 90 00	20			
ex 3907 99 90	60	Kopolimer терефталне кисeline и изофталне кисeline с бисфенолом A	0 %	31.12.2017
ex 3907 99 90	70	Kopolimer of poli(etilen tereftalata) и циклохексан диметанола, који садржи више од 10 mas. % циклохексан диметанола	0 %	31.12.2014
ex 3907 99 90	80	Kopolimer, koji se sastoji od 72 mas. % ili više терефталне кисeline и/или нjenih derivata у циклохександиметанола, с линераним и/или цикличким диолима	0 %	31.12.2015
ex 3908 90 00	10	Poli(iminometilen-1,3-fenilenemetileniminoadipoil), u jednom od oblika navedenih u napomeni 6 (b) uz poglavlje 39	0 %	31.12.2018
ex 3908 90 00	30	Реакцијски производ мјешавине октадекантарбоксилних киселина полимеризираних алифатским полијердамином	0 %	31.12.2018
ex 3908 90 00	50	Koncentrat koji veže kisik, koji se sastoji od mješavine: — kopolimera dobivenog od polietilen tereftalata, dianhidrida piromelitinske kiseline (PMDA) i polibutadiena supstituiranog s hidroksilnim skupinama — барижерног кополимера (како је утврђено методом ASTM F1115-95 (2001)), добivenог од ксиленових дамина и адипинске кисeline, и — органских бојила и/или органских и аорганских пигмената при чему превладава други кополимер	0 %	31.12.2014
ex 3908 90 00	60	Kopolimer koji sadrži: — heksandionsku kiselinu — 12-aminododekansku kiselinu — heksahidro-2H-azepin-2-on, i — 1,6-heksandiamin	0 %	31.12.2017
ex 3909 40 00	10	Producт polikondenzacije fenola s formaldehidom, u obliku šupljih kuglica promjera manjeg od 150 µm	0 %	31.12.2018
ex 3909 40 00	20	Termoreaktivna smola u prahu, u kojoj su ravnomjerno raspoređene magnetne čestice, za uporabu u proizvodnji tonera za fotokopirne strojeve, telefaksne uređaje, pisače i multifunkcijske uteđaje (1)	0 %	31.12.2015
ex 3909 40 00	30	Mješavina: — alkilfenol-formaldehidne smole, neovisno je li bromirana ili ne, i — cinkovog oksida	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3909 40 00	40	Polimer u prahu koji sadržava: — polimer fenolne smole (CAS RN 9003-35-4) s masenim udjelom 80 % ili većim, ali ne većim od 90 % — fenol (CAS RN 108-95-2) s masenim udjelom ne većim od 5 % i — heksametilentetramin (CAS RN 100-97-0) s masenim udjelom 5 % ili većim, ali ne većim od 15 %	0 %	31.12.2018
ex 3909 50 90	10	Tekući UV fotopolimer, topljav u vodi, koji se sastoji se od mješavine — dvofunkcionalnih akriliranih oligomera poliuretana (s masenim udjelom 60 % ili većim) — monofunkcionalnih i trifunkcionalnih (met)akrilata (s masenim udjelom 30 % ($\pm$ 8 %)) i — hidrosil-funkcionaliziranih monofunkcionalnih (met)akrilata (s masenim udjelom 10 % ($\pm$ 3 %))	0 %	31.12.2014
ex 3910 00 00	20	Blok kopolimer poli(metil-3,3,3-trifluoropropilsilosana) i poli[metil(vinil)silosana]	0 %	31.12.2018
ex 3910 00 00	40	Biokompatibilni silikoni za proizvodnju dugotrajnih kirurških implantata (⁽¹⁾)	0 %	31.12.2016
ex 3910 00 00	50	Ljepilo na osnovi silikona, osjetljivo na pritisak, u otapalu koje sadrži kopoly(dimetilsilosan/difenilsilosan) guma	0 %	31.12.2017
ex 3910 00 00	60	Polidimetsilosan, neovisno je li supstituiran s polietilen glikolom i trifluoropropilom ili ne, s metakrilatnim završnim skupinama	0 %	31.12.2014
ex 3910 00 00	70	Silikonski premaz za zaštitu od korozije u primarnom obliku, za zaštitu rubova i sprječavanje kratkog spoja u poluvodičkim elementima	0 %	31.12.2018
ex 3911 10 00	81	Nehidrogenirana smola ugljikovodika, dobivena polimerizacijom cikloalifatskih alkena C-5 do C-12 masenog udjela većeg od 75 % i aromatskih alkena masenog udjela većeg od 10 %, ali manjeg od 25 % čime se dobiva smola ugljikovodika: — jodnog broja većeg od 120 i — s vrijednošću većom od 10 na Gardnerovoj ljestvici boja za čisti proizvod ili — većom od 8 za otopinu koja sadrži 50 vol. % toluena (kako je utvrđeno metodom ASTM D6166)	0 %	31.12.2018
ex 3911 90 19	10	Poli(oksi-1,4-fenilensulfonil-1,4-fenilenoksi-4,4'-bifenilen)	0 %	31.12.2018
ex 3911 90 19	30	Kopolimer etilenimima i etilenimin ditiokarbamata, u vodenoj otopini natrijevog hidroksida	0 %	31.12.2017
ex 3911 90 19	40	M-ksilen formaldehidna smola	0 %	31.12.2016
ex 3911 90 99	25	Kopolimer viniltoluena i α -metilstirena	0 %	31.12.2018
ex 3911 90 99	30	1,4:5,8- Dimetanonaftalen, 2-etiliden-1,2,3,4,4a,5,8,8a-oktahidro-, polimer s 3a,4,7,7a- tetrahidro- 4,7-metano-1H-indenom, hidrogeniran	0 %	31.12.2015
ex 3911 90 99	31	Kopolimeri butadiena i maleinske kiseline, neovisno sadrže li njene amonijeve soli ili ne	0 %	31.12.2014
ex 3911 90 99	35	Alternirajući kopolimer etilena i anhidrida maleinske kiseline (EMA)	0 %	31.12.2015
ex 3911 90 99	40	Mješavina kalcijeve soli kopolimera maleinske kiseline i metil vinil etera, koja sadrži 9 mas. % ili više, ali ne više od 16 mas. % kalcija	0 %	31.12.2018
ex 3911 90 99	45	Kopolimer maleinske kiseline i metil vinil etera	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3911 90 99	53	Hidrogenirani polimer 1,2,3,4,4a,5,8,8a-oktahidro-1,4:5,8-dimetanonaftalena s 3a,4,7,7a-tetrahidro-4,7-metano-1H-indenom i 4,4a,9,9a-tetrahidro-1,4-metano-1H-fluorenom (CAS RN 503442-46-4)	0 %	31.12.2017
ex 3911 90 99	57	Hidrogenirani polimer 1,2,3,4,4a,5,8,8a-oktahidro-1,4:5,8-dimetanonaftalena 4,4a,9,9a-tetrahidro-1,4-metano-1H-fluorenom (CAS RN 503298-02-0)	0 %	31.12.2017
ex 3911 90 99	65	Kalcijeva cinkova sol kopolimera maleinske kiseline i metil vinil etera	0 %	31.12.2018
ex 3911 90 99	86	Kopolimer metil vinil ethera i anhidrida maleinske kiseline	0 %	31.12.2016
ex 3912 11 00	30	Celulozni triacetat	0 %	31.12.2016
ex 3912 11 00	40	Celulozni diacetat u prahu	0 %	31.12.2015
ex 3912 20 11	10	Nitroceluloza	0 %	31.12.2016
ex 3912 39 85	10	Etilceluloza, neomekšana (neplastificirana)	0 %	31.12.2018
ex 3912 39 85	20	Etilceluloza, u obliku vodene disperzije koja sadrži heksadekan-1-ol i natrijev dodecil sulfat, koja sadrži 27 ($\pm$ 3) mas. % etilceluloze	0 %	31.12.2018
ex 3912 39 85	30	Celuloza, hidroksietilirana i alkilirana s alkilom dužine lanca od 3 ili više ugljikovih atoma	0 %	31.12.2018
ex 3912 39 85	40	Hipromeloza (INN)	0 %	31.12.2016
ex 3912 90 10	10	Celulozni acetat propionat, neomekšan (neplastificiran), u obliku praha: — koji sadrži 25 mas. % ili više propionila (kako je utvrđeno metodom ASTM 817-72) i — viskoziteta ne većeg od 120 poisa (kako je utvrđeno metodom ASTM D 817-72), za proizvodnju tiskarskih tinti, boja, lakova i drugih premaza te reprografskih (⁽¹⁾)	0 %	31.12.2018
ex 3912 90 10	20	Hidroksipropil metilceluloza ftalat	0 %	31.12.2018
ex 3913 90 00	85	Sterilni	0 %	31.12.2018
ex 3913 90 00	92	Bjelančevina, kemijski modificirana karboksilacijom i/ili dodavanje ftalne kiseline, s masenim prosjekom molekulske mase (Mw) 100 000 do 300 000	0 %	31.12.2018
ex 3913 90 00	94	Granule koje sadrže: — 35 mas. % ili više, ali manje od 75 mas. % ekstrudiranog biopolimera s visokim sadržajem amiloze, dobivenog od kukuruznog škroba, — 5 mas. % ili više, ali manje od 16 mas. % polivinil alkohola, — 10 mas. % ili više, ali manje od 46 mas. % poliol plastifikatora, — 0,25 mas. % ili više, ali manje od 3 mas. % stearinske kiseline, — neovisno sadrži li 30 mas. % ($\pm$ 10 %) biorazgradive poliesterske smole ili ne, ali ne do razine koja premašuje količinu biopolimera s visokim sadržajem amiloze	0 %	31.12.2016
ex 3913 90 00	95	Natrijeva sol kondroitinsumporne kiseline	0 %	31.12.2018
ex 3913 90 00	96	Prah koji se sastoji od 90 mas. % ($\pm$ 5 %) ekstrudiranog biopolimera s visokim sadržajem amiloze, proizведенog od kukuruznog škroba, 10 mas. % ($\pm$ 5 %) sintetičkog polimera i 0,5 mas. % ($\pm$ 0,25 %) stearinske kiseline	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3916 20 00	91	Profili od poli(vinil klorida), vrsta koje se rabi u proizvodnji žmurja (talpi) i fasadnih obloga, koji sadrže sljedeće aditive: — titanijev dioksid — poli(metil metakrilat) — kalcijev karbonat — vezivnasredstva	0 %	31.12.2014
ex 3916 90 10	10	Šipke celularne strukture, s masenim udjelom: — poliamida-6 ili poli(epoksi anhidrida) — 7 % ili većim, ali ne većim od 9 % politetrafluoretilena, ako ga ima — 10 % ili većim, ali ne većim od 25 % anorganskih punila	0 %	31.12.2018
ex 3917 32 00	91	Cijev od blok kopolimera politetrafluoroetilena i poliperfluoralkoksitrifluoroetilena, duljine ne veće od 600 mm, promjera ne većeg od 85 mm i debljine stijenki 30 µm ili veće, ali ne veće od 110 µm	0 %	31.12.2018
ex 3917 40 00	91	Spojke od plastične mase, koji sadrže O-prsten, osigurač i otpusni sustav za umetanje u cijevi za gorivo osobnih automobila	0 %	31.12.2014
ex 3919 10 19	10	Reflektirajući film, koji se sastoji od sloja poliuretana, sa sigurnosnim otiscima protiv krivotvorenja, mijenjanja ili zamjene podataka ili umnožavanja, ili sa službenim žigom za predviđenu uporabu te utisnutim staklenim kuglicama s jedne strane i s ljepljivim slojem s druge strane, prekriven odstranjivim zaštitnim filmom s jedne ili s objiju strana	0 %	31.12.2018
ex 3919 10 80	25			
ex 3919 90 00	31			
ex 3919 10 19	20	Dvostrano ljepljiva vrpca, u svicima: — prevučena nevulkaniziranom prirodnom ili sintetičkom gumom, — širine 20mm ili veće, ali ne veće od 40mm, — koja sadrže silikon, aluminijev hidroksid, akril i uretan	0 %	31.12.2018
ex 3919 10 80	21	Reflektirajući list, koji se sastoji od:	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	21	— polikarbonatnog filma potpuno reljefiranog s jedne strane pravilno oblikovanim uzorkom,		
ex 3920 61 00	20	— prekriven s obje strane jednim ili više slojeva plastičnog materijala, — neovisno je li s jedne strane prekriven ljepljivim slojem i odstranjivim zaštitnim filmom ili ne		
ex 3919 10 80	23	Reflektirajući film, koji se sastoji od više slojeva, i to: — poli(vinil klorida); — poliuretana koji s jedne strane ima utisnute otiske protiv krivotvorenja, mijenjanja ili zamjene podataka ili umnožavanja, a s druge strane sloj staklenih mikrokuglica; — sloja koji sadrži sigurnosni i/ili službeni znak koji mijenja izgled u odnosu na kut gledanja; — metaliziranog aluminija; i — ljepila, prekrivenog s jedne strane odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2014
ex 3919 10 80	27	Poliesterski film:	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	20	— prevučen s jedne strane akrilnim termalnim ljepilom koje otpušta na temperaturi od 90 °C ili višoj, ali ne višoj od 200 °C i poliesterskim zaštitnim filmom, i — s druge strane neprevučen ili prevučen akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak ili akrilnim termalnim ljepilom koje otpušta na temperaturi od 90 °C ili višoj, ali ne višoj od 200 °C i poliesterskom podlogom		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3919 10 80	30	Dvostrana, samoljepiva folija od modificirane epoksidne smole, u svicima širine 10 do 20 cm, duljine 10 do 210 m i ukupne debljina 10 do 50 µm, koja nije namijenjena pojedinačnoj prodaji	0 %	31.12.2016
ex 3919 10 80	32	Politetrafluoroetilenski film: — debljine 110 µm ili veće, — površinskog otpora između 102-1014 ohma, kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D 257, — prevučen s jedne strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak	0 %	31.12.2014
ex 3919 10 80	35	Reflektirajući film, koji se sastoji od sloja poli(vinil klorida) i sloja: - alkidnog poliestera, koji s jedne strane ima utisnute otiske protiv krivotvorenja, mijenjanja ili zamjene podataka ili umnožavanja, ili službeni žig za predviđenu uporabu, vidljive jedino pomoću retroreflektirajuće svjetlosti te utisnute staklene kuglice, a s druge strane ljepljivi sloj, prekriven odstranjivim zaštitnim filmom s jedne ili s objiju strana	0 %	31.12.2018
ex 3919 10 80	37	Politetrafluoroetilenski film: — debljine 100 µm ili veće, — čija prekidna istezljivost nije veća od 100 %, — prevučen s jedne strane silikonskim ljepilom osjetljivim na pritisak	0 %	31.12.2014
ex 3919 10 80	40	Crni film od poli(vinil kloridna):	0 %	31.12.2016
ex 3919 90 00	43	— čija je sjajnost veća od 30 stupnjeva u skladu s ASTM D2457, — neovisno je li s jedne strane prekriven zaštitnim poli(etilen tereftalatnim) filmom, a s druge strane ljepilom koje je osjetljivo na pritisak s kanalima i odstranjivim zaštitnim filmom		
ex 3919 10 80	43	Film od etilen vinil acetata:	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	26	— debljine 100 µm ili veće, — s jedne strane premazan akrilnim jepilom koje je osjetljivo na pritisak ili UV-osjetljivim ljepilom i poliesterskim filmom		
ex 3919 10 80	45	Ojačana vrpca od polietilenske pjene, s obje strane prevučena akrilnim, mikrokanalnim ljepilom osjetljivim na pritisak i s podlogom na jednoj strani, debljine 0,38 mm ili veće, ali ne veće od 1,53 mm	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	45			
ex 3919 10 80	47	Folija od poliestera, poliuretana ili polikarbonata:	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	32	— s ljepilom od silikonskog polimera osjetljivim na pritisak — ukupne debljine ne veće od 0,7 mm — ukupne širine 1 cm ili veće, ali ne veće od 1 m — u svicima ili ne vrste koja se rabi za površinsku zaštitu proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528		
ex 3919 10 80	50	Ljepljivi film, koji se sastoji od osnove od kopolimera etilena i vinil acetata (EVA) debljine 70 µm ili veće i ljepljivog sloja na osnovi akrilata, debljine 5 µm ili veće, za uporabu u postupku brušenja i/ili urezivanja rastera na silikonske pločice (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	41			
ex 3920 10 89	25			
ex 3919 10 80	53	Polietilenska folija:	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	34	— s ljepilom koje ne sadrži gumu, osjetljivim na pritisak, koje prianja samo na čiste i glatke površine		
ex 3920 10 28	93	— ukupne debljine 0,025 mm ili veće, ali ne veće od 0,7 mm, i		
ex 3920 10 89	50			

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	55 53	— ukupne širine 6 cm ili veće, ali ne veće od 1 m, i — u svicima ili ne koja se rabi za zaštitu površine proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 Vrpca od akrilne pjene, s jedne strane prevučena termoaktivirajućim ljepilom ili akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak, a s druge strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak i odstranjivim zaštitnim filmom, ljepljivosti pri odstranjuvanju pod kutom od 90° veće od 25 N/cm (kako je utvrđeno metodom ASTM D 3330)	0 %	31.12.2017
ex 3919 10 80	60	Reflektirajući laminirani list s pravilnim uzorkom, koji se sastoji od filma od poli(metilmetakrilata), iza kojeg slijedi sloj akrilnog polimera koji sadrži mikroprizme, sloj poli(metilmetakrilata), ljepljivi sloj i odstranjivi zaštitni film	0 %	31.12.2018
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	65 57	Samoljepivi reflektirajući list, neovisno je li podijeljen na dijelove ili ne: — s pravilnim uzorkom, — sa ili bez sloja za aplikaciju vrpce, — koji se sastoji od filma od akrilnog polimera, iza kojeg slijedi sloj poli(metilmetakrilata) koji sadrži mikroprizme, — neovisno sadrži li dodatni sloj od poliestera i — s ljepljivim slojem i završnim odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2018
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	70 75	Polietilenska folije, u svicima: — samoljepiva s jedne strane, — ukupne debljine 0,025 mm ili veće, ali ne veće od 0,09mm, — ukupne širine 60mm ili veće, ali ne veće od 1 110 mm, vrste koju se rabi za zaštitu površine proizvoda iz tarifnih brojeva 8521ili 8528	0 %	31.12.2016
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	75 80	Samoljepivi reflektirajući film, koji se sastoji od više slojeva, i to: — kopolimera akrilne smole, — poliuretana, — metaliziranog sloja koji s jedne strane ima laserski utisnute otiske protiv krivotvoreњa, mijenjanja ili zamjene podataka ili umnožavanja ili pak službeni znak za predviđenu uporabu, — staklenih mikrokuglica, i — ljepljivog sloja, prekrivenog s jedne ili obje strane odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2016
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	80 83	Akrilna vrpca u svicima: — samoljepiva s obje strane, — ukupne debljine 0,04 mm ili veće, ali ne veće od 1,25 mm, — ukupne širine 5 mm ili veće, ali ne veće od 1 205 mm, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3919 10 80 ex 3919 90 00	85 28	Film od poli(vinil klorida) ili polietilena ili drugih poliolefina: — debljine 65 µm ili veće, — prevučen s jedne strane akrilnim UV-osjetljivim ljepilom i poliesterskim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	19	Prozirni samoljepivi film od poli(etilen tereftalata): — bez nečistoća ili nedostataka, — premazan s jedne strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak i zaštitnim filmom, a s druge strane antistatičkim slojem ionskog organskog spoja kolina,	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3919 90 00	22	<ul style="list-style-type: none"> — sa ili bez sloja modificiranog alkilnog organskog spoja s dugim lancem, koji je moguće tiskati i koji je otporan na prašinu, — ukupne debljine bez zaštitnog filma od 54 µm ili veće, ali ne veće od 64 µm, i — širine veće od 1 295 mm, ali ne veće od 1 305 mm <p>Crni polipropilni film:</p> <ul style="list-style-type: none"> — čija je sjajnost veća od 20 stupnjeva, kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D2457, — neovisno je li s jedne strane prekriven zaštitnim polietilenskim filmom, a s druge strane ljepilom koje je osjetljivo na pritisak, s kanalima i odstranjivim zaštitnim filmom 	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	23	Film koji se sastoji od 1 do 3 laminirana sloja poli(etilen tereftalata) i kopolimera tereftalne kiseline, sebacinske kiseline i etilen glikola, prevučen s jedne strane akrilnim premazom otpornim na ogrebotine, a s druge strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak, premazom od metilceluloze topivim u vodi i zaštitnim filmom od poli(etilen tereftalata)	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	24	Reflektirajući laminirani list: <ul style="list-style-type: none"> — koji se sastoji od epoksidnog akrilatnog sloja, reljefiran s jedne strane s pravilnim uzorkom, — prevučen s obje strane s jednim ili više slojeva plastične mase, i — prekriven s jedne strane ljepljivim slojem i odstranjivim zaštitnim filmom 	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	25	Film koji se sastoji od višeslojnog poli(etilen tereftalata) i kopolimera butilakrilata and metilmetakrilata, prevučen s jedne strane akrilnim premazom otpornim na ogrebotine koji sadrži nanočestice antimon-kositrovog oksida i ugljene čade, a s druge strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak i odstranjivim zaštitnim filmom od poli(etilen tereftalata) koji je prevučen silikonom	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	27	Poli(etilen tereftalatni) film, jakosti ljepljenja ne veće od 0,147 N/25 mm i elektrostatičkog pražnjenja ne većeg od 500 V	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	29	Poliesterski film, prevučen s obje strane akrilnim ljepilom i/ili gumenim ljepilom (osjetljivim na pritisak), u svicima širine 45,7 cm ili veće, ali ne veće od 132 cm (isporučen s odstranjivim zaštitnim filmom)	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	33	Prozirni samoljepljivi film od poli(etilena), bez nečistoća ili nedostataka, prevučen s jedne strane akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak, debljine 60 µm ili veće, ali ne veće od 70 µm i širine veće od 1 245 mm, ali ne veće od 1 255 mm	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	35	Reflektirajuća višeslojna folija u svicima, širine veće od 20 cm, reljefirana s jedne strane s pravilnim uzorkom, koja se sastoji od poliuretanskog filma, prevučenog s jedne strane: <ul style="list-style-type: none"> — slojem poliuretana koji sadrži staklene mikrokuglice, — slojem poli(etilen vinil acetata), — slojem ljepila, i — odstranjivim zaštitnim filmom 	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00 ex 3920 49 10	36 95	Tiskani laminirani list sa središnjim slojem od poli(vinil klorida), premazan s obje strane slojem poli(vinil fluorida) <ul style="list-style-type: none"> — s ljepljivim slojem osjetljivim na pritisak ili toplinu ili bez njega — sa zaštitnim filmom ili bez njega 	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — najveće toksičnosti (kako je utvrđena ispitnom metodom prema specifikaciji ABD 0031) 70 ppm fluorovodika, 120 ppm klorovodika, 10 ppm cijanovodika, 10 ppm dušikovih oksida, 300 ppm ugljikova monoksida i 10 ppm dihidrogen sulfida i sumporova dioksida (zbrojeni udjeli) — najveće gorivosti 130 mm tokom 60 sekunda (kako je utvrđeno ispitnom metodom u skladu s FAR 25 App.F Pt. I Amdt.83) — mase (bez zaštitnog filma) 240 g/m^2 ($\pm 30 \text{ g/m}^2$) bez ljepljivog sloja, 340 g/m^2 ($\pm 40 \text{ g/m}^2$) sa slojem osjetljivim na toplinu ili 330 g/m^2 ($\pm 40 \text{ g/m}^2$) sa slojem osjetljivim na pritisak 		
ex 3919 90 00	37	<p>Film od poli(vinil klorida), koji apsorbira UV zrake:</p> <ul style="list-style-type: none"> — debljine 78 μmili veće, — prekriven s jedne strane slojem ljepila i odstranjivim zaštitnim filmom, — jakosti lijepljenja 1 764 mN/25 mm ili veće 	0 %	31.12.2014
ex 3919 90 00	38	<p>Samoljepljivi film sastavljen od:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gornjeg sloja koji se uglavnom sastoji od poliuretana pomiješanog s emulzijama akrilnog polimera i titanijevim dioksidom — drugog sloja koji sadrži smjesu umreživog kopolimera etilen vinil-acetata ili bez njega emulzije polimera vinil acetata — najviše 6 % masenog udjela ostalih aditiva — ljepilo osjetljivo na pritisaki — koji je s jedne strane pokriven zaštitnim filmom — s posebnim laminiranim samoljepljivim zaštitnim filmom ili bez njega — ukupne debljine ne veće od 400 μm 	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	39	Listovi od poli(vinil klorida), debljine manje od 1 mm, prevučeni ljepilom u koje su utisnute staklene kuglice promjera ne većeg od 100 μm	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	40	<p>Film ukupne debljine 40 μm ili veće koji se sastoji od jednog ili više slojeva prozirnog poliesterskog filma:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koji sadrži najmanje jedan infracrveni reflektivni sloj ukupne normalne refleksivnosti 80 % ili veće prema EN 12898 — koji je s jedne strane pokriven slojem normalne emisivnosti ne veće od 0,2 prema EN 12898 — premazan ljepljivim slojem osjetljivim na pritisak i zaštitnim filmom na drugoj strani 	0 %	31.12.2017
ex 3919 90 00	42	<p>Samoljepljivi film sastavljen od:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prvog sloja koji sadrži smjesu termoplastičnog poliuretana i sredstva koje sprječava zaljepljivanje — drugog sloja koji sadrži kopolimer anhidrida maleinske kiseline — trećeg sloja koji sadrži smjesu polietilena niske gustoće, titanijeva dioksida i aditiva — četvrtog sloja koji sadrži smjesu polietilena niske gustoće, titanijeva dioksida, aditiva i pigmenta boje — ljepila osjetljivog na pritisaki — koji je s jedne strane pokriven zaštitnim filmom — s posebnim laminiranim samoljepljivim zaštitnim filmom ili bez njega — ukupne debljine ne veće od 400 μm 	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3919 90 00	44	Tiskani laminirani list	0 %	31.12.2017
ex 3921 90 60	95	<ul style="list-style-type: none"> — sa središnjim slojem od tkanine izrađene od staklenih vlakana, premazanim sa svake strane slojem poli(vinil klorida) — premazan na jednoj strani slojem poli(vinil fluorida) — s ljepljivim slojem osjetljivim na pritisak ili bez njega i zaštitnim filmom na drugoj strani — najveće toksičnosti (kako je utvrđena ispitnom metodom prema specifikaciji ABD 0031) 50 ppm fluorovodika, 85 ppm klorovodika, 10 ppm cijanovodika, 10 ppm dušikovih oksida, 300 ppm ugljikova monoksida i 10 ppm dihidrogen sulfida i sumporova dioksida (zbrojeni udjeli) — najveće gorivosti 110 mm tokom 60 sekunda kako je utvrđeno ispitnom metodom u skladu s FAR 25 App.F Pt. I Amdt.83 i — mase (bez zaštitnog filma) 490 g/m² (± 45 g/m²) bez ljepljivog sloja ili 580 g/m² (± 50 g/m²) sa slojem osjetljivim na pritisak 		
ex 3919 90 00	47	Polarizirajući film, u svicima, koji se sastoji od višeslojnog filma od polivinil alkohola, s obje strane ojačan filmom od triacetil celuloze, te s ljepljivim osjetljivim na pritisak i odstranjućim zaštitnim filmom s jedne strane	0 %	31.12.2017
ex 9001 20 00	40			
ex 3919 90 00	49	Reflektirajući laminirani list, koji se sastoji od filma od poli(metilmetakrilata) s utisnutim pravilnim uzorkom na jednoj strani, polimernog filma koji sadrži staklene mikrokuglice, ljepljivog sloja i odstranjivog zaštitnog filma	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	51	Biaksijalno orijentirani film od poli(metil metakrilata), debljine 50µm ili veće, ali ne veće od 90µm, s jedne strane prevučen ljepljivim slojem i odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	60	Reflektirajući film, koji se sastoji od: <ul style="list-style-type: none"> — sloja poli(vinil klorida), — sloja poliuretana, — sloja staklenih mikrokuglica, — sloja koji sadrži ili ne sadrži sigurnosni i/ili službeni znak koji mijenja izgled u odnosu na kut gledanja; — sloja metaliziranog aluminija, i — ljepljila, prekrivenog s jedne strane odstranjivim zaštitnim filmom 	0 %	31.12.2015
ex 3919 90 00	63	Koekstrudirani troslojni film, <ul style="list-style-type: none"> — kod kojeg svaki sloj sadrži mješavinu polipropilena i polietilena, — koji ne sadrži više od 3 mas. % drugih polimera, — neovisno sadrži li titanijev dioksid u središnjem sloju ili ne, — prevučen akrilnim ljepljivim osjetljivim na pritisak, i — s odstranjivim zaštitnim filmom, — ukupne debljine ne veće od 110 µm 	0 %	31.12.2015
ex 3919 90 00	65	Samoljepivi film debljine 40 µm ili veće, ali ne veće od 400 µm, koji sa sastoji od jednog ili više slojeva prozirnog, metaliziranog ili obojanog poli(etilen tereftalata), prevučenog s jedne strane premazom otpornim na ogrebotine, a s druge strane ljepljivim osjetljivim na pritisak i odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2015
ex 3919 90 00	70	Samoljepive polirne pločice od mikroporoznog poliuretana, neovisno jesu li prekrivene zaštitnom podlogom ili ne	0 %	31.12.2015

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3919 90 00	81	Film najmanje debljine 0,36 mm, koji se sastoji od sljedećih elemenata: — reljefnog poliesterskog sloja, — sloja kopolimera kaprolakton-cikloheksilen izocijanata, — ljepila osjetljivog na pritisak, koji je s jedne strane pokriven zaštitnim filmom	0 %	31.12.2018
ex 3919 90 00	85	Višeslojni film od poli(metil metakrilata) i metaliziranih slojeva srebra i bakra: — minimalne refleksije 93,5 %, utvrđeno metodom ASTM G173-03, — s jedne strane prekriven odstranjivim slojem od polietilena, — s druge strane prevučen akrilnim ljepilom osjetljivim na pritisak i silikoniziranim poliesterskim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2016
ex 3919 90 00	87	Samoljepivi prozirni film, propusnosti veće od 90 % i stupnjem mutnosti manje od 3 % (utvrđeno metodom ASTM D1003), koji se sastoji od više slojeva, uključujući: — sloj akrilnog ljepila debljine 20 µm ili veće, ali ne veće od 70 µm, — sloja na osnovi poliuretana, debljine 100 µm ili veće, ali ne veće od 300 µm	0 %	31.12.2016
ex 3920 10 25	10	Film debljine ne veće od 0,20 mm, od mješavine polietilena i kopolimera etilena s okt-1-enom, s utisnutim pravilnim romboidnim uzorkom, za prekrivanje obju strana sloja nevulkaniziranog kaučuka (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3920 10 89	20			
ex 3920 10 25	20	Polietilenski film, vrste koju se rabi za vrpce pisačih strojeva	0 %	31.12.2018
ex 3920 10 28	91	Film od poli(etilena) tiskan grafičkim uzorkom, koji je izведен uporabom tinte u četiri osnovne boje i specijalnih boja, kako bi se s tintom postigla višebojnost s jedne strane filma i jednobojnost sa suprotne strane, dok grafički uzorak ima i sljedeće značajke: — cijelom dužinom filma uzorci se ponavljaju u jednakim razmacima — gledajući sa stražnje ili prednje strane filma, uzorci su ravnomjerno raspoređeni	0 %	31.12.2018
ex 3920 10 40	30	Koekstrudirani film u sedam do devet slojeva, pretežno od kopolimera etilena ili funkcionaliziranih polimera etilena, koji se sastoji od: — trosljone pregrade s jezgrom pretežno od etilen vinil alkohola, prekrivene s jedne strane slojem koji je pretežno od cikličnih olefinskih polimera, — prevučen na obje strane s dva ili više slojeva polimernog materijala, ukupne debljine ne veće od 110 µm	0 %	31.12.2017
ex 3920 10 89	30	Film od etilen vinil acetata (EVA): — čija površina ima valoviti reljef, i — debljine veće od 0,125 mm	0 %	31.12.2016
ex 3920 10 89	40	Kompozitni list koji sadrži akrilni premaz i koji je laminiran slojem polietilena visoke gustoće, ukupne debljine 0,8 mm ili veće, ali ne veće od 1,2 mm	0 %	31.12.2016
ex 3920 20 21	30	Biaksijalno usmjeren polipropilenski film, s koekstrudiranim slojem polietilena s jedne strane i ukupne debljine 11,5 µm ili veće, ali ne veće od 13,5 µm	0 %	31.12.2018
ex 3920 20 21	40	Listovi od biaksijalno usmjerenog polipropilenskog filma: — debljine ne veće od 0,1 mm, — tiskane s obje strane specijalnim premazom koji omogućuje sigurnosno tiskanje novčanica	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3920 20 29 ex 8507 90 30	50 95	Folija od polipropilena u obliku svitka: — debljine ne veće od 30 µm, — širine ne veće od 210 mm, — u skladu s normom ASTM D882, za uporabu u proizvodnji separatora za litij-ionske akumulatore za električna vozila (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3920 20 29 ex 3920 20 80	55 93	Koekstrudirani film u sedam do devet slojeva, pretežno od kopolimera etilena ili funkcionaliziranih polimera etilena, koji se sastoji od: — troslojne pregrade s jezgrom pretežno od etilen vinil alkohola, prekrivene s jedne strane slojem koji je pretežno od cikličnih olefinskih polimera, — prevučen na obje strane s dva ili više slojeva polimernog materijala, ukupne debljine ne veće od 110 µm	0 %	31.12.2017
ex 3920 20 29	92	Monoaksijalno usmjereni film, ukupne debljine ne veće od 75 µm, koji se sastoji od dva ili tri sloja, od kojih svaki sadrži mješavinu polipropilena i polietilena, sa središnjim slojem koji sadrži ili ne sadrži titanijev dioksid, te: — vlačne čvrstoće u smjeru stroja 140 MPa ili veće, ali ne veće od 270 MPa i — vlačne čvrstoće u poprečnom smjeru 20 MPa ili veće, ali ne veće od 40 MPa kako je utvrđeno testnom metodom ASTM D882/ISO 527-3	0 %	31.12.2018
ex 3920 20 29	93	Monoaksijalno usmjereni film, koji se sastoji od tri sloja, od kojih svaki sadrži mješavinu polipropilena i kopolimera polietilena i vinil acetata: — ukupne debljine 55 µm ili veće, ali ne ne veće od 97 µm, — modula razvlačenja u smjeru stroja 0,75 GPa ili većeg, ali ne većeg od 1,45 GPa, i — modula razvlačenja u poprečnom smjeru 0,20 GPa ili većeg, ali ne većeg od 0,55 GPa	0 %	31.12.2014
ex 3920 20 29	94	Koekstrudirani troslojni film, — kod kojeg svaki sloj sadrži mješavinu polipropilena i polietilena, — koji ne sadrži više od 3 mas. % drugih polimera, — neovisno sadrži li titanijev dioksid u središnjem sloju ili ne, — ukupne debljine ne veće od 70 µm	0 %	31.12.2016
ex 3920 20 80	92	Laminirani list ili vrpca, koji se sastoji od filma debljine 181 µm ili veće, ali ne veće od 223 µm, izrađenog od mješavine kopolimera propilena s etilenom i kopolimera stiren-etilen-butilen-stirena (SEBS), prevučen ili prekriven s jedne strane slojem kopolimera stiren-etilen-butilen-stirena (SEBS) i slojem poliestera	0 %	31.12.2018
ex 3920 20 80	95	Polipropilenski list u svicima, s: — usporivačem goreњa razine UL 94 V-0 za materijal debljine 0,25mm ili veće i razine UL 94 VTM-0 za materijal debljine od 0,05 mm ili veće, ali ne veće od 0,25 mm (kako je utvrđeno normom UL-94 o zapaljivosti) — dielektričnog proboga od 13,1 kV ili većeg, ali ne većeg od 60,0 kV (kako je utvrđeno metodom ASTM D149) — rastezne čvrstoće u smjeru stroja od 30 MPa ili veće, ali ne veće 33 MPa(kako je utvrđeno metodom ASTM D149)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — rastezne čvrstoće u poprečnom smjeru od 22 MPa ili veće, ali ne veće od 25 MPa (kako je utvrđeno metodom ASTM D149) — raspona gustoće od najmanje 0,988 g/cm³ ili veće, ali ne veće od 1,035 g/cm³ (kako je utvrđeno metodom ASTM D792) — apsorpcije vlage od 0,01 % ili veće, ali ne veće od 0,06 % (kako je utvrđeno metodom ASTM D570) <p>namijenjen za uporabu u proizvodnji izolatora koji se koriste u elektroničkoj i elektrotehničkoj industriji (¹)</p>		
ex 3920 43 10	92	Listovi od poli(vinil klorida), stabilizirani protiv ultraljubičastih zraka, bez otvora (čak i mikroskopske veličine), debljine 60 µm ili veće, ali ne veće od 80 µm, koji sadrže 30 ili više, ali ne više od 40 dijelova plastifikatora na 100 dijelova poli(vinil klorida)	0 %	31.12.2018
ex 3920 43 10	94	Film stupnja sjajnosti 70 ili većeg, mjereno pod kutom od 60° pomoću mjerića sjaja (kako je utvrđeno metodom ISO 2813:2000), koji se sastoji od jednog ili dvaju slojeva poli(vinil klorida), prevučen s obje strane slojem plastične mase, debljine 0,26 mm ili veće, ali ne veće od 1,0 mm, prekriven na sjajnoj površini zaštitnim polietilenским filmom, u svicima širine 1 000 mm ili veće, ali ne veće od 1 450 mm, za uporabu u proizvodnji robe tarifnog broja 9403 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3920 49 10	93			
ex 3920 43 10	95	Reflektirajući laminirani list, koji se sastoji od filma poli(vinil klorida) i filma od druge plastične mase, u cijelosti reljefiran pravilnim piramidalnim uzorkom, prekriven s jedne strane odstranjivim zaštitnim listom	0 %	31.12.2018
ex 3920 49 10	30	Film od kopolimera (polivinil)klorida <ul style="list-style-type: none"> — s masenim udjelom punila od 45 % ili većim — na podlozi (¹) 	0 %	31.12.2018
ex 3920 51 00	20	Ploča od polimetil metakrilata) koja sadrži aluminijev trihidroksid, debljine 3,5 mm ili veće, ali ne veće od 19 mm	0 %	31.12.2018
ex 3920 51 00	30	Biaksijalno usmjereni film od polimetil metakrilata), debljine 50µm ili veće, ali ne veće od 90µm	0 %	31.12.2018
ex 3920 51 00	40	Folije od polimetilmetakrilata, u skladu s normom EN 4366 (MIL-PRF-25690)	0 %	31.12.2018
ex 3920 59 90	10	Necelularni i nelaminirani film od modificiranog kopolimera akrilonitril-metil akrilata, debljine 1,0 mm ili veće, ali ne veće od 1,3 mm, u svicima	0 %	31.12.2016
ex 3920 59 90	20	Reflektirajući laminirani film, koji se sastoji od epoksidnog akrilatnog sloja, reljefiran s jedne strane s pravilnim uzorkom, prevučen s obje strane s jednim ili više slojeva plastične mase	0 %	31.12.2014
ex 3920 59 90	30	Nesamoljepljivi reflektirajući film, koji se sastoji od više slojeva, i to: <ul style="list-style-type: none"> — kopolimera akrilne smole, — poliuretana, — metaliziranog sloja koji s jedne strane ima laserski utisnute otiske protiv krivotvoreњa, mijenjanja ili zamjene podataka ili umnožavanja ili pak službeni znak za predviđenu uporabu, — staklenih mikrokuglica, i — permanentu podlogu od poli(etilentereftalata) 	0 %	31.12.2016
ex 3920 62 19	02	Koekstrudirani neprozirni film od poli(etilen tereftalata), debljine 50 µm ili veće, ali ne veće od 350 µm, koji se sastoji od sloja koji sadrži ugljenu čađu	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3920 62 19	08	Film od poli(etilen tereftalata), nepremazan ljepilom, debljine ne veće od 25 µm: — samo obojen u masi, ili — obojen u masi i metaliziran s jedne strane	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	12	Film samo od poli(etilen tereftalata), ukupne debljine ne veće od 120 µm, koji se sastoji od jednog ili dva sloja, od kojih svaki sadrži bojilo i/ili materijal za apsorpciju ultraljubičastih zraka u cijeloj masi, nepremazan ljepilom niti bilo kojim drugim materijalom	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	18	laminirani film samo od poli(etilen tereftalata), ukupne debljine ne veće od 120 µm, koji se sastoji od jednog sloja koji je samo metaliziran i jednog ili dva sloja od kojih svaki sadrži bojilo i/ili materijal za apsorpciju ultraljubičastih zraka u cijeloj masi, nepremazan ljepilom niti bilo kojim drugim materijalom	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	20	Reflektirajući poliesterski listovi, reljefirani piramidalnim uzorkom, za proizvodnju zaštitnih naljepnica i amblema, zaštitne odjeće i pribora za odjeću ili školskih torbi i sličnih spremnika (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	25	Film od poli(etilen tereftalata), debljine 186 µm ili veće, ali ne veće od 191 µm premazan s jedne strane akrilnim slojem u matričnom uzorku	0 %	31.12.2014
ex 3920 62 19	38	film od poli(etilen tereftalata), debljine ne veće od 12 µm, prevučen s jedne strane slojem aluminijevog oksida debljine ne veće od 35 nm	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	48	Listovi ili svici poli(etilen tereftalata): — premazani s obje strane slojem epoksi akrilne smole — ukupne debljine 37 µm ($\pm$ 3 µm)	0 %	31.12.2015
ex 3920 62 19	52	film od poli(etilen tereftalata), poli (etilen naftalata) ili sličnih poliesterova, prevučen s jedne strane metalom i/ili metalnim oksidima, koji sadrži manje od 0,1 mas. % aluminija, debljine ne veće od 300 µm i površinske otpornosti ne veće od 10 000 ohma (po kvadratu) (kako je utvrđeno metodom ASTM D 257-99)	0 %	31.12.2018
ex 3920 62 19	73	Film od poliestera i poli(metil metakrilata), prelijevajućih boja	0 %	31.12.2018
ex 3920 69 00	40			
ex 3920 62 19	75	Prozirni film od polietilen tereftalata:	0 %	31.12.2018
	77	— prevučen s obje strane slojevima organskih tvari na osnovi akrila, debljine 7 nm ili veće, ali ne veće od 80 nm, — površinske napetosti 36 Dyne/cm ili veće, ali ne veće od 39 Dyne/cm, — s propusnošću svjetlosti većom od 93 %, — sa stupnjem mutnosti ("haze vrijednosti") ne većim od 1,3 %, — ukupne debljine 10 µm ili veće, ali ne veće od 350 µm, — širine 800 mm ili veće, ali ne veće od 1 600 mm		
ex 3920 62 19	81	Film od poli(etilen tereftalata): — debljine ne veće od 20 µm — premazan barem s jedne strane slojem nepropusnim za plin koji se sastoji od polimerne matrice u kojoj je raspršen silicijev dioksid, debljine ne veće od 2 µm	0 %	31.12.2017
ex 3920 69 00	20	Film od poli(etilen naftalen-2,6-dikarboksilata)	0 %	31.12.2018
ex 3920 91 00	51	Film od poli(vinil butirala), koji sadrži 25 ms. % ili više, ali ne više od 28 mas. % tri-izobutil fosfata kao plastifikatora	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3920 91 00	52	Film od poli(vinil butirala): — koji sadrži 26 mas. % ili više, ali ne više od 30 mas. % trietilenglikol bis(2-etyl heksanoata) kao plastifikatora, — debljine 0,73 mm ili veće, ali ne veće od 1,50 mm	0 %	31.12.2014
ex 3920 91 00	91	Film od poli(vinil butirala) s trakom u ljestvici boja	3 %	31.12.2018
ex 3920 91 00	92	Plastificirani film od polivinil butirala, koji sadrži: — 14,5 mas. % ili više, ali ne više od 17,5 mas. % diheksil adipata, — ili 14,5 mas. % ili više, ali ne više od 28,5 mas. % dibutil sebakata	0 %	31.12.2014
ex 3920 91 00	93	Film od poli(etilen tereftalata), neovisno je li metaliziran s jedne ili obje strane ili laminiran filmom od poli(etilen tereftalata) koji je metaliziran samo na vanjskoj strani, sljedećih karakteristika: — s propusnošću vidljivog svjetla 50 % ili većom, — prevučen s jedne ili obje strane slojem poli(vinil butirala), ali neprevučen ljepilom niti bilo kojim drugim materijalom osim poli(vinil butirala), — ukupne debljine ne veće od 0,2 mm bez uzimanja u obzir prisutnosti poli(vinil butirala) i debljine poli(vinil butirala) veće od 0,2 mm za uporabu u proizvodnji termoreflektirajućeg ili dekorativnog laminiranog stakla (¹)	0 %	31.12.2014
ex 3920 91 00	95	S trakom u ljestvici boja, koji sadrži 29 mas. % ili više, ali ne više od 31 mas. % 2,2'-etilendioksidetil bis(2-etylheksanoata) kao plastifikatora	0 %	31.12.2018
ex 3920 92 00	30	Poliamidni film: — debljine ne veće od 20 µm — premazan barem s jedne strane slojem nepropusnim za plin koji se sastoji od polimerne matrice u kojoj je raspršen silicijev dioksid, debljine ne veće od 2 µm	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 28	35	Listovi od poli(eter-imida), u svicima, — debljine 5 µm ili više, ali ne više od 14 µm, — širine 478 mm ili veće, ali ne veće od 532 mm, — vlačne čvrstoće pri lomu od 78 MPa ili veće (kako je utvrđeno normom JIS C-2318 za film debljine 50 µm), — vrijednosti istezanja pri prekidu od 50 % ili veće (kako je utvrđeno normom JIS C-2318 za film debljine 50 µm), — temperature staklastog prijelaza (Tg) 226 °C, — stalne radne temperature 180 °C (kako je utvrđeno normom UL-746 B za film debljine 50 µm), — zapaljivosti razine VTM-0 (kako je utvrđeno normom UL-94 za film debljine 25 µm)	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 28	40	Polimerni film koji sadrži sljedeće monomere: — poli(tetrametilen ether glikol), — bis(4-izocijanotocikloheksil) metan, — 1,4-butandiol ili 1,3-butandiol, — debljine 0,25 mm ili veće, ali ne veće od 5,0 mm, — reljefiran pravilnim uzorkom na jednoj površini, — prekriven odstranjivim zaštitnim listom	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 28	45	Prozirni poliuretanski film koji je s jedne strane metaliziran: — sjaja većeg od 90 stupnjeva u skladu s normom ASTM D2457, — pokriven na metaliziranoj strani slojem ljepila koje se aktivira toplinom, a sastoji se od kopolimera polietilen/polipropilena,	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — pokriven na drugoj strani zaštitnim filmom od poli(etilen tereftalata), — ukupne debljine veće od 204 µm, ali ne veće od 244 µm 		
ex 3920 99 28	50	Termoplastični poliuretanski film, debljine 250 µm ili veće, ali ne veće od 350 µm, prekriven s jedne strane odstranjivim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2016
ex 3920 99 28	55	Termoplastični poliuretanski ekstrudirani film: <ul style="list-style-type: none"> — nije samoljepljiv — s indeksom žute boje ne većim od 1,0, ali ne većim od 2,5 za slojeve filmova debljine 10 mm (kako je utvrđeno ispitnom metodom ASTM E 313-10) — s prijenosom svijetlosti većim od 87 % za slojeve filmova debljine 10 mm (kako je utvrđeno ispitnom metodom ASTM D 1003-11) — ukupne debljine 0,38 mm ili veće, ali ne veće od 7,6 mm — širine 99 cm ili veće, ali ne veće od 305 cm koji se rabi u proizvodnji laminiranog zaštitnog stakla	0 %	31.12.2017
ex 3920 99 28	60	Silikonska vrpca ili traka: <ul style="list-style-type: none"> — ukupne debljine 2,0 mm ili veće, ali ne veće od 9,0 mm, — ukupne širine 12 mm ili veće, ali ne veće od 65 mm, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 3920 99 28	70	Listovi ili svici, koji se sastoje od epoksidne smole, sa svojstvima vodljivosti: <ul style="list-style-type: none"> — koji sadrže mikrokuglice s matalnom prevlakom, neovisno je li legirana zlatom ili ne, — s ljepljivim slojem, — sa zaštitnim slojem od silikona ili poli(etilen tereftalata) na jednoj strani, — sa zaštitnim slojem od poli(etilen tereftalata) na drugoj strani, i — širine 5 cm ili veće, ali ne veće od 100 cm — duljine ne veće od 2 000 m 	0 %	31.12.2016
ex 3920 99 59	25	Film od poli(1-klorotrifluoroetilena)	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 59	50	Film od politetrafluoroetilena, nemikroporozan, u svicima, debljine 0,019 mm ili veće, ali ne veće od 0,14 mm, nepropustan za vodenu paru	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 59	55	Membrane za izmjenu iona, od fluoriranih plastičnih masa	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 59	60	Film od kopolimera vinil alkohola, topiv u hladnoj vodi, debljine 34 µm ili veće, ali ne veće od 90 µm, prekidne čvrstoće 20 MPa ili veće, ali ne veće od 45 MPa i prekidnog istezanja 250 % ili većeg, ali ne većeg od 900 %	0 %	31.12.2018
ex 3920 99 90	20	Neizotropni vodljivi film, u svicima, širine 1,5 mm ili veće, ali ne veće od 3,15 mm i najveće duljine 300 m, za uporabu za spajanje elektroničkih komponenti u proizvodnji LCD ili plazma zaslona	0 %	31.12.2018
ex 3921 13 10	10	List od poliuretanske pjene, debljine 3 mm ($\pm 15\%$) i relativne gustoće 0,09435 ili veće, ali ne veće od 0,10092	0 %	31.12.2018
ex 3921 13 10	20	Svici poliuretanske pjene s otvorenim čelijama <ul style="list-style-type: none"> — debljine 2,29 mm ($\pm 0,25$ mm), — površinski obradeni s poroznim sredstvom za bolje prijanjanje, i — laminirani s poliesterskim filmom i slojem tekstilnog materijala 	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3921 19 00	30	Šipke celularne strukture, s masenim udjeklom: — poliamida-6 ili poli(epoksi anhidrida) — 7 % ili većim, ali ne većim od 9 % politetrafluoretilena, ako ga ima — 10 % ili većim, ali ne većim od 25 % anorganskih punila	0 %	31.12.2018
ex 3921 19 00	91	Mikropozni polipropilenski film, debljine ne veće od 100 µm	0 %	31.12.2018
ex 3921 19 00	93	Vrpce od mikropoznog politetrafluoroetilena, na podlozi od netkanog materijala, za uporabu u proizvodnji filtera za aparate za dijalizu ⁽¹⁾	0 %	31.12.2018
ex 3921 19 00	95	Film od polietersulfona, debljine ne veće od 200 µm	0 %	31.12.2018
ex 3921 19 00	96	Celularni film, koji se sastoji od sloja polietilena debljine 90 µm ili veće, ali ne veće od 140 µm i sloja regenerirane celuloze debljine 10 µm ili veće, ali ne veće od 40 µm	0 %	31.12.2018
ex 3921 90 10	10	Kompozitna ploča od poli(etilen tereftalata) ili poli(butilen tereftalata), ojačana staklenim vlaknima	0 %	31.12.2018
ex 3921 90 10	20	Film od poli(etilen tereftalata), laminirana s jedne strane ili s obje strane slojem jednosmjerenog netkanog poli(etilen tereftalata) i impregniran poliuretanom ili epoksidnom smolom	0 %	31.12.2018
ex 3921 90 55	20	Preimpregnirana pojačana staklena vlakna koja sadrže cianat-estersku smolu ili smolu od bismaleimid (B) triazina (T) pomiješanu s epoksidnom smolom, dimenzija: — 469,9 mm (± 2 mm) × 622,3 mm (± 2 mm), ili — 469,9 mm (± 2 mm) × 414,2 mm (± 2 mm), ili — 546,1 mm (± 2 mm) × 622,3 mm (± 2 mm) namijenjena za uporabu u proizvodnji ploča s tiskanim krugovima ⁽¹⁾	0 %	31.12.2018
ex 3921 90 55	25	Prepreg u listovima ili svicima, koji sadrži poliamidnu smolu	0 %	31.12.2014
ex 7019 40 00	20			
ex 3921 90 55	30	Prepreg u listovima ili svicima, koji sadrži bromiranu epoksidnu smolu ojačanu staklenim vlaknima: — s protokom ne većim od 3,6 mm (kako je utvrđeno s PC-TM 650.2.3.17.2), i — s temperaturom ostakljivanja (Tg) većom od 170 °C (kako je utvrđeno s IPC-TM 650.2.4.25) za uporabu u proizvodnji tiskanih pločica ⁽¹⁾	0 %	31.12.2014
ex 3921 90 60	91	Politetrafluoroetilenska tkanina, prevučena ili prekrivena kopolimerom tetrafluoroetilena i trifluoroetilena s perfluoriranim bočnim alkoxi lancima, završenim sa skupinama karboksilne ili sulfonske kiseline, neovisno jesu li u obliku kalijeve ili natrijeve soli ili ne	0 %	31.12.2018
ex 5407 71 00	20			
ex 5903 90 99	10			
ex 3921 90 60	93	Film stupnja sjajnosti 30 ili većim, ali ne većim od 60, mjereno pod kutom od 60° pomoću mjeraca sjaja (kako je utvrđeno metodom ISO 2813:2000), koji se sastoji od sloja poli(etilen tereftalata) i sloja poli(vinil klorida) u boji, spojenih metaliziranim ljepljivim premazom, namijenjen za oblaganje panela i vrata koji se koriste u proizvodnji kućanskih uređaja ⁽¹⁾	0 %	31.12.2018
ex 3921 90 90	10	Svitak od polimerno-metalnog laminata, koji se sastoji od:	0 %	31.12.2016
ex 8507 90 80	50	— sloja poli(etilen tereftalata), — sloja aluminija, — sloja polipropilena,		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 3923 10 00	10	<ul style="list-style-type: none"> — širine ne veće od 275 mm, — ukupne debljine ne veće od 165 µm, i — koji je u skladu s normom ASTM D1701-91 i ASTM D882-95A, za uporabu u proizvodnji litij-ionskih akumulatora za električna vozila (¹) <p>Držači za fotomaske ili poluvodičke pločice (<i>waffer</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> — koji se sastoje od antistatičkih materijala ili mješavine termoplastičnih masa koja osigurava posebna elektrostatička svojstva (ESD) i svojstva otplinjavanja, — čija površina nije porozna i otporna je na abraziju ili udarce, — opremljeni posebno konstruiranom pričvrsnom napravom koja štiti fotomasku ili <i>waffer</i> od površinskog ili kozmetičkog oštećenja, i — sa ili bez brtve, <p>vrste koja se rabi u fotolitografiji ili drugim postupcima proizvodnje poluvodiča za pohranu fotomaski ili wafera</p>	0 %	31.12.2016
ex 3923 30 90	10	<p>Polietilenski spremnik, za komprimirani vodik:</p> <ul style="list-style-type: none"> — s aluminijskim zatvaračima na oba kraja, — u cijelosti smješten u omotač od ugljikovih vlakana impregniran epoksidnom smolom, — promjera 213 mm ili većeg, ali ne većeg od 368 mm, — duljine 860 mm ili veće, ali ne veće od 1 260 mm i — obujma 18 litara ili većeg, ali ne većeg od 50 litara 	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 92	20	<p>Reflektirajući listovi ili vrpce, koji se sastoje od vrpce od poli(vinil klorida) koja čini lice, reljefirane pravilnim piramidalnim uzorkom, vruće utisnuta u paralelnim linijama ili u obliku rešetke na poleđinu od plastičnog materijala ili od pletenog ili tkanog materijala prevućenog s jedne strane plastičnim materijalom</p>	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	10	Mikrokuglice od polimera divinilbenzena, promjera 4,5 µm ili većeg, ali ne većeg od 80 µm	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	15	Poprečna lisnata opruga od plastična mase, ojačana staklenih vlaknima, za uporabu u proizvodnji ovjesnih sustava za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	25	Neekspandirajuće mikrokuglice od kopolimera akrilonitrila, metakrilonitrila i izobornil metakrilata, promjera 3 µm većeg, ali ne većeg od 4,6 µm	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	55	Plosnati proizvod od polietilena, perforiran u suprotnim smjerovima, debljine 600 µm ili veće, ali ne veće od 1 200 µm i mase 21 g/m ² ili veće, ali ne veće od 42 g/m ²	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	65	Lijevani dekorativni element izrađen od polikarbonatne smole, premazan s akrilnim premazom srebrne boje i prozirnim premazom otpornim na grebanje vrste koja se rabi u proizvodnji prednjih pločica automobilskih radio aparata	0 %	31.12.2018
ex 3926 90 97	80	Dijelovi prednjih ploča autoradija	0 %	31.12.2016
		<ul style="list-style-type: none"> — od akrilonitril-butadien-stirena, sa ili bez polikarbonata, — prevućeni slojevima bakra, nikla i kroma, — ukupne debljine prevlake 5,54 µm ili veće, ali ne veće od 22,3 µm 		
ex 4007 00 00	10	Niti i kord od silikoniziranog vulkaniziranog kaučuka (gume)	0 %	31.12.2018
ex 4016 99 97	20	Čepovi od meke gume, za proizvodnju elektrolitskih kondenzatora (¹)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 4016 99 97	30	Mjehuri za oblikovanje pneumatskih guma	0 %	31.12.2016
ex 4104 41 19	10	Bivolja koža, cijepana, štavljeni kromom, ponovo sintetički štavljeni ("crust"), u suhom stanju	0 %	31.12.2017
4105 10 00		U vlažnom stanju (uključujući wetblue)	0 %	31.12.2018
4105 30 90				
4106 21 00		U vlažnom stanju (uključujući wet-blue)	0 %	31.12.2018
4106 22 90				
4106 31 00		U vlažnom stanju (uključujući wet-blue)	0 %	31.12.2018
4106 32 00				
4106 40 90				
4106 92 00				
ex 5004 00 10	10	Pređa izrađena u cijelosti od svile	0 %	31.12.2016
ex 5005 00 10	10	Pređe izrađena u cijelosti od svilenih otpadaka (buret svile)	0 %	31.12.2018
ex 5005 00 90	10			
ex 5205 31 00	10	Šestnitna pređa od bijeljenog pamuka, finoće od 925 deciteksa ili veće, ali ne veće od 989 deciteksa po jednoj pređi, namijenjena za proizvodnju tampona (¹)	0 %	31.12.2018
5208 11 10		Tkanine za proizvodnju zavoja, obloga i medicinskih gaza	5,2 %	31.12.2018
ex 5402 45 00	20	Pređa od sintetičkih tekstilnih vlakana, isključivo od aromatskih poliamida dobivenih polikondenzacijom m-fenilendiamina i izoftalne kiseline	0 %	31.12.2018
ex 5402 47 00	10	Sintetička dvokomponentna filamentna pređa, neteksturirana, neupredena, finoće od 1 650 deciteksa ili veće, ali ne veće od 1 800 deciteksa, koja se sastoji od 110 filamenata ili više, ali ne više od 120 filamenata, od kojih svaki ima jezgru od poli(etilen tereftalata) i ovoj od poliamida-6, s masenim udjelom poli(etilen tereftalata) 75 % ili većim, ali ne većim od 77 %, za uporabu u proizvodnji proizvoda za pokrivanje krovova (¹)	0 %	31.12.2016
ex 5402 47 00	20	Dvokomponentna monofilamentna pređa finoće ne veće od 30 deciteksa, koja se sastoji od: — jezgre od polietilen tereftalata, i — vanjskog sloja od kopolimera polietilen tereftalata i polietilen izoftalata, za uporabu u proizvodnji tkanina za filtraciju (¹)	0 %	31.12.2015
ex 5402 49 00	30	Pređa od kopolimera glikolne kiseline s mlječnom kiselinom, za proizvodnju kirurškog konca (¹)	0 %	31.12.2018
ex 5402 49 00	50	Neteksturirana filamentna pređa od poli(vinil alkohola)	0 %	31.12.2018
ex 5402 49 00	70	Sintetička filamentna pređa, jednonitna, s masenim udjelom akrylonitrila 85 % ili većim, u obliku stijenja koji sadrži 1 000 ili više, ali ne više od 25 000 neprekinitih filamenata, mase 0,12 g/m ili veće, ali ne veće od 3,75 g/m i duljine 100 m ili veće, za proizvodnju pređe od ugljikovih vlakana (¹)	0 %	31.12.2018
ex 5404 19 00	20	Monofilament od poli(1,4-dioksanona)	0 %	31.12.2018
ex 5404 19 00	30	Nesterilizirani monofilament od kopolimera 1,3-dioxan-2-ona s 1,4-dioxan-2,5-dionom, za proizvodnju kirurškog konca (¹)	0 %	31.12.2014
ex 5404 19 00	50	Monofilamenti od poliestera ili poli(butilen tereftalata), dimenzije poprečnog presjeka 0,5 mm ili veće, ali ne veće od 1 mm, za uporabu u proizvodnji patentnih zatvarača (¹)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 5404 90 90	20	VrPCA od poliimida	0 %	31.12.2018
ex 5407 10 00	10	Tekstilna tkanina, koja se sastoji od osnove od filamentne prede od poliamida-6,6 i potke od filamentne prede od poliamida-6,6, poliuretana i kopolimera tereftalne kiseline, p-fenilendiamina i 3,4'-oksibis (fenilenamina)	0 %	31.12.2017
ex 5503 11 00	10	Sintetička rezana vlakna od kopolimera tereftalne kiseline, p-fenilendiamina i 3,4'-oksibis(fenilenamina), duljine ne veće od 7 mm	0 %	31.12.2018
ex 5601 30 00	40			
ex 5503 40 00	10	Šuplja rezana vlakna od polipropilena: — finoće 6 deciteksa ili veće, ali ne veće od 10 deciteksa, — čvrstoće 3,5 cN/dtex ili veće — promjera 30 µm ili većeg za uporabu u proizvodnji pelena i podložaka za pelene za dojenčad te sličnih higijenskih proizvoda (¹)	0 %	31.12.2016
ex 5503 90 00	20	Vlakna od poli(vinil alkohola), neovisno jeslu li acetalizirana ili ne	0 %	31.12.2018
ex 5506 90 00	10			
ex 5601 30 00	10			
ex 5603 11 10	10	Netkani materijal od poli(vinil alkohola), u metraži ili rezan u pravokutne oblike:	0 %	31.12.2018
ex 5603 11 90	10	— debljine 200µm ili veće, ali ne veće od 280µm — mase 20g/m² ili veće, ali ne veće od 25g/m²		
ex 5603 12 10	10			
ex 5603 12 90	10			
ex 5603 91 10	10			
ex 5603 91 90	10			
ex 5603 92 10	10			
ex 5603 92 90	10			
ex 5603 11 10	20	Netkani materijal, mase ne veće od 20 g/m², koji sadrži upredene filamente i filamente dobivene metodom „meltsblown“, spojene u sendvič pomoću dvaju vanjskih slojeva koji sadrže fine beskonačne filamente (promjera ne manjeg od 10 µm, ali ne većeg od 20 µm), pri čemu unutarnji sloj sadrži izuzetno fine beskonačne filamente (promjera ne manjeg od 1 µm, ali ne većeg od 5 µm), za uporabu u proizvodnji pelena i podložaka za pelene za dojenčad te sličnih higijenskih pelena (¹)	0 %	31.12.2017
ex 5603 11 90	20			
ex 5603 12 90	30	Netkani materijal od vlakana od aromatskog poliamida, dobivenog polikondenzacijom m-fenilendiamina i izoftalne kiseline, u metraži ili rezan u pravokutne oblike	0 %	31.12.2018
ex 5603 13 90	30			
ex 5603 14 90	10			
ex 5603 92 90	60			
ex 5603 93 90	40			
ex 5603 94 90	30			
ex 5603 12 90	50	Netkani materijal: — mase 30 g/m² ili veće, ali ne veće od 60 g/m², — koji sadrži vlakna od polipropilena ili od polipropilena i polietilena, — neovisno je li tiskan ili ne; — na jednoj strani s kružnim mjehurićima promjera 4 mm, koji pokrivaju 65 % ukupne površine, koji se sastoje od uzdignutih nepovezanih krovčavih vlakana, pričvršćenih na podlogu, prikladnih za pričvršćivanje ekstrudiranih materijala za kvačenje, dok je preostalih 35 % površine povezano, i — na drugoj strani s glatkom neteksturiranom površinom, za uporabu u proizvodnji pelena i podložaka za pelene za dojenčad te sličnih higijenskih proizvoda (¹)	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 5603 12 90	60	Netkani materijal od upredenog polietilena, mase veće od 60 g/m^2 , ali ne veće od 70 g/m^2 i zračnog otpora (Gurley) 8 s ili većeg, ali ne većeg od 36 s (kako je utvrđeno metodom ISO 5636/5)	0 %	31.12.2018
ex 5603 13 90	60			
ex 5603 12 90	70	Netkani materijal od polipropilena,	0 %	31.12.2018
ex 5603 13 90	70	— sa slojem dobivenim postupkom taljenja i puhanja, laminiran s obje strane upredenim filamentima od polipropilena,		
ex 5603 92 90	40	— mase ne veće od 70 g/m^2 ,		
ex 5603 93 90	10	— u metraži ili jednostavno rezan u kvadratne ili pravokutne oblike, i		
		— neimpregniran		
ex 5603 13 10	10	Električno nevodljivi netkani materijal, koji se sastoji od središnjeg sloja od poli(etilene tereftalata), laminiranog sa svih strana jednosmjerno poravnatim vlakanicima od poli(etilen tereftalata), prevućenog s obje strane električno nevodljivom smolom otpornom na visoke temperature, mase 147 g/m^2 ili veće, ali ne veće od 150 g/m^2 , neizotropne vlačne čvrstoće u oba smjera, za uporabu kao elektroizolacijski materijal	0 %	31.12.2018
ex 5603 14 10	10			
ex 5603 13 10	20	Netkani materijal od upredenog polietilena, prevućen,	0 %	31.12.2015
		— mase veće od 80 g/m^2 , ali ne veće od 105 g/m^2		
		— zračnog otpora (Gurley) 8 sekundi ili većeg, ali ne većeg od 75 sekundi (kako je utvrđeno metodom ISO 5636/5)		
ex 5603 14 90	40	Netkani materijali, sastavljeni od upredenih filamentata od PET-a:	0 %	31.12.2018
		— mase 160 g/m^2 ili veće, no ne veće od 300 g/m^2 ,		
		— neovisno jesu li s jedne strane laminirani membranom ili membranom i aluminijem		
		za proizvodnju industrijskih filtera		
ex 5603 92 90	20	Netkani materijal koji se sastoji od središnjeg sloja dobivenog „meltblown“ postupkom od termoplastičnog elastomera, laminiranog sa svake strane upredenim filamentima od polipropilena	0 %	31.12.2018
ex 5603 93 90	20			
ex 5603 92 90	70	Netkani materijal, koji se sastoji od više slojeva mješanih vlakana dobivenih postupkom taljenja i puhanja i rezanih vlakana od polipropilena i poliestereta, neovisno je laminiran s jedne ili obje strane upredenim filamentima od polipropilena	0 %	31.12.2018
ex 5603 94 90	40			
ex 5603 92 90	80	Netkani materijal od poliolefina, koji se sastoji od elastomernog sloja, laminiranog s obje strane poliolefinskim filamentima:	0 %	31.12.2016
ex 5603 93 90	50	— mase 25 g/m^2 ili veće, ali ne veće od 70 g/m^2 ,		
		— u metraži ili jednostavno rezan u kvadratne ili pravokutne oblike,		
		— neimpregniran,		
		— sa svojstvom rastezanja u dijagonalnom smjeru ili smjeru strojaza uporabu u proizvodnji proizvoda za njegu dojenčadi/djece (¹)		
ex 5603 94 90	20	Štapići od akrilnih vlakana, duljine ne veće od 50 cm, za proizvodnju vrhova za kemijske olovke (¹)	0 %	31.12.2018
ex 5607 50 90	10	Nesterilizirani dvonitni konop od poli(glikolne kiseline) ili od poli(glikolne kiseline) i njenih kopolimera s mlijekočnom kiselinom, upleteni ili opleteni, s unutarnjom jezgrom, za proizvodnju kirurškog konca (¹)	0 %	31.12.2014
ex 5803 00 10	91	Gaza od pamuka, širine manje od 1 500 mm	0 %	31.12.2018
ex 5903 10 90	10	Pleteni ili tkani materijali, premazani ili prekriveni s jedne strane umjetnim plastičnim materijalom u koji su utisnute mikrokuglice	0 %	31.12.2018
ex 5903 20 90	10			
ex 5903 90 99	20			

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 5906 99 90	10	Gumirani tekstilni materijal, koji se sastoje od osnove od pređe od poliamida-6,6 i od potke od pređe od poliamida-6,6, poliuretana i kopolimera tereftalne kiseline, p-fenilendiamina i 3,4'-oksibis (fenilenamina)	0 %	31.12.2018
ex 5907 00 00	10	Tekstilni materijali, prevućeni ljepilom u koje su utisnute kuglice promjera ne većeg od 150 µm	0 %	31.12.2016
ex 5911 10 00	10	Iglani pust od sintetičkih vlakana, koji ne sadrži poliester, neovisno sadrži li katalitičke čestice uhvaćene među sintetičkim vlaknima ili ne, prevućen ili prekriven s jedne strane politetrafluoroetylenskim filmom, za proizvodnju proizvoda za filtriranje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 5911 90 90 ex 8421 99 00	30 92	Dijelovi opreme za pročišćavanje vode reverznom osmozom, koji se u osnovi sastoje od membrana na osnovi plastične mase, s unutarnje strane ojačanih tkanim ili netkanim tekstilnim materijalima namotanima oko perforirane cijevi i zatvorenih u cilindričnom plastičnom kućištu debljine stijenki ne veće od 4 mm, neovisno jesu li smješteni u cilindru debljine stijenki 5 mm ili veće ili ne	0 %	31.12.2018
ex 5911 90 90	40	Višeslojni netkani jastučići za poliranje, od poliester, impregnirani poliuretanom	0 %	31.12.2014
ex 6813 89 00	10	Tarni materijal, debljine manje od 20 mm, neugrađen, za proizvodnju tarnih komponenti koje se rabi u automatskim prijenosima i spojkama (¹)	0 %	31.12.2018
ex 6814 10 00	10	Aglomerirani tinjac debljine ne veće od 0,15 mm, u svicima, neovisno je li kalciniran ili ne, neovisno je li ojačan aramidnim vlaknima ili ne, za uporabu u proizvodnji proizvoda za izolaciju visokonaponskih naprava (¹)	0 %	31.12.2018
ex 6903 90 90	20	Reaktorske cijevi i nosači od silicijevog karbida, vrsta koje se rabi za unošenje u difuzijske i oksidacijske peći pri proizvodnji poluvodičkih materijala	0 %	31.12.2018
ex 6909 19 00	15	Keramički prsten pravokutnog poprečnog presjeka, vanjskog promjera 19 mm ili većeg (+ 0,00 mm/-0,10 mm), ali ne većeg od 29 mm (+ 0,00 mm/-0,20 mm), unutarnjeg promjera 10 mm ili većeg (+ 0,00 mm/-0,30 mm), debljine od 2 mm (± 0,10 mm) do 3,70 mm (± 0,20 mm) i temperaturne otpornosti 240 °C ili veće, koji sadrži: — 90 mas. % (± 1,5 %) aluminijevog oksida — 7 mas. % (± 1 %) titanijevog oksida	0 %	31.12.2017
ex 6909 19 00	20	Valjčići ili kuglice, od silicijevog nitrida (Si ₃ N ₄)	0 %	31.12.2015
ex 6909 19 00	30	Nosači za katalizatore, koji se sastoje od poroznog kordierita ili komada mulitne keramike, ukupnog obujma ne većeg od 65 l, koji po cm ² poprečnog presjeka imaju najmanje jedan kontinuirani kanal, koji može biti otvoren na oba kraja ili zatvoren na jednome kraju	0 %	31.12.2018
ex 6909 19 00 ex 6914 90 00	50 20	Keramički proizvodi izrađeni od beskonačnih filamenata od keramičkih oksida, koji sadrže: — 2mas. % ili više diborovog trioksida, — 28mas. % ili više silicijevog dioksida — 60mas. % ili više dijaluminijevog trioksida	0 %	31.12.2018
ex 6909 19 00	60	Nosači za katalizatore, koji se sastoje od poroznih komada keramike, od mješavine silicijevog karbida i silikona, tvrdoće manje od 9 po Mohsovom ljestvici, ukupnog obujma ne većeg od 65 l, koji po cm ² površine poprečnog presjeka imaju jedan ili više zatvorenih kanala na zadnjem dijelu	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 6909 19 00	70	Nosači za katalizatore ili filtre, koji se sastoje od porozne keramike, izrađene prvenstveno od oksida aluminija i titanija, ukupnog obujma ne većeg od 65 l, koji po cm ² poprečnog presjeka imaju najmanje jedan kanal (otvoren na jednom ili oba kraja)	0 %	31.12.2018
ex 6909 19 00	80	Keramički hladnjaci, koji sadrže: — 66 mas. % ili više silicijevog karbida, — 15 mas. % ili više aluminijevog oksida za održavanje radne temperature tranzistora, dioda i integriranih krugova u proizvodima iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 6914 90 00	30	Keramičke mikrokuglice, prozirne, dobivene od silicijevog dioksida i cirkonijevog dioksida, promjera većeg od 125 µm	0 %	31.12.2018
ex 7005 10 30	10	Float staklo: — debljine 4,0 mm ili veće, ali ne veće od 4,2 mm, — s propusnošću svjetlosti 91 % ili većom, mjereno pomoću izvora svjetlosti tipa D, — prevučeno na jednoj površini reflektirajućim slojem kositrovog dioksida, dopiranim fluorom	0 %	31.12.2017
ex 7006 00 90	70	Float staklo: — debljine 1,7 mm ili veće, ali ne veće od 1,9 mm, — s propusnošću svjetlosti 91 % ili većom, mjereno pomoću izvora svjetlosti tipa D, — prevučeno na jednoj površini reflektirajućim slojem kositrovog dioksida, dopiranim fluorom, — s obrađenim rubovima	0 %	31.12.2016
ex 7007 19 20	10	Staklena ploča promjera 81,28 cm (± 1,5 cm) ili većeg, ali ne većeg od 185,42 cm (± 1,5 cm), koja se sastoji od temperiranog stakla; opremljena mrežastim filmom i filmom koji apsorbira zrake bliske infracrvenom području ili naprašenim vodljivim slojem, koja dodatno može sadržavati antireflektirajući sloj s jedne ili obje strane, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 7007 29 00	10	Staklena ploča promjera 81,28 cm (± 1,5 cm) ili većeg, ali ne većeg od 185,42 cm (± 1,5 cm), koja se sastoji od 2 ploče laminirane u sendvič; opremljena mrežastim filmom i filmom koji apsorbira zrake bliske infracrvenom području ili naprašenim vodljivim slojem, koja dodatno može sadržavati antireflektirajući sloj s jedne ili obje strane	0 %	31.12.2018
ex 7009 10 00	10	Elektrokromatsko staklo s automatskim zatamnjenjem za zrcala motornih vozila: — neovisno je li opremljen plastičnom potpornom pločom ili ne — neovisno je li opremljen grijačim elementom ili ne — neovisno je li opremljen BDS (Blind Spot Module) zaslonom ili ne	0 %	31.12.2017
ex 7009 91 00	10	Neuokvrena staklena zrcala: — duljine 1 516 (± 1 mm); — širine 553 (± 1 mm); — debljine 3 (± 0,1 mm); — sa stražnje strane prekrivena zaštitnim filmom od polietilena (PE), debljine 0,11 mm ili veće, ali ne veće od 0,13 mm; — sa sadržajem olova ne većim od 90 mg/kg i — otpornosti na koroziju 72 sata ili više, ispitano pomoću slane magle u skladu s ISO 9227	0 %	31.12.2015
7011 20 00		Za katodne cijevi	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 7014 00 00	10	Optički elementi od stakla (osim onih iz tarifnog broja 7015), optički neobrađeni, osim staklenih proizvoda za signalizaciju	0 %	31.12.2018
ex 7019 12 00	01	Roving, finoće 2 600 teksa ili veće, ali ne veće od 3 300 teksa i s gubitkom pri izgaranju 4 mas. % ili većim, ali ne većim od 8 mas. % (kako je utvrđeno metodom ASTM D 2584-94)	0 %	31.12.2018
ex 7019 12 00	21			
ex 7019 12 00	02	Roving, finoće 650 teksa ili veće, ali ne veće od 2 500 teksa, prevučen slojem poliuretana, neovisno je li pomiješan s drugim materijalima ili ne	0 %	31.12.2018
ex 7019 12 00	22			
ex 7019 12 00	03	Roving, finoće 392 teksa ili veće, ali ne veće od 2 884 teksa, prevučen slojem akrilnog polimera	0 %	31.12.2018
ex 7019 12 00	23			
ex 7019 12 00	05	Roving, finoće 1 980 do 2 033 teksa, koji se sastoji od beskonačnih staklenih filamenata debljine 9 µm ($\pm 0,5$ µm)	0 %	31.12.2017
ex 7019 12 00	25			
ex 7019 19 10	10	Pređa finoće 33 teksa ili njegovog višekratnika ($\pm 7,5$ %), dobivena od beskonačnih upredenih staklenih filamenata, nazivnog promjera 3,5 µm ili 4,5 µm, u kojoj prevladavaju filamenti promjera 3 µm ili većeg, ali ne većeg od 5,2 µm, osim onih obrađenih na način koji poboljšava njihovo prianjanje uz elastomere	0 %	31.12.2018
ex 7019 19 10	15			
ex 7019 19 10	20	Pređa od S-stakla finoće 33 teksa ili višekratnika 33 teksa (± 13 %), izrađena od beskonačnih upredenih staklenih filamenata promjera 9 µm (- 1 µm/+ 1,5 µm)	0 %	31.12.2017
ex 7019 19 10	25			
ex 7019 19 10	30	Pređa finoće 10,3 teksa ili veće, ali ne veće od 11,9 teksa, dobivena od beskonačnih upredenih staklenih filamenata, u kojoj prevladavaju filamenti promjera 4,83 µm ili većeg, ali ne većeg od 5,83 µm	0 %	31.12.2015
ex 7019 19 10	25			
ex 7019 19 10	30	Pređa od E-stakla, finoće 22 teksa ($\pm 1,6$ teksa), dobivena od beskonačnih upredenih staklenih filamenata, u kojoj prevladavaju filamenti promjera 6,35 µm ili većeg, ali ne većeg od 7,61 µm	0 %	31.12.2014
ex 7019 19 10	50			
ex 7019 19 10	50	Pređa finoće 11 teksa ili njegovog višekratnika ($\pm 7,5$ %), dobivena od beskonačnih upredenih staklenih filamenata, koja sadrži 93 mas. % ili više silicijevog dioksida, nazivnog promjera 6 µm ili 9 µm, osim obrađene	0 %	31.12.2016
ex 7019 19 10	55			
ex 7019 19 10	55	Stakleni kord, impregniran gumom ili plastičnom masom, dobiven od staklenih folamenata tipa K ili U:	0 %	31.12.2014
		— s 9 % ili više, ali ne više od 16 % magnezijevog oksida,		
		— s 19 % ili više, ali ne više od 25 % aluminijevog oksida,		
		— s 0 % ili više, ali ne više od 2 % borovog oksida		
		— bez kalcijevog oksida, prevučen lateksom koji sadrži barem rezorcinol-formaldehidnu smolu i klorosulfonirani polietilen		
ex 7019 19 10	60			
ex 7019 90 00	30	Stakleni kord s visokim modulom čvrstoće (K), impregniran gumom, dobiven od uvijene staklene filamentne prede s visokim modulom čvrstoće, prevučen lateksom koji sadrži rezorcinol-formaldehidnu smolu, sa ili bez vinilpiridina i/ili hidrogeniranu akrilonitril-butadien gumu (HNBR)	0 %	31.12.2018
ex 7019 19 10	70			
ex 7019 90 00	20	Stakleni kord, impregniran gumom ili plastičnom masom, dobiven od uvijene staklene filamentne prede, prevučen lateksom koji sadrži rezorcinol-formaldehid-vinilpiridinsku smolu i akrylonitril-butadien gumu (NBR)	0 %	31.12.2018
ex 7019 19 10	80			
ex 7019 90 00	40	Stakleni kord, impregniran gumom ili plastičnom masom, dobiven od uvijene staklene filamentne prede, prevučen lateksom koji sadrži barem rezorcinol-formaldehidnu smolu i klorosulfonirani polietilen	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 7019 39 00	50	Netkani proizvod od netekstilnih staklenih vlakana, za proizvodnju filtera za zrak ili katalizatora (¹)	0 %	31.12.2016
ex 7019 40 00	10	Tkanine od rovinga, impregnirane epoksidnom smolom, s koeficijentom toplinskog širenja između 30 °C i 120 °C (mjereno u skladu s IPC-TM-650): — 10 ppm po °C ili većim, ali ne većim od 12 ppm po °C u dužinu i širinu i — 20 ppm po °C ili većim, ali ne većim od 30 ppm po °C po debljini, s temperaturom ostakljivanja 152 °C ili višom, ali ne višom od 153 °C (mjereno u skladu s IPC-TM-650)	0 %	31.12.2018
ex 7019 90 00	10	Netekstilna staklena vlakna, u kojima prevladavaju vlakna promjera manjeg od 4,6µm	0 %	31.12.2018
ex 7020 00 10	10	Stalci za televizore sa ili bez nosača za pričvršćivanje i stabiliziranje kućišta/tijela televizora ili bez njega	0 %	31.12.2016
ex 7616 99 90	77			
ex 7201 10 11	10	Ingoti od sirovog željeza, duljine ne veće od 350 mm, širine ne veće od 150 mm i visine ne veće od 150 mm	0 %	31.12.2016
ex 7201 10 30	10	Ingoti od sirovog željeza, duljine ne veće od 350 mm, širine ne veće od 150 mm i visine ne veće od 150 mm, s masenim udjelom silicija ne većim od 1 %	0 %	31.12.2016
7202 50 00		Ferosilikokrom	0 %	31.12.2018
ex 7202 99 80	10	Ferodisprozij, s masenim udjelom: — 78 % ili više disprozija i — 18 % ili više, ali ne više od 22 % željeza	0 %	31.12.2015
ex 7318 14 99	20	Sidreni svornjak:	0 %	31.12.2016
ex 7318 14 99	29	— koji je samourezni vijak, — duljine veće od 300 mm, vrsta koja se rabi za potpore u rudnicima		
ex 7320 90 10	91	Plošno-spiralne opruge od temperiranog čelika: — debljine 2,67mm ili veće, ali ne veće od 4,11mm, — širine 12,57mm ili veće, ali ne veće od 16,01mm, — torzijskog momenta 18,05N ili većeg, ali ne većeg od 73,5Nm, — s kutem između neopterećenog položaja i normalnog položaja pri opterećenju 76° ili većim, ali ne većim od 218° za uporabu u proizvodnji zatezača za pogonsko remenje, za motore s unutarnjim izgaranjem (¹)	0 %	31.12.2018
ex 7325 99 10	20	Glava za sidrenje, od vruće cinčanog nodularnog lijevanog željeza, koju se rabi u proizvodnji naprava za sidrenje za tlo	0 %	31.12.2014
ex 7326 20 00	20	Metalna vuna, koja se sastoji od mnoštva žica od nehrđajućeg čelika, promjera 0,017 mm ili većeg, ali ne većeg od 0,070 mm, zbijenih sinteriranjem i valjanjem	0 %	31.12.2016
ex 7410 11 00	10	Svitak od laminirane folije od grafita i bakra:	0 %	31.12.2016
ex 8507 90 80	60	— širine 610 mm ili veće, ali ne veće od 620 mm, i		
ex 8545 90 90	30	— promjera 690 mm ili većeg, ali ne većeg od 710 mm, za uporabu u proizvodnji litij-ionskih akumulatora za električna vozila (¹)		
ex 7410 21 00	10	Listovi ili ploče od politetrafluoroetilena, koje sadrže aluminijev oksid ili titanijev dioksid kao punilo, ili su ojačane tkaninom od staklenih vlakana, prekrivene s obje strane bakrenom folijom	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 7410 21 00	30	Film od poliamida, neovisno sadrži li epoksidnu smolu i/ili staklena vlakna ili ne, prekriven s jedne ili s obje strane bakrenom folijom	0 %	31.12.2018
ex 7410 21 00	40	Listovi ili ploče: — koje se sastoje barem od središnjeg sloja od papira ili jednog središnjeg lista od bilo koje vrste netkanog materijala, laminiranog s obje strane tkaninom od staklenih vlakana i impregnirane epoksidnom smolom, ili — koje se sastoje od više slojeva papira, impregniranih fenolnom smolom, prekrivene s jedne ili s obje strane bakrenim filmom debljine ne veće od 0,15mm	0 %	31.12.2018
ex 7410 21 00	50	Ploče — koje se sastoje od barem jednog sloja tkanine od staklenih vlakana, impregnirane epoksidnom smolom, — prevučene s jedne ili s obje strane bakrenom folijom debljine ne veće od 0,15mm i — s dielektričnom konstantom (DK) ne većom od 3,9 i faktorom gubitka (Df) manjim od 0,015, pri mjerenoj frekvenciji od 10GHz, kako je izmjereno u skladu s IPC-TM-650	0 %	31.12.2018
ex 7410 21 00	60	Ploče, svici i listovi sintetičke ili umjetne smole: — maksimalne debljine ne veće 25 µm, — premazani s obje strane bakrenim filmom maksimalne debljine 0,15mm, — minimalnog kapaciteta 700 pF/inch ² za uporabu u proizvodnji ploča s vodičima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 7410 21 00	70	Ploče, svici i listovi: — s najmanje jednim slojem tkanine od staklenih vlakana, impregnirane protupožarnom sintetičkom ili umjetnom smolom temperature staklastog prijelaza (Tg) višom od 170 °C (u skladu s normom IPC-TM-650, metoda 2.4.25), — premazani s jedne ili s obje strane bakrenim filmom debljine ne veće od 0,15 mm, za uporabu u proizvodnji ploča s vodičima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 7419 99 90	91	Disk ("target") s nataloženim materijalom, koji se sastoji od molibdenovog silicida:	0 %	31.12.2018
ex 7616 99 90	60	— koji sadrži 1 mg/kg ili manje natrija i — montiran na podlogu od bakra ili aluminija		
7601 20 20		Ploče i poluge od sirove slitine aluminija	4 %	31.12.2018
ex 7601 20 20	10	Ploče i poluge od slitine aluminija koja sadržava litij	0 %	31.12.2017
ex 7604 21 00	10	Profili, izrađeni od slitine aluminija u skladu s EU normom AW-6063T5	0 %	31.12.2018
ex 7604 29 90	30	— anodizirani — neovisno jesu li lakirani ili ne — debljine stijenka 0,5mm ($\pm 1,2\%$) ili veće, ali ne veće od 0,8mm ($\pm 1,2\%$) za uporabu u proizvodnji robe iz tarifnog broja 8302 (¹)		
ex 7604 29 10	10	Ploče i šipke od slitina aluminija i litija	0 %	31.12.2015
ex 7606 12 99	20			
ex 7605 19 00	10	Žica od nelegiranog aluminija, promjera 2 mm ili većeg, ali ne većeg od 6 mm, prevučena slojem bakra debljine 0,032 mm ili veće, ali ne veće od 0,117 mm	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 7606 12 92	20	Traka od slitine aluminija i magnezija:	0 %	31.12.2017
ex 7607 11 90	20	— u svicima, — debljine 0,14 mm ili veće, ali ne veće od 0,40 mm, — širine 12,5 mm ili veće, ali ne veće od 359 mm, — vlačne čvrstoće 285 N/mm^2 ili veće, i — prekidnog istezanja 1 % ili većeg, i koja sadrži: — 93,3 % ili više aluminija, — 2,2 % ili više, ali ne više od 5 % magnezija, i — ne više od 1,8 % drugih elemenata		
ex 7607 11 90	10	Ravna aluminijska folija sljedećih značajki: — sa sadržajem aluminija 99,98 % ili većim — debljine 0,070 mm ili veće, ali ne veće od 0,115 mm — kubične teksture vrste koju se rabi za visokaponsko jetkanje (¹)	0 %	31.12.2016
ex 7607 11 90	40	Aluminijska folija u svicima: — čistoće 99,99 mas. %, — debljine 0,021 mm ili veće, ali ne veće od 0,2 mm, — širine 500 mm, — s površinskim oksidnim slojem debljine 3 do 4 nm, — i s kubičnom teksturom više od 95 %	0 %	31.12.2016
ex 7607 19 90	10	Folija u obliku svitka, koje se sastoje od laminata litija i magnezija povezanog na aluminiju:	0 %	31.12.2016
ex 8507 90 80	80	— širine 595 mm ili veće, ali ne veće od 605 mm, — i promjera 690 mm ili veće, ali ne veće od 710 mm, za uporabu u proizvodnji katoda za litij-ionske akumulatore za električna vozila (¹)		
ex 7607 20 90	10	Laminirani aluminijski film, ukupne debljine ne veće od 0,123 mm, koji se sastoji od sloja aluminija debljine ne veće od 0,040 mm, osnovnog filma od poliamida i polipropilena te zaštitnog premaza protiv korozije izazvane fluorovodičnom kiselinom, za uporabu u proizvodnji litij-polimernih baterija (¹)	0 %	31.12.2017
ex 7607 20 90	20	Folija s lubrikantom za bušenje ukupne debljine ne veće od 350 μm , koja se sastoji od: — sloja aluminijske folije debljine 70 μm ili veće, ali ne veće od 150 μm — lubrikanta topivog u vodi debljine 20 μm ili veće, ali ne veće od 200 μm i krutog na sobnoj temperaturi	0 %	31.12.2015
ex 7613 00 00	20	Aluminijski spremnik, bešavni, za stlačeni prirodni plin ili stlačeni vodik, potpuno obložen plaštom od mješavine epoksi-ugljikovih vlakana, obujma 172 l ($\pm 10\%$) i prazne mase ne veće 64 kg	0 %	31.12.2018
ex 7616 99 90	15	Saćasti aluminijski blokovi, za uporabu u proizvodnji dijelova za zrakoplove	0 %	31.12.2018
ex 7616 99 90	70	Spojni dijelovi za uporabu u proizvodnji osovina repnog rotora helikoptera (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8482 80 00	10			
ex 8803 30 00	40			

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 7616 99 90	75	Dijelovi u obliku pravokutnog okvira: — od obojenog aluminija — duljine 1 011 mm ili veće, ali ne veće od 1 500 mm, — širine 622 mm ili veće, ali ne veće od 900 mm, — debljine 0,6 mm ($\pm$ 0,1 mm), koji se rabe za proizvodnju TV prijamnika	0 %	31.12.2017
ex 8102 10 00	10	Prah od molibdena: — čistoće 99 mas. % ili veće, i — veličine čestica 1,0 μm ili veće, ali ne veće od 5,0 μm	0 %	31.12.2017
8104 11 00		S masenim udjelom magnezija najmanje 99,8 %	0 %	31.12.2018
ex 8104 30 00	30	Prah od magnezija: — čistoće 99,5 mas. % ili veće, — veličine čestica 0,2 mm ili veće, ali ne veće od 0,8 mm	0 %	31.12.2015
ex 8104 90 00	10	Brušeni i polirani listovi od magnezija, dimenzija ne većih od 1 500 $\times$ 2 000 mm, prevučeni s jedne strane epoksidnom smolom neosjetljivom na svjetlost	0 %	31.12.2018
ex 8105 90 00	10	Šipke ili žice izrađene od kobaltne legure s masenim udjelom: — kobalta 35 % ($\pm$ 2 %), — nikla 25 % ($\pm$ 1 %), — kroma 19 % ($\pm$ 1 %) i — željeza 7 % ($\pm$ 2 %) skladno materijalnim specifikacijama AMA 5842, koje se rabe u svemirskoj industriji	0 %	31.12.2017
ex 8108 20 00	10	Titanij spužvaste strukture	0 %	31.12.2018
ex 8108 20 00	30	Titanij u prahu, od kojeg 90 mas. % ili više prolazi kroz sito veličine oka 0,224 mm	0 %	31.12.2018
ex 8108 30 00	10	Otpaci i lomljevina od titanija i titanijevih slitina, osim onih s masenim udjelom aluminija 1 % ili većim, ali ne većim od 2 %	0 %	31.12.2018
ex 8108 90 30	10	Šipke, od slitine titanija u skladu s normom EN 2002-1, EN 4267 ili DIN 65040	0 %	31.12.2014
ex 8108 90 30	20	Šipke i žica, od slitina titanija i aluminija, s masenim udjelom aluminija 1 % ili većim, ali ne većim od 2 %, za uporabu u proizvodnji prigušnih lonaca i ispušnih cijevi iz podbroja 8708 92 ili 8714 1000 90 (⁽¹⁾)	0 %	31.12.2017
ex 8108 90 30	30	Žica, od slitine titanija, aluminija i vanadija (TiAl6V4), u skladu s normama AMS 4928 i 4967	0 %	31.12.2015
ex 8108 90 30	40	Žica od slitine titanija, koja sadrži: — 22 mas. % ($\pm$ 3 %) vanadija i — 4 mas. % ($\pm$ 0,5 %) aluminija	0 %	31.12.2016
ex 8108 90 50	10	Slitina titanija i aluminija, s masenim udjelom aluminija 1 % ili većim, ali ne većim od 2 %, u obliku listova ili svitaka, debljine 0,49 mm ili veće, ali ne veće od 3,1 mm, širine 1 000 mm ili veće, ali ne veće od 1 254 mm, za proizvodnju robe podbroja 8714 1000 90 (⁽¹⁾)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8108 90 50	30	Slitina titanija i silicija, s masenim udjelom silicija 0,15 % ili većim, ali ne većim od 0,60 %, u obliku listova ili svitaka, za uporabu u proizvodnji: — ispušnih sustava za motore s unutarnjim izgaranjem ili — cijevi iz podbroja 8108 90 60 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8108 90 50	50	Ploče, limovi, trake i folije, od slitine titanija, bakra i niobija, s masenim udjelom bakra 0,8 % ili većim, ali ne većim od 1,2 % i masenim udjelom niobija 0,4 % ili većim, ali ne većim od 0,6 %	0 %	31.12.2017
ex 8108 90 50	60	Ploče, limovi, trake i folije, od slitine titanija, aluminija, silicija i niobija, s masenim udjelom: — 0,4 % ili većim, ali ne većim od 0,6 % aluminija, — 0,35 % ili većim, ali ne većim od 0,55 % silicija i — 0,1 % ili većim, ali ne većim od 0,3 % niobija	0 %	31.12.2018
ex 8108 90 50	70	Traka od slitine titanija, koja sadrži: — 15 mas. % ($\pm 1\%$) vanadija, — 3 mas. % ($\pm 0,5\%$) kroma, — 3 mas. % ($\pm 0,5\%$) kositra i — 3 mas. % ($\pm 0,5\%$) aluminija	0 %	31.12.2016
ex 8108 90 50	75	Ploče, limovi, trake i folije, od slitine titanija, koje sadrže: — 0,3 mas. % ili više, ali ne više od 0,7 mas. % aluminija, i — 0,25 mas. % ili više, ali ne više od 0,6 % silicija	0 %	31.12.2016
ex 8108 90 50	85	Ploče, limovi, trake i folije, od nelegiranog titanija	0 %	31.12.2017
ex 8108 90 90	20	Dijelovi okvira za naočale i priror za montažu, uključujući vijke koje se rabi za okvire za naočale, od slitina titanija	0 %	31.12.2016
ex 9003 90 00	10			
ex 8109 20 00	10	Nelegirani cirkonij u obliku spužve ili ingota, s masenim udjelom hafnija većim od 0,01 % [za uporabu u proizvodnji cijevi, šipki ili ingota pročišćen pretaljivanjem za kemijsku industriju] (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8110 10 00	10	Antimon, u obliku ingota	0 %	31.12.2018
ex 8112 99 30	10	Slitina niobija i titanija, u obliku šipki	0 %	31.12.2018
ex 8113 00 20	10	Kermet u blokovima, koji sadrži 60 mas. % ili više aluminija i 5 mas. % ili više borovog karbida	0 %	31.12.2016
ex 8113 00 90	10	Noseća ploča od aluminij-silicijevog karbida (AlSiC-9), zaelektroničke sklopove	0 %	31.12.2017
ex 8207 30 10	10	Set alata za transferne ili tandem preše za hladno oblikovanje, prešanje, vučenje, rezanje, probijanje, savijanje, kalibriranje, obrubljivanje ili odrezivanje metalnih limova, za uporabu u proizvodnji dijelova karoserija za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8301 60 00	10	Tipkovnice, u potpunosti od silikona ili polikarbonata, koje uključuju tiskane tipke s električnim kontaktnim elementima	0 %	31.12.2015
ex 8413 91 00	20			
ex 8419 90 85	20			
ex 8438 90 00	10			
ex 8468 90 00	10			
ex 8476 90 00	10			
ex 8479 90 80	87			
ex 8481 90 00	20			
ex 8503 00 99	45			
ex 8515 90 00	20			
ex 8531 90 85	20			

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8536 90 85	96			
ex 8543 90 00	50			
ex 8708 91 99	10			
ex 8708 99 97	30			
ex 9031 90 85	30			
ex 8309 90 90	10	Aluminijski poklopci za limenke, s tzv. "poteznim prstenom" za otvaranje, promjera 136,5 mm (± 1 mm)	0 %	31.12.2018
ex 8401 30 00	20	Neozračeni šesterokutni gorivi moduli (elementi), za uporabu u nuklearnim reaktorima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8405 90 00	10	Metalno kućište plinskih generatora za zatezanje sigurnosnih pojaseva u automobilima	0 %	31.12.2014
ex 8708 21 10	10			
ex 8708 21 90	10			
ex 8407 33 20	10	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću svjećica, s pravocrtnim ili rotacijskim gibanjem klipa, obujma cilindara ne manjeg od 300 cm³ i snage ne manje od 6 kW, ali ne veće od 20,0 kW, za uporabu u proizvodnji:	0 %	31.12.2017
ex 8407 33 80	10			
ex 8407 90 80	10			
ex 8407 90 90	10	— samohodnih kosilice za travnjake, sa sjedalom, iz podbroja 8433 11 51, i ručno upravljanih kosilica za travnjake iz podbroja 8433 11 90, — traktora iz podbroja 8701 90 11, čija je glavna funkcija košnja travnjaka, — četverotaktnih kosilica s motorom obujma cilindara ne manjeg od 300 cm³ iz podbroja 8433 20 10 ili — ralica za snijeg i bacača snijega iz podbroja 8430 20 (¹)		
ex 8407 90 10	10	Četverotaktni benzinski motori obujma cilindara ne veće od 250 cm³, za uporabu u proizvodnji kosilica za travnjake iz podbroja 8433 11, motornih kosilica i podbroja 8433 20 10, rotokopačice iz podbroja 8432 29 50, vrtnih drobilica iz podbroja 8436 80 90 ili prozračivači travnjaka iz podbroja 8432 29 10 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8407 90 90	20	Kompaktni motorni sustav na ukapljeni naftni plin (LPG): — sa 6 cilindara, — izlazne snage 75 kW ili veće, ali ne veće od 80 kW, — s usisnim i ispušnim ventilima prilagođenim za kontinuirani rad u teškim uvjetima, za uporabu u proizvodnji vozila iz tarifnog broja 8427 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8408 90 41	20	Dizelski motori, snage ne veće od 15 kW, s 2 ili 3 cilindra, za uporabu u proizvodnji sustava za kontrolu temperature koje se ugrađuje u vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8408 90 43	20	Dizelski motori, snage ne veće od 30 kW, sa 4 cilindra, za uporabu u proizvodnji sustava za kontrolu temperature koje se ugrađuje u vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8408 90 43	30	Motor na paljenje pomoću kompresije, četverocilindrični, četverotaktni, hlađen tekućinom:	0 %	31.12.2017
ex 8408 90 45	20	— obujma ne većeg od 3 850 cm³, i		
ex 8408 90 47	30	— nazivna izlazne snage 15 kW ili veće, ali ne veće od 55 kW, za uporabu u proizvodnji vozila iz tarifnog broja 8427 (¹)		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8408 90 47	40	Četverotaktni četverocilindrični motor, hlađen tekućinom, s kompresijskim paljenjem: — obujma ne većeg od 3 850 cm ³ , — nazivne snage 55 kW ili veće, ali ne veće od 85 kW, za uporabu u proizvodnji vozila iz tarifnog broja 8427 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8409 91 00	10	Ispušni kolektor u skladu s normom DIN EN 13835, neovisno uključuje li kućište turbine ili ne, s četiri ulazna otvora, za uporabu u proizvodnji izlaznog kolektora tokarenjem, glodanjem, bušenjem i/ili drugom vrstom obrade (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8409 99 00	20			
ex 8409 99 00	10	Injektori s elektromagnetskim ventilom, za optimalizaciju atomizacije u komori za izgaranje motora	0 %	31.12.2016
ex 8479 90 80	85			
ex 8411 99 00	30	Dijelovi s lopaticama, plinskih turbina u obliku kotača, vrsta koje se rabi u turbopunjajućima: — od precizno lijevane slitine na osnovi nikla, u skladu s nobmom DIN G- NiCr13Al6Nb ili DIN NiCo10W10Cr9AlTi ili AMS AISI:686, — s temperaturnom otpornošću ne većom od 1 100 °C; — promjera 30 mm ili većeg, ali ne većeg od 80 mm; — visine 30 mm ili veće, ali ne veće od 50 mm	0 %	31.12.2017
ex 8411 99 00	40	Sastavni dio plinske turbine u obliku spirale vrste koja se rabi u turbopunjajućima: — od nehrđajuće slitine, — s temperaturnom otpornošću do 1 050 °C, — promjera 100 mm ili većeg, ali ne većeg od 200 mm, — visine 100 mm ili veće, ali ne veće od 150 mm, — s ispušnim kolektormotora ili bez njega	0 %	31.12.2018
ex 8411 99 00	50	Aktuator za jednostupanjski turbopunjajući — s ugrađenim vodom iprolaznom spojnicom, — od slitine od nehrđajućeg čelika, — s radnom udaljenosću vodova 20 mm, — dužine ne veće od 350 mm, — promjera ne većeg od 75 mm, — visine ne veće od 50 mm	0 %	31.12.2018
ex 8413 70 35	20	Jednofazne centrifugalne sisaljke: — s dobavom najmanje 400 cm ³ tekućine u minuti — s razinom buke ograničenom na 6 dBA, — unutarnjeg promjera usisnog otvora i ispusnog otvora ne većeg od 15 mm, i — koje rade na temperaturama okoline do -10 °C	0 %	31.12.2015
ex 8414 30 81	50	Električni spiralni kompresori, hermetički ili poluhermetički, promjenjive brzine, nazivne snage 0,5 kW ili veće, ali ne veće od 10 kW, radnog obujma ne većeg od 35 cm ³ , vrsta koje se rabi u opremi za hlađenje	0 %	31.12.2014
ex 8414 30 89	20	Klipni kompresori s otvorenom osovinom, namijenjeni ugradnji u klimatizacijske sustave vozila, snage veće od 0,4 kW, ali ne veće od 10 kW	0 %	31.12.2018
ex 8414 59 20	30	Aksijalni ventilator: — s električnim motorom — izlazne snage ne veće od 125 W za uporabu u proizvodnji kompjutora (¹)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8414 59 20	40	Aksijalni ventilator s električnim motorom izlazne snage ne veće od 2W, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8414 59 80	40	Ventilator s križnim protokom:	0 %	31.12.2016
ex 8414 90 00	60	— visine 575 mm ($\pm 1,0$ mm) ili veće, ali ne veće od 850 mm ($\pm 1,0$ mm), — promjera 95mm ($\pm 0,6$ mm) ili 102 mm ($\pm 0,6$ mm), — od antistatičke, antibakterijske i temperaturno otporne plastične mase, ojačane stalkenim vlaknima ojačan, s minimalnom temperaturnom otpornošću 70 °C (± 5 °C), za uporabu u proizvodnju unutarnjih jedinica razdvojenih (split) uređaja za klimatizaciju (¹)		
ex 8414 90 00	20	Aluminijski klipovi, za ugradnju u kompresore uređaja za klimatizaciju motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8414 90 00	30	Sustav za regulaciju tlaka, za ugradnju u kompresore uređaja za klimatizaciju motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8414 90 00	40	Pogonski dio, za kompresore uređaja za klimatizaciju motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8415 90 00	20	Isparivač izrađen od aluminija, za uporabu u proizvodnji uređaja za klimatizaciju za automobile (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8418 99 10	50	Isparivač koji se sastoji od aluminijskih rebara u bakrene zavijnice, vrste koju se rabi u opremi za hlađenje	0 %	31.12.2014
ex 8418 99 10	60	Kondenzator koji se sastoji od dvije koncentrične bakrene cijevi, vrste koju se rabi u opremi za hlađenje	0 %	31.12.2014
ex 8421 99 00	91	Dijelovi opreme za pročišćavanje vode reverznom osmozom, koji se sastoje od snopa šupljih vlakana od umjetnog plastičnog materijala s propusnim stijenkama, koja su na jednome kraju umetnuta u blok od umjetnog plastičnog materijala, a na drugome kraju prolaze kroz blok od umjetnog plastičnog materijala, neovisno jesu li u cilindričnom kućištu ili ne	0 %	31.12.2018
ex 8421 99 00	93	Komponente separatora za separaciju ili pročišćavanje plinova iz plinskih mješavina, koji se sastoje od snopa propusnih šupljih vlakana zatvorenih u spremniku, neovisno je li perforiran ili ne, ukupne duljine 300 mm ili veće, ali ne veće od 3 700 mm i promjera ne većeg od 500 mm	0 %	31.12.2018
ex 8422 30 00	10	Strojevi i uređaji, osim strojeva za lijevanje ubrizgavanjem, za proizvodnju patrona za tintne (ink-jet) pisače (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8479 89 97	30			
ex 8424 90 00	30	Spremniči od poli(etilen tereftalata), obujma 50 ml ili većeg, ali ne većeg od 600 ml, opremljeni mlaznicom, vrste koja se rabi kao dio mehaničkih uređaja za raspršivanje tekućina	0 %	31.12.2018
ex 8431 20 00	30	Sklop pogonske osovine s diferencijalom, reduktorima, zupčastom pločom, pogonskim vratilima, glavinama kotača, kočnicama i polugama za ugradnju tornja namijenjen za upotrebu u proizvodnji vozila iz tarifnog broja 8427 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8439 99 00	10	Kućišta usisnih valjaka, proizvedena centrifugalnim lijevanjem, nebušena, u obliku cijevi od legiranog čelika, duljine 3 000 mm ili veće i vanjskog promjera od 550 mm ili većeg	0 %	31.12.2018
ex 8467 99 00	10	Mehaničke sklopke za spajanje strujnih krugova:	0 %	31.12.2014
ex 8536 50 11	35	— napona 14,4 V ili većeg, ali ne većeg od 42 V, — jakosti struje 10 A ili veće, ali ne veće od 42 A, za uporabu u proizvodnji strojeva iz tarifnog broja 8467 (¹)		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8477 80 99	10	Strojevi za lijevanje ili za površinsko preoblikovanje membrana od plastične mase iz tarifnog broja 3921	0 %	31.12.2018
ex 8479 89 97	40	Izobarni izmjenjivač tlaka, protoka ne većeg od 50 m ³ /h, neovisno je li opremljen tlačnom sisaljkom ili ne	0 %	31.12.2014
ex 8479 89 97	50	Strojevi koji čine komponente proizvodne linije za proizvodnju litij-ion akumulatora za električna putnička motorna vozila, za konstrukciju takve proizvodne linije (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8479 90 80	80			
ex 8481 30 91	91	Nepovratni ventili, od čelika: — pritska otvaranja ne većeg od 800 kPa, — vanjskog promjera ne većeg od 37 mm	0 %	31.12.2014
ex 8481 80 59	10	Ventili za kontrolu zraka, koji se sastoje od koračajnog motora i igle ventila, za regulaciju zračnog toka u praznom hodu u motorima s ubrizgavanjem goriva	0 %	31.12.2018
ex 8481 80 69	60	Četverosmjerni povratni ventil za hladnjake, koji se sastoji od: — elektromagnetskog ventila, — tijela ventila od mjedi, uključujući klizač ventila i bakrene priključke, radnog pritiska do 4,5 Mpa	0 %	31.12.2017
ex 8481 80 79	20	Elektromagnetski ventil, koji može izdržati tlak od 875 bara	0 %	31.12.2018
ex 8481 80 99	50	Servisni ventil, koji se sastoji od kombinacije dvoosmjernog ventila na vodnoj cijevi i trosmernog ventila na plinskoj cijevi: — s pritiskom zatvaranja najmanje 30 kgf/cm ² ; — s pritiskom izdržavanja najmanje 45 kgf/cm ² , za uporabu u proizvodnji vanjskih jedinica uređaja za klimatizaciju (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8481 80 99	60	Četverosmjerni ventil, koji se sastoji od: — magnetnog klipa, — brtvenog klipa, — svitka za 220 V-240 V AC, 50/60 Hz, — radnog pritiska do 4,3 Mpa, — kućišta za usmjeravanje toka rashladnog sredstva, za uporabu u proizvodnji vanjskih jedinica uređaja za klimatizaciju (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8483 30 38	30	Cilindrično kućište ležaja: — od precizno lijevanog sivog lijevanog željeza u skladu s normom DIN EN 1561, — s uljnim komorama, — bez ležajeva, — promjera 60 mm ili većeg, ali ne većeg od 180 mm, — duljine 60 mm ili veće, ali ne veće od 120 mm, — sa ili bez vodenih komora i priključaka	0 %	31.12.2017
ex 8483 40 29	50	Zupčani sklop s cikloidnim zupčanicima, s: — nazivnim torzijskim momentom 50 Nm ili većim, ali ne većim od 7 000 Nm, — standardnim prijenosnim omjerom 1:50 ili većim, ali ne većim od 1:270, — mrtvim hodom ne većim od jedne kutne minute, — učinkovitošću većom od 80 %, vrste koju se rabi u robotiziranim rukama	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8483 40 29	60	Epicikloidni zupčani prijenosi, vrste koja se rabi za pogon ručnih električnih alata: — nazivnog zakretnog momenta 25 Nm ili većeg, ali ne većeg od 70 Nm, — standardnog prijenosnog omjera 1:12,7 ili većeg, ali ne većeg od 1:64,3	0 %	31.12.2018
ex 8483 40 51	20	Mjenjačka kutija, koja sadrži diferencijal s osovinom kotača, za uporabu u proizvodnji samohodnih kosilica za travnjake, sa sjedalom, iz podbroja 8433 11 51 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8483 40 59	20	Hidrostatski mjenjač brzine, koji sadrži hidrauličnu sisaljku i diferencijal s osovinom kotača, za uporabu u proizvodnji samohodnih kosilica za travnjake, sa sjedalom, iz podbroja 8433 11 51 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8483 40 90	80	Mjenjač, s: — ne više od 3 zupčanika, — automatskim sustavom za usporavanje i — reverzibilnim pogonskim sustavom za uporabu u proizvodnju robe iz tarifnog broja 8427 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8501 10 99	54	Istosmjerni motor, bez četkica, vanjskog promjera ne većeg od 25,4 mm, nazivne brzine 2 260 ($\pm 15\%$) ili 5 420 ($\pm 15\%$) okretaja u minuti i napona napajanja 1,5 V ili 3 V	0 %	31.12.2018
ex 8501 10 99	60	Istosmjerni motor — brzine rotora od 3 500 o/min ili veće, ali ne veće od 5 000 o/min kada je opterećen i ne veće od 6 500 o/min kada nije opterećen — napona napajanja 100 V ili višeg, ali ne višeg od 240 V, za upotrebu u proizvodnji električnih friteza (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8501 10 99	79	Istosmjerni motor, s četkicama i unutarnjim rotorom s trofaznim namotom, neovisno jeli opremljen pužnim prijenosnikom ili ne, s naznačenim temperaturnim rasponom barem od -20 °C do + 70 °C	0 %	31.12.2018
ex 8501 10 99	80	Koračni istosmjerni motor,s: — koračnim kutom od 7,5° ($\pm 0,5\%$), — dinamičkim momentom 25mNm ili većim pri 25 °C, — dinamičkom frekvencijom 1 960pps (impulsa u sekundi) ili većom, — dvofaznim namotom, i — nazivnim naponom 10,5V ili većim, ali ne većim od 16,0V	0 %	31.12.2018
ex 8501 10 99	81	Koračni istosmjerni motor, s koračnim kutom od 18° ili većim, statickim momentom 0,5m Nm ili većim, spojnom prirubnicom vanjskih dimenzija ne većih od 22×68 mm, dvofaznim namotom i izlaznom snagom ne većom od 5 W	0 %	31.12.2018
ex 8501 10 99	82	Istosmjerni motor, bez četkica, vanjskog promjera ne većeg od 29 mm, nazivne brzine 1 500 ($\pm 15\%$) ili 6 800 ($\pm 15\%$) okretaja u minuti i napona napajanja 2 V ili 8 V	0 %	31.12.2014
ex 8501 31 00	30	Istosmjerni motor, bez četkica, s trofaznim namotom, vanjskog promjera 85 mm ili većeg, ali ne većeg od 115 mm, nazivnog momenta 2,23 Nm ($\pm 1,0$ Nm), izlazne snage veće od 120 W, ali ne veće od 520 W, računato pri 1 550 RPM (okretaja u minuti) (± 350 RPM) i napunu napajanja 12 V, opremljen elektroničkim krugom sa senzorima koji koriste Hallov efekt, za uporabu s kontrolnim modulom za električno servo upravljanje (servo motor) (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8501 31 00	40	Istosmjerni motor s permanentnom uzbudom s: — višefaznim namotom, — vanjskog promjera 30mm ili većeg, ali ne većeg od 80mm,	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8501 31 00	45	<ul style="list-style-type: none"> — nazivne brzine ne veće od 15 000 rpm (okretaja u minuti), — izlazne snage 45W ili veće, ali ne veće od 300W i — napona napajanja 9V ili većeg, ali ne većeg od 25V <p>Istosmjerni motori, bez četkica:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vanjskog promjera 90 mm ili većeg, ali ne većeg od 110 mm, — nazivne brzine ne veće od 3 680 o/min., — izlazne snage 600 W ili veće, ali ne veće od 740 W pri 2 300 o/min. i 80 °C, — napona napajanja 12 V, — zakretnog momenta ne većeg od 5,67 Nm, — s osjetnikom položaja rotora, — s elektroničkim relejem zvjezdista, i — za uporabu s elektroničkim upravljačkim modulom servo upravljanja 	0 %	31.12.2018
ex 8501 31 00	55	<p>Istosmjerni motor s komutatorom:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vanjskog promjera 27,5 mm ili većeg, ali ne većeg od 45 mm, — nazivne brzine 11 000 o/min. ili veće, ali ne veće od 23 200 o/min., — nazivnog napona napajanja 3,6 V ili većeg, ali ne većeg od 230 V, — izlazne snage ne veće od 529 W, — jakosti struje u praznom hodu ne veće od 3,1 A, — najveće iskoristivosti 54 % ili veće, <p>za pogon ručnih električnih alata</p>	0 %	31.12.2018
ex 8501 31 00	60	<p>Istosmjerni motor, bez četkica, koji se može vrtiti u suprotnom smjeru od kazaljki sata (CCW):</p> <ul style="list-style-type: none"> — izlaznog napona 264 V ili većeg, ali ne većeg od 391 V, — vanjskog promjera 81 mm ($\pm 2,5$ mm) ili većeg, ali ne većeg od 150 mm ($\pm 0,8$ mm), — izlazne snage ne veće od 125 W, — E ili B klase izolacije namotaza <p>uporabu u proizvodnji vanjskih ili unutarnjih jedinica razdvojenih (split) uređaja za klimatizaciju (¹)</p>	0 %	31.12.2016
ex 8501 31 00	65	Modul s gorivnim ćelijama, koji se sastoji barem od gorivnih ćelija od polimerne elektrolitne membrane, u kućištu s ugrađenim rashladnim sustavom, za uporabu u proizvodnji pogonskih sustava za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8501 31 00	70	<p>Istosmjerni motor, bez četkica:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vanjskog promjera 80 mm ili većeg, ali ne većeg od 100 mm, — napona napajanja 12 V, — izlazne snage veće od 300 W, ali ne veće od 550 W pri 20 °C, — momenta 2,90 Nm ili većeg, ali ne većeg od 5,30 Nm pri 20 °C, — nazivne brzine 600 rpm (okretaja u minuti) ili veće, ali ne veće od 1 200 rpm pri 20 °C, — opremljen senzorom položaja rotora rezolverskog tipa koji koristi Hallov efekt <p>za uporabu s kontrolnim modulom za servo upravljanje</p>	0 %	31.12.2017
ex 8501 33 00	30	Električni pogon za motorna vozila, izlazne snage ne veće od 315 kW, sa:	0 %	31.12.2016
ex 8501 40 80	50	— izmjeničnim ili istosmjernim motorom, sa ili bez transmisije,		
ex 8501 53 50	10	— pogonskom elektronikom		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8501 51 00 ex 8501 52 20	30 50	Sinkroni izmjenični servo motor, s rezolverom i kočnicom, najveće brzine ne veće od 6 000 okrataja u minutu: — izlazne snage 340 W ili veće, ali ne veće od 7,4 kW, — s prirubnicom dimenzija ne većih od 180 mm × 180 mm, i — duljine od prirubnice do vanjskog kraja rezolvera ne veće od 271 mm	0 %	31.12.2016
ex 8501 62 00	30	Sustav gorivih čelija: — koji se sastoji barem od gorivih čelija s fosfornom kiselinom, — u kućištu, s integriranim upravljanjem vodom i obradom plinova, — za trajnu stacionarnu opskrbu energijom	0 %	31.12.2017
ex 8503 00 91 ex 8503 00 99	31 32	Rotor, na unutarnjoj strani opremljen s jednim ili dva magnetna prstena, neovisno jesu li ugrađeni u čelični prsten ili ne	0 %	31.12.2018
ex 8503 00 99	31	Kolektor elektromotora, prešan, vanjskog promjera ne većeg od 16 mm	0 %	31.12.2018
ex 8503 00 99	33	Stator za motor električnog servo upravljanja bez četkica, s tolerancijom ovalnosti 50 µm	0 %	31.12.2016
ex 8503 00 99	34	Rotor za motor električnog servo upravljanja bez četkica, s tolerancijom ovalnosti 50 µm	0 %	31.12.2016
ex 8503 00 99	35	Predajni rezolver za motor električnog servo upravljanja bez četkica	0 %	31.12.2014
ex 8503 00 99	40	Membrane za gorivne članke, u svitcima ili u folijama, širine 150 cm ili manje, koje se upotrebljavaju za proizvodnju gorivnih članaka iz tarifnog broja 8501	0 %	31.12.2017
ex 8504 31 80	20	Transformator za uporabu u proizvodnji invertora u LCD modulima (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8504 31 80	30	Komutacijski transformatori, snage prijenosa ne veće od 1 kVA, za uporabu u proizvodnji statičkih pretvarača (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8504 31 80	40	Električni transformatori: — kapaciteta 1 kVA ili manjeg — bez utikača ili kabale, za internu uporabu u proizvodnji "set-top" kutija i televizora (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8504 40 82	40	Tiskana pločica opremljena mostnim ispravljačem te drugim aktivnim i pasivnim komponentama: — s dva izlazna konektora, — s dva ulazna konektora koja su dostupna i može ih se rabiti paralelno, — s mogućnošću preklapanja između režima s visokim i prigušenim svjetlosnim tokom, — ulazne snage 40 V (+ 25 % - 15 %) ili 42 V (+ 25 % - 15 %) u režimu s visokim svjetlosnim tokom, ulazne snage 30 V (± 4 V) u režimu s prigušenim svjetlosnim tokom, ili — ulaznog napona 230 V (+ 20 % - 15 %) u režimu s visokim svjetlosnim tokom, ulaznog napona 160 V (± 15 %) u režimu s prigušenim svjetlosnim tokom, ili — ulaznog napona 120 V (15 % - 35 %) u režimu s visokim svjetlosnim tokom, ulaznog napona 60 V (± 20 %) u režimu s prigušenim svjetlosnim tokom, — ulazne struje koja dosije 80 % svoje nazivne vrijednosti u 20 ms, — ulazne frekvencije 45 Hz ili veće, ali ne veće od 65 Hz za 42 V i 230 V te 45 - 70 Hz za verziju od 120 V, — maksimalne struje kod uključivanja ne veće od 250 % od ulazne struje,	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — s vremenom trajanjem povišene struje kod uključivanja ne dužim od 100 ms, — s maksimalnim padom ulazne struje na 50 % od ulazne struje, — s vremenom trajanjem maksimalnog pada struje ne dužim od 20 ms, — s unaprijed podesivom izlaznom strujom, — s izlaznom strujom koja doseže 90 % svoje nazivne vrijednosti u 50 ms, — s izlaznom strujom koja dosegne nulu u 30 ms nakon prekida ulaznog napona, — s definiranim statusom greške u stanju bez opterećenja ili preopterećenja (funkcija „end-of-life“) 		
ex 8504 40 82	50	<p>Ispravljač u kućištu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nazivne snage ne veće od 250 W — ulaznog napona 90 V ili većeg, ali ne većeg od 305 V — potvrđene ulazne frekvencije 47 Hz ili više, ali ne više od 440 Hz — konstantne jakosti struje na izlazu 350 mA ili veće, ali ne veće od 15 A — jakosti uklopne struje ne veće od 10 A — raspona radne temperature od - 40 °C do + 85 °C — prikladan za napajanje rasvjetnih sredstava sa svjetlećim diodama (LED) 	0 %	31.12.2017
ex 8504 40 90	20	Pretvarač istosmjerne struje u istosmjernu struju	0 %	31.12.2018
ex 8504 40 90	30	Statički pretvarač koji sadrži napojnu sklopku sa bipolarnim tranzistorom s izoliranom upravljačkom elektrodom (IGBTs), smješten u kućištu, za uporabu u proizvodnji mikrovalnih pećnica iz podbroja 8516 50 00 (!)	0 %	31.12.2018
ex 8504 40 90	40	<p>Poluvodički moduli napajanja koji sadrže:</p> <ul style="list-style-type: none"> — tranzistore snage, — integrirane sklopove, — neovisno sadrže li diode ili ne i sa ili bez termistora, — radnog napona ne većeg od 600V, — ne više od tri izlaza s dvije napojne sklopke po svakom (ili MOSFET (tranzistor sa efektom polja na bazi spoja metal-oksid-poluvodič) ili IGBT (bipolarni tranzistor s izoliranom upravljačkom elektrodom)) i svojim uzbudama, i — efektivne nazivne struje ne veće od 15,7A 	0 %	31.12.2018
ex 8504 40 90	50	<p>Pogonska jedinica za industrijske robote:</p> <ul style="list-style-type: none"> — s jednim ili šest izlaza za trofazne motore s najviše 3×32 A, — s glavnim napajanjem napona 220 V AC ili većim, ali ne većim od 480 V AC, ili 280 V DC ili većim, ali ne većim od 800 V DC — logičkim napajanjem napona 24 V DC, — komunikacijskim sučeljem EtherCat, — dimenzija $150 \times 140 \times 120$ mm ili veći, ali ne veći od $335 \times 430 \times 179$ mm 	0 %	31.12.2018
ex 8504 40 90	60	Transferno oblikovani poluvodički pogonski modul koji sadržava:	0 %	31.12.2018
		<ul style="list-style-type: none"> — tranzistore snage, — integrirane krugove, — sadržava ili ne sadržava diode, sa ili bez termistora, — konfiguracije krugova koja — sadržava stupanj s direktnim pogonom i radnim naponom većim od 600 V, ili 		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — sadržava stupanj s direktnim pogonom i radnim naponom ne većim od 600 V i RMS struju ne jaču od 15,7 A, — ili sadržava jedan ili više modula za ispravljanje faktora snage 		
ex 8504 50 95	20	Indukcijske zavojnice, indukcije ne veće od 62 mH	0 %	31.12.2018
ex 8504 50 95	40	Prigušnica: <ul style="list-style-type: none"> — induktiviteta 4,7 μH ($\pm 20\%$), — istosmernog otpora ne većeg od 0,1 Ohma, — otpora izolacije 100 MΩ ili većeg pri istosmernom naponu od 500 V za uporabu u proizvodnji LCD I LED modula tiskanih napajnih ploča (¹) 	0 %	31.12.2015
ex 8504 50 95	50	Zavojnica, sa: <ul style="list-style-type: none"> — potrošnjom energije ne većom od 6 W, — izolacijskim otporom većim od 100 MΩ, i — ulaznim otvorom 11,4 mm ili većim, ali ne većim od 11,8 mm 	0 %	31.12.2017
ex 8504 90 11	10	Feritne jezgre, osim onih za otklonske svitke	0 %	31.12.2018
ex 8505 11 00	31	Trajni magneti, s remanencijom 455 mT ($\pm 15\%$ mT)	0 %	31.12.2018
ex 8505 11 00	33	Trajni magneti koji se sastoje od slitine neodimija, željeza i bora, u obliku pravokutnika sa zaobljenim rubovima, dimenzija ne većih od 15 mm $\times$ 10 mm $\times$ 2mm, ili u obliku diska, promjera ne većeg od 90 mm, neovisno imaju li rupu kroz sredinu ili ne	0 %	31.12.2018
ex 8505 11 00	35	Trajni magneti od slitine neodimija, željeza i bora ili samarija i kobalta, prevučeni postupkom neorganske pasivizacije (neorganski premaz) korištenjem cinkova fosfata za industrijsku proizvodnju proizvoda namijenjenih pogonskim ili senzornim sklopovima (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8505 11 00	50	Posebno oblikovane šipke, namijenjene da nakon magnetizacije postanu trajni magneti, koje sadrže neodimij, željezo i bor, dimenzija: <ul style="list-style-type: none"> — duljine 15 mm ili veće, ali ne veće od 52 mm, — širine 5 mm ili veće, ali ne veće od 42 mm, za uporabu u proizvodnji električnih servomotora za industrijsku automatizaciju	0 %	31.12.2017
ex 8505 11 00	60	Prsteni, cijevi, puškice ili obruči, izrađeni od slitine neodimija, željeza i bora: <ul style="list-style-type: none"> — promjera ne većeg od 45 mm, — visine ne veće od 45 mm, za uporabu u proizvodnji trajnih magneta nakon magnetizacije	0 %	31.12.2017
ex 8505 11 00	70	Disk: <ul style="list-style-type: none"> — promjera ne većeg od 90mm, — s rupom u središtu ili bez nje, — koji se sastoji od slitine neodimija, željeza i bora, prekriven niklom koji nakon magnetizacije treba postati stalni magnet, vrste koja se rabi za automobilske zvučnike	0 %	31.12.2018
ex 8505 11 00	80	Proizvodi u obliku trokuta, kvadrata ili pravokutnika, koji nakon magnetizacije trebaju postati stalni magneti, a sadrže neodimij, željezo i bor, dimenzija: <ul style="list-style-type: none"> — duljine 15 mm ili veće, ali ne veće od 105 mm, — širine 5 mm ili veće, ali ne veće od 105 mm, — visine 3 mm ili veće, ali ne veće od 55 mm 	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8505 19 90	30	Proizvodi od aglomeriranog ferita u obliku diska promjera ne većeg od 120 mm i s rupom u središtu, koji nakon magnetizacije trebaju postati stalni magneti, remanencije između 350 mT i 470 mT	0 %	31.12.2018
ex 8505 20 00	30	Elektromagnetska spojka, za uporabu u proizvodnji kompresora za uređaje za klimatizaciju motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8505 90 20	91	Solenoid sa pomičnim klipom, koji radi pri nazivnom naponu napajanja od 24 V i nazivnoj istosmjernej struji od 0,08 A, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8517 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8506 50 90	10	Litij-jodova baterija s jednom čelijom, dimenzija ne većih od 9 × 23 × 45 mm i napona ne većeg od 2,8 V	0 %	31.12.2018
ex 8506 50 90	20	Jedinica koja se sastoji od najviše 2 litijeve baterije, postavljene na podnožje integriranog kruga, s ne više od 32 priključka i s ugrađenim upravljačkim krugom	0 %	31.12.2018
ex 8506 50 90	30	Litij-jodova ili litij-srebro-vanadij-oksidna baterija s jednom čelijom, dimenzija ne većih od 28 × 45 × 15 mm i kapaciteta ne manjeg od 1,05 Ah	0 %	31.12.2018
ex 8507 10 20	80	Olovni akumulator za startanje, s: — kapacitetom pri punjenju od 200 % ili većim od razine ekvivalentog konvencionalno punjenog akumulatora tijekom prvih 5 sekundi punjenja, — tekućim elektrolitom, za uporabu u proizvodnji osobnih i lakih komercijalnih vozila koja primjenjuju visoko regenerativni sustav punjenja ili start-stop sustav s visoko regenerativnim sustavom punjenja (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8507 30 20	30	Cilindrični nikal-kadmijev akumulator, duljine 65,3 mm (± 1,5 mm) i promjera 14,5 mm (± 1 mm), nazivnog kapaciteta 1 000 mAh ili većeg, za uporabu u proizvodnji baterija koje se može ponovno puniti (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8507 50 00	20	Pravokutni akumulator, duljine ne veće od 69 mm, širine ne veće od 36 mm i debljine ne veće od 12 mm, za uporabu u proizvodnji baterija koje se može ponovno puniti (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8507 60 00	20			
ex 8507 50 00	30	Cilindrični nikal-metal hibridni akumulator, promjera ne većeg od 14,5 mm, za uporabu u proizvodnji baterija koje se može ponovno puniti (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8507 60 00	25	Pravokutni moduli za ugradnju u litij-ionske punjive baterije: — širine: 352,5mm(±1 mm) ili 367,1mm (±1mm) — dubine: 300mm (±2mm) ili 272,6mm (±1mm) — visine: 268,9mm (±1,4mm) ili 229,5mm(±1mm) — mase: 45,9 kg ili 46,3 kg — kapaciteta: 75Ah i — nazivnog napona: 60V	0 %	31.12.2017
ex 8507 60 00	30	Cilindrični litij-ionski akumulator, duljine 65,3 mm ili veće i promjera 17,2 mm ili većeg, nazivnog kapaciteta 1 200 mAh ili većeg, za uporabu u proizvodnji baterija koje se može ponovno puniti (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8507 60 00	35	Litij-ionske baterije koje se mogu ponovno puniti: — duljine 1 475 mm ili veće, ali ne veće od 2 200 mm — širine 935 mm ili veće, ali ne veće od 1 400 mm — visine 260 mm ili veće, ali ne veće od 310 mm	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — mase 320 kg ili veće, ali ne veće od 390 kg — nazivnog kapaciteta 18,4 Ah ili većeg, ali ne većeg od 130 Ah — pripremljene u pakete od 12 ili 16 modula 		
ex 8507 60 00	40	<p>Litij-ionski električni akumulatori koji se mogu ponovno puniti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — duljine 1 203 mm ili veće, ali ne veće od 1 297 mm, — širine 282 mm ili veće, ali ne veće od 772 mm, — visine 792 mm ili veće, ali ne veće od 839 mm, — širine 260 kg ili veće, ali ne veće od 293 kg, — snage 22 kWh ili 26 kWh, i — koji se sastoje od 24 ili 48 modula 	0 %	31.12.2017
ex 8507 60 00	50	<p>Moduli litij-ionskih električnih akumulatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> — duljine 298 mm ili veće, ali ne veće od 408 mm, — širine 33,5 mm ili veće, ali ne veće od 209 mm, — visine 138 mm ili veće, ali ne veće od 228 mm, — mase 3,6 kg ili veće, ali ne veće od 17 kg, i — snage 458 kWh ili veće, ali ne veće od 2 158 kWh 	0 %	31.12.2017
ex 8507 60 00	55	<p>Litij-ionski akumulator, cilindričnog oblika:</p> <ul style="list-style-type: none"> — čija je baza u obliku elipse stisnute u sredini, — duljine 49 mm ili veće (bez priključaka), — širine 33,5 mm ili veće, — debljine 9,9 mm ili veće, — nazivnog kapaciteta 1,75 Ah ili većeg, i — nazivnog napona 3,7 V, <p>za proizvodnju baterija koje se mogu ponovno puniti (¹)</p>	0 %	31.12.2017
ex 8507 60 00	57	<p>Litij-ionski akumulator, kubičnog oblika:</p> <ul style="list-style-type: none"> — s pojedinim zaobljenim kutevima, — duljine 76 mm ili veće (bez priključaka), — širine 54,5 mm ili veće, — debljine 5,2 mm ili veće, — nazivnog kapaciteta 3 100 mAh ili većeg, i — nazivnog napona 3,7 V, <p>za proizvodnju baterija koje se mogu ponovno puniti (¹)</p>	0 %	31.12.2017
ex 8507 60 00	60	<p>Litij-ionska baterija koja se može ponovno puniti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — duljine 1 213 mm ili veće, ali ne veće od 1 575 mm, — širine 245 mm ili veće, ali ne veće od 1 200 mm, — visine 265 mm ili veće, ali ne veće od 755 mm, — mase 265 kg ili veće, ali ne veće od 294 kg, — nazivnog kapaciteta 66,6 Ah, <p>pripremljene u sklopove po 48 modula</p>	0 %	31.12.2015
ex 8507 60 00	65	<p>Cilindrična litij-ionska ćelija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — istosmjernog napona 3,5 V do 3,8 V, — struje 300 mAh do 900 mAh i — promjera 10,0 mm do 14,5 mm 	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8507 60 00	70	Pravokutni moduli koji se sastoje od litij-ionskih baterija koje se može ponovno puniti: — duljine 350 mm ili 312 mm, — širine 79,8 mm ili 225 mm, — visine 168 mm ili 35 mm, — mase 6,2 kg ili 3,95 kg, — kapaciteta 129 Ah ili 66,6 Ah	0 %	31.12.2015
ex 8507 60 00	75	Pravokutni litij-ionski akumulator: — u metalnom kućištu, — duljine 173 mm ($\pm$ 0,15 mm), — širine 21 mm ($\pm$ 0,1 mm), — visine 91 mm ($\pm$ 0,15 mm), — nazivnog napona 3,3 V i — nazivnog kapaciteta 21 Ah ili većeg	0 %	31.12.2016
ex 8507 60 00	80	Pravokutni litij-ionski akumulator: — u metalnom kućištu, — duljine 171 mm ($\pm$ 3 mm), — širine 45,5 mm ($\pm$ 1 mm), — visine 115 mm ($\pm$ 1 mm), — nazivnog napona 3,75 V i — nazivnog kapaciteta 50 Ah za uporabu u proizvodnji baterija koje se može puniti, za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8507 90 80	70	Rezane ploče od bakrene folije prevučene niklom: — širine 70 mm ($\pm$ 5 mm), — debljine 0,4 mm ($\pm$ 0,2 mm), — duljine ne veće od 55 mm, za uporabu u proizvodnji litij-ionskih akumulatora za električna vozila (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8508 70 00	10	Elektronički sklop bez posebnog kućišta, za pokretanje i upravljanje četkama usisivača, snage ne veće od 300 W	0 %	31.12.2015
ex 8537 10 99	96			
ex 8508 70 00	20	Elektronički sklopovi, koji	0 %	31.12.2015
ex 8537 10 99	98	— su žično ili radijski povezani međusobno i s kontrolerom motora, i — upravljaju funkcioniranjem usisivača (uključivanje ili isključivanje i reguliranje kapaciteta sisanja) prema pohranjenom programu, — neovisno jesu li opremljeni indikatorima koji prikazuju funkcioniranje usisivača (kapacitet sisanja i/ili popunjeno vrećice i/ili stupanj onečišćenja filtera) ili ne		
ex 8512 40 00	10	Toplinska folija za ogledalo na automobilskim vratima:	0 %	31.12.2018
ex 8516 80 20	20	— s dva električna kontakta, — ljepljivim slojem na obje strane (na strani plastičnog držača ogledala i na staklenoj strani), — s papirnatim zaštitnim filmom s obje strane		
ex 8516 90 00	60	Ventilatorski podsklop električne friteze: — opremljen motorom nazivne snage 8 W pri 4 600 okretaja u minuti, — upravljan elektroničkim krugom, — koji radi pri okolišnoj temperaturi iznad 110 °C, — opremljen termoregulatorom	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8516 90 00	70	Unutarnja posuda: — s bočnim i središnjim otvorima — od žarenog aluminija — s keramičkim premazom otpornim na toplinu višu od 200 °C, za upotrebu u proizvodnji električnih friteza (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8518 29 95	30	Zvučnici: — impedancije 4 Ohm ili veće, ali ne veće od 16 Ohm, — nazivne snage 2 W ili veće, ali ne veće od 20 W, — sa ili bez plastičnih nosača, i — s električnim kabelom opremljenim konektorima, za uporabu u proizvodnji televizora ili video monitora	0 %	31.12.2017
ex 8518 30 95	20	Naglavne slušalice i slušalice za aparate za poboljšanje sluha, smještene u kućištu vanjskih dimenzija koje, isključujući priključke, ne premašuju 5 × 6 × 8 mm	0 %	31.12.2018
ex 8518 40 80	91	Podsklop, koji uključuje dekodiranje digitalnog audio signala, procesiranje i pojačavanje audio signala s dvokanalnom i/ili višekanalnom funkcionalnošću	0 %	31.12.2014
ex 8518 40 80	92	Podsklop, koji se sastoji od izvora napajanja, ekvilajzera i pojačala snage	0 %	31.12.2015
ex 8518 90 00	91	Kompaktna jezgra od čeličnih ploča, u obliku diska koji je na jednoj strani opremljen cilindrom, za uporabu u proizvodnji zvučnika (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8521 90 00	20	Digitalni video rekorder: — bez jedinice za pogon tvrdog diska, — sa ili bez DVD-RW, — s detekcijom kretanja ili sposobnošću da se detektira kretanje kroz IP povezivanje pomoću LAN konektora — sa ili bez USB serijskog porta, za uporabu u proizvodnji sustava video nadzora (CCTV, closed circuit television) (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8522 90 49	50	Elektronički sklop za glavu za lasersko čitanje, za aparate za reprodukciju kompaktnih diskova, koji se sastoji od: — tiskanog kruga, — fotodetektora, u obliku monolitnog integriranog kruga, ugrađenog u kućište, — ne više od 3 konektora, — ne više od 1 tranzistora, — ne više od 3 promjenjiva i 4 fiksna otpornika, — ne više od 5 kondenzatora, pri čemu je sve ugrađeno na podlogu	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 49	60	Sklop, koji uključuje:	0 %	31.12.2014
ex 8527 99 00	10	— radio tuner (s mogućnošću prijama i dekodiranja radio signala, te prijenosa takvih signala unutar sklopa) bez mogućnosti daljnog procesiranja signala,		
ex 8529 90 65	25	— mikroprocesor koji omogućava daljinski prijem poruka i podešavanje tunera, za uporabu u proizvodnji kućnih sustava za zabavu (¹)		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8522 90 49	65	Podsklop koji uključuje: — radio tuner, s mogućnošću prijama i dekodiranja radio signala te prijenos takvih signala unutar sklopa, sa signal dekoderom,	0 %	31.12.2014
ex 8527 99 00	20	— radiofrekvenički (RF), daljinski upravljeni prijamnik,		
ex 8529 90 65	40	— infracrveno-daljinski upravljeni predajnik, — SCART signal generator — senzor stanja TV-a za uporabu u proizvodnji kućnih sustava za zabavu (¹)		
ex 8522 90 49	70	Sklop, koji uključuje barem fleksibilni tiskani krug, integrirani krug za pogon lasera i integrirani krug za konverziju signala	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	15	Hladnjaci i rebra za hlađenje od aluminija, za održavanje radne temperature tranzistora i/ili integriranih krugova u proizvodima iz tarifnog broja 8521	0 %	31.12.2017
ex 8522 90 80	30	Držač, za pričvršćivanje komponenti ili unutarnje ukrute od kovine, za uporabu u proizvodnji televizora, monitora i video plejera (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8529 90 92	30			
ex 8522 90 80	65	Sklop za optičke diskove, koji uključuje barem optičku jedinicu i istosmjerne motore, neovisno ima li mogućnost snimanja u dva sloja ili ne	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	70	Sklop za snimanje/reprodukcijsku slike, koji uključuje barem motor i tiskanu pločicu koja sadrži integrirane krugove s funkcijama pogona ili upravljanja, neovisno sadrži li transformator ili ne, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8521 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	75	Optička glava za čitanje za CD uređaj za reprodukciju, koja se sastoji od jedne laserske diode, jednog integriranog sklopa za fotodetekciju i jednog razdjelnika zrake	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	80	Pogonski sklop laserske optičke jedinice (tzv. mehaničke jedinice) za snimanje i/ili reprodukciju digitalnih video i/ili audio signala, koji uključuje barem lasersku optičku jedinicu za čitanje i/ili ispis, jedan ili više istosmjernih motora, te koji ne sadrži ploču s tiskanim krugom ili sadrži ploču s tiskanim krugom koja nije u mogućnosti obradivati signale za zvuk i sliku, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8519, 8521, 8526, 8527, 8528 ili 8543 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	81	Laserska optička pick up jedinica, za reprodukciju optičkih signala sa CD ili DVD diskova i za snimanje optičkih signala na DVD diskove, koja uključuje barem: — lasersku diodu, — integrirani krug za pogon lasera, — integrirani krug za fotodetekciju, — integrirani krug za prednji zaslon i aktuator, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8521 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8522 90 80	83	Blu-ray optička pick up jedinica, neovisno posjeduje li mogućnost snimanja ili ne, za uporabu s blu-ray, DVD i CD diskovima, koja uključuje barem: — laserske diode koje rade na 3 različite valne duljine, — integrirani krug za fotodetekciju i — aktuator, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8521 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	84	Blu-ray pogonska jedinica, neovisno ima li mogućnost presnimavanja ili ne, za uporabu s blu-ray, DVD i CD diskovima, koja uključuje barem: — optičku pick up jedinicu s laserskim diodama koje rade na tri različite valne duljine, — sinkroni motor, — koračni motor	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8522 90 80	85	Bubanj video glave, s video glavama ili s video i audio glavama i električnim motorom, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8521 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8522 90 80	96	Pogonska jedinica tvrdog diska, za ugradnju u proizvode iz tarifnog broja 8521 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8522 90 80	97	Tuner koji pretvara visokofrekvenske signale u srednjofrekvenske signale, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8529 90 65	50			
ex 8525 80 19	20	Sklop za televizijske kamere, dimenzija ne većih od $10 \times 15 \times 18$ mm, koji uključuje optički senzor, objektiv i kolor procesor, s rezolucijom slike ne većom od $1\,024 \times 1\,280$ piksela, neovisno je li opremljen kabelom i/ili kućištem ili ne, za proizvodnju robe podbroja 8517 12 00 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8525 80 19	25	Dugovalna infracrvena kamera (LWIR kamera) (prema ISO/TS 16949): — osjetljivosti u valnom području od $8 \mu\text{m}$ ili većom, ali ne većom od $14 \mu\text{m}$, — rezolucije 324×256 piksela, — mase ne veće od 400 g, — dimenzija ne većih od $70 \text{ mm} \times 67 \text{ mm} \times 75 \text{ mm}$, — u vodonepropusnom kućištu, s vlastitom pobudom i opremljena priključnim konektorom i — kod koje devijacija izlaznog signala, kroz čitavo temperaturno područje rada, ne prelazi 20 %	0 %	31.12.2014
ex 8525 80 19	31	Kamera sustava video nadzora (CCTV, closed circuit television):	0 %	01.07.2014
ex 8525 80 91	10	— mase ne veće od 5,9kg, — bez kućišta, — dimenzija ne većih od 405x315mm, — s jednim senzorom s prijenosom naboja (CCD), ili komplementarnim metal-oksidičkim (CMOS) senzorom, — efektivne rezolucije ne veće od 5 megapiksela, za uporabu u CCTV sustavima video nadzora (¹)		
ex 8525 80 19	35	Kamere za skeniranje slike, sa: — sustavom "dynamic overlay lines", — izlaznim NTSC video signalom, — naponom 6,5 V, — osvjetljenjem 0,5 luxa ili većim	0 %	31.12.2014
ex 8525 80 19	40	Sklop za kamere koje se koristi u prijenosnim računalima, dimenzija ne većih od $15 \times 25 \times 25$ mm, koji uključuje optički senzor, objektiv i kolor procesor, s rezolucijom slike ne većom od $1\,600 \times 1\,200$ piksela, neovisno je li opremljen kabelom i/ili kućištem ili ne te neovisno je li montiran na osnovnu ploču i sadrži ni LED čip ili ne (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8525 80 19	45	Modularna kamera razlučivosti $1\,280 * 720$ P HD, s dva mikrofona, za upotrebu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8526 91 20	80	Integrirani audio modul (IAM) s digitalnim video izlazom za spajanje na LCD zaslon na dodir povezan s mrežom MOST (Media Oriented Systems Transport) i prenesen protokolom MOST koji osigurava visoku kakvoću, sa ili bez:	0 %	31.12.2015
ex 8527 29 00	10	— pločice s tiskanim krugom (PCB) koja sadrži prijamnik za satelitski navigacijski sustav (GPS), žiroskop i radijske postaje za prometna izvješća (TMC), — tvrdog diska koji podržava brojne karte, — HD radija, — sustava za prepoznavanje glasa,		

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		<ul style="list-style-type: none"> — CD i DVD pogona, s — mogućnošću spajanja na bluetooth, MP3 i USB, — naponom od 10V ili većim, ali ne većim od 16V, za uporabu u proizvodnji vozila iz poglavlja 87 (¹) 		
ex 8527 91 99	10	Sklop koji se sastoji najmanje od:	0 %	31.12.2014
ex 8529 90 65	35	<ul style="list-style-type: none"> — jedinice za audiofrekvenčijsko pojačavanje, koja se sastoji najmanje od audiofrekvenčijskog pojačala i generatora zvuka, — transformatora i — prijamnika radiodifuzije 		
ex 8528 49 10	10	<p>Video monitor, koji se sastoji od:</p> <ul style="list-style-type: none"> — monokromatske katodne cijevi ravnog zaslona, s dijagonalom zaslona ne većom od 110mm, opremljene deflektorom i — tiskanog kruga na koji je ugrađena deflektorska jedinica, video pojačalo i transformator, pri čemu je sve ugrađeno na okvir, za uporabu u proizvodnji video-telefona na ulazu zgrada, video telefona ili uređaja za video nadzor (¹) 	0 %	31.12.2018
ex 8528 59 70	10	<p>Videomonitori sa zaslonom u tehnologiji tekućeg kristala (LCD) isključujući one koji su kombinirani s drugim uređajima s istosmjernim ulaznim naponom 7 V ili većim, ali ne većim od 30 V, s dijagonalom zaslona 33,2 cm ili manjom,</p> <ul style="list-style-type: none"> — bez kućišta, sa stražnjim pokrovom i ugradbenim okvirom, — ili s kućištem, <p>koje se koristi za trajno postavljanje ili ugradnju, tijekom industrijskog sklapanja u robu iz poglavlja 84 do 90 i 94 (¹)</p>	0 %	30.06.2014
ex 8529 10 80	20	Komplet keramičkih filtera, koji se sastoji od 2 keramička filtra i 1 keramičkog rezonatora za frekvenciju od 10,7 MHz ($\pm$ 30 kHz), smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8529 10 80	50	Keramički filter za središnju frekvenciju 450 kHz ($\pm$ 1,5 kHz) ili 455 kHz ($\pm$ 1,5 kHz), širine pojasa ne veće od 30 kHz pri 6 dB i ne veće od 70 kHz pri 40 dB, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8529 10 80	60	Filtri, osim filtra za površinske akustične valove (SWA), za središnju frekvenciju 485 MHz ili višu, ali ne višu od 1 990 MHz, s gubitkom ne većim od 3,5 dB, smješteni u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 65	30	Dijelovi TV aparata, s funkcijama mikroprocesora i videoprocesora, koji uključuju barem mikrokontroler i videoprocesor, ugrađeni na vodljivi okvir i smješteni u plastičnom kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8548 90 90	44			
ex 8529 90 65	45	Modul za satelitski radioprijamnik, koji pretvara visokofrekvenčne satelitske signale u digitalno kodirani audio signal, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8527 (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8529 90 65	55	LED ploča za ambijentalnu rasvjetu, za ugradnju u robu iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8529 90 65	60	Tuner, koji pretvara visokofrekvenčne signale u srednjofrekvenčne signale, za uporabu u proizvodnji prijamnika (receivera) za satelitske ili zemaljske TV signale za set-top kutije (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8529 90 65	65	Tiskana ploča za distribuciju napona napajanja i upravljanje signalima izravno upravljačkim krugom na TFT staklenom panelu LCD modula	0 %	31.12.2015
ex 8529 90 65	70	Pogonska jedinica, koja se sastoji od električnog integriranog kruga i fleksibilnog tiskanog kruga, za uporabu u proizvodnji LCD modula (¹)	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8529 90 65	75	Moduli, koji sadrže barem poluvodičke čipove za — generiranje upravljačkih impulsa za adresiranje piksela ili — upravljanje adresiranjem piksela	0 %	31.12.2017
ex 8529 90 92	25	LCD moduli, bez jedinice koja omogućuje upravljanje dodirom zaslona (touch screen), koji se sastoje isključivo od: — jednog ili više TFT čelija od stakla ili plastične mase, — lijevanog odvodnika topline, — jedinice za pozadinsko osvjetljenje, — tiskane ploče s mikrokontrolerom, i — LVDS (Low Voltage Differential Signalling) međusklopa, za uporabu proizvodnji radioprijemnika za motorna vozila (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8529 90 92	32	Optička jedinica za videoprojekciju, koja uključuje sustav za razdvajanje boja, mehanizam za pozicioniranje i leće, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	40	Sklop koji uključuje prizme, čipove digitalne mikro-zrcalne naprave (DMD) i elektroničke upravljačke krugove, za proizvodnju opreme za televizijsku projekciju ili videoprojektora (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	41	DMV (Digital micromirror device) čipovi, za uporabu u proizvodnji videoprojektora (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	42	Hladnjaci i rashladna rebara od aluminija, za održavanje radne temperature tranzistora i integriranih krugova u televizijskim uređajima (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	43	Modul plazma zaslona, koji sadrži samo adresne i prikazne elektrode, sa ili bez pogonskog sklopa i/ili upravljačke elektronike samo za adresiranje piksela, sa ili bez napajanja	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	44	LCD moduli, koji se sastoje isključivo od jedne ili više TFT staklenih ili plastičnih čelija, bez jedinice koja omogućuje upravljanje dodirom zaslona (touch screen), sa ili bez jedinice za pozadinsko osvjetljenje, sa ili bez invertora i s jednom ili više tiskanih pločica za upravljačku elektroniku za adresiranje piksela	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	45	Sklop integriranih krugova, s funkcijom prijema TV signala, koji uključuje dekoder kanala, tuner, jedinicu za napajanje, GSM filtre i diskretne, kao i ugrađene pasivne elemente, za prijam digitalno odašiljanih videosignalna u DVB-T i DVB-H formatu	0 %	31.12.2018
ex 8529 90 92	47	Površinski slikovni senzori (međulinjski "progressive scan" CCD sensor ili CMOS sensor), za digitalne video kamere, u obliku analognog ili digitalnog monolitnog integriranog kruga, s pikselima ne većim od $12 \mu\text{m} \times 12 \mu\text{m}$ u monokromatskoj verziji s mikrolećama primjenjenim na svaki pojedinačni piksel (matrica mikroleća) ili u polikromatskoj verziji s kolor filterom, neovisno ima li matricu mikroleća s jednom mikrolećom postavljenom na svaki pojedinačni piksel	0 %	31.12.2014
ex 8529 90 92	48	Hladnjak od lijevanog aluminija, za održavanje radne temperature tranzistora i integriranih krugova, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8727 (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8529 90 92	49	AC utičnica s filtrom šuma, koja se sastoji od:	0 %	31.12.2014
ex 8536 69 90	83	— utičnice za izmjerenju struju (za spajanje na naponski vod) od 230 V, — integriranog filtra šuma koji se sastoji od kondenzatora i induktora, — kabelskog konektora za spajanje na AC utičnicu s PDP jedinicom napajanja, neovisno je li opremljena metalnim nosačem koji spaja AC utičnicu s PDP TV prijemnik ili ne	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8529 90 92	50	Panel LCD zaslona u boji za LCD monitore iz tarifnog broja 8528: — s dijagonalom zaslona 14,48 cm ili većom, ali ne većom od 31,24 cm, — s pozadinskim svjetlom, mikro-kontrolerom, — s CAN (Controller area network) kontrolerom s LVDS (Low Voltage Differential Signalling) međusklopom i CAN utičnicom za napajanje ili s APIX (Automotive Pixel Link) kontrolerom s APIX međusklopom, — u kućištu, sa ili bez hladnjaka na stražnjoj strani kućišta, — bez modula za obradu signala, za uporabu u proizvodnji vozila iz poglavlja 87 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8529 90 92	70	Pravokutni okvir za pričvršćivanje i pokrivanje: — od aluminijске legure koja sadrži silicij i magnezij, — duljine 900 mm Ili veće, ali ne veće od 1 500 mm, — širine 600 mm Ili veće, ali ne veće od 950mm, koji se rabi za proizvodnju TV prijamnika	0 %	31.12.2017
ex 8531 80 95	40	Elektroakustički pretvornik	0 %	31.12.2018
ex 8535 90 00	20	Tiskani krug, u obliku ploče koje se sastoje od izolacijskog materijala s električkim konektorima i lemnim točkama, za uporabu u proizvodnji jedinica za pozadinsko osvjetljenje za LCD module (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8535 90 00	30	Poluvodički sklopni modul u kućištu:	0 %	31.12.2015
ex 8536 50 80	83	— koji se sastoji od IGBT tranzistorskog čipa i diodnog čipa, na jednom ili više vodljivih okvira, — za napon od 1 200 V		
ex 8536 30 30	11	Termoelektrična sklopka, s prekidnom strujom 50 A ili višom, koja sadrži preklopni prekidač, za izravnu ugradnju na zavojnicu elektromotora, u hermetički zatvorenom kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8536 49 00	91	Termički releji, u hermetički zatvorenoj staklenoj patroni duljine ne veće od 35 mm, isključujući metalne vodiče, s maksimalnom propusnošću $10^{-6} \text{ cm}^3 \text{ He/s}$ pri tlaku od jednog bara i temperaturnom opsegu od 0 °C do 160 °C, za ugradnju u kompresore za rashladnu opremu (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 11	31	Tipkalo, vrste za ugradnju na tiskani krug, koje djeluje pri sili od 4,9 N ($\pm 0,9 \text{ N}$), smješteno u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 11	32	Mehaničko tipkalo za spajanje elektroničkih krugova, koje djeluje pri naponu ne većem od 60V i jakosti struje ne veće od 50mA, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 19	91	Sklopka s Hallovim efektom, koja uključuje 1 magnet, 1 senzor za Hallov efekt i 2 kondenzatora, smještena u kućištu s 3 prtljajuća	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 19	93	Uređaji, s podešivim upravljačkim i komutacijskim funkcijama, koji uključuju jedan ili više monolitnih integriranih krugova, neovisno jesu li kombinirani s poluvodičkim elementima ili ne, zajedno ugrađenih na vodljivo podnožje i smještenih u plastičnom kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 80	97			
ex 8536 50 80	81	Mehaničke sklopke regulatora brzine, za spajanje električnih krugova: — napona 240 V ili većeg, ali ne većeg od 250 V, — struje 4 A ili veće, ali ne veće od 6 A, za uporabu u proizvodnji strojeva iz tarifnog broja 8467 (¹)	0 %	31.12.2014

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8536 50 80	82	Mehaničke sklopke, za spajanje električnih krugova: — napona 240 V ili većeg, ali ne većeg od 300 V, — struje 3 A ili veće, ali ne veće od 15 A, za uporabu u proizvodnji strojeva iz tarifnog broja 8467 (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8536 50 80	93	Sklopna jedinica za koaksijalni kabel, koja se sastoji od 3 elektromagnetske sklopke, s vremenom prekidanja ne većim od 50 ms i pobudnom strujom ne većom od 500 mA pri naponu od 12 V	0 %	31.12.2018
ex 8536 50 80	98	Mehaničko tipkalo za spajanje elektroničkih krugova, koje djeluje pri naponu od 220V ili većem, ali ne većem od 250V i jakosti struje ne veće od 5A, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8536 69 90	51	SCART priključci, ugrađeni u plastično ili metalno kućište, s 21 pinom u 2 reda, za upotrebu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8536 69 90	81	"Pitch" konektor, za uporabu u proizvodnji LCD televizijskih prijamnika (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8536 69 90	82	Modularna utičnica ili utikač za lokalnu mrežu, neovisno jesu li kombinirani s drugim utičnicama ili ne, integrirani najmanje sa: — impulsnim transformatorom, uključujući širokopojasnu ferinu jezgru, — standardiziranom zavojnicom, — otpornikom, — kondenzatorom, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2014
ex 8536 69 90	84	Univerzalna serijska sabirnica (USB) u formi jednostrukice ili višestrukice utičnice ili utikača za povezivanje sa ostalim USB uređajima, za uporabu u proizvodnji robe iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8536 69 90	85	Uticnica ili utikač, izvedeni u plastičnom ili metalnom kućištu, s najviše 8 pinova, za uporabu u proizvodnji robe iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8536 69 90	86	HDMI (High-Definition Multimedia Interface) utičnice ili utikači izvedeni u plastičnom ili metalnom kućištu, s 19ili20 pinova u 2 reda, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521ili8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8536 69 90	87	D-subminijaturne (D-sub) utičnice ili utikači izvedeni u plastičnom ili metalnom kućištu, s 15pinova u 3reda, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8536 69 90	88	Ženski konektori sigurnosnih digitalnih (SD), CompactFlash, "Smart Card" i 64-pin PC kartica, vrsta koje se lemi na tiskane pločice, za spajanje električnih aparata i krugova te za uklapanje, isklapanje ili zaštitu električnih strujnih krugova za napone ne veće od 1 000 V	0 %	31.12.2017
ex 8536 70 00	10	Optička utičnica ili utikač, za uporabu u proizvodnji robe iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8536 70 00	20	Metalni utikači, utičnice i konektori, u plastičnom ili metalnom kućištu, za optičko i mehaničko spajanje kabela od optičkih vlakana: — radne temperature -20 °C ili više, ali ne više od 70 °C, — brzine transmisije signala ne veće od 25 Mbps, — napona napajanja -0,5 V ili višeg, ali ne višeg od 7,5 V,	0 %	31.12.2016

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
		— bez integriranog kruga, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)		
ex 8536 90 85	92	Metalni prešani okvir s konektorima	0 %	31.12.2018
ex 8536 90 85 ex 8544 49 93	94 10	Elastomerni konektor, od gume ili silikona, koji se sastoji od jednog ili više vodljivih elemenata	0 %	31.12.2018
ex 8536 90 85	97	Sigurnosna digitalna (SD – Secure Digital) utičnica za memorijsku karticu, vrste push-push ili push-pull vrste, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 ili 8528 (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8537 10 91	30	Kontrolni modul za obradu i analizu podataka, za ploču s instrumentima za vozila, koji djeluje pomoću CAN bus protokola, koji sadrži barem: — mikroprocesorske releje, — koračni motor, — EEPROM (Electrically Erasable Programmable Read-Only) memoriju, i — druge pasivne komponente (kao što su konektori, diode, stabilizatori napona, otpornici, kondenzatori, tranzistori) napona 13,5 V	0 %	31.12.2017
ex 8537 10 99	92	Zaslon osjetljiv na dodir (touch screen), koji se sastoji od vodljive rešetke između dvaju staklenih ili plastičnih ploča ili listova, opremljen električnim vodičima i konektorima	0 %	31.12.2018
ex 8537 10 99	93	Elektroničke upravljačke jedinice, za napon od 12 V, za uporabu u proizvodnji sustava za kontrolu temperature koje se ugrađuje u vozila (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8537 10 99 ex 8543 70 90	94 20	Jedinica koja se sastoji od dvaju spojnih tranzistora s efektom polja (JFET), u kućištu s dvostrukim vodljivim okvirom	0 %	31.12.2018
ex 8537 10 99	97	Elektronski upravljački sklop, za pokretanje i upravljanje jednofaznog električnog izmjeničnog kolektorskog motora, izlazne snage 750 W ili veće i ulazne snage veće od 1 600 W, ali ne veće od 2 700 W	0 %	31.12.2015
ex 8538 90 99	92	Dio elektrotermičkog osigurača, koji se sastoji od pokositrene bakrene žice pričvršćene na cilindrično kućište, vanjskih dimenzija ne većih od 5 × 48 mm	0 %	31.12.2018
ex 8538 90 99	95	Bakrena podložna ploča za uporabu kao rashladno tijelo u proizvodnji IGBT modula iz tarifnog broja 8535 ili 8536 s naponom od 650 V ili većim, ali ne većim od 1 200 V (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8539 39 00	20	Fluorescentne žarulje s hladnom katodom (CCFL) ili vanjskom elektrodom (EEFL), promjera ne većeg od 5 mm i duljine veće od 120 mm, ali ne veće od 1 570 mm	0 %	31.12.2016
ex 8540 11 00	93	Katodna cijev u boji, opremljena elektronskim topovima koji su postavljeni jedan pored drugog (in-line tehnologija), s dijagonalom zaslona 79 cm ili većom	0 %	31.12.2016
ex 8540 20 80	91	Fotomultiplikator	0 %	31.12.2016
ex 8540 71 00	20	Magnetron s kontinuiranim valovima, fiksne frekvencije od 2 460 MHz, s kompaktnim magnetom, s izlazom za sondu, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz podbroja 8516 50 00 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8540 89 00	91	Pokaznik u obliku cijevi, koji se sastoji od staklenog kućišta ugrađenog na pločicu dimenzija ne većih od 300 × 350 mm, isključujući vodove. Cijev sadrži jedan ili više redaka znakova ili crta raspoređenih u retke, pri čemu se svaki znak ili crta sastoje od fluorescentnih ili fosforecentnih elemenata. Ti su elementi ugrađeni na metalizirani nosač premašan fluorescentnim tvarima ili fosforecentnim solima koji daju svjetlost u sudaru s elektronima	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8540 89 00	92	Vakuumска fluorescentna cijev pokaznika	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	23	Poluvodički element za pretvaranje električne energije u vidljive, infracrvene ili ultraljubičaste zrake,	0 %	31.12.2018
ex 9405 40 39	50	— bilo sa ili bez kućišta,		
ex 9405 40 99	03	— s električnim priključcima,		
		— uključujući jedan ili više poluvodičkih čipova koji emitiraju svjetlosno zračenje i koji mogu biti električki međusobno povezani te radi zaštite imati jednu ili više zaštitnih dioda,		
		— izrađen kao neodjeljiva cjelina,		
		— za proizvodnju rasvjetnih tijela za opću rasvjetu ⁽¹⁾		
ex 8543 70 90	30	Pojačalo, koje se sastoji od aktivnih i pasivnih elementata ugrađenih na tiskani krug, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	35	Radiofrekvencijski (RF) modulator, koji djeluje u frekvencijskom rasponu od 43 MHz ili više, ali ne više od 870 MHz, s mogućnošću komutacije VHF i UHF signala, koji se sastoji od aktivnih i pasivnih elemenata ugrađenih na tiskani krug, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	40	Visokofrekvenčko pojačalo, koje se sastoji od jednog ili više integriranih krugova i diskretnih kondenzatorskih čipova na metalnoj prirubnici, u kućištu	0 %	31.12.2015
ex 8543 70 90	45	Oscilator s piezo-električnim kristalom, s fiksnom frekvencijom unutar frekvencijskog raspona od 1,8 MHz do 67 MHz, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	55	Optoelektronički krug, koji uključuje jednu ili više svjetlećih dioda (LED), neovisno je li opremljen integriranim pogonskim sklopom ili ne, te jednu fotodiodu s krugom za pojačavanje, sa ili bez integriranog kruga s logičkom matricom vrata, ili pak jednu ili više svjetlećih dioda i barem 2 fotodiode s krugom za pojačavanje, sa ili bez integriranog kruga s logičkom matricom vrata ili drugih integriranih krugova, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	60	Oscilator, sa središnjom frekvencijom 20 GHz ili višom, ali ne višom od 42 GHz, koji se sastoji od aktivnih i pasivnih elemenata neugrađenih na podlogu, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	65	Sklop za snimanje i reprodukciju zvuka, s mogućnošću pohranjivanja stereo audio podataka i istodobnog snimanja i reprodukcije, koji uključuje 2 ili 3 monolitna integrirana kruga ugrađena na tiskani krug ili vodljivi okvir, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	80	Temperaturno kompenzirani oscilator, koji uključuje tiskani krug na koji je ugrađen barem piezo-električni kristal i promjenjivi kondenzator, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	85	Naponski kontrolirani oscilator (VCO), osim temperaturno kompenziranih oscilatora, koji se sastoji od aktivnih i pasivnih elemenata ugrađenih na tiskani krug, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8543 70 90	95	Modul za pregled i upravljanje mobilnim telefonom koji sadrži: — priključnicu za napajanje i CAN (Controller area network) izlaz, — USB (Universal Serial Bus) i "Audio IN/OUT" ulaze i — koji uključuje video preklopni uređaj za međusklop "smart phone" operacijskog sustava za MOST (Media Orientated Systems Transport network) mrežu, za uporabu u proizvodnji vozila iz poglavљa 87 ⁽¹⁾	0 %	31.12.2015
ex 8543 90 00	20	Katoda od nehrđajućeg čelika, u obliku ploče sa šipkom za vješanje, sa ili bez plastičnih bočnih traka	0 %	31.12.2014
ex 8543 90 00	30	Sklop za proizvode iz tarifnog broja 8541 ili 8542, ugrađen na tiskani krug, smješten u kućištu	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8543 90 00	40	Dio uređaja za elektrolizu, koji se sastoji od ploče od nikla opremljene žičanom rešetkom od nikla, fiksiranim rebarima od nikla, te ploče od titanija opremljene žičanom rešetkom od titanija, fiksiranim rebarima od titanija, pri čemu su ploče međusobno spojene stražnjim stranama	0 %	31.12.2017
ex 8544 20 00	10	PET/PVC izolirani fleksibilni kabel: — napona ne većeg od 60 V,	0 %	31.12.2018
ex 8544 42 90	20	— struje ne veće od 1 A,		
ex 8544 49 93	20	— temperaturne otpornosti ne veće od 105 °C,		
ex 8544 49 95	10	— pojedinačnog vodiča debljine ne veće od 0,1 mm ($\pm 0,01$ mm) i širine ne veće od 0,8 mm ($\pm 0,03$ mm), — razmaka između vodiča ne većeg od 0,5 mm i — rastera (udaljenosti između dvije osi vodiča) ne veće od 1,25 mm		
ex 8544 42 90	10	Kabel za prijenos podataka, s brzinom prijenosa 600Mbit/s ili većom: — napona 1,25V ($\pm 0,25$ V) — s konektorima pričvršćenim na jednom ili na oba kraja, od kojih barem jedan ima nožice s razmakom od 1mm, — s vanjskim zaštitnim omotačem, koga se rabi isključivo za komunikaciju između LCD, PDP ili OLED panela i elektroničkih krugova za obradu slike	0 %	31.12.2018
ex 8544 42 90	30	Električni vodič s PET izolacijom: — s 10 ili 80 pojedinačnih žica, — duljine 50 mm ili veće, ali ne veće od 800 mm, — s konektorom/konektorima i/ili utikačem/utikačima ugrađenim/a na jednom ili oba kraja, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnih brojeva 8521 i 8528 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8545 19 00	20	Ugljikove elektrode, za uporabu u proizvodnji cink-ugljikovih baterija (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8545 90 90	20	Papir od ugljikovih vlakana, vrste koju se rabi u slojevima za difuziju plina u elektrodama gorivih celija	0 %	31.12.2015
ex 8547 10 00	10	Izolirani dio od keramike, s masenim udjelom aluminijevog oksida 90 % ili većim, metaliziran, u obliku šupljeg cilindričnog tijela vanjskog promjera 20 mm ili većeg, ali ne većeg od 250 mm, za proizvodnju vakuumskih prekidača (¹)	0 %	31.12.2018
ex 8548 10 29	10	Istrošeni litij-ionski ili nikal-metal hibridni električni akumulatori	0 %	31.12.2016
ex 8548 90 90	41	Jedinica, koja se sastoji od rezonatora koji djeluje u frekvencijskom području od 1,8 MHz ili više, ali ne više od 40 MHz i kondenzatora, smještena u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 8548 90 90	43	Kontaktni optički senzor	0 %	31.12.2018
ex 8548 90 90	47	Jedinica, koja se sastoji od dvaju ili više čipova sa svjetlećom diodom, koja djeluje pri tipičnoj valnoj duljini od 440 nm ili višoj, ali ne višoj od 660 nm, smještena u vodljivom kućištu vanjskih dimenzija, bez spojnih elemenata, ne većih od 12 × 12 mm	0 %	31.12.2018
ex 8548 90 90	48	Optička jedinica, koja se sastoji barem od laserske diode i fotodiode koja djeluje pri tipičnoj valnoj duljini od 635 nm ili višoj, ali ne višoj od 815 nm	0 %	31.12.2018
ex 8548 90 90	49	LCD moduli, koji se sastoje isključivo od jedne ili više TFT staklenih ili plastičnih celija, s jedinicom koja omogućuje upravljanje dodirom zaslona (touch screen), sa ili bez jedinice za pozadinsko osvjetljenje, sa ili bez invertora i s jednom ili više tiskanih pločica za upravljačku elektroniku za adresiranje piksela	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 8548 90 90	50	Filtri s feromagnetskom jezgrom, koje se rabi za prigušivanje visokofrekventnog šuma u elektroničkim krugovima, za proizvodnju televizora i monitora iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8704 23 91	20	Šasija za motorna vozila s motorom na paljenje pomoću kompresije obujma cilindara najmanje 8 000 cm ³ , opremljena kabinom na 3, 4 ili 5 kotača, s osovinskim razmakom najmanje 480 cm, neopremljena radnim strojevima, za ugradnju na motorna vozila za posebne namjene širine najmanje 300 cm za raspršivanje gnojiva (¹)	0 %	31.12.2017
ex 8708 30 91	10	Parkirna kočnica u obliku bubenja: — integrirana u kočionom disku radne kočnice, — promjera 170 mmili većeg, ali ne većeg od 175 mm, za uporabu u proizvodnji motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2015
ex 8708 99 97	20	Metalni pokrovi kućišta, za ugradnju u oscilirajuća ramena ili kuglične ležajeve koje se rabi u ovjesnim sustavima za prednje kotače motornih vozila (¹)	0 %	31.12.2016
ex 8803 30 00	50	Predoblikovane osovine helikopterskog rotora: — kružnog poprečnog presjeka, — duljine 1 249,68 mm ili veće, ali ne veće od 1 496,06 mm, — vanjskog promjera 81,356 mm ili većeg, ali ne većeg od 82,2198 mm, — sužene na oba kraja na vanjski promjer 63,8683 mm ili veći, ali ne veći od 66,802 mm, — toplinski obrađene u sladu s normom MIL-H-6088, AMS 2770 ili AMS 2772	0 %	31.12.2016
ex 9001 10 90	10	Invertor slike, izrađen od sklopa optičkih vlakana	0 %	31.12.2018
ex 9001 10 90	30	Polimerna optička vlakna, s: — a poli(metil metakrilatnom) jezgrom, — omotačem od fluorinatog polimera, — promjera ne većeg od 3,0 mm, i — duljine ne veće od 150 m, vrsta koje rabi u proizvodnji kabela od polimernih vlakana	0 %	31.12.2016
ex 9001 20 00	10	Materijal koji se sastoji od polarizirajućeg filma, neovisno je li u svicima ili ne, s jedne ili obje strane ojačan prozirnim materijalom, sa ili bez sloja ljepila, prekriven s jedne ili obje strane odstranjućim zaštitnim filmom	0 %	31.12.2017
ex 9001 20 00	20	Optičke, difuzorske, reflektorske ili prizmatske folije, netiskane difuzorske ploče, neovisno imaju li polarizirajuća svojstva ili ne, posebno rezane	0 %	31.12.2018
ex 9001 90 00	55			
ex 9001 90 00	21	MOP (Multi-Optical-Path) film, u svicima, na osnovi polietilen tereftalata (PET): — ukupne debljine 100 µm ili veće, ali ne veće od 240 µm, — ukupne propusnosti veće od 55 %, ali ne veće od 65 %, utvrđeno standardnom metodom JIS K7105 u skladu s ASTM D1003 i — zamagljivanja većeg od 70 %, ali ne većeg od 80 %, utvrđeno standardnom metodom JIS K7105 u skladu s ASTM D1003	0 %	31.12.2014
ex 9001 90 00	25	Neugrađeni optički elementi izrađeni od lijevanog kalkogenidnog stakla koje propušta infracrvene zrake ili od kombinacije lijevanog kalkogenidnog stakla koje propušta infracrvene zrake i drugog materijala za izradu leća	0 %	31.12.2017
ex 9001 90 00	35	Zaslon za projekciju straga, koji uključuje lećastu ploču od plastične mase	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 9001 90 00	45	Šipka od itrij-aluminijevog granata (YAG) dopiranog neodimijem, polirana na oba kraja	0 %	31.12.2018
ex 9001 90 00	60	Reflektorske i difuzorske folije, u svicima	0 %	31.12.2018
ex 9001 90 00	65	Optički film, višeslojne strukture s najmanje 5 slojeva, uključujući reflektor na stražnjoj strani, prevlaku na prednjoj strani i kontrastni filter s razmakom točaka ne većim od 0,65 µm, za uporabu u proizvodnji zaslona za projiciranje sprijeđa (¹)	0 %	31.12.2014
ex 9001 90 00	70	Film od polietilen tereftalata, debljine manje od 300 µm, u skladu s ASTM D 2103, koji s jedne strane ima prizme od akrilne smole, s prizmatiskim kutom od 90° i razmakom između prizmi 50 µm	0 %	31.12.2016
ex 9001 90 00	75	Prednji filter, koji sadrži staklene ploče s posebnim tiskom, prevučen filmom, za uporabu u proizvodnji modula plazma zaslona (¹)	0 %	31.12.2017
ex 9001 90 00	85	Panel za provođenje svjetla, izrađen od poli(metil metakrilata), — neovisno je li rezan ili ne, — neovisno je li tiskan ili ne, za uporabu u proizvodnji jedinica za pozadinsko osvjetljenje, za televizore s ravnim zaslonom (¹)	0 %	31.12.2015
ex 9002 11 00	10	Podesivi objektiv, sa žarišnom duljinom od 90 mm ili većom, ali ne većom od 180 mm, koji uključuje kombinaciju između 4 i 8 staklenih ili metakrilnih leća promjera 120 mm ili većeg, ali ne većeg od 180 mm, pri čemu je svaka leća prevučena barem s jedne strane slojem magnezijevog fluorida, za uporabu u proizvodnji video-projektoru (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9002 11 00	20	Leće: — dimenzija ne većih od 80 mm × 55 mm × 50 mm, — rezolucije 160 linija/mm ili bolje, i — zoom omjerom 18 putavrstu koje se rabi u proizvodnji vizualizatora ili kamera za snimanje žive slike	0 %	31.12.2017
ex 9002 11 00	30	Leće: — dimenzija ne većih od 180 mm × 100 mm × 100 mm, — rezolucije 130 linija/mm ili bolje, i — zoom omjerom 18 putavrstu koje se rabi u proizvodnji vizualizatora ili kamera za snimanje žive slike	0 %	31.12.2017
ex 9002 11 00	40	Leće: — dimenzija ne većih od 125 mm × 65 mm × 65 mm, — rezolucije 125 linija/mm ili bolje, i — zoom omjerom 16 putavrstu koje se rabi u proizvodnji vizualizatora ili kamera za snimanje žive slike	0 %	31.12.2017
ex 9002 11 00	50	Objektiv, sa žarišnom duljinom od 25 mm ili većom, ali ne većom od 150 mm, koji se sastoji od staklenih ili plastičnih leća, promjera 60 mm ili većeg, ali ne većeg od 190 mm	0 %	31.12.2018
ex 9002 11 00	70	Leće: — dimenzija ne većih od 180 mm × 100 mm × 100 mm pri maksimalnoj žarišnoj daljini većoj od 200 mm, — svjetlosne popusnosti 7 steradian mm² ili bolje, i — zoomomjerom 16 puta,vrsta koje se rabi u proizvodnji vizualizatora ili kamera za snimanje žive slike	0 %	31.12.2017

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 9002 20 00	10	Filtar, koji se sastoji od plastične polarizirajuće membrane, staklene ploče i prozirnog zaštitnog filma, ugrađen na metalni okvir, za uporabu u proizvodnji proizvoda iz tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9002 90 00	20	Leća, ugrađena, s fiksnom žarišnom duljinom od 3,8 mm ($\pm 0,19$ mm) ili 8 mm ($\pm 0,4$ mm), s relativnim otvorom F2,0 i promjerom ne većim od 33 mm, za uporabu u proizvodnji kamera s prijenosom naboja (CCD) (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9002 90 00	30	Optička jedinica, koja uključuje 1 ili 2 niza optičkih staklenih vlakana u obliku leća, promjera 0,85 mm ili većeg, ali ne većeg od 1,15 mm, postavljena između 2 plastične ploče	0 %	31.12.2018
ex 9002 90 00	40	Ugrađene leće izrađene od lijevanog kalkogenidnog stakla koje propušta infracrvene zrake ili od kombinacije lijevanog kalkogenidnog stakla koje propušta infracrvene zrake i drugog materijala za izradu leća	0 %	31.12.2017
ex 9012 90 90	10	Energetski filtri, za ugradnju na kolonu elektronskog mikroskopa	0 %	31.12.2016
ex 9013 20 00	10	Laser s ugljikovim dioksidom, stimuliran visokom frekvencijom, izlazne snage 12 W ili veće, ali ne veće od 200 W	0 %	31.12.2018
ex 9013 20 00	20	Sklopovi laserskih glava, za uporabu u proizvodnji mjernih i kontrolnih uređaja za poluvodičke pločice (wafere) ili naprave (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9013 20 00	30	Laser, za uporabu u proizvodnji mjernih i kontrolnih uređaja za poluvodičke pločice (wafere) ili naprave (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9022 90 00	10	Ploče za rendgenske aparate (senzori za ravnu rendgensku ploču/rendgenski senzori), koje se sastoje od staklene ploče s matricom tankoslojnih tranzistora, prekrivene filmom od amorfognog silicija i prevučene slojem cezijevog oksida i metaliziranim zaštitnim slojem, s aktivnom površinom $409,6 \text{ mm}^2 \times 409,6 \text{ mm}^2$ i pikselom $200 \mu\text{m}^2 \times 200 \mu\text{m}^2$	0 %	31.12.2018
ex 9025 80 40	30	Electronički barometrički poluvodički osjetnik tlaka u kućištu, koji se uglavnom sastoji od <ul style="list-style-type: none"> — kombinacije jednog ili više monolitnih integriranih krugova za specifičnu primjenu (ASIC) i — najmanje jednog ili više mikroelektromehaničkih senzorskih elemenata (MEMS) proizvedenih tehnologijom izrade poluvodiča, s mehaničkim dijelovima postavljenima u trodimenzionalnim strukturama na poluvodičkom materijalu 	0 %	31.12.2018
ex 9027 10 90	10	Senzorski element za analizu plinova ili dima u motornim vozilima, koji se sastoji od cirkonij-keramičkog elementa u metalnom kućištu	0 %	31.12.2018
ex 9029 10 00	20	Uređaj za mjerjenje broja okretaja kotača na motornim vozilima (poluvodički senzor broja okretaja kotača) sastoji se od: <ul style="list-style-type: none"> — monolitnog integriranog sklopa u kućištu i — jednog diskretnog kondenzatora SMD ili više njih paralelno povezanih s integriranim sklopom — također s integriranim trajnim magnetima za detekciju pokreta davača impulsa 	0 %	31.12.2018
ex 9031 80 34	30	Aparati za mjerjenje kuta i smjera rotacije u motornih vozila, koji se sastoji od barem jednog senzora stupanja otklonu u obliku monokristalnog kvarca, neovisno je li kombiniran s jednim ili više mjernih senzora ili ne, pri čemu je sve smješteno u kućištu	0 %	31.12.2018
ex 9031 80 38	10	Uređaj za mjerjenje ubrzanja, za primjenu u automobilima, koji uključuje jedan ili više aktivnih i/ili pasivnih elemenata i jedan ili više senzora, pri čemu je sve smješteno u kućištu	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonome carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 9031 80 38	20	Električki poluvodički akcelerometar u kućištu, koji se uglavnom sastoji od — kombinacije jednog ili više monolitnih integriranih krugova za specifičnu primjenu (ASIC) i — jednog ili više mikroelektromehaničkih senzorskih elemenata (MEMS) proizvedenih tehnologijom izrade poluvodiča, s mehaničkim dijelovima postavljenim u trodimenzionalnim strukturama na poluvodičkom materijalu koji se ugrađuje u proizvode iz poglavlja 84 - 90 i 94	0 %	31.12.2018
ex 9031 90 85	20	Sklop senzora za lasersko poravnavanje, u obliku tiskanog kruga koji uključuje optičke filtre i optičke senzore s prijenosom naboja (CCD), smješteni u zajedničkom kućištu	0 %	31.12.2018
ex 9032 89 00	20	Senzor sudara za zračne jastuke za automobile, koji uključuje kontakt s mogućnošću preklapanja struje od 12 A pri naponu od 30 V, s tipičnim otporom kontakta 80 mohma	0 %	31.12.2018
ex 9032 89 00	30	Električki kontroler za električno servo upravljanje (EPS kontroler)	0 %	31.12.2018
ex 9032 89 00	40	Digitalni kontroler ventila, za kontrolu tekućina i plinova	0 %	31.12.2017
ex 9401 90 80	10	Disk s nazubljenim mehanizmom, vrste koju se rabi u proizvodnji nagibnih automobilskih sjedala	0 %	31.12.2015
ex 9401 90 80	20	Nosač debljine 0,8 mm ili veće, ali ne veće od 3,0 mm, za uporabu u proizvodnji automobilskih sjedala na spuštanje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9401 90 80	30	Čelična gredica za montiranje sigurnosnih sjedala debljine 1mm ili veće, ali ne veće od 2,5mm za uporabu u proizvodnji automobilskih sjedala na spuštanje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9401 90 80	40	Čelične ručice za kontrolu mehanizma za namještanje sjedala za uporabu u proizvodnji automobilskih sjedala na spuštanje (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9405 40 35	10	Električni rasvjetni sklop, od sintetičkog materijala, koji sadrži 3 fluorescentne cijevi (RGB) promjera 3,0 mm ($\pm 0,2$ mm), duljine 420 mm (± 1 mm) ili veće, ali ne veće od 600 mm (± 1 mm), za proizvodnju robe tarifnog broja 8528 (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9405 40 39	10	Modul za ambijetalnu rasvjetu, duljine 300 mm ili veće, ali ne veće od 600 mm, na osnovi svjetlosnog uređaja s nizom od 3 ili više, ali ne više 9 pojedinačnih crvenih, zelenih i plavih svjetlećih dioda s jednim čipom ugrađenih na tiskanu pločicu, s osvjetljenjem prednje i/ili stražnje strane televizora s ravnim zaslonom (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9405 40 39	20	LED matrica od bijelog silicija, koja se sastoji od: — matričnog LED modula, dimenzija 38,6mmx20,6mm ($\pm 0,1$ mm), opremljenog sa 128 crvenih i zelenih LED čipova, i — fleksibilne tiskane pločice, opremljene termistorom s negativnim temperaturnim koeficijentom	0 %	31.12.2018
ex 9405 40 39	60	LED komponenta opremljena svjetlećim diodama, — s plastičnim kućištem — s jednim čipom svjetlećih dioda ili više njih, čipovi proizvedeni tehnologijom tankog filma ili tzv. čipovi na safirnom supstratu — može imati jedan poluvodički čip ili više njih s električnom zaštitom — za proizvodnju rasvjetnih tijela za opću rasvjetu (¹)	0 %	31.12.2018

Oznaka KN	TARIC	Opis	Stopa autonomne carine	Predviđeni datum obvezne revizije
ex 9405 40 99	06	LED komponenta opremljena svjetlećim diodama, — s kućištem od keramike ili materijala za tiskane pločice — jednim čipom svjetlećih dioda ili više njih čipovi proizvedeni uz pomoć tehnologije tankog filma ili tzv. čipovima za svjetleće diode na safirnom supstratu — može imati jedan poluvodički čip s električnom zaštitom — za proizvodnju rasvjetnih tijela za opću rasvjetu (¹)	0 %	31.12.2018
ex 9503 00 75	10	Modeli kabelskih žičara, za tiskanje (¹)	0 %	31.12.2015
ex 9503 00 95	10			
ex 9608 91 00	10	Nevlaknasti plastični vrhovi za kemijske olovke, s unutarnjim kanalom	0 %	31.12.2018
ex 9608 91 00	20	Vrhovi od pusta i drugi porozni vrhovi za markere, bez unutarnjeg kanala	0 %	31.12.2018
ex 9612 10 10	10	Vrpce od plastične mase, sa segmentima različitih boja, koje omogućuju penetriranje boje u podlogu pomoću topline (tzv. sublimacija boje)	0 %	31.12.2018

(¹) Suspenzija carina podliježe odredbama članaka 291. do 300. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 253 11.10.1993., str. 1.).

(²) Međutim, mjera se ne može primjeniti ako preradu obavljaju poduzeća koja se bave maloprodajom ili ugostiteljstvom.

(³) Primjenjuje se posebna carinska pristojba.

(⁴) Nadzor uvoza robe obuhvaćene ovom tarifnom suspenzijom utvrđuje se u skladu s postupkom iz članka 308.d Uredbe (EEZ) br. 2454/93.

(⁵) CUS (Broj carinske unije i statistike) dodjeljuje se svakoj stavki (proizvodu) u popisu ECICs. ECICs (Europski carinski popis kemijskih tvari) informacijski je alat kojim upravlja Europska komisija, Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju. Dodatne informacije možete dobiti pomoću sljedeće poveznice: http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/ecics/index_en.htm

PRILOG II.

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 6909 19 00	15	Broj komada (p/st)
ex 7020 00 10	10	p/st
ex 7616 99 90	77	p/st
ex 6909 19 00	80	p/st
ex 7006 00 90	70	p/st
ex 7009 91 00	10	p/st
7011 20 00		p/st
ex 7320 90 10	91	p/st
ex 7325 99 10	20	p/st
ex 7604 21 00	10	p/st
ex 7604 29 90	30	p/st
ex 7613 00 00	20	p/st
ex 7616 99 90	15	p/st
ex 7616 99 90	70	p/st
ex 8482 80 00	10	p/st
ex 8803 30 00	40	p/st
ex 7616 99 90	75	p/st
ex 8108 90 90	20	p/st
ex 9003 90 00	10	p/st
ex 8207 30 10	10	p/st
ex 8301 60 00	10	p/st
ex 8413 91 00	20	p/st
ex 8419 90 85	20	p/st
ex 8438 90 00	10	p/st
ex 8468 90 00	10	p/st
ex 8476 90 00	10	p/st
ex 8479 90 80	87	p/st
ex 8481 90 00	20	p/st
ex 8503 00 99	45	p/st
ex 8515 90 00	20	p/st
ex 8531 90 85	20	p/st
ex 8536 90 85	96	p/st
ex 8543 90 00	50	p/st
ex 8708 91 99	10	p/st
ex 8708 99 97	30	p/st
ex 9031 90 85	30	p/st
ex 8309 90 90	10	p/st
ex 8405 90 00	10	p/st
ex 8409 91 00	10	p/st
ex 8409 99 00	20	p/st

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 8409 99 00	10	p/st
ex 8479 90 80	85	p/st
ex 8411 99 00	30	p/st
ex 8414 90 00	20	p/st
ex 8414 90 00	30	p/st
ex 8414 90 00	40	p/st
ex 8415 90 00	20	p/st
ex 8418 99 10	50	p/st
ex 8418 99 10	60	p/st
ex 8421 99 00	91	p/st
ex 8421 99 00	93	p/st
ex 8422 30 00	10	p/st
ex 8479 89 97	30	p/st
ex 8431 20 00	30	p/st
ex 8439 99 00	10	p/st
ex 8467 99 00	10	p/st
ex 8536 50 11	35	p/st
ex 8477 80 99	10	p/st
ex 8479 89 97	40	p/st
ex 8479 89 97	50	p/st
ex 8479 90 80	80	p/st
ex 8481 30 91	91	p/st
ex 8481 80 59	10	p/st
ex 8481 80 69	60	p/st
ex 8481 80 79	20	p/st
ex 8481 80 99	50	p/st
ex 8481 80 99	60	p/st
ex 8483 30 38	30	p/st
ex 8483 40 29	50	p/st
ex 8483 40 51	20	p/st
ex 8483 40 59	20	p/st
ex 8483 40 90	80	p/st
ex 8503 00 91	31	p/st
ex 8503 00 99	32	p/st
ex 8503 00 99	31	p/st
ex 8503 00 99	33	p/st
ex 8503 00 99	34	p/st
ex 8503 00 99	35	p/st
ex 8503 00 99	40	p/st
ex 8504 40 82	40	p/st

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 8504 40 82	50	p/st
ex 8504 40 90	20	p/st
ex 8504 40 90	30	p/st
ex 8504 40 90	40	p/st
ex 8504 50 95	20	p/st
ex 8504 50 95	40	p/st
ex 8504 50 95	50	p/st
ex 8504 90 11	10	p/st
ex 8505 11 00	31	p/st
ex 8505 11 00	33	p/st
ex 8505 11 00	35	p/st
ex 8505 11 00	50	p/st
ex 8505 20 00	30	p/st
ex 8505 90 20	91	p/st
ex 8507 90 80	70	p/st
ex 8508 70 00	10	p/st
ex 8508 70 00	96	p/st
ex 8516 90 00	60	p/st
ex 8516 90 00	70	p/st
ex 8518 30 95	20	p/st
ex 8518 90 00	91	p/st
ex 8522 90 49	50	p/st
ex 8522 90 49	60	p/st
ex 8529 90 65	25	p/st
ex 8522 90 49	65	p/st
ex 8529 90 65	40	p/st
ex 8522 90 49	70	p/st
ex 8522 90 80	15	p/st
ex 8522 90 80	30	p/st
ex 8529 90 92	30	p/st
ex 8522 90 80	65	p/st
ex 8522 90 80	70	p/st
ex 8522 90 80	75	p/st
ex 8522 90 80	80	p/st
ex 8522 90 80	81	p/st
ex 8522 90 80	83	p/st
ex 8522 90 80	84	p/st
ex 8522 90 80	85	p/st
ex 8522 90 80	96	p/st
ex 8522 90 80	97	p/st
ex 8529 90 65	50	p/st
ex 8529 10 80	20	p/st

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 8529 10 80	50	p/st
ex 8529 10 80	60	p/st
ex 8529 90 65	30	p/st
ex 8548 90 90	44	p/st
ex 8529 90 65	45	p/st
ex 8529 90 65	55	p/st
ex 8529 90 65	60	p/st
ex 8529 90 65	65	p/st
ex 8529 90 65	70	p/st
ex 8529 90 65	75	p/st
ex 8529 90 92	25	p/st
ex 8529 90 92	32	p/st
ex 8529 90 92	40	p/st
ex 8529 90 92	41	p/st
ex 8529 90 92	42	p/st
ex 8529 90 92	43	p/st
ex 8529 90 92	44	p/st
ex 8529 90 92	45	p/st
ex 8529 90 92	47	p/st
ex 8529 90 92	48	p/st
ex 8529 90 92	49	p/st
ex 8536 69 90	83	p/st
ex 8529 90 92	50	p/st
ex 8529 90 92	70	p/st
ex 8531 80 95	40	p/st
ex 8535 90 00	20	p/st
ex 8535 90 00	30	p/st
ex 8536 50 80	83	p/st
ex 8536 30 30	11	p/st
ex 8536 49 00	91	p/st
ex 8536 50 11	31	p/st
ex 8536 50 11	32	p/st
ex 8536 50 19	91	p/st
ex 8536 50 19	93	p/st
ex 8536 50 80	97	p/st
ex 8536 50 80	81	p/st
ex 8536 50 80	82	p/st
ex 8536 50 80	93	p/st
ex 8536 50 80	98	p/st
ex 8536 69 90	51	p/st
ex 8536 69 90	81	p/st
ex 8536 69 90	82	p/st

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 8536 69 90	84	p/st
ex 8536 69 90	85	p/st
ex 8536 69 90	86	p/st
ex 8536 69 90	87	p/st
ex 8536 69 90	88	p/st
ex 8536 70 00	10	p/st
ex 8536 70 00	20	p/st
ex 8536 90 85	92	p/st
ex 8536 90 85	94	p/st
ex 8544 49 93	10	p/st
ex 8536 90 85	97	p/st
ex 8537 10 91	30	p/st
ex 8537 10 99	92	p/st
ex 8537 10 99	93	p/st
ex 8537 10 99	94	p/st
ex 8543 70 90	20	p/st
ex 8537 10 99	97	p/st
ex 8538 90 99	92	p/st
ex 8543 70 90	30	p/st
ex 8543 70 90	35	p/st
ex 8543 70 90	40	p/st
ex 8543 70 90	45	p/st
ex 8543 70 90	55	p/st
ex 8543 70 90	60	p/st
ex 8543 70 90	65	p/st
ex 8543 70 90	80	p/st
ex 8543 70 90	85	p/st
ex 8543 70 90	95	p/st
ex 8543 90 00	20	p/st
ex 8543 90 00	30	p/st
ex 8543 90 00	40	p/st
ex 8544 42 90	10	p/st
ex 8545 19 00	20	p/st
ex 8547 10 00	10	p/st
ex 8548 90 90	41	p/st
ex 8548 90 90	43	p/st
ex 8548 90 90	47	p/st
ex 8548 90 90	48	p/st
ex 8548 90 90	49	p/st
ex 8548 90 90	50	p/st
ex 8708 30 91	10	p/st
ex 8708 99 97	20	p/st

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 8803 30 00	50	p/st
ex 9001 90 00	75	p/st
ex 9002 90 00	20	p/st
ex 9002 90 00	30	p/st
ex 9002 90 00	40	p/st
ex 9012 90 90	10	p/st
ex 9013 20 00	10	p/st
ex 9013 20 00	20	p/st
ex 9013 20 00	30	p/st
ex 9022 90 00	10	p/st
ex 9031 80 34	30	p/st
ex 9031 80 38	10	p/st
ex 9031 90 85	20	p/st
ex 9032 89 00	20	p/st
ex 9032 89 00	30	p/st
ex 9032 89 00	40	p/st
ex 9401 90 80	10	p/st
ex 9405 40 35	10	p/st
ex 9405 40 39	10	p/st
ex 9405 40 39	20	p/st
ex 9503 00 75	10	p/st
ex 9503 00 95	10	p/st
ex 3919 90 00	36	Četvorni metar (m^2)
ex 3919 90 00	44	m^2
ex 3920 49 10	95	m^2
ex 3921 90 60	95	m^2
ex 5603 11 10	10	m^2
ex 5603 11 10	20	m^2
ex 5603 11 90	10	m^2
ex 5603 11 90	20	m^2
ex 5603 12 10	10	m^2
ex 5603 12 90	10	m^2
ex 5603 12 90	50	m^2
ex 5603 12 90	60	m^2
ex 5603 12 90	70	m^2
ex 5603 13 10	10	m^2
ex 5603 13 10	20	m^2
ex 5603 13 90	60	m^2
ex 5603 13 90	70	m^2
ex 5603 14 10	10	m^2
ex 5603 91 10	10	m^2

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 5603 91 90	10	m ²
ex 5603 92 10	10	m ²
ex 5603 92 90	10	m ²
ex 5603 92 90	40	m ²
ex 5603 92 90	80	m ²
ex 5603 93 90	10	m ²
ex 5603 93 90	50	m ²
ex 3824 90 97	90	Kubični metar (m ³)
ex 3901 10 90	20	m ³
ex 3901 20 90	10	m ³

Oznaka KN	TARIC	Dopunska mjerna jedinica
ex 3902 10 00	50	m ³
ex 3903 11 00	10	m ³
ex 3903 90 90	10	m ³
ex 3907 40 00	50	m ³
ex 3907 40 00	60	m ³
ex 3907 60 80	40	m ³
ex 3920 20 80	95	m ³
ex 5402 49 00	70	Metar (m)
ex 3215 19 00	20	Litra (l)

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 1388/2013
od 17. prosinca 2013.

**o otvaranju autonomnih carinskih kvota Unije za određene poljoprivredne i industrijske proizvode
i upravljanju njima te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 7/2010**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 31.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Proizvodnja u Uniji određenih poljoprivrednih i industrijskih proizvoda nije dovoljna da se udovolji posebnim zahtjevima korisničkih industrija u Uniji. Slijedom toga, zalihe tih proizvoda u Uniji u velikoj mjeri ovise o uvozu iz trećih zemalja. Najhitnije potrebe Unije za dotičnim proizvodima trebalo bi zadovoljiti odmah pod najpovoljnijim uvjetima. Stoga bi trebalo otvoriti carinske kvote Unije po povlaštenim carinskim stopama u granicama odgovarajućih količina, uzimajući u obzir potrebu da se ne naruše tržišta takvih proizvoda niti sprječi uspostava ili razvoj proizvodnje u Uniji.
- (2) Potrebno je svim uvoznicima Unije osigurati jednak i nesmetan pristup kvotama te osigurati nesmetanu primjenu stopa utvrđenih za te kvote na sav uvoz dotičnih proizvoda u sve države članice dok se kvote ne iskoriste.
- (3) Uredbom Komisije (EEZ) br. 2454/93⁽¹⁾ predviđen je sustav upravljanja carinskim kvotama kojim se osigurava jednak i nesmetan pristup kvotama i nesmetana primjena stopa te kojim se slijedi kronološki redoslijed datuma prihvaćanja deklaracija za puštanje robe u slobodni promet. Stoga bi Komisija i države članice trebale upravljati carinskim kvotama otvorenima ovom Uredbom u skladu s tim sustavom.
- (4) Količine kvota uglavnom se izražavaju u tonama. Za određene proizvode za koje je otvorena autonomna carinska količina kvote se izražava u drugoj mjerenoj jedinici. Ako za te proizvode nije navedena dopunska mjerena jedinica u kombiniranoj nomenklaturi

iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87⁽²⁾, može doći do neizvjesnosti u pogledu korištenih mjernih jedinica. Radi jasnoće te u interesu boljeg upravljanja kvotama potrebno je stoga omogućiti da se, kako bi se ostvarila korist iz tih autonomnih carinskih kvota, u deklaraciju za puštanje robe u slobodni promet unese točna količina uvezenih proizvoda korištenjem mjerne jedinice za količinu kvote utvrđene za te proizvode u Prilogu ovoj Uredbi.

(5) Uredba Vijeća (EU) br. 7/2010⁽³⁾ izmijenjena je više puta. U interesu transparentnosti te kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo praćenje robe koje podliježe autonomnim carinskim kvotama, primjereno je u cijelosti zamijeniti Uredbu (EU) br. 7/2010.

(6) U skladu s načelom proporcionalnosti i s ciljem ostvarenja osnovnog cilja promicanja trgovine između država članica i trećih zemalja, potrebno je i primjereno utvrditi pravila kako bi se uravnotežili komercijalni interesi gospodarskih subjekata u Uniji bez promjene rasporeda Unije u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO). U skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji, ovom se Uredbom ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(7) S obzirom na to da carinske kvote moraju proizvoditi učinke od 1. siječnja 2014., ova bi Uredba trebala stupiti na snagu odmah po objavi u Službenom listu Europske unije te bi se trebala primjenjivati od 1. siječnja 2014..

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Za proizvode navedene u Prilogu otvaraju se autonomne carinske kvote Unije, u okviru kojih se suspendiraju autonomne carine iz Zajedničke carinske tarife za razdoblja, po carinskim stopama i do količina koje su u njemu navedene.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 7/2010 od 22. prosinca 2009. o otvaranju i predviđanju upravljanja autonomnim carinskim kvotama Unije za određene poljoprivredne i industrijske proizvode i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2505/96 (SL L 3, 7.1.2010., str. 1.).

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 253, 11.10.1993., str. 1.).

Članak 2.

Carinskim kvotama iz članka 1. ove Uredbe upravlja Komisija u skladu s člancima 308.a, 308.b i 308.c Uredbe (EEZ) br. 2454/93.

Članak 3.

Ako se deklaracija za puštanje robe u slobodni promet podnosi za proizvod naveden u ovoj Uredbi za koji je količina kvote izražena u mjernoj jedinici drukčijoj od težine u tonama ili kilogramima i drukčijoj od vrijednosti, za proizvode za koje nije utvrđena nikakva dopunska mjerna jedinica u kombiniranoj nomenklaturi iz Priloga I. Uredbi (EEZ) 2658/87, u „Polje 41: Dopunske mjerne jedinice“ te deklaracije unosi se točna količina

uvezenih proizvoda te se navodi mjerna jedinica količine kvote za te proizvode, kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 4.

Uredba (EU) br. 7/2010 stavlja se izvan snage.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Vijeće

Predsjednik

L. LINKEVIČIUS

PRILOG

Redni broj	Oznaka KN	TARIC	Opis	Kvotno razdoblje	Opseg kvote	Carina unutar kvote (%)
09.2849	ex 0710 80 69	10	Jestive gljive roda Auricularia polytricha, (nekuhano ili kuhan u pari ili vodi), smrznuto, za proizvodnju gotovih jela ⁽¹⁾ ⁽²⁾	1.1.-31.12.	700 tona	0 %
09.2663	ex 1104 29 17	10	Sirak u zrnu obrađen mlinskom tehnologijom, barem oljušten i bez klica, namijenjen za uporabu u proizvodnji materijala za ispunu pri ambalažiranju ⁽¹⁾	1.1.-31.12	1 500 tona	0 %
09.2664	ex 2008 60 19	30	Trešnje s dodanim alkoholom, s masenim udjelom šećera 9 % ili bez njega, promjera ne većeg od 19,9mm, s koštanicama, za uporabu u čokoladnim proizvodima ⁽¹⁾	1.1.-31.12	1 000 tona	10 % ⁽³⁾
09.2913	ex 2401 10 35 ex 2401 10 70 ex 2401 10 95 ex 2401 10 95 ex 2401 10 95 ex 2401 20 35 ex 2401 20 70 ex 2401 20 95 ex 2401 20 95	91 10 11 21 91 91 10 11 21 91	Neprerađeni duhan izrezan na uobičajene veličine ili neizrezan, carinske vrijednosti ne manje od 450 EUR po 100 kg neto-mase, za uporabu kao materijal za povezivanje ili zamatanje robe iz podroba 2402 10 00 ⁽¹⁾	1.1.-31.12.	6 000 tona	0 %
09.2928	ex 2811 22 00	40	Silicijsko punilo u obliku granula, čistoćesilicijevog dioksida 97 mas. % ili veće	1.1.-31.12	1 700 tona	0 %
09.2703	ex 2825 30 00	10	Vanadijevi oksidi i hidroksidi za uporabu isključivo u slitinama ⁽¹⁾	1.1.-31.12.	13 000 tona	0 %
09.2806	ex 2825 90 40	30	Volframov trioksid, uključujući plavi volframov oksid (CAS RN 1314-35-8 + 39318-18-8)	1.1.-31.12.	12 000 tona	0 %
09.2929	2903 22 00		Trikloretilen (CAS RN 79-01-6)	1.1.-31.12	10 000 tona	0 %
09.2837	ex 2903 79 90	10	Bromoklorometan (CAS RN 74-97-5)	1.1.-31.12.	600 tona	0 %
09.2933	ex 2903 99 90	30	1,3-Diklorobenzen (CAS RN 541-73-1)	1.1.-31.12.	2 600 tona	0 %
09.2950	ex 2905 59 98	10	2-Kloroetanol, za proizvodnju tekućih tioplasta iz podroba 4002 99 90 (CAS RN 107-07-3) ⁽¹⁾	1.1.-31.12.	15 000 tona	0 %
09.2851	ex 2907 12 00	10	O-krezol čistoće ne manje od 98,5 mas. % (CAS RN 95-48-7)	1.1.-31.12.	20 000 tona	0 %
09.2624	2912 42 00		Etilvanilin (3-etoksi-4-hidroksibenzaldehid) (CAS RN 121-32-4)	1.1.-31.12.	950 tona	0 %
09.2852	ex 2914 29 00	60	Ciklopropil metil-keton (CAS RN 765-43-5)	1.1.-31.12	300 tona	0 %
09.2638	ex 2915 21 00	10	Octena kiselina čistoće 99 mas. % ili veće (CAS RN 64-19-7)	1.1.-31.12.	1 000 000 tona	0 %

Redni broj	Oznaka KN	TARIC	Opis	Kvotno razdoblje	Opseg kvote	Carina unutar kvote (%)
09.2972	2915 24 00		Anhidrid octene kiseline (CAS RN 108-24-7)	1.1.-31.12	20 000 tona	0 %
09.2665	ex 2916 19 95	30	Kalijev (E,E)-heksa-2,4-dienoat (CAS RN 24634-61-5)	1.1.-31.12	8 000 tona	0 %
09.2769	ex 2917 13 90	10	Dimetil sebacat (CAS RN 106-79-6)	1.1.-31.12	1 000 tona	0 %
09.2634	ex 2917 19 90	40	Dodekandionska kiselina, čistoće veće od 98,5mas. % (CAS RN000693-23-2)	1.1.-31.12	4 600 tona	0 %
09.2808	ex 2918 22 00	10	O-acetilsalicilna kiselina (CAS RN 50-78-2)	1.1.-31.12.	120 tona	0 %
09.2975	ex 2918 30 00	10	Benzofenon-3,3':4,4'-tetrakarboksilni dianhidrid (CAS RN 2421-28-5)	1.1.-31.12.	1 000 tona	0 %
09.2602	ex 2921 51 19	10	O-fenilendiamin (CAS RN 95-54-5)	1.1.-31.12.	1 800 tona	0 %
09.2854	ex 2924 19 00	85	3-jodoprop-3-2-inil N-butilkarbamat (CAS RN 55406-53-6)	1.1.-31.12	1 300 tona	0 %
09.2977	2926 10 00		Akrilonitril (CAS RN 107-13-1)	1.1.-31.12.	75 000 tona	0 %
09.2856	ex 2926 90 95	84	2-Nitro-4-(trifluorometil)benzonitril (CAS RN 778-94-9)	1.1.-31.12	500 tona	0 %
09.2838	ex 2927 00 00	85	C,C'-Azodi(formamid) (CAS RN 123-77-3) — vrijednosti pH 6,5 ili veće, ali ne veće od 7,5, — s udjelom semikarbazida (CAS RN 57-56-7) ne većim od 1 500 mg/kg utvrđenim metodom tekuće kromatografije – masene spektrometrije (LC-MS), — raspona temperature razgradnje 195° C – 205° C, — specifične težine 1,64 – 1,66 i — topline izgaranja 215 – 220 Kcal/mol	1.1.-31.12	100 tona	0 %
09.2603	ex 2930 90 99	79	Bis(3-trietoksisililpropil)tetrasulfid (CAS RN 40372-72-3)	1.1.-31.12	9 000 tona	0 %
09.2955	ex 2932 19 00	60	Flurtamon (ISO) (CAS RN 96525-23-4)	1.1.-31.12.	300 tona	0 %
09.2812	ex 2932 20 90	77	Heksan-6-olid (CAS RN 502-44-3)	1.1.-31.12.	4 000 tona	0 %
09.2858	2932 93 00		Piperonal (CAS RN 120-57-0)	1.1.-31.12	220 tona	0 %
09.2860	ex 2933 69 80	30	1,3,5-tris[3-(dimetilamino)propil] heksahidro-1,3,5-triazin (CAS RN 15875-13-5)	1.1.-31.12	300 tona	0 %
09.2658	ex 2933 99 80	73	5-(Acetoacetylarnino)benzimidazolon (CAS RN 26576-46-5)	1.1.-31.12	200 tona	0 %
09.2945	ex 2940 00 00	20	D-ksiloza (CAS RN 58-86-6)	1.1.-31.12.	400 tona	0 %
09.2862	ex 3105 40 00	10	Monoamonijev fosfat (CAS RN 7722-76-1)	1.1.-31.12.2014	45 000 tona	0 %
09.2666	ex 3204 17 00	55	Bojilo C.I.Pigment Red 169 (CAS RN 12237-63-7)	1.1.-31.12	40 tona	0 %
09.2659	ex 3802 90 00	19	Dijatometrijska zemlja kalcinirana otopinom natrijevog karbonata	1.1.-31.12	30 000 tona	0 %
09.2908	ex 3804 00 00	10	Natrijev lignosulfonat	1.1.-31.12.	40 000 tona	0 %
09.2889	3805 10 90		Sulfatni terpentin	1.1.-31.12.	25 000 tona	0 %

Redni broj	Oznaka KN	TARIC	Opis	Kvotno razdoblje	Opseg kvote	Carina unutar kvote (%)
09.2935	ex 3806 10 00	10	Kolofonij i smolne kiseline dobiveni iz svježih oleosmola	1.1.-31.12.	280 000 tona	0 %
09.2814	ex 3815 90 90	76	Katalizator, koji se sastoji od titanijevog dioksida i volframovog trioksiда	1.1.-31.12.	3 000 tona	0 %
09.2829	ex 3824 90 97	19	Kruti ekstrakt ostatka, netopiv u alifatskim otapalima, dobiven tijekom ekstrakcije kolofonija iz drva, koji ima sljedeće karakteristike: — sadržaj smolnih kiselina ne veći od 30 mas. %, — kiselinski broj ne veći od 110 i — točku tališta na 100 °C ili više	1.1.-31.12	1 600 tona	0 %
09.2907	ex 3824 90 97	86	Mješavina fitosterola, u obliku praha, koja sadrži: — 75 mas. % ili više sterola, — ne više od 25 mas. % stanola za uporabu u proizvodnji stanol/sterola ili estera stanol/sterola (¹)	1.1.-31.12.	2 500 tona	0 %
09.2644	ex 3824 90 97	96	Pripravak koji sadrži: — 55mas. % ili više, ali ne više od 78mas. % dimetil gluterata — 10mas. % ili više, ali ne više od 28mas. % dimetil adipata i — ne više od 35mas. % dimetil sukcinata	1.1.-31.12	10 000 tona	0 %
09.2140	ex 3824 90 97	98	Mješavina terciarnih amina, koja sadrži: — 2,0-4,0 mas. % N,N-dimetil-1-oktanamina — najmanje 94 mas. % N,N-dimetil-1-dekanamina — najviše 2 mas. % N,N-dimetil-1-dodekanamina	1.1.-31.12.	4 500 tona	0 %
09.2660	ex 3902 30 00	96	Propilen-etilen kopolimer, s viskozitetom pri taljenju ne većim od 1 700 mPa pri 190 °C, određeno metodom ASTM D 3236	1.1.-31.12	500 tona	0 %
09.2639	3905 30 00		Poli(vinil alkohol), neovisno sadrži li nehidrolizirane acetatne skupine ili ne	1.1.-31.12.	18 000 tona	0 %
09.2930	ex 3905 30 00	30	Vinil alcohol koji sadržava nehidrolizirane acetatne skupine-kopolimer metilenbutandiolioih natrijevih soli (CAS RN 122625-12-1), koji se koristi u proizvodnji termalnog papira	1.1.-30.06	192 tona	0 %
09.2671	ex 3905 99 90	81	Poli(vinil-butiral) (CAS RN 63148-65-2): — koji sadrži 17,5 mas % ili više, ali ne više od 20 mas % hidroksilnih skupina i — srednje veličine čestica (D50)veće od 0,6mm	1.1.-31.12	11 000 tona	0 %
09.2616	ex 3910 00 00	30	Polidimetisilosan sa stupnjem polimerizacije 2 800 (± 100) monomernih jedinica	1.1.-31.12.	1 300 tona	0 %

Redni broj	Oznaka KN	TARIC	Opis	Kvotno razdoblje	Opseg kvote	Carina unutar kvote (%)
09.2816	ex 3912 11 00	20	Celulozni acetat u ljuskicama	1.1.-31.12.	75 000 tona	0 %
09.2864	ex 3913 10 00	10	Natrijev alginat, ekstrahiran iz smeđe morske alge (CAS RN 9005-38-3)	1.1.-31.12	1 000 tona	0 %
09.2641	ex 3913 90 00	87	Natrijev hialuronat, nesterilni: — s masenim prosjekom molekulske mase (M_w) ne većim od 900 000, — s razinom endotoksina ne većom od 0,008 jedinica endotoksina (EU)/mg, — sa sadržajem etanola ne većim od 1 mas. %, — sa sadržajem izopropanola ne većim od 0,5 mas. %	1.1.-31.12.	200 kg	0 %
09.2661	ex 3920 51 00	50	Folije od polimetilmetakrilata, u skladu s normom - EN 4364 (MIL-P-5425E) i DTD5592A, ili- EN 4365 (MIL-P-8184) i DTD5592A	1.1.-31.12	100 tona	0 %
09.2645	ex 3921 14 00	20	Celularni blok od regenerirane celulore, impregniran vodom koja sadrži magnezijev klorid i kvarternim amonijevim spojevima, dimenzija 100 cm ($\pm$ 10 cm) $\times$ 100 cm ($\pm$ 10 cm) $\times$ 40 cm ($\pm$ 5 cm)	1.1.-31.12	1 300 tona	0 %
09.2818	ex 6902 90 00	10	Vatrostalne opeke s: — duljinom brida većom od 300 mm i — sadržajem TiO_2 ne većim od 1 mas. % i — sadržajem Al_2O_3 ne većim od 0,4 mas. % i — promjenom obujma manjom od 9 % pri 1 700 °C	1.1.-31.12.	75 tona	0 %
09.2628	ex 7019 52 00	10	Mrežasta tkanina, od staklenih vlakana prevučenih plastičnom masom, mase 120 g/m ² ($\pm$ 10 g/m ²), vrste koju se rabi u proizvodnji mreža protiv insekata s fiksnim okvirima	1.1.-31.12.	3 000 000 m ²	0 %
09.2799	ex 7202 49 90	10	Ferokrom s masenim udjelom ugljika 1,5 % ili većim, ali ne većim od 4 % i masenim udjelom kroma većim od 70 %	1.1.-31.12.	50 000 tona	0 %
09.2629	ex 7616 99 90	85	Teleskopska ručka od aluminija, za uporabu u proizvodnji prtljage (^l)	1.1.-31.12	800 000 komada	0 %
09.2840	ex 8104 30 00	20	Prah od magnezija: — čistoće masenog udjela 98 % ili veće, ali najviše 99,5 % — veličine čestica 0,2 mm ili veće, ali najviše 0,8 mm	1.1.-31.12	2 000 tona	0 %
		30	Sklop koji se sastoji od: — jednofaznog električnog izmjeničnog kolektorskog motora, izlazne snage od 480 W ili veće, ali ne veće od 1 400 W, ulazne snage veće od 900 W, ali ne veće od 1 600 W, vanjskog promjera većeg od 119,8 mm, ali ne većeg od 135,2 mm i nazivne brzine veće od 30 000 rpm (okretaja u minuti), ali ne veće od 50 000 rpm (okretaja u minuti), i — usisnog ventilatora,	1.1.-31.12.	120 000 komada	0 %
	ex 8501 40 80	40	za uporabu u proizvodnji usisavača (^l)			

Redni broj	Oznaka KN	TARIC	Opis	Kvotno razdoblje	Opseg kvote	Carina unutar kvote (%)
09.2763	ex 8501 40 80	30	Električni izmjenični kolektorski motor, jednofazni, izlazne snage veće od 750 W, ulazne snage veće od 1 600 W, ali ne veće od 2 700 W, vanjskog promjera većeg od 120 mm ($\pm$ 0,2 mm), ali ne većeg od 135 mm ($\pm$ 0,2 mm), nazivne brzine veće od 30 000 rpm (okretaja u minutu), ali ne veće od 50 000 rpm (okretaja u minutu), opremljen usisnim ventilatorom, za uporabu u proizvodnji usisavača (⁽¹⁾)	1.1.-31.12.	2 000 000 komada	0 %
09.2633	ex 8504 40 82	20	Električni ispravljač kapaciteta ne većeg od 1 kVA, za uporabu u proizvodnji uređaja iz podbroja 8509 80 i tarifnog broja 8510 (⁽¹⁾)	1.1.-31.12	4 500 000 komada	0 %
09.2643	ex 8504 40 82	30	Ploče napajanja, za uporabu u proizvodnji robe iz tarifnog broja 8521 ili 8528 (⁽¹⁾)	1.1.-31.12.	1 038 000 komada	0 %
09.2620	ex 8526 91 20	20	Sklop za GPS sustav s funkcijom određivanja položaja, bez pokaznika, i mase ne veće od 2 500 g	1.1.-31.12	3 000 000 komada	0 %
09.2672	ex 8529 90 92	75	Ploča s tiskanim krugom s LED žaruljama:	1.1.-31.12	115 000 000 komada	0 %
	ex 9405 40 39	70	— s prizmama/lećama ili bez njih i — s priključkom/priključcima ili bez njih za proizvodnju jedinica za pozadinsko osvjetljenje za robu iz tarifnog broja 8528 (⁽¹⁾)			
09.2003	ex 8543 70 90	63	Naponski kontrolirani generator frekvencija, koji se sastoji od aktivnih i pasivnih elemenata ugrađenih na tiskani krug, smješten u kućištu dimenzija ne većih od 30 × 30 mm	1.1.-31.12.	1 400 000 komada	0 %
09.2668	ex 8714 91 10	21	Okvir bicikla, izrađen od ugljikovih vlakana i umjetne smole, obojen, lakiran i/ili poliran, namijenjen za uporabu u proizvodnji bicikala (⁽¹⁾)	1.1.-31.12	76 000 komada	0 %
09.2669	ex 8714 91 30	21	Prednja vilica bicikla, izrađena od ugljikovih vlakana i umjetne smole, obojena, lakirana i/ili polirana, namijenjena za uporabu u proizvodnji bicikala (⁽¹⁾)	1.1.-31.12	52 000 komada	0 %
	ex 8714 91 30	31				
09.2631	ex 9001 90 00	80	Neugrađene staklene leće, prizme i lijepljeni elementi, za uporabu u proizvodnji robe iz KN oznaka 9002, 9005, 9013 10 i 9015 (⁽¹⁾)	1.1.-31.12.	5 000 000 komada	0 %

(¹) Suspenzija carina podliježe odredbama članaka 291. do 300. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 (SL L 253 11.10.1993., str. 1.).

(²) Mjera, međutim, nije dopuštena kada preradu obavljaju maloprodajna ili ugostiteljska poduzeća.

(³) Primjenjuje se posebna carinska pristojba.

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) omogućuje izravan i besplatan pristup zakonodavstvu Europske unije. Ta stranica omogućuje pregled *Službenog lista Europske unije*, kao i Ugovora, zakonodavstva, sudske prakse i pripremnih akata.

Više obavijesti o Europskoj uniji može se pronaći na stranici: <http://europa.eu>

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR